XXXIX. évfolyam. 1. szám. 1923 január 1.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta kétszer, minden hó 5-én és 20-án

Előfizetési ár:
Egész évre ... ... 1600·— K
Fél évre ... ... 800·— K

Alapította IHÁSZ GYÖRGY 1884-ben

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Tüzoltó-utca 15.

Kéziratok, előfizetések és egyéb küldemények ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 2—4-ig.

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCÉREK ÉS KÁVÉHÁZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY

Boldog ujévet...

hangzik a jókivánság szokásos megnyilatkozása, amelyet olyasféle hangulat kisér, mint a jól befejezett munka önelégültségében fokozott tetterő ujabb tevékenységre felkészült friss fölényessége. Mintha e két szóval azt akarnánk mondani, hogy az elmult évben becsülettel dolgoztunk és nem félünk az uj esztendő gondjaitól, — ezt kivánjuk üdvözölt felebarátunknak is.

Ez a tartalom felel meg a magyar lélek ujévi jókivánatainak, amelyeket a valódi őszinteség, a munkaönérzet büszkesége és az önmagába vetett hit ősi dacának ereje jellemeztek.

Ha az időt meg lehetne személyesiteni, bizony tévesen busulnának az elmult esztendő után és sokan aggódva fogadnák az Ujévet, mert példátlan az a gondtömeg, amely a magyarságra szakadt és még vár. Ipari, kereskedelmi, gazdasági, társadalmi és politikai életünk sebekkel van boritva és még vár reánk a »győztes« hatalmak bosszuárak anyagi része; pénzünk értékének meghatározását is kapzsi markaik szoritása intézi és gazdasági lábadozásunkra csak azért várnak, hogy még több vért csapoljanak ki belőlünk.

Ráfagy az ajkunkra a »boldog ujévet« kivánság melege, ha arra gondolunk, hogy szinte hiába minden munka, kárbaveszik minden veriték, mert háboru nagy és kis rablói évtizedekig belőlünk karnak élni és »békeszerződés«-nek csufolták el azt a szégyenletes kinpadot, amelyről csak holtan kerülhet le ezeréves népünk.

A magyar társadalomból évről-évre mind szélesebb rétegek fulnak el a nyomor csatornáiban és a »győzők« még sem elégszenek meg elragadott területekkel, kirabolt államvagyonunkkal — és ha nem tudjuk lerázni őket sebzett testünkről, akkor évtizedekig nem lesz »boldog ujév« ebben a csonka hazában.

Valóban a kétségbeesés fegyverei után kapkodnak fáradt kezeink és a lelki összeroskadás perceiben isteni erőre kell kapnia a hitnek, amely bizni tud a magyarság feltámadásában.

Ha nem csalnak a jelek, ugy reményeink táplálója legyen az a tapasztalat, hogy hóhéraink alatt inog a béketákolmány hazugságtornya, amelynek összeomlásából életre kel a megkinzott népek valódi békéje.

Az lesz a »boldog ujév«, amely elhozza ezt a napot, mert addig hiába dolgozik az ország első fejétől az utolsó kis napszámosig mindenki. Mily keserü tudat az, hogy a magyar nép ezeréves dicsősége mellett semmivé törpülő utódállamok, az antant müveletlen hullaszolgái fojtogatják gazdasági fejlődésünket, de már maguk is kapkodnak levegő után! Véget ért már a megtiportak türelme, Petőfink szerint »szamarak és birkák dicső erénye« és Kelet példája gondbaboritotta a nyugati békebábákat.

El az orozva járó Nyugat hetvenhétszinü lelkétől, hadd szökjön talpra a szabadságszomjas keleti vér bosszuja! Ne legyünk gyávábbak a rablóknál és akkor eljön az a »boldog ujév«, amelyre évszázadok óta oly keserüen vár az a néhány millió magyar.

ZÖLD-FA ÁRUHÁZ RÉSZVÉNY TÁRSASÁG BUDAPEST IV. VÁMHÁZ-KÉ

Vendéglői konyhaberendezések,
edények, gépek, főző- és sütő-eszközök, asztalnemüek, üvegek és porcellánok.
Vendéglősöknek árkedvezmény.
A Központi csarnokkal szemben.

Glancz Sámuel Budapest, V., Rudolf-rakpart 1. (Tudományos Akadémia épületében)

Hungária Bank Exportborosztálya
Saját termésü és egyéb fajborok. — Legnagyobb választék, legolcsóbb árak
Nagyban — kicsinyben. Telefon: iroda 190 19, lakás 157-69.
Szőlőtelepek: Soltvadkert, Borota, Dzsidapuszta, Szentendre, Mérgespuszta

Boldog ujévet kiván olvasóinak, hirdetőinek és barátainak a

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Az általános kereseti adó.

A régi III. o. kereseti adót 47 évi fennállás után felváltotta a f. évi január hó 1-én életbelépett általános kereseti adó (1922. évi XXIII. t.-c.), amelyre nézve már megjelent a vonatkozó végrehajtási utasitás is.

Az általános kereseti adó megszünt állami adó lenni, mert a törvény ezt átengedte a községeknek, alapjait azonban állami és községi hatóságok együttesen nyomozzák ki, azonban az adóalap megállapitását az állam magának, illetve felebbvitel esetén a felszólamlási bizottságnak tartotta fenn.

Előre látható volt, hogy ennél a törvénynél a nemzetgyülés széles jogkört és nagy hatalmat hagyott nyitva a pénzügyminiszter számára, amivel élt is a végrehajtási utasitásban, amelyen vörös fonálként fut végig a hivatalnoki tulbuzgóság az adózók könyvkötelességében és a mennél több adóalanytermelésben.

Ez az »Utasitás« teljesen ráfekszik az iparosságra, a munkásságra is, de egyuttal a teljes felkutatás jogán belenéz még a borravaló-zsebekbe is.

Minthogy a jelenben inkább a tájékoztatás a célunk, felfüggesztjük az előzetes birálatot a legrövidebb gyakorlat kifejlődéséig és kérjük olvasóinkat, hogy nagy figyelemmel tanulmányozzák alanti tájékoztatásunkat, mert a legkisebb gondatlanság is sulyos zaklatásokat és birságokat vonhat maga után.

Nemcsak kegyetlenség, de nagy felületességre vall az is, hogy a törvény szövegéből nem is sejthető, de annál kérlelhetlenebb »Utasitás«-beli kivánalmakra való berendezkedésre a pénzügyminiszter ur mindössze egy hetet engedélyezett, amennyiben az »Utasitás« dec. 25-én jelent meg, a törvény pedig január 1-én lépett életbe. Ha tekintetbe vesszük azt, hogy iparosaink tulnyomó része munkásból lépett át az önállóságba, bizony nagy ridegségre vall egy magasabb képzettséget kivánó törvény előkészületeire pár napot engedélyezni.

Részünkről sokszor foglalkozunk adókérdésekkel és különösen felhivtuk olvasóinkat a könyvelés bevezetésére s akik figyelemmel olvasták gyakori tanulmányainkat, azok előtt a már életbelépett uj rendszer nem lesz egészen ismeretlen terület.

A végrehajtási »Utasitás« terjedelmes szövegü rendelet, amelyet a lehető legrövidebb alakban és könnyen érthető szövegben, a dr. Ujlaki-féle vázlat szerint alább ismertetünk — tekintettel a vendéglős iparra:

Az adó tárgya.

Mindazon jövedelem, amely nem házból, földből vagy a társulati adó alá eső jövedelemből folyik be, — általános kereseti adó alá esik.

Adómentes a heti 1500 kor. vagy havi 5000 koronás fizetés és a közönséges napszámosmunka.

Adóalap a kirovás évét megelőző évbeli összes bevételünk, amelyből levonhatjuk azokat a kiadásokat, amelyek a kereset megszerzésére szükségesek, vagyis a rezsiköltségeket. Azt a kiadást, amelyet lakásunkra, ruházatra, élelemre, gyermekekre, szóval a családra költünk, nem vonhatjuk le, tehát ez adóköteles. A leltári vagyon elhasználódása fejében leirásnak van helye. Levonhatók: az illetékek, kárbiztositás, az üzemet terhelő állami és községi közvetett és forgalmi adók, illetékek, vámok, járulékok, munkásbiztositási dijak, bérek, fizetések, adóssági kamatok és az első szervezés költsége.

Levonásnak azonban csak akkor van helye, ha a tiszta jövedelmet a brutto bevétel és a kiadások tételszerü bevallása alapján mutatjuk ki, mert általában való becslés esetén a bevallott összeg már tiszta keresetnek tekintendő.

Mig az önálló ember adója az előző évi jövedelem után vettetik ki, addig az alkalmazottak az adóévben huzott jövedelmük után adóznak.

Az általános kereseti adó mértéke.

Az általános kereseti adó mértékét a törvény kétféle módon állapitja meg és pedig:

A kereskedelmi, ipari és egyéb önálló haszonhajtó foglalkozásból származó kereset után oly módon, hogy ennél a csoportnál az adó kulcsát a város évre állapitja meg legfeljebb 5%-ban, amely azonban, ha a város az 5%-os kulcs mellett szükségleteit fedezni nem tudja, 10%-ig emelhető. Mivel pedig a maximális ár mindenkor a minimális árat jelentette, ennél a csoportnál a kulcs legalább 5% lesz, de ez sok esetben 10%-ig fog fölemeltetni.

A szolgálati viszonyból és járulékokból származó keresetek után az adó fokozatosan van megállapitva és pedig különbözőképpen aszerint, hogy heti vagy havi jövedelemről van-e szó.

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés
Telefon: József 59—78. X., Kőbánya. Telefon: József 59—78.
Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe.

Kiváló buteliás boraink mellett könnyü és nehéz hordós borainkat is ajánljuk
GRÓF SOMSICH TIHAMÉR BORGAZDASÁGI R.-T. / Központi iroda: Budapest, VI., Teréz-körut 9. / Telefon: 142-85.

Heti jövedelemnél, ha a jövedelem hetenként 1.500 koronát meghalad, heti

1,500	koronán felül	2,000	K-ig	heti	5 K
2,000	„ „	2,500	„	„	10 „
2,500	„ „	3,000	„	„	20 „
3,000	„ „	3,500	„	„	30 „
3,500	„ „	4,000	„	„	45 „
4,000	„ „	4,500	„	„	60 „
4,500	„ „	5,000	„	„	80 „
5,000	„ „	6,000	„	„	100 „
6,000	„ „	7,000	„	„	125 „
7,000	„ „	8,000	„	„	160 „
8,000	„ „	9,000	„	„	220 „
9,000	„ „	10.000	„	„	275 „

stb.; heti 35.000 koronán felül a jövedelem minden egész vagy megkezdett 1.000 koronája után 7.5%.

Havi jövedelemnél, ha a jövedelem havonkint 5.000 koronát meghalad, havonkint

5,000	koronán felül	8,000	K-ig	20 K
8,000	„ „	10,000	„	50 „
10,000	„ „	12,000	„	80 „
12,000	„ „	14,000	„	120 „
14,000	„ „	16,000	„	180 „
16,000	„ „	18,000	„	240 „
18,000	„ „	20,000	„	320 „
20,000	„ „	24,000	„	400 „
24,000	„ „	28,000	„	500 „
28,000	„ „	32,000	„	650 „
32,000	„ „	36,000	„	850 „
36,000	„ „	40,000	„	1100 „
40,000	„ „	45,000	„	1400 „

stb.; 140.000 koronán felül a jövedelem minden egész vagy megkezdett ezer koronája után 7.5%.

Az utasitás azután részletes rendelkezéseket tartalmaz arra nézve, hogy miként kell az adótételt megállapitani napi, heti vagy félhavi illetmények után, továbbá fizetési előlegek esetében, végkielégitések és nyugdijmegváltások után, darabszámos, vagy akkordmunkás illetmények után, a szolgálati viszonyban állók mellékfoglalkozásai után, stb.

A könyvviteli kötelezettség.

A törvény egyik legnevezetesebb utasitása, mint már fennebb emlitettük, az, hogy a pénzügyminisztert felhatalmazta a könyvviteli kötelezettség elrendelésére. A pénzügyminiszter ezzel a felhatalmazással a legtágabb keretekben él és abból a célból, hogy a keresetadó a valódi jövedelem alapján legyen kivethető, ugyszólván minden kategóriára nézve kötelezővé teszi könyvek vezetését, továbbá azt, hogy adózók az üzletfeleikhez intézett levelek és számlák másolatait és az üzletfeleiktől kapott üzleti leveleket és számlákat olyan rendszer szerint összegyüjtve és csoportositva őrizzék meg, hogy azok bármelyike könnyen megtalálható legyen.

Ami a könyvviteli kötelezettséget illeti, ugy az különböző, aszerint, hogy iparosokról vagy kereskedőkről, továbbá hogy kisiparosokról, vagy kiskereskedőkről van-e szó.

Az olyan iparos, aki csak a megrendelő által neki átadott anyagot dolgozza fel és maga nem ad anyagot, köteles vezetni:

1. megrendelési könyvet, amelybe sorrendbe be kell vezetni a megrendelő nevét, pontos lakhelyét, a megrendelt munka pontos megjelölését, a kialkudott munka diját, a munka szállitásának napját, a munkadij kifizetésének napját és annak összegét; 2. feljegyzési könyvet, amelybe be kell vezetni az üzleti bevételeket, a fizető üzletfél nevének feltüntetésével és üzleti kiadásokat, melyek közé azonban a háztartási kiadások nem tartoznak.

Az olyan iparos, aki az anyagot is maga adja, aszerint, hogy kisiparos-e, vagy nagyiparos, különbözőkép tartozik könyveit vezetni. A kisiparos, aki 3 segédnél többet nem alkalmaz, köteles vezetni:

1. megrendelési könyvet; 2. feljegyzési könyvet; 3. anyagbeszerzési könyvet.

Az a kisiparos, aki legalább 4 segédet alkalmaz, avagy 4-nél kevesebb segédet alkalmaz ugyan, de külső segédmunkással dolgoztat, köteles vezetni:

1. megrendelési könyvet; 2. feljegyzési könyvet; 3. anyagnyilvántartási könyvet, amelynek tartalmát a rendelet szintén részletesen előirja.

A nagyiparos, tehát aki több, mint 20 munkást alkalmaz és a gyáros legalább is a következő könyveket köteles vezetni:

1. pénztárkönyvet; 2. naplót; 3. főkönyvet; 4. folyószámlakönyvet; 5. raktárkönyvet; 6. záróleltárt köteles évenként készitени.

A be nem jegyzett kiskereskedő tartozik vezetni:

1. pénztárkönyvet; 2. a hitelben eladott áruk nyilvántartási könyvét; 3. árubeszerzési könyvet; 4. az üzleti év végével záróleltárt köteles készitени.

A nagykereskedő és általában a bejegyzett kereskedő ugyanolyan könyveket és záróleltárt köteles vezetni, illetőleg készitени, mint a nagyiparos és a gyáros.

A könyvvezetési kötelezettség kiterjed a gyógyszerészekre, mérnökökre, ügyvédekre, orvosokra, ügynökökre, stb. is.

Különösen ami az ügynököket illeti, azok tartoznak vezetni:

1. megbizások könyvét; 2. pénztárkönyvet; 3. adósok könyvét.

A könyveket a községi előljáróság, (városi adóhivatal) által hitelesittetni kell. A pénzügyigazgatóságnak,

Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi R.-T. Telefon: 93—87.
Budapest, VI., Szobi-utca 6. (Eötvös-utca sarok.)
Pincéjéből a legjobb minőségü ó és uj fajborokat a legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönhordóban házhoz szállit.

„Victoria“ borkereskedelmi rt.
Budapest, VII., Baross-utca 98. sz. Koszoru-utca sarok. Telefon: József 8-53
Ajánlja vendéglősöknek kiváló borait

Budapesten a kir. adófelügyelőségnek és a magyar kir. adóügyi utmutató és ellenőrző hivatalnak joga van minden adózónál időközönként annak megállapitása végett szemlét tartani, hogy vezeti-e és ha igen, szabályszerüen és pontosan vezeti-e az utasitás által előirt könyveket.

Az utasitás az egészen kisemberek egy részét kiveszi a könyvviteli kötelezettség alól, nevezetesen a segéd nélkül dolgozó iparosokat és azokat a kereskedőket, akiknek állandó üzlethelyük nincs és segédet sem alkalmaznak. A pénzügyigazgatóság az adózó indokolt kérelmére felmentheti őt a könyvvezetés kötelezettsége alól abban az esetben, ha kisebb terjedelemben, könyvvezetésre alkalmas segéderő nélkül folytatott foglalkozás természete olyan, hogy annak folytatása mellett könyveket rendesen vezetni nem lehet, pl. kisforgalmi kovács, bőrkereskedő, mészáros, stb.; azután ha az adózó hiányos iskolai képzettségénél fogva az előirt könyveket vezetni nem képes és e célra segédet alkalmazni nem tud, végül, ha már különben is vezet olyan könyveket, amelyek az adókivetés céljára szükséges adatok megállapitására alkalmasak.

Az adó kivetése.

Az adóbevallást a törvény értelmében minden év februárjában kell benyujtani, a hivatalos blankettán be kell irni a tényleg elért nyersbevételt, azután részletezni kell az üzemi kiadásokat és egyéb levonási tételeket, végezetül pedig be kell irni az üzletben fekvő álló- és forgótőkék nagyságát. Aki bevallását az előirt határidőben be nem adja, az adó 25%-át, ha pedig a vallomást felhivásra sem adja be, az adó 50%-át fizeti birság fejében.

Ami a további eljárást illeti, ugy az adó megállapitása végett mindenekelőtt az összeiró bizottság fogja az adózó jövedelmét felbecsülni és azután a pénzügyigazgatóság (adófelügyelő) a vallomás és egyéb adatok figyelembevételével az adó alapját megállapitani és azt a várossal az adótétel alkalmazása és a fizetési meghagyás kézbesitése céljából közölni. A pénzügyigazgatóság megállapitása ellen a városnak is van felebbezési joga.

A felebbezések felett a jövedelemadó-felszólamlási bizottság dönt, amelynek határozata ellen panasznak van helye a közigazgatási birósághoz.

Az alkalmazottak adója.

Az alkalmazottak vallomást nem adnak, hanem adójukat a munkaadó tartozik levonni.

Az adó levonása és az e körüli egyéb ténykedés igen nagy terhet és felelősséget ró a munkaadóra.

A munkaadó t. i. köteles 1923 január 31-ig bejelenteni *a*) az üzlet vagy iroda helyét, ahol az alkalmazottat foglalkoztatja, illetve, ahol az otthon dolgozó munkásoknak a munkát kiadja és kifizeti; *b*) az alkalmazottak számát és pedig a tisztviselőkét és munkásokét elkülönitve; *c*) a munkaadó állandó lakhelyét.

A háztartási alkalmazottakat is be kell jelenteni, természetesen az üzemi alkalmazottaktól elkülönitve. A munkaadó az alkalmazottakról állandó nyilvántartást köteles vezetni, amelynek legalább a következő adatokat kell tartalmaznia:

1. sorszámot; 2. az alkalmazott nevét; 3. az alkalmazott születési helyét és évét; 4. az alkalmazott állandó lakhelyét; 5. az alkalmazás közelebbi megjelölését; 6. a belépés napját; 7. a kikötött pénzbeli járandóság összegét; 8. hogy a pénzbeli járandóság milyen időközökben fizetendő ki, a természetbeni járandóságokat és a kilépés napját.

A munkaadó még ama változó illetmények adóját is leróni tartozik, amelyeket a munkás az ő üzemében keres ugyan, de nem tőle kap meg, tehát a kávés a pincér borravalóját, a háztulajdonos a házfelügyelő kapupénzét stb.

A munkaadó köteles az alkalmazottak járandóságainak kifizetésére két azonos példányban illetmény-jegyzéket készitени nagyjából ugyanazon adatokkal, mint a nyilvántartási könyv, de ebben természetesen az illető időszakban tényleg kifizetésre került összegek számolandók el. Az illetmény-jegyzék mind a két példányával együtt kell a levont adót az esedékesség időpontjában beszolgáltatni. A befizetés postatakarékpénztár utján is eszközölhető.

A büntető rendelkezések közül kiemelendő, hogy amely munkaadó az utasitás által előirt adatokat nem terjeszti be, annyiszor 5000 koronáig terjedhető birsággal, ahány adóalanynál ezt a mulasztást elkövette. Ha a munkaadó a befizetéssel késik, minden megkezdett hónapra 5%-ot fizet birság fejében. Ha kevesebb adót szállit be, mint amennyi törvényesen jár, a be nem szállitott adó ötszörösét teszi a birság. Az ötszörös birság jár akkor is, ha természetbeni járandóságok értékét a munkaadó alacsonyan becsülte.

Az uj törvény egyébiránt bizonyos rendellenességeket adócsalásnak minősit, nevezetesen adócsalást követ el az a bevallás adására kötelezett, aki tudva valótlant és szándékos félrevezetésre irányuló nyilatkozatot tesz hivatalos helyen vagy beadványban, illetőleg adóköteles jövedelmi forrást szándékosan elhallgat, végül, ha könyvekbe hamis adatokat vezet be; ugyan-

Kávéházi és vendéglői berendezések. Orbán Jakab Budapest, IV., Szerb-utca 9. Aluminium és ónacél evőeszközök.
Wellner alpacca és alpacca-ezüst evőeszközök.

KATZKY lakatos, motor- és gépipari részvénytársaság, Budapest.
Takaréktüzhelyek minden kivitelben.
Vendéglők és kávéházak részére különleges kivitelben!
Gyártelep: VII., Angol-utca 8—10. Telefon: József 96-74.
Iroda és mintaraktár VI. Andrássy-ut 54 Telefon: 22-78

csak adócsalást követ el az a munkaadó, aki az illetményjegyzékbe tudva valótlan adatokat állit be, amelyek az adó megröviditésére alkalmasak.

*

Ugy véljük, hogy a tájékoztató kimeritett minden megjegyezni valót és aki elolvasta jól, nem lehet kétsége. Torlódások elkerülése végett legjobb egy alkalmas könyvet venni, azt a kerületi elöljáróság adószámviteli osztályánál hitelesiteni és a bejegyzést rendesen foganatositani. A napi bevétel egy tételben is beirható, a kiadásokat pontosan jegyezni és számlákat megőrizni tanácsoljuk. Bejelentési nyomtatvány is rendelkezésre fog állani.

Ugy tudjuk, hogy az adók lerovása tekintetében (csekk, bélyegrendszer, átalányozás stb.) némely könnyitések elérhetők lesznek. Módositásokat ne igen várjunk, ezen segiteni nem lehet, a törvény parancsol, kibujni nem lehet.

Különösen ajánljuk kartársainknak a rendes könyvelést, mert iparunk a hatósági ellenőrzésekből és zaklatásokból amugy is a legnagyobb részt vette ki a multban is, erre lehetünk elkészülve a jövőben is.

Elite-márka

Fiume
Brandy Medicinal

„Fiume" szójegyre különösen ügyelni!

Adriatika RT.
Budapesti telep: I., Fehérvári-ut 9.
Telefon: József 88—09.

A szakirodalom támogatásának fontossága.

Előfizetőinkhez, kartársainkhoz!

Ha sok az analfabéta és a büncselekmény, — az az állam szégyene;

ha a Mentőknek könyörögni kell azért, hogy a baleseteknél első segélyt nyujthassanak, — ez a társadalom szégyene;

ha egy iparnak nincs, avagy gyenge a szakirodalma, — ez az ipar szégyene és egyuttal szakmüveltségi szegénységi bizonyitványa.

Irigyen vesszük kezünkbe a fejlettebb iparu államok szaklappéldányait és valódi nagyrabecsüléssel szemléljük azok kiállitását, tartalmát, amelyekből itélhetjük, milyen hatalmas tábor áll a külföldi szaksajtó mögött.

Nem kell magyarázni müvelt államban azt, hogy a szakirodalom nivója biztos értékmérője az illető iparág fejlettségének, mert az idegen szemlélő első pillanatra biztos itéletet alkothat magának.

A vendéglős iparnak nincs oka szégyenkezni ezen a téren sem. Bár több olyan vendéglőst ismertünk, akinek volt ugyan szép kocsija, lova, de — szaklapot nem vett a kezébe, általánosságban azonban, különösen az utobbi években az ipari szaksajtó fellendüléséről adhatunk számot.

Jelenleg négy szaklapunk szolgálja a maga módján a vendéglősipar érdekeit, ahogy mi tudjuk: gondban és szegénységben.

Amilyen önzetlen munkát végeznek azok a szakférfiak, akik ipari érdekképviseletünk adminisztrálását ellátják, az egyes emberek, az olvasók szempontjából éppen ilyen önzetlen munkát végeznek a szaklapok irói is.

Az előfizetési dijak a mai életstandard számaiban nevetségesen csekélyke összeggé zsugorodnak és merjük állitani, hogy egy-egy gyakorlati értékü tanács vagy tudósitás, egy cikknek oktató tartalma pénzértékben messze tulhaladja az egész évi előfizetés diját.

Egy szaklap fenntartásában nem az előfizetések képezik az anyagi élet bázisát, mert azok nem fedezik még a nyers papirárakat sem és ma, amikor iparunk lépten-nyomon érintkezik a törvények és

Salgó Testvérek Részvénytársaság :: bornagykereskedők - szeszárugyár Budapest—Kőbánya.
Központi irodák, gyártelep és borpincék: X. Korponai-utca 16-18. sz.
Telefon: J. 59-03. Sürgönycim: Salgóék

Bárminő gyártmányu **Szürők javitása**
FRANK és BERGER ~ ~ BUDAPEST ~ ~
Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javitása.
IRODA: VIII., Bezerédy-utca 3. Telefon: József 74—05.
GYÁR: X., Liget-utca 22. szám. Telefon: József 60—69.

Püspöki uradalmi
bérpince r. t. Vác
központi iroda: Budapest V.
Zrínyi-u. 7.

rendeletek egész áradatával, akkor a vonatkozó szaktanácsok és utmutatások, ismertetések pénzbeli ellenértékének csak igen kis hányada az az összeg, amely akár az összes lapok előfizetésének évi költsége.

Lapunk immár a 39-ik évfolyamba lép és mi lelkesedéssel csüggünk alapitónk példáján.

Féltve őrzött szabadságunk igaz élvezetében, befolyástól mentesen irjuk meg azt, amit az ipari összesség érdekében állónak találunk.

Nem adtuk el szavunkat a személyes érdekek szolgálatának, nem tartozunk pártokhoz, vagy intézményekhez és nem sajátitottuk ki magunknak a szakirodalmi pápaságot. Nem adtuk el magunkat kereskedelmi érdekeltségeknek és nincs adakozónk, vagy pátrónusunk, csak ketten vagyunk: igazságunk és mi.

Megkiséreltük adni a legjobbat a legnagyobb terjedelemben, de mindig a magunkéból adtunk. Igy történt ez 40 év óta, igy lesz ezután is.

A jövőben is tudtára adjuk olvasóinknak mindazt, amit a hatóságokkal való iparjogi érintkezésben tudniok kell, rovataink gazdagsága nem áll meg az üzemszerü periódusok ismétlésénél, mert ez nem a mi dolgunk. Számon tartjuk iparunk ellenségeit és lerántjuk róluk a leplet; az általános ipari életből kiragadjuk azt, ami a mienkre tartozik, de nem áldozunk festéket jelentéktelen, csupán személyeket érdeklő tevékenységek felsorolására.

Minden kényszertől mentes elterjedtségünk és a fokozódó érdeklődésben találjuk utaink helyeslését.

Tudjuk azt, hogy kartársaink nem a lapok félredobásával kezdik a takarékosságot és ezért felkérjük olvasóinkat lapunk terjesztésére, tájékoztató cikkeink, tanulmányaink megszivlelésére.

Az 1923. évre uj előfizetést nyitunk, kérve olvasóinkat, hogy a velünk tartott összeköttetést őrizzék meg a jövőben is.

CASSANDRA LIKÖR
COCKTAIL
Budapest, I., Zita királyné-ut 7. BOWLE

Értesités.

Van szerencsém ipartestületünk t. tagjait értesiteni, hogy elüljáróságunk 1922 december 18-án tartott rendkivüli ülésében egyhangulag akként határozott, hogy *az ez évi Szilveszter-esti bevételnek 2%-át felajánlja a Budapesti Mentők Egyesülete javára.*

Elhatározta egyuttal azt is, hogy az ilyképpen felajánlott összeget ipartestületünkben összegyüjtve egy összegben adjuk át az egyesületnek.

Ezen határozat értelmében kérem ipartestületünk t tagjait, hogy a Szilveszter-esti bevétel két százalékát legyenek szivesek *1923 január 2-án* ipartestületünk hivatalos helyiségébe (IV., Kalvin-tér 2.) beküldeni, hogy onnan rendeltetési helyére juttathassam.

Kartársi tisztetettel
Keszey Vince
ipartestületi elnök.

Meghivó.

A Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete *1923 február hó 26-án (hétfőn) délután 4 órakor* tartja Budapesten, VIII., Főherceg Sándor-u. 8. sz. alatt (régi képviselőház)

II. évi rendes közgyülését,

melyre az ipartestület tagjait tisztelettel meghivja

Walter Károly ipartestületi főtitkár. — *Keszey Vince* ipartestületi elnök.

Közgyülésünk tárgysorozatát lapunk legközelebbi számában közöljük. Azon inditványok, amelyeket az inditványozók a közgyülés tárgysorozatára felvétetni kivánnak, ipartestületünk elnökségénél (IV., Kalvin-tér 2. szám) legkésőbb 1923 január 30-ig irásban nyujtandók be.

A napirendre fel nem vett inditványok alapszabályaink 11. §-ának 4-ik bekezdése értelmében csak azon esetben tárgyalhatók, ha legalább 8 nappal a közgyülés előtt irásban az elöljáróságnak beadattak.

Minden vendéglős kizárólag Elsőrendü magyar gyártmány!
Chillingworth acélevőeszközt vásárol!

SALZER J. Telefon: J. 101-30. Iroda és raktár: Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 15. sz. Alapitási év 1887.
Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, süteményhüvelyek, modern szervirozáshoz papirszalvetták és papirabroszokat. SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15.

FROHNER JÓZSEF R.-T. TELEFON BUDAFOK 42
BUDAPEST—BUDAFOK Pincészet: BUDAFOK

Ha eladó
vendéglője, szállodája vagy kávéháza van, vagy
ha venni akar
hirdesse azt
a Vendéglősök Lapjában

Közgazdasági szemle.

Kiosztották a babkiviteli engedélyeket.

Hosszu tárgyalás után, a földmüvelésügyi minisztérium kérelmére a közélelmezési miniszter hozzájárult a babkivitel megindításához. Állitólag igen nagy babkészletek vannak az országban, Bud János közélelmezési miniszter azonban csak kétszáz vagon exportálásához járult hozzá. A szakminiszterek kiküldöttjeiből alakult tárcaközi bizottság most szétosztotta a kétszáz vagonra szóló kiviteli engedélyeket. A bizottság előbb felszólitotta a legális érdekelségeket, hogy nyolc napon belül adják be a kérvényt az engedélyek megszerzéséhez, aminek megtörténte után most a termelők és a kereskedők megkapták a minisztérium értesitését, hogy minő kontingenst engedélyeztek számukra.

Ezzel azonban a babkiviteli akció nem fejeződött be, mert az a hivatalos javaslat történt, hogy a kétszáz vagonon kivül további száz vagon bab külföldre való szállitását engedélyezze a kormány. Az előzetes hozzájárulás már megvan, azonban a száz vagon szétosztása csak egy-két hét mulva fog megtörténni.

*

Korrigálni fogják a sérelmes adókivetéseket.

A napi sajtó már több izben adott hirt arról a felzudulásról, amely a kereskedelem és az ipar, de a szabadfoglakozásuak körében is az 1920—21. évi jövedelem kivetése hirére támadt. Különösen az V. és VI. kerületben egész ötletszerüen kiszámitott horribilis összegek után vetették ki az adót. Most már az illetékes körökben is látják az adókivetés tulzásait és azt, hogy az előirányzott adótételek gyökeres revizióra szorulnak. Mint Kállay Tibor kijelentette, maguk az adófelügyelőségek fogják elősegiteni a hibák kiigazitását ott, ahol nyilvánvaló tévedésről vagy az előadók tulbuzgóságáról van szó. Arról is szó van, hogy a megállapitott adó összegét nem kell azonnal befizetni, hanem csak azt az összeget, amelyet az adózó az előző évben fizetett, a többletet pedig csak akkor, ha a kivetést második fokon is helybenhagyták. Számos esetben részletfizetési kedvezményeket helyeztek kilátásba az adófizetőknek.

*

Drágaság és az ujesztendő.

Az ujesztendő mindenesetre szomoruan s a drágaság jegyében köszönt be hozzánk. A néhány hetes ujévi malac darabja kétezer—négyezer korona. Természetesen ilyen ár mellett kevesen vásárolták, inkább csak a Szilveszter éjszakájára készülő vendéglősök és kávésok vettek belőle. Már inkább akadt vevője a leölt ujévi malacnak, amelyet kilónkint 690—720 koronáért árusitottak. Tekintettel az ujesztendőre, a husfélék az egész vonalon megdrágultak. A baromfipiacon kevés az áru és ez erősen érezteti hatását az áraknál, amennyiben egy tyuk 1700—2000, sütnivaló csirke 500—1000 korona páronkint. Kállay pénzügyminiszter a miniszteranács elé inditványt terjesztett, amely szerint a cukor eladásából származó állami haszonrészesedést ötven koronával emelnék fel. A miniszteranács ezt az inditványt magáévá tette, ugy hogy ezentul az eddigi 78 korona helyett 130 korona lesz a cukor kilója után az állam haszonrészesedése. Noha a pénzügyminiszter tárgyalásokat folytatott a cukorgyárakkal, hogy a cukor árát mérsékeljék és igy az állami részesedés emelése ne legyen olyan nagy megterhelés a fogyasztókra, — mégis elképzelhető, hogy az államnak ez az ujabb drágitása milyen hatással lesz a cukorpiacra.

*

Hirschfeld Dániel és fia bornagykereskedők
Aranyéremmel kitüntetve. Telefon: 163—18.
Központi irodák: **Budapest, V., Erzsébet-tér 16.** Borpincék: **Kiskőrös—Budafok.**
Városi pincék: Budapest, VII., Dohány-utca 71. (Bejárat a Szövetség-utcából)
Állandó raktár mindenfajta kitünő uj és óborokból.

»PASTEURIT« *Pincegazdasági cikkek*
HOLLY EDE ÉS TSA *Mindenfajta kénlemezek. Asbest kénlemezek.*
Budapesten, VI. kerület, Felsőerdősor-utca 48. szám. Telefon száma: József 166-24.

Az érdekképviseletek közös értekezlete a kereseti adó végrehajtási utasitása ellen.

Az általános kereseti adó végrehajtási utasitása ügyében az összes kereskedelmi és ipari érdekképviseletek előkészitő értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy január 5-én, pénteken délután öt órakor a Kereskedelmi és Iparkamarában gyülést tartanak. A gyülésen a végrehajtási utasitás sérelmes intézkedéseit teszik szóvá. A végrehajtási utasitás ellen állást foglalnak még a különböző foglalkozási ágak, igy az Ügyvédi Kamara, az Orvosszövetség és a Gyógyszerészegyesület is.

A pénzügyminisztérium különben nyilatkozatot adott ki a kereseti adó végrehajtási utasitása ellen eddig elhangzott kifogásokra, amelyben védi a kifogásolt pontokat. A nyilatkozat lényege azt akarja kimutatni, hogy az utasitás az elhangzott kifogásokkal szemben könnyitéseket tartalmaz az alkalmazottak adójának levonása és beszolgáltatása tekintetében. Ami azt a kifogást illeti, hogy ezentul a müvészek, irók és ujságirók is kötelesek lesznek a kereseti adó céljaira könyveket vezetni — a félhivatalos nyilatkozat szerint ilyen rendelkezés a végrehajtási utasitásban nincsen.

Itt emlitjük meg, hogy az érdekképviseletek közös memorandumát a sérelmes 1920—1921. évi adókivetések ellen a jövő hét elején adják át a pénzügyminiszternek.

A Sütőipartestület megállapitotta, hogy a fővárosi sütőiparosok 95%-a munkássorból lett mesterré és igy nem szerezhette meg a modern üzletvezetéshez szükséges szakismereteket. A műhelyi munka különben is leköti idejüket és igy, ha a könyvelési kényszer megmaradna, kénytelenek volnának könyvelőt fogadni.

Utazó

Szállodás-, vendéglős-, kávésoknál 30 éve legjobban bevezetve, még egy képviseletet vállalna napidij hozzájárulással. „Törekvő“ jelige alatt a kiadóhivatalban.

BORPALOTA R. T.

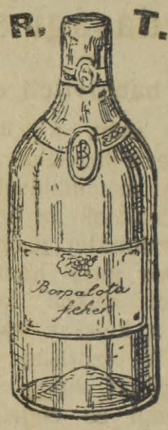

Vendéglősök részére

legolcsóbb beszerzés

BUDAPEST, VIII TELEFON

KENYÉRMEZŐ-UTCA 6.

Szentes város Tanácsától.

9620/1922 szám.

Hirdetmény.

Szentes város közönsége a tulajdonát tevő **Petőfi szálló, kávéház és étterem, sörcsarnok és italmérési depó** és ennek összes tartozékait, nevezetesen: irodák, portásszobák, konyhák, vendéglői lakosztály, 32 vendégszoba, csarnokok stb.

1923 január hó 31. napján d. e. 11 órakor

a városháza gazdasági tanácsnoki hivatalában tartandó nyilvános szóbeli árverésen a városi képviselőtestület által megállapitott feltételek mellett 1923 julius hó 1. napjától kezdődőleg 10 egymásutáni évre bérbe adja.

A bérbevételre — a megállapitott feltételek mellett zárt ajánlatok is tehetők **1923 január hó 31. napjának d. e. 11 órájáig.** A zárt ajánlatok ugyanezen napon a szóbeli árverést követőleg a városi tanács által fognak felbontatni. A zárt ajánlatot tevők is részt vehetnek a szóbeli árverésen.

A zárt ajánlatok és a nyilvános szóbeli árverés eredménye felett a városi tanács javaslatára a képviselőtestület fog határozni.

Az árverési, illetve a bérbeadási feltételek a városi gazdasági tanácsnoki hivatalban tudhatók meg s a feltételek egy példánya ott szerezhető meg 300 korona költség lefizetése ellenében. Zárt ajánlattétel esetén az árverési feltételek ajánlattevő által aláirandók s az ajánlathoz melléklendők.

A városi képviselőtestület fenntartje magának azt a jogot, hogy a beadott zárt ajánlatok és a szóbeli árverés eredménye felett szabadon határozzon.

Kelt Szentes város tanácsának 1922. évi december hó 31. napján tartott üléséből.

Nagy Imre
főjegyző.

Dr. Négyesi
polgármester.

Vendéglői konyhafelszerelési cikkek szaküzlete

Székely János és Társa vaskereskedő
Budapest, IV., Vámház-körut 12. :-: (Szikszai vendéglő mellett.)

Szállodások és vendéglősök részére 10% árengedmény.

Kristály ásványvíz Szent Lukács-fürdő, Budapest, III., Zsigmond-utca 25-27. :—: Telefonszám: 43—90

HIREK A NAGYVILÁGBÓL.

Iparunk bálja. Ipartestületünk és Országos Szövetségünk f. hó 25-én a Fővárosi Vigadó összes termeiben országos vendéglősbált rendez, melynek jövedelmét a vendéglősjóléti intézmények céljaira fordítja. A bál sikerét biztositja a rendezőbizottság tevékenysége, amely Kiszel József vezetése mellett serényen folytatja az előkészületeket.

Adóügyi iroda. Az Országos Iparegyesület kebelében korábban is fennállott adóügyi irodát teljesen ujjászervezték. Elsőrendü gyakorlati szakemberek álalndó közreműködését biztositották, akik a tagokat érdeklő minden konkrét adókérdésben tanáccsal fognak szolgálni és ügyeik elintézésében segitségükre lesznek. Az adóügyi iroda vezetésével megbizott szakemberek minden hétfőn és csütörtökön délután 5 órától egyesületünk helyiségében (gróf Zichy Jenő-utca 4) inspekciót tartanak. Az irásbeli megkereséseket a legrövidebb időn belül intézik el.

Kivándorlók és visszavándorlók szállodája. A belügyminiszter a napokban megvásárolta a Köztemető-ut 4. szám alatt lévő háromemeletes bérházat, amelyet sürgősen át fognak alakitani szállodává, hogy a kivándorlók és visszavándorlók elhelyezést nyerjenek. A szállodát február végén akarják megnyitni. A mostani lakókat okvetlenül el fogják helyezni, de szó van arról is, hogy számukra két emeletet ráépitenek a házra.

A Royal-szálló megvette a Köruti fürdőt. A Royal Nagyszálloda Rt. a napokban megvásárolta a szomszédos Köruti fürdő bérházát 50 millió koronáért. A Freund-féle komplexumot és fürdőt a szálloda a maga terjeszkedéséhez képest fogja fölhasználni. Ezzel kapcsolatos a részvénytársaság tranzakciója, amelynek során 9,600.000 korona alaptőkéjét — amint értesülünk — 14,400.000 koronára fogja fölemelni.

A Szállodások, Vendéglősök, Kávések, Pincérek és Kávéssegédek Országos Nyugdijegyesületének igazgatósága mult év december hó 29-én Bokros Károly elnöklete alatt, Bandl Ferenc, Potzmann Mátyás, Sabathiel Tivadar, Kóváry Jenő és Frenreisz Antal igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok, továbbá dr. Nagy Sándor jogtanácsos részvételével tartotta rendes havi ülését. A mult havi ülés jegyzőkönyvének hitelesitése után jogtanácsos bemutatta a budapesti és szombathelyi választmányok december havi elszámolásait. A budapesti választmány december havi elszámolása szerint a bevétel 11.779 K 24 f, a kiadás a folyósitott nyugdijakkal együtt 8498 K 62 f, feleslege 3280 K 62 fillér volt. A szombathelyi választmány december havi elszámolása szerint a bevétel 3592 K 48 f, a kiadás a folyósitott nyugdijakkal együtt 458 K 71 f, feleslege 3133 K 77 f volt. Mindkét választmány feleslege a postatakarékpénztári folyószámla javára fizettetett be. Az elszámolások tudomásul vétele után jogtanácsos bejelentette, hogy a felügyelőbizottság Sabathiel Tivadar ur elnöklete alatt dec. hó 7-i ülésén az ügymenetet a fő- és segédkönyvek legtüzetesebb és legalaposabb megvizsgálása után teljesen rendben találta. Az igazgatóság végül Hoffmann János urnak 1500 koronás adományáért hálás köszönetet szavazott és ezzel az ülés véget ért.

Január közepén ismét felemelik a szesz árát. Illyen szomoru karácsonyt még nem értek meg a csemegekereskedők. Nem fogyott a likőr, bár versenyeztek a szebbnél szebb kirakatok rendezésében. Egyes gyárak dijakat tüztek ki erre, de hiába. Aki tudna vásárolni sem vesz, mert az ünnepek után olcsóbbodást vár. Ezzel szemben a nyerstermények, vámok, munkabérek folytonos emelkedése meg fogja drágitani a likőröket. Mint biztos forrásból értesülünk, január közepén az Országos Szeszértékesitő Rt. lényegesen fel fogja emelni a szesz árát. Ezen a héten árakban változás nem történt.

Vendéglősvacsorák. A vendéglősök vacsorái minden alkalommal pénteken este 8 órakor a következő helyeken lesznek: 1923 január 5-én Bandl Ferenc urnál (VIII., József-körut 46), január 19-én Szabó Imre urnál (IV., Egyetem-utca 5), február 2-án Neiger Jakab urnál (VI., Teréz-körut 4), február 16-án Kolossa Viktor urnál (Nyugati pályaudvar étterem), március 2-án Nemény Béla urnál (V., Vigadó-tér 3), március 16-án Oláh Dezső urnál (VIII., Sándor-utca 24).

A Jóbarátok uzsonnái. A vendéglős »Jóbarátok« uzsonnájukat a következő helyeken tartják meg, minden szerdán délután 4 órakor: 1923 január 10-én Farkas Pál urnál (IX., Üllői-ut 97), január 17-én Kamarás Mihály urnál (VIII., Tisza Kálmán-tér 17). A Jóbarátok uzsonnáján szivesen látják az uj kartársakat is.

Boschán Károly és Artur borpincéi
Kőbánya, Ónodi-utca 5. Telefon: József 59-38. Sürgönycim: Boschán Kőbánya
Régi bevezetett cég — Szolid kiszolgálás. Állandó nagy választék

Vendéglősök figyelmébe!!

Parlamenti borpincészet kibővitette telepét hordósbor nagykereskedésre. Nagy választék kitünő fajborokban.

Iroda és pincék: **VI., Vilmos császár-ut 25. sz.**

Telefon: 103—31.

Felkérjük azon t. Előfizetőinket, akik a dijakkal netalán még hátralékban vannak, hogy azokat számadásaink rendbehozása és a lap akadálytalan szétküldése érdekében sürgősen beküldeni sziveskedjenek.

Áruüzlet.

A lisztnemüek piacán ugyszólván minden egyes napon nehézkesen indult az üzlet, előbb meg akarták várni, hogy miként alakul a gabonanemüek forgalma. A másodkézből származó helybeli áru jegyzései pénteken a következők voltak: 0-ás 158—160 K, 2-es 153—155 K, 6-os 150 K, a korpa 4900—5000 korona Budapesten.

Marhahus kimérve kilónként 540—560 K, eleje 440—480 K. Másodrendü 300—320 K, jobb minőségü 360 korona.

Borju bőrben, fejjel és lábbal kilósulyban 560 K, kimérve a hus 560—700 K.

Sertéshus kilója 580—680 K, szalonnás félsertés 600 K, háj 720 K, olvasztanivaló szalonna 680 K, zsir 780 K. Malachus 600 K.

Birka eleje 300 K, hátulja 340 K.

Az olcsóbb elárusitóhelyeken az árak mérsékeltebbek. A Taurus huskereskedelminél a jóminőségü marhahus 398 K, gulyáshus 198 K, sertéshus 598 K, kocsonyahus 398 K, malac 598 K.

Baromfi: Hizott liba és kacsa kilója 700—750 K, pulyka 800 K, poulard 750 K, csirke drbja 400—500 K.

Vadhus felhozatala csupán nyulra és fácánra szoritkozik. Frissen lőtt nyul drbja 700—800 K, fácán drbja 1200 korona.

Hal nagyon kevés van a piacon. A balatoni süllő és fogas egészen eltünt. Nagyobbfajta harcsa azonban majdnem minden elárusitóhelyen látható. Élő ponty kilója 600—900 K, jegelt 500 K, harcsa egészben 1000—1400 K, felvágva 1600 K. Keszeg kilója 350 K.

Főszerkesztő: **Dr. Kőhler Aladár.**
Felelős szerkesztő és kiadó:
Ihász György örököse: dr. Kiss Istvánné.

Boldog ujévet kiván

Hauer Rezső

cukrász.

B. U. É. K.

Olajmüvek R. T.

Budapest, V. Báthory-utca 5.

B. U. É. K.

ZÖLDFA-ÁRUHÁZ R. T.

BUDAPEST,

IV., Vámház-körut 6.

B. U. É. K. tisztelt vevőinek

VIKTORIA

Borkereskedelmi R.-T.

Budapest, VIII., Baross-utca 98.

B. U. É. K.

Salgó Testvérek

bornagykereskedők, szeszáru-gyára

Budapest Kőbánya

KESZTLI KARÁTSONY ÁDÁM

soltvadkerti bortermelő borainak pincéje

BUDAPEST

Német-utca 1. József-körut sarokház.

B. u. é. k. üzletfeleinek

Gróf Somsich Tihamér R.-T. Igazgatósága

Budapest, VI.. Teréz-körut 9. szám.

Asztalkések javitása,

beforrasztások, élesítések, nyelekbe uj pengék forrasztása **olcsón és gyorsan készülnek.** — Valódi francia szakácskések ujból vannak raktáron

Schulek Sándor mükéses

Budapest, VII., Király-utca 3.

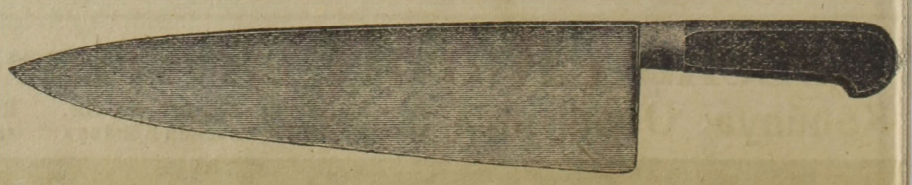

Tisztelt vevőinek, jóbarátainak és ismerőseinek az ujévben a legjobbakat kívánja

Haggenmacher Sörgyár

Az ujév alkalmából legjobb kívánatait küldi t. vevőinek, a t. Vendéglős, Szállodás és Kávés uraknak

Schaumburg Lippe herceg
villányi pezsgőgyára és udv. pincészete

A legjobb szerencse kivátatokat tisztelt üzletfeleinek kiván ez uj év alkalmából

HOBE LIKŐRGYÁR

B. U. É. K.

a Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi RT.

B. U. É. K.

VADAS JAKAB
dióbélnagykereskedő
Budapest. VIII., Dugonics-utca 3—5. szám.

B. U. É. K.

Zimmer Ferenc
halnagykereskedő
BUDAPEST,
Központi Vásárcsarnok

Boldog ujévet kiván tisztelt vevőinek a

Fővárosi Serfőzde rt. Igazgatósága

B. U. É. K.

Singhoffer M. József utóda
Brozek János
halnagykereskedő Központi vásárcsarnok

Nagyrabecsült üzletfeleinek boldog ujévet kiván

Első Magyar Részvény Serfőzde Igazgatósága

B. U. É. K.

tisztelt üzletfeleinek

Palugyay bor és Pezsgőgyár

Legboldogabb ujévet kiván minden üzletfelének és jó barátainak

a Polgári Serfőzde R.-T. Igazgatósága

B. u. é. k. t. üzletfeleinek

Hirschfeld Dávid és Fia
bornagykereskedő
Budapest, V., Erzsébet-tér 16. szám.

Boldog ujévet és sok szerencsét kiván a t. Vendéglős Iparnak és igen tisztelt vevőközönségnek

Ambra Likőrgyár rt.
Igazgatósága cs. és kir. udvari szállitók, Budapest, VII. ker., Ilka-utca 25—27. szám.

B. U. É. K.

Mika Tivadar
fémárugyár
Budapest. VII. Kazinczy-u. 47

B. U. É. K.

Magyar Bortermelők kiviteli pincészete Részvénytársaság
Budapest, V., Dorottya-utca 3. szám.

B. U. É. K.

Székely János és Társa
bornagykereskedő
Budapest, VIII., Vámház-körut 12. sz.

B. U. É. K.
a t. vendéglős, kávés és szállodás uraknak, mint kedves vevőinek
SALZER J. papirszalvéta gyáros
Budapest, Ferenc József-rakpart 15.

B. U. É. K.
Gessler Siegfried
Budapest

Boldog uj évet kiván t. üzletfeleinek
SZÉKELY MIHÁLY
R.-T. Borkereskedelmi Központi Pincészete
Budafok, Dunasor 6.

B. U. É. K.
Kristály Ásványviz Kutvállalat R.-T.
Szent-Lukácsfürdő
Budapest, II., Zsigmond-u. 25—27.

Boldog uj évet kiván t. vevőinek
Cifka József
pincegazdászati cikkek szaküzlete tulajdonosa
Budapest, V., Vilmos császár-ut 48.

B. U. É. K.
KATZKY lakatos, motor és gépipari Rt.
Budapest, VI., Andrássy-ut 54.

B. U. É. K.
kedves vevőközönségének
Tokaji Cognac Gyár rt.
igazgatósága

B. U. É. K.
tisztelt vevőközönségének
Glancz Sámuel
Hungária Bank exportosztálya vezetője
Budapest, Rudolf-rakpart 1.

B. U. É. K.
DIETZ M.
pezsgőgyáros és bornagykereskedő
Budafok, Kossuth Lajos-u. 86.

B. U. É. K.
ORBÁN JAKAB
alpacca és chinaezüst-nagykereskedő
Budapest, IV., Szerb-utca 9.

B. U. É. K.
Szalay S. Sándor
alpacca- és chinaezüstgyár
Budapest, Erzsébet-tér 4.

Boldog uj évet kiván t. üzletfeleinek
Borpalota Rt.
Budapest, VIII., Kenyérmező-utca 6.

Boldog uj évet kiván t. vevőinek
ENGEL BERNÁT
a Tokaji Cognacgyár vezérképviselője
BUDAPEST

B. U. É. K.
mindazoknak kikkel, üzleti és baráti összeköttetésben áll a
Püspöki Uradalmi Borpincészet R.-T.
központi irodaigazgatósága
Budapest, V., Zrinyi-utca 7.

Boldog uj évet kiván t. vevőinek
Adriatika R.-T. igazgatósága
„Fiume Brandy Medicinal"
I., Fehérvári-ut 9.

Tisztelt üzletfeleinek és barátainak az uj évben legjobb szerencsekivánatait küldi a
Tokajhegyaljai Szőlősgazdák Törkölyfőző Szövetkezete
Sárospatak

Boldog ujévet kivánunk

tisztelt
vevőinknek,
barátainknak
és ismerőseinknek

Popper Mór és Lipót

bornagykereskedők
Budapest—Kőbánya.

Boldog ujesztendőt kiván

nagyrabecsült
vásárlóközönségének

FLEISCHMANN SAMU

divatnagyáruház tulajdonos
Budapest, IV. Károly-körut 24. szám.

Mindazokat a m t.
szállodás, vendéglős és kávés urakat,
kik velünk összeköttetésben voltak,
az ujév alkalmából szerencse kivánataimkkal üdvözöljük, kérjük
megtisztelő bizalmukat a jövőre is.

Boldog ujévet

Törley Jozs. és Tsa

pezsgőgyárosok,
cs. és kir. udv. szállitók,
József főherceg Őfensége udv. szállitói

Budapest-Budafok.

Nagyrabecsült
üzletfeleinknek és
vevőközönségünknek
ezuton
is

boldog ujévet kivánunk

**Boschán
Károly és Arthur**

bornagykereskedők
Kőbánya,
Ónodi-utca 5.

8778
Ki 1922

Árverési hirdetmény és feltételek.

Karczag r. t. város nyilvános árverés utján bérbeadja a tulajdonát képező

Bárány szálló (éttermet, kávéházat)

a hozzátartozó melléképületekkel együtt az 1923. évi január hó 1-től kezdődőleg egymás utáni hat évre az alábi feltételek szerint:

1. Az árverés Karczag r. t. város közházának I. em. 14. számu termében 1922 december hó 28 napjának délelőtt 9 órakor fog megtartatni.

2. Árverezni szándékozok tartoznak az árverés megkezdése előtt letenni 100.000 koronát, mely összeget az árverés befejezése után az, akinek ajánlata nem volt figyelembe vehető, visszakapja, a legtöbbet igérő pedig az összeget köteles a városi tanács által megszabandó biztositég összegéig (egy évi bérösszeg) kiegésziteni, mely összeg mint a szerződési kötelezettségek teljesitésének biztositására szolgáló összeg, az egész bérleti idő tartása alatt kaucióképpen Karczag r. t. város közpénztárában marad, a bértet letelte előtt vissza nem követelhető.

3. Mindenesetre fenntartja Karczag r. t. város magának azt a jogot, hogy az ajánlattevők közül szabadon válasszan, vagyis az ajánlat tevőre azonnal, a városra azonban csak a közgyülés határozata után válik, elfogadás esetén, kötelezővé.

4. Kikiáltási ár 25.000 korona, mely egy évi bérösszeget jelent.

5. Készpénz bérösszegen felül köteles a bérlő hat hó alatt a Bárány szállót, éttermet, kávéházat, annak összes épületeit, mellékleteit, tartozékait kifogástalan jó, a mai kor követelményeinek megfelelő karban hozni, az esetleges hiányokat a szerint, amint azok az árveréskor megtekinthető költségvetésben felsorolva vannak, pótolja olyképpen, hogy az épület kivül, belül teljesen kitisztitva, tisztán és rendben álljon a nagyközönség rendelkezésére. E kötelezettség biztositására 100.000 korona kauciót tesz le a bérlő, mely a kötelezettség teljesitése után vissza fizetendő.

6. Egyéb feltételeket az árverés megkezdésekor közöl a bérbeadó, de kivánatra azokat közli előbb is a városi tiszti főügyészi hivatal.

Karczag, 1922 december hó 16.

Polgármester.

Székely Mihály Részvénytársaság

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 35. - Telefon: József 112—81. - Sürgönycim: Borszékely.
Központi pincészet: Budafok, Dunasor 6.

Ebédkosztot

keres fővárosi nagy üzem
lehetőleg a Belvárosban vagy annak közelében
150—180 tisztviselő részére.

Ajánlatok „Állandó 9158" jelige alatt
Blockner J. hirdetési irodájába, IV., Semmelweis ucca 4.

GSCHWINDT-féle R.-T.

BUDAPEST / BUDAFOK / NAGYKŐRÖS
Felhivja a t. fogyasztóközönség figyelmét elsőrangu **rumgyártmányaira, zamatos gyümölcspárlataira** valamint a legismertebb külföldi gyártmányokkal teljesen egyenrangu, kivalóan finom **cognac- és likőrkülönlegességeire.**

AMBRA Likőrgyár Részvénytársaság

a Beszterczebányai Első Magyar Gyümölcslepárlás
cs. és kir. udv. szállitók budapesti telepe **VII, ILKA-UTCA 25-27**
Telefon-szám: József 24—44

Ha kiváló szép **dióbélre** van szüksége,
hivja József 15-13-at.
Elsőrangu **málnaszörp, méz, mák, bab** stb.
pontosan házhoz szállitva kapható.
VADAS JAKAB, BUDAPEST, DUGONICS-UTCA 3-5.

Vendéglők, kávéházak, legszivesebben a
Csépány pinczékben
szerzik be borszükségleteiket.
Szolid termelői árak!
Szabad borkóstolás! Kedvező feltételek!
Budapest, VI., Aradi-utca 13. :-: Telefon: 158—10.

Singhoffer M. József utóda
Brozek János
halnagykereskedő
Központi vásárcsarnok
Telefon: József 46—52

Vendéglői, kávéházi berendezéseket legmagasabb árban **vesz** és legjutányosabban **elad**
BRAUN GYULA Budapest, VII., Sip-u. 14. Telefon: József 122—97.

SÖRCSAPOK, BORÁSZATI CIKKEK!

MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR TELEFON; I. 128—27.
BUDAPEST, VII., KAZINCZY-UTCA 47.

Üveg, porcellán

kávéházi és vendéglői **korona-hitelesitett edények, teljes konyhafelszerelések a legolcsóbb napi árban kaphatók**

Horvát József

Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 5.
(a Ferenc József-hid közelében)
Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Schaumburg Lippe herceg

villányi pezsgő-gyára
és udv. pincészetének
központi irodája:
Budapest, V., Nádor-u. 16.

Magyar Bortermelők

kiviteli pincészete r.-t.
V., Dorottya-utca 3. Telefon: 26—20.
Központi pince
Sörház-u. 10. és 20. BUDAFOK Telef. Budafok 82
PINCÉK: BONYHÁD WIEN, XIX, BRÜNN.
Csak elsőrendű urasági fajborok.

Hüttl Tivadar

Budapest, V. Dorottya-utca 14. szám

Dus választék
kávéházi és vendéglői
porcellánokban

Hobé
LIKŐRKÜLÖNLEGESSÉGEK

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri beiktatás szavankint 20 korona.
A legkisebb apróhirdetés ára 100.~ korona.

Hektograph-étlapsokszorositó, papirszalvéta, fogvájó legolcsóbban beszerezhető Berkovits Károlynénál, Budapest, Sip-u. 4. Telefon: József 125—31.

A „KÖZÉLELMEZÉS“
husipari és élelmezési szaklap
megjelenik hetenként
Kérjen mutatványszámot a kiadóhivatalától.
Budapest, VII., Dohány-utca 94.

Mindenféle evőeszközök,
kávéházi és vendéglői berendezések.
Alpacca és Chinaezüst Művek SZALAY S. SÁNDOR
Budapest, V., Erzsébet-tér 4.

Fleischacker József fiai
Részvénytársaság
Rum-, cognac- és likőrkülönlegességek gyára
Budapest, V., Váczi-ut 144 :-: Telefon: 24—89

Fanda Ágoston és Zimmer Péter utóda
Zimmer Ferenc
halászmester és halnagykereskedő :-: udvari szállító.
Budapest, Központi vásárcsarnok. Telefon: József 49—04.
Fiók: József-tér 13. Telefon: 150—65.

Hirmann Ferencz fémöntőde és fémárugyára
Budapest, VII., Csányi-utca 7. Telefon: József 138 03., 138-04.
Készit bor- és sörcsapokat, sörkimérő készülékeket, szőlőszeti és borászati cikkeket stb.

Aromatika Vegyimüvek R. T. Budapest
gőzüzemü illóolaj, áther és essencia gyár.
Vezető márkái 80%-os absolut rum-áther, likőrgyári essenciák és illóolajak.
Gyár és iroda: I. Maros-utca 21. Telefon: 32—36.

Eredeti KEGLEVICH COGNACOT
csakis a Budafokon 1882-ben alapitott
GRÓF KEGLEVICH ISTVÁN UTÓDAI
cognacgyár r.-t. gyárt es hoz forgalomba.
Óvakodjunk hasonhangzásu, magát jogtalanul gyárnak hirdető és védjegybitorlásért elsőfoku birói itélettel már elmarasztalt cég értéktelen áruitól. :-:
Kitünő minőség! Versenyárak Figyelmes kiszolgálás!

PALUGYAY
·PEZSGŐ·

TÖRLEY
TALISMAN·CASINO·RÉSERVÉ

Ifj. Nagy István
központi vásárcsarnok
Telefon József 46-83
Friss zöldség,
Burgonya, Hagyma üzeme

TOKAJI COGNAC A LEGJOBB
Első Tokaji Cognacgyár R.-T. Tokaj.

Engl Bernát és Tsa R.-T Budapest, Közp. Szeszfőzde.
Ajánlja mindennemü gyümölcspálinkáját

Hazai Fatermelő Részvénytársaság Budapest
Közp. iroda: V., Hold-utca 21. Telefon: 9-62, 121-56, 121-57, 121-88.
Táv. cím: FAHOLZ
Gyár: VII., Egressy-ut 28-30. Telefon: József 92-18, 153-11.
A legmodernebb felszerelésü butorgyárában gyártja a jelenkor leghygienikusabb butorait, nevezetesen: „XYLOS“ szabadalmazott ágyak, „XYLOS“ szabadalmazott ágybetétek, complett hálószobák.
Városi ráktár: Anker-köz 1. Tel.: 16.
Magyarországi bizományos: KURZ ÉS TÁREA.

Gessler Altvater Triple sec

ALAPITTATOTT 1890.
DIETZ M. BUDAPEST, VIII. Népszinház-utca 19
bornagykereskedés Telefon József 30-72
Sziklapincék: BUDAFOK, KOSSUTH LAJOS-UTCA 86

Cifka József
sör és pincegazdászati cikkek szaküzlete
Budapest V. kerület Vilmos császár-ut 48. sz. (Bajnal-utca sarok.) Telefon száma 28—92
Ajánlja minden e szakmába vágó cikkekkel dusan felszerelt raktárát.

Minden háztartásban a legolcsóbb
ZSIR
a „Vénus“ étolaj
mely legfinomabb minőségben minden nagyobb füszerkereskedésben kapható. Gyártja és szállitja
Olajmüvek r. t. Kohn Adolf és Tsa Győr.
Központi iroda Budapest, Báthory-u. 5.
Telefon 8—22 és 57—68

Uránia könyvnyomda [tul. Székely Artur] Budapest, VII., Dohány-utca 10. Telefon: József 40—50.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta kétszer, minden hó 5-én és 20-án

Előfizetési ár:
Egész évre ... ... 1600·— K
Fél évre ... ... 800·— K

Alapitotta IHÁSZ GYÖRGY 1884-ben

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Tüzoltó-utca 15.

Kéziratok, előfizetések és egyéb küldemények ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 2—4-ig.

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCÉREK ÉS KÁVÉHÁZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY

A sajtóválság és a kereskedelmi kamara.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara elnöksége a kereskedő- és iparosvilág előtt, a napi és szaksajtó általános, közérdekü jelentőségét hangsulyozva, annak megtámadott létérdekeit az érdekelt körök pártfogó jóindulatába ajánlja, a külföldi kereskedelmi és iparkamarák példájához alkalmazkodva, az alábbi felhivást bocsájtja az időszaki sajtóban való közreadásához:

A sajtó válsága,

mely közismert, arra kell hogy inditsa a közgazdasági köröket, hogy a napi sajtót és a szaksajtót előfizetési dijaival és hirdetési megbizásaival kellőkép alátámassza. Tekintettel a sajtóhoz füződő általános közérdekekre, de különös tekintettel a sajtónak a közgazdaság szempontjából való jelentőségére, kérjük a kereskedő- és iparvilágot, hogy a létérdekeiben megtámadott sajtó fennmaradását minden tőle telhető módon biztositsa.

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara.

Szávay Gyula
főtitkár.

Belatiny Artur
elnök.

Vendéglői konyhaberendezések,
edények, gépek, főző- és sütő-eszközök, asztalnemüek, üvegek és porcellánok.
Vendéglősöknek árkedvezmény.
A Központi csarnokkal szemben.

Glancz Sámuel
Budapest, V.. Rudolf-rakpart 1.
(Tudományos Akadémia épületében)

Hungária Bank Exportborosztálya
Saját termésü és egyéb fajborok, — Legnagyobb választék, legolcsóbb árak.
Nagyban — kicsinyben. Telefon: iroda 190-19, lakás 157-69.
Szőlőtelepek: Soltvadkert, Borota, Dzsidapuszta, Szentendre, Mérgespuszta.

„Victoria" borkereskedelmi rt.
Budapest, VII., Baross-utca 98. sz. Koszoru-utca sarok. Telefon: József 8-53
Ajánlja vendéglősöknek kiváló borait

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés
Telefon: József 59—78. X., Kőbánya. Telefon: József 59—78.
Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe.

Az általános kereseti adó iparunkban.

Aki hat hét óta a napilapok, szaklapok, tiltakozó gyülések és különböző feltünési viszketegségben szenvedő — alapjában ebből üzletekre váró — felolvasók, magyarázók és ujdonsült szakértők adóügyi hireit, cikkeit olvasta, — laikus szemmel, — az egészen meg lehet zavarodva.

Mindenki sejti, hogy az uj adó sok és nagy összegekre fog rugni és ha körülnéz a sajtódzsungelben, azt látja, hogy a törvényadta kívánalomnak a magyarázók szerint nem lehet megfelelni, — de hogy mégis miképpen kezdjen bele törvényszabta kötelességei teljesitésébe, arra nézve nem tud kiokosodni.

A törvény végrehajtására nézve kiadott utasitás valóban nagy terheket ró az adózókra, de ezeken egy ujabb rendelet könnyiteni fog, amint ezt a pénzügyminiszter a Baross-szövetséghez intézett leiratában be is igérte.

Minthogy tehát várható egy ujabb rendelet is, annak intézkedései elé nem vághatunk felesleges magánvéleményekkel, inkább praktikus tájékoztatást kivánunk nyujtani a vezetendő könyvek ismertetésére és az alkalmazottak adójára nézve a fővárosi vendéglősök tekintetében.

1. Az a vendéglős, akinek semmiféle alkalmazottja nincsen, nem köteles könyvet vezetni.

2. Akinek 3 alkalmazottja van, az vezessen: megrendelési könyvet, feljegyzési (bevétel—kiadás) és anyagbeszerzési könyvet; a kiadási tételekre nagy sulyt kell helyezni.

3. Akinek 4—20 alkalmazottja van, az a megrendelési, feljegyzési könyveken kivül anyagnyilvántartási könyvet köteles vezetni, amelybe be kell irni nemcsak a vásárolt, de az elhasznált mennyiséget is.

4. A husznál több alkalmazottal dolgozó üzlet a nagykereskedelemben szokásos és azokra nézve most megszabott könyveket köteles vezetni.

5. A könyveket jobb papirkereskedésben lehet kapni; a forgalomban levők átlag megfelelnek a rendeletnek.

6. A »megrendelési« könyv vezetése iparunkban teljesen a nevetségbe illik, azért ennek vezetése alól való felmentés iránt mindenki adjon be kérvényt az illetékes kerületi adófelügyelőséghez — és amig erre válasz nem érkezik, megrendelési könyvet ne vezessen.

7. Általában lehet mentesitést kérni — főleg a kisebb üzleteknek — a könyvvezetés alól és ez célravezető lesz pld. az anyagbeszerzési, illetve nyilvántartási könyvek tekintetében; a vonatkozó kérelem szintén az adófelügyelőségnél adandó be.

Általánosságban várható az, hogy a kisebb üzemek csupán a feljegyzési könyv vezetésének kötelezettségével lesznek terhelve, ami azt jelenti, hogy a napi bevételt a forgalmi adókönyv nyomán egy tételben irják be, — a kiadást pedig részletesen. Ezzel aztán a nagy adó-hühónak vége is lesz.

Sokkal komplikáltabb azonban iparunkban az alkalmazottak adóztatása, mert ők nemcsak fizetést, de ugyancsak adóköteles ellátás és borravalójövedelmet is huznak. Az ellátás értéke a helyi szokás szerint becsléssel állapitandó meg, a borravaló összege pedig az alkalmazott bevallása alapján. Mivel pedig arra nézve még nincsen semmi hatósági támpont, hogy a természetbeni ellátás napiértéke milyen összegben állapittassék meg, vegyük alapul az összes javadalmazásnak azon értékét, amelyet a munkásbiztositási napibérosztály iparunkban a segéd fixfizetésére való tekintet nélkül taksál fel.

Aki előveszi az alkalmazottainak pénztári bejelentési szelvényét, azon meg fogja találni, hogy hányadik bérosztályba van az illető besorozva. A bérosztályok iparunkban napikereset cimén felszámitják az összes javadalmazásnemeket egy átalányösszegben és pedig:

IV. bérosztály napi 350.—, heti 2450.— K,
V. bérosztály napi 450.—, heti 3150.— K,

Kávéházi és vendéglői berendezések. **Orbán Jakab** Budapest, IV., Szerb-utca 9. Aluminium és ónacél evőeszközök.
Wellner alpacca és alpacca-ezüst evőeszközök.

Kiváló buteliás boraink mellett könnyü és nehéz hordós borainkat is ajánljuk
GRÓF SOMSICH TIHAMÉR BORGAZDASÁGI R.-T. / Központi iroda: Budapest, VI., Teréz-körut 9. / Telefon: 142-85.

VI. bérosztály napi 550.—, heti 3550.— K,
VIII. bérosztály napi 750.—, heti 5250.—K.

Ehhez képest kell a heti kereseti adót is levonni, amelynek összege az alkalmazottak hetifizetésére megállapitott és a mult számunkban közölt skála szerint a IV. osztályban heti 10.—, az V. osztályban heti 30.—, a VI. osztályban heti 45.— és a VIII. osztályban heti 100.— K.

Az alkalmazott mikénti beosztályozása megtudható a kerületi munkáspénztárban is.

Az összes alkalmazottakról egy állandó nyilvántartás vezetendő, amelynek tartalmaznia kell a személyi adatokat és az élvezett javadalmazás pontos, teljes feltüntetését.

Az adó mikénti befizetésére nézve akkor térünk majd vissza, ha az elöljáróságoknál kaphatók lesznek a megfelelő nyomtatványok.

A mult évi (1922) mérlegét (bevétel—kiadás) készitse el mindenki, mert február havában be kell vallani az 1922. évben elért keresetet is; a vallomásnak számokkal kell történnie és jobb arra előkészülni, mint az utolsó napokban kapkodni.

Egyebekben pedig január hó 31-ig be kell jelenteni az illetékes kerületi adószámviteli osztályban az üzlet helyét, az alkalmazottak névjegyzékét és fizetéseit irásban, beleszámitva a házicselédeket is.

Az alkalmazottaktól levont és begyüjtött adókat ugyanott legkésőbb február 15-ig be kell fizetni.

Sokaktól hallottuk már azt, hogy megtagadják a könyvek vezetését, az adók levonását. Inkább oktalan szájhősködésnek tartjuk e könnyelmü kijelentéseket, amelyek követésétől okos ember tartózkodik. Az ördög nem olyan fekete, aminőre festik. Eleinte kissé furcsa lesz az uj teher és munka, de majd belejövünk.

A mulasztások keserüen megboszulják magukat és különösen kell vigyázni a vendéglősöknek, akik különben sem nevezhetők az adóügyi hatóságok kedvelgetett kedvencének.

Keszey Vince lemondása.

Ipartestületünk elnöke, Keszey Vince alig 2—3 évi vezéri munkálkodás után leköszönt arról a diszes tisztségről, amely egy iparost társai élén érhet.

Nem a fáradtság, nem betegség, nem is az egyéb elfoglaltság szolgált a lemondás tulajdonképeni okául, hiszen az elnök fiatal, agilis, egészséges, sőt munkaszerető ember. A lemondás oka az a nagy magyar közöny, amely már sok nagyszivü embernek vette el a kedvét a közügyekben való részvételtől; a pályatársak többségének részvétlen szemlélete, amelyben elfogy a türelem, lankad a kitártás és visszariad a dolgozni vágyó energia. És ez a közöny, ez a rideg szemlélet, ez a »ráérünk még« szellem talán a vendéglősiparban a legnagyobb.

Lapunk nem tartozik pártokhoz, véleményünk nincs lekötve sem az ipartestülethez, sem a hatóságokhoz, sem magánosoknak, sem az elnökségnek, de érdekmentes felfogásunk mégis annak kijelentésére késztet bennünket, hogy Keszey Vincének az elnöki tisztségről való lemondása a magyar összvendéglősségnek, de különösen a fővárosi kartársaknak pótolhatatlan veszteséget jelent.

A vendéglős ipar csak hosszu évtizedek után tudta elérni azt, hogy képesitéshez köttetett. Ennek az iparjogi reformnak sok nagy név viselője volt előkészitő munkása, akik érdekmentesen, de legalább is háboritatlanul müködhettek az ipar fejlődésére és a maguk dicsőségére.

A hajdani vezérek elhaltak, vagy kiöregedtek és a mai Pató Pál-generáció hirből is alig ismeri őket, csupán alkotásaik gyümölcsét élvezi.

A magyar őstermészet pártoskodó, kritizáló, szalmaláng természete a régi vezetőknek is sok keserü napot szerzett és ezt a szellemet a háborus évek, forradalmak csak növelték. A vezetésre hivatottak visszavonultak, a zavar növekedett, a társulati élet hanyatlott, az ipar nivója sülyedni kezdett, a tekintélyeket lerombolták az erőszakos megnyilatkozások.

Keszey Vince elődje, Gundel Károly, aki hatal-

Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi R.-T. Telefon: 93—87.
Budapest, VI., Szobi-utca 6. (Eötvös-utca sarok.)
Pincéjéből a legjobb minőségü ó és uj fajborokat a legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönhordóban házhoz szállit.

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés
Telefon: József 59—78. X., Kőbánya. Telefon: József 59—78.
Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe.

Az általános kereseti adó iparunkban.

Aki hat hét óta a napilapok, szaklapok, tiltakozó gyülések és különböző feltünési viszketegségben szenvedő — alapjában ebből üzletekre váró — felolvasók, magyarázók és ujdonsült szakértők adóügyi hireit, cikkeit olvasta, — laikus szemmel, — az egészen meg lehet zavarodva.

Mindenki sejti, hogy az uj adó sok és nagy összegekre fog rugni és ha körülnéz a sajtódzsungelben, azt látja, hogy a törvényadta kívánalomnak a magyarázók szerint nem lehet megfelelni, — de hogy mégis miképpen kezdjen bele törvényszabta kötelességei teljesitésébe, arra nézve nem tud kiokosodni.

A törvény végrehajtására nézve kiadott utasitás valóban nagy terheket ró az adózókra, de ezeken egy ujabb rendelet könnyiteni fog, amint ezt a pénzügyminiszter a Baross-szövetséghez intézett leiratában be is igérte.

Minthogy tehát várható egy ujabb rendelet is, annak intézkedései elé nem vághatunk felesleges magánvéleményekkel, inkább praktikus tájékoztatást kivánunk nyujtani a vezetendő könyvek ismertetésére és az alkalmazottak adójára nézve a fővárosi vendéglősök tekintetében.

1. Az a vendéglős, akinek semmiféle alkalmazottja nincsen, nem köteles könyvet vezetni.

2. Akinek 3 alkalmazottja van, az vezessen: megrendelési könyvet, feljegyzési (bevétel—kiadás) és anyagbeszerzési könyvet; a kiadási tételekre nagy sulyt kell helyezni.

3. Akinek 4—20 alkalmazottja van, az a megrendelési, feljegyzési könyveken kivül anyagnyilvántartási könyvet köteles vezetni, amelybe be kell irni nemcsak a vásárolt, de az elhasznált mennyiséget is.

4. A husznál több alkalmazottal dolgozó üzlet a nagykereskedelemben szokásos és azokra nézve most megszabott könyveket köteles vezetni.

5. A könyveket jobb papirkereskedésben lehet kapni; a forgalomban levők átlag megfelelnek a rendeletnek.

6. A »megrendelési« könyv vezetése iparunkban teljesen a nevetségbe illik, azért ennek vezetése alól való felmentés iránt mindenki adjon be kérvényt az illetékes kerületi adófelügyelőséghez — és amig erre válasz nem érkezik, megrendelési könyvet ne vezessen.

7. Általában lehet mentesitést kérni — főleg a kisebb üzleteknek — a könyvvezetés alól és ez célravezető lesz pld. az anyagbeszerzési, illetve nyilvántartási könyvek tekintetében; a vonatkozó kérelem szintén az adófelügyelőségnél adandó be.

Általánosságban várható az, hogy a kisebb üzemek csupán a feljegyzési könyv vezetésének kötelezettségével lesznek terhelve, ami azt jelenti, hogy a napi bevételt a forgalmi adókönyv nyomán egy tételben irják be, — a kiadást pedig részletesen. Ezzel aztán a nagy adó-hühónak vége is lesz.

Sokkal komplikáltabb azonban iparunkban az alkalmazottak adóztatása, mert ők nemcsak fizetést, de ugyancsak adóköteles ellátás és borravalójövedelmet is huznak. Az ellátás értéke a helyi szokás szerint becsléssel állapitandó meg, a borravaló összege pedig az alkalmazott bevallása alapján. Mivel pedig arra nézve még nincsen semmi hatósági támpont, hogy a természetbeni ellátás napiértéke milyen összegben állapittassék meg, vegyük alapul az összes javadalmazásnak azon értékét, amelyet a munkásbiztositási napibérosztály iparunkban a segéd fixfizetésére való tekintet nélkül taksál fel.

Aki előveszi az alkalmazottainak pénztári bejelentési szelvényét, azon meg fogja találni, hogy hányadik bérosztályba van az illető besorozva. A bérosztályok iparunkban napikereset cimén felszámitják az összes javadalmazásnemeket egy átalányösszegben és pedig:

IV. bérosztály napi 350.—, heti 2450.— K,
V. bérosztály napi 450.—, heti 3150.— K,

Kávéházi és vendéglői berendezések. **Orbán Jakab** Budapest, IV., Szerb-utca 9. Aluminium és ónacél evőeszközök.
Wellner alpacca és alpacca-ezüst evőeszközök.

Kiváló buteliás boraink mellett könnyü és nehéz hordós borainkat is ajánljuk
GRÓF SOMSICH TIHAMÉR BORGAZDASÁGI R.-T. / Központi iroda: Budapest, VI., Teréz-körut 9. / Telefon: 142-85.

VI. bérosztály napi 550.—, heti 3550.— K,
VIII. bérosztály napi 750.—, heti 5250.—K.

Ehhez képest kell a heti kereseti adót is levonni, amelynek összege az alkalmazottak hetifizetésére megállapitott és a mult számunkban közölt skála szerint a IV. osztályban heti 10.—, az V. osztályban heti 30.—, a VI. osztályban heti 45.— és a VIII. osztályban heti 100.— K.

Az alkalmazott mikénti beosztályozása megtudható a kerületi munkáspénztárban is.

Az összes alkalmazottakról egy állandó nyilvántartás vezetendő, amelynek tartalmaznia kell a személyi adatokat és az élvezett javadalmazás pontos, teljes feltüntetését.

Az adó mikénti befizetésére nézve akkor térünk majd vissza, ha az elöljáróságoknál kaphatók lesznek a megfelelő nyomtatványok.

A mult évi (1922) mérlegét (bevétel—kiadás) készitse el mindenki, mert február havában be kell vallani az 1922. évben elért keresetet is; a vallomásnak számokkal kell történnie és jobb arra előkészülni, mint az utolsó napokban kapkodni.

Egyebekben pedig január hó 31-ig be kell jelenteni az illetékes kerületi adószámviteli osztálynál az üzlet helyét, az alkalmazottak névjegyzékét és fizetéseit irásban, beleszámitva a házi-cselédeket is.

Az alkalmazottaktól levont és begyüjtött adókat ugyanott legkésőbb február 15-ig be kell fizetni.

Sokaktól hallottuk már azt, hogy megtagadják a könyvek vezetését, az adók levonását. Inkább oktalan szájhősködésnek tartjuk e könnyelmü kijelentéseket, amelyek követésétől okos ember tartózkodik. Az ördög nem olyan fekete, aminőre festik. Eleinte kissé furcsa lesz az uj teher és munka, de majd belejövünk.

A mulasztások keserüen megboszulják magukat és különösen kell vigyázni a vendéglősöknek, akik különben sem nevezhetők az adóügyi hatóságok kedvelgetett kedvencének.

Keszey Vince lemondása.

Ipartestületünk elnöke, Keszey Vince alig 2—3 évi vezéri munkálkodás után leköszönt arról a diszes tisztségről, amely egy iparost társai élén érhet.

Nem a fáradtság, nem betegség, nem is az egyéb elfoglaltság szolgált a lemondás tulajdonképeni okául, hiszen az elnök fiatal, agilis, egészséges, sőt munkaszerető ember. A lemondás oka az a nagy magyar közöny, amely már sok nagyszivü embernek vette el a kedvét a közügyekben való részvételtől; a pályatársak többségének részvétlen szemlélete, amelyben elfogy a türelem, lankad a kitártás és visszariad a dolgozni vágyó energia. És ez a közöny, ez a rideg szemlélet, ez a »ráérünk még« szellem talán a vendéglősiparban a legnagyobb.

Lapunk nem tartozik pártokhoz, véleményünk nincs lekötve sem az ipartestülethez, sem a hatóságokhoz, sem magánosoknak, sem az elnökségnek, de érdekmentes felfogásunk mégis annak kijelentésére késztet bennünket, hogy Keszey Vincének az elnöki tisztségről való lemondása a magyar összvendéglősségnek, de különösen a fővárosi kartársaknak pótolhatatlan veszteséget jelent.

A vendéglős ipar csak hosszu évtizedek után tudta elérni azt, hogy képesitéshez köttetett. Ennek az iparjogi reformnak sok nagy név viselője volt előkészitő munkása, akik érdekmentesen, de legalább is háboritatlanul müködhettek az ipar fejlődésére és a maguk dicsőségére.

A hajdani vezérek elhaltak, vagy kiöregedtek és a mai Pató Pál-generáció hirből is alig ismeri őket, csupán alkotásaik gyümölcsét élvezi.

A magyar őstermészet pártoskodó, kritizáló, szalmaláng természete a régi vezetőknek is sok keserü napot szerzett és ezt a szellemet a háborus évek, forradalmak csak növelték. A vezetésre hivatottak visszavonultak, a zavar növekedett, a társulati élet hanyatlott, az ipar nivója süllyedni kezdett, a tekintélyeket lerombolták az erőszakos megnyilatkozások.

Keszey Vince elődje, Gundel Károly, aki hatal-

Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi R.-T. Telefon: 93—87.
Budapest, VI., Szobi-utca 6. (Eötvös-utca sarok.)
Pincéjéből a legjobb minőségü ó és uj fajborokat a legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönhordóban házhoz szállit.

KATZKY lakatos, motor- és gépipari részvénytársaság, Budapest.
Takaréktüzhelyek minden kivitelben.
Vendéglők és kávéházak részére különleges kivitelben!
Gyártelep: VII., Angol-utca 8—10. Telefon: József 96-74.
Iroda és mintaraktár VI. Andrássy-ut 54 Telefon: 22-78

mas kulturája, egyéni sulya és nagyatyjától örökölt tradiciók nyomán kötelességszerüleg állotta a vezető hely felé hömpölygő hullámokat, — ugyanazon okból állott félre, látszólag és kifelé, — mint most Keszey Vince.

Hosszas küzdelem után az ipartársulatból ipartestület, elsőfoku iparhatóság lett. A munkában az elsők közt van Keszey Vince.

Az átszervezés munkáját csak a laikus elemek nem tudják megérteni. Sörboykott, Árvizsgáló Bizottság, uzsorabiróság, deputációk, felterjesztések, ülések, adminisztráció, társulati élet, megannyi munkahelyek, ahol mindig elől járt Keszey Vince. Az elnök feláldozta éveken át pihenőjét, magára hagyta üzletét, családjától elvonta magát és mindezt nem anyagi haszonért tette, hanem csak azért, hogy ipara összességének, kartársai mindegyikének nevében oda álljon, ahol ezt az idegen érdekek megkivánták.

Felesleges itt az elnöki teendők részletezése, mert Keszey Vince tevékenysége, amely kiterjedt a legkisebb részletkérdések területére is, sikerrel kiállhat mindenféle kritikát.

Joggal tehető fel tehát az a kérdés, hogy honnét ered mégis a lehangoltság oka, kiknek a részéről volt tapasztalható a hallatlan lethargia egyrészt, amelynek nyomán az elnök magára maradt az összesség érdekeit szolgáló munkában; másrészt pedig ki volt a hordozója az ősi gáncsoskodás és a tudatlanság szellemének, amely alkotásra képtelen, de az önteltséggel párosult lusta szemlélődésben sértő és jogtalan birálatokra fakad.

Emlékszünk még jól a tengernyi fogadkozásra, az »összetartás«, az »összefogni« jelszavakra és egyébb agyoncsépelt közhelyek hangoztatására, amikor az ipartestületté alakulás első hónapjaiban tevékenységi szalmalángok lobogtak.

Alig mult el néhány hónap és részvétlenségben fultak el a kerületi választmányi ülések, a szokásos hétfői tagértekezletek pedig ugy elnéptelenedtek, hogy azokat asztaltársasági uzsonák keretei közé kellett szoritani A pi tyizálás pedig komoly eszmecserére nem való.

Báljaink, közgyülési bankettjeink irigylésre méltó nevezetességre tettek szert és ugyanakkor tanácskozásaink alig néhány lelkes ember önzetlen munkájáról tesznek tanuságot, mig a tulnyomó nagy többség semmitmondó tétlenségben saját kis egyéni érdekei körére szoritkozva részvétlenül bámulja néhány ember időt és lelketölő fáradozását.

Ismeretes dolog az, hogy a különböző közhatóságok azon megkereséseire, amelyek ülnöki, vagy szakértői tisztségek betöltésére hivták fel az ipartestületet, alig akadt vállalkozó egyén, legtöbbször Keszey Vincének kellett ezeket a missziókat vállalni a testületi tekintély megóvása érdekében, ami csak növelte elnöki elfoglaltságát és csökkentette a mások érdekei szolgálatára való hangulatát.

Minek is vállalnak tisztségeket olyanok, akik a megtiszteltetés nyomán járó kötelezettségek alól ürügyek cimén kivonják magukat? Noblesse oblige, mondja a francia, mert a megbecsültetés, különösen, ha az legtöbbnyire, nálunk — előlegezve van, akkor sulyos kötelezettség! Mikor tisztségek betöltéséről van szó, akárhányan sulyos sérelemnek tartanák, ha meg nem választanák őket valamiféle tagsági helyre; ha pedig a megválasztatásuk folyományaképen ülésekre kell járni, akkor egyesek megjelennek, mások pedig otthon alusznak, vagy valahol szórakoznak. Ez a részvétlenség pedig az ipari közszereplésre való éretlenség tanujele, amely vád csak azért éri az összességet, mert az akarnokok elfoglalják a dolgozók helyeit.

Keszey Vince lemondásának bejelentésével befejezett tény és sulyos gond elé állitotta az ipartestületet. Lemondásának valódi okai más önzetlen szakférfiak előtt is tudott körülmények, amelyek megnehezitik a vállalkozási kétséget az elnöki tiszt, illetve teher ellátására — és a tapasztalatok után nehéz lesz erre valakit megnyerni. Ez a következménye a »nem«-törődömök kritizálási stilusgyakorlatainak.

Elnök és pedig rátermett, tisztes előéletü, képzett, munkabiró, erőskezü elnök nélkül az ipartestület nem maradhat; ha van sok tisztes és tekintélyes

»PASTEURIT« *Pincegazdasági cikkek*
HOLLY EDE ÉS TSA *Mindenfajta kénlemezek. Asbest kénlemezek.*
Budapesten, VI. kerület, Felsőerdősor-utca 48. szám. Telefon száma: József 166-24.

Salgó Testvérek :: Részvénytársaság
bornagykereskedők - szeszárugyár
Budapest—Kőbánya.
Központi irodák, gyártelep és borpincék:
X. Korponai-utca 16-18. sz.
Telefon: J. 59-03. Sürgönycim: Salgóék

vendéglős, annál kevesebb a rátermettek száma, akik ilyen hálátlan feladatot vállalni hajlandók lennének.

Fizetett munkatársakra nem lehet átháritani a közvetlen felelősséget, ami megnehezíti az utód feltalálását és tartunk tőle, hogy kedveszegett kartársak példáján okulva egy Gundel Károly, egy Várady Gyula, egy Kommer Gyula, egy Bandl Ferenc nehezen vállalkoznának a hálátlan szerepre a fiatalabbak közül, az öregebb urak pedig gyengék lennének az akarnokok és falmelletti kritikusok visszaszoritására.

Nem szoktunk az élőknek szobrokat faragni és nem voltunk hivei a nagyképü vállveregetésnek, de — lapunk olvasói nevében — mélyen meghajtjuk a zászlót Keszey Vince munkás önzetlensége és emberszerető türelme előtt. Nyugalomra vágyik, élvezze azt derültséggel.

A fővárosi vendéglősségnek pedig sok sikert kivánunk az uj elnök személyének szerencsés megválasztásához; bár sikerülne az utódnak a munkafegyelemben megszilárduló valódi belső béke megteremtése!

Ha eladó
vendéglője, szállodája vagy kávéháza van, vagy
ha venni akar
hirdesse azt
a Vendéglősök Lapjában

A sörárak ujabb emelése.

A sörgyárak január hó 8-iki hatállyal felemelték a sörárakat az alábbiak szerint:

Hordósör:

10° sör hl.	6000 K
12° sör hl.	7000 „

Palacksör:

10° sör 0·45 palackban	45 K
12° sör 0·45 palackban	53 „

Szállitási dij hordósörnél hektoliterenként 100 korona, palacksörnél 500 korona. Az árakban a forgalmi adó nem foglaltatik benne.

Az áremelés mérve majdnem 40%-ot tesz ki. Csodálkozással látjuk az áremelést most, a sör idényén kivül olyan időben, amikor a sörfogyasztás még az olcsóbb világban is a minimumra redukálódott. Midőn ez az áremelés a kicsinybeni eladásnál jelentkezik, az eredmény az, hogy egy pohár sör, amelynek minősége bizony még messze elmarad a békebeli sörétől, 36 koronába kerül. Ezzel szemben pedig egy fröccs, a jobbfajta 150 koronás borból ugyanennyiért kerül eladásra. Kereskedelmi nyelven az azt jelenti, hogy a sör fölébe került a bor paritásának, relative pedig azt, hogy a sör ma sokkal, mintegy 50%-kal drágább, mint a bor volt a békeidőben.

A sör árának ilyen nagyarányu felemelésének kettős oka van. A sörgyárak csupán egyetlen okot, az anyagok áremelését hozzák fel. A drágitás egy enyhébb fokára nézve ez elfogadható magyarázat lenne, mert hiszen a magvak ára 10—12 ezer koronára emelkedett és a tavaszra kötött üzletek mind ilyen árak mellett jöttek létre. A sörkartell és a mögötte álló nagybankpolitika nem akar elmaradni semmivel sem a termelő árdrágitási müveletei mögött. Csak az az érdekes jelenség, hogy amikor, — mint ez a közelmultban is megtörtént, —

CASSANDRA LIKÖR
COCKTAIL
Budapest, I., Zita királyné-ut 7. BOWLE

Pollák Emánuel és Fia
Budapest, IV. Koronaherceg-u. 14. Telefonszám: 191.
bornagykereskedés
Wien — Lemberg — Brünn.
Pince: Budafok, Dunasor 12.

Bárminő gyártmányu
Szürők javitása
FRANK és BERGER
~ ~ BUDAPEST ~ ~
Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javitása.
IRODA: VIII., Bezerédy-utca 3. Telefon: József 74—05.
GYÁR: X., Liget-utca 22. szám. Telefon: József 60—69.

Püspöki uradalmi pincészet r.t. Vác
központi iroda: Budapest V. Zrínyi-u. 7.

a sörárpa ára 10.000 korona alá csuszott, a sörgyárak nem szállitották le a 12.000 koronás kalkuláció alapján felemelt áraikat és most, midőn az árpa ára ismét felkuszott, a sörgyárak ismét siettek az áremeléssel és annak arányát, mérvét messze tulszabták azon a dráguláson, amely a két utolsó söráremelés alapjául szolgáló nyersanyagárak között van. A merkantilista szempont az árdrágitásban semmivel sem maradt el a teremlés vakmerőségei mögött, csupán hagyja magát az utóbbitól megelőzni, amivel azt éri el, hogy az elővásárlásban tárolt nyerskészleten rettentő sokat keres, másfelől pedig a drágitást átháritja a termelők osztályára, jóllehet, ezeket a bankpolitika évtizedekig rabságban tartotta és rajtuk nevelkedett fel a mammuthbankok.

A sörárak ilyen hallatlan felemelésének másik oka, illetve technikai magyarázata az, hogy a sörgyárak nem csupán a nyersanyagdrágulás tényleges többletét háritják át a fogyasztásra, hanem uj haszonkulcsot alkalmaznak a kalkulációban, amelynek aránytalan magas megállapitása már alapjában véve a büntetendő minőségü árdrágitáshoz tartozik.

Ha elhihetnők azt, hogy a 8000 koronás árpából ma a sörgyárak 20 kg-ot használhatnának fel egy hektóliter jó minőségü sör előállitásához, amiről azonban ne is álmodjunk, akkor 1600 koronához ugyanannyi áruköltséget, egyéb anyagot, munkát, stb. számitva, amiről ugyancsak alig lehet szó, majdnem 80% haszonra dolgoznak a gyárak a legrosszabb esetben. Ha pedig tekintetbe vesszük azt, hogy ennél sokkal olcsóbb árpájuk van, hogy 20 kg-t nem adnak bele egy hektoliter 12 fokos sörbe és hogy az összes többi költség nem öleli föl az árpaanyag 100%-át, könnyen ki lehet számitani, hogy a sörkartell legalább 100% haszonra dolgozik.

Télviz idején a sörárak 40%-os felemelése valóban személyes bátorságról tesz tanuságot, mert ez most majdnem ugy hangzik, mintha egy vaskereskedő augusztusban kiirja a kirakatába, hogy 40%-kal felemeli a korcsolyák árait.

Ilyesmire csak a tudatlanság vagy a vakmerőség képes. Van okunk azt hinni, hogy a sörgyárak az utóbbiakhoz tartoznak és ezzel a haussera való spekulációjukat kitették a kirakatba követendő példa gyanánt.

Már akadt is követőjük a bortermelők között. Két hónap óta tele van a sajtó azzal, hogy pang, sőt haldoklik a magyar bortermelés, nincs export, a kereskedők és gazdák pincéi tömve vannak; a gazdák sirtak, adóelengedést, kamatmentes kölcsönt kértek a kormánytól a kereskedőkkel együtt, — és mikor megkapták a több száz milliós hitelt, hálából felemelték a borok árait ugy, hogy ma a borpiacon 30 nap óta 10—15%-os áremelkedés tapasztalható.

Nem titok már az, hogy egy nyilt harc folyik a kormány takarékoskodó politikája ellen, amelynek célja a magyar bankóprés teljes erejü megindítása. Végzetes őrület, a papirpénz deliriuma ül a termelő és a kereskedő lelkén, — ha ugyan lehet erről beszélni, — amelynek gátat vetni nem birnak. Nem érdeke itt senkinek — ugy mutatják — a korona stabilizálása, mert ennek nyomán kifejlődnék a verseny és csak a régi, becsületes, nehéz munka árán lehetne megélni. Hiába jelzi Zürich hónapok óta egyformán a magyar koronát, — nem ez kell nekik, hanem az árak őrületes tánca, amelyben a megszorult embertől árut lehet venni és azt meg lehet drágitani.

Nálunk olcsó az emberi erő és becsület, a többi minden drága. Emberek hagyták el biztos — bár küzdelmes állásaikat — és »kereskedők« lettek. Egy-egy krach nyomán koldussá váltak, aztán »ki tudja milyen« utakon megint feltápászkodtak és árulnak mindent. Leányok, tanulók tőzsdéznek, a régi lóversenytéri tömeg ma a Szabadság-téren lődörög — csak dolgozni nem akar. A gyárosok

SALZER J. Telefon: J. 101-30. Iroda és raktár: Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 15. sz. Alapitási év 1887.
Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, sütőmányhüvelyek, modern szervirozáshoz papirszalvetták és papirabroszokat. SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15.

FROHNER JÓZSEF R.-T. TELEFON BUDAFOK 42
BUDAPEST—BUDAFOK Pincészet: BUDAFOK

Kristály ásványvíz Szent Lukács-fürdő, Budapest, III., Zsigmond-utca 25–27. :—: Telefonszám: 43—90

és bankárok autói, palotái, szeretői, mulatozásai vannak a szemek előtt.

Ez mind árdrágitás!

Egyszer a tojás, majd a tej, aztán a kenyér, meg a vasut, a ruha, a világosság, a sör és igy tovább, de mindig drágul. Drágit mindenki, ahogy csak bir. Az állam maga jár elől példával és a nyomában a többi. A legkisebb exisztencia is kereskedik, a nagybankoktól tanulta és ma már a veréb is azt csiripeli, hogy csak a bolondok dolgoznak, az okosak árakat emelnek és csak bezsebelik a hasznot.

Ha figyelembe vesszük azt, hogy az árdrágitás őrülete általános jelenséggé vált, vajjon honnét meritsük azt a hitet, hogy az ennek nyomán biztosan elkövetkező nyomor és országtönk nálunk mégsem fog bekövetkezni?

Higyjen, aki még tud!

Elite-márka

Fiume
Brandy Medicinal

„Fiume" szójegyre különösen ügyelni!

Adriatika RT.
Budapesti telep: I., Fehérvári-ut 9.
Telefon: József 88—09.

Közgazdasági szemle.

Hatósági vizsgálat a közvágóhidon.

A budapesti huspiacon a karácsony előtt megindult szilárdság változatlanul tart. A hus kicsinybeni ára ugyszólván napról-napra emelkedik. Tiz nappal ezelőtt a sertéshus kilója már elérte a 700 koronát, sőt a karaj ára ennél is magasabb volt. Ez az abnormis ár azonban kissé visszacsuszott, de csak azért, hogy viszont ugyanennyivel a zsir legyen drágább. Most a sertéshus ára 540—600 korona, a zsir pedig 840 koronába kerül kilónként.

Igaz, hogy a ferencvárosi sertésvásáron az élőállat ára is állandó szilárdságot mutat az utóbbi hetekben, azonban a laikus is könnyen megállapithatja, hogy ezek az élőállatárak a drágulás utján nyomában sincsenek a sertéshus és zsir áremelkedésének. Az arány körülbelül az, hogy az élőállatárak lassu felfelé törekvése eddig összesen elérte a 100 koronát, a zsir és hus drágulásának aránya azonban egyenlően elosztva meghaladja a 200 koronát. Tehát marad 100 korona plusz, melyet a fogyasztótól teljesen indokolatlanul hajtanak be a huskereskedelem különböző tényezői.

Hogy főleg a bizományosok hibásak-e ebben vagy a detail-husmérők, azt ebben a pillanatban nem lehet megállapitani.

Ez különben is az Árvizsgáló Bizottság feladata, melyen már dolgoznak is az illetékes szakemberek. Pár nappal ezelőtt ugyanis az Árvizsgáló Bizottság szakemberei künn jártak a vágóhidon és ott adatokat szereztek ugy az élőállat árakról, mint a husnak és zsirnak a bizományosok és kicsinybeni árusitók kezén való drágulásáról. Ezek az együttes számadatok fogják mutatni végül, hogy a husárak szertelen emelkedésének okait és okozóit tulajdonképpen hol kell keresni.

Hirschfeld Dániel és fia bornagykereskedők
Aranyéremmel kitüntetve. Telefon: 163—18.
Központi irodák: Budapest, V., Erzsébet-tér 16. Borpincék: Kiskőrös–Budafok.
Városi pincék: Budapest, VII., Dohány-utca 71. (Bejárat a Szövetség-utcából)
Állandó raktár mindenfajta kitünő uj és óborokból.

Vendéglősök figyelmébe!!

Parlamenti borpincészet kibővitette telepét hordósbor nagykereskedésre. Nagy választék kitünő fajborokban.

Iroda és pincék: **VI., Vilmos császár-ut 25. sz.**

Telefon: 103—31.

A magas sertéshusárak miatt a szalámigyárosok is csak igen mérsékelt tempóban vásárolnak és széltében terjesztik a hirt, hogy a 40.000 darabban megállapitott kontingenst nem is fogják teljesen kimeriteni. Lehet, hogy ez a hiresztelés csak közönséges trükk és azt a célt akarja szolgálni, hogy az eladókat minél kedvezőbb árakra hangolja.

A közelmultak tapasztalatai alapján különben az csak holmi optikai csalódás, mintha a belföldi husárak magasságát kizárólag a kivitel okozná. Az utóbbi hetekben már egyáltalán nem exportálnak marhát a ferencvárosi vásárról, a belső árak és főleg a hus kicsinyben árai azonban mégis szakadatlanul drágulnak.

*

Megdrágult a vaj.

Aki az utóbbi napokban vajat akart venni a csarnokokban, hiába keresett árut. Az ünnepek óta a vaj eltünt. Mikor azonban 1500 korona lett a vaj kilójának ára, az összes rejtekhelyekből kicsalta a napvilágra ez a magas ár a vajat. A csarnokok hirtelen tele lettek vajkereskedőkkel. Természetesen vevő kevés akadt. A háziasszonyok tojást vehettek bőven. Darabja 25 koronába került.

BORPALOTA R. T.

Vendéglősök részére

legolcsóbb beszerzés

BUDAPEST, VIII TELEFON KENYÉRMEZŐ-UTCA 6.

HIREK A NAGYVILÁGBÓL.

A vendéglősök bálja. Az idei országos vendéglősbál január 25-én lesz (csütörtökön) a Vigadó összes helyiségeiben. A nagyszabásu bál rendező-bizottsága a meghivókat ugy a vidékre, valamint a főváros területére kiküldötte. Több, mint kettőezerötszáz meghivót kézbesittetett a rendező-bizottság s remélhetőleg kitünő sikerü lesz a bál, melyet jóléti intézmények gyarapitására rendeznek. Belépőjegy egy személyre 1000 korona, családjegy (3 személyre) 2000 korona. A jegyek előre az ipartestület helyiségében (IV., Kálvin-tér 2), Kőváry Jenő urnál (Vendéglősök Beszerző csoportja R.-T., IV., Vámház-körut 2) és a rendezőbizottsági tagoknál válthatók. A bál kezdete esti 10 óra. Estélyi ruha kötelező.

Hetvenkét korona a főzelék feltéttel. Az Árvizsgáló Bizottság, tekintettel az élelmicikkek drágulására és az üzemi költségek emelkedésére, a leves és főzelék feltéttel árát kénytelen volt felemelni. A leves 13 korona, illetve fényüzési adóval 15 korona, a főzelék feltéttel 72 korona, illetve fényüzési adóval 80 korona lett. Az Árvizsgáló Bizottság ismét biztositani kivánja, hogy a főzelék feltéttel az előirt mennyiségben, jó elkészitésben szolgáltassák ki, beigéri, hogy a vendéglőkben felszolgált főzelékfeltétet szigoruan ellenőriztetni fogja, hogy az előirásoknak megfelel-e. Az üzemköltségek emelkedése vonatkozik a kávéházakra is s igy az Árvizsgáló Bizottság a kávéházi cikkek árát is felemelte. Az uj árak szerint a tejeskávé cukorral 42 korona (fényüzési adóval 48), tea kannában rummal vagy citrommal és cukorral 42 korona (fényüzési adóval 48 korona). Tea rum vagy citrom nélkül 30 korona, (fényüzési adóval 34 korona). Az uj árak már e hó 17-én életbeléptek.

Halálozás. Sulyos veszteség érte ipari szakoktatásunkat. Annak egyik buzgó és kiváló munkása, Magda Pál, a pécsi vendéglős szakiskolának fennállása óta igazgatója, munkás életének 56-ik évében, 1922 december 11-én Budapesten hosszas és kinos betegség után elhunyt. Pécsett nagy részvét mellett kisérték a köztiszteletben álló férfiut utolsó utjára.

A nyugdijegyesületből. A Szállodások, Vendéglősök, Kávések, Pincérek és Kávéssegédek Országos Nyugdijegyesületének igazgatósága mult év december hó 29-én Bokros Károly elnöklete alatt, Bandl Ferenc, Potzmann Mátyás, Sabathiel Tivadar, Kőváry Jenő és Frenreisz Antal igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok, továbbá Nagy Sándor jogtanácsos részvételével

Asztalkések javitása,

beforrasztások, élesitések, nyelekbe uj pengék forrasztása **olcsón és gyorsan** készülnek. — Valódi francia szakácskések ujból vannak raktáron

Schulek Sándor mükéses

Budapest, VII., Király-utca 3.

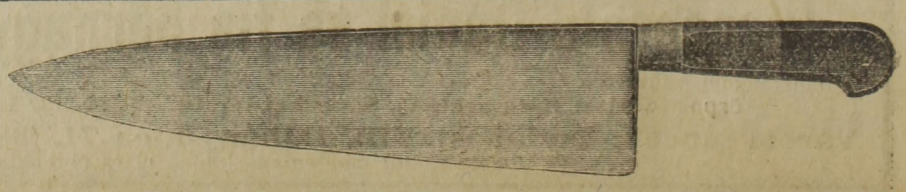

Vendéglői konyhafelszerelési cikkek szaküzlete

Székely János és Társa vaskereskedő
Budapest, IV., Vámház-körut 12. :-: (Szikszai vendéglő mellett.)

Szállodások és vendéglősök részére 10% árengedmény.

tartotta rendes havi ülését. A mult havi ülés jegyzőkönyvének hitelesitése után jogtanácsos bemutatta a budapesti és szombathelyi választmányok december havi elszámolásait. A budapesti választmány december havi elszámolása szerint a bevétel 11.779 K 24 f, a kiadás a folyósitott nyugdijakkal együtt 8498 K 62 f, feleslege 3280 K 62 f volt. A szombathelyi választmány december havi elszámolása szerint a bevétel 3592 K 48 f, a kiadás a folyósitott nyugdijakkal együtt 458 K 71 f, feleslege 3133 K 77 f volt. Mindkét választmány feleslege a postatakarékpénztári folyószámla javára fizettetett be. Az elszámolások tudomásul vétele után jogtanácsos bejelentette, hogy a felügyelőbizottság Sabathiel Tivadar ur elnöklete alatt december hó 7-iki ülésén az ügymenetet a fő- és segédkönyvek legtüzetesebb és legalaposabb megvizsgálása után teljesen rendben találta. Az igazgatóság végül Hoffmann János urnak 1500 koronás adományáért hálás köszönetet szavazott és ezzel az ülés véget ért.

Vendéglősvacsorák. A vendéglősök vacsorái minden alkalommal pénteken este 8 órakor a következő helyeken lesznek: 1923 február 2-án Neiger Jakab urnál (VI., Teréz-körut 4), február 16-án Kolossa Viktor urnál (Nyugati pályaudvar étterem), március 2-án Nemény Béla urnál (V., Vigadó-tér 3), március 16-án Oláh Dezső urnál (VIII., Sándor-utca 24).

A Jóbarátok asztaltársaságának ünnepsége. A Jóbarátok asztaltársasága január 3-án tartotta Mohos Ferenc elnök vendéglőhelyiségében évzáró ünnepségét. Az uj esztendő beköszönte alkalmából Farkas Pál üdvözölte a Jóbarátok asztaltársaságának tagjait, majd az asztaltársaság tagjai szeretett elnöküket, Mohos Ferencet üdvözölték, boldog ujévet kivánva neki. Farkas Pál rámutatott az iparunkat érintő azon nehézségekre, amelyek a vendéglősségre nehezednek és szeretettel emlékezett meg az ipartestület közszeretetben álló tevékeny elnökéről, Keszey Vincéről. Bemutatva az elmult év zárszámadásait, örömmel állapitható meg, hogy a Jóbarátok asztaltársasága minden tekintetben megfeleit az elmult esztendőben hivatásának, amennyiben az összetartozandóság ápolása mellett kellő pénzösszeget is gyüjtött jóléti intézmények támogatására. Mohos Ferenc elnök inditványára 12.000 korona adományozását határozta el az asztaltársaság a Vendéglősök Otthona-alap és 2000 korona a Tanoncotthon-alap javára. A segélyre szoruló Mentő Egyesületről sem feledkezve meg, 2000 koronát juttatott az asztaltársaság a mentők javára is. A még fennmaradt vagyonát a jövő évben gyüjtendő alaphoz határozta csatolni. A nemes határozatok meghozása után Mohos Ferenc elnök üdvözölte a husz éve fennálló asztaltársaság tagjait, kérve, hogy a jóbaráti viszonyt továbbra is melegen ápolva tartsák fenn, egyben pedig a tisztikar szokásos felmentvényét jelentette be. Végül Walter Károly ipartestületi titkár ismertette az általános kereseti adótörvényt.

Meghivó.

A Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete *1923 február hó 26-án (hétfőn) délután 4 órakor* tartja Budapesten, VIII., Főherceg Sándor-u. 8. sz. alatt (régi képviselőház)

II. évi rendes közgyülését,

melyre az ipartestület tagjait tisztelettel meghivja

Walter Károly
ipartestületi főtitkár.

Keszey Vince
ipartestületi elnök.

Azon inditványok, amelyeket az inditványozók a közgyülés tárgysorozatára felvétetni kivánnak, ipartestületünk elnökségénél (IV., Kalvin-tér 2. szám) legkésőbb 1923 január 20-ig irásban nyujtandók be.

A napirendre fel nem vett inditványok alapszabályaink 11. §-ának 4-ik bekezdése értelmében csak azon esetben tárgyalhatók, ha legalább 8 nappal a közgyülés előtt irásban az elöljáróságnak beadattak.

Felkérjük azon t. Előfizetőinket, akik előfizetési dijaikat folyó évre még nem küldötték be, a lap akadálytalan szétküldése érdekében sürgősen beküldeni szíveskedjenek.

KESZTLI KARÁTSONY ÁDÁM
soltvadkerti bortermelő borainak pincéje

BUDAPEST
Német-utca 1. József-körut sarokház.

Boschán Károly és Artur borpincéi
Kőbánya, Ónodi-utca 5. Telefon: József 59-38. Sürgönycim: Boschán Kőbánya
Régi bevezetett cég — Szolid kiszolgálás. Állandó nagy választék

Áruüzlet.

A lisztnemüek piacán lanyha volt az irányzat, a másodkézből származó helybeli áru jegyzései: 0-ás 170 K, 2-es 165—167 K, 6-os 161—162 K, korpa 5200 K.

Marhahus kimérve kilónként 540—600 K, másodrendü 360—480 K.

Borju, bőrben, fejjel és lábbal kilónként 600 K, kimérve a hus kilója 540—780 K.

Tejtermékek. Elsőrendü vaj nagyban 1300—1400 K, kicsinyben 1500 K, trappista és óvári sajt nagyban 800 K, kicsinyben 900 K, groi 900—1000 K. Pécsi pogácsasajt 1 sokk 440 K, drbja 8.50 K. Kevert turó 350—400 K, tehénturó 160—200 K, 1 liter tejfel 240—260 K.

Tojás olcsóbbodott. A napokban már 26 K-ért is lehetett kapni darabját, ma 28—30 K-ra emelkedett. Nagyban darabonként 2 K-val olcsóbb.

Füszer és gyarmatáru. Az utóbbi napokban a füszer és gyarmatárupiacon a behozatal kontingentálásáról szóló hirek következtében a legnagyobb bizonytalanság uralkodik. A kereskedők nem tudnak elegendő mennyiségü valutához jutni, s mivel a pénz vásárló ereje csökken, azok az importőrök, akik azelőtt vagonszámra hoztak árut, most csak kisebb mennyiségeket vásárolnak. Ilyen körülmények mellett az árutulajdonosok, az importőrök és a nagykereskedők tartózkodnak az eladástól. Általában áruhiánytól kell félni a piacon, ami természetesen az árak rohamos emelkedését fogja maga után vonni. A feketebors már 820—850, a fehér bors 1300—1400 korona között ingadozik. A fahéjkészlet elenyészően csekély, pótlásra alig van kilátás. Az importőrök már 1050 koronát kérnek a fahéj kilogrammjáért. A szegfübors 650, a szegfüszeg 3000—3250, a babérlevél 280—300 koronára emelkedett. Köménymagban nagy a hiány. A kávé a külföldi piacokon megnyilvánult emelkedéssel kapcsolatban erősen drágult. A tea áremelkedése a kontingentálás, a vámok felemelésének és az utánpótlás nehézségeinek ellenére meglehetősen lassu. Mivel a készletek erősen fogynak és a pesti árak a világpiaci paritás alatt vannak, a valuták esetleges emelkedése esetén 40—50 százalékos drágulásra kell számitani.

Bor és gyümölcspálinka. A borpiacon az utolsó héten erős szilárdulás állott be. A vevők megbizottai valósággal elárasztották az egyes bortermelő vidékeket. A termelők tartózkodása miatt 10—15 koronás drágulás tapasztalható, vidékenként az egyes borfajtáknál. A mult évi termésü lefejtett bor termelőhelyről vasuthoz szállitva 10 százaléknál 55—65, 10 és fél százaléknál 65—70, 10—11 százaléknál 70—90 korona, a Balaton vidékén az árak 80—120 korona között váltakoznak. A gyümölcspálinkapiacon a kereslet valamivel élénkebb, az árak kisebb mértékben emelkedtek. A törkölyt 930—960, a seprőpálinkát 900—950, a szilvóriumot minőség szerint 1100—1175, a borpárlatot 1200 koronával jegyezték, hordó és forgalmi adó nélkül termelő állomásról.

Főszerkesztő: **Dr. Kőhler Aladár.**
Felelős szerkesztő és kiadó:
Ihász György örököse: dr. Kiss Istvánné.

„Magyar Uriborok"
Tokajhegyaljai Borkivitelt R.-T.
Mád. — Budapest, V., József-tér 2—3.

Ajánlja
szomorodni- és aszuborait
hordókban és palackokban.

Fleischmann áruház

Az ország legolcsóbb áruháza!
Angol, francia női és férfiszövet különlegességek, selyem, vászon, zefir, karton és batiszt áruk állandó nagy raktára.

Schottisch divatflanel	430.—
Pongyola- és bluzkelmék . .	457.—
Selyembatisztok	365.—
Schottisch női ruhakelme. .	895.—
Dupla széles gyapju scheviottok, minden szinben.	1395.—
Dupla széles divat csikosszövet	1575.—
140 cm. széles gyapju férfiszövet. . . .	1975.-től
130 cm. széles női kosztümszövet. . . .	2225.-től
Eredeti angol homespum tiszta gyapju férfiszövet. .	4950.-től
Flotir törülközők	225.—
Kelengyevászon	385.—
Posztó női és gyermekamasni	57.—

Maradékok meglepő olcsó árakban! Kérem a cimre figyelni!

Károly-körut 24. szám

Székely Mihály Részvénytársaság

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 35. - Telefon: József 112—81. - Sürgönycim: Borszékely.
Központi pincészet: Budafok, Dunasor 6.

GSCHWINDT-féle R.-T.

BUDAPEST / BUDAFOK / NAGYKŐRÖS
Felhivja a t. fogyasztóközönség figyelmét elsőrangu **rumgyártmányaira**, zamatos gyümölcspárlataira valamint a legismertebb külföldi gyártmányokkal teljesen egyenrangu, kiválóan finom **cognac- és likőrkülönlegességeire**

AMBRA Likőrgyár Részvénytársaság

a Beszterczebányai Első Magyar Gyümölcslepárlás
cs. és kir. udv. szállitók budapesti telepe **VII, ILKA-UTCA 25-27**
Telefon-szám: József 24—44

Ha kiváló szép **dióbélre** van szüksége, hivja József 15-13-at.
Elsőrangu **málnaszörp, méz, mák, bab** stb. pontosan házhoz szállitva kapható.
VADAS JÁKAB, BUDAPEST, DUGONICS-UTCA 3-5.

Magyar Bortermelők

kiviteli pincészete r.-t.
V., Dorottya-utca 3. Telefon: 26—20.
Központi pince
Sörház-u. 10. és 20. BUDAFOK Telef. Budafok 82
PINCÉK: BONYHÁD WIEN, XIX., BRÜNN.
Csak elsőrendü urasági fajborok.

Hüttl Tivadar

Budapest, V. Dorottya-utca 14. szám
Dus választék
kávéházi és vendéglői
porcellánokban

Vendéglői, kávéházi BRAUN GYULA

berendezéseket legmagasabb árban **vesz** és legjutányosabban **elad**
Budapest, VII., Sip-u. 14.
Telefon: József 122—97.

SÖRCSAPOK, BORÁSZATI CIKKEK!

MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR BUDAPEST, VII., KAZINCZY-UTCA 47. TELEFON: I. 128—27.

Üveg, porcellán

kávéházi és vendéglői **korona-hitelesitett edények, teljes konyhafelszerelések a legolcsóbb napi árban kaphatók**

Horvát József

Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 5.
(a Ferenc József-híd közelében)
Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Schaumburg Lippe herceg

villányi pezsgő-gyára és udv. pincészetének
központi irodája:
Budapest, V., Nádor-u. 16.

Vendéglők, kávéházak, legszivesebben a
Csépány pinczékben
szerzik be borszükségleteiket.
Szolid termelői árak!
Szabad borkóstolás! Kedvező feltételek!
Budapest, VI., Aradi-utca 16. :-: Telefon: 158—10.

Singhoffer M. József utóda
Brozek János
halnagykereskedő
Központi vásárcsarnok
Telefon: József 46—52

Hobé
likőrkülönlegességek

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri beiktatás szavankint 20 korona.
A legkisebb apróhirdetés ára 100.~ korona.

Hektograph-étlapsokszorositó, papirszalvéta, fogvájó legolcsóbban beszerezhető Berkovits Károlynénál, Budapest, Sip-u. 4. Telefon: József 125—31.

Minden vendéglős kizárólag Elsőrendü magyar gyártmány!
Chillingworth acélevőeszközt vásárol!

A „KÖZÉLELMEZÉS“
husipari és élelmezési szaklap
megjelenik hetenként
Kérjen mutatványszámot a kiadóhivataltól.
Budapest, VII., Dohány-utca 94.

Mindenféle evőeszközök,
kávéházi és vendéglői berendezések.
Alpacca és Chinaezüst Művek SZALAY S. SÁNDOR
Budapest, V., Erzsébet-tér 4.

Fleischacker József fiai
Részvénytársaság
Rum-, cognac- és likőrkülönlegességek gyára
Budapest, V., Váczi-ut 144 :-: Telefon: 24—89

Fanda Ágoston és Zimmer Péter utóda
Zimmer Ferenc
halászmester és halnagykereskedő :-: udvari szállító.
Budapest, Központi vásárcsarnok. Telefon: József 49-04.
Fiók: József-tér 13. Telefon: 150—65.

Hirmann Ferencz fémöntőde és fémárugyára
Budapest, VII., Csányi-utca 7. Telefon: József 138-03., 138-04.
Készít bor- és sörcsapokat, sörkimérő készüléket, szőlőszeti és borászati cikkeket stb.

Aromatika Vegyimüvek R. T. Budapest
gőzüzemü illóolaj, äther és essencia gyár.
Vezető márkái 80%-os absolut rum-äther, likőrgyári essenciák és illóolajak.
Gyár és iroda: I. Maros-utca 21. Telefon: 32—36.

Eredeti KEGLEVICH COGNACOT
csakis a Budafokon 1882-ben alapitott
GRÓF KEGLEVICH ISTVÁN UTÓDAI
cognacgyár r.-t. gyárt es hoz forgalomba.
Óvakodjunk hasonhangzásu, magát jogtalanul gyárnak hirdető és védjegybitorlásért elsőfoku birói ite-:-: letel már elmarasztalt cég értéktelen áruitól. :-:
Kitünő minőségi Versenyárak Figyelmes kiszolgálás!

PALUGYAY
·PEZSGÖ·

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVÉ

Ifj. Nagy István
központi vásárcsarnok
Telefon József 46-83
Friss zöldség,
Burgonya, Hagyma üzeme

TOKAJI COGNAC A LEGJOBB
Első Tokaji Cognacgyár R.-T. Tokaj.

Engl Bernát és Tsa R.-T Budapest, Közp. Szeszfőzde.
Ajánlja mindennemü gyümölcspálinkáját

Hazai Fatermelő Részvénytársaság Budapest
Közp. iroda: V., Hold-utca 21. Telefon: 9-62, 121-56, 121-57, 121-88.
Táv. cím: FAHOLZ
Gyár: VII., Erzsébet-ut 28-30. Telefon: József 92-18., 133-11.
A legmodernebb felszerelésü butorgyárában gyártja a jelenkor leghygienikusabb butorait, nevezetesen: „XYLOS“ szabadalmazott ágyak, „XYLOS“ szabadalmazott ágybetétek, complett hálószobák.
Városi ráktár: Anker-köz 1. Tel.: 16.
Magyarországi bizományos: KURZ ÉS TÁREA.

Gessler Altvater Triple sec

ALAPITTATOTT 1890.
DIETZ M. BUDAPEST, VIII. Népszinház-utca 19
bornagykereskedés Telefon József 30-72
Sziklapincék: BUDAFOK, KOSSUTH LAJOS-UTCA 86

Cifka József
sör és pincegazdászati cikkek szaküzlete
Budapest V. kerület Vilmos császár-ut 48. sz. (Bajnal-utca sarok.) Telefon száma 28—92
Ajánlja minden e szakmába vágó cikkekkel dusan felszerelt raktárát.

Minden háztartásban a legolcsóbb
ZSIR
a „Vénus“ étolaj
mely legfinomabb minőségben minden nagyobb füszerkereskedésben kapható. Gyártja és szállitja
Olajmüvek r. t. Kohn Adolf és Tsa Győr.
Központi iroda Budapest, Báthory-u. 5.
Telefon 8—22 és 57—68

Uránia könyvnyomda (tul. Székely Artur) Budapest, VII., Dohány-utca 10. Telefon: József 40—50.

XXXIX. évfolyam. 3. szám. 1923 február 5.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta kétszer, minden hó 5-én és 20-án

Előfizetési ár:
Egész évre ... ... 1600·— K
Fél évre ... ... 800·— K

Alapitotta IHÁSZ GYÖRGY 1884-ben

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Tüzoltó-utca 15.

Kéziratok, előfizetések és egyéb küldemények ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 2—4-ig.

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCÉREK ÉS KÁVÉHÁZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY

Ipari termékeink árainak felszabaditása.

Sürün érkeznek be hozzánk panaszok, javaslatok, ideák, tanácsok annak a lehetetlen állapotnak megszüntetésére, amely iparunkban még ma is, mint egy Bach-korszakbeli figura áll fenn: a kötött árak felszabaditása.

Megnyugtathatjuk az érdeklődőket és a vádaskodókat is, hogy ugy ipartestületünk, mint a szaksajtó minden egyes orgánuma szőnyegen tartja iparunk ezen érthetetlen sérelmét és az elintézés gátlásának oka nem a belenyugvás a változhatlannak hitt irányár rendszerbe.

Fájdalom, a mai idők dédelgetett favoritja a termelés, amely vigan élt a kötött árak világában is, de a felszabaditás óta valósággal tobzódik az áremelés gyönyörüségeiben. A termelők politikai többségének hatalma természetesen elsősorban részesiti védelemben az agrárérdekeket és az a hatalom már nemcsak kikezdett, de meg is evett néhány minisztert. A politikai felülkerekedettség és a néprétegek közé ékelt bürokrácia csak a meglévő törvények és rendeletek keretei között mozoghat és ami teret meghagytak a szabad mérlegelésben számára, ott is az uralkodó érdekek felé kénytelen mozogni. Kormányunk miniszterei hallatlan feladatok elé vannak állitva a pénzügyi, gazdasági, kül- és belpolitikában és egy-egy tárca felé annyi kérelem, követelés, panasz zudul, hogy minden magánérdek kielégitése szinte ma lehetetlen kivánság.

A fővárosi vendéglősség kivette részét a rákényszeritett jótékonysági adóban már hosszu évek óta, amikor terheit az olcsó étkeztetésnek olyan kiszolgálásával kellett és kell máig is növelnie, amely mellett a világos ráfizetést ép ésszel nem lehet kétségbe vonni. Az Árvizsgáló Bizottság hatáskörébe van utalva a leszegényedett osztályok tömegétkezése árainak megállapitása, amely hatóság sohasem követte a piaci és termelési, a regie költségek emelkedésének mérvét akkor, ha a mi konyhánk javára kellett számolnia és megesett ekképpen az, hogy a vendéglősök összessége óriási összegekre rugó veszteségeket volt kénytelen viselni, akkor, amikor más érdekek csak kerestek ebben az országban. Anyagi károsodásunk készen szállitott nyereség volt a termelők és kofák számára és mikor megdönthetlen, számszerüen bizonyitott igazságunk adatait feltártuk, oly sok alkalommal, — sohasem kaptunk igazságos elintézést.

Ennek az állapotnak azonban véget kell már egyszer vetni, mert ezeket a Lázár-árakat nem tudjuk elviselni. Nem vállalkozhatunk tovább a

ZÖLD-FA ÁRUHÁZ RÉSZVÉNY TÁRSASÁG BUDAPEST IV. VÁRMEGYE-UTCA 8.

Vendéglői konyhaberendezések,
edények, gépek, főző- és sütő-eszközök, asztalnemüek, üvegek és porcellánok.
Vendéglősöknek árkedvezmény.
A Központi csarnokkal szemben.

Glancz Sámuel
Budapest, V., Rudolf-rakpart 1. (Tudományos Akadémia épületében)
Hungária Bank Exportborosztálya
Saját termésü és egyéb fajborok, — Legnagyobb választék, legolcsóbb árak.
Nagyban—kicsinyben. Telefon: iroda 190-19, lakás 157-69.
Szőlőtelepek: Soltvadkert, Borota, Dzsidapuszta, Szentendre, Mérgespuszta.

Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi R.-T.
Telefon: 93—87.
Budapest, VI., Szobi-utca 6. (Eötvös-utca sarok.)
Pincéjéből a legjobb minőségü ó és uj fajborokat a legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönhordóban házhoz szállit.

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés
Telefon: József 59—78. X., Kőbánya. Telefon: József 59—78.
Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe.

napszámosok és a díjnokok ráfizetéses élelmezésére, mert ez a munkaadók és az állam dolga.

Nem adhatunk ráfizetéssel levest tésztával 200 K-ás lisztből és 700 koronás husból feltételeket, mert mi sem kapunk a termelőtől irányáron lisztet vagy hust. Nem vehetünk »kedvezményes« kabátot, szenet, világitást, nem élvezünk adómentességeket és ha irányárbeli ráfizetésünket átháritjuk a luxuskiszolgálásra, akkor óriási pénzbüntetéseket és bezáratásokat »élvezünk«.

Béreinket szabadon emelik, adóink toronymagasságban vannak, a nyersanyagok és ipari termékek árai nap-nap után növekednek, minden regiköltségünk állandóan emelkedik, — kérdjük: lehet itt merevitett árakat reánk erőszakolni hivatalos hatalommal?

Minden bérmozgalomban deferálnak még az állami és községi üzemek is, árucikkeik, szolgáltatásaik árait drágitják szemrebbenés nélkül; a nagyipar és nagykereskedelem, a bankok világa minden korlát nélkül a termeléssel együtt bankjegyhalmokat épit és ebben a száguldásban képesek ma egyetlen olyan ipart, amely szabad prédája minden árdrágitó tevékenységnek — egyszerüen lekötni és parancsszóval ráfizetésre kényszeriteni.

A háziurak sóhaja elér a miniszterelnökségig, az exportvágy áttör minden pénzügyi korlátot, mindenféle áremelésre van egy kis indokolási versecske, csupán a mi iparunkban áll fenn az a lehetetlen állapot, hogy különösen a kisvendéglős kénytelen kiszolgálni 100 fözelékfeltétet, mig elad egy sültet.

Ez a kegyetlenség, ez a sérelem oly nagy igazságtalanságot hord magában, hogy inkább azt kell hinni, hogy megfeledkeztek rólunk illetékes helyen, különben kénytelenek lennénk ellenszegülni a vonatkozó rendeleteknek.

Föl kell rázni ezt a feledékenységet, vagy ki kell oktatni a tájékozatlanságot, hiszen itt emberek pusztulásáról van szó. A mi iparunkban nagyok a különbségek és nem lehet egy kaptafára huzni a vendéglőket. Mig A... vendéglőst nem érdekli a feltét ára, mert üzemében ilyet nem rendelnek, addig B... kartársat feleszik a feltétes vendégek. Mig a nagyüzemek áraikat a fényességük, regiekiadásaik szerint alakitják, addig a kisebbek kötve vannak fogyasztóik kereseti viszonyaihoz és éppen ezért a felszabaditás csak egészséges versenyhez vezetne. A kiskocsmába nem járnak nagypénzü emberek és éppen a kisüzemeket pusztitja el az árak lekötése. Ott, ahol a feltétes vendég eszik, nem fogy a kappan és a pezsgő, vagyis nincs ár-átháritási lehetőség. Ahol kötelező a feltétes kiszolgálás, — oda dukálna az adó és villany, fütési anyag árkedvezmény.

Számitunk arra, hogy illetékes tényezők nem nézik tovább szó nélkül az árlekötés igazságtalanságait és nyakára járnak a másik illetékes tényezőknek, hogy szüntessék meg már ezt az ipar botbüntetést, amely hovatovább néhány üzlet el pusztulására, esetleg nyilt ellenszegülésre fog vezetni.

KESZTLI KARÁTSONY ÁDÁM
soltvadkerti bortermelő borainak pincéje
BUDAPEST
Német-utca 1. József-körut sarokház.

1922 évi
bortermésből eladó
300 hl. kadarka-siller bor, 300 hl. rizling és 200 hl. ezerjó bor. Bővebbet: **gróf Apponyi Antal** uradalom főintézősége: Lengyel, Tolna megye.
Vasut állomás: Kurd-Csibrák.

Bor
kisebb tételekben is kapható.

Császik Ernő bornagykereskedő
Budapest, IX. Üllői-ut 47. sz. (Mária Terézia laktanya pincéjében.) Uradalmi fajborok mindenkor raktáron

Kiváló buteliás boraink mellett könnyü és nehéz hordós borainkat is ajánljuk
GRÓF SOMSICH TIHAMÉR BORGAZDASÁGI R.-T. / Központi iroda: Budapest, VI., Teréz-körut 9. / Telefon: 142-85.

Az italmérési engedélyek késedelmes felülvizsgálata.

Két éve van már annak, hogy üzleteinkből összeszedték a pénzügyőrség közegei az italmérési engedélyeket a felülvizsgálati eljárás céljaira és azóta még nem döntöttek azok sorsáról.

A felülvizsgálati eljárás előkészitő munkálatai az egész bizonyitási eljárás minden terheit az engedélyek birtokosaira háritották.

Annak idején a szakmánkra örködő összes hatóságok valóságos futtatást rendeztek velünk az okiratok beszerzésének sürgetése körül. Erkölcsi és honossági bizonyitványok után loholtunk, kikeresvén még nagyapáink honosságát is; alig néhány hét alatt összeszedtünk mindenféle irást, azokat beadtuk, de még 2 év után sem nyert elintézést a felülvizsgálati eljárás.

A rendőrkapitányságok és főszolgabirák óriási hatáskört kaptak annak megállapitására, hogy közülünk ki érdemes az italmérési jog gyakorlására, mennyiben a minősitési joguk kiterjedt az erkölcsi és politikai birálat elasztikus határainak peifériájára is. Különösen a vidéken éltek ezzel a joggal a közigazgatási hatóságok és sok esetben ürgös felterjesztéseik nyomán az illetékes pénzügyigazgatók sok engedélyt vontak meg. A megtámadó határozatok ellen a felek felebbezéssel élnek és igy ezeknek az aktáknak legnagyobb része a pénzügyminiszteriumban vár elintézésre.

A pénzügyminiszterium nagy körültekintést és lelkiismeretességet tanusit a felebbviteli eljárásban, mert hiszen minden egyes esetben egy existenciáról, egy vagyontömegről és egy adóalanyról van szó, másrészt pedig bizonyára tudja, hogy az alsóbbfoku hatóságok minősitésében, jogellenes végzéseiben sokszor viltek bele a feljelentők és tanuk személyes bosszuvágyat, egyéni érdekeket, tulzott erkölcsbirói felfogást, vagy egyszerüen indokolatlan felekezeti gyülölséget.

A miniszteriális eljárás rendesen a belügyi és pénzügyi miniszteriumok egyetértő határozatain alapul, ami megnyugtató jelenségnek tekintendő. Mivel azonban mindenki felebbezett, akitől jogát bevonták, az akták valóságos halmaza vár elintézésre.

Mint értesültünk, a felebbezések gyorsabb elintézhetése érdekében előzetes elbirálás alá esnek a felebbviteli kérelmek és pedig oly módon, hogy érdemi megbirálás nélkül elutasitják azokat a felebbezőket, akiket a nemzeti vagy az állameszme és hüség ellen elkövetett büncselekmények miatt birói itélet sujtott. Semmi kifogása nem lehet ez ellen egyetlen magyar embernek sem, mert azok, akik vétenek a magyar állam ellen, nem lehetnek érdemesek a magyar állam egyedárusitási jogainak gyakorlására sem.

Ha a felülvizsgálat során engedélyüket veszitik azok is, akik üzleti tevékenységüket nyereségvágyból elkövetett aljas bünözésre, a közerkölcs sulyos megsértésére használták fel, nem kételkedünk a döntés igazságosságában.

Hinni merjük azt is, hogy tisztán felekezeti szempontok, vagy helyiérdekü személyes hajszák alapján ebben az országban senki sem fogja elveszitenj a kenyerét.

Különösen reméljük azt, hogy a reviziós rendelet által megkivánt alaki kellékek beszerzésének nehézségei, a tapasztalható indokolt késedelmek, vagy a fél személyén kivül álló elháritható akadályok megértő elbirálásban részesülnek.

Főként az állampolgárságnak több generációra való visszamenőleges bizonyitása ütközik nagy nehézségekbe. A megszálló hatóságok késedelme, rosszakarata, a háboru alatt elkallódott, elégett anyakönyvek hiánya egyesekre nézve lehetetlenné teszi a visszamenőleges igazolást. Ha valaki jó volt katonának, magyar adózónak — és semmi megbecstelenitő dolgot terhére róni nem lehet — akkor az az ember jó lesz magyar korcsmárosnak vagy vendéglősnek is. A reviziós törvény végrehajtási utasitását a közvád szelleme hatja át és élét a méltányossággal kell enyhiteni. Hatósági felügyelettel agyonspékelt iparunkat annyi féltékeny rendelet, parancs, óvás, felügyelet, minősités, kivánalom vigyázza, hogy szerintünk hétpróbás tekintélyszámba mehet az, akinek ma italmérési engedélye van. Sajnos, hogy mig ezt a tekintélyt a rendeletek egész tömege kölcsönzi iparunknak, addig bizony a valóságban egyes hatóságok szemében igen nagy szálkák vagyunk.

Tisztességes ember személyének el kell birnia minden kritikát, nekünk nincs tehát kifogásunk a revizió ellen, de csak már egyszer fejeznék is be! A békebeli idők közigazgatási mozdonya is csigalassan járt, de mégis példátlan lemaradás a közigazgatási életben az a lassuság, amellyel engedélyünk sorsát kezelik.

Két év alatt a legkomplikáltabb jogpert is eldöntik több folyamodásban a biróságok is, ahol pedig csak meghatározott összegekről van szó és az ügyön 20—30 ember is dolgozik. Példátlan eset az, hogy egy aktát, amely kifogástalan állampolgári, erkölcsi bizonyitvánnyal van felszerelve, 2 évig hagyjon porosodni a pénzügyigazgatóság.

Ez a szertelen lassuság annál is inkább visszatetsző, mert itt egész exisztenciákról van szó. A

„Victoria" borkereskedelmi rt.
Budapest, VII., Baross-utca 98. sz. Koszoru-utca sarok. Telefon: József 8-53
Ajánlja vendéglősöknek kiváló borait

KATZKY lakatos, motor- és gépipari részvénytársaság, Budapest.
Takaréktüzhelyek minden kivitelben.
Iroda és mintaraktár VI. Andrássy-ut 54
Vendéglők és kávéházak részére különleges kivitelben!
Telefon: 22-78
Gyártelep: VII., Angol-utca 8—10. Telefon: József 96-74.

közigazgatási bürokráciának az italmérési ügyben bevezetett titokzatossága nem nyujt akkora biztonságot, mint a birói nyilt eljárás és éppen azért olyanok is nyugtalankodnak, akik még a legkisebb rendőri birságot sem ismerik, mert nem látják be annak az okát, hogy tiszta és igazságos ügyük, amelybe a reform erőszakosan belenyult érezhető okok nélkül, miért késik?

Aki más tervek, vagy anyagi okok miatt üzletét el akarja adni, alig talál vevőt rá, mert a vevő is a jogot kéri és attól tart, hogy az eladó valamelyes hibája miatt az üzlet nem kap engedélyt és mig ezt saját személyében megkapná, addig zárva kell tartania.

Csodálkozunk azon, hogy a revizió gyorsitását senki nem bolygatja, ami egyrészt budhista nyugalomról tesz tanuságot, másrészt pedig azt a nézetet kelti, hogy nálunk a leggyorsabban gyártott törvények és rendeletek végrehajtása még a törvényhozók szemében is csak másodrangu fontossággal bir.

CASSANDRA LIKÖR
COCKTAIL
Budapest, I., Zita királyné-ut 7. BOWLE

Elite-márka

Fiume
Brandy Medicinal

„Fiume" szójegyre különösen ügyelni!

Adriatika RT.
Budapesti telep: I., Fehérvári-ut 9.
Telefon: József 88—09.

Néhány szó az ipartörvény végrehajtási utasitásához.

A meglehetősen gyors tempóban tartott tárgyalások során megszületett ipartörvény néhány radikális intézkedése tartósabb átmeneti állapot biztositására szorulván, a törvényre vonatkozó végrehajtási utasitás csak hosszabb szünet után jelent meg.

Mint minden olyan intézkedésnek, amely nagy területeket és főként tulrégi állapotokat érint, hosszabb gyakorlati életre van szüksége az eredmény tárgyilagos megitélésében, — ugy az iparjogi reformintézkedésekhez sem lehet részleteiben hozzászólni születése órájában.

Egész ipari és vele kereskedelmi életünk a 40 éves régi ipartörvény nyomán fejlődött ki és valósággal bele van égve gazdasági életünkbe előnyeivel, hibáival együtt, éppen ezért hosszu idők gyakorlata után lehet csak majd megitélni az uj törvény intencióinak értékeit, előnyeit, hátrányait. Ez a magyarázata annak, hogy ugy az uj ipartörvénnyel, mint végrehajtási utasitásával csak általánosságban foglalkozhatunk az első szemlélet felszinén.

Szembetünő az a jelenség ipari reformunkban, hogy inkább a kisipari védelem gondolatát hordja homlokán és igyekszik a kisipari érdekszférákat elkülöniteni attól a határtól, amelynél a nagytőke a kisiparból gyárat csinál és ezzel ennek egyszeriben ellenségévé válik. Nem érdektelen az az ujitás, mely az iparüzés jogát a nagyon is tágan értelmezhető »megbizhatóság« fogalmával együtt képzeli el, amit nem tartunk éppen szerencsés gondolatnak, mert nem vagyunk hivei a közigazgatási minősités értékfokának és e tekintetben az a véleményünk, hogy ha az állam büntető keze egyszer már lesujtott itélet alakjában a bünösre, azt tovább nem büntetheti az ipari önállóság munkatalmával semmiféle közigazgatás, mert ez deportálásjellegü, rendőrizü fölösleges bábaság és jogtalan többszoros büntetés.

Nem óhajtjuk azt, hogy büntetett emberek kerüljenek diszes állásokba, de oktalan tulzás az is, ha az ipari munka önálló folytatásától el akarnak zárni valakit azért, mert bünéért már egyszer bünhődött. Ez üldözés lenne, amely az ártatlan családot is érné és csak növelné a gonosztevők számát intézményesen, kizárná a javulásra való törekvést és sok ambiciót törne le. Valaha a lopást kézlevágással büntették, mégis loptak. Ha most a

»PASTEURIT«
Pincegazdasági cikkek
HOLLY EDE ÉS TSA
Mindenfajta kénlemezek. Asbest kénlemezek.
Budapesten, VI. kerület, Felsőerdősor-utca 48. szám. Telefon száma: József 166-24.

IGYUNK ILONA VIZET
Megrendelhető az Artézia szikvizgyárnál Budapesten, VII., Egressy-út 20/c. szám
Telefon: József 92—26

börtönből kikerült embert még a munkából is kitárjuk, csak a bünhöz fog visszakerülni. Mikor ezt a véleményünket közreadjuk, gondolunk a politikai büncselekményekre is, amelyeknek büncselekményjellege oly sokszor esik váltakozó beszámitás alá, hogy már ebből a szempontból utalnunk kell a modern büntetőjog »megjavitó« elméleti felfogására, amellyel a további és véget nem érő bünnödés gondolata nem fér össze.

Az uj ipartörvény az iparüző személyének diszkrimingválásából kiindulva rendelkezik és igy különbséget tesz az egyéni iparüző, közkereseti és betéti társaság, azután pedig a részvénytársaság és szövetkezet (jogi személy) mint iparos között.

A jogi személyeket a törvény elzárta a képesitett iparoknak a kézmüves jellegü keretek közt való gyakorlásától, ami egyszerüen szólva azt jelenti, hogy egy kis szesztermühelyt vagy egy pálinkamérést részvénytársaság nem tarthat; ha akar ipart üzni, annak gyárszerünek kell lennie. Ezt a kisipari keretmutatárt is megvonják azzal, hogy meghatározzák végre a »gyáripar« felismerhetőségét. Ezen a téren sok nevetséges nagyképüséggel találkoztunk a gyakorlati életben, amikor gyárnak neveztek egy cigarettahüvely-sodró pincemühelyt, egy 2—3 személyt foglalkoztató cukorkakészitőt vagy valamelyes cipőkrémkotyvasztót. Az uj meghatározás igy hangzik: meghaladja a kézmüves jellegü iparüzés kereteit (vagyis gyár, nagyipari üzem) az olyan üzem,

1. melyben 10 alkalmazott és munkagép van, ha a termelés raktárra vagy viszonteladók számára történik;

2. melyben nemcsak raktárra, de közvetlen eladásra is dolgoznak, ha a munkagépen kivül 20 alkalmazott van;

3. melyben ha nincs gép, de legalább 25 munkás dolgozik.

Ki kell térnünk ennél a minősitő listánál a kereskedelmi és pénzügyi miniszterek felfogása közötti ellentétre. Ugyanis a kereseti adótörvény végrehajtási utasitása a 4 munkásnál többet alkalmazó munkaadót, mint nagyiparost osztályozza már a kincstár kapzsiságával, mig a kereskedelmi miniszter végrehajtási utasitása sokkal helytállóbb és komolyabb megkülönböztetéssel választja el a kisiparos kézmüvest a nagyiparostól. Valószinünek tartjuk, hogy a pénzügyi erőszakos osztályozás deferálni fog a minősitésre hivatottabb osztályozó felfogásnak.

A közkereseti és betéti társaságok számára biztositva van az iparüzés a részvénytársaságokra (jogi személyekre) megállapitott korlátok nélkül. Ha ezek ipart akarnak üzni, elég, ha egy tagjuk képesitett iparos; ha pedig egy ipart gyárszerüleg üznek, akkor nem is kell nekik képesités. Ennek a koncessziónak az a magyarázata, hogy az iparos társulhasson és szélesbithessen és ne kelljen a nagyipari keretek közé illeszkednie.

A más iparokra való áttérés kérdésében a törvény merevségén az utasitás igyekszik könnyiteni. Különösen fontos ez a rokonszakmák terén, ahol sokszor existenciális okok indokolják a rokoniparra való áttérés szükségességét. Ezen a téren nemcsak a kellő megértést kell az eljáró iparhatóságok részére kötelezővé tenni, hanem egyenesen ki kell küszöbölni a törvényből minden merevséget, amely megnehezíti a rokonszakmákba való áttérést, mert iparilag szörnyen elmaradott, megbénult országunkban semmilyen paragrafus nem veheti el a kenyérkereset becsületes lehetőségét egyetlen tisztes polgártól sem.

Iparjogi életünkben sajnálatos visszaesést, rendőri izt mutat az a körülmény, hogy ebbe a törvénybe is betolakodott a »megbizhatóság« közigazgatási birálgatásának lehetősége. Többször megmondottuk a véleményünket más helyen erről a spicli-izü rendelkezésről, amely az ujabb alkotások bélyege, mert ennek a minősitgetésnek titokzatossága a mai közfelfogás szemében korrumpált talajt keres és attól tart, hogy benne a méltányosság kérdése fog elveszni és panamákra vezet.

Megnyugtatólag hangzik az, hogy az utasitás a megbizhatóság megállapitásában csak tények felsorolására szoritja a minősitő hatóságot és gyanut, pletykát vagy általánosságban mozgó definiciót nem enged bizonyitékok erejére emelni.

Nagy vonásokban tehát ezek volnának az ipari reform alapgondolatai; mindenképen örülünk iparjogi életünk fejlődésének, a kisipari érdekek részére nyujtott védelmi törekvéseknek, bár erre az ujitásra is tapadt valami a korszellem ferdeségéből. Valami nagy dolgot a közeljövőben nem várunk mégsem, mert a szerzett jogok épségben tartása mellett a mai nehéz időkben lassan fog huzódni az uj iparkeretek közti fejlődés, — gazdasági okokból. A kisipar nagyon szegény, a nagytőke ma inkább a szerencsejátékot kultiválja és rettentő összegeket köt le a tőzsdei ügyletek számára, amely pénzek

Pollák Emánuel és Fia
Budapest, IV. Koronaherceg-u. 14. Telefonszám: 191.
bornagykereskedés
Wien—Lemberg—Brünn. Pince: Budafok, Dunasor 12.

Bárminő gyártmányu
Szürők javitása
FRANK és BERGER
~ ~ BUDAPEST ~ ~
Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javitása.
IRODA: VIII., Bezerédy-utca 3. Telefon: József 74—05.
GYÁR: X., Liget-utca 22. szám. Telefon: József 60—69.

Püspöki urgadalmi pincészet r. t. Vác
központi iroda: Budapest V. Zrínyi-u. 7.

pedig az ipari viszonyokban óriási fejlődés bevezetésére volnának alkalmasak.

Sok más okból, valamint azért is, mivel a magyar kisipar a kereskedelem játékszere és bármikor térdreszorítható alárendeltje, — gazdasági életünk feljavitását nem annyira az iparjogi, mint inkább kereskedelmi törvényeink megszigoritásától várjuk. Felülről kell kezdeni a rendezést, amelynek késedelmeskedését annál kevésbé tudjuk megérteni, mivel több nagy gondolkodónk és óriási felkészültségü reformátorunk ezen a téren is már évek óta elkészült törvényjavaslatokat őriz fiókjában, csak az a baj, hogy nem törődik velük senki. Pesszimista felfogásuak ezt azzal okolják, hogy a kivánatos reformokat épp azok hátráltatják, akiknél legelsősorban volna kötelességük a reformálás megkezdése.

Meghivó.

A Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete *1923 február hó 26-án (hétfőn) délután 4 órakor* tartja Budapesten, VIII., Főherceg Sándor-u. 8. sz. alatt (régi képviselőház)

II. évi rendes közgyülését,

melyre az ipartestület tagjait tisztelettel meghivja

Walter Károly ipartestületi főtitkár. — *Keszey Vince* ipartestületi elnök.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az 1922. évi jelentés felolvasása.
3. A pénztáros jelentése.
4. A számvizsgálók jelentése.
5. A felmentvény megadása.
6. Alapszabályok 9. §-ának módositása.
7. Az 1923. évi költségvetés előterjesztése.
8. Inditványok.

A napirendre fel nem vett inditványok alapszabályaink 11. §-ának 4-ik bekezdése értelmében csak azon esetben tárgyalhatók, ha legalább 8 nappal a közgyülés előtt irásban az elöljáróságnak beadattak.

A mértéhitelesitési és mértékvizsgálati dijszabás ujabb megállapitása.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 1922. évi 107.815. sz. rendelete.

Folyadékmértékek, folyadékmérőeszközök és száraz anyagok mérésére szolgáló ürmértékek: 1 hektóliteres 250 K, 50 litertől 10 literig 200, 5 litertől 2 literig 100 K. Üvegtartályok 10 literig bezárólag 100, 10 literen felül 250 K. Folyadékmérőeszközök 380. Faláda és mérőkeret 180 K. Tejeskannák 1—5 literig 25, 5—10 literig 50, 10 literen felül 250 K.

Sulyok: 50 kg-tól 10 kg-ig 100, 5 kg-tól 50 dkg-ig 50, 20 dkg-tól 1 grammig 25 K.

Mérlegek: Egyenlő és egyenlőtlen karu rudmérlegek, felsőserpenyős, gyors- és hidmérlegek: 5 kg terhelőségig bezárólag 130 K, 20-ig 250, 100-ig 500, 200-ig 750, 500-ig 1000, 1000-ig 1250, 3000-ig 1500, 8000-ig 2000, 15.000-ig 3800, és 40.000-ig 7500 K.

Szigoru (preciziós) mérlegekért darabonként a fenti dijtételek kétszerese fizetendő.

a) Csakis egy anyagfajta mérésére (adagolására) szolgáló ilyen mérlegek: 20 kg terhelőségig bezárólag 1000, 100-ig 2000, 200-ig 2500, 300-ig 3000, 400-ig 3500, 500-ig 4000, 500 kg-nál nagyobb terhelhetőségü, ily mérlegeknél az 500 kg-on felül levő minden teljes vagy megkezdett 100 kg után a 4000 koronán felül még 500 korona fizetendő.

b) Több anyagfajta mérésére (adagolására) szolgáló ily mérlegek hitelesitéseért az előző *a*) pontban a terhelhetőségnek megfelelően megállapitott dijon felül még minden egyes további anyagfajta után ennek a dijnak a fele fizetendő.

c) Csak a mérlegek szabályozó sulyberendezésének megvizsgálásáért és hitelesitéséért a mérleg terhelhetőségének megfelelően az előző *a*) pontban megállapitott dijnak a fele fizetendő.

A korcsmai palackok, az ivóedények (poharak), a tejes palackok és a szeszes italokat tartalmazó zárt palackok hitelesitési dijai:

Korcsmai palackok hitelesitési dija egy mértékjellel darabonként 16 K, poharak hitelesitési dija egy mértékjellel darabonként 16 K, ugyanaz két mértékjellel darabonként 32 K. Tejespalackok hitelesitési dija darabonként 10 K, zárt palackok hitelesitési dija darabonként 16 K.

Ezen rendelet 1923 január 15-én lépett életbe.

SALZER J. Telefon: J. 101-30. Iroda és raktár: Alapitási év 1887.
Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 15. sz.
Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, sütemény hüvelyek, modern szervirozáshoz papirszalvetták és papirabroszokat. SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15.

Salgó Testvérek :: Részvénytársaság

bornagykereskedők - szeszárugyár
Budapest—Kőbánya.
Központi irodák, gyártelep és borpincék:
X. Korponai-utca 16-18. sz.
Telefon: J. 59-03. Sürgönycim: Salgóék

FELHIVÁS
VIDÉKI ELŐFIZETŐINKHEZ!

Tisztelettel kérjük azon t. kartársakat, akik még az idei előfizetési dijjal hátralékban vannak, hogy azt postafordultával beküldeni sziveskedjenek, mert annak kiküldöttel való beszedése részünkre igen nagy anyagi megterhelést jelent.

A »VENDÉGLŐSÖK LAPJA« szerkesztősége és kiadóhivatala, Budapest, IX., Tüzoltó-utca 15.

Közgazdasági szemle.

Meghosszabbitják a kereseti adó vallomások beadását. A pénzügyminisztériumban Vargha Imre dr. államtitkár elnöklete alatt folytatták a kereseti adó végrehajtási utasításának egyes sérelmes rendelkezése ügyében a már megkezdett értekezletet, amelyen résztvettek az összes kereskedelmi és ipari érdekképviseletek vezető tagjai. Az első felszólaló Kádár Gyula dr., a Vaskereskedők Országos Szövetségének képviselője volt, aki rámutatott, hogy a leltározás csaknem keresztülvihetetlen s az erre vonatkozó miniszteri rendelkezés is már akkor jelent meg, amikor a január elsejei leltár felfektetése nem vihető keresztül. Azt javasolja, hogy az 1922. évre kivetett kereseti adót hosszabbitsák meg 1923-ra és csak 1924-re vessenek ki adót az uj törvény alapján. A felszólalások után Vargha Imre dr. államtitkár mondja el záróbeszédét, amelyben arra mutat rá, hogy a pénzügyminisztérium olyan könyvvezetési rendszert akar életbeléptetni, amely alkalmas az adó ellenőrzésére, de nem jelent lehetetlen föladatokat az adózókra. Az értekezleten felmerült kivánságok közül elsősorban azt kivánja teljesiteni, hogy a benyujtott nyereség-veszteség-számla alapján vessék ki az adót. Bejelenti, hogy ugy fog rendelkezni, hogy aki nyereség-veszteség-számlát nyujt be, annak nem kell a vallomás egyéb adatait kitölteni. Mindenki vezetheti mostani könyveit tovább mindaddig, amig el nem rendelik az uj könyvek fölfektetését. Minden esetben, amikor a már eddig vezetett könyvekből megállapitható a jövedelem, az uj könyvek fölfektetését mellőzni fogják. Bejelenti azt is, hogy utasitotta a pénzügyigazgatóságot, hogy a büntetési rendelkezéseket a lehető legenyhébben kezeljék. Bejélentést tesz arról is, hogy a kereseti adó bevallások beadását március végéig meg fogják hosszabbitani s ugyancsak meghosszabbitják a január 31-én lejáró egyéb bejelentési határidőket is. Az államtitkár beszédét az érdekeltek nagy megelégedéssel és megnyugvással fogadták és remélik, hogy a pénzügyminisztérium a többi kivánságaikat is teljesiteni fogja.

Péksüteményért 11 koronánál többet kérni — árdrágitás. Az Árvizsgáló Bizottság arról szerzett tudomást, hogy egyes vendéglőkben és kávéházakban a péksüteményért (zsemlye, kifli) este darabonként 11 koronánál magasabb árat, rendszerint 12 koronát számitanak. Az illető étkezési üzemek szerint a magasabb ár felszámitását a fényüzési adó indokolja. Ezzel szemben az Árvizsgáló Bizottság közli, hogy a péksütemény árát egész napra egységesen állapitotta meg 11 koronában, mert ha a fényüzési adó számitásba vételével valamivel több is jön ki 11 koronánál, viszont a nap egyéb részében, amikor a zsemlye, stb. csak általános forgalmi adó alá esik, feleslege marad a vendéglősnek (kávésnak) önköltségén és méltányos hasznán felül. Igy tehát ezek kiegyenlitik egymást. Ehhez képest nyomatékosan hangsulyozza az Árvizsgáló Bizottság, hogy péksüteményért 11 koronánál bármilyen cimen nagyobb ár számitása feltétlenül árdrágitás és az illető vendéglős (kávés) emiatt az uzsorabirósag elé kerül.

Ha eladó
vendéglője, szállodája vagy kávéháza van, vagy
ha venni akar
hirdesse azt
a Vendéglősök Lapjában

BORPALOTA R. T.

Vendéglősök részére
legolcsóbb beszerzés
BUDAPEST, VIII TELEFON
KENYÉRMEZŐ-UTCA 6.

Hirschfeld Dániel és fia bornagykereskedők
Aranyéremmel kitüntetve. Telefon: 163—18.
Központi irodák: **Budapest, V., Erzsébet-tér 16.** Borpincék: **Kiskőrös—Budafok.**
Városi pincék: Budapest, VII., Dohány-utca 71. (Bejárat a Szövetség-utcából)
Állandó raktár mindenfajta kitünő uj és óborokból.

Vendéglősök figyelmébe!!

Parlamenti borpincészet kibővitette telepét hordóabor nagykereskedésre. Nagy választék kitünő fajborokban.

Iroda és pincék: **VI., Vilmos császár-ut 25. sz.**

Telefon: 103—31.

HIREK A NAGYVILÁGBÓL.

Az Országos Vendéglősbál január 25-én együttlátta a Vigadó összes termeiben a vendéglősség színejavát, számottevő iparosainkat, iparunk barátait és majdnem az egész középosztály képviselve volt, akárcsak egy elitehely vendégei. A bál anyagi és erkölcsi sikere felülmulta az eddig tapasztalt arányokat, a rendezőség kitett magáért, mert valóban nagyarányu volt a bál kerete. Iparunk nivójának örvendetes képe volt a bál összközönségének előkelő jellege, vidám hangulata, dekorativ jellege, amely körülmények az elvitathatlanul nagy siker tanujai.

A bál a Himnusszal kezdődött és jóleső látvány volt a magyar emberek egész tömegében megnyilatkozó hazafias érzés. Kiszel József bálelnök nyitotta meg a táncot Keszey Vincénével és Radics mester, meg a katonazenekar reggelig adták a talp alá valót.

Szép leányok, szép asszonyok egész serege gyönyörködtette a szemet, elegáns toalettek, jó hangulat — feledtették egy éjszakára az 1923-as év egyéb dolgát, aztán megyünk tovább dolgozni.

Gedeon Testvérek név alatt oly uj cég alakult meg, melynek tradicioi biztositékot nyujtanak arra, hogy ezen cég nem vehető az átlag cégekkel egy kalap alá. A cég beltagjai Grünfeld Miksa régi, megalapozott hirnevü likőr- és rumgyáros, sörnagykereskedő fiai, kik ezen üzletágat is abban a szellemben fogják vezetni, amelyben apjuk megalapozta és naggyá tette cégét. A cég mintapincéje VII., Munkás-u. 2. sz. a. van, ahol bő választék áll saját és uradalmi borokban a vevőközönség rendelkezésére. Azt gondoljuk, hogy kedves kötelességet teljesitünk olvasóközönségünkkel, ha felhivjuk figyelmét ezen uj cégalakulatra.

Az Olajmüvek r.-t. Kohner Adolf és Társa közli, hogy a korábban elhatározott tőkefelemelést 60 millióra keresztülviszi. Öt régi részvényre két ujat adnak 3500 koronáért.

A Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi R.-T. február 10-iki közgyülésén az igazgatóság javasolni fogja az alaptőkének 5 millióról 15 millió K-ra való felemelését. A vállalat 1922. évi mérlege 881.124 K tiszta nyereséget tüntet fel. Alaptőke: 1920-ban 500.000 kor., 1921-ben 1,250.000 kor., 1922-ben 5,000.000 kor., 1923-ban 15,000.000 korona.

Az »Artésia« budapesti vendéglősök szikviz- és pezsgőitalok gyár r.-t. hozza forgalombaa jóhirü »Ilona« üditővizet, amelynek szives pártolását kéri a kartársak részéről a cég.

Az Országos Nyugdijegyesület elnöksége értesiti m. t. igazgatósági és felügyelőbizottsági tagjait, hogy minden hó utolsó péntekjén tartják az igazgatósági üléseket. A posta drágulása folytán külön meghivót nem küldenek.

Uj borlerakat. Az ódon Mária Terézia-laktanya pincéjében nyilik meg Csázik Ernő bornagykereskedő lerakata. Bár a helyiséget ujjá varázsoló munkálatok még a legnagyobb apparátussal folynak, mégis már nagy forgalom és élénkség uralkodik ott, aminek titka a cég nagyszerü uradalmi ó- és ujbor készleteiben rejlik.

A »Jóbarátok« uzsonnájukat a következő helyeken tartják meg minden szerdán d. u. 4 órakor:

Február

7-én Szabó Jenő vendéglőjében, Váczi-ut 97,
14-én Zsin Lajos vendéglőjében, IX., Soroksári-ut 56,
21-én Csengei Sándor vendéglőjében, Ferenc József-rakpart 9,
28-án Csengei János vendéglőjében, Wesselényi-u. 43.

Március

7-én Mayer István vendéglőjében, Drégely-u. 5,
14-én özv. Pázmán Jakabné vendéglőjében, Mester-u. 27,
21-én Németh József vendéglőjében, Wesselényi-u. 57,
28-án Noszál Ferenc vendéglőjében, Rákóczi-ut 54.

Április

4-én Boross Gyula vendéglőjében, Márvány-utca 6.

A »Jóbarátok« uzsonnáján szivesen látják az uj kartársakat is.

A vendéglősök vacsorái minden alkalommal pénteken este 8 órakor a következő helyeken lesznek:

Február

16-án Kolossa Viktor éttermében (Nyugati pályaudvar).

Március

2-án Nemény Béla vendéglőjében (V., Vigadó-tér 3),
16-án Oláh Dezső vendéglőjében (VIII., Sándor-u. 24).

A vacsorákra ne felejtkezzünk elmenni.

Ötszörösre emelték a vámraktárak díját. A budapesti fővámhivatal főosztálya vámraktárainak tulzsufoltsága, valamint a vasut által szedett raktárdijak felemelésére való tekintettel a pénzügyminiszter az emlitett vámraktárakban elhelyezett árukért fizetendő raktárdij tételét február 1-étől kezdődő hatállyal további intézkedésig a telj-suly minden száz kilogrammja után az eddigi egy koronáról öt koronára emelte fel. Az ötszörös dijtétel mindenesetre szociális módja a tulzsufoltság enyhitésének.

GEDEON TESTVÉREK BORNAGYKERESKEDŐK BUDAPEST

Mintapincék: VII., Munkás-utca 3. szám
Telefon-szám: József 24—89
Pincészet: Budafokon.
Városi iroda: VII. Szövetség-utca 9. szám
Telefon-sz: József 15-46 és József 14-30

Állandó nagy raktár mindenfajta legkitünőbb uj és ó borokból

Vendéglői konyhafelszerelési cikkek szaküzlete

Székely János és Társa vaskereskedő
Budapest, IV., Vámház-körut 12. :-: (Szikszai vendéglő mellett.)

Szállodások és vendéglősök részére 10% árengedmény.

Áruüzlet.

Bor. Az elmult hét a borárakban néhány koronás áremelkedést jelentett. Az Ausztriával folytatott tárgyalások pozitiv eredményt még nem hoztak és a 60 arany koronás beviteli vám 30 arany koronára történt leszállitásáról forgalomban levő hireknek komoly alapjuk nincs. A tárgyalások elhuzódásának főoka az osztrákok által Magyarországba behozandó iparcikkekre vonatkozó koncessziő körüli nézeteltérés. Az export helyzetében változás nincsen. A közel jövőben csak egy ausztriai vámleszállitás esetén lehet fehér borok exportjáról szó. Vörös borok iránt svájci oldalról érdeklődés nyilvánul meg, ugy hogy kisebbmérvü kivitel még a közel jövőre várható. A belföldi fogyasztás továbbra is igen élénk és a vásárlások főleg ennek fedezésére szolgálnak. Nagyobbmérvü spekulativ kötések a nehéz pénzügyi viszonyok folytán nem jöhetnek létre, bár a hajlandóság erre megvolna. Arak, lefejtve, vasuthoz szállitva: Homokvidék 10%-os 68—75 K, 10.5%-os 75—80 K, 11.5%-os 90—100 K.

Szesz árait január 30-tól kezdődő érvénnyel a szeszkartel, az Országos szeszértékesitő rt. legutóbb megtartott végrehajtási ülésén hl-fokonként következőképpen állapitotta meg: általános szerrel való megdenaturálás céljára szolgáló adómentes szesz 300 K, adóköteles ipari szesz 400 K, fogyasztási célokra szolgáló adóköteles szesz 550 K. Az ezeknek az alapáraknak bázisán eredményező árakat még nem számitották ki és igy azokat csak lapunk legközelebbi számában fogjuk közölhetni. Az ecetgyártáshoz szükséges szesz iránt igen élénk a kereslet, ellenben denaturált szesz iránt az érdeklődés valamivel gyengébb.

Nyul drbja 900 K.

NYIREGYHÁZA VÁROS POLGÁRMESTERE
K: 3691/1923.

Versenytárgyalási hirdetmény.

Nyiregyháza város képviselőtestülete alulirott napon megtartott közgyüléséből zárt irásbeli versenytárgyalást hirdet a város tulajdonát képező

„Korona" épület

(szálloda, vendéglő, sörház, kávéház, korcsma, bériői lakás és mellékhelyiségek, esetleg a diszterem mellékhelyiségeivel együtt) további bérbeadására nézve.

A városi képviselőtestület által egyidejüleg megállapitott részletes ajánlati feltételek a hivatalos órák alatt dr. Szentpétery Endre városi tanácsnok hivatalos helyiségében (Városháza, I. emelet, 9. ajtószám) megtekinthetők s ugyanakkor, ugyanott darabonkint 500 korona kiállitási költség ellenében beszerezhetők.

Az ajánlat benyujtói tartoznak a benyujtást megelőzőleg 500.000, azaz Ötszázezer korona bánatpénzt a Nyiregyházi Takarékpénztár Egyesületnél betétkönyvben elhelyezve, a városi házipénztárba letétbe helyezni, mely összeg az ajánlat elfogadása esetében az uj bérlő által az egy évi bérösszeg 25%-ára azonnal kiegészitendő s az igy kiegészitett bánatpénz a bérszerződés megkötése után a szerződés szerinti óvadék összegébe be fog számittatni.

Az ajánlatok az ajánlati feltételek tanuk előtti aláirása s a bérösszegre vonatkozó rovat kitöltése után a bánatpénz befizetését igazoló házipénztári elismervénnyel együtt lezárt és lepecsételt boritékba helyezve a hivatalos órák alatt dr. Szentpétery Endre városi tanácsnok kezeihez, annak hivatalos helyiségében (Városháza, I. em. 9.) legkésőbb f. évi február hó 28. napjának déli 12 óráját adandók be, amikor a zárt ajánlatok azonnal fel fognak bontatni.

Később érkezett, valamint táviratilag feladott ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A város fenntartja magának azt a jogot, hogy az ajánlatok közül szabadon választhasson, vagy egyiket sem fogadja el, vagy végül a zárt ajánlatot tett egyének között azonnal nyilvános szóbeli versenytárgyalást tartson.

Nyiregyháza, 1923. évi február hó 3. napján.

Dr. Bencs Kálmán s. k.
polgármester.

Boschán Károly és Artur borpincéi
Kőbánya, Ónodi-utca 5. Telefon: József 59-38. Sürgönycim: Boschán Kőbánya
Régi bevezetett cég — Szolid kiszolgálás. Állandó nagy választék

Kristály ásványvíz Szent Lukács-fürdő, Budapest, III., Zsigmond-utca 25–27. :–: Telefonszám: 43–90

Marhahus kimérve kilónként 680—720 K, másodrendü 520—550 K.

Borju bőrben, fejjel és lábbal 670 K, kimérve a hus 640—780 K és 800 K.

Baromfi. Hizott liba és kacsa kilója 900—950 K, pulyka 900 K, tyuk 700 K, csirke drbja 550 K.

Sertéshus 640—720 K, szalonnás félsertés kilója 620—660 K, olvasztanivaló szalonna 720—760 K, háj 840—880 K, zsir 880—900 K, malachus 580 K.

Főszerkesztő: **Dr. Kőhler Aladár.**
Felelős szerkesztő és kiadó:
Ihász György örököse: dr. Kiss Istvánné.

„Magyar Uriborok"
Tokajhegyaljai Borkivitell R.-T.
Mád. — Budapest, V., József-tér 2–3.

Ajánlja
szomorodni- és aszuborait
hordókban és palackokban.

Fleischmann áruház

Az ország legolcsóbb áruháza!

Angol, francia női és férfi szövetkülönlegességek, selyem, vászon, zefir, karton és batiszt áruk állandó nagy raktára.

Schottisch divatflanel	430.–
Pongyola- és bluzkelmék	457.—
Selyembatisztok	365.—
Schottisch női ruhakelme	895.—
Duplaszéles gyapjuscheviottok minden színben	1395.—
Duplaszéles divat csikosszövet	1575.–
140 cm. széles gyapju férfiszövet	1975. tól
130 cm. széles női kosztümszövet	2225. tól
Eredeti angol homespum tiszta gyapju férfiszövet	4950. tól
Flotir törülközők	225.—
Kelengyevászon	385.—
Posztó női és gyermekkamasni	57.—

Maradékok meglepő olcsó árakban!

Kérem a cimre figyelni!

Károly-körut 24. szám

Törley József és Társa cég igazgatósága, tisztviselői és munkásai mély megilletődéssel jelentik, hogy a cég főnöke

özv. csantavéri

Törley Józsefné

január hó 24-én hosszas szenvedés után elhunyt.

A megboldogultat január hó 26-án d. u. 3 órakor, a budafoki családi sirboltban helyeztük örök nyugalomra.

Emlékét
hálás kegyelettel fogjuk megőrizni.

✝

Egan Edéné szül. Schunda Irma, Schunda Károly, Schunda Károlyné szül. Gottermayer Ilona és Egan Ede, a nagyszámu rokonság nevében is, fájdalomtól lesujtva mélységes gyásszal tudatják, hogy áldottlelkü felejthetetlen jó édesatyánk, szeretett jó apósunk, nemeslelkü rokonunk

SCHUNDA V. JÓZSEF

hangszergyáros

m. kir. udvari szállító, kir. kereskedelmi tanácsos, m. kir. Opera tagja, a budapesti IV–X. ker. vegyes hangszerkészülék stb. ipartestület diszelnöke, v. szék. főv. bizottsági tag, a kereskedelmi és iparkamara v. tagja, a Ferencz József-rend lovagja, a koronás- és arany-érdemkereszt, a francia „Officier de l'Instruction publique" kitüntetés tulajdonosa stb.

január 26-án délelőtt 10 órakor, önfeláldozó és fáradhatatlan munkás életének 78-ik évében, rövid szenvedés után csendben elhunyt.

A gyermeki szeretet és hála őrködik porai felett!

Áldás és béke hamvaira!

Kávéházi és vendéglői berendezések. **Orbán Jakab** Budapest, IV., Szerb-utca 9. Aluminium és ónacél evőeszközök.

Wellner alpacca és alpacca-ezüst evőeszközök.

Székely Mihály Részvénytársaság

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 35. - Telefon: József 112—81. - Sürgönycim: Borszékely.
Központi pincészet: Budafok, Dunasor 6.

GSCHWINDT-féle R.-T.

BUDAPEST / BUDAFOK / NAGYKŐRÖS
Felhivja a t. fogyasztóközönség figyelmét elsőrangu rumgyártmányaira, zamatos gyümölcspárlataira valamint a legismertebb külföldi gyártmányokkal teljesen egyenrangu, kiválóan finom cognac- és likőrkülönlegességeire.

AMBRA Likőrgyár Részvénytársaság

a Beszterczebányai Első Magyar Gyümölcslepárlás cs. és kir. udv. szállitók budapesti telepe VII, ILKA-UTCA 25-27
Telefon-szám: József 24-44

Ha kiváló szép **dióbélre** van szüksége, hivja József 15-13-at.
Elsőrangu **málnaszörp, mész, mák, bab** stb. pontosan házhoz szállitva kapható.
VADAS JAKAB, BUDAPEST, DUGONICS-UTCA 3-5.

Magyar Bortermelők

kiviteli pincészete r.-t.
V., Dorottya-utca 3. Telefon: 26-20.
Központi pince
Sörház-u. 10. és 20. BUDAFOK Telef. Budafok 82
PINCÉK: BONYHÁD WIEN, XIX., BRÜNN.
Csak elsőrendü urasági fajborok.

Hüttl Tivadar

Budapest, V. Dorottya-utca 14. szám
Dus választék kávéházi és vendéglői porcellánokban

Vendéglői, kávéházi BRAUN GYULA

berendezéseket legmagasabb árban vesz és legjutányosabban elad
Budapest, VII., Sip-u. 14. Telefon: József 122—97.

SÖRCSAPOK, BORÁSZATI CIKKEK!

MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR BUDAPEST, VII., KAZINCZY-UTCA 47. TELEFON: I. 128—27.

Üveg, porcellán

kávéházi és vendéglői korona-hitelesitett edények, teljes konyhafelszerelések a legolcsóbb napi árban kaphatók

Horvát József

Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 5.
(a Ferenc József-hid közelében)
Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

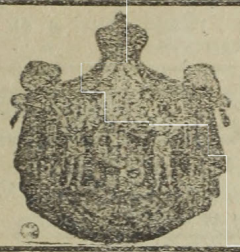

Schaumburg Lippe herceg

villányi pezsgő-gyára és udv. pincészetének
központi irodája:
Budapest, V., Nádor-u. 16.

Vendéglők, kávéházak, legszivesebben a

Csépány pinczékben

szerzik be borszükségleteiket.
Szolid termelői árak!
Szabad borkóstolás! Kedvező feltételek!
Budapest, VI., Aradi-utca 13. :-: Telefon: 158—10.

Singhoffer M. József utóda

Brozek János

halnagykereskedő
Központi vásárcsarnok
Telefon: József 46—52

Kobé

LIKŐRKÜLÖNLEGESSÉGEK

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri beiktatás szavankint 20 korona.
A legkisebb apróhirdetés ára 100.~ korona.

Hektograph-étlapsokszorositó, papirszalvéta, fogvájó legolcsóbban beszerezhető Berkovits Károlynénál, Budapest, Sip-u. 4. Telefon: József 125—31.

Minden vendéglős kizárólag Elsőrendü magyar gyártmány!
Chillingworth acélevőeszközt vásárol!

FROHNER JÓZSEF R.-T. TELEFON BUDAFOK 42
BUDAPEST—BUDAFOK Pincészet: BUDAFOK

Hazai Fatermelő Részvénytársaság Budapest
Közp. iroda: V., Hold-utca 21. Telefon: 9-62, 121-56, 121-57, 121-88.
Táv. cím: FAHOLZ
Gyár: VII., Egressy-ut 28-30. Telefon: József 92-18., 133-11.
A legmodernebb felszerelésü butorgyárában gyártja a jelenkor leghygienikusabb butorait, nevezetesen: „XYLOS" szabadalmazott ágyak, „XYLOS" szabadalmazott ágybetétek, complett hálószobák.
Városi ráktár: Anker-köz 1. Tel.: 16.
Magyarországi bizományos: KURZ ÉS TÁREA.

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVÉ

Fanda Ágoston és Zimmer Péter utóda
Zimmer Ferenc
halászmester és halnagykereskedő :-: udvari szállító.
Budapest, Központi vásárcsarnok. Telefon: József 49-04.
Fiók: József-tér 13. Telefon: 150-65.

Ifj. Nagy István
központi vásárcsarnok
Telefon József 46-83
Friss zöldség, Burgonya, Hagyma üzeme

Hirmann Ferencz fémöntőde és fémárugyára
Budapest, VII., Csányi-utca 7. Telefon: József 138-03., 138-04.
Készit bor- és sörcsapokat, sörkimérő készüléket, szőlészeti és borászati cikkeket stb.

TOKAJI COGNAC A LEGJOBB
Első Tokaji Cognacgyár R.-T. Tokaj.

Mindenféle evőeszközök,
kávéházi és vendéglői berendezések.
Alpacca és Chinaezüst Müvek SZALAY S. SÁNDOR
Budapest, V., Erzsébet-tér 4.

Engl Bernát és Tsa R.-T Budapest, Közp. Szeszfőzde.
Ajánlja mindennemü gyümölcspálinkáját

Gessler Altvater Triple sec

Aromatika Vegyimüvek R. T. Budapest
gőzüzemü illóolaj, äther és essencia gyár.
Vezető márkái 80%-os absolut rum-äther, likörgyári essenciák és illóolajak.
Gyár és iroda: I. Maros-utca 21. Telefon: 32—36.

ALAPITTATOTT 1890.
DIETZ M. BUDAPEST, VIII. Népszinház-utca 19
bornagykereskedés Telefon József 30-72
Sziklapincék: BUDAFOK, KOSSUTH LAJOS-UTCA 86

Eredeti KEGLEVICH COGNACOT
csakis a Budafokon 1882-ben alapitott
GRÓF KEGLEVICH ISTVÁN UTÓDAI
cognacgyár r.-t. gyárt és hoz forgalomba.
Óvakodjunk hasonhangzásu, magát jogtalanul gyárnak hirdető és védjegybitorlásért elsőfoku biróilag :-: letiltel már elmarasztalt cég értéktelen áruitól. :-:
Kitünő minőség! Versenyárak Figyelmes kiszolgálás!

Cifka József
sör és pincegazdászati cikkek szaküzlete
Budapest V. kerület Vilmos császár-ut 48. sz. (Bajnal-utca sarok.) Telefon száma 28—92
Ajánlja minden e szakmába vágó cikkekkel dusan felszerelt raktárát.

PALUGYAY
·PEZSGÖ·

Minden háztartásban a legolcsóbb
ZSIR
a „Vénus" étolaj
mely legfinomabb minőségben minden nagyobb füszerkereskedésben kapható. Gyártja és szállitja
Olajmüvek r. t. Kohn Adolf és Tsa Győr.
Központi iroda Budapest, Báthory-u. 5.
Telefon 8—22 és 57—68

XXXIX. évfolyam. 4. szám. 1923 február 20.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta kétszer, minden hó 5-én és 20-án

Előfizetési ár:
Egész évre ... ... 1600·— K
Fél évre ... ... 800·— K

Alapitotta IHÁSZ GYÖRGY 1884-ben

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Tüzoltó-utca 15.

Kéziratok, előfizetések és egyéb küldemények ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 2—4-ig.

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCÉREK ÉS KÁVÉHÁZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY

A lakásügyek ujabb rendezése.

A cikk irásakor még nincsen semmi hir arról, hogy a népjóléti miniszter mit referált a miniszteranácson a lakáskérdés ujabb rendezéséről és hogy milyen határozatot hoztak, de ez nem is olyan fontos, mert teljes, egész, pártatlan, megnyugvást keltő határozatot ugy sem várhatunk, a félintézkedésekre pedig épiteni ugy sem lehet.

Megint »rendezik«, vagyis felemelik a béreket, megint hagynak a rendeletben olyan lyukat, ahol a háztulajdonos a bérlő »ismert kitünő« kereseti viszonyai cimén az engedélyezett %-os emelés 3—10-szeresét fogja követelni; a biróságot ujra elárasztják perekkel és az igen nagy üzletekre esetleg ráhuzzák a szabad rendelkezést. Ezt ugyanis annyival inkább megteheti a miniszter lelkiismereti furdalás nélkül, mert a nagy üzletek bérlői rendesen több évi szerződéssel birnak, mert nem bolond senki szerződés nélkül idegének házába milliós portálokat és egyéb elvihetetlen beruházásokat eszközölni.

A bérek szakadatlan emelése államilag megkonditott hirharang a drágaság növelésére és biztos előfutára a feltarthatlan houssenak; drágitás jön a gyufától a Ganz-Danubiusig. Beismerése annak, hogy a legfőbb fékek elromlottak, hogy sok a beszéd, de kevés a cselekedet.

Tudja mindenki, hogy lakásinség, lakásuzsora van minden európai nagy városban, de oly mértékben való lakásuzsora, melyet a mi háziuraink üznek, példátlan az egész világon.

A forradalom óta minden kormányunk csöpög a népjólét szolgálatának frázisától, de még egyik sem mert a lakásügyről valamilyen alapos, valóban szociális értékü törvényjavaslatot benyujtani, csak rendeleteket hoztak, melyeket folyton csereberélni kell.

A németek kimondották törvényben, hogy 1925. novemberig nincs fölmondás, ami oly kategorikus rendelkezésü intézkedés, hogy lehet reá épiteni, nyugodtan üzletet venni és abba investálni.

Mig a lakásügyek minisztere egyik alkalommal a magánjog restaurálásáról, a magánjog szentségének visszaállitásáról beszél, a másik felől a legutolsó kisvendéglős konyhájára rászabaditja az Árvizsgáló Bizottságot és maximál ételárakat; valóban a személyes és politikai bátorság kérdése az, amivel a két ellentét sulyát valamikép egyeztetni akarják.

A drágitások bankjegytöbbletet kivánnak, de erről a kormány hallani sem akar; az egész üzleti világ retteg a gondolattól, hogy valamelyes miniszteriális bölcsesség felszabaditási kategóriákat állit fel az üzletek bérleteire, sehol megnyugtatás, csak titkolódzás.

Pedig ezt a lakáskérdést el lehetne intézni hosszu ideig tartó közmegnyugvásra. A felmondás lehetőségét törvényben kellene lezárni fix időre

ZÖLD-FA ÁRUHÁZ RÉSZVÉNY TÁRSASÁG BUDAPEST IV. VÁMHÁZ R.-C.

Vendéglői konyhaberendezések,
edények, gépek, főző- és sütő-eszközök, asztalnemüek, üvegek és porcellánok.
Vendéglősöknek árkedvezmény.
A Központi csarnokkal szemben.

Glancz Sámuel
Budapest, V., Rudolf-rakpart 1.
(Tudományos Akadémia épületében)

Hungária Bank Exportborosztálya
Saját termésü és egyéb fajborok, — Legnagyobb választék, legolcsóbb árak
Nagyban — kicsinyben. Telefon: iroda 190-19, lakás 157-69
Szőlőtelepek: Soltvadkert, Borota, Dzsidapuszta, Szentendre, Mérgespuszta.

„Victoria" borkereskedelmi rt.
Budapest, VII., Baross-utca 98. sz. Koszoru-utca sarok. Telefon: József 8-53
Ajánlja vendéglősöknek kiváló borait

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés
Telefon: József 59—78. X., Kőbánya. Telefon: József 59—78.
Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe.

és azon belül megengedni a lakások és üzletek szabad átruházását, minden háztulajdonosi engedélytől függetlenül, azzal a kikötéssel, hogy a vételárból jusson az államnak, illetve városnak, háztulajdonosnak, az uj bérlő vevőt pedig legalább 3—5 évre kellene a háziur ellenében biztositani háborithatlanságában; a háborithatlanság tartamának kezdőpontja arra az utolsó bérlőre nézve szól, aki a felmondási jog általános megnyitásának idején a bérleménybe vétel jogcimén költözött be. A biztositás csak a felmondás kizárására szólna és nem érintené a bérek emelését vagy leszállitását, amelynek eszközlése birói mérlegelés tárgya volna. Amig pedig a pénzértékek árfolyama olyan okokból van változásnak kitéve, amelyre a kormányhatalom ingerenciával nem bir és ha ez az állapot még évtizedig is tartana bár, a létminimumszerü jövedelemmel biró existenciákat meg kell óvni a háziurak bértőzsdejátékától.

A legvakmerőbb siberálmokat is felülmulja az a pénzéhség, amellyel a háziurak a bérlemények adás-vételénél követeléseket támasztanak. Tudunk példát arra a közelmultból, ahol a háziur egy középüzemü vendéglő bérletét 3 millió korona készpénzért és évi 400.000 korona értékü naturáliák szolgáltatásáért ruházta csak át; egy másik esetben egy tönkrement kávéház bérletének átruházásáért 5 millió koronát kért a Teleki-tértől 500 lépésnyi távolságban. A 3 szobás lakások átruházása 1—2 millió körül forog és igy folytathatnók tovább.

Ezeknek a hallatlanul piszkos üzelmeknek a hire nem jutott még el a miniszter székéig? Ez a gyalázatos existenciagyilkolás megérdemli a háztulajdonosi értelemben vett magánjogi szentség visszaállitását? Nem hisszük, hogy az apró gondoktól mentesitett magas helyeken ne lennének tisztában a háztulajdonosok elszabaditásának katasztrófális következményeivel és bizunk a tömeghangulat erejében, amely elég hatalmas lesz a gyengeségek visszaszoritására.

Ha be akarják tömni a házbér Moloch gyomrát, engedjék meg a részesedés ellenében való átruházást, mert burkolt formában ez ma is meg van, megengedett állapotban pedig az átruházási árak és ezzel a rezsik apadásával járna, azonkivül pedig a kereskedelmi idegességre is csillapitólag hatna.

A bérlőknek nincs megfelelő érdekképviseletük és az argumentumokat nem az igazságérzet, hanem hatalmi érdekek birálják felül, vajjon mi jót várhatunk?

Ha eladó
vendéglője, szállodája vagy kávéháza van, vagy
ha venni akar
hirdesse azt
a Vendéglősök Lapjában

Gyermekek a nyilvános helyiségekben.

Kétségtelen az, hogy egyetlen hadviselő állam sem tudta elháritani alattvalói fejéről a háborus idők által meghozott erkölcsi sulyveszteséget, amely különösen a társadalom két féltett kincsén tombolta ki magát leginkább: a nőn és a gyermeken. Erőszakos emancipálódás kapott lábra a lelki életben és a szabadosságban való tobzódás eredménye a nagyarányu lezüllés lett.

Nem a mi feladatunk az, hogy kikutassuk a süllyedés okát; az erkölcsi élet — különösen a nagyvárosokban — hanyatlóban volt már a legutóbbi békeévekben is, bár akkor még állami és társadalmi összes szerveink munkában voltak. A háboru, de különösen a forradalmak viharai aláásták a tekintélyeket, az emberek elfeledték a pirulást és a »minden mindegy« apátiája befejezte a rombolás munkáját.

Természetesen az ujjáépités vágya az ipari és gazdasági élet területein tul is szeretné viszontlátni a régi rendet és ha lehet a közerkölcs terén »ujjáépités«-ről szólani, itt is visszakivánjuk a régi jó idők tiszteletreméltó nőtypusát és a gyermeklélek hamvát, bájait.

A nagyvárosok adminisztrációjában vannak reszszortok, ahol nagyszivü emberek, tapasztalt pedagógusok keseregnek a züllöttség látványán és törik a fejüket azon, hogy mikép sszoritsák ki a legnagyobb nemzeti csapás, a nép erkölcsi züllésének okait. Mivel pedig a züllés megállitásában a legnagyobb szerep a családi életen belül osztható ki, amelyhez a bürokrácia nem férhet hozzá, — a hatósági beavatkozás a mentő eszközöket először is az ellenőrzése alá tartozó nyilvános helyiségekben lefolyó társas élet megrendszabályozásában látja.

Ebben a megvilágitásban találkozik iparunk és

GEDEON TESTVÉREK BORNAGYKERESKEDŐK BUDAPEST
Mintapincék: VII., Munkás-utca 3. szám Pincészet: Budafokon. Városi iroda: VII. Szövetség-utca 9. szám
Telefon-szám: József 24—89 Telefon-sz: József 15-46 és József 14-30
Állandó nagy raktár mindenfajta legkitünőbb uj és ó borokból

Kiváló buteliás boraink mellett könnyü és nehéz hordós borainkat is ajánljuk
GRÓF SOMSICH TIHAMÉR BORGAZDASÁGI R.-T. / Központi iroda: Budapest, VI., Teréz-körut 9. / Telefon: 142-85.

rokonszakmák az állami, társadalmi, sőt nemzeti érdekek szolgálatában a hatósági beavatkozással.

Sietünk annak kijelentésével, hogy a magyar vendéglősök összessége csak üdvözölni és helyeselni tudja azt a nagyértékü és komoly törekvést, mellyel a hatóságok a nyilvános helyiségek látogatóinak erkölcsi életéből ki akarják küszöbölni az erkölcsi romlás talajkutatási lehetőségét, — sőt ebből a regeneráló munkából ki fogja venni a maga részét.

Mi emlékszünk azokra a jó időkre, amikor még sok olyan jó étterem és kávéház volt, amelyben nyugodtan tartózkodhatott az urinő, mert nem érték tolakodó pillantások; akkor a növendékek 90 százaléka nem törődött a szemközti asztallal és nem kalandokat keresett a nyilvános helyiségekben. Sajnálattal látták a vendéglősök és kávésok, hogy a háboruk alatt miképpen csökkent a látogató közönség külső magatartásában az erkölcsi érzék és miképpen cserélödött ki a vendégsereg nivója. Természetes volt, hogy a jómódu középosztály leszegényedése miatt kivonulván az üzletekből, az ujak nem mindig hoztak a pénzükkel együtt jó modort is magukkal. Ez a szerencsétlen változás pedig nem egy üzletet sülyesztett el, amellyel elpusztult a tulajdonos is önhibáján kivül.

Mivel pedig a felnőttek erkölcsi életének megrendszabályozása — nemesebb értelemben véve a dolgot — nem esik a hatósági, főleg rendőri intézkedés eszközeinek hatáskörébe, a hivatali ujjáépitési törekvés ki akarja szoritani a kiskoruakat a nyilvános helyiségekből, mert az összegyüjtött megfigyelési adatok hihetetlenül szomoru képeiből megállapitják, hogy a gyermekek épp a felnőttek társaságában züllenek el, ahol pedig tanulniok kellene. A megfigyelések egyelőre természetesen a főváros területére szoritkoznak és inkább a kávéházi életviszonyokat vették birálat alá.

Budapest erkölcsi életére szomoru képet vet az a rendőrségi jelentés, amely pár nappal ezelőtt került dr. Marinovich rendőrfőkapitány elé Budapest kávéházi életéről és főkép azokról a kávéházakról, ahová a szülők 6—8—10 éves gyermekeket is magukkal visznek és valósággal a kávéházi életre kényszeritenek. A szomoru jelentés általánosságban arról számol be, hogy egy egész uj generáció nő fel igy Budapesten, amely már 6 éves korában hozzászokik a kávéházak füstös és sokszor erkölcsileg is fertőzött levegőjéhez.

A kávéházak életében dr. Hetényi Imre főkapitányhelyettes, az ugynevezett rendőrségi preventiv osztály vezetője, már hónapokkal ezelőtt magánmegfigyeléseket tett, közben megállapitotta, hogy hihetetlen arányban elszaporodott azoknak a szülőknek a száma, akik gyermekeiket magukkal viszik a kávéházba. Itt a gyerekeket egész külön asztalokhoz ültetik. Kis gyermektársaságok alakulnak, amelyeknek tagjai a csibész- és jasznyelv minden speciális kifejezésében otthonosak.

Nemcsak a köruti kávéházak dicsekednek azzal a szomoru eredménnyel, hogy asztalaik körül mind több és több a csenevész, az iskola padjaiba való fiatalkoru, hanem a csendes Buda kávéházai is zsufoltak gyermekekkel.

Ezek a szomoru megfigyelések késztették arra Hetényi Imre főkapitányhelyettest, hogy felhivja a főkapitány figyelmét erre a türhetetlen állapotra. A főkapitány azonnal elrendelte, hogy Bak Sándor detektivfőfelügyelő, akinek ellenőrzése alá a kávéházak élete tartozik, általános razziát tartson Budapest valamennyi kávéházában és kimeritő jelentést tegyen.

Négy napig tartott az általános és feltünésmentes razzia. Bak Sándor detektivfőfelügyelő Róna Ernő detektivfelügyelővel és tizenkét detektivvel sorra járta a főváros valamennyi kávéházát és sokkal megdöbbentőbb tapasztalatokat szerzett a kávéházban élő gyermekek romlottságáról, mint általában várták a rendőrségen. Megállapitották, hogy négyesztendős gyermekek beszéde teljesen a kávéházi argothoz idomult. 5—8 éves kisfiuk a kávéházban a szüleikről olyan hangon beszélnek a többi kávéházi gyerekkel, hogy a züllöttség és romlottság ilyen fokának láttára maguk a detektivek is elámultak.

13—14 esztendős kisleányok, akik az édesanyjuk kiséretében jelennek meg, ismertségeket kötnek a kávéházakban. A kártyaszobák zsufolva vannak 16—18 esztendős fiatalemberekkel, akik nagy pénzben játszanak.

A megdöbbentő és hihetetlen adatokat tartalmazó detektivjelentések arra inditották Budapest főkapitányát, hogy a legközelebbi napokban általános rendeletet adjon ki, amelyben kitiltja Budapest valamennyi kávéházából a fiatalkoru gyermekeket. A főkapitányi rendelkezés nemcsak nagy általánosságban fog intézkedni, hanem kihágási büntetés alá vonja a szülőt, aki gyermekét a kávéházba viszi és kihágásért bünteti azt a kávést is, aki helyet ad fiatalkoru gyerekek kártyázásának és a szülőket nem figyelmezteti a szigoru főkapitányi intézkedésre.

A főkapitányságon remélik, hogy ez a rendel-

Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi R.-T. Telefon: 93—87.
Budapest, VI., Szobi-utca 6. (Eötvös-utca sarok.)
Pincéjéből a legjobb minőségü ó és uj fajborokat a legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönhordóban házhoz szállit.

KATZKY lakatos, motor- és gépipari részvénytársaság, Budapest.
Takaréktüzhelyek minden kivitelben.
Vendéglők és kávéházak részére különleges kivitelben!
Gyártelep: VII., Angol-utca 8-10. Telefon: József 96-74.
Iroda és mintaraktár VI. Andrássy-ut 54 Telefon: 22-78

kezés gátat vet a szomoru irányu és szomoru eredményü kávéházi gyermeknevelésnek.

Minthogy ezeket a megdöbbentő adatokat a legilletékesebb helyen gyüjtötték össze, azok hitelessége kétségtelen és a legridegebb óvóintézkedések foganatosítására is szolgálnak, ahol csak harmadrendü elbirálás alá esnek, bármely gazdasági jellegü következmény. Elhiheti bárki azt, hogy az üzletemberek szemében nem kivánatos jelenség a gyermekekkel való kávéházi vagy másféle vendégeskedés és maguk a kávések fognak elsősorban örülni annak, ha többé a fejletlen koru vendégekhez nem lesz szerencséjük.

Elsősorban a szülőre, azután az iskolára és csak sokkal később hárul az üzleti világra az a kötelesség, hogy őrködjék a gyermekek lelki élete felett.

Van egy rendelet, amely 16 éven aluli gyermek részére megtiltja a szeszes italok kiszolgálását, amely azonban csak ugy foganatosítható, ha a gyermek egyedül jelenik meg. Ha azonban a szülő maga hozza el gyermekét egy kávéházba, ott nem vigyáz a környezete társalgására, sőt maga is hozzájárul a fejletlen jellem destruálásához, erről az üzletember valóban nem tehet.

Ha azonban hatósági rendeletre hivatkozván, már az ajtóban megállithatja a gyermekével járó szülőt, bizonyos lehet abban minden hatóság, hogy rendelete számára jobb végrehajtót, pontosabb elle-ő őrző közeget nem talál az üzletembernél.

Semmi kifogásunk nincs és nem lehet azért, hogy a hatósági megfigyelés a vendéglőket, a kávéházakat részesiti elsősorban figyelmében, a mikor a gyermekvilág lelki lezüllésének akar gátat emelni, mert ugy gondolkodunk, hogy ez a purifikáló munka nem fog véget érni egyetlen rendelettel.

A mozik, a plakátok, a könyvesboltok kirakatai, a ponyvaregények is sorrakerülnek talán, amelyek egyenként és külön is sokkal hatalmasabb tényezői a gyermekzüllésnek, mint az üzleteink.

Nem a mi helyiségeinkben feledték el a gyermekek a gombozást, golyózást, ugrómétát, édesgyökeret, törökmézet, Robinsont és May Károlyt; nem nálunk ismerték meg a Nick Cartereket, rémdrámákat, betörőfilmeket, csibészzsargont, szennyiratokat, utcai nőket. A gondatlan, a hanyag és a züllött szülők gyermekei számára nem lehetünk menedékhely, de javitóintézet sem.

Ugyanaz a hatóság, amely kiparancsolja a fejletlen gyermeket a vendéglőből, kávéházból, — ne türje meg őket a mozikban, kabarékban és egyéb »müintézetekben«; üsse ki a kezükből a dohányt és a ponyvaregényt s kimélje meg őket attól a látványtól is, amelyet a zugutcákból a főutakra szivárgott örömleányok nappali üzletszerzései és viselkedése nyujtanak.

A fiatalkoruak védelme nálunk elméletben már tudományos értéket nyert, a gyakorlatban azonban majdnem semmi értéket nem képvisel, mert a rendőri eljárás csak megtorló természetü lehet, a megelőzés eszközeinek alkalmazása pedig oly óriási területeket érint, amelyre a rendőri hatáskör nem elegendő, — a kezdeményezésnek és intézkedésnek pedig nem egynéhány nagyszivü ember munkájának kell lennie, mert ez az állam, helyesebben szólván a kormány halaszthatatlan és minden politikánál fontosabb kötelessége.

Meghivó.

A Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete *1923 február hó 26-án (hétfőn) délután 4 órakor* tartja Budapesten, VIII., Főherceg Sándor-u. 8. sz. alatt (régi képviselőház)

II. évi rendes közgyülését,

melyre az ipartestület tagjait tisztelettel meghivja

Walter Károly ipartestületi főtitkár. *Keszey Vince* ipartestületi elnök.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az 1922. évi jelentés felolvasása.
3. A pénztáros jelentése.
4. A számvizsgálók jelentése.
5. A felmentvény megadása.
6. Alapszabályok 9. §-ának módositása.
7. Az 1923. évi költségvetés előterjesztése.
8. Inditványok.

A napirendre fel nem vett inditványok alapszabályaink 11. §-ának 4-ik bekezdése értelmében csak azon esetben tárgyalhatók, ha legalább 8 nappal a közgyülés előtt irásban az elöljáróságnak beadattak.

BAK BÉLA kádármester
Budapest, X. ker., Kelemen-utca 27. szám.
Állandó nagy raktár uj és használt boroshordókban. Megrendeléseket is vállal. Telefon: József 94—95.

»PASTEURIT«
Pincegazdasági cikkek
HOLLY EDE ÉS TSA
Mindenfajta kénlemezek. Asbest kénlemezek.
Budapesten, VI. kerület, Felsőerdősor-utca 48. szám. Telefon száma: József 166-24.

IGYUNK ILONA VIZET!!
A „MESTERSÉGES ÁSVÁNYVIZEK KIRÁLYNŐJE."
Megrendelhető az Artézia szikvizgyárnál Budapesten, VII., Egressy-út 20/c. szám
Telefon: József 92—26

A reggeli zárórák.

Kíváncsiak voltunk arra, hogy hol, kik és hogyan mulatnak a háboru utáni Budapesten hajnali 5 óráig és benéztünk néhány ugynevezett »mulatóba.«

Vendéglőt alig lehet látni, amely 2 óráig nyitva tart és amelyik — főleg a közép és kisebb üzletek — csak néhány javithatatlan távbeszélő vagy az egyes asztaltársaságok kimenös kártyapartijai kedvéért pazarolja a drága villanyt.

Sajátságos jelenség az, hogy sokkal több korcsma várja be a 2 órát, ahol bizony a »közönség« meglehetősen vegyes.

A Rákóczi-uton 4—5 mulató is van, amelyek elé 2 óra után sorakoznak a bérkocsik, néhány automobil is vár vendéget. Vidékiek és helybeliek egyaránt keresik fel az éjszaka helyiségeit és 2 órakor rendesen már telve van minden asztal, sőt pótasztalok is vannak fölállitva. A társaság vegyes, ruhában és tartalomban. Zene: a néhai jazzband enyhébb kiadásban. Világitás: félhomály, szines lámpaernyők alatt, a füst még inkább tompitja.

Külön érdekesség: a bárhölgyek kara. A fogyasztás jelentéktelen, mert csendes likörözés, egy-egy üveg bor az egész, mit az asztalon látunk, étkezés semmi, hiszen ide nem enni járnak az emberek.

Egy másik lokálban már a ruhatárnál 300 korona belépődijat szednek. Talán ez is oka annak, hogy kevés a vendég, pedig még 3 óra sincsen. Ilyenkor látni, hogy mennyi nő akar megélni a mulatóhelyek vendégeiből. Két vidéki »középgazdának« imitált ember pezsgőzik, de nem bocsátják magukhoz a táncok tündéreit és nem akarnak megbarátkozni a magukat erősen kelletgető férfikisérettel sem. Maguknak mulatnak és mintha csak megijednének attól, hogy nem ragad a hangulatuk, fizetnek és kellő mennyiségü nézeteltérés után hazamennek. Az egész helyiségben alig fogyott ital, néhány snapsz és főleg sok »török kávé.« Ami vacsora elfogyott, azt a táncosnők erőszakolták ki gavallérjaiktól.

A pincérek azon panaszkodnak, hogy 2 óra után már csak a »vegyes publikum« jön be a mulatókba: a kocsisok azt lesik, hogy melyik bárhölgy jön ki gavallérral, a tulajdonos kevesli a forgalmat és az általános kép az, hogy 4 órakor már nincs üzlet.

Az ententehatalmak itteni hivatalainak beosztottjai már nem olyan sürüen keresik fel az éjszakai mulatókat és a vidéki »pasasok« száma is alaposan megcsappant, de a barok száma mégis megszaporodott és hétről-hétre mégis több kávéház gondoskodik egy-egy müsoros estéről és kér reggeli 5 óráig engedélyt. A siberek világa is máshol ütötte fel a sátorfáját, a barhölgyek nagy része utánuk ment; az éjszakai árak olyan magasak, hogy az Árvizsgáló Bizottság keze fel nem ér utánuk és ha ezeket a tényezőket mind összevetjük, valóban nem kell csodálkozni azon a tulajdonosi megállapitáson, hogy az ötórai záróra nem vágott be.

Még sem lehet azonban egész rossz üzlet ez a regelig nyitvatartás, mert ha meggondoljuk, hogy az engedély átlag 25.000 koronába kerül, amihez járul a rendőri dij, luxusadók, világitás stb., mégis csak jelentékeny bevétel kell ezek fedezésére.

Ezeknek az engedélyeknek nagy része állitólag a jótékonyság céljait szolgálja. Nem ismerjük azokat az utakat, amelyeken a barhölgyek államilag engedélyezett éjszakai tevékenységének anyagi eredménye a nyomor tanyáihoz jut el, csak azt nem értjük, hogy miért engedélyezik a hatóságok az éjszakai árdrágitásokat jótékonyság cimén akkor, midőn tisztes üzletekben luxusnak minősitik az egyszerü polgári étkezést is?

FELHIVÁS!

Felhivjuk az érdeklődők figyelmét a nyiregyházai „Korona" épület bérbeadására. (szálloda, vendéglő, sörház, kávéház, korcsma, bérlői lakas, mellékhelyiségek, esetleg a diszterem mellékhelyiségeivel együtt). A 2 tanuval aláirt lezárt ajánlatnak legvégső beküldési ideje f. évi febr. 28. déli 12 óra. (Nyiregyháza, Városháza I. em. 9.) a részletes versenytárgyalási hirdetmény lapunk f. évi febr. 5-én megjelent számában található.

Egy szép, majdnem uj
automatazongora sürgősen eladó.
Erdős Lajos, Sarkad, Vasut-utca 679. szám.

Pollák Emánuel és Fia
Budapest, IV. Koronaherceg-u. 14. Telefonszám: 191.
bornagykereskedés
Wien—Lemberg—Brünn.
Pince: Budafok, Dunasor 12.

Bárminő gyártmányu
Szürők javitása
FRANK és BERGER
~ ~ BUDAPEST ~ ~
Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javitása.
IRODA: VIII., Bezerédy-utca 3. Telefon: József 74—05.
GYÁR: X., Liget-utca 22. szám. Telefon: József 60—69.

Püspöki urodalmi borpince r. t. Vác
központi iroda: Budapest V. Zrinyi-u. 7.

A szőlőbirtok gazdasági helyzete.

Az a harc, amelyet az utódállamok, tőt a többi exportállam is megindított a magyar borok bevitele ellen, a magyar bortermelés teljes vereségével végződött és külkereskedelmi politikánk tehetetlen passziviátása mellett a szőlőbirtok gazdasági csődjét eredményezte.

Még alig 2 éve, hogy boraink legnagyobb részét exportálták Cseh-, Lengyel-, Németországba, Ausztriába, Svájcba, Hollandiába, míg ma kivitelről alig lehet beszélni.

Leszámítva az 1922-iki termést, minőségileg olyan boraink termettek az utolsó években, aminőket már régen nem láttunk s ezekből, főleg az 1921. évi kitünő borokból a termés háromnegyed része a belföldi fogyasztás terén talál csak piacot. Boraink itthon vannak, nagy kárára a gazdáknak és kereskedőknek és elértük azt, hogy míg ma az a liszt, amelynek békeára 36 fillér volt a boltokban, ma 200 koronába kerül, míg a kitünő 1 koronás bor csak 150 koronát tud elérni.

Tekintve pedig azt, hogy a szőlőmunkáltatás költségei a más munkák díjainál tartanak, a nyersanyagok is a többi árakhoz drágultak hozzá, a bort sem lehet eladni, egész természetes lett az a szomoru következmény, hogy a bortermelés válságba, a szőlősgazdák pedig adósságba jutottak.

Az érdekeltek gyülést tartottak, elpanaszolták bajaikat és elhatározták, hogy a kormánytól kérnek orvoslást és egyben jelentős segitséget. A kivánságokat memorandumba foglalták és felkeresték vele az illetékes miniszteréket. A memorandumok kifogástalan irodai kezelésben részesültek: rendesen átvették, beigtatták és kiosztották őket az előadóknak tanulmányozásra, amely utat némelyek »sóhivatalnak«, mások pedig »entreprise des pompes funebres«-nek nevezik. Ebben a memorandumban szó volt adóelengedésről, lepárolásról, hitelekről, vámtárgyalások megindításáról, rézgálicról stb. és talán az a baj, hogy egyszerre sokat tartalmazott. Sorsáról nem a legjobb információ kering.

A bortermelési adó elengedéséről hallani sem akar pénzügyi kormányunk, bár a bornál ma sokkal drágább buzát nem sujtja termelési adó. A vagyonváltság befizetésére nézve rendeletileg adtak a szőlősgazdáknak bizonyos kedvezményeket, de a kisgazdaszellemnek megfelelőleg csak olyanoknak, kiknek kisebb szőlőterületek vannak birtokukban.

Ami a gyengébb szeszfoku borok lepárolását illeti, arra nézve egyes esetekben máris adtak engedélyeket központi szeszfőzdéknek, de mezőgazdasági szeszgyáraknak is. Az engedélyek feltételei azonban olyanok, hogy azokkal aligha élhet valaki. Eddig a kincstár részesedése a borpárlatnál hektoliterfokonként 500 korona volt. A pénzügyi kormány most egyeseknek szabadraktárt engedélyez, ha ezek kötelezik magukat arra, hogy a párlatot külföldre szállitják. Az ilyenek a főzéskor hektoliterfokonként 300 K-t fizetnek, ha a kiszállitás féléven belül nem történik meg, ugy még 599 K-t. Ha pedig a borpárlatot a külföldre exportálják, visszakapják a már beszolgáltatott 300 K-t. Az ilyen lepároláshoz tehát nagy tőke szükséges és ha a kivitel nem sikerül, az illetők még 300 K-val többet fizetnek, mint azok, kiknek nincsen szabadraktáruk. A borlepárolást megnehezíti az is, hogy gyümölcspárlatokban nincs kereslet annyira, hogy a denaturált szesz ma drágább a borpárlatnál.

A szőlősgazdáknak nyujtandó hitelekről tárgyalnak a minisztériumban. A terv az, hogy katasztrális holdanként homoki szőlőknél 30.000, hegyi szőlőknél 50.000 koronát engedélyeznének. A hitelt valószinüleg az Országos Központi Hitelszövetkezet fogja folyósitani. A kölcsönöket a birtokokra betáblázzák. Két év alatt havi részletekben lesznek letörlesztve. A kamatláb minden valószinüség szerint évi 14 százalék körül fog mozogni. A tárgyalások azonban oly lassan haladnak előre, hogy az esetleges kölcsön a legtöbb gazdához már csak elkésve érkezik majd meg.

A külföldre való borszállitást illetőleg szintén állandóan tárgyalnak Ausztriával. Arról van szó, hogy az osztrákok a mostani 60 aranykoronás beviteli vámot 25 aranykoronára szállitanák le. Kérdés azonban, hogy viszonzásul nem követelnek-e majd teljesithetetlen engedményeket. Különben a 25 aranykoronás vám is oly magas, hogy Ausztriában még emellett is szinte versenyképtelen lenne a magyar bor.

A rézgálliccal való ellátást illetőleg két terv merült fel. Az egyik szerint az állam monopolizálná a rézgálickereskedelmet; a másik szerint maga is gyártana gálicot és igy árujával mérsékelné a piac árait. A két terv közül azonban egyiket se való-

SALZER J. Telefon: I. 101-80. Iroda és raktár: Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 15. sz. Alapitási év 1887.
Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, sütéményhüvelyek, modern szervirozáshoz papirszalvetták és papirabroszokat. SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15.

Salgó Testvérek :: Részvénytársaság

bornagykereskedők - szeszárugyár
Budapest—Kőbánya.
Központi irodák, gyártelep és borpincék:
X. Korponai-utca 16-18. sz.
Telefon: J. 59-03. Sürgönycím: Salgóék

sitják meg. Aminek a következménye az, hogy a gálic ára ma kicsinyben 400 korona körül mozog, de vagontétel sem igen kapható 360 koronás ár alatt.

Mivel hivatalosan a memorandumról nem esik szó, nem tudhatjuk, hogy a magyar kormánynak mi a véleménye a magyar bor sorsáról, csak azt sejtjük, hogy bortermelésünk bele fog pusztulni, ha a mai állapotokra segitség nem érkezik. Egyszer már foglalkoztunk azzal, hogy a silány borok mesterséges javitásának — magyarul borhamisitásnak — törvényes megtürése nem elég, sőt káros és most is az a véleményünk, hogy ebben a kérdésben sem az ankétek, sem a rendeletek nem segitenek. Ide először sürgős pénzbeli segitség kell, másrészt pedig legalább is olyan megértő külkereskedelmi politika, mint amennyit a kivitt tojás, tovak, disznók és marhák pártfogásában tanusitanak.

Nem értjük a pénzügyminiszter merev elzárkózottságát sem, ha meggondoljuk, hogy mig az 550-szeresére drágult liszt gabonáját mentesitette a termelési adó alól, addig a 150-szeresére drágult bortól ezt a kedvezményt megvonja.

Igaz, hogy a drágaság világjelenség és a legyőzött államok pénzével valóságos játékot üz a kül- és belföldi bankárvilág. Mégis emlékeznünk kell arra, hogy a hivatalos helyek egyszer a sibereket, egyszer a tőzsdét, máskor a kivitelt okozta a drágaságért, most ismét a kivitelhez nyult és soha nem tudta megfékezni azt a drágaságot, amelynek önmaga is növelője lett.

Sajátos jelenség az, hogy mig a pénzszüke előidézésére és fenntartására irányuló hivatalos pénzügyi politika a bankjegyforgalom csökkentését vallja programmjának, addig a kiviteli ügyletek fokozásában rejlő drágasági hullámokat nem akarja észrevenni és mig ez utóbbit fokozza, vele együtt növeli a kisipar, a kiskereskedelem és vele a fogyasztók százezreinek katasztrófális nyomorát s a szemlélő előtt olyká tünik fel, mintha ebben az országban az általános népjólét dokumentálására elegendő lenne az a gazdasági előny, amelyben a mezőgazdasági termelés az árakat minden más paritás fölé messze tulhajtotta.

Nem merjük elgondolni azt, hogy a sokféle pénzügyi politika közül melyik lenne a jobb a nagy tömegek számára, de a bürokratikus felfogás a legrosszabb, különösen akkor, ha annak reprezentánsát az uralkodó politika valamely irányban lekötötte volna és nem szivesen látjuk nagybeteg országunk ágyánál az orvosi konziliumot, csak azt az egyet tudjuk, hogy nem megy jól valami, mert néhány ember, egy-egy osztály duskál a vagyonban és jólétben és az emberek milliói nyomorognak. Ennek az országnak alig van ipara, de van földje és mégis az a cikk olcsóbb, amit idegenből veszünk és az drágább, ami itthon terem; ennek a siró-nevetségig keserü komikumnak lehet miniszteri magyarázata, — ami nem elég ugyan, — de kell lenni miniszteri gyógyszerének is, ami nem volt, de meg kell jönnie az államhatalomba vetett hit, a neki járó erő és tekintély megóvása érdekében.

Meghivó.

A Főpincérek Országos Egyesülete *1923. évi február hó 27-én* délután 3 órakor a Budapesti Ügyvédi Kör helyiségeiben (V., Szemere-utca 10. sz.) tartja

II-ik évi rendes közgyülését,

melyre az egyesület t. tagjait ezennel tisztelettel meghivjuk.

Dr. Hegyi Gyula s. k. *ügyvezető titkár.* — *Hajdu Vilmos s. k.* *elnök.*

Napirend:

1. Évi jelentés.
2. A zárszámadás előterjesztése és a felmentvény megadása.
3. A költségelőirányzat jóváhagyása.
4. A tisztikar és választmány lemondása.
5. Az uj tisztikar és választmány megválasztása.
6. Az alapszabályok módositása.
7. Esetleges inditványok.

Figyelmeztetés! A Főpincérek Országos Egyesülete alapszabályainak 10. §-a értelmében: „A szavazati jog, nemkülönben a cselekvő és szenvedő választójog csakis az egyesület rendes tagjait illeti meg, ezeket is csak akkor, ha tagdijhátralékuk nincs."

A 38. § értelmében: „A közgyülés napirendjére kitüzött tárgysorozaton kivül csak azok az inditványok tárgyalhatók, melyek az elnökségnek legalább hét nappal a közgyülés előtt irásban bejelentettek."

Az elnökség.

A közgvülést esti 8 órai kezdettel a Budapesti Ügyvédi Kör helyiségeiben **társasvacsora** követi, reggelig tartó **táncvigalommal**, melyre a tisztelt tagokat nagyrabecsült családtagjaikkal együtt szives tisztelettel meghivja

az Elnökség.

Hirschfeld Dániel és fia bornagykereskedők

Aranyéremmel kitüntetve. Telefon: 163—18.
Központi irodák: **Budapest, V., Erzsébet-tér 16.** Borpincék: **Kiskörös—Budafok.**
Városi pincék: Budapest, VII., Dohány-utca 71. (Bejárat a Szövetség-utcából)
Állandó raktár mindenfajta kitünő uj és óborokból.

Vendéglősök figyelmébe!!

Parlamenti borpincészet kibővitette telepét hordósbor nagykereskedésre. Nagy választék kitünő fajborokban.

Iroda és pincék: VI., Vilmos császár-ut 25. sz. Telefon: 103-31.

Közgazdasági szemle.

Leszállitották a vasuti teherdijszabást. A kormány revizió alá vette a vasuti teherszállitás most érvényben levő dijszabásait, miután megállapitást nyert, hogy a felemelt vasuti tarifa sulyos nehézségeket okoz a termelésben, a forgalomban, mint pedig a fogyasztásban. Szakkörökben nagy megnyugvással fogadták a kormány intézkedését és bizonyosra veszik, hogy a gyors intézkedés hatása nyomán rövidesen lényegesen enyhülni fognak a mai nyomasztó szállitási viszonyok és kiilönösen az élelmicikkeknél lesz kedvező hatása a dijmérséklésnek. A Vasuti és Közlekedésügyi Közlönyben jelent meg a MÁV árudijszabásának megváltoztatásáról szóló rendelet. Kifejezetten a vasuti tarifák egészen uj megállapitását tartalmazza a rendelet, nem pedig részletekre vonatkozó engedményeket, kivételeket és más mérsékléseket, amelyekkel a MÁV árudijszabásainak nagy hibáit eddig korrigálni szokta. Az árudijszabás megváltoztatása elsősorban azokat az áruosztályokat érinti, amelyekbe az élelmiszerek és egyes agrárcikkek tartoznak. 200 kilométeres távolságot alapul véve, a következőképpen fest az árudijszabás tételeinek leszállitása számokban kifejezve: Közönséges gyorsáru eddigi dijtétele 6643 K volt, ezután 4745 K lesz. A mérsékelt gyorsárut (amelybe az élelmiszerek nagy tömege tartozik) 2953-ról 2076-ra csökkentették. Az I. rendes osztályba tartozó árukét 2827-ről 2056 K-ra. A terjedelmes darabáruét 4467 koronáról 3720 K-ra. A gyüjtődijszabást fél kocsirakományig 2035 K-ról 1480 K-ra, az egész kocsirakományét 1782 K-ról 1296 K-ra. A legfeltünőbb a lovak rakterületi dijszabásának leszállitása 5200 K-ról 2032 K-ra.

Berlinben drágul az élet. Napok óta olcsóbbodnak a külföldi fizetési eszközök, a megélhetés mégis egyre nehezebbé válik és a legfontosabb szükségleti cikkek drágulnak. A városi tanács kénytelen volt a községi kenyér árát 800 márkára emelni.

Uj árufuvarozási dijak. Az OKAB elnöke ujra megállapitotta Budapestre és annak környékére az árufuvarozás diját. Az uj árszabás szerint egész napos fuvar két lóval napi 70 tonnakilométer teljesitménnyel 6700 korona, egy lóval 30 tonnakilométer teljesitménnyel 5030 korona. Egy fél részére való fuvarozásnál nyilt fuvarban: öt métermázsa szén fuvarozásáért 875, ugyanannyi fa fuvarozásáért 730 korona. A fuvarozási dijak mennyiség szerint változók. A föl- és lefuvarozás dija: a kocsiról közvetlenül a pincébe lehányva szénnél 27.50, fánál 21 korona, kosarakban vagy zsákokban lehordva szénnél 32, fánál 25 korona. A rendelet megállapitja a szén- és faszállitás pótdijait, a teherkocsik és butorszállitó kocsik kölcsöndijait.

Elite-márka

Fiume
Brandy Medicinal

„Fiume" szójegyre különösen ügyelni!

Adriatika RT.
Budapesti telep: I., Fehérvári-ut 9.
Telefon: József 88—09.

BORPALOTA R. T.

Vendéglősök részére

legolcsóbb beszerzés

BUDAPEST, VIII KENYÉRMEZŐ-
TELEFON UTCA 6.

Kristály ásványviz Szent Lukács-fürdő, Budapest, III., Zsigmond-utca 25-27. :—: Telefonszám: 43—90

Császik Ernő bornagykereskedő
Budapest, IX. Üllői-ut 47. sz. (Mária Terézia laktanya pincéjében.) Uradalmi fajborok mindenkor raktáron

Vendéglői konyhafelszerelési cikkek szaküzlete

Székely János és Társa vaskereskedő
Budapest, IV., Vámház-körut 12. :-: (Szikszai vendéglő mellett.)

Szállodások és vendéglősök részére 10% árengedmény.

HIREK A NAGYVILÁGBÓL.

A módositott vigalmi adó. Budapesten minden vendéglőben és korcsmában, ahol zene lesz, személyenként két korona vigalmi adó fizetendő a vendégek után. Az adóblokkot a Közp. városház IX. ügyosztályában, III. em. 3. alatt adják ki. Bővebbet a falragaszokon.

A hatósági kenyér uj ára. A főváros tanácsa értesiti a közönséget, hogy a hatósági kenyér kilogrammjának árát február 11-től kezdődően negyvennégy koronában állapitotta meg.

A nyugdijegyesületből. A Szállodások, Vendéglősök, Kávések, Pincérek és Kávéssegédek Országos Nyugdijegyesületének igazgatósága január 27-én, Bokros Károly elnöklete alatt, Dökker Ferenc, Kittner Mihály, Holub Rezső, Biró Dénes, Kóváry Jenő, Kiszel József, Szabó Imre, Virady Gyula, Keszey Vince és Frenreisz Antal igazgatósági tagok, továbbá Bolgár Menyhért titkár részvételével tartotta rendes havi ülését. Napirend előtt elnök elparentálja özv. Törley Józsefnét, az egyesület egyik nemesszivü alapitójának özvegyét és inditványára az igazgatóság a gyászoló családnak legmélyebb részvétét fejezi ki. A mult havi ülés jegyzőkönyvének hitelesitése után titkár bemutatta a budapesti és szombathelyi választmányok 1923. évi január havi elszámolásait. A budapesti választmány január havi elszámolása szerint a bevétel 16.761 K 32 f, a kiadás a folyósitott nyugdijakkal együtt 8161 K 76 f, feleslege 7599 K 56 f volt. A szombathelyi választmány f. évi január havi elszámolása szerint a bevétel 3965 K 34 f, a kiadás a folyósitott nyugdijakkal együtt 547 K 18 f, feleslege 3418 K 16 f volt. Mindkét választmány feleslege a postatakarékpénztári folyószámla javára fizettetett be. Az elmult hónap folyamán belépett négy uj tag igazolványának kiállitása után az ülés véget ért.

A «Jóbarátok» uzsonnájukat a következő helyeken tartják meg minden szerdán d. u. 4 órakor:

Február

21-én Csengei Sándor vendéglőjében, Ferenc József-rakpart 9.
28-án Csengei János vendéglőjében, Wesselényi-u. 43.

Március

7-én Mayer István vendéglőjében, Drégely-u. 5.
14-én özv. Pázmán Jakabné vendéglőjében, Mester-u. 27.
21-én Németh József vendéglőjében, Wesselényi-u. 57.
28-án Noszál Ferenc vendéglőjében, Rákóczi-ut 54.

Április

4-én Boross Gyula vendéglőjében, Márvány-utca 6.

A vendéglősök vacsorái minden alkalommal pénteken este 8 órakor a következő helyeken lesznek:

Március

2-án Nemény Béla vendéglőjében (V., Vigadó-tér 3).
16-án Oláh Dezső vendéglőjében (VIII., Sándor-u. 24).

A vacsorákra ne felejtkezzünk elmenni.

A bor uj fényüzési forgalmi adója. A Bor- és Sörmérők Egyesülete Elek Artur vezetésével küldöttséget jelent meg a pénzügyminisztériumban abból az alkalomból, hogy a bor után fizetendő fényüzési forgalmi adót föl akarják emelni. Varga Imre államtitkár a küldöttséggel közölte, hogy a bor után fizetendő fényüzési forgalmi adó értékhatárát a kimért bornál 200, az üvegbornál pedig 300 koronában állapitották meg. Az ennél olcsóbb borokat a fényüzési adó alól mentesitették.

1922 évi
borterméséből eladó

300 hl. kadarka-siller bor, 300 hl. rizling és 200 hl. ezerjó bor. Bővebbet: **gróf Apponyi Antal** uradalmi főintézősége: Lengyel, Tolna megye.
Vasutállomás: Kurd-Csibrák.

Bor
kisebb tételekben is kapható.

Kávéházi és vendéglői berendezések. **Orbán Jakab** Budapest, IV., Szerb-utca 9. Aluminium és ónacél evőeszközök.

Wellner alpacca és alpacca-ezüst evőeszközök.

Vászon, asztalnemü, törülköző, törlőruhák jutányos árban
Fendrich Imre cégnél, Budapest, IV., Deák-tér 3. (Modern és Breitner-palota.)

Áruüzlet.

Szesz üzletmenetele csöndes, ami elsősorban a nagy pénzhiánynak tulajdonitható. Ezért az Országos Szeszértékesitő r.-t., a szeszkartel, elhatározta, hogy ezután 10 hl-nyi mennyiséget is szolgáltat ki, mig eddig 25 hl-nél kevesebbet tudvalevőleg nem adott ki. A kartel különben az adómentes ipari szesz alapárát január 30-tól kezdődő érvénnyel az eddig 250 K-ról hl-fokonként 265 K-ra emelte fel, a többi szeszárak változatlanok maradtak. Ecetgyártáshoz való adómentes szesz iránt az érdeklődés élénkebb és több tétel kelt el a kartelárakon, mig egyéb szeszből csak apróbb tételeket sikerült a hét folyamán elhelyezni.

Gyümölcspálinkákban a forgalom még mindig igen szkü keretek között mozog. A nagyobb kinálattal szemben csak kisebb tételek helyezhetők el — tekintve a nehéz pénzviszonyokat — olcsóbb árban. Borpárlat Ia jó áru iránt élénkebb a kereslet és 1200—1250 K-t is fizettek érte.

Marhahus kimérve kilónként 720—800 K, másodrendü 600—680 K.

Borju bőrben, fejjel és lábbal 740—760 K, kimérve a hus 720—880 K.

Sertéshus 720—800 K, szalonnás félsertés 700—740 K, olvasztanivaló szalonna 880 K, háj 940 K, zsir 940 K.

Az olcsóbb elárusitóhelyeken is emelkedtek az árak. A Taurus huskereskedelminél egy kiló jóminőségü marhahus 560 K, gulyáshus 298 K, sertéshus 740 K, kocsonyahus 440 K.

Főszerkesztő: **Dr. Köhler Aladár.**
Felelős szerkesztő és kiadó:
Ihász György örököse: dr. Kiss Istvánné.

CASSANDRA LIKÖR
COCKTAIL
Budapest, I., Zita királyné-ut 7. BOWLE

Ha kiváló szép **dióbélre** van szüksége, hivja József 15-13-at.
Elsőrangu **málnaszörp, méz, mák, bab** stb. pontosan házhoz szállitva kapható.
VADAS JAKAB, BUDAPEST, DUGONICS-UTCA 3-5.

Üveg, porcellán
kávéházi és vendéglői korona-hitelesitett edények, teljes konyhafelszerelések a legolcsóbb napi árban kaphatók
Horvát József
Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 5.
(a Ferenc József-hid közelében)
Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

KESZTLI KARÁTSONY ÁDÁM
soltvadkerti bortermelő borainak pinceje
BUDAPEST
Német-utca 1. József-körut sarokház.

Hüttl Tivadar
Budapest, V. Dorottya-utca 14. szám
Dus választék
kávéházi és vendéglői
porcellánokban

Pálinka
valódi szilva,
garantált 50—51%-os
bármily mennyiségben
eladó.
Ajánlatokat kér
a Dévaványai Központi Szeszfőző
Szövetkezet.

Boschán Károly és Artur borpincéi
Kőbánya, Ónodi-utca 5. Telefon: József 59-38. Sürgönycim: Boschán Kőbánya
Régi bevezetett cég — Szolid kiszolgálás. Állandó nagy választék

Székely Mihály Részvénytársaság

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 35. - Telefon: József 112—81. - Sürgönycim: Borszékely.

Központi pincészet: Budafok, Dunasor 6.

Singhoffer M. József utóda

Brozek János

halnagykereskedő

Központi vásárcsarnok

Telefon: József 46—52

„Magyar Uriborok"

Tokajhegyaljai Borkiviteli R.-T.

Mád. — Budapest, V., József-tér 2—3.

Ajánlja szomorodni- és aszuborait hordókban és palackokban.

AMBRA Likőrgyár Részvénytársaság a Beszterczebányai Első Magyar Gyümölcslepárlás cs. és kir. udv. szállítók budapesti telepe **VII, ILKA-UTCA 25-27**

Telefon-szám: József 24—44

Magyar Bortermelők

kiviteli pincészete r.-t.

V., Dorottya-utca 8. Telefon: 26—20.

Központi pince

Sörház-u. 10. és 20. BUDAFOK Telef. Budafok 82

PINCÉK: BONYHÁD, WIEN, XIX., BRÜNN.

Csak elsőrendű uraságí fajborok.

Schaumburg Lippe herceg

villányi pezsgő-gyára és udv. pincészetének

központi irodája:

Budapest, V., Nádor-u. 16.

Vendéglői, kávéházi berendezéseket legmagasabb árban vesz és legjutányosabban elad

BRAUN GYULA Budapest, VII., Sip-u. 14. Telefon: József 122—97.

SÖRCSAPOK, BORÁSZATI CIKKEK!

MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR TELEFON: BUDAPEST, VII., KAZINCZY-UTCA 47. I. 128—27.

GSCHWINDT-féle R.-T.

BUDAPEST / BUDAFOK / NAGYKŐRÖS

Felhivja a t. fogyasztóközönség figyelmét elsőrangu **rumgyártmányaira, zamatos gyümölcspárlataira** valamint a legismertebb külföldi gyártmányokkal teljesen egyenrangu, kiválóan finom **cognac- és likőrkülönlegességeire.**

Vendéglők, kávéházak, legszivesebben a

Csépány pinczékben

szerzik be borszükségleteiket.

Szolid termelői árak!

Szabad borkóstolás! Kedvező feltételek!

Budapest, VI., Aradi-utca 16. :-: Telefon: 158—10.

Fleischmann áruház

Az ország legolcsóbb áruháza!

Angol, francia női és férfi szövetkülönlegességek, selyem, vászon, zefir, karton és batiszt áruk állandó nagy raktára.

Schottisch divatflanel	430.—
Pongyola- és bluzkelmék	457.—
Selyembatisztók	365.—
Schottisch női ruhakelme	895.—
Duplaszéles gyapjuscheviottok minden szinben	1395.—
Duplaszéles divat csikosszövet	1575.—
140 cm. széles gyapju férfiszövet	1975. tól
130 cm. széles női kosztümszövet	2225. tól
Eredeti angol homespum tiszta gyapju férfiszövet	4950 tól
Flotir törülközők	225.—
Kelengyevászon	385.—
Posztó női és gyermekkamasni	57.—

Maradékok meglepő olcsó árakban!

Kérem a cimre figyelni!

Károly-körut 24. szám

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri beiktatás szavankint 20 korona. A legkisebb apróhirdetés ára 100.~ korona.

Hektograph-étlapsokszorositó, papirszalvéta, fogvájó legolcsóbban beszerezhető Berkovits Károlynénál, Budapest, Sip-u. 4. Telefon: József 125—31.

Minden vendéglős kizárólag Elsőrendü magyar gyártmány!

Chillingworth acélevőeszközt vásároljon!

FROHNER JÓZSEF R.-T. TELEFON BUDAFOK 42
BUDAPEST—BUDAFOK Pincészet: BUDAFOK

Hazai Fatermelő Részvénytársaság Budapest
Közp. iroda: V., Hold-utca 21. Telefon: 9-62, 121-56, 121-57, 1-1-88. Táv. cím: FAHOLZ
Gyár: VII., Egressy-út 28-30. Telefon: József 92-18, 133-11.
A legmodernebb felszerelésü butorgyarában gyártja a jelenkor legh gienikusabb butorait, nevezetesen: „XYLOS" szabadalmazott ágyak, „XYLOS" szabadalmazott ágybetétek, complett hálószobák.
Városi raktár: Anker-köz 1. Tel.: 16.
Magyarországi bizományos: KURZ ÉS TÁREA.

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVÉ

Fauda Ágoston és Zimmer Péter utóda
Zimmer Ferenc
halászmester és halnagykereskedő :-: udvari szállító.
Budapest, Központi vásárcsarnok. Telefon: József 49—04
Fiók: József-tér 13. Telefon: 150—65.

Ifj. Nagy István
központi vásárcsarnok
Telefon József 46-83
Friss zöldség, Burgonya, Hagyma üzeme

Hirmann Ferencz fémöntöde és fémárugyára
Budapest, VII., Csányi-utca 7. Telefon: József 138-03., 138-04.
Készit bor- és sörcsapokat, sörkimérő készüléket, szőlészeti és borászati cikkeket stb

TOKAJI COGNAC A LEGJOBB
Első Tokaji Cognacgyár R.-T. Tokaj.

Mindenféle evőeszközök,
kávéházi és vendéglői berendezések.
Alpacca és Chinaezüst Müvek SZALAY S. SÁNDOR
Budapest, V., Erzsébet-tér 4.

Engl Bernát és Tsa R.-T Budapest, Közp. Szeszfőzde.
Ajánlja mindennemü gyümölcspálinkáját

Aromatika Vegyimüvek R. T. Budapest
gőzüzemü illóolaj, äther és essencia gyár.
Vezető márkái 80%-os absolut rum-äther, likörgyári essenciák és illóolajak.
Gyár és iroda: I., Maros-utca 21. Telefon: 32—36.

Gessler Altvater Triple sec

ALAPITTATOTT 1890.
DIETZ M. BUDAPEST, VII. Népszinház-utca 19
bornagykereskedés Telefon József 80-72
Sziklapincék: BUDAFOK, KOSSUTH LAJOS-UTCA 86

Eredeti KEGLEVICH COGNACOT
csakis a Budafokon 1882-ben alapitott
GRÓF KEGLEVICH ISTVÁN UTÓDAI
cognacgyár r.-t. gyárt es hoz forgalomba.
Óvakodjunk hasonhangzásu, magát togtalanul gyárnak hirdető és védjegybitorlásért elsőfoku biroi itélettel már elmarasztalt cég értéktelen áruitól. :-:
Kitünő minőség! Versenyárak Figyelmes kiszolgálást

Cifka József
sör és pincegazdászati cikkek szaküzlete
Budapest V. kerület Vilmos császár-ut 48. sz (Hajnal-utca sarok.) Telefon száma 28—92
Ajánlja minden e szakmába vágó cikkekkel dusan felszerelt raktárát.

PALUGYAY
·PEZSGÖ·

Minden háztartásban a legolcsóbb
ZSIR
a „Vénus" étolaj
mely legfinomabb minőségben minden nagyobb füszerkereskedésben kapható Gyártja és szállitja
Olajmüvek r. t. Kohn Adolf és Tsa Győr.
Központi iroda Budapest, Báthory-u. 5.
Telefon 8—22 és 57—68

XXXIX. évfolyam. 5. szám. 1923 március 5.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta kétszer, minden hó 5-én és 20-án

Előfizetési ár:
Egész évre ... ... 1600·— K
Fél évre ... ... 900·— K

Alapította IHÁSZ GYÖRGY 1884-ben

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Tűzoltó-utca 15.

Kéziratok, előfizetések és egyéb küldemények ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 2—4-ig.

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCÉREK ÉS KÁVÉHÁZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY

Ipartestületi közgyülésünk.

Februar hó 26-án tartotta meg ipartestületünk a régi képviselőház nagytermében második és rendes közgyülését, amelynek nagy látogatottsága a legkomolyabb érdeklődésről tett tanuságot.

A közgyülést Várady Gyula alelnök vezette. Napirend előtt Gundel Károly szólalt fel és előtérbe hozza az elnökválság kérdését. Kiemeli azt, hogy fej nélkül nincsen vezetés. Beszámol arról, Keszey Vince három évi fáradságos munka után leköszönt az elnöki tisztségről, amelynek megtartására eddig semmiféle rábeszélés sem tudta rávenni. A lemondás okául Gundel Károly azt a rideg álláspontot jelölte meg, amelyből az Árvizsgáló Bizottság iparunk érdekeit kezeli. Szóló szerint nem akad Keszeynek méltó utóda és igy az elnökválság nyilt baj maradna, amelynek megoldására a marasztalásnak azt a formáját ajánlja, hogy a közgyülés menesszen küldöttséget Keszey Vincéhez és az összesség nevében kérje föl lemondásának visszavonására és az elnöki tisztség további betöltésére.

A közgyülés egy háromtagu küldöttségnek megadja a megbizatást.

Ezután Walter Károly főtitkár terjeszti elő évi jelentését, amelyből az tünik ki, hogy az ipartestület évi bevétele 1,246.989 koronát, kiadásai pedig 1,228.945 koronát tettek ki, tehát 18.043 korona felesleg mutatkozik, amely számadásokra nézve a közgyülés a szokásos felmentvényt megadta.

Az évi tagsági dijak emelése érdekében le kellett tárgyalni az alapszabályok 9. §-ának módositását célzó elnökségi inditványt. A tagdijak képezik a testület alapbevételeit, mert az ingatlan vagyon jövedelme és az adományok kamatai alig jöhetnek figyelembe. A két évvel ezelőtt történt tagdijmegállapitás akkor elegendő fedezetet nyujtott, de azóta a kiadások már tulnőttek az akkori kereteken. A költségvetésben 6,472.000 koronát kellett az ipartestület kiadásaira előirányozni a drágaság óriási megnövekedése miatt és ez a parancsoló körülmény a tagdijfelemelést elháritathatatlanná tette.

A tagdijak az üzemek nagyságához képest progressziv skála szerint az alábbi összegekben hozattak javaslatba:

I. Szállodások:

25 szobáig	.....	3.000 K
50 »	.....	6.000 »
75 »	.....	12.000 »
100 »	.....	18.000 »
150 »	.....	30.000 »
200 »	.....	40.000 »
250 szobán felül	.....	50.000 »

ZÖLD-FA ÁRUHÁZ RÉSZVÉNY TÁRSASÁG BUDAPEST IV. VÁRHÁZ-KÖZ

Vendéglői konyhaberendezések,
edények, gépek, főző- és sütő-eszközök, asztalnemüek, üvegek és porcellánok.
Vendéglősöknek árkedvezmény.
A Központi csarnokkal szemben.

Glancz Sámuel
Budapest, V., Rudolf-rakpart 1.
(Tudományos Akadémia épületében)

Hungária Bank Exportborosztálya
Saját termésü és egyéb fajborok, — Legnagyobb választék, legolcsóbb árak.
Nagyban — kicsinyben. Telefon: iroda 190-19, lakás 157-69.
Szőlőtelepek: Soltvadkert, Borota, Dzsidapuszta, Szentendre, Mérgespuszta.

„Victoria" borkereskedelmi rt.
Budapest, VII., Baross-utca 98. sz. Koszoru-utca sarok. Telefon: József 8-53
Ajánlja vendéglősöknek kiváló boralt

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés
Telefon: József 59—78. X., Kőbánya. Telefon: József 59—78.
Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe.

II. Vendéglősök:

Alkalmazott nélkül	2.000 K
3 alkalmazottig	3.600 »
10 »	5.000 »
25 »	8.000 »
40 »	12.000 »
80 »	20.000 »
80 alkalmazotton felül	30.000 »

A közgyülés ezt a tagdijskálát egyhangulag elfogadta.

Ezek a dijak — különösen a kisebb üzemeknél — senki számára nem jelentenek különösebb megterhelést és jól esik látni, hogy a krajcároskodásnak nem akadt valamiféle éretlen képviselője. Ha meggondoljuk, hogy ezekből a dijakból a kisemberekre 2—500 korona esik havonként, nem is lehet szava senkinek ilyen minimális »megterhelés« ellen.

Az ezzel járó alapszabálymódositás elfogadása után megérkezett Gundel Károlyival együtt az elnökhöz menesztett küldöttség és valódi örömmel jelentették, hogy Keszey Vince meghajol a fővárosi vendéglősök összességének kivánsága előtt és megtartja továbbra is elnöki állását. A bejelentést olyan óváció követte, amellyel nem sok ember dicsekedhetik a mai tekintélyromboló és közömbös közszellem idején. Különösen örvendhettek azok a férfiak, akik részint tradiciókból, másrészt az ipari közélet iránt érzett kötelességtudásból folyólag sem nézhetik közömbösen azt, hogy a vezetés jó kezekben van-e, avagy sem. A mostani elnökválságot nem a személyi durcáskodás, hiuság, vagy szereplési viszketegség okozta; respektálni kivánjuk Gundel Károly azon okadatolását, hogy az elnököt az O. K. A. B. ridegsége, vagyis a tetterő kényszerült passzivitása kedvetlenitette el. Tagadhatlan, hogy ez a kifinomult izlés nem akarta a jelenlévő összesség előtt megvádolni az akarnokokat és a gáncsoskodókat, de az O. K. A. B.-on kivül ezek járultak hozzá 75%-ban az elnök lemondásának okaihoz. Mivel most már az elnökválság Keszey Vince nagylelküségével elintézést nyert, nem érezzük magunkat hivatva a lefolyt események valódi okainak további boncolgatására, csak annak látjuk a szükségét, hogy az összvezetőség gépezetéből ki kell cserélni a nyikorgó kerekeket, berozsdásodott csavarocskákat. Keszey Vince szerénységét támogassák erélyes és egyöntetü fellépéssel azok, akik pályájuk diszénél, helyzetüknél fogva, mint igazi tekintélyek vannak hivatva fellépni ott, ahol a mellékvágányok elágaznak.

Az 1923. évi költségvetést Walter Károly főtitkár ismertette, amelynek számadatai szerint hetedfél millió koronát tesznek ki a szükségletek, amelyek azonban a bevételi előirányzatban fedezetet találnak.

A tragikus véget ért Kittner Mihály elhalálozásával megüresedett szállodai szakosztályi elnöki tisztséget Dökker Ferenccel tölti be a közgyülés.

Inditvány kettő érkezett be. Fehér Ferenc a pénzügyi, főként az adókivető hatóság megkeresését inditványozza abból a célból, hogy az adóalapok megállapitásánál vétessék figyelembe a maximális árak mellett való pozitiv ráfizetés. A másik inditvány az O. K. A. B.-hoz való felterjesztést célozza azért, hogy iparunkból küszöböltessenek ki az irányárak a különbeni üzletbezárás és az alkalmazottak elbocsátásának kijelentése mellett.

A közgyülés az inditványokat elfogadta, de az üzletbezárás és a munkások elbocsátásával való fenyegetődzést kihagyta.

Bár az inditványozó elkeseredésében, amelyet valamennyien érezünk, indokolva van a végső következmény kilátásba helyezése, mégis számolni kell azzal, hogy aligha van békés megoldásra remény, ha a zöld asztalnál nem tollat, hanem revolvert teszünk magunk elé.

Ami az inditványok tartalmát illeti: az adóügyi hatóságoknál alig lehet valamelyes eredményt elérni azon a cimen, hogy az adóalap csökkentessék a leves és a főzelék-feltét irányárainál való és bizonyitásra sem szorulóan ismert ráfizetés miatt. Az adóalapot ugyanis nem a forgalom, hanem a bruttóbevételből a kiadások levonása után fennmaradó összeg képezi, amelyben már benne van a sérelmezett ráfizetés ott, ahol számszerü vallomást adtak be.

Az irányárak törlését célzó inditvány már nagyobb figyelmet érdemel. Ugy gondoljuk, hogy ez kérdés egy nagy emlékiratban lenne feldolgozandó, amely felölelné a kérdés statisztikai, magánjogi és ipargazdasági oldalit is; ennek megtörténte után pedig sorompóba kellene hivni iparunk számottevő tekintélyeit, főképen pedig azon külső barátait, akik más alkalmakkor is barátainknak vallják magukat és ilyeneknek is bizonyultak.

GEDEON TESTVÉREK BORNAGYKERESKEDŐK BUDAPEST
Mintapincék: VII., Munkás-utca 3. szám Telefon-szám: József 24—89 **Pincészet: Budafokon.** Városi iroda: VII. Szövetség-utca 9. szám Telefon-sz.: József 15-46 és József 14-30
Állandó nagy raktár mindenfajta legkitünőbb uj és ó borokból

Kiváló buteliás boraink mellett könnyü és nehéz hordós borainkat is ajánljuk
GRÓF SOMSICH TIHAMÉR BORGAZDASÁGI R.-T. / Központi iroda: Budapest, VI., Teréz-körut 9. / Telefon: 142-85.

Az irányárak ügye ma még olyan szociálpolitikai kényszereszköz, amelynek igazságtalan voltát nem kell bizonyitani és amely egyik tanuja annak a gazdasági rendszervezetésnek, amely főelveiben mégis csak a politikához simul.

Tény, hogy iparunknak ez a sérelme nem jutott még el az O. K. Á. B-nál messzebbre és alig fog messzebbre jutni.

Sándor Pálról mesélik azt az anekdotát, hogy mikor vezér lett a villanyos vasutaknál, takarékosságból bevonatta a szabadjegyeket. Néhai nagy Ujházi Ede sem kapta meg postán a jegyet és elballagott érte személyesen Sándor Pálhoz, aki azt mondta, hogy ez az ügy a vezértitkár resortja. Elballagván pedig a vezértitkárhoz, azt hallotta, hogy a szabadjegyek engedélyezését Sándor Pál vezérválta magának . . .

Ha megyünk az irányárak miatt a miniszterekhez, elküldenek az O. K. Á. B-hoz, innét pedig a sóhivatalhoz.

Ujházi is mondott valamit mérgében és a végén kapott szabadjegyet; mi azonban hiába instanciázunk, mert felsőbb helyről azt mondják, hogy az irányárak megállapitása az O. K. Á. B. autonom jogkörébe tartozik, tehát a dolgon csak ugy lehet segiteni, ha az O. K. Á. B-ot feloszlatnák; de felülről szükségesnek tartják s ugy vélik, hogy ezt a drága intézményt egy tál főzelék-feltétért — még ha az lencse volna is, — nem volna szép dolog eltörölni.

A dolognak ez a keserü humor a magyarázata s aki ezt megérti, az ne dörmögjön, hogy »az elnökség még annyit sem tud elérni.« Értsük meg, hogy ma a dolgokban nemcsak szakkérdés dönt, hanem egy kis politika is.

Ha Keszey Vincét elszomoritotta az a sok eredménytelen nekiugrás, amellyel léket akart vágni már az O. K. Á. B. nyakasságán, akkor bizzunk abban, hogy most, amikor visszatér az elnöki székbe, ujból elő fogja venni az iránykérdést.

A jól megrendezett, szépen vezetett és simán, méltósággal lefolyt közgyülés tárgysorozatbeli szegénységét mentse az a körülmény, hogy a szokásos formaságokon kivül az elnökválság megoldása volt a legkimagaslóbb része és mivel ez jól sikerült, — igy minden jól sikerült.

CASSANDRA LIKÖR
COCKTAIL
BOWLE
Budapest, I., Zita királyné-ut 7.

Ha eladó
vendéglője, szállodája vagy kávéháza van, vagy
ha venni akar
hirdesse azt
a Vendéglősök Lapjában

A mulatók zárórája.

A zárórával rendeletek alapján ugy állunk, hogy mindenféle italmérési joggal biró helyiséget éjfél után 2 órakor be kell zárni. A rendelet megengedi, hogy »jótékony« célokra való tekintettel, a főkapitány engedélyezhet ennél hosszabb zárórát is.

Ma a vendéglők is nyitva vannak, illetve lehetnek éjfél után 2 óráig, ami azelőtt sem volt és a kávéházak, amelyek azelőtt reggelig is nyitva voltak, kénytelenek 2 órakor zárni.

Nagy általánosságban a vendéglők bezárnak 2 óra előtt, mert a nyitvatartás nem éri meg az árát, mig a kávéházakra nézve a 2 órai záróra inkább hátrányos.

Van azonban egy sajátos jelenség mostanában: gyakori a falragaszokon az a hirdetés, hogy záróra reggel 5 órakor. Egyes kávéházakban »szinpadok« vannak, a mulatók müsoros estéket adnak, vagyis a mulatási lehetőség kitágult.

Ha meggondoljuk azt, hogy egy ilyen záróra engedélyezés sulyos ezrekbe kerül és rendesen a közjótékonyság gyakorlása szolgál rá cégtáblául, azt kell hinnünk, hogy ezeknek a helyiségeknek a főnökei és vendégei a jótékonyság gyakorlására adták magukat és azt a divatdühöngésig fokozzák.

A vendéglősipar szempontjából és helyzetében nem könnyü a kérdéshez hozzászólanunk, mert az a vád ér bennünket, hogy »hazabeszélünk«.

A záróra meghosszabbitás tetemes pénzbeli ellenértékének jótékony célokra való fordítása volt az a cél, amelynek kedvéért a hatóságok megengedték a reggelig való lumpolást.

A napokban azonban azt olvastuk, hogy ennek befellegzett volna, mert mint a hir mondja, Marinovich Jenő főkapitány leiratban értesitette a főkapitányság engedélyosztályát arról, hogy március 1-től kezdődőleg a fővárosi mulatók záróraméghosszabbitására engedélyt ne adjon. A mulatók

Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi R.-T. Telefon: 93—87.
Budapest, VI., Szobi-utca 6. (Eötvös-utca sarok.)
Pincéjéből a legjobb minőségü ó és uj fajborokat a legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönhordóban házhoz szállit.

KATZKY lakatos, motor- és gépipari részvénytársaság, Budapest.
Takaréktüzhelyek minden kivitelben.
Vendéglők és kávéházak részére különleges kivitelben!
Gyártelep: VII., Angol-utca 8-10. Telefon: József 96-74.
Iroda és mintaraktár VI. Andrássy-ut 54 - Telefon: 22-78

eddig ugyanis a záróra utáni nyitvatartásuk ellenében bizonyos összeget jótékony célra lefizettek és ezért két óra után való nyitvatartásukra az engedélyt meg is kapták. A főkapitány ezt a meghosszabbitást szünteti meg rendeletével azért, mert a mulatók a záróra meghosszabbitásával nagy jövedelemhez jutottak és a jótékony célra mégis csak igen kis összegeket fizettek le. Csupná két mulatóval tesz kivételt a főkapitány: az Excelsiorbarral és a Casino de Paris-val, amelyeknek záróraméghosszabbitását továbbra is engedélyezi azért, mert a diáknyomorenyhitő akció vezetősége már előzőleg kérte a főkapitányt, hogy e két mulató számára a záróraméghosszabbitást engedélyezze, mivel ezek nagyobb összeget juttatnak a jótékony célra. Mint értesülünk, a többi mulató tulajdonosai megjelentek a főkapitányságon, ahol előadták Marinovich Jenő dr. főkapitánynak kérésüket. A főkapitány megigérte, hogy az ügyet alapos vizsgálat tárgyává teszi és amennyiben bármiféle igazságtalanság is származhatnék a rendeletéből, azt orvosolni fogja.

Nemrégen olvashattunk hajmeresztő riportokat arról a nagyarányu társadalmi züllöttségről, amely különösen a fiatalság életében tapasztalható és ugy véljük, hogy ezek a záróraméghosszabbitási tilalmak is annak a rapportanyagnak az eredményei, amelyet a rendőrség gyüjt össze az éjszakai mulatozásokról és arról a büntömegről, amelynek szálai előbb-utóbb ide vezetnek.

Valószinüleg az éjszakai élet anyagának szemlélete arról győzte meg a főkapitányt, hogy még a »jótékonyság« ügyére sem lehet tekintettel a fővárosi éjjeli élet jelenségeinek kiküszöbölése kérdésében, mert az a pár ezer vagy százezer korona nem töröl le annyi könnyet a szenvedők arcáról, mint amennyi züllöttség az éjszakában fakad.

Éjszaka drágaság van, emelik az árakat és nem avatkozik bele semmiféle hatóság az éjszakai pezsgő vagy likör árába. A tulajdonosok pedig nem a sajátjukból jótékonykodnak, hiszen keresni kell sokat a drága engedély nyomán és nem hisszük, hogy ezek a jótékonykodó urak hajnali záróra nélkül is adakoznának a diákságnak, vagy bármely más célra. A vendég urak pedig nem diákságra vagy a jótékonyságra szórulóknak mulatnak; ők a barok liliomaival és egyéb »müvésznőkkel« jótékonykodnak, gondoskodván róla, hogy meglegyen nekik az a pár estélyi ruhájuk és hócipőcskéjük.

Ha a főkapitány megutálta ezt a jótékonyságot és arra gondolt, hogy milyen sok ember lop, csal és sikkaszt a barok »müvésznőinek« felruházásáért, akkor gondoljanak erre azok is, akik az éjszakai élet licenc-pénzeire reflektálnak.

Budapest karakteréhez nem tartozik okvetlenül a főutakon nappal lödörgő örömleány, a barhölgy.

A magunk részéről azt hisszük, hogy inkább a kávéházak összességének kellene mérsékelt dijak ellenében adni reggeli zárórát, ha ugyan ezt a szénkérdés megengedi, — de a mai stilusban tartott éjszakai élet, a jótékonyzárórák erkölcsi káraira és rombolását semmiféle nyomorakciónak nincs joga életben tartani. Az az üzlet, iparág vagy foglalkozás, amely mások züllöttségéből akar megélni, nem emelkedhetik a jótékonykodás rangjára, mert mennél többen tudnak zülleni az éjszakában, annál több ember és gyermek tengődik a nyomortanyákon.

Elite-márka

Fiume
Brandy Medicinal

„Fiume" szójegyre különösen ügyelni!

Adriatika RT.
Budapesti telep: I., Fehérvári-ut 9.
Telefon: József 88—09.

BAK BÉLA kádármester
Budapest, X. ker., Kelemen-utca 27. szám.
Állandó nagy raktár uj és használt **boroshordókban.** Megrendeléseket is vállal. ◆ Telefon: József 94—95.

»PASTEURIT«
Pincegazdasági cikkek

HOLLY EDE ÉS TSA
Mindenfajta kénlemezek. Asbest kénlemezek.
Budapesten, VI. kerület, Felsőerdősor-utca 48. szám. Telefon száma: József 166-24.

IGYUNK ILONA VIZET!!
A „MESTERSÉGES ÁSVÁNYVIZEK KIRÁLYNŐJE."
Megrendelhető az Artézia szikvizgyárnál Budapesten, VII., Egressy-út 20/c. szám
Telefon: József 92—26

Koszoru.

Schunda V. József hangszergyáros a közelmultban való elhunyta a vendéglősiparnak is szomoru veszteséget jelent. Bár munkás élete találmányainak — a pedálos cimbalom és az ujjáalakitott tárogatónak — utját a klasszikus zene felé is nagymértékben egyengette, hangszereinek igazi otthona azonban mindenkor a mi szerény szobácskáink, avagy szőnyeges és pálmás termeink maradnak, mint ahol leggyakrabban csendül fel a magyar nóta édesbus szárnyalása vagy pezsgő eleven ütemei. Szerény munkássorból emelkedett mind magasabbra a dal napszámosa, mig lelke telve volt a természet megcsendülő hangjaival. Lelkében érezte a fák zugását, a madarak énekét, a patakok csevegését, az erdő-mező nagy szimfóniáját, mig műhelyében a mechanika bonyolult utjain igyekezett azt utánozni és hangszerei segitségével megszólaltatni, gyönyörü, uj életre hozni. Fáradhatatlanul tanult és dolgozott, mignem kitartása, szorgalma és hivatottsága meghozták neki a megérdemelt sikert, elismerést és ennek anyági eredményeit.

Majdnem 7 évtizeden keresztül dolgozott munkásainak élén, akik rajongásig szerették és jóságáról legendákat beszélnek és akiknek inkább atyjuk volt, mint főnökük.

E hosszu munkaévek azonban sok örömet hoztak számára, mind több barátja, pártfogója, tisztelője akadt az összes társadalmi körökben: Liszt Ferenc, Erkel Ferenc, id. Ábrányi Kornél, Huber Károly, Pósa Lajos, Kun László a legmeghittebb baráti köréhez tartoztak., megnyerte a zenevilág, ipartestületek, a kulturális intézmények élén álló vezető férfiak jóindulatát, mesteri és becsületes munkája révén számos erkölcsi és bizalmi sullyal biró tisztségre emelkedett.

Sorra vitte el az európai kiállitások nagy dijait és számtalan ünneplésben volt itthon is része. Igy az 1000-ik, 5000-ik, 10.000-ik cimbalom elkészültének, valamint a cég 50 éves fennállásának évfordulója alkalmával, mikor is ugy a kormány, mint a nagyipar és müvészvilág, valamint a nagyközönség a legimpozánsabb ünneplésben részesitette és Európa különböző részeiből halmozták el üdvözlő táviratokkal.

Az utóbbi években már visszavonultan élt családjának kedvenc svábhegyi villájában, melyet gyengéd kegyelettel vett át báró Eötvös Józseftől és kedves rózsáival bibelődött, mignem a kegyetlen sors fel nem zavarta e csendes és álmodozó lélek nyugodt tükrét és hiába követett el aggódó családja mindent, rövid kórágyi vergődés után a halál örökre elnémitotta e gazdag szív muzsikáló hurjait.

Az üzlethelyiségek felszabaditása.

Mikor a legutóbbi alkalommal foglalkoztunk a népjóléti minisztériumban az ujabb lakásrendelet körül folyó előmunkálatokkal, akkor tisztán arra szoritkoztunk, hogy a béremelések folytatásával nem jut a kérdés egy olyan ideiglenes nyugvóponthoz sem, amelyen az ipar és kereskedés üzésének alapja: az üzlethelyiség kérdése ne nyugtalanitaná a bérlőket, akik nem képesek nyugodtan lenni a háztulajdonosi Shylock-kések csillogásától.

Még ezelőtt két héttel nem mertünk arról álmodni sem, hogy hivratalos helyen egy pillanatig is komolyan mernének foglalkozni az üzletek közeli teljes felszabaditásával és kinevettük volna azt a vakmerőt, aki a miniszteretnek ilyen szándékot inszinuált volna.

Általános elképedés és megdöbbenés fogadta azonban a legilletékesebb tárca részéről azt a nyilatkozatot, hogy a szabad forgalomra való visszatérésre már nemcsak megérett az idő, de szükség is van rá, jogfolytonosság, magánjog stb. stb. — szóval rá kell ereszteni a háziurakat az üzletemberekre.

Hogy az üzleti élet — nem lehet csak a konjunkturára gondolni, — belső lefolyása iránt ilyen kevés ismeretet tanusitó, az ipari- és kereskedelmi világ ellenében ennyire kifejezetten ellenséges nyilatkozat a mai ipargazdasági pangás magassági pontján elhangozhatik, arra még gondolni sem mertünk. Az ilyen nyilatkozatra csak egyetlen mentség akadhat: a legteljesebb tájékozatlanság.

A legsulyosabb gondokkal terhelt üzleti- és ipari világ valósággal felhördült erre a lelketlen állásfoglalásra, amelynek nyomán, ha törvény vagy rendelet nem születik: koldusbot kerül azoknak az embereknek a kezébe, akik ma az állam legnagyobb adóalanyai, munkaadói és akik ma nem jóléttel, de gondokkal és adósságokkal küzdenek.

Pollák Emánuel és Fia
Budapest, IV. Koronaherceg-u. 14. Telefonszám: 191. **bornagykereskedés** Wien—Lemberg—Brünn. Pince: Budafok, Dunasor 12.

Bárminő gyártmányu **Szürők javitása**
FRANK és BERGER ~ ~ BUDAPEST ~ ~
Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javitása.
IRODA: VIII., Bezerédy-utca 3. Telefon: József 74—05.
GYÁR: X., Liget-utca 22. szám. Telefon: József 60—69.

Püspöki uradalmi bérpince r. t. Vác
központi iroda: Budapest V. Zrínyi-u. 7.

Nem tudjuk, hogy mit akar ujjáépiteni a kormány: jogokat, existenciákat, háziurakat?

Ha egyes intézményeket szemlélünk, mint az internálás, devizaközpont, Árvizsgáló Bizottság, — akkor jogokról, a szó teoretikus értelmében még csak beszélni sem lehet, mert a kormány, midőn a benne képviselt politikai felfogás, vagy az általa értelmezett közérdek szolgálatában olyan intézményeket tart fenn, vagy kreál, amelyek létrehozását nem a tudományos alap, de a szerinte fennálló kényszer indokolja, a jog, főként pedig a magánjogban gyökerező jogok restaurálásával nem lehet olyan intézkedéseket indokolni, amelyek csak elméleti értékkel birnak egyfelől, a másik oldalon meg tömegnyomort szülnek.

A könnyelmüen odavetett hivatalos nyilatkozat nyomán óriási felzudulás járt, mert ezzel bejelentetett az érdekeltek létalapjának megtámadása.

A háztulajdonosok pökhendi hadüzenete és fenyegetése soha nem hangzott volna el, ha erre a hivatalos helyek előzetesen eldobott nyilatkozatai, vagy talán igéretei is bátoritást nem nyujtottak volna.

Az általános ipari és kereskedelmi, valamint az egyes szakmai érdekképviseleteknek együttes érdekképviseletközi ülése egyhanguan tiltakozik az üzlethelyiségek és mühelyek, továbbá az egyéb gazdasági célokra lefoglalva tartott helyiségéek béremelésének és forgalmának azonnali, még ez évben megtörténő szabaddátétele ellen, miután az adott gazdasági viszonyok közepette megvalósithatatlan és minden kisérletezés, mely a keresztülvitel érdekében történnék, gazdasági és társadalmi életünkra katasztrófális válsággal járna.

Az érdekeltségek azonban nem zárkóznak el a méltányos béremeléstől, amelyet a változott viszonyokra való tekintettel közös egyetértéssel kell megállapitani, korlátozó rendelkezések fenntartásához azonban ragaszkodnak.

A kamara és a hozzá csatlakozó érdektestületek kifejezetten ragaszkodnak ahhoz is, hogy a lakásforgalom szabályozása tárgyában készülő törvény vagy rendelettervezet a kereskedelemügyi miniszter utján mielőtt a nemzetgyülés elé terjesztetne, vagy hatályba lépne, véleményes állásfoglalás céljából rendelkezésre bocsáttassék.

Ha a kormány vagy annak bármely tagja oda adná magát a munkanélküli jövedelem olyan gyarapitásának szolgálatába, amelynek során mások existenciája megsemmisülne, ennek a nyomán olyan katasztrófák járnának, amelyek még most nagyjából át sem tekinthetők.

A háziurak étvágya már az eddigi példákból is olyan uzsorát produkált, amelyhez képest a »kosztpénz« csak pillanatnyi baráti kölcsönnek mondható.

Milliók repülnek a Moloch zsebébe ma üzletek, lakások bérletátruházásánál, amely jövedelmek után egy fillért sem lát a kincstár s amelyek összege ismeretes azok előtt, akik az esetek csokorba kötésével foglalkoznak.

Kérdezzék meg az ujonnan bebocsátott bérlőket, az ügyvédi és birói gyakorlatot, a lakásközvetitőket és látni fogják, hogy az »archimedesi csavar« a háztulajdonosi markok szoritásához képest csak lágy ölelés.

Hány ember kerülne az utcára, hány adó- és magántartozás maradna fizetetlen, hány csőd, végrehajtás, árverés keletkezne?

Nem szólván az általános szociális érvek hiányáról, felmerül a kérdés, hogy miféle politikai hovatartozás durvulhat el ennyire az ipari és üzleti érdekek megtámadásánál?

A hivatalos nyilatkozatok végére mindig oda van biggyesztve az a nagylelküségi hajlam, hogy a hozandó rendeletek tekintettel lesznek a kisember rekre. Az egészen kisember nincstelen és didergő állati sorban él. Hat nem kisember a szatócs, a kávémérő, a korcsmáros, a szabó, a suszter, a borbély? Eezknek a kenyerét akarja lefaragni a háziur? És ehhez akar segédkezet nyujtani az államhatalom?

A lakók és bérlők tábora valóban pártfogó nélküli, elhagyott, magára maradott társaság. Ha szabó szabósegéd leteszi a tüt és sztrájkol, egész hivatali apparátus van mozgósitva a békesség érdekében, csak a lakók, bérlők vannak abban a kiváltságos helyzetben, hogy a hivatalos helyek támogatása helyett azok támadásában van részük.

A szabadforgalom kérdése már aktuális lett itt harcról van szó, amelyet nem lehet már szineteltetni többé. Ha valaki hivatalos helyről kön

SALZER J. Telefon: J. 101-30. Iroda és raktár: Alapitási év 1887.
Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 15. sz.
Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, süteményhüvelyek, modern szervirozáshoz papirszalvetták és papirabroszokat. SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15.

Salgó Testvérek :: Részvénytársaság
bornagykereskedők - szeszárugyár
Budapest—Kőbánya.
Központi irodák, gyártelep és borpincék:
X. Korponai-utca 16-18. sz.
Telefon: J. 59-03. Sürgönycim: Salgósek.

nyelmüen igéretet tett a háziuraknak, — akkor hagyja el a helyét, mert ezt az igéretet teljesiteni nem lehet.

A felháborodás lecsillapitására Borsos Endre lakásügyi kormánybiztos, a népjóléti miniszter megbizottja kijelentette, hogy szó sincs róla, mintha a kérdésnek szabályozásánál titkolódzni akarnának. Befejezett tervek nincsenek, ezideig még csak tervezgetések voltak. Ezeket azonban nem akarják nyilvánosságra hozni, hogy ezzel ne fokozzák még jobban a publikum idegességét. Aggodalomra nincsen ok, mert döntés a mai napig még semilyen irányban sem történt s arról, hogy ebben az évben a szabadforgalom helyreállittassék, egy pillanatig sem volt komoly szó.

Ez a visszaszippantás nem alkalmas a lelkek megnyugtatására, mert itt már akkora a baj, hogy néhány hónapra terjedő nyugalom kilátásba helyezésével lecsendesiteni nem lehet.

Nem félintézkedésről van szó, hanem tartós biztonságérzet garantálásáról.

A háziurak azért kérik a szabadforgalmat, mert azt hiszik, hogy a kidobott üzletemberek helyébe »pénzes« ujabbak jönnek. Ezeknek a tömegesen létezőknek tartott ujabb pénzeseknek térfoglalására elegendő lehetőséget nyujtana más intézkedés is. Nevezetesen: engedjék meg a bérlemények szabad átruházását oly módon, hogy a vételárból jusson a háziurnak és jusson az államnak épitési alapra. Ez ma megfelelne a közszellemnek.

De türni azt, hogy egy embert, akinek mühelye, alkalmazottai, áruja, szerszámai, anyaga, családja, adója és főként adóssága van, — csak ugy a háziur kidobhasson, ez ma olyan kannibálizmus, amelyre a megsértett magánjog reparálása érdekében nyulni nem lehet és nem szabad.

A háziurak nyomoráról nem lehet szó komolyan és nem türhető meg egy olyan politika, amelyet esetleg az a vád érhet, hogy csak a buza és a ház védelmét szolgálja. A városok lakossága elmondhatja, hogy szenvedése be van tetőzve.

A legnagyobb aggresszivitással kell nekiugrani minden olyan törekvésnek, amely a drágaság és a városi élet terheinek fokozását célozza, jöjjön a támadás bármely irányból. Nem akarjuk a háziurak rohamának hivatalos doppolását azzal a szóval illetni, amely éppen ráillene, hanem inkább megnyugszunk egy napi hirben, amely szerint a veszprémi püspökséget Vass József miniszter ur nyerné el.

Segitse hozzá a jó Isten!

BORPALOTA R. T.
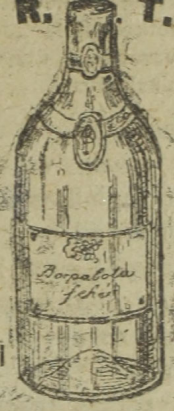
Vendéglősök részére
legolcsóbb beszerzés
BUDAPEST, VIII TELEFON KENYÉRMEZŐ-UTCA 6.

Pálinka
valódi szilva,
garantált 50—51%-os
bármily mennyiségben
eladó.
Ajánlatokat kér
a Dévaványai Központi Szeszfőző Szövetkezet.

Hirschfeld Dániel és fia bornagykereskedők
Aranyéremmel kitüntetve. Telefon: 163—18.
Központi irodák: Budapest, V., Erzsébet-tér 16. Borpincék: Kiskőrös—Budafok.
Városi pincék: Budapest, VII., Dohány-utca 71. (Bejárat a Szövetség-utcából)
Állandó raktár mindenfajta kitünő uj és óborokból.

Vendéglősök figyelmébe!!

Parlamenti borpincészet kibővitette telepét hordósbor nagykereskedésre. Nagy választék kitünő fajborokban.

Iroda és pincék: **VI., Vilmos császár-ut 25. sz.**

Telefon: 103-31.

A fizetések ujabb rendezése.

A drágaság növekedésével ipartestületünk előljárósága az ujabb bértáblázatot léptette életbe:

Éttermi segéd és szobapincér heti fizetése	1250.—
Felszabadult borfiu heti fizetése	623.—
Kisegitők hétköznap	260.—
Kisegitők vasárnap, ünnepnap és bankett alkalmával	325.—

Kisegitő éttermi segéd szombat, vasárnap, vagy mulatság alkalmával, ha kora reggeltől késő estig van foglalkoztatva, 390 korona. A kisegitő éttermi segéd ha zárórán tul van foglalkoztatva, a megállapitott kisegitési dijon felül 30% pótkisegitési dijat kap és pótvacsorát. A kisegitő éttermi segéd a periferiákon külön utiköltséget kap.

Főpincér, főszakács, gazdasszony, felirónő, pincemester és az a csapos, aki pincemesteri teendőket végez, fizetése szabad megegyezés tárgya.

	A. B.	C.
I. oszt szakács heti fizetése	5070·—	
II. „ „ „ „	3640·—	
III. „ (felszabadult szakács 1—2 éven belül)	1820·—	
Sütőmester	3640·—	
I. mészáros	3380·—	
II. „ ahol csak egy van	2470·—	
Entrée szakácsnő önálló heti fizet.	2990·—	2275·—
„ „ ahol szakács van	2600·—	
Tésztaszakácsnő heti fizetése	2600·—	2000·—
Tésztáslány „ „	1560·—	1300·—
Chefkézilány „ „	1800·—	1400·—
Salátáslány „ „	1800·—	1400·—
„ ahol hideg szakács van	1300·—	
Futólány heti fizetése	1000·—	800.—
Mosogató fekete	1200·—	1100·—
„ fehér	1200·—	1100·—
Csapos szakképzett heti fizetése	1800·—	1400·—
„ kezdő „ „	1300·—	1000·—
Házi szolga „ „	1100·—	1000·—
Ezüstös „ „	1100·—	1000·—
Tányéros „ „	1100·—	1000·—

A kisegitő konyhaszemélyzet kisegitési dij fejében heti fizetésének $^1/_4$ részét kapja, pl. a tésztásleány heti fizetése 1500 korona, tehát a kisegitő tésztáslány napi kisegitési dija 390 K.

Hetenként kötelező 24 óra (egy nap) szabadnap szezonüzletek kivételével. A felmondás kölcsönösen három nap, mely időre azonnali elbocsájtás esetén, amennyiben azonnali elbocsájtásra törvényes ok nem forog fenn, élelmezés és egyéb természetbeni járandóság megváltására napi 120 korona. Az erre vonatkozó nyilatkozatot a személyzet minden tagja a felvételkor mindenkor irásban kiállitja, illetve ilyen irásos nyilatkozatot kell aláirnia. Ott, ahol a fizetések ebben a táblázatban megállapitott összegnél máris magasabbak, azok le nem szállithatók.

Ezen bértáblázat 1923 március 1-én lépett életbe.

Uj irányárak.

Az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság február 20-án kelt 1730/1923. sz. a rendeletével a következő uj irányárakat léptette életbe

Vendéglői ételek:

1. Husleves vagy hamisleves tájékoztató ára ($2^1/_2$ dl.) *a)* az általános forg. adó betudásával adagonként . . . . . 15 K
   b) a fényüzési forgalmi adó betudásával adagonként . . . . . 16 K
2. Főzelékfeltéttel tájékoztató ára (3 dl. főzelék és 6 dkg. sülthus) *a)* az ált. forgalmi adó betudásával adagonként 90 K
   b) a fényüzési forgalmi adó betudásával adagonként . . . . . 100 K

Tájékoztatóárak a kávéházakra nézve:

1. Tejeskávé (2 dl., 2 drb kockacukorral) a 3% általános forgalmi adóval terhelt napszakra adagonként . . . . . 48 K
   a 10% fényüzési forgalmi adóval terhelt napszakra adgonként . . . . . 54 K

Kristály ásványviz Szent Lukács-fürdő, Budapest, III., Zsigmond-utca 25-27. :—: Telefonszám: 43—90

Császik Ernő bornagykereskedő

Budapest, IX. Üllői-ut 47. sz. (Mária Terézia laktanya pincéjében.) Uradalmi fajborok mindenkor raktáron

Vendéglői konyhafelszerelési cikkek szaküzlete

Székely János és Társa vaskereskedő
Budapest, IV., Vámház-körut 12. :-: (Szikszai vendéglő mellett.)

Szállodások és vendéglősök részére 10% árengedmény.

2. Tea kannában, rummal vagy citrommal ($2^1/_2$ dl., hozzá $1^1/_2$ cl. rum v. $^1/_4$ citrom 3 drb kockacukorral) a 3% általános f. adóval terhelt napszakra adagonként 46 K
   a 10% fényüzési forgalmi adóval terhelt napszakra adagonként . . . . 52 K
3. Tea kannában, rum vagy citrom nélkül (egyebekben a 2. alattiak szerint), a 3% forgalmi adóval terhelt napszakra adagonként . . . . . 34 K
   a 10% fényüzési forgalmi adóval terhelt napszakra adagonként . . . . 38 K

A rendelet 1923 február 20-án lépett életbe.

HIREK A NAGYVILÁGBÓL.

Halálozások. Kittner Mihály, a budapesti »Metropol« szálló bérlője február 19-én tragikus körülmények között 43 éves korában hirtelen elhalt. A boldogult földi maradványát óriási részvét mellett február 22-én a kerepesi temetőben helyezték örök nyugalomra. — Kovács Jakab, a szombathelyi Sabaria kávéház volt tulajdonosa, a Kovács-szálló megalapitója, 86 éves korában Szombathelyen elhunyt.

Tanácskozás az élelmiszertarifák leszállitásáról. A közélelmezési tanács legutóbbi ülésén egy szakbizottságot küldöttek ki azzal a megbizatással, hogy készitsen javaslatot az élelmiszerek tarifájának leszállitására. A szakbizottság a minap gróf Hadik János elnökletével tartotta meg első ülését. A tanácskozás alapját Vajna Ede közélelmezési tanácsnok által készitett memorandum képezte. Az ülésen képviseltette magát a kereskedelmi minisztérium és az államvasutak is. A tárgyaláson elsősorban azokról a dijmérséklésekről tárgyaltak, amelyek lehetővé teszik, hogy a fővárosba való szállitás olcsóbb legyen. A bizottság az élőállat, a tej és a hus viteldijait vzisgálta át és ennek megfelelően teszi meg javaslatait.

Járdafoglalási kérvények benyujtása. Arra való tekintettel, hogy egyelőre megfelelő központi rendelkezés hiányában az egyes kerületi elöljáróságok különféleképpen intézkedtek, szóbeli kérelem alapján megfelelő utasitás kiadását kértük. Ez meg is történt és a kerületekhez oly értelmü utasitás ment ki, hogy azok a járdafoglalási kérvényeket fogadják el és egyelőre csak azoknak a dijaknak a befizetését kérjék, aminők a mult évben meg voltak állapitva.

A szőlősgazdák másfélmilliárdnyi hitelt kérnek a kormánytól. A nemzetgyülési gazdaképviselők aláirták azt a memorandumot, melyet Forster Elek és Erdélyi Aladár nyujtanak át a szőlősgazdák érdekeinek képviseletében a földmivelésügyi minsiszternek, aki már megigérte azt, hogy a szőlőtermelés biztositása érdekében mintegy másfél milliárdnyi hitelt hajlandó folyósitani a gazdáknak. A memorandum arra kéri a minisztert, hogy a hitelként szánt összegen rézgálicot és szénkéneget kössön le és azt adja a szőlősgazdáknak.

A belföldi bor fényüzési adóértékhatára. A 29.000. sz. pénzügyminiszteri rendelettel felemeltetett literénkénti eladás esetében kimérve 200 koronára, palackban történő eladás esetében a palack árát is beleszámitva 300 koronára. Ez az értékhatár egy liternél kisebb ürtartalmu palackra nézve aránylagosan átszámitandó. Ha a palackbor eladása a palack visszaadásának kikötése mellett vagy pedig cserepalack ellenében történik, ebben az esetben nem a 300 koronás, hanem a 200 koronás értékhatár az irányadó.

Próbaképpen felszabaditották a denaturált szesz árát. Az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság elnöke a denaturált szesz tájékoztató árát hatályon kivül helyezte és a denaturált szesz árát egyelőre próbaképpen szabaddá tette; a denaturált szesznek a kereskedelmi forgalomban kialakuló árait állandóan ellenőrizteti.

A tanoncok keresete mentes lesz az általános kereseti adó alól. A pénzügyminiszter 24313/923—VII. a. szám alatt kelt leiratában értesitette az Asztalosmesterek Országos Szövetségét, hogy az iparhatóságoknál, ipartestületeknél, községi elöljáróságoknál kötött tanszerződések alapján alkalmazott tanoncok keresetét a tanidő tartamára mentesiti az általános kereseti adó alól.

A „Jóbarátok" uzsonnájukat a következő helyeken tartják meg minden szerdán d. u. 4 órakor.

Március

7-én Mayer István vendéglőjében, Drégely-u. 5.
14-én özv. Pázmán Jakabné vendéglőjében, Mester-u. 27.
21-én Németh József vendéglőjében, Wesselényi-u. 57.
28-án Noszál Ferenc vendéglőjében, Rákóczi-ut 54.

Április

4-én Boross Gyula vendéglőjében, Márvány-u. 6.

A »Jóbarátok« uzsonnáján szivesen látjuk az uj kartársakat is.

A vendéglősök vacsorái minden alkalommal pénteken este 8 órakor a következő helyeken lesznek:

Március

16-án Oláh Dezső vendéglőjében (VIII., Sándor-u. 24).

A vacsorákra ne felejtkezzünk elmenni.

Kávéházi és vendéglői berendezések. **Orbán Jakab** Budapest, IV., Szerb-utca 9. Aluminium és ónacél evőeszközök.

Wellner alpacca és alpacca-ezüst evőeszközök.

Vászon, asztalnemü, törülköző, törlőruhák jutányos árban
Fendrich Imre cégnél, Budapest, IV., Deák-tér 3. (Modern és Breitner-palota.)

Tanácskozás az élelmiszertarifák leszállításáról. A Közélelmezési Tanács legutóbbi ülésén egy szakbizottságot küldöttek ki azzal a megbizatással, hogy készitsen javaslatot az élelmiszerek tarifájának leszállitására. A szakbizottság gróf Hadik János elnökletével tartotta meg első ülését. A tanácskozás alapját Vajna Ede közélelmezési tanácsnok által készitett memorandum képezte. Az ülésen képviseltette magát a kereskedelmi miniszterium és az államvasutak is. Az ülésen elsősorban azokról a díjmérséklésekről tárgyaltak, amelyeklehetővé teszik, hogy a fővárosba való szállitás olcsóbb legyen. A bizottság az élőállat, a tej és a hus viteldijait vizsgálta át és ennek megfelelőleg teszi meg javaslatait.

KESZTLI KARÁTSONY ÁDÁM
soltvadkerti bortermelő borainak pincéje
BUDAPEST
Német-utca 1. József-körut sarokház.

Áruüzlet.

Disznózsir és szalonna. Minthogy a tétényi és györi exportvásárokon külföldi vevők nagyszámban jelentkeztek és az odairányitott sertések mindennap jó árakon keltek el, a ferencvárosi vásárra a mult héten nagyon kevés sertés érkezett és az is többnyire silányabb minőségü volt. A jobb minőségü áru 680—700 K áron talált vevőre. A jövő hét vége felé a sertésvásár a kisebb felhajtás folytán megszilárdult. Félhus 717—750 K, szalonnás félsertések 780—820 K. Husban a fogyasztás a munkáskizárás folytán kissé megcsappant. Disznózsir iránt elég élénk a kereslet és a hét végén 900—970 K áron lehetett elhelyezni. Szalonna iránt a hét vége felé szintén nagyobb kereslet mutatkozott. Jegyez 3/100-as sózott oldal szalonna 790—800 K, 4/100-as 775—785 K friss állapotban. Ezekhez az árakhoz jön még a forgalmi adó és az egyéb költségek. Az enyhe időjárás nem kedvez a szalámigyártásnak, aminek folytán a vidéki vágatások megcsappantak.

Füszer- és gyarmatáruk üzleti forgalma erősen összezsugorodott, mert a nagykereskedők és importőrök a mai viszonyok között hitelezni nem hajlandók, a mostani általános pénztelenség mellett pedig a legtöbb vevő készpénzért vásárolni nem tud. A devizakiutalások még mindig sivárak, csupán az AA osztályu igényekre engedélyeznek valamelyes külföldi fizetőeszközöket, a többieket vagy egyáltalában visszautasitják, vagy későbbre biztatják. Dacára annak, hogy a Devizaközpont a külföldi fizetőeszközök árfolyamait mind felemelte, az árakban lényeges változás nem állott be és nagyjából ma is a mult számunkban jegyzett árak vannak érvényben.

Cukor kereslete változatlanul élénk. Budapesten a nagykereskedelmi forgalomban kristálycukrot 428—435 K-ért, kockát ládákban 465—470 K-ért, kartonokban 450—455 K-ért árusitanak.

Szesz alapárait az Országos szeszértékesitő rt. február 27-től kezdődő érvénnyel következőleg állapitotta meg: általános szerrel való megdenaturálás céljára szolgáló adómentes szesz 265 K, ecetgyártásra való adómentes szesz 400 K, adóköteles ipari szesz 500 K, fogyasztási célokra szolgáló adóköteles szesz 650 K.

A detail szeszárak: 10 hektoliteren felül 765 K, 1/1 hordó vételnél 770 K, 1/2 hordó vételnél 775 K, 200—100 liter vételnél 780 K.

Gyümölcspálinkafélékben nagyobb tételekben alig van forgalom, kisebb és csak olcsóbb árban voltak elhelyezhetők. Törkölypálinka 860—890 K, szilvórium 1100—1150 K, seprőpálinka 850—880 K, borpárlat minőségként 1200 K-n kelt el 10.000 literfokonként ab termelő állomás — 3% forgalmi adó.

Főszerkesztő: **Dr. Köhler Aladár.**
Felelős szerkesztő és kiadó:
Ihász György örököse: dr. Kiss Istvánné.

Hüttl Tivadar
Budapest, V. Dorottya-utca 14. szám
Dus választék
kávéházi és vendéglői
porcellánokban

Ha kiváló szép **dióbélre** van szüksége,
hivja József 15-13-at.
Elsőrangu **málnaszörp, méz, mák, bab** stb.
pontosan házhoz szállitva kapható.
VADAS JAKAB, BUDAPEST, DUGONICS-UTCA 3-5.

Üveg, porcellán
kávéházi és vendéglői **korona-hitelesitett edények, teljes konyhafelszerelések a legolcsóbb napi árban kaphatók**
Horvát József
Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 5.
(a Ferenc József-hid közelében)
Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Boschán Károly és Artur borpincéi
Kőbánya, Ónodi-utca 5. Telefon: József 59-38. Sürgönycim: Boschán Kőbánya
Régi bevezetett cég — Szolid kiszolgálás. Állandó nagy választék

Székely Mihály Részvénytársaság

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 35. - Telefon: József 112—81. - Sürgönycim: Borszékely.
Központi pincészet: Budafok, Dunasor 6.

Singhoffer M. József utóda

Brozek János

halnagykereskedő
Központi vásárcsarnok
Telefon: József 46—52

„Magyar Uriborok"

Tokajhegyaljai Borkiviteli R.-T.
Mád. — Budapest, V., József-tér 2—3.

Ajánlja
szomorodni- és aszuborait
hordókban és palackokban.

AMBRA Likőrgyár Részvénytársaság

a Beszterczebányai Első Magyar Gyümölcslepárlás
cs. és kir. udv. szállitók budapesti telepe VII, ILKA-UTCA 25-27
Telefon-szám: József 24—44

Magyar Bortermelők

kiviteli pincészete r.-t.
V., Dorottya-utca 3. Telefon: 26—20.
Központi pince
Sörház-u. 10. és 20. BUDAFOK Telef. Budafok 82
PINCÉK: BONYHÁD WIEN, XIX., BRÜNN.
Csak elsőrendü urasági fajborok.

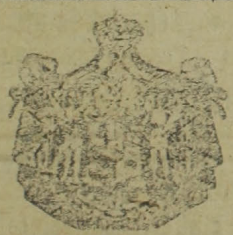

Schaumburg Lippe herceg

villányi pezsgő-gyára
és udv. pincészetének
központi irodája:
Budapest, V., Nádor-u. 16.

Vendéglői, kávéházi BRAUN GYULA

berendezéseket legmagasabb árban vesz és legjutányosabban elad
Budapest, VII., Sip-u. 14.
Telefon: József 122—97.

SÖRCSAPOK, BORÁSZATI CIKKEK!

MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR BUDAPEST, VII., KAZINCZY-UTCA 47. TELEFON: I. 128—27.

GSCHWINDT-féle R.-T.

BUDAPEST / BUDAFOK / NAGYKŐRÖS
Felhivja a t. fogyasztóközönség figyelmét elsőrangu rumgyártmányaira, zamatos gyümölcspárlataira valamint a legismertebb külföldi gyártmányokkal teljesen egyenrangu, kiválóan finom cognac- és likőrkülönlegességeire.

Vendéglők, kávéházak, legszivesebben a

Csépány pinczékben

szerzik be borszükségleteiket.
Szolid termelői árak!
Szabad borkóstolás! Kedvező feltételek!
Budapest, VI., Aradi-utca 16. :-: Telefon: 158—10.

Fleischmann áruház

Az ország legolcsóbb áruháza!

Angol, francia női és férfi szövetkülönlegességek, selyem, vászon, zefir, karton és batiszt áruk állandó nagy raktára.

Schottisch divatflanel	430.—
Pongyola- és bluzkelmék	457.—
Selyembatisztók	365.—
Schottisch női ruhakelme	895.—
Duplaszéles gyapjuscheviottok minden szinben	1395.—
Duplaszéles divat csikosszövet	1575.—
140 cm. széles gyapju férfiszövet	1975. tól
130 cm. széles női kosztümszövet	2225. tól
Eredeti angol homespum tiszta gyapju férfiszövet	4950. tól
Flotir törülközők	225.—
Kelengyevászon	385.—
Posztó női és gyermekkamasni	57.—

Maradékok meglepő olcsó árakban!
Kérem a cimre figyelni!

Károly-körut 24. szám

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri beiktatás szavankint 20 korona.
A legkisebb apróhirdetés ára 100.~ korona.

Hektograph-étlapsokszorositó, papirszalvéta, fogvájó legolcsóbban beszerezhető Berkovits Károlynénál, Budapest, Sip-u. 4. Telefon: József 125—31.

Minden vendéglős kizárólag Elsőrendü magyar gyártmány!
Chillingworth acélevőeszközt vásárol!

FROHNER JÓZSEF R.-T. TELEFON BUDAFOK 42

BUDAPEST—BUDAFOK Pincészet: BUDAFOK

Hazai Fatermelő Részvénytársaság Budapest

Közp. iroda: V., Hold-utca 21. Telefon: 9-62, 121-56, 121-57, 121-88.
Táv. cím: FAHOLZ
Gyár: VII., Egressy-ut 28-30. Telefon: József 92-18., 133-11.
A legmodernebb felszerelésü butorgyárában gyártja a jelenkor leghygienikusabb butorait, nevezetesen: „XYLOS" szabadalmazott ágyak, „XYLOS" szabadalmazott ágybetétek, complett hálószobák.
Városi ráktár: Anker-köz 1. Tel.: 16.
Magyarországi bizományos: KURZ ÉS TÁREA.

Fanda Ágoston és Zimmer Péter utóda
Zimmer Ferenc
halászmester és halnagykereskedő :-: udvari szállító.
Budapest, Központi vásárcsarnok. Telefon: József 49—04.
Fiók: József-tér 13. Telefon: 150—65.

Hirmann Ferencz fémöntőde és fémárugyára
Budapest, VII., Csányi-utca 7. Telefon: József 138-03., 138-04.
Készit bor- és sörcsapokat, sörkimérő készülékeket, szőlőszeti és borászati cikkeket stb.

Mindenféle evőeszközök,
kávéházi és vendéglői berendezések.
Alpacca és Chinaezüst Müvek SZALAY S. SÁNDOR
Budapest, V., Erzsébet-tér 4.

Aromatika Vegyimüvek R. T. Budapest
gőzüzemü illóolaj, äther és essencia gyár.
Vezető márkái 80%-os absolut rum-äther, likőrgyári essenciák és illóolajak.
Gyár és iroda: I. Maros-utca 21. Telefon: 32—36.

Erodeti KEGLEVICH COGNACOT
csakis a Budafokon 1882-ben alapitott
GRÓF KEGLEVICH ISTVÁN UTÓDAI
cognacgyár r.-t. gyárt és hoz forgalomba.
Óvakodjunk hasonhangzásu, magát jogtalanul gyárnak hirdető és védjegybitorlásért elsőfoku biroi itélettel már elmarasztalt cég értéktelen áruitól. :-:
Kitünő minőség! Versenyárak Figyelmes kiszolgálás!

PALUGYAY
·PEZSGŐ·

TÖRLEY
TALISMAN·CASINO·RÉSERVE

Ifj. Nagy István
központi vásárcsarnok
Telefon József 46-83
Friss zöldség, Burgonya, Hagyma üzeme

TOKAJI COGNAC A LEGJOBB
Első Tokaji Cognacgyár R.-T. Tokaj.

Engl Bernát és Tsa R.-T Budapest, Közp. Szeszfőzde.
Ajánlja mindennemü gyümölcspálinkáját

Gessler Altvater Triple sec

ALAPITTATOTT 1890.
DIETZ M. BUDAPEST, VIII. Népszinház-utca 19
bornagykereskedés Telefon József 80-72
Sziklapincék: BUDAFOK, KOSSUTH LAJOS-UTCA 86

Cifka József
sör és pincegazdászati cikkek szaküzlete
Budapest V. kerület Vilmos császár-ut 48. sz. (Bajnal-utca sarok.) Telefon száma 28—92
Ajánlja minden e szakmába vágó cikkekkel dusan felszerelt raktárát.

Minden háztartásban a legolcsóbb
ZSIR
a „Vénus" étolaj
mely legfinomabb minőségben minden nagyobb füszerkereskedésben kapható. Gyártja és szállitja **Olajmüvek r. t. Kohn Adolf és Tsa Győr.**
Központi iroda Budapest, Báthory-u. 5.
Telefon 8—22 és 57—68

XXIX. évfolyam. 6. szám. 1923 március 20.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta kétszer, minden hó 5-én és 20-án

Előfizetési ár:
Egész évre ... ... 2400·— K
Fél évre ... ... 1400·— K

Alapította IHÁSZ GYÖRGY 1884-ben

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Tűzoltó-utca 15.

Kéziratok, előfizetések és egyéb küldemények ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 2—4-ig.

HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCÉREK ÉS KÁVÉHÁZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY

Népjólét és lakásrendelet.

A »megélni — vagy tönkremenni« kérdés van térben azok számára, akiknek üzletük, műhelyük, ódájuk vagy raktáruk bérletének ügye napok óta n a népjóléti minisztérium kezében. Ez a kérdés indennél fontosabb, emellett eltörpül a politika dekessége, mert százezrek számára ez jelenti a nyeret vagy a koldusságot.

Eleinte arról volt szó, hogy többé nem rendletekkel oldja meg a kormány a felszabadítás rdését, hanem törvénnyel, de ma már merjük litani, hogy ebből törvény nem lesz, hanem csak ndelet.

Azt sütötték ki, hogy addig nem lesz építkes, amig néhány száz háziur kedvéért néhány ázezer embert nem löknek nyomorba; ha nincs itkezés, — mondják, — nincs megoldva a lakásrdés, vagyis: ha kidobunk embereket a lakákból és üzletekből, akkor a kidobottak és a oldussá nyomoritottak számára a háziurak uj hákat fognak épiteni.

Azt állitják, hogy a tőke azért nem akar házat piteni, mert a kötöttség miatt nem rendelkezik z ingatlannal szabadon. Ez nem fedi a valóságot, ert az uj épitményekhez nincs köze a lakáshivatalnak, sem a bíróságnak.

Bármit mondjanak is, semmiféle téren semmiféle dokot nem találhatnak az üzletek felszabadítára irányuló embertelen szándékra.

A félelem és a felszabadítás nyomán járó tönk veszélye egy táborba terelte az összes érdekeltségeket.

A Fővárosi Kereskedők Egyesületének helyiségében több ezer kereskedő és iparos gyült össze, hogy ismételten állást foglaljanak a bolythelyiségek bérletének szabaddátétele ellen. A gyülés elnöke megnyitó beszédében elmondotta, hogy a népjóléti miniszter még két héttel ezelőtt egy nála járt kereskedőküldöttség előtt kijelentette, hogy amig a normális és egészséges kereslet és kinálat nem alakul ki, addig szó sem lehet a korlátlan felmondásról és szabaddátételről; és ime két hét után a miniszter megváltoztatja eredeti tervét és a felszabadítás mellett tört lándzsát. Nem lehet ezt a kérdést operative megoldani. Külföldi példákkal igazolja, hogy sehol a világon nem szabaditják fel oly hirtelen az üzlethelyiségeket, mint ahogy nálunk tervbe vették, mert mindenütt tisztában vannak azzal, hogy ez a kereskedelmet és ipart exisztenciájában veszélyezteti.

A Baross-szövetség alelnöke kifejtette, hogy az üzlethelyiségek szabaddátétele az egész gazdasági életet megrázkódtatja és válságba dönti.

Közvetlen a felszólalás után érkezett az a hir a gyülésterembe, hogy a drágasági bizottság ülésén a népjóléti miniszter kijelentette, hogy az üzlethelyiségeket május 1-én felszabadítják. A hir óriási izgalmat keltett a jelenlevők között, nagy zaj támadt a teremben, éles kifakadások hangzottak el

Ösztreicher Lipót és fia Nándor bornagykereskedése Budapest, V. Váci-ut 4
A nyugoti pályaudvarral szemben
Bejárat a Kádár-utcából
1922. évi borászati kiállitáson aranyéremmel kitüntetve Kiváló minőségü ó- és uj borok állandóan raktáron

Glancz Sámuel Budapest, V., Rudolf-rakpart 1. (Tudományos Akadémia épületében)
Hungária Bank Exportborosztálya
Saját termésü és egyéb fajborok, — Legnagyobb választék, legolcsóbb árak.
Nagyban — kicsinyben. Telefon: iroda 190-19, lakás 157-69.
Szőlőtelepek: Soltvadkert, Borota, Dzsidapuszta, Szentendre, Mérgespuszta.

„Victoria" borkereskedelmi rt.
Budapest, VII., Baross-utca 98. sz. Koszoru-utca sarok. Telefon: József 8-53
Ajánlja vendéglősöknek kiváló borait

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés
Telefon: József 59—78. X., Kőbánya. Telefon: József 59—78
Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe

a népjóléti miniszter tervezete ellen. Percekig tartott a lárma és a zajongás és az elnöknek nagynehezen sikerült a rendet helyreállitani és a gyülés nyugodt lefolyását biztositani. Ezután több felszólaló azt inditványozta, hogy azonnal zárják be az üzleteket.

A gyülés végén határozati javaslatot terjesztettek elő, amelyben a gyülés erélyesen tiltakozik a felszabaditás ellen és figyelmezteti a kormányt arra, hogy a felszabaditás oly gazdasági válságot idézhet elő, amelyen később alig lehet majd segiteni. A kereskedők nagy része — mondja a határozati javaslat — a felszabaditás miatt kénytelen lesz alkalmazottainak egy részét elbocsátani és ezáltal ismét szaporodni fog a munkanélküliek száma. A határozati javaslatot, — amelyet a gyülés egyhangulag fogadott el, — megküldik az összes érdekképviseleteknek és ezt a javaslatot terjesztik a nagygyülés elé.

Nem tudjuk, hogy az összes érdekképviseletek együttes fellépése és az abban megnyilvánuló közhangulat hatása alatt takarodót fog-e fujni az a meggondolatlanság, amely a háziurak protektorává lépett elő, de az bizonyos, hogy a felszabaditás erőszakolói elszámitották magukat és ezzel bebizonyitották, hogy a kérdés nem az ő kezükbe való.

Mivel a kezdeményezők részéről belátásra és mérsékletre nem számithatunk, némi reményt kell meritenünk abból a hirből, hogy a lakásügyet birák elé vitték.

A készülő lakásrendelet-tervezet jogi részének megvitatása céljából nagyszabásu tanácskozás kezdődött a királyi itélőtáblán. A tanácskozásban, a melyet Láng Ernő dr. táblai tanácselnök, a Lakáshivatal felebbviteli tanácsának elnöke vezetett, résztvettek: Matzke Károly dr., a Lakáshivatal elnöke, Borsos Endre dr. a lakásügyek miniszteri biztosa, Petőcz Gyula dr. táblabiró és később megjelent a tanácskozáson Juhász Andor dr., a budapesti királyi Itélőtábla elnöke is, aki részletesen informáltatta magát a tanácskozások eddigi eredményéről. A táblabirák a tanácskozáson Vass József népjóléti miniszter felkérésére megvitatták a készülő lakásrendeletet, illetve a nemzetgyülés elé terjesztendő lakásügyi törvényjavaslat minden jogi kérdését.

Ez a tény amellett bizonyit, hogy a népjóléti minisztérium nem meri vállalni a rendelet alapgondolatáért a felelősséget és ha ezt át nem tudná másokra háritani, — az ellenvélemény tekintetből a visszavonulás aranyhidját fogja felépíteni.

A tanácskozás egyik résztvevője szerint a most beszélések, amelyek a népjóléti miniszter ur felfogásának tisztázására indultak meg, szigoruan bizalmasak. A lakásrendelet-tervezet jogi része ugyanis még nincs abban a stádiumban, hogy erről a nyilvánosságot tájékoztassuk. Ezek a jogi természetü kérdések magukban foglalják mindazokat a birósági hatáskörébe tartozó problémákat, amelyek a lakásrendelet egyes szakaszaiban felmerülhetnek.

A lakásügyek miniszteri biztosa szerint a rendeletnek meg lesz a kellő jogi alapja is, de a tanácskozás lényegét illetőleg más oldalról azt az információt adták, hogy ugy a birák, mint a lakásügyek felelős tényezői ellenzik a felszabaditás azt a mévét, amelyet a minirszter tervezett. Rámutattak a német és főleg az angol lakástörvényekre, amelyek a rázkódtatás lehetőségét is kizárták több évre és a közvélemény ma még hajlik arra, hogy a birák szakvéleménye erősen befolyásolja a népjóléti miniszter tervezetét.

Bármi történjék is, kétségbeesetten kell látnunk, hogy pont a népjóléti miniszter részéről várjuk azt, hogy üzleteinkből kidobjanak bennünket és a drágaság a legerősebb lökést kapja.

Szeretnők tudni, hogy mikor támadt fel a szabaditás gondolata és milyen érvekkel támasztják azt alá?

A magánjog tudományos érdekeit a háboru igen alárendelte a maga érdekeinek és egy tönkrement országban nem jogokat kell ujjáépiteni, hanem a népjólétet.

Csak azzal a háziurral akarnak »jót« csinálkodni, akinek boltbérlői vannak, aki tehát nagy bérleket kapván, kevésbé volna rászorulva a szabad harácsolásra, mint az a kollégája, akinek csak lakói vannak.

Számoltak-e a felszabaditás felelős hivei azzal, hogy a szabad bérek világa több ezer percentes drágaságot fog előidézni?

Nem igaz, hogy a szabadforgalom a tőkéseknek adna területet, mert a gazdag ember is megveheti a boltokat és a háziur ma is lesi a sápot a vételárból.

Miért fontosabb a népjóléti miniszter szemében a néhány száz háziur, mint a százezrek, milliók érdekei? Miért kötötte le magát hozzájuk?

Hogy egyeztessük össze azt a kormányt az ország érdekeivel, amelynek egyik minisztere

GEDEON TESTVÉREK BORNAGYKERESKEDŐK BUDAPES
Mintapincék: VII., Munkás-utca 3. szám Pincészet: Budafokon Városi iroda: VII. Szövetség-utca 9.
Telefon-szám: József 24—89 Telefon-sz: József 15-46 és József
Állandó nagy raktár minden fajta legkitünőbb uj és óborokból

iváló buteliás boraink mellett könnyü és nehéz hordós borainkat is ajánljuk
ÓF SOMSICH TIHAMÉR BORGAZDASÁGI R.-T. / Központi iroda: Budapest, VI., Teréz-körut 9. / Telefon: 142-85.

ságot növeli, a másik pedig a pénzszükének
ve?
elyik rétege a népnek az, amelyik számithat
népjóléti« miniszter őrködésére?
béremelés elől talán senki sem zárkózik el,
abba nem lehet belenyugodni, hogy aki 20
l ezelőtt üzletet csinált, azt tejlesztette, vele
az értékét növelte, fizette a házbért, — és
mégis kitegyék belőle a népjóléti miniszt
jogrendje érdekében.
zton hisszük, hogy ebből a veszélyes magán-
reparálási játékból egy hatalmas béremelés fog
születni ugyan, — de az üzletek felszabaditá-
k terve bukottnak tekinthető és normális idők-
az is mugbukott volna, aki a legnagyobb
nor idején a népjólétet csak a drágaság erő-
os növelésében tudja irányitani.

KESZTLI KARÁTSONY ÁDÁM
soltvadkerti bortermelő borainak pincéje
BUDAPEST
Német-utca 1. József-körut sarokház.

ASSANDRA LIKÖR
COCKTAIL
dapest, I., Zita királyné-ut 7. BOWLE

BORPALOTA
R. T.
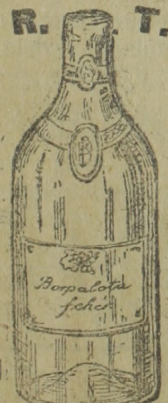
Vendéglősök részére
legolcsóbb beszerzés
BUDAPEST, VIII
TELEFON
KENYÉRMEZŐ-
UTCA 6.

Irányárak a drágaságban.

Az a hivatalos politika, amely gazdasági életünk irányitásában megnyilvánul, hosszas tétovázás után egyik rokonszakmánkban, a kávésiparban végre felszabaditotta az árakat.

Egész sereg kávéház szünt meg, adóalanyok és existenciák pusztultak el, mig végre megszünt az a hatósági kényszer, amely a tönk szélére juttatott embereket és családokat.

Ma már szinte lehetetlennek tünik fel az, hogy a hivatalos belátás okuljon a számok megdönthetlen igazságán és végre valahára eljusson oda, hogy a »közérdek« parancsoló kényszerét ne huzza rá az intézkedések indokolására ott, ahol közérdekről szó sem lehet.

Hosszas kérelmezés, bizonyitás és adatgyüjtés után kiadta az O. K. Á. B. azt a rendeletet, amellyel egyelőre »próbaképen« felszabaditotta a kávéházi cikkek irányárait. Belátta végre a hivatalos apparátus azt, hogy a gazdasági élet hullámait az adminiszträció nem képes követni akkor, ha a késedelem sulyos károkat okoz, amelyeket semmiféle rendelet helyrehozni nem képes és ezzel a legfenyegetőbb válság a kávésipar részéről megoldást nyert.

A rendelet szerint a tulajdonosok tartoznak árlapokat kitüggeszteni oly módon, hogy már az utcáról messziről olvashatók legyenek és egyben kilátásba helyezik az árak szigoru szemmeltartását annak ellenőrzésére, hogy a kalkulációban nem torog-e fenn az uzsoravétség tényálladéka.

A vendéglősiparban azonban még mindig fennállanak az irányárak és a közel jövőben még remény sincs arra, hogy azokat az O. K. Á. B. hatályon kivül helyezné. Az a sok fáradozás, bizonyitás, adatgyüjtés, kérelmezés, amellyel ipartestületünk elnöksége segiteni akart, kárba veész és meddő maradt egyelőre, mert az O. K. Á. B. felelős vezetői kijelentették, hogy a leves és feltétes főzelék irányárának fenntartására, illetve azok megkötésére »szociális« okoból szükség van és az árakat csak esetről-esetre módositják a drágasághoz képest — természetesen akkor is nem a bizonyitott kérelem, hanem a saját számitásaik alapján. Tehát igaz ugyan, hogy az irányárakra ráfizetünk, de a »szociális« szempontok miatt r á k e l l f i z e t n ü n k, mert ezek az O. K. Á. B. felfogásában az igazságnál is erősebb kényszeritő okok.

Mese az, hogy más ételáraknál kárpótlást találunk, mert a kárpótlásért uzsorabirósáy jár.

Minthogy ezek szerint teljesen hiábavaló dolog annak bizonyitása, hogy a deficitünket hivatalos

Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi R.-T. Telefon: 93—87.
Budapest, VI., Szobi-utca 6.
(Eötvös-utca sarok.)
Pincéjéből a legjobb minőségü ó és uj fajborokat a legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönhordóban házhoz szállit.

KATZKY lakatos, motor- és gépipari részvénytársaság, Budapest.
Takaréktüzhelyek minden kivitelben.
Vendéglők és kávéházak részére különleges kivitelben!
Gyártelep: VII., Angol-utca 8–10. Telefon: József 96-74.
Iroda és mintaraktár VI. Andrássy-ut 54. Telefon: 22-78

intézkedés okozza, nem szükséges ezen a téren az igazságot keresni, csak azzal kell számolnunk, hogy ezt a ráfizetést meddig birjuk ki és ha már nem birjuk, mikép háritsuk el?

Csodálatos dolog az, hogy mig a kormány egyes tagjai a nyomorgó háztulajdonosok érdekében feladják a szociális okok parancsoló erejét, addig egyetlen iparágnak nem haboznak bevallottan ismert károkat okozni.

Hogy a buza 14000 korona, vagy a termelvények minden ágában százpercentes árugrásokat látunk, azzal nem törődik sem az O. K. Á. B., sem az uzsorabiróság.

Elnökségünk utalt a termelés és regieköltségek hatalmas emelkedésére és rámutatott arra, hogy az árak növekedésének átháritása a hivatalos apparátus kezelésében ismert késedelmek miatt nagy és fokozottabb károkat okoz, de arra ismét csak egy kis rendeletke született meg, amelyet az alábbiakban ismertetünk:

Az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság elnökének 2.660/1923. O. K. Á. B. számu rendelete

egyes vendéglői ételek, valamint a tejivócsarnokokban és kávémérésekben kiszolgáltatott étel- és italnemüek tájékoztató árának ujból való megállapitása tárgyában:

A 4.401/1921. M. E. sz. rendelet 2. §-ának I. 2. és 10. pontja alapján egyes vendéglői ételek, valamint a tejivócsarnokokban és kávémérésekben kiszolgáltatott étel- és italnemüek tájékoztató árát Budapest székesfőváros területére, valamint azokra a r. t. városokra és községekre nézve, amelyekre a Budapesti Környék Közellátási Bizottságának müködési köre kiterjed, ujabban az alábbiakban állapitom meg:

I. Vendéglői ételek:

Husleves, vagy hamisleves tájékoztató ára (2½ dl.) a) az általános forgalmi adó betudásával adagonként 18 K, b) a fényüzési forgalmi adó betudásával adagonként 20 K.

Főzelék feltéttel tájékoztató ára (3 dl. főzelék és 6 dkg. sülthus) a) az általános forgalmi adó betudásával adagonként 110 K, b) a fényüzési forgalmi adó betudásával adagonként 120 K.

A tájékoztató áraknak az árdrágitó visszaélésekről szóló 1920. évi XV. t-c. 2. §-a szerint az a hatálya, hogy áruuzsora vétsége vagy büntette miatt (1920. évi XV. t-c. 1. §. 2. pontja) nem büntethető az, aki olyan árt vagy egyéb ellenszolgáltatást követel, köt ki vagy fogad el, amely a tájékoztató árt nem haladja meg.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe.

Ezzel a nappal ez a rendelet lép az 1.730/1923. O. K. Á. B. számu rendelet (l. a Budapesti Közlönynek 1923. évi február hó 21-én megjelent 41. számában) még hatályban levő I. részének (Vendéglői ételek), valamint a 2.350/1923. O. K. Á. B. számu rendeletnek (l. a Budapesti Közlönynek 1923. évi március hó 10-én megjelent 56. számában) a helyébe.

Budapest, 1923. március 17.

Dr. Biber Gyula s. k.
az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság elnöke.

Ezekhez az uj irányárakhoz csak azt jegyezzük meg, hogy 110 koronáért főzelékfeltétet még 30 koronás répából, vagy a 36 koronás burgonyából sem tudunk kiállitani az 1480 koronás zsir és 100 koronás hus mellett.

Nem értjük meg, hogy e rendelet szülőapja hova teszi a jobb belátását és mikép hiszi a nyilvánvaló kárunk megtérülését. Elvégre az üzlet üzlet, ahol a számok beszélnek, amelyek elől nem lehet elzárkózni és nem is áll már módunkban a ráfizetést tovább teljesiteni.

Ha közelebbről nézzük azokat a »szociális« szempontokat, amelyek ezen igazságtalan bánásmód alapjául szolgálnak, látni fogjuk, hogy azokra ok nélkül hivatkoznak.

A munkásság és a tisztviselő középosztály védelmének szociális oldala nem kéri és nem is találja meg az O. K. Á. B. támogatását.

A munkásság védelmét és a munkabérek kérdését ellátják a szakszervezetek a maguk módján és nem lehet a munkásság érdeke sem, hogy egy iparág terhére könnyebben éljenek meg. Ha a kormány védeni és főként anyagilag támogatni akarja a munkásságot, akkor védje meg elsősorban a termelés árdrágitásától, a drága vasuttól és villamostól, adjon nekik olcsó ruhát és cipőt a saját játjából és ne ijesztgesse őket a békebeli lakbérek 50—150-szeresével.

Gyenge belpolitika lehet az, amely a munkásság élelmiszerkiadásait néhány száz vendéglőssel akarja

BAK BÉLA kádármester
Budapest, X. ker., Kelemen-utca 27. szám.
Állandó nagy raktár uj és használt boroshordókban. Megrendeléseket is vállal. Telefon: József 94—95.

»PASTEURIT«
Pincegazdasági cikkek
HOLLY EDE ÉS TSA
Mindenfajta kénlemezek. Asbest kénlemezek.
Budapesten, VI. kerület, Felsőerdősor-utca 48. szám. Telefon száma: József 166-24.

ZÖLD-FA ÁRUHÁZ RÉSZVÉNY TÁRSASÁG BUDAPEST IV. VÁRHÁZ-U. 6.

Vendéglői konyhaberendezések,

edények, gépek, főző- és sütő-eszközök, asztalnemüek, üvegek és porcellánok.

Vendéglősöknek árkedvezmény.
A Központi csarnokkal szemben.

megfizettetni és bevallja, hogy inkább erőszakoskodik néhány iparoson, mert a munkásnépet nem képes megvédeni másképen a termelés árdrágitásától.

A tisztviselőosztály, mint második főzelékfeltét fogyasztó, az állam alkalmazottja és nem a vendéglősök gyermekei. Legjobb lenne, ha az O. K. A. B. felállitana konyhákat és ott adna el a tisztviselőknek 128 koronáért ebédeket és vacsorákat, vagy pedig adjanak tisztességes fizetéseket.

De rászabaditani 200—300.000 embert 1000—2000 üzletembere, hogy »szociális« szempontból felegyék őket és ezt az állapotot éveken át fenntartani, olyan égbekiáltó igazságtalanság, amely jogállamban politikának csak bukott rendszer és bukott osztálypolitika bizonyitéka.

Nem is csodálkozhat azon senki, ha azok a vendéglősök, akiknek négyötöd részben főzelékfeltétes vendégeik vannak, azzal a gondolattal foglalkoznak, hogy megtagadják a kiszolgálást; ha szabad a munkásságnak bérharcot rendezni és ezzel kikényszeriteni a munkáért járó béreket, legyen nekünk is meg a jogunk, hogy passzivitással utasitsuk vissza azt a beavatkozást, amely koldusokká tesz egy iparágat.

Keresünk f. évi junius hó 1-én való belépésre elsőrangu

savanyitó-mestert,

ki a sós és ecetes, hordóáru és üveges ugorka, valamint paprika eltevésében jártas.

Csak hosszu gyakorlattal biró, absolute elsőrangu munkaerők pályázatai vétetnek figyelembe. Ilyenek adják be ajánlataikat eddigi működésük megjelölésével, esetleg bizonyitvány-másolatokkal

Blockner J. hirdető irodájába

Budapest, IV., Semmelweis-utca 4.

„Savanyitó-mester 5304" jelige alatt.

Ha kiváló szép **dióbélre** van szüksége, hivja József 15-13-at.

Elsőrangu **málnaszörp, méz, mák, bab** stb. pontosan házhoz szállitva kapható.

VADAS JÁKAB, BUDAPEST, DUGONICS-UTCA 3-5.

Ha eladó

vendéglője, szállodája vagy kávéháza van, vagy

ha venni akar

hirdesse azt

a Vendéglősök Lapjában

Eladó nagyvendéglő, mely téli és nyári üzlet, 2 szobás modern lakással, 100 asztalos fedett kerthelyiséggel, 120 hl. bor és ugyanannyi sörfogyasztással, hosszabb lejáratu bérszerződéssel olcsó árért eladó. Cim a kiadóban. 1

Jóforgalmu nyári és téli vendéglőmet családi okok miatt olcsón eladó. Cim a kiadóban. 2

Vendéglőm azonnali lakással olcsón átadom. „Olcsó" jeligére a kiadóban. 3

Korcsmámat vezetés hiányában, utcai lakással, kényszerből eladom „Korcsma" jelige a kiadóban. 4

Vendéglő Budán, gyönyörü kerthelyiséggel, teljes felszereléssel eladó v. bérbeadó. Jelige „Aranybánya" 5

Korcsma Szoba-konyhával 900.000 K-ért azonnal beköltözhető. Jelige „Szoba-konyhás" 6

Borozó a belvárosban eladó. Jelige „Borozó" 7

Keszálló-vendéglő. Pest környékén, óriási jövedelmet biztosit, azonnal elfoglalható lakásokkal kettő millió. Jelige „2 millió." 8

40 év óta fennálló vendéglő Pestkörnyékén, vasuti fővonal mellett, 2 házzal, istállókkal, kocsiszinnel, jégveremmel, sertéshizlalóval és több mellékhelyiségekkel nagy borpincével, villanyvilágitással, 2 hold jókarban tartott szőlővel. présházzal együttvéve 14 millió koronáért sürgősen szabad kézből eladó. Bővebb felvilágositást a kiadóhivatalban. 9

Kávéház, Andrássy-ut mellett, külföldre való utazás miatt sürgősen eladó. Jelige „Külföld." 10

Söntés Lövölde-térnél, régi kitünő üzlet, ötéves olcsó bérszerződésse 1,000.000 K. Jelige „Lövölde-tér." 11

Fürdővendéglő vidéki nagy városban, teljes berendezéssel bérbeadó, Szükséges tőke: 300.000 K. Jelige „Fürdővendéglő." 12

Vásárcsarnok mellett óriási italfogyasztással, vagyontszerző üzlet, részletfizetéssel átvehető. Jelige „Részletre is." 13

Belvárosi vendéglő 2 terem, szép lakással, erős üzlet, 2 millió. Jelige „Erős üzlet." 14

Pollák Emánuel és Fia

Budapest, IV. Koronaherceg-u. 14. Telefonszám: 191. **bornagykereskedés** Wien—Lemberg—Brünn. Pince: Budafok, Dunasor 12.

Bárminő gyártmányu **Szürők javitása**

FRANK és BERGER ~ ~ BUDAPEST ~ ~

Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javitása.

IRODA: VIII., Bezerédy-utca 3. Telefon: József 74—05.

GYÁR: X., Liget-utca 22. szám. Telefon: József 60—69.

Püspöki uradalmi bérpince r. t. Vác
központi iroda: Budapest V. Zrinyi-u. 7.

A sörgyárak ujabb átcsoportosulása.

A 14 megyés Magyarország évi sörszükséglete már alul lévén 1 millió hektoliter sörön, az a helyzet állott elő, hogy ennek az egész mennyiségnek a termelésére egyetlen nagyobb gyár is elegendő lévén, a piac kicsi lett az öt gyár versenyére és igy óriási üzemterek feleslegessé váltak.

Ez a csapás sok viszályba és sok pénzbe került, a kartell felbomlott és uj csoportosulás, uj gazdasági ágak bevezetése vált szükségessé.

Az első lépés a Dréher és Haggenmacher fuzió volt, ahol a vezetés az utóbbiak kezén látszott lenni, mig most mindketten a Részvényserfőzde felé hajoltak és hárman képeznek egy ujabb érdekeltséget. A végrehajtó bizottság tagjai: Dreher Jenő, dr. Metzler Jenő, Wolfner József, Haggenmacher Oszkár és Henrik, Kunz József és dr. Halász Frigyes. A megállapodást a Részvényserfőzde legközelebbi közgyülése fogja ratifikálni a napokban. A tranzakció lényege, hogy a Dréher- és a Haggenmacher-féle gyárak teljes részvényállománya átmegy a Részvényserfőzde tulajdonába és viszont a két nevezett sörgyár részvényei ellenértéke gyanánt 110.000 darab egyenként 200 K névértékü uj részvényserfőzde részvényt kapnak. Evégből a Részvényserfőzde 110.000 drb uj részvényt bocsájt ki és enged át a nevezett sörgyáraknak, ami által a jelenlegi 12 millió részvénytőke 34 millió K-ra emelkedik. Az ekként 34 millió K-ra emelt alaptőke további 170.000 darab uj részvény kibocsájtásával 68 millió K-ra emeltetik fel és e 170.000 darab uj részvény teljes mennyiségben a régi részvényeseknek engedtetik át 1:1 arányban, darabonként 4000—5000 K-ás árban (az átvételi árfolyam még nincsen végleg megállapitva). A tranzakció lebonyolitása után a Részvényserfőzdének összesen 340.000 darab 200 K névértékü részvényre feloszlott 68 millió K-ja lesz, amely részvényvagyonban már a Dréher és Haggenmacher sörgyárak teljes részvénymennyisége bennfoglaltatik. Értesülésünk szerint az uj sörkoncentráció bankári teendőit az Országos központi takarékpénztáron kivül a Pesti magyar kereskedelmi bank is el fogja látni.

Ez a „pénzügyi müvelet“ azt jelenti, hogy a Dréher és Haggenmacher gyárak részvényeikért fejenként kapnak 11 millió névértékü uj részvényeket.

A fuzió után sem a Dréher, sem a Haggenmacher gyárak sem gyártanak több sört, de a márkájuk megmararad, ki tudja meddig... E helyett csinálnak likőr,- csokoládégyárat és más egyebeket.

Nemzeti szempontból mégis csak szomoruan kell látnunk ezt a fuziót, mert ez egyrészről a vesztett háboru következménye, másfelől pedig annak a bizonyitéka, hogy a magyar sörgyárak nem tudtak az exportra dolgozni s ezért kénytelen a magyar nagyipar egy igen jelentős része más gyártási ágazatokra rátérni.

A másik két sörgyár a Polgári és a Fővárosi ugyancsak tanácskoznak az együttmüködés tárgyában, de még nem jutottak megegyezésre.

Ebben a vegetálásban nagyrésze van a termelés őrült áremelésének, amely főként az exportlehetőségnek az utját állotta el. A 8000 koronás sörárpából nem lehet olyan sörárakat kihozni, amelyek a Balkán jobb pénzei mellett az ottani piacra kerülhettek volna és ha a statisztika a magyar söripar visszafejlődéséről fog számot adni, a szomoru adatok eredeti okaiban ismerje fel mindenki azt a politikát, amely csak az őstermelés érdekeit tartván szem előtt, pusztulni hagyja inkább az ipart, elfeledvén azt, hogy ebbe előbb-utóbb önmaga is bele fog pusztulni rövid pünkösdi királykodás után.

SALZER J. Telefon: J. 101-30. Iroda és raktár: Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 15. sz. Alapitási év 1887.
Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, sütemény hüvelyek, modern szervirozáshoz papirszalvetták és papirabroszokat. SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15.

IGYUNK ILONA VIZET!!
A „MESTERSÉGES ÁSVÁNYVIZEK KIRÁLYNŐJE."
Megrendelhető az Artézia szikvizgyárnál Budapesten, VII., Egressy-út 20/c. szám
Telefon: József 92—26

Salgó Testvérek :: Részvénytársaság
bornagykereskedők - szeszárugyár
Budapest—Kőbánya.
Központi irodák, gyártelep és borpincék:
X. Korponai-utca 16-18. sz.
Telefon: J. 59-03. Sürgönycím: Salgóék

Az általános kereseti adó bevallása.

A pénzügyminiszter 5800/1923. szám alatt kiadott körrendeletében elrendelte, hogy az általános kereseti adó vallomások március 21-től április 20-ig beszedessenek és az összeirási munkálatok április 30-ig befejeztessenek.

A vonatkozó hirdetményi felhivások falragaszokon fognak pár napon belül közzétetni.

Az általános kereseti adó a régi III. és IV. oszt. kereseti adók helyébe lép és az adóköteles jövedelem bevallásánál szigoru következményekkel sujtja a felületes vagy gondatlan adóalanyokat.

A vallomások beadásának határnapját nem fogják elhalasztani és felkérjük olvasóinkat, hogy a vallomás beadására jól készüljenek fel és azt ne halasztgassák az utolsó napokra. A késedelem pótlékolásokkal jár.

A bevallás tárgyát az 1922. évben elért üzleti kereseti nyereség képezi, amelyet tehát összegszerüen kell megjelölni és nem lehet odairni, hogy »változó«, vagy »bizonytalan«.

A vallomás becsléssel is megtehető, de ez esetben nincsen semmiféle levonásnak helye.

Saját érdekében cselekszik az, aki vallomását számokkal támogatja. Bruttó bevételünket megmutatja a forgalmi adókönyv bevételeinek összegezése, amelynek végeredményéből le kell vonni azokat a kiadásokat, amelyeket borra, sörre, személyzetre, konyhára, házbérre, adóra, fütésre, világitásra stb. kiadtunk, vagyis az összes regiekiadást, kivéve azt az összeget, amelyet a magunk, vagy családtagjaink számára igénybe vettünk.

Bár röviden vissza fogunk térni a vallomási ivek kitöltésének kérdésére és egy konkrét példával fogjuk illusztrálni a vallomás helyes beadásának módját, mégis már most felkérjük olvasóinkat, hogy csoportositsák szét kiadásaikat, különitsék el azokat számlák szerint, keresgessék ki előre az egyes nyugtákat, számlákat, hogy azután forgalmukról tabelláris, pontos összeállitást nyerhessenek.

Figyelmébe ajánljuk minden kartársunknak, hogy bevételeit az adóhatóságok a forgalmi adókönyv bekivánásával egy pillantásra megállapithatják, de kiadásainkat magunknak kell bizonyitani.

Mennél kevesebb »kiadást« tudunk igazolni, az adóalap annál nagyobb lesz.

Az 1922. évről még nincsenek könyvek mindenkinél, hogy azzal igazolja a kiadásait és ezért a mostani bevallásnál kétszeresen ügyeljünk a kiadási tételek igazolására.

A forgalmi kimutatást és a kiadások részletes összeállitását mellékeljük a vallomáshoz és akkor nyugodtak lehetünk, az erőszakoskodó előadói javaslatok nem okoznak kellemetlenségeket.

Előre látjuk, hogy az első uj adókivetésnél a hanyagok és a nemtörődömök kegyetlenül ráfizetnek és ráadásul még sokat is fognak szaladgálni. Aki figyelemmel kisérte a magyar iparosok adózását, vallomásaikat, felebbezéseiket, védekezésüket, az szomoruan látta, hogy a kulturátlanság, a nemtanulás, a nemhaladás milyen összegeket emésztett fel anélkül, hogy bármit is tanultak volna.

Bár egyelőre az általános kereseti adó kulcsa az önálló tevékenységeknél 5%, ugy véljük, hogy ez a kulcs az idén még 10%-ra fog emelkedni és bizony sulyos teher fog lenni, amihez még a jövedelmi adó is járul.

A most benyujtandó vallomás alapul szolgál a jövedelemadó kivetésére is, amely körülmény kétszeres óvatosságot kiván.

Az adóalanytól általában csak egyetlen fontos tevékenység kiván különös figyelmet és ez »az összes kiadások pontos feljegyzése és lehetőleg számláztatása«. Aki erre elég gondot fordit, az nem fog több adót fizetni a kelleténél.

Ha valaki nem tud eligazodni a vallomás beadásával járó teendőkön, forduljon hozzáértőhöz. Ipartestületünknél és a szaklapoknál kap felvilágositást, szivesen állunk bárki rendelkezésére.

Aki pedig sem a figyelmeztetéssel, sem a tanácsokkal, sem a felvilágositásokkal nem törődik, az nem érdemli meg a vele való vesződést, az fizessen.

Hirschfeld Dániel és fia bornagykereskedők
Aranyéremmel kitüntetve. Telefon: 163—18.
Központi irodák: **Budapest, V., Erzsébet-tér 16.** Borpincék: **Kiskőrös—Budafok.**
Városi pincék: Budapest, VII., Dohány-utca 71. (Bejárat a Szövetség-utcából)
Állandó raktár mindenfajta kitünő uj és óborokból.

Vendéglősök figyelmébe!!

Parlamenti borpincészet kibővitette telepét hordósbor nagykereskedésre. Nagy választék kitünő fajborokban.

Iroda és pincék: VI., Vilmos császár-ut 25. sz.
Telefon: 103—31.

Közgazdasági szemle.

A malomkoncentráció öt koronával emelte a liszt árát. A buza drágulásával kapcsolatban természetesen a liszt ára is megdrágult. A malomkoncentráció a lisztnemüek árát 5 koronával emelte kilogrammonként. Az uj árak a következők: nullásliszt 230, főzőliszt 225, elsőrendü kenyérliszt 220, másodrendü kenyérliszt 178, harmadrendü 140, nyolcasliszt 78 korona, a buzakorpa 62 korona kilogrammonként, vagontételben, malomban átvéve zsákkal együtt.

Egy fej saláta negyven korona. Ez volt a piac legfrissebb meglepetése. A piacot egyébként gyönge felhozatal és csekély kereslet jellemezte. A fölhozatal csupán a hus és zöldségnemüekben élénkült meg egy kissé az előző naphoz képest. A zsir negyven-hatvan koronával drágult tovább kilónkint. Példáját követte a régebb idő óta változatlan zöldségpiac, ahol a két nap óta látható salátán kivül a fejeskáposzta száz-százegyven és a kalarábé hatvan koronával drágult. Még jó szerencse, hogy a többi piacon nem volt változás.

A szőlősgazdák sürgetik a borkivitelt. A szőlősgazdák egyesületének igazgatóválasztmánya ismét foglalkozott a borkivitel kérdésével. A jelenvoltak elhatározták, hogy ujból megsürgetik a borkivitelnek a folyósitását s ha ez is eredménytelenül végződne, ugy egy országos gyülés elé viszik az ügyet.

Stagnál a borpiac. A borpiacon a helyzet változatlanul üzlettelen, csupán a belföldi fogyasztás számára cseréltek gazdát kisebb tételek. Az árakban nincs jelentősebb változás. 10 százalékos borok vasuti állomáson tisztán fejtve 60—70 koronáért kaphatók literenként. Az exportkilátások továbbra is kedvezőtlenek ugy borra, mint pezsgőre nézve, mivel pl. Csehországban a beviteli vám egy palack pezsgőre 54 cseh korona, ami körülbelül 5000 magyar koronának felel meg, Bécsben egy palack pezsgő, a budapest—bécsi szállitási költséget, az osztrák beviteli vámot és bécsi fogyasztási adót számitva, 323.000 osztrák koronába kerül a pezsgő árának beszámitása nélkül. Ezek a számok bizonyitják, hogy az exportkilátások megjavitására nagyon kevés a remény.

Rövidesen megkezdődik a szalámikivitel. A szalámigyártás befejeződött és a szalámigyárak az engedélyezett negyvenezer darab félig hizott sertésből száz vagon szalámit dolgoztak föl. Ennek a száz vagon szaláminak a kivitele, amely harmadfél milliárd értéket képvisel, a napokban megkezdődik. A szalámit egyelőre Ausztriába exportálják, mert Csehországgal, ahová számottevő mennyiséget akartak kivinni, nem fejeződött még be a gazdasági tárgyalás.

A rum uj tájékoztató ára. A belföldön előállitott negyven százalékos rum uj tájékoztató ára a fogyasztók részére az általános forgalmi adóval együtt literenként nyolcszázötvenhat korona.

A tejcsarnokok és kávémérések tájékoztató árai. Az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság a tejivócsarnokokban és kávémérésekben kiszolgáltatott étel- és italnemüek tájékoztató árát a következőképpen állapitotta meg: Kis tejeskávé 36, nagy tejeskávé 52 korona, utcán át kimérve, édesitő nélkül deciliterenként 11 korona. Forralt tej az üzletben felszolgálva deciliterenként 15 korona, utcán át kimérve 12.50, forralatlan tej utcán át kimérve literenként 108 korona. Tea rummal vagy citrommal, két kockacukorral 32 korona, feketekávé 17 korona, kakaó 60 korona, tejben rizs 45 korona, tejfeles turó 75 korona, tejfel deciliterenként 44 korona. Ezek az árak az általános forgalmi adó betudásával értendők.

Elite-márka

Fiume
Brandy Medicinal

„Fiume" szójegyre különösen ügyelni!

Adriatika RT.
Budapesti telep: I., Fehérvári-ut 9.
Telefon: József 88—09.

Kristály ásványviz Szent Lukács-fürdő, Budapest, III., Zsigmond-utca 25—27. :—: Telefonszám: 43—90

Császik Ernő bornagykereskedő
Budapest, IX. Üllői-ut 47. sz. (Mária Terézia laktanya pincéjében.) Uradalmi fajborok mindenkor raktáron

Vendéglői konyhafelszerelési cikkek szaküzlete

Székely János és Társa vaskereskedő
Budapest, IV., Vámház-körut 12. :-: (Szikszai vendéglő mellett.)

Szállodások és vendéglősök részére 10% árengedmény.

FELHIVÁS
VIDÉKI ELŐFIZETŐINKHEZ!

Tisztelettel kérjük azon t. kartársakat, akik még az idei előfizetési dijjal hátralékban vannak, hogy azt postafordultával beküldeni sziveskedjenek, mert annak kiküldöttel való beszedése részünkre igen nagy anyagi megterhelést jelent.

A »VENDÉGLŐSÖK LAPJA«
szerkesztősége és kiadóhivatala,
Budapest, IX., Tüzoltó-utca 15.

HIREK A NAGYVILÁGBÓL.

Április 5-én esedékes a közüzemi pótlék. A közüzemi pótlékról szóló szabályrendeletet a belügyminiszter kevés változtatással most hagyta jóvá. A rendelet értelmében a február 1-én esedékes közüzemi pótlékot április 5-ig kell megfizetni, mely részlet azonban az elmult februári évnegyedre érvényes s ezért az ez évnegyedre már fizetett 60 százalék a most fizetendő összegből levonandó. Annak a kimutatásnak, melyet a főváros már régen elkészitett s amely egyes lakók között a közüzemi pótlék felosztását mutatja, már megkezdték a kiosztását s minden lakó a háziurtól jogosan követelheti fizetéskor az eredeti kimutatás felmutatását.

A hegyaljai szőlőmunkások mozgalma. A Tokaj hegyaljai szőlőmunkások a legközelebbi napokban nagyobb küldöttséggel járulnak Schandl Károly földmivelésügyi államtitkár elé, akitől kérni fogják, hogy a kormány a szőlőmunkások és munkáltatók között a békéltető bizottságok megalakitását mennél előbb eszközölje, egyben kérni fogják azt is, hogy teremtsenek számukra munkaalkalmat, mert a szőlőmüvelő gazdák mai kritikus helyzete igen sulyosan érinti őket.

A genfi bál. Március 6-án este folyt le a Vigadó összes helyiségeiben az alkalmazottak genfi szövetségének bálja. A fényesen sikerült táncmulatságon ott láttuk az ipartestület képviselőit: Keszey Vince elnököt, Gundel Károlyt, Gellér Mihályt, Palkovics Edét, Marencsich Ottót, Kommer Ferencet, Maloschik Ferencet, Holub Rezsőt, Palkovics Edét, Werbőczy Lajost és Nagy Sándort, valamint Walter Károly főtitkárt. A késő reggeli órákig eltartott a táncmulatság, mely kitünően sikerült. A bevétel tiszta haszna, amint értesülünk, 700.000 korona. A bál fényes sikere elsősorban Cifrák Antal főrendezőnek, Cseke Lajos urnak köszönhető, akik agilis müködésükkel sok dicséretet vivtak ki.

A sör palackozásának uj módja. A cseh sörkivitel megkönnyitése céljából a trieszti szabad kikötőben igen nagy töltőházat állitanak fel, amelyben a kivitelre szánt sört pasztörizálják és kivitelképessé teszik. Legközelebb tehát már felesleges lesz a sört a gyártás helyén palackozni. Ez nagy megtakaritást jelent, különösen a szállitási költségek tekintetében, mert a hordóban való szállitás sokkal gazdaságosabb a palackokban való szálitásnál.

A Budapesti Kávések Ipartestülete most tartotta első rendes közgyülését a Royal-szálló fehér termében Reiner Mór elnökletével. Az elnöki megnyitó után dr. Havas Nándor olvasta fel az ipartestület 1922. évi jelentését, amelyben megállapitotta, hogy az 1922. év még mindig a háboru gazdasági hatásait tünteti vissza. A szabadforgalom hátrányairól panaszkodik a jelentés. A nehéz gazdasági viszonyok miatt több kávéházat kellett bezárni. A kávésipar fellendülése csak akkor remélhető, ha ezt az ipart teljes egészében átadják a szabadforgalomnak.

A »Jóbarátok« uzsonnájukat a következő helyeken tartják meg, minden szerdán d. u. 4 órakor:

március 21-én: Németh József vendéglőjében, VII., Wesselényi-utca 57;

március 28-án: Noszál Ferenc vendéglőjében, VIII., Rákóczi-ut 47;

április 4-én: Boross Gyula vendéglőjében, I., Márvány-utca 6.

A »Jóbarátok« uzsonnáján szivesen látják az uj kartársakat is.

Áruüzlet.

Rizs eladását az importőrök és nagykereskedők beszüntették, mert az eladott mennyiségeket egyáltalában nem tudják pótolni. Elvétve még hozzáférhető Burma II tételekért 270—275 K-t, fényes Burmáért 280—300 K-t kérnek.

Szardinia készletei majdnem egészen kifogytak. Elvétve még kapható; 200 grammos portugál illusztrált dobozokért 370 K-t és azon felül kérnek. Magas dobozokban 400—420 K. Szardellagyürü 360—380 korona, szardellapaszta 110—120 K.

Az élelmiszerpiacon megélénkült a kereslet, mindamellett, hogy majdnem minden cikk ára emelkedő tendenciát mutat. A legfeltünőbb az áremelkedés a huspiacon, aminek okát egyrészt a korona romlásában,

Kávéházi és vendéglői berendezések. **Orbán Jakab** Budapest, IV., Szerb-utca 9. Aluminium és ónacél evőeszközök.

Wellner alpacca és alpacca-ezüst evőeszközök.

Boschán Károly és Artur borpincéi
Kőbánya, Ónodi-utca 5. Telefon: József 59-38. Sürgönycím: Boschán Kőbánya
Régi bevezetett cég — Szolid kiszolgálás. Állandó nagy választék

de főként a forszirozott exportban találni meg. A legutóbbi marhavásáron előmarha ára kg-ként 35—50 K-val emelkedett, az élősertésé pedig 20—30 K-val. Ezek az áremelkedések a kisfogyasztásban azt jelentik, hogy a hus ára kg-ként 100—150 K-val drágult. A fogyasztás nem annyira detailban, mint inkább engrosban nyilvánul meg. A marhahus kimérve: elsőrendü 960—1060 K, másodrendü 680—820 K, borju bőrben, fejjel és lábbal kg-ként 720—740 K, kimérve 580—640 K, sertéshus 980—1080 K, zsirsertés 960—1000 K, olvasztani való szalonna 1040—1240 K kg-ként és a zsir, amely egyik napról a másikra 100 K-val drágult, kg-ként 1400 K. Bárányhus 860—960 K, birka 496—650 K.

Baromfiban nagy az áruhiány, ugy hogy az árusoknál alig van áru. Hizott liba 1600—1700 K, csirke és poulárd H1000 K, pulyka 1000 K, libahus 1000—1500 K, libamáj 3500—4000 K, libaháj 2200 K, aprólék 500—800 K.

A halpiacon még mindig nagy áruhiány van, pedig a kereslet élénk. Élő ponty 700—1300 K, jegelt 800 K, élő csuka 700—1100 K, harcsa 1200 K, keszeg 300 K, süllő 1600—2000 K kg-ként.

Zöldségfélében bőven van áru, a kereslet változatlan, szintugy az árak is. Egyedül a paraj lett olcsóbb, kg-ja 45—50 K. Idei saláta darabonként 20—30 K, melegházi hónaposretek kötegje 40—50 K.

Főszerkesztő: **Dr. Kőhler Aladár.**
Felelős szerkesztő és kiadó:
Ihász György örököse: dr. Kiss Istvánné.

Hüttl Tivadar
Budapest, V. Dorottya-utca 14. szám
Dus választék
kávéházi és vendéglői
porcellánokban

Üveg, porcellán
kávéházi és vendéglői **korona-hitelesitett edények, teljes konyhafelszerelések a legolcsóbb napi árban kaphatók**
Horvát József
Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 5.
(a Ferenc József-hid közelében)
Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Vendéglői bérlet.

Beled nagyközségben a Gróf Cziráky József tulajdonát képező emeletes

szálloda és vedéglő

a hozzátartozó kert és egy holdas szántóval 1923. évi április hó 24-től kezdődőleg bérbeadatik. Részletes feltételek betekinthetők a Gróf Cziráky Uradalmak központi jószágigazgatóságánál **Rábakecölben,** az uradalmi intézőségnél **Dénesfán,** avagy alulirott ügyvédi irodájában **Kapuvárott.**

Ajánlatok 1923 március 31-ig irásban ugyanitt nyujtandók be. Az ajánlatok felett a tulajdonos szabadon dönt.

Kapuvár, 1923. évi március hó 17-én.

Dr. Takácsi Nagy Endre.
ügyvéd.

Székely Mihály Részvénytársaság

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 35. - Telefon: József 112—81. - Sürgönycim: Borszékely.
Központi pincészet: Budafok, Dunasor 6.

Singhoffer M. József utóda

Brozek János

halnagykereskedő
Központi vásárcsarnok
Telefon: József 46—52

„Magyar Uriborok"

Tokajhegyaljai Borkiviteli R.-T.
Mád. — Budapest, V., József-tér 2—3.

Ajánlja
szomorodni- és aszuborait
hordókban és palackokban.

AMBRA Likőrgyár Részvénytársaság

a Beszterczebányai Első Magyar Gyümölcslepárlás cs. és kir. udv. szállítók budapesti telepe VII, ILKA-UTCA 25-27
Telefon-szám: József 24—44

Magyar Bortermelők

kiviteli pincészete r.-t.
V., Dorottya-utca 3. Telefon: 26—20.
Központi pince
Sörház-u. 10. és 20. BUDAFOK Telef. Budafok 82
PINCÉK: BONYHÁD WIEN, XIX., BRÜNN.
Csak elsőrendü urasági fajborok.

Schaumburg Lippe herceg

villányi pezsgő-gyára
és udv. pincészetének
központi irodája:
Budapest, V., Nádor-u. 16.

Vendéglői, kávéházi BRAUN GYULA

berendezéseket legmagasabb árban vesz és legjutányosabban elad
Budapest, VII., Sip-u. 14.
Telefon: József 122—97.

SÖRCSAPOK, BORÁSZATI CIKKEK!

MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR
BUDAPEST, VII., KAZINCZY-UTCA 47.
TELEFON: I. 128—27.

GSCHWINDT-féle R.-T.

BUDAPEST / BUDAFOK / NAGYKŐRÖS
Felhivja a t. fogyasztóközönség figyelmét elsőrangu rumgyártmányaira, zamatos gyümölcspárlataira valamint a legismertebb külföldi gyártmányokkal teljesen egyenrangu, kiválóan finom cognac- és likörkülönlegességeire.

Vendéglők, kávéházak, legszivesebben a

Csépány pinczékben

szerzik be borszükségleteiket.
Szolid termelői árak!
Szabad borkóstolás! Kedvező feltételek!
Budapest, VI., Aradi-utca 16. :-: Telefon: 158—10.

Fleischmann áruház

Az ország legolcsóbb áruháza!

Angol, francia női és férfi szövetkülönlegességek, selyem, vászon, zefir, karton és batiszt áruk állandó nagy raktára.

Schottisch divatflanel	430.—
Pongyola- és bluzkelmék	457.—
Selyembatisztok	365.—
Schottisch női ruhakelme	895.—
Duplaszéles gyapjuscheviottok minden szinben	1395.—
Duplaszéles divat csikosszövet	1575.—
140 cm. széles gyapju férfiszövet	1975 tól
130 cm. széles női kosztümszövet	2225. tól
Eredeti angol homespum tiszta gyapju férfiszövet	4950. tól
Flotir törülközők	225.—
Kelengyevászon	385.—
Posztó női és gyermekkamasni	57.—

Maradékok meglepő olcsó árakban!
Kérem a cimre figyelni!

Károly-körut 24. szám

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri beiktatás szavankint 20 korona.
A legkisebb apróhirdetés ára 100.~ korona.

Hektograph-étlapsokszorositó, papirszalvéta, fogvájó legolcsóbban beszerezhető Berkovits Károlynénál, Budapest, Sip-u. 4. Telefon: József 125—31.

Minden vendéglős kizárólag Elsőrendü magyar gyártmány!
Chillingworth acélevőeszközt vásárol!

FROHNER JÓZSEF R.-T. TELEFON BUDAFOK 42
BUDAPEST—BUDAFOK Pincészet: BUDAFOK

Hazai Fatermelő Részvénytársaság Budapest
Közp. iroda: V., Hold-utca 21. Telefon: 9-62, 121-56, 121-57, 121-88.
Táv. cím: FAHOLZ
Gyár: VII., Egressy-ut 28-30. Telefon: József 92-18., 133-11.
A legmodernebb felszerelésü butorgyarában gyártja a jelenkor leghygienikusabb butorait, nevezetesen: „XYLOS" szabadalmazott ágyak, „XYLOS" szabadalmazott ágybetétek, complett hálószobák
Városi ráktár: Anker-köz 1. Tel.: 16.
Magyarországi bizományos: KURZ ÉS TÁREA.

Fanda Ágoston és Zimmer Péter utóda
Zimmer Ferenc
halászmester és halnagykereskedő :-: udvari szállító.
Budapest, Központi vásárcsarnok. Telefon: József 49—04.
Fiók: József-tér 13. Telefon: 150—65.

Hirmann Ferencz fémöntőde és fémárugyára
Budapest, VII., Csányi-utca 7. Telefon: József 138-03., 138-04.
Készit bor- és sörcsapokat, sörkimérő készüléket, szőlőszeti és borászati cikkeket stb.

Mindenféle evőeszközök,
kávéházi és vendéglői berendezések.
Alpacca és Chinaezüst Müvek SZALAY S. SÁNDOR
Budapest, V., Erzsébet-tér 4.

Aromatika Vegyimüvek R. T. Budapest
gőzüzemü illóolaj, äther és essencia gyár.
Vezető márkái 80%-os absolut rum-äther, likörgyári essenciák és illóolajak.
Gyár és iroda: I. Maros-utca 21. Telefon: 32—36.

Eredeti KEGLEVICH COGNACOT
csakis a Budafokon 1882-ben alapitott
GRÓF KEGLEVICH ISTVÁN UTÓDAI
cognacgyár r.-t. gyárt es hoz forgalomba.
Óvakodjunk hasonhangzásu, magát jogtalanul gyárnak hirdető és védjegybitorlásért elsőfoku birói itélettel már elmarasztalt cég értéktelen áruitól. :-:
Kitünő minőség! Versenyárak Figyelmes kiszolgálás!

PALUGYAY
·PEZSGÖ·

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVE

Ifj. Nagy István
központi vásárcsarnok
Telefon József 46-83
Friss zöldség, Burgonya, Hagyma üzeme

TOKAJI COGNAC A LEGJOBB
Első Tokaji Cognacgyár R.-T. Tokaj.

Engl Bernát és Tsa R.-T Budapest, Közp. Szeszfőzde.
Ajánlja mindennemü gyümölcspálinkáját

Gessler Altvater Triple sec

ALAPITTATOTT 1890.
DIETZ M. BUDAPEST, VIII. Népszinház-utca 19
bornagykereskedés Telefon József 30-72
Sziklapincék: BUDAFOK, KOSSUTH LAJOS-UTCA 86

Cifka József
sör és pincegazdászati cikkek szaküzlete
Budapest V. kerület Vilmos császár-ut 48. sz. (Bajnal-utca sarok.) Telefon száma 28—92
Ajánlja minden e szakmába vágó cikkekkel dusan felszerelt raktárát.

Minden háztartásban a legolcsóbb
Z S I R
a „Vénus" étolaj
mely legfinomabb minőségben minden nagyobb füszerkereskedésben kapható. Gyártja és szállitja
Olajmüvek r. t. Kohn Adolf és Tsa Győr.
Központi iroda Budapest, Báthory-u. 5.
Telefon 8—22 és 57—68

Uránia könyvnyomda (tul. Székely Artur) Budapest, VII., Dohány-utca 10. Telefon: József 40—50.

XXIX. évfolyam. 7. szám. 1923 április 5.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta kétszer, minden hó 5-én és 20-án

Előfizetési ár:
Egész évre ... ... 2400 — K
Fél évre ... ... 1400 — K

Alapította IHÁSZ GYÖRGY 1884-ben

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Tűzoltó-utca 15.

Kéziratok, előfizetések és egyéb küldemények ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 2—4-ig.

HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCÉREK ÉS KÁVÉHÁZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY

Az adóvallomási ivek kitöltése.

Az 1923. évre szóló általános kereseti adó lapja az 1922. évben elért tiszta kereset lévén, á kell mutatnunk az előző számokban hangoztatott figyelmeztetéseinkre, ahol kiemeltük azt, ogy ennek a vallomásnak *számszerűnek* kell ennie.

Mivel a jelen cikkünkben csupán a vallomási v kiállítására vonatkozó gyakorlati értékü tájéoztatást óhajtunk nyujtani, csak röviden térünk i arra, hogy nehéz lesz számszerü vallomást dni annak az adózónak, aki 1922. évben nem ezetett a *kiadásairól* is könyveket.

A pénzügyminiszter ur akarva-nemakarva, de lfeledte azt, hogy a kötelező könyvvezetés sak az 1923. év január hóval vette kezdetét, agyis, amig az adózó a *kiadásai* számára is ezet a folyó évben hatóságilag hitelesitett „felegyzési" könyvet, addig az 1922. évről a be em jegyzett cégek részéről csak a „bevétel" an a forgalmi adókönyv utján hitelesen igaolva, mig a mult évről szóló kiadásainak tényeges felmerülésében az adókivető hatóságok fognak dönteni. Hogy ez a „döntés" milyen lehet, arról meggyőződtünk már a különböző egyenes adókat megállapitó határozatok „indokolásaiból", amelyek szerint a vallomások „megbizhatlanok", amelyekkel szemben tehát az „összeiró bizottságok", mint a helyi és az adózó fél kereseti viszonyaival „ismerős" szervek becslését nevezik és fogadják el irányadóknak.

Ne feledje el tehát senki azt, hogy az adóügyi hatóságok előtt hitelt érdemlően csak a „nyers bevétel" fog ismeretes adat lenni a forgalmi adókönyv alapján, mig a „kiadásokat" hiteles alakban — bár könyvek nélkül — igazolni kell.

Aki tehát az 1922. évben felmerült üzemi kiadásait igazolni nem tudja, vagy nem fogja, ki van téve annak, hogy nyers bevételével szemben nem igazolt kiadásai nem részesülnek elismerésben, hanem adóköteles jövedelme *becslés* utján fog megállapittatni.

Van abban egy „kis" finánchuncutság, hogy mig a bevételekről szóló forgalmi adókönyv feljegyzései feltálalnak bennünket az adóügyi mütőasztalra és pedig az uj törvény szerint már az 1922. évi alapon, a kiadási tételeink könyvvezetés hijján szabadmérlegelés tárgyát képezik, noha szerintünk csak akkor lehetne a „bevételek" rovatot törvényszerü elbirálás alá venni, ha „kiadási" tételeink hitelessége ugyancsak részesülhetne a törvényes védelemben.

Értse meg mindenikünk, hogy forgalmi adókönyvünk most a legnagyobb ellenségünk, amelynek nyilt bevallásával szemben fel kell sorolni összes üzemi kiadásainkat is.

Mennél kevesebb kiadást tudunk igazolni, annál nagyobb lesz az adóalap, vagyis maga az adótétel.

Előrebocsátjuk azt, hogy a hatóságok csak az „összeirási" iveket kézbesitik ki és szedik össze a házmesterek utján, de a vallomási ivet mindenkinek el kell hozni 8 koronáért az illetékes adószámviteli hivataloktól.

1. A vallomási iv belső oldalán I. alatt be kell irni az 1922. évben elért *nyers bevételt*, vagyis a forgalmi adókönyvben 1922 január 1-től december 31-ig elért napi bevételek teljes

Ösztreicher Lipót és fia Nándor bornagykereskedése Budapest, V. Váci-ut 4
A nyugoti pályaudvarral szemben
Bejárat a Kádár-utcából
1922. évi borászati kiállitáson aranyéremmel kitüntetve Kiváló minőségü ó- és uj borok állandóan raktáron

Glancz Sámuel Budapest, V., Rudolf-rakpart 1. (Tudományos Akadémia épületében)
Hungária Bank Exportborosztálya
Saját termésü és egyéb fajborok. — Legnagyobb választék, legolcsóbb árak.
Nagyban — kicsinyben. Telefon: iroda 190-19, lakás 157-69.
Szőlőtelepek: Soltvadkert, Borota, Dzsidapuszta, Szentendre, Mérgespuszta.

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés
Telefon: József 59—78. X., Kőbánya. Telefon: József 59—78.
Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe.

összegét. Figyelmébe ajánljuk olvasóinknak, hogy ez a bevételünk nemcsak a mi titkunk, hanem erről tudnak a forgalmi adóhivatalok is, mert az időszaki ellenőrök feljegyzik a bevételek és a lerótt adóbélyegek összegét is.

3. Miután ekként bevallottuk az 1922. évi brutto bevételünket, be kell vallani — nagyon szivesen tesszük — az 1922. évi összes üzemi kiadásainkat.

Ennél a rovatnál kiemeljük azt, hogy nem szabad kiadásnak számitani azt a pénzt és cikkeket, amit a saját, vagy családunk szükségleteire forditottunk, mert ezek összege az adóalaphoz tartozik.

A levonásba helyezhető tételeket „üzemi kiadások alatt soroljuk fel, amelyekből legfontosabb az „a) anyag- és árubeszerzése" tétel. Legokosabb dolog ezeket egy külön ivben részletezni és azt a vallomáshoz füzni. Itt fel kell sorolni a konyhai bevásárlásokat, a borszámlát, a sörkönyv adatait, a pálinka, likőr, ásványviz vételárait, hordók, üvegek vételárát, jégszámlát, szóval mindazt, ami anyagbevásárlásra forditatott.

Az 1. b) alatt beirjuk azt az összeget, amit javitásra, renoválásra, ablaktisztitásra, hordójavitásra, töréspótlásra, felszerelésjavitásra kiadtunk.

Az 1. c) alatt beirjuk az alkalmazottak fizetéseit és természetbeni ellátásuk becsléssel megállapitandó ellenértékét. Ennél a becslésnél alapul kell venni azt a napi összeget, amely a munkáspénztári besorozó számnak a táblázatban megfelel.

Az 1. d) és e) tételeknél a nyugták, fütésnél becslés összege is megfelel, ahol a konyhai fütőanyag is beirható.

Az 1. f) alatt felsorolhatók a netaláni fuvarköltségek, utazási, borszállitási költségek, ujévi és jótékonysági adományok, hirlapelőfizetések.

A 2., 3., 4. folyószámokra felmerült kiadásokat mindenki ismerheti.

Az 5. számnál külön sorolandók be az 1922. év folyamán tényleg befizetett III. o. adók, jövedelem és vagyonadó (forgalmi és fényüzési adó *nem*), ipartestületi és kamarai illetékek, munkáspénztári dijak, italmérési illetékek, hitközségi adók, járdafoglalási dijak, vizdijak, a közüzemi pótlékok, kincstári haszonrészesedés, kéményseprési dijak.

A 6., 7., 8. számok adatai felmerülés szerint

Mindezek összegezése után jelentős összeg levonandó a nyers bevételből és ekkor megkapjuk az *adóköteles tiszta kereseti nyereséget.*

Az adót valószinüleg rövidesen ki is fogjuk vetni és ezért már jóeleve ajánlatos lesz az eddigi adóhátralékokat kiegyenliteni, ha lehet, mert bizony meg leszünk akadva ilyetén tartozásunk rendbehozásával.

Felteszünk minden olvasónkról annyi gondosságot, hogy vallomásának beadásával nem fog késni, vagy elmaradni, mert egyrészt az április hóban elegendő idő áll rendelkezésére, másrészt pedig a mulasztás vagy oktalan ellenállás keserü következményekkel fog járni.

Ugy tudjuk, hogy sokan folyamodtak a könyvvezetés alól való felmentésért, amely kérelmek felett a hatóságok csak ezen adóvallomások beérkezése után fognak határozni, de már most hangsulyozzuk azt, hogy a *vendéglősségnek nem áll érdekében a könyvvezetés alól való mentesités.*

Aki jól megnézi a vallomási ivet, az látja, hogy a hiteltérdemlően igazolt kiadások levonatnak a brutto bevételből és ezért érdemes egy feljégyzési könyvet vezetni.

Ha a hatóság rákényszerit engem arra, hogy bevételemet — amelyet ellenőriz, — hitelesnek nevezendő forgalmi adókönyvben vezetnem kell, csak örülni kell, ha a kiadásaimat is vezethetem egy olyan feljegyzési könyvben, amelyet a hatóság maga hitelesit, mert akkor a jövőre, amidőn az 1923. évi jövedelmemet kell majd bevallanom, akkor nem kell kapkodni és törni a fejemet, számlákat keresgélni és könyvkivonatok után keresgélni, — mint mostan, — hanem egyszerüen előveszem a feljegyzési könyvemet, amelynek bevételi rovatába be van irva a forgalmi adókönyv bevételi összege naponként, a kiadási rovatba pedig az összes kiadásaim bennfoglaltatván, azok összegét egyszerüen átirom a vallomási ivbe és [aki ezekután nem hisz, neki adom a könyvemet szórakozzék vele és adja össze.

Iparunkban a forgalmi adó és feljegyzési könyvek elegendő támpontul szolgálnak a valóságos jövedelem megállapitására, az anyagbeszerzési és árunyilvántartási könyvek, raktári könyv, mérleg stb. pedig sem nem vezethetők

GEDEON TESTVÉREK BORNAGYKERESKEDŐK BUDAPEST
Mintapincék: VII., Munkás-utca 3. szám Telefon-szám: József 24—89 **Pincészet: Budafokon.** Városi iroda: VII. Szövetség-utca 9. szám Telefon-sz.: József 15-46 és József 14-3
Állandó nagy raktár minden fajta legkitünőbb uj és ó borokból

Kiváló buteliás boraink mellett könnyü és nehéz hordós borainkat is ajánljuk
GRÓF SOMSICH TIHAMÉR BORGAZDASÁGI R.-T. / Központi iroda: Budapest, VI., Teréz-körut 9. / Telefon: 142-85.

n nem fogják azokat tőlünk követelni, leg-bb is csak a jogi személyek tulajdonát képező ndéglői üzemekre fogják korlátozni.
Hisszük azt, hogy a fentiekben eléggé ért-tően ismertettük az elfogadható vallomások nyujtására szolgáló ismereteket. Ha azonban lakinek mégis kétségei volnának, ne nyuljon dig tollhoz, ne irjon be addig semmit, amig zzáértőt meg nem kérdezett.
Ipartestületünk és a szaklapok szerkesztőségei, magunk is, — készségesen állunk a hozzánk fordulók rendelkezésére, hiszen azért va-unk; aki pedig hanyagságból, ismerethiány-l, vagy bármi más okból helytelen vallomást na. olvassa el az adóiv első oldalán a „Fi-elmeztetés" 4. pontját és gondolja meg, hogy iszemüleg, vagy tulságos önbecsülésből is leeshetik az „adócsalás" büncselekményébe, ol aztán már nem segithetünk rajta együtte-n valamennyien sem.

KESZTLI KARÁTSONY ÁDÁM
soltvadkerti bortermelő borainak pincéje
BUDAPEST
Német-utca 1. József-körut sarokház.

Elite-márka
Fiume
Brandy Medicinal
„Fiume" szójegyre különösen ügyelni!
Adriatika RT.
Budapesti telep: I., Fehérvári-ut 9.
Telefon: József 88—09.

Az uj lakásrendelet tervezete.

A magyar »népjólét« minisztere az uj lakásrendelet tervezetét megküldötte a drágasági bizottságnak és innét jutott ki a nyilvánosság elé husvéti ajándékul a hivatalos drágitás olyan mértéke, amely a korona zuhanásának lejtőjén Berlin, Varsó, sőt Bécs felé visz bennünket.

A termelés árdrágitása soha nem merészkedett olyan mérvü áremelésre, amely előre bátor megmondani, hogy valamely közszükségleti cikk ára a még eljövendő május havi ár százpercentes felemelését fogja keresztülvinni három hónap mulva augusztus elsejére.

Ezt a drágitást nem a termelő csinálja a maga zsebére, nem a bankár a tőzsdei hasznának növelésére, — hanem a népjóléti miniszter sózza a nyakunkba néhány száz háziur gondtalan jövedelmeinek fokozására.

A parlament részéről néhány ellenzéki ember a lakásrendeletet politikai okokból támadja meg; az érdekeltségek elnökei, ügyészei és titkárai hivatalból, vagy hivatásból tüzik tollhegyre a horribilis béremeléseket, a lakók és bérlők nagy hányada pedig teljes lethargiával csupán abból a szegletből tekinti ezt a legpéldátlanabb drágitást, hogy annak bekövetkeztével üzleteiben és irodáiban áthárithatja a többletet üzletkörének zsebére.

De azzal nem számol sem a rendelkező hatalom, sem a védekező érdekeltségek, hogy sok százezer ember nem fog alkalmat találni a bértehertöbblet áthárítására és erre sok iparos vagy üzletember sem fog teljes fedezetet kereshetni, tehát végeredményben az emelések és a nyomában járó drágulás ujabb exisztenciákat fognak letörni és émbereket, családokat juttatnak az utcákra.

Nem kutatjuk, hogy a politikai hatalom birtokosa, a parlamenti többség miért nem veszi a lakásügy kérdését saját törvényhozási hatáskörébe és miért vonakodik törvényhozási uton rendezni ezt a minden pártkérdés fölött álló ügyet és miért engedi csupán egy miniszteri rendelet keretében eldugva »megoldatni«?

Vagy tán nem mer ez a többség szint vallani és a rendelet mérhetlen árdrágitásának ódiumát szivesen háritja át egy már távozófélben lévő miniszter hattyudalának?

Bármiként álljon ez a kérdés a politika szempontjából, — ez nem tartozik mireánk, — de az kétségtelen, hogy a pártpolitika fedezi a miniszterei és azok cselekedeteiért felelős marad; nem is fogunk majdan csodálkozni azon, ha ennek a politikának biztos bukása után a lakásügy ilyetén »megoldása«, mint nagy és végzetes hiba, egy másik felfogás részére kitünő fegyvernek fog bizonyulni.

Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi R.-T. Telefon: 93—87.
Budapest, VI., Szobi-utca 6. (Eötvös-utca sarok.)
Pincéjéből a legjobb minőségü ó és uj fajborokat a legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönhordóban házhoz szállit.

KATZKY lakatos, motor- és gépipari részvénytársaság, Budapest.
Takaréktüzhelyek minden kivitelben.
Vendéglők és kávéházak részére különleges kivitelben!
Iroda és mintaraktár: VI. Andrássy-út 5.
Telefon: 22-78
Gyártelep: VII., Angol-utca 8–10. Telefon: József 96-74.

Kétségtelen az, hogy minden cáfolat és tagadás ellenére a kormány részéről valaki, vagy többek lekötötték magukat jogászi felfogásból a szabadforgalom felé gravitáló háztulajdonosoknak és emlékezünk olyan kijelentésekre, amelyek először a teljes felszabadítást már most május elsejére betrombitálták. Az érdekeltek heves támadásai azonban mérsékletre intették a magánjog akadémikus csatárát és elhangzott a miniszteri kijelentés, hogy a szabadforgalom megvalósulására progresszív utat választott.

Ezt a progresszív utat rajzolta le rendelettervezetében a népjóléti miniszter.

Senki nem zárkózhatik el okos fővel azelől, hogy a bérek ne kövessék az általános drágaság olyan mértékét, amelyet a házak karbantartásának lehetősége megkiván, de másoldalról senki ne feledkezzék meg arról, hogy a házbérjövedelem, mint munkanélküli jövedelem, nem követelhet magának olyan védelmet és támogatást, amely meghaladja a termelő munka védelmét és erőszakos növelésével százezreket sujtván a földhöz, végeredményében országot ront néhány száz ember érdekében.

Részletkérdés ugyan, de megérdemli a figyelmet az a miniszteri kijelentés, hogy a béremelés alapjául az 1914. évi bérösszeg fog szolgálni. Ez az igéret csak néhány napja hangzott el és már előttünk áll a leggyorsabb Fregoli-példa, mert a rendelet az 1917. évi bérek szerint alakitja a májusi bérek szorzatait.

Azt is megértjük a miniszteri észjárás alapján, hogy májusra a régi bér többszöröseit fizetjük, hiszen május közel van, — de hogy augusztusra és novemberre ezek a bérek ismét a duplájukra emelkednek, már nem tudjuk a most adott gazdasági és pénzügyi helyzetből megmagyarázni és nem akarjuk elhinni, hogy Vass József miniszter ur valamelyik ihletett órájában prófétai képességekkel áldatván meg, már a jövőbe tekinthetett volna és koronánk olyan szörnyü leromlását láthatta, amelynél egy boltocska gazdája, aki 1917. évben 3000 kor. bért számitván, májusban 150.000 K-át, augusztusban 300.000 K-át, novemberben pedig 450.000 K-t fog és bir fizetni.

Vajjon számolt-e azzal a miniszter ur, hogy ilyen népjólét mellett az ebédjéhez való szelet kenyere legalább 5000 koronába fog kerülni és ha már erre nézve meg is birt volna nyugodni, biztos-e abban, hogy meg is tudja érte fizetni ezt az árat; ha pedig a saját személye részéről ezt a drágaságot elbirja, számolt-e azzal, hogy ebben az országban sok olyan ember él, akinek sem miniszteri, sem püspöki jövedelmei nincsenek?

Ha erre a rendeletre a szegény emberek lelkéből kellene véleményt mondanunk, akkor beleütköznénk egyik-másik büntetőtörvénykönyvi §§-ba, de igy csak azt merjük állitani, hogy 1867 óta sehol a világon ilyen szellemü rendelettervezetet még nem gyártottak, amely a mai pénzügyi állapotban előre merészel bér összegeket ½ és ¾ évre megállapitani és sorai közt bemondja az utasitást a legnagyobb méretü, ugrásnéli küli árdrágitáshoz.

Még miniszteri rendelet nem inditott meg annyi bér mozgalmat, mint ahány ennek a nyomán fog járni az elsőrendü élelmicikkek, az összes egyéb közszükség letek szédületes drágulása példája lesz egy olyan állapotnak, amelyben az őstermelő állam népeiből a városok lakossága ujból belekóstol a szovjetnyomorba és nézni fogja a föld termelvényeinek exportja mellett a saját rongyosságát, gerstlijét ujból.

A rendelettervezetet vázlatban a következőkben is mertetjük:

A 4000 lélekszámot meg nem haladó községekbe 1923 május 1-én a lakások forgalma teljesen szabadd válik. Ennél nagyobb községekben a szabad forgalma 1925 november elsei hatállyal állitják vissza. Az üzle célra szolgáló és nem lakás céljaira épült helyiségek a háztulajdonos bejelentés és lakásigazolvány nélk szabadon bérbeadhatja. Átruházás vagy csere ilyen he lyiségeknél csak a háztulajdonos hozzájárulásával é vényes. A további szakaszok szintén a háztulajdonosc érdekeit szolgálják. Igy például az egyik szakasz sze rint, ha a tulajdonos egy üres lakást magának aka lefoglalni, vagy egy közeli rokonának akar bérbeadn azt igénybevételi eljárás nélkül teheti meg. Bármely lakásrészt albérletbe lehet adni beejelentés és lakásiga zolvány nélkül. Lakást átruházni csak a háztulajdonc beleegyezésével lehet, s ha a háztulajdonos beleegyc zik, a lakásügyi hatóságnak szintén hozzá kell járulni. Minden üres telket igénybe lehet venni, ha a tulajdonc nem hajlandó azon maga épittetni. A béremelést ig tervezi a miniszter: 1923 május 1-én az 1917. évi no vember 1-én érvényben volt lakbérek harmincszoros 1923 augusztus 1-én pedig az 1917 november elsc bérösszegek ötvenszerese fizetendő. Üzlethelyiségek május 1-én az 1917. évi november elsejei bérösszeg ötvenszeresét, 1923 augusztus 1-én százszorosát, n vember 1-én pedig százötvenszeresét kell fizetni. H a bérlő szembetünően kedvező anyagi helyzetben va vagy lakása az indokoltnál és szükségesnél nagyob házbére az általában megjelöltnek kétszeresére eme hető. Addig, mig a szabadforgalom teljesen hely nem áll, a háztulajdonos a bérelt helyiségben ne köteles karbantartási és helyreállitási munkálatokat v gezni. A 60., 62. szakaszok a szabad felmondásról szó nak. Ezek szerint indokolás nélkül felmondhatók: hatszobás és nagyobb lakások 1923 november 1-é ötszobás lakások 1924 május 1-én, négyszobás lakás

„Victoria" borkereskedelmi rt.
Budapest, VII., Baross-utca 98. sz. Koszoru-utca sarok. Telefon: József 8-53
Ajánlja vendéglősöknek kiváló borai

ZÖLD-FA ÁRUHÁZ

Vendéglői konyhaberendezések,

edények, gépek, főző- és sütő-eszközök, asztalnemüek, üvegek és porcellánok.

Vendéglősöknek árkedvezmény.
A Központi csarnokkal szemben.

1924 november 1-én, háromszobás lakások 1925 május 1-én, kétszobás lakások 1925 november 1-én. Irodák, üzletek és raktárak helyisége felmondható 1923 november 1-én. A népjóléti miniszter 1923 május 1-én akarja hatályba léptetni az uj lakásrendeletet.

Nem tudjuk elhinni, hogy ebből a szörnyszülöttből kötelem hárul reánk és valamiképpen reméljük, hogy ez a rendelet alkotójához fog visszakerülni.

Mit szól ehhez a pénzügyminiszter és a deflációs politika? Ki bukik el az ezen rendeletben kialakult kormányfelfogásban?

Mit szól ehhez a drágitáshoz az Árvizsgáló Bizottság?

Közreadjuk azt a szomoru hirt, hogy a 0.17 és 0.11 centimeos koronaárkülönbözet által felhozott pénzhiányt 20 milliárdnyi papirpénz kibocsátásával akarják fedezni, amit ujabb 20 milliárd fog követni?

Mit szóljunk a költségvetéshez?

Jobb megoldás az, ha nem zárjuk be a tőzsdét, nem korlátozzuk az exportot, nem lépünk a bankuzsora nyakára, nem fekszünk rá a nagytőke és a termelés áremeléseire?

Egyelőre azt látjuk, hogy több papirpénz lesz, ismét viharos lesz a tőzsde, élénkül az export, szaporodnak a sztrájkok, drágul a bér, a piac, nagyszerü pártheccek élénkitik a Ház üléseit, 1000 korona lesz egy zöldpaprika, 110 korona marad a feltétes főzelék, az egyetemeken tanulnak az ifjak, szaporodnak az autók, koldussá lesz ujabb néhány százezer ember — és a miniszteri bársonyszékek valami olyan ujfajta csirizzel vannak kipreparálva, hogy ha valaki rájuk ül, azt onnét soha lekaparni nem lehet.

Hol vannak azok a jó idők, amikor a kétszer bukott tanulókat kicsaptál az iskolából?

Nem tudjuk pontosan, hogy mi történik ma körülöttünk, csak azt érezzük, hogy a termelés és tőke támogatásának versenyében ismét védtelenül maradt sok százezer ember.

A karaván halad, de a kutya már nem ugat, mert egyszer csak neki is meg kell dögleni, jóllehet a karaván elfeledte, hogy ez a kutya hosszu ideig hüséggel, okosan és jól vezette.

Ennek a kutyának a sorsára jutott immár a magyar középosztály és az iparos, a sorsát pedig nem kerüli el a karaván sem és aztán valamennyinek a csontjait letakarják a bölcs politika és a bölcs rendeletek.

CASSANDRA LIKÖR
COCKTAIL
BOWLE
Budapest, I., Zita királyné-ut 7.

Ha eladó

vendéglője, szállodája vagy kávéháza van, vagy

ha venni akar

hirdesse azt

a Vendéglősök Lapjában

Vendéglő szép lakással bérbeadó, társulható, vagy egészben átvehető. Jelige: »Szép lakás«. (12)

Vendéglő Teleki-tér közelében, óriási italfogyasztással, 2 millió koronáért eladó lakással. Jelige: »2000000«. (13)

Máriaremetei nagyvendéglő berendezéssel együtt eladó. Jelige: »Remete«. (14)

Sarokkocsma, más célra is alkalmas, szoba-konyha lakással sürgősen, olcsón eladó. Jelige: »Olcsó«. (15)

Eladom jutányosan jóhirnevü és jómenetelü VII. kerületi vendéglőmet, esetleg 2 szobás beköltözhető lakással. Jelige: »Beköltözhető«. (16)

Forgalmas nagyvendéglő lakással eladó. Jelige: »Buda«. (17)

Vendéglő Budán, kitünő hely, lakással 2½ millió koronáért eladó. Jelige: »Aranyüzlet«. (18)

Vendéglő Budán, kerthelyiséggel, 2 teremmel, háromszobás lakással, zongora, fényes berendezés, kaszinóhelyiséggel 4,000.000 koronáért eladó. Jelige: »Fényes üzlet«. (19)

Elsőrangu vendéglőm lakással, bérszerződéssel, joggal, sürgősen eladó. Jelige: »VII. kerület«. (20)

Berettyóujfaluban levő a mai kor minden igényeinek megfelelően berendezett nagy forgalmu és jó menetelü **vendéglőmet** más oldalu elfoglaltságom miatt megfelelő tőkével rendelkező szakembernek bérbeadnám. Cim: Lisztes Lajos, Berettyóujfalu.

Hüttl Tivadar

Budapest, V. Dorottya-utca 14. szám

Dus választék
kávéházi és vendéglői
porcellánokban

Bárminő gyártmányu
Szürők javitása

Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javitása.

FRANK és BERGER
~ ~ BUDAPEST ~ ~

IRODA: VIII., Bezerédy-utca 3. Telefon: József 74—05.
GYÁR: X., Liget-utca 22. szám. Telefon: József 60—69.

Püspöki urgadalmi bérpince r. t. Vác
Központi iroda: Budapest V. Zrinyi-u. 7.

A fizetések ujabb rendezése.

A drágaság növekedésével ipartestületünk előljárósága az ujabb bértáblázatot léptette életbe:

Éttermi segéd és szobapincér heti fizetése	1800.—
Felszabadult borfiu heti fizetése	900.—
Kisegitők hétköznap	400.—
Kisegitők vasárnap, ünnepnap és bankett alkalmával	500.—

Kisegitő éttermi segéd szombat, vasárnap, vagy mulatság alkalmával, ha kora reggeltől késő estig van foglalkoztatva, 600 korona. A kisegitő éttermi segéd ha zárórán tul van foglalkoztatva, a megállapitott kisegitési dijon felül 30% pótkisegitési dijat kap és pótvacsorát. A kisegitő éttermi segéd a periferiákon külön utiköltséget kap.

Főpincér, főszakács, gazdasszony, felirónő, pincemester és az a csapos, aki pincemesteri teendőket végez, fizetése szabad megegyezés tárgya.

	A. B.	C.
I. osst szakács heti fizetése	7600·—	
II. „ „ „ „	5460·—	
III. „ (felszabadult szakács 1—2 éven belül)	2700·—	
Sütőmester	5460·—	
I. mészáros	5000·—	
II. „ ahol csak egy van	3700·—	
Entrée szakácsnő önálló heti fizet.	4500·—	3400·—
„ „ ahol szakács van	3900·—	
Tésztaszakácsnő heti fizetése	3900·—	3000·—
Tésztáslány „ „	2400·—	2000·—
Chefkézilány „ „	2700·—	2100·—
Salátáslány „ „	2700·—	2100·—
„ ahol hideg szakács van	2000·—	
Futólány heti fizetése	1500·—	1200.—
Mosogató fekete	1800·—	1650·—
„ fehér	1800·—	1650·—
Csapos szakképzett heti fizetése	2700·—	2100·—
„ kezdő „ „	1950·—	1500·—
Házi szolga „ „	1650·—	1500·—
Ezüstös „ „	1650·—	1500·—
Tányéros „ „	1650·—	1500·—
Szállodai szobaasszony heti fizetése lakással és élelmezéssel		350.—
Szállodai szobaasszony heti fizetése lakással, élelmezés nélkül		750.—
Szállodai szobaleány heti fizetese lakással és élelmezéssel		700.—
Szállodai szobaleáuy lakással, élelmezés nélkül		1200.—
Szállodai bérszolga és háziszolga lakással és élelmezéssel		350.—
Szállodai bérszolga és háziszolga lakás és élelmezés nélkül		750.—
Szállodai takarítónő és szobaputzer lakással és élelmezéssel		1500.—
Szállodai takarítónő és szobaputzer lakással, élelmezés nélkül		4500.—
Szállodai takarítónő és szobaputzer lakás nélkül élelmezéssel		2000.—
Szállodai takaritónő és szobaputzer lakás és élelmezés uélkül		5000.—

A kisegitő konyhaszemélyzet kisegitési dij fejében heti fizetésének $^1/_4$ részét kapja, pl. a tésztásleány heti fizetése 2400 korona, tehát a kisegitő tésztáslány napi kisegitési dija 600 K.

Hetenként kötelező 24 óra (egy nap) szabadnap szezonüzletek kivételével. A felmondás kölcsönösen három nap, mely időre azonnali elbocsájtás esetén, amennyiben azonnali elbocsájtásra törvényes ok nem forog fenn, élelmezés és egyéb természetbeni járandóság megváltására napi 240 korona. Az erre vonatkozó nyilatkozatot a személyzet minden tagja a felvételkor mindenkor irásban kiállitja, illetve ilyen irásos nyilatkozatot kell aláirnia. Ott, ahol a fizetések ebben a táblázatban megállapitott összegnél máris magasabbak. azok le nem szállithatók.

Ezen bértáblázat 1923 április 1-én lépett életbe.

FELHIVÁS
VIDÉKI ELŐFIZETŐINKHEZ!

Tisztelettel kérjük azon t. kartársakat, akik még az idei előfizetési dijjal hátralékban vannak, hogy azt postafordultával beküldeni sziveskedjenek, mert annak kiküldöttel való beszedése részünkre igen nagy anyagi megterhelést jelent.

A »VENDÉGLŐSÖK LAPJA«
szerkesztősége és kiadóhivatala,
Budapest, IX., Tüzoltó-utca 15.

SALZER J. Telefon: J. 101-30. Iroda és raktár: Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 15. sz. Alapitási év 1887.

Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, sütemenyhüvelyek, modern szervirozáshoz papirszalvetták és papirabroszokat. SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15.

IGYUNK ILONA VIZET!!
A „MESTERSÉGES ÁSVÁNYVIZEK KIRÁLYNŐJE."
Megrendelhető az Artézia szikvizgyárnál Budapesten, VII., Egressy-út 20/c. szám
Telefon: József 92—26

Salgó Testvérek :: Részvénytársaság
bornagykereskedők - szeszárugyár
Budapest—Kőbánya.
Központi irodák, gyártelep és borpincék:
X. Korponai-utca 16-18. sz.
Telefon: J. 59-03. Sürgönycim: Salgóék

A mértékhitelesitő figyelmeztetése.

Bár nem hisszük, hogy a régebbi hitelesitési ivegedényeink azóta lekoptak volna, vagy kisebbek lennének, de rendelet maradván rendelet, a birságok elkerülése végett közöljük az Ipartestület elnökségéhez intézett átiratot, amely szerint sok lenne a régi hitelesitésü edény. A közigazgatás nem tudja, hogy ma százakba kerül az uj pohár, amelyből ugyis eleget törnek és ujabb kiadásokról gondoskodik.

Az átirat a következő:

Tekintetes Elnökség!

Budapest.

A hivatal által az 1907. évi V. tc. 21. §-a alapján végzett mértékellenőrzések alkalmával azon tény észleltetett, hogy a közforgalom céljaira még mindig tetemes számu olyan palackok és ivóedények használtatnak, melyek nem felelnek meg a fenti törvény végrehajtására kiadott rendelkezéseknek.

Az 1920. évi 42126/920. számu kereskedelemügyi miniszteri rendelet 21. §-a a hitelesitési kötelezettség alá eső kocsmai palackok és ivóedényekre előirja, hogy mindazok, melyeket az 1907. évi V. tc. életbelépte előtt az 1874. évi VIII. tc. alapján müködő mértékhitelesitő hivatalok hitelesitettek, a fent idézett rendelet életbeléptétől 1920. évi szept. hó 1-től számitott két év után a hitelesitési bélyeg érvényét veszti s igy ezek 1922. évi szeptember 1-e után a közforgalomben nem használhatók.

Ugyancsak az 1920. évi 42126/920. számu kereskedelemügyi miniszteri rendelet 22. §-a a 4 deciliteres és 4 centiliteres ürtartalmu poharakra elrendeli, hogy azok ezen rendelet életbeléptétől számitott egy év, vagyis 1921 szeptember 1-e után, tekintet nélkül a hitelességi bélyeg keltére, a forgalomból kivonandók.

Minthogy az előbbi pontokban leirt ivóedényekből még mindig nagy mennyiség van forgalomban, felkéri a hivatal a Tekintetes Cimet, hogy jelen átirat tartalmát az Ipartestület t. tagjaival megfelelő módon közölni sziveskedjék, hogy mindazok, kiknek üzleteiben ilyen ivóedények használatban vannak, azokat onnan távolitsák el.

A hivatal kötelessége ugyanis mindazok ellen, kiknél mértékellenőrzések alkalmával ilyen ivóedényeket talál, a feljelentést megtenni s az ivóedényeket hivatalos zár alá venni.

Tájékozásul közli a hivatal, hogy csak olyan kocsmai palackok és ivóedények használhatók közforgalomban, amelyeken a hitelesitési évszámnak utolsó két számjegye s a korona alatt a hitelesitést végző tisztviselő személyi bélyegzőjének száma egy teljes körvonalban van foglalva.

Schuckert Ferenc,
mértékhitelesitési felügyelő
hivatalfőnök.

BORPALOTA R. T.

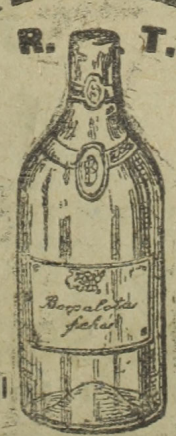

Vendéglősök részére
legolcsóbb beszerzés
BUDAPEST, VIII TELEFON
KENYERMEZŐ-UTCA 6.

Hirschfeld Dániel és fia bornagykereskedők
Aranyéremmel kitüntetve. Telefon: 163—18.
Központi irodák: Budapest, V., Erzsébet-tér 16. Borpincék: Kiskőrös - Budafok.
Városi pincék: Budapest, VII., Dohány-utca 71. (Bejárat a Szövetség-utcából)
Állandó raktár mindenfajta kitünő uj és óborokból.

Vendéglősök figyelmébe!!

Parlamenti borpincészet kibővitette telepét hordósbor nagykereskedésre. Nagy választék kitünő fajborokban.

Iroda és pincék: **VI., Vilmos császár-ut 25. sz.**
Telefon: 103—31.

A
vidék legnagyobb
és legmodernebb

szálloda-, étterem- és kávéházüzlete eladó.

Ajánlatokat
„Nagy tőkeerő" jeligére
a kiadóhivatalba kérünk

SZENT ISTVÁN
PORTER SÖR!

A
POLGÁRI SERFŐZDE
páratlan különlegessége

HIREK A NAGYVILÁGBÓL.

Hymen. Reiner István, a Budapesti Kávésipartestület népszerű elnökének Reiner Mórnak fia, mult hó 25-én tartotta esküvőjét Wolfner Zsuzsikával Budapesten.

Április 5-én esedékes a közüzemi pótlék. A közüzemi pótlékról szóló szabályrendeletet a belügyminiszter kevés változtatással most hagyta jóvá. A rendelet értelmében a február 1-én esedékes közüzemi pótlékot április 5-ig kell megfizetni, mely részlet azonban az elmult februári évnegyedre érvényes s ezért az ez évnegyedre már fizetett 60 százalék a most fizetendő összegből levonandó. Annak a kimutatásnak, melyet a főváros már régen elkészitett s amely egyes lakók között a közüzemi pótlék felosztását mutatja, már megkezdték a kiosztását s minden lakó a háziurtól jogosan követelheti fizetéskor az eredeti kimutatás felmutatását.

A személyzet élelmiszerváltsága után járó forgalmi adó lerovásának helyessége érdekében értesitjük olvasóinkat, hogy egyenlőre a leves és a feltétesfőzelék mindenkori eladási árait kell alapul venni és a személyzet élelmezésének megváltási összege gyanánt a napi bevételhez mint bevételt hozzávenni. Minthogy e két étel ára ma napi 240 koronának felel meg, ezt az összeget — 240 K — kell a személyzet napi és fejenkinti megváltási összegnek bevételébe venni. Hasonlóképpen kell a személyzet kereseti adójának kiszámitásánál is eljárni. Itt is napi 240 koronát kell ellátás cimén a fizetéshez és a keresethez hozzászámitani és az igy nyert heti kereset után kell a kereseti adót leróni.

A vendéglői asztaltársaságok közül a „Spóregyletek" cimén ismeretes jótékony alakulatokra nézve is áll a belügyminiszter azon rendelete, hogy az egyesületekről szóló törvény rendelkezései szerint hatóságilag jóváhagyott alapszabályokkal kell birniok. Amelyeknek ilyen jóváhagyott alapszabályaik nem volnának, igyekezzenek azokat megszerkeszteni és bemutatni, mert annak lesznek kitéve, hogy könyveiket és pénzeiket elkobozzák és feloszlatják őket. Ebben természetesen nem kell zaklatást látni, mert, nézetünk szerint, az alapszabályok elkészitése nem nagy munka, de a törvényszerű fennállás és működés kivánatos is.

Az üzletek nyitási ideje. A korcsmákról szóló fővárosi szabályrendelet 9. szakasza szerint a székesfőváros területén levő korcsmák április 1-től szeptember 30-áig — a vasárnapok kivételével — reggel 5 órakor nyithatók.

Kristály ásványviz Szent Lukács-fürdő, Budapest, III., Zsigmond-utca 25—27. :—: Telefonszám: 43—90

Cázik Ernő bornagykereskedő
Budapest, IX. Üllői-ut 47. sz. (Mária Terézia laktanya pincéjében.) Uradalmi fajborok mindenkor raktáron

Vendéglői konyhafelszerelési cikkek szaküzlete

Székely János és Társa vaskereskedő
Budapest, IV., Vámház-körut 12. :-: (Szikszai vendéglő mellett.)

Szállodások és vendéglősök részére 10% árengedmény.

Háromszáz vagon burgonya kivitelét kérik Szabolcsból. Szabolcsból hivatalos értesítést kapott a főváros zöldségüzeme, hogy az ottani termelők hajlandók nagyobb mennyiségü burgonyát 16 koronás nagybani árért átengedni. Ilyen olcsó ajánlatot kapott Szabolcsból több budapesti burgonyanagykereskedő is. Ezekből az következik, hogy a szabolcsi termelőknél még igen nagymennyiségü burgonya van elvermelve. A szabolcsi termelők a fölöslegként mutatkozó burgonyakészletek külföldi elhelyezésére kiviteli engedélyért folyamodnak a kormányhoz. Számításuk szerint mintegy 300 vagont kitevő burgonyafölösleg van ma Szabolcsban.

Járdafoglalási díj. A főváros közgyülése a tanács előterjesztésére a járdafoglalási díjat a luxus-üzletek (a és b) csoportjánál az 1921. évi díjtételek kikerekített hatszoros összegében, az általános díjzsabás I—VIII. csoportjában pedig az 1921. évi díjtételek kikerekített négyszeres összegében állapította meg.

A Szállodások, Vendéglősök, Kávések, Pincérek stb. Országos Nyugdijegyesületének igazgatósága f. é. március hó 2-án tartotta rendes havi ülését. Napirend előtt elnök elparentálja az egyesületnek váratlanul és tragikus körülmények között elhalt alelnökét Kittner Mihályt. A mult havi ülés jegyzőkönyvének hitelesitése után jogtanácsos bemutatja a budapesti és szombathelyi választmányok elszámolásait és jogtanácsos bejelenti, hogy az idén megtartott vendéglősbál tiszta jövedelméből az Ipartestület 400.000 koronát adományozott az egyesületnek.

Az országos nyugdijegyesület elnöksége értesíti a m. t. igazgatósági és felügyelőbizottsági tagjait, hogy minden hó utolsó péntekjén tartják igazgatósági üléseiket. A posta drágulása folytán külön meghivót nem küldenek.

A »Jóbarátok« asztaltársasága a szokásos szerdai uzsonnáját a következő helyeken tartja:

április 11-én: Keszey Vince urnál, VII., Rákóczi-ut 44. szám;

április 18-án: Rettinger Márton urnál, I., Horthy Miklós-ut 14.

A »Jóbarátok« uzsonnáján szivesen látják az uj kartársakat is.

Vendéglősök vacsorái. A vendéglősök vacsorái a következő helyeken lesznek: április 13-án Wágner Béla urnál, VI., Andrássy-ut 44; április 27-én Gambrinusz étteremben, VII., Erzsébet-körut 29; május 11-én Hoffmann János urnál, I., Pálya-utca 3; május 28-án Boross Gyula urnál, I., Márvány-utca ; junius 8-án Márkus Imre urnál, Alsó-Margitsziget.

A berlini zenéskávéházak elbocsátják a muzsikusokat. A városi tanács fölemelte a vigalmi adót a zenéskávéházakban és vendéglőkben, ugy hogy ezentul ezek a helyiségek nem 30—50 márka vigalmi adót tartoznak fizetni minden egyes vendég után, aszerint, hogy milyen rangban sorakoznak, hanem általában 200 márkát. A rendelet már életbelépett és a zenéskávéházak a vendéglőkkel együtt elhatározták, hogy beszüntetik a zenét és elbocsátják zenészeiket, mert eddig maguk fizették minden vendég után a vigalmi adót, de az uj megterheltetést nem birják el. Körülbelül 2000 zenész maradt igy kenyér nélkül és csak azokban a helyiségekben fizetik még a muzsikusokat, amelyek szerződést kötöttek velük. A zenészek küldöttségben fognak a városi tanács elé járulni, hogy a vigalmi adó leszállitását kérjék.

Pitli-bár. Tipikus pesti speciálitás; aligha van ilyesmi másutt a világon. És az az érdekes benne, hogy akármilyen fiatal »intézmény«, multja is van és az eredete visszanyulik a háborus és forradalmas idők szesztilalmas, zárórás korszakába. Hogy mégis most válik publikussá, annak az a magyarázata, hogy mind mostanáig titokban virágzott és a napokban — akár csak a rendes bárokban — egy parázs verekedés a rendőrség elé juttatta a pitli-bárt egy haragos följelentés alakjában. Egy uriember tett panaszt a pitli-bár tulajdonosa ellen — árdrágitásért. A rendőrség meginditotta az eljárást és ekkor kiderültek a következők: Annak idején, amikor a szesztilalom megjelent, legelsőbb is a konfliskocsisok ijedtek meg a standokon. Megbizták hát a kocsimosót, hogy szerezzen a pokol fenekéről is pálinkát. A jó »wasserer«, ez a kocsimosó hivatalos neve, szerzett is jóféle mérges bundapálinkát és a pesti lumpok között csakhamar hire futott, hogy a forgalmasabb standokon a jó wassererek pitlijében most is akad záróra után egy-két flaskó pálinka. Ma már alig van Pesten éjszakai ember, aki ne tudná, hogy hol akadhat rá a »pitli-bár«-ra. Mind mostanáig szépen virágzott, sőt kivirágzott a nagyszerü uj intézmény, mig aztán a minap az egyik éjszakai vendég fuldrágának nem találta a — konyakot. Sokallotta egy kupicáért 400 koronát, összeveszett a wassererrel, lárma és verekedés után jött a rendőr és megszületett a feljelentés. A derék rendőr aztán igy kezdte a jelentését:

— Jelentem, hogy az Akácfa ucca sarkán lévő pitli-bárban tegnap este, stb.

Igy vált hivatalos fogalommá a pitli-bár. Annó 1923.

Kávéházi és vendéglői berendezések. **Orbán Jakab** Budapest, IV., Szerb-utca 9. Aluminium és ónacél evőeszközök.

Wellner alpacca és alpacca-ezüst evőeszközök.

»PASTEURIT«
Pincegazdasági cikkek

HOLLY EDE ÉS TSA
Mindenfajta kénlemezek. Asbest kénlemezek.

Budapesten, VI. kerület, Felsőerdősor-utca 48. szám. Telefon száma: József 166-24.

A közbiztonsági sör. Még a régi jó békevilágban történt, hogy a nemrég még közismert józsefvárosi népmulatóhelyen, a Kisvigadóban a mulató vendégek, bakák, hintáslegények és cselédleányok vasárnaponként nagy gondot okoztak az ügyeletes rendőrfogalmazónak, aki bizony azóta már főtanácsos a főkapitányságon. Minden héten nagy verekedések voltak a Kisvigadóban és a fogalmazónak gyakran kellett rendőrökkel rendet teremtenie, ha ugyan még idejekorán be tudott avatkozni, hogy a véres összecsapást megakadályozza. A fogalmazó ur egyik estén benézett a söntésbe, ahol látta, hogy a söröshordó mögött hatalmas veder áll, amelyben valami barnássárga folyadékot pillantott meg. A pincérek ugyanis a söröspoharak fenekén hagyott sört — a hanzlit — odaöntötték és idekerült a bor maradéka is. Ha uj megrendelés érkezett, a fürge csapos rendszerint félpohárral a vödörből meritett, a csapról ráeresztett egy kis habzó sört, majd belenyomott a pohárba egy deci szódavizet. A rendőrfogalmazó csodálkozva szemlélte, hogy milyen keveréket visznek azután a vendégnek.

— Hát kérem szépen — magyarázta a fogalmazónak a vendéglős — ha én mindig igazi sört adnék, akkor a fogalmazó ur akár állandóan kivont karddal strázsálhatna a rendőreivel és naponta néhány halottat vitethetne el innen. Ettől az italtól azonban még a részegek is kijózanodnak, mert ez az a bizonyos közbiztonsági sör. Különben tessék csak idefigyelni.

Ebben a pillanatban néhány félig részeg ember érkezett a helyiségbe, akik sört rendeltek. A gazda maga vitte nekik az italt, amelyet megkóstolván, valamennyien félrehuzták a szájukat. A duhajok, mintha lecsendesedtek volna egy kissé, mintha a mámor is elszállt volna és a vendéglősnek arra a kérdésére, hogy kivánnak-e ujabb sört, valamennyien kijelentették, hogy nem kell, elég volt.

— Tetszik látni — fordult a vendéglős mosolyogva a rendőrfogalmazóhoz — ez ama bizonyos közbiztonsági sör, amelytől a részegek is kijózanodnak.

Jól jár,

ha üzlet vételnél vagy eladásnál a

„Vendéglősök Lapjához“

fordul.

Áruüzlet.

Aprilis 1-től ismét drágább a só. A pénzügyminiszter ujból szabályozta a só árát. Aprilis elsejétől kezdve az ételsó ára nagyban mázsánként 7200, a marhasó ára pedig 5400 korona. Ehhez képest az ételsó fogyasztói ára kicsinyben 78, a marhasóé pedig kg-ként 60 korona. A sóárusitás nem esik forgalmi adó alá.

Liszt és őrlemény. A másodkézből származó helyi áru jegyzése a következő: 0-ás liszt 240, 2-es 235, 6-os 230, korpa 6200 korona.

Füszer és gyarmatáru. A piacon a forgalom a minimumra korlátozódott. Az érdeklődés igen élénk, de a nyomasztó pénzhiány miatt senki sem tud vásárolni. Az importőrök tartózkodnak az eladástól, részben azért, mert az utánpótlás körülményes, részben pedig, mert a kormány március 30-ától kezdődőleg ismét jelentékenyen emelte a vámfelpénzeket. Ugyszólván csak azok adnak el, akiknek folyó kiadásuk fedezésére pénzre van szükségük és az árak is eszerint változnak. A feketeborsért 1500, a köménymagért 3800—4000, a szegfüszegért 4200 koronát kérnek. A kávé rendkivül élénk keresletével szemben egyáltalában nincs kinálat, mert a készletek már majdnem teljesen kifogytak.

Bor és pálinka. A borpiacon a vevők csak hosszabb terminusra vásárolnak, az eladók ezzel szemben csak rövid átvételre hajlandók árujukat piacra bocsátani s ezenkivül az eladott áru 50 százalékát azonnal szeretnék készpénzben megkapni. A szeszpiacon az Orsz. Szeszértékesitő r.-t. március 27-től kezdődő érvénnyel a szesz árát a következőképpen állapitotta meg: az általános szerrel való denaturálás céljára szolgáló adómentes szesz 400, ecetgyártásra való adómentes szesz 500, adóköteles ipari szesz 550, fogyasztási célokra szolgáló adóköteles szesz 650 korona. A gyümölcspálinkapiacon az üzlet szük keretek között mozog és azonnali szállitásra alig történik üzlet. Árak: törköly 800—850, seprüpálinka 810—840, szilvórium 1150, borpárlat 1100—1300 korona.

Főszerkesztő: **Dr. Köhler Aladár.**
Felelős szerkesztő és kiadó:
Ihász György örököse: dr. Kiss Istvánné.

Boschán Károly és Artur borpincéi
Kőbánya, Ónodi-utca 5. Telefon: József 59-38. Sürgönycim: Boschán Kőbánya
Régi bevezetett cég — Szolid kiszolgálás. Állandó nagy választék

Székely Mihály Részvénytársaság

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 35. - Telefon: József 112—81. - Sürgönycim: Borszékely.
Központi pincészet: Budafok, Dunasor 6.

Ha kiváló szép **dióbélre** van szüksége, hivja József 15-13-at.
Elsőrangu **málnaszörp, méz, mák, bab** stb. pontosan házhoz szállitva kapható.
VADAS JAKAB, BUDAPEST, DUGONICS-UTCA 3-5.

AMBRA Likőrgyár Részvénytársaság
a Beszterczebányai Első Magyar Gyümölcslepárlás cs. és kir. udv. szállitók budapesti telepe **VII, ILKA-UTCA 25-27**
Telefon-szám: József 24—44

„Magyar Uriborok"
Tokajhegyaljai Borkiviteli R.-T.
Mád. — Budapest, V., József-tér 2—3.
Ajánlja
szomorodni- és aszuborait
hordókban és palackokban.

Eredeti KEGLEVICH COGNACOT
csakis a Budafokon 1882-ben alapitott
GRÓF KEGLEVICH ISTVÁN UTÓDAI
cognacgyár r.-t. gyárt es hoz forgalomba.
Óvakodjunk hasonhangzásu, magát jogtalanul gyárnak hirdető és védjegybitorlásért elsőfoku biroi itélettel már elmarasztalt cég értéktelen áruitól.
Kitünő minőség! Versenyárak Figyelmes kiszolgálás!

GSCHWINDT-féle R.-T.
BUDAPEST / BUDAFOK / NAGYKŐRÖS
Felhivja a t. fogyasztóközönség figyelmét elsőrangu rumgyártmányaira, zamatos gyümölcspárlataira valamint a legismertebb külföldi gyártmányokkal teljesen egyenrangu, kivalóan finom cognac- és likőrkülönlegességeire.

Vendéglők, kávéházak, legszivesebben a
Csépány pinczékben
szerzik be borszükségleteiket.
Szolid termelői árak!
Szabad borkóstolás! Kedvező feltételek!
Budapest, VI., Aradi-utca 16. :-: Telefon: 158—10.

Fleischmann áruház

Az ország legolcsóbb áruháza!

Angol, francia női és férfi szövetkülönlegességek, selyem, vászon, zefir, karton és batiszt áruk állandó nagy raktára.

Schottisch divatflanel	430.—
Pongyola- és bluzkelmék	457.—
Selyembatisztok	365.—
Schottisch női ruhakelme	895.—
Duplaszéles gyapjuscheviottok minden szinben	1395.—
Duplaszéles divat csikosszövet	1575.—
140 cm. széles gyapju férfiszövet	1975. tői
130 cm. széles női kosztümszövet	2225. tői
Eredeti angol homespum tiszta gyapju férfiszövet	4950. tői
Flotir törülközők	225.—
Kelengyevászon	385.—
Posztó női és gyermekkamasni	57.—

Maradékok meglepő olcsó árakban!
Kérem a cimre figyelni!

Károly-körut 24. szám

SÖRCSAPOK, BORÁSZATI CIKKEK!
MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR TELEFON:
BUDAPEST, VII., KAZINCZY-UTCA 47. I. 128—23.

Minden vendéglős kizárólag Elsőrendü magyar gyártmány
Chillingworth acélevőeszközt vásároljon!

FROHNER JÓZSEF R.-T. TELEFON BUDAFOK 42
BUDAPEST—BUDAFOK · Pincészet: BUDAFOK

Magyar Bortermelők
kiviteli pincészete r.-t.
V., Dorottya-utca 8. Telefon: 26—20.
Központi pince
Sorház-u. 10. és 20. BUDAFOK Telef. Budafok 82
PINCÉK: BONYHÁD WIEN, XIX., BRÜNN.
Csak elsőrendü urasági fajborok.

Singhoffer M. József utóda
Brozek János
halnagykereskedő
Központi vásárcsarnok
Telefon: József 46—52

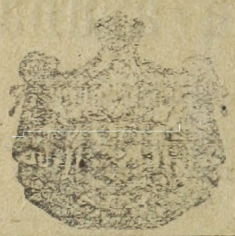
Schaumburg Lippe herceg
villányi pezsgő-gyára és udv. pincészetének
központi irodája:
Budapest, V., Nádor-u. 16.

Hirmann Ferencz fémöntőde és fémárugyára
Budapest, VII., Csányi-utca 7. Telefon: József 138-03., 138-04.
Készit bor- és sörcsapokat, sörkimérő készüléket, szőlőszeti és borászati cikkeket stb.

Vendéglői, kávéházi berendezéseket legmagasabb árban vesz és legjutányosabban elad
BRAUN GYULA Budapest, VII., Sip-u. 14. Telefon: József 122—97.

PALUGYAY
·PEZSGŐ·

TÖRLEY
TALISMAN·CASINO·RESERVE

Cifka József
sör és pincegazdászati cikkek szaküzlete
Budapest V. kerület Vilmos császár-ut 48. sz. (Hajnal-utca sarok.) Telefon száma 28—92
Ajánlja minden e szakmába vágó cikkekkel dusan felszerelt raktárát.

TOKAJI COGNAC A LEGJOBB
Első Tokaji Cognacgyár R.-T. Tokaj.
Engl Bernát és Tsa R.-T Budapest, Közp. Szeszfőzde.
Ajánlja mindennemü gyümölcspálinkáját

Üveg, porcellán
kávéházi és vendéglői korona-hitelesitett edények, teljes konyhafelszerelések a legolcsóbb napi árban kaphatók
Horvát József
Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 5.
(a Ferenc József-hid közelében)
Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Aromatika Vegyimüvek R. T. Budapest
gőzüzemü illóolaj, äther és essencia gyár.
Vezető márkái 80%-os absolut rumäther, likőrgyári essenciák és illóolajak.
Gyár és iroda: I. Maros-utca 21. Telefon: 32—36.

Minden háztartásban a legolcsóbb
ZSIR
a „Vénus" étolaj
mely legfinomabb minőségben minden nagyobb füszerkereskedésben kapható. Gyártja és szállitja
Olajmüvek r. t. Kohn Adolf és Tsa Győr.
Központi iroda Budapest, Báthory-u. 5.
Telefon 8—22 és 57—68

BAK BÉLA kádármester
Budapest, X. ker., Kelemen-utca 27. szám.
Állandó nagy raktár uj és használt boroshordókban. Megrendeléseket is vállal. ◆ Telefon: József 91—95.

Urdúla könyvnyomda [tul. Székely Artur] Budapest, VII., Dohány-utca 10. Telefon: József 40—80.

XXXIX. évfolyam. 8. szám. 1923 április 21.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta kétszer, minden hó 5-én és 20-án

Előfizetési ár:
Egész évre ... ... 2400·— K
Fél évre ... ... 1400·— K

Alapitotta IHÁSZ GYÖRGY 1884-ben

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Tüzoltó-utca 15.

Kéziratok, előfizetések és egyéb küldemények ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 2—4-ig.

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCÉREK ÉS KÁVÉHÁZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY

Ipari továbbképzésünk akadályai.

Van nekünk egy tanonciskolánk, javuló tanuló-anyagunk, jó tanerőink, oktatási célokra egy kis pénz is jut — és vannak olyan vágyaink, hogy ez az oktatás teljesebb, nivósabb legyen és főleg vágyunk arra az ideális állapotra, amelyben a már felszabadult és müködő munkásságunk ipari továbbképzése is lehetővé válna.

A folyton felfelé való törekvés óhajánál nem kielégitő jelenség egy ország közmüvelődési viszonyaiban az, ha van egy millió müvelt embere, de fejletlen ipara, félmüvelt kereskedelme, analfabéta vagy csak éppen irástudó többsége.

Nálunk elég ránézni az importcikkek rettentő mennyiségére és sokféle fajaira, amely látvány a legerősebb bizonysága annak, hogy iparunk bölcsőkorát éli és iparosaink nagy általánosságban szakmüveltségük fejlesztésére vannak rászorulva.

Általában a kézmüipar van elmaradva, különösen a vidéken, azért, mert ipar izlés nélkül nem fejlődhetik, izlést pedig csak a kultura hiv életre és fejleszthet értékké.

Különösen szükség van a mi iparunkban kulturára, izlésre, áruismeretre, nyelvtudásra.

Mindezeknek a magját el lehet vetni a serdülő fiatalság lelkében még a tanoncidőkben, hiszen igazán sok fáradozásra van szükség, mig a tanuló a pincében, konyhában, étteremben és az üzletek irásbeli munkájában jártasságra tesz szert. Ezen kivánalmak tökéletesitése ugyis meghaladja a tanoncidők kereteit és javarészben a munkaadóra hárul a fiatla segéd további nevelése, mégis fájdalommal gondolunk arra, hogy jó lenne egy kis továbbképző tanfolyam a borismére, szakácstudományra, nyelvismeretekre, kereskedelmi tevékenységre és az iparral kapcsolatos jogi, köztörvényi szervek és teendők megismerésére.

Borus homlokkal gondolunk azokra az időkre, amikor tanulni vágyó fiatalságunk előtt nyitva állott a külföld és Bécs, Svájc, Berlin, Páris, London, Nizza, az internacionális fürdőhelyek, de még Amerika is dicsérőleg emlitette a magyar pincért, vendéglőst, üzletvezetőt, szálloda-, fürdőigazgatót.

Ma a külföldön élő magyar — leszámitva Amerikát, — zaklatásnak van kitéve; megfigyelés alatt áll, alig kap beutazási engedélyt, a valutáris viszonyok miatt pedig tanulmányutról szó sem lehet.

Egyes szakmákban azonban ma is vannak tanulmányi ösztöndijak, iparkamarai segélyek és az elhelyezésnél egyes szervek támogatják a tanulni külföldre vágyókat.

Mi ugy gondoljuk, hogy fiatal munkásaink között vannak olyanok, akik nyelvismeretre tettek szert és előmenetelük, egyéniségük, magaviseletük,

ZÖLD-FA ÁRUHÁZ RÉSZVÉNY TÁRSASÁG BUDAPEST IV. VÁMHÁZ KÖZ

Vendéglői konyhaberendezések,
edények, gépek, főző- és sütő-eszközök, asztalnemüek, üvegek és porcellánok.
Vendéglősöknek árkedvezmény.
A Központi csarnokkal szemben.

Ösztreicher Lipót és fia Nándor bornagykereskedése
Budapest, V. Váci-ut 4
A nyugoti pályaudvarral szemben
Bejárat a Kádár-utcából
1922. évi borászati kiállitáson aranyéremmel kitüntetve Kiváló minőségü ó- és uj borok állandóan raktáron

Glancz Sámuel Budapest, V., Rudolf-rakpart 1. (Tudományos Akadémia épületében)
Hungária Bank Exportborosztálya
Saját termésü és egyéb fajborok. — Legnagyobb választék, legolcsóbb árak.
Nagyban—kicsinyben. Telefon: iroda 190-19, lakás 157-69.
Szőlőtelepek: Soltvadkert, Borota, Dzsidapuszta, Szentendre, Mérgespuszta.

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés
Telefon: József 59—78. X., Kőbánya. Telefon: József 59—78.
Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe.

tudnivágyásuk megérdemelné azt, hogy elmehessenek idegenbe tanulni.

Természetesen erre a lehetőséget nekünk kellene megnyitni. Elsősorban az álláskeresés volna elintézendő, amely nem ütközne komoly nehézségbe, ha megemlitjük azt, hogy iparunk nem egy kiválóságának vannak elökelő külföldi pályatársai, jó baráti összeköttetései, akik legyenek bár akármilyen hazafiak, de befogadnák szolgálatukba az ajánA hely biztositása után csak másodrangu kérlottakat.

dés volna a vizum, utiköltség és egy kis segély. Sem a kereskedelmi kormány, sem az iparegyesület, sem az iparkamara nem huzódozna az ut egyengetésétől, pénzbeli áldozattól és ipartestületünk pénztárában is akadna egy kis utiköltségre való.

Egy kis felhivás, egy kis adomány, egy kis jóakarat ezen a téren több munkát végezne minden szónoklatnál és a támogatott ifjuban értékes kartársat láthatnánk viszont, szociálpolitikai tekintetben pedig olyan jótékony hatás jelentkezne, amely mellett minden tulzó pártnevelés egyszerü locsogássá törpülne el.

Nézzünk utána, hátha lehetne ebből a dologból valamit kihozni ?

A sörgyárak váratlanul emelték a sör árát.

Tiz nap mulva ujabb sördrágitást terveznek.

A sörgyárak ma közölték az árak nagyarányu felemelését. Amugyis visszafejlődőben van nálunk a sörfogyasztás, mert az eddigi árakat sem tudták megfizetni a fogyasztók, érthető tehát, ha a vendéglősök nagy nyugtalansággal fogadták a gyárosok mai bejelentését. Az uj árak a következők:

Tizfokos sör hektóliterenkint 10.300 korona ;
tizenkétfokos hektóliterenkint 11.360 korona ;
tizfokos palacksör palackonkint 80 korona ;
tizenkétfokos palacksör palackonkint 90 korona.

Az árakban a 3 százalékos forgalmi adó és a házhozszállitás költsége bennfoglaltatik. A kimérők még nem számitották ki az uj fogyasztói árakat, de a régi árakhoz viszonyitva, a sörivóknak nagyobb drágulásra kell elkészülve lenniök. Tiz nap mulva aztán ujabb nagyobb áremelés következik az egész vonalon, amit a vendéglősök házbéremelés cimén szándékoznak végrehajtani.

Irányárak és a drágaság.

Az a rettenetes ellentét, amely a kényszeráron kiszolgálandó ételnemüek irányára és a napi drágulás közt van, nemkülönben a hatósági intézkedések nyomán járó drágaság szülte elkeseredés nyilatkozatokra, kérelmekre, sürgetésekre ösztönzi a sulyosan megkárositott iparostársainkat. Ennek az elkeseredésnek a tolmácsa az a nyilt levél, amelyet irója ipartestületünk elnökéhez intéz s amelyet itt közreadunk :

Mélyen tisztelt Elnök ur!

Ebben a hónapban a hivatalos lap két rendelettel ajándékozott meg bennünket. Az egyik az Árvizsgáló Bizottság rendelete, amely szerint a kényszeráru élelmicikkek irányárait a következőkben állapitja meg :

1. *Husleves vagy hamisleves* tájékoztató ára ($2^1/_2$ dl.)

a) az általános forgalmi adó betudásával adagonként . . . . . 24 K,

b) a fényüzési forgalmi adó betudásával adadonként . . . . . 26 K

2. *Főzelék feltéttel* tájékoztató ára (3 dl. főzelék és 6 dkg. sülthus)

a) az általános forgalmi adó betudásával adagonként . . . . . 145 K,

b) a fényüzési forgalmi adó betudásával adagonként. . . . . 160 K.

A másik rendeletet a magyar kormány a lakás, illetve üzletbérek ujabb megállapitása, azaz többszázszoros felemelése tárgyában adta ki.

Tudjuk, hogy azok a magas potentátumok, amelyek fel vannak ruházva a rendeletgyártás jogával, nem mindig olvassák el egymás rendeleteit és most arra kérem Tekintetességedet, méltóztassék ezt a két rendeletet szó nélkül eljuttatni két hatóságunkhoz és pedig az Árvizsgáló Bizottságét a népjóléti miniszter Urhoz, a béremelő rendeletet pedig a Bizottság elnökéhez.

Elnök Ur közérdekü tevékenységét egyszer már annyira lelohasztotta az irányárakhoz ragaszkodó Árvizsgáló Bizottság, hogy lemondott tisztéről e miatt és csak hosszas, valóban mindnyájunk ragaszkodó kapacitálása után tért közénk vissza.

A türelemre intő szavakat befogadtuk és várunk, de már nem igen tudjuk vezetni üzletein-

GEDEON TESTVÉREK BORNAGYKERESKEDŐK BUDAPEST
Mintapincék: VII., Munkás-utca 3. szám Pincészet: Budafokon Városi iroda: VII. Szövetség-utca 9. szám
Telefon-szám: József 24—89 Telefon-sz: József 15-46 és József 14-30
Állandó nagy raktár minden fajta legkitünőbb uj és óborokból

Kiváló buteliás boraink mellett könnyü és nehéz hordós borainkat is ajánljuk
GRÓF SOMSICH TIHAMÉR BORGAZDASÁGI R.-T. / Központi iroda: Budapest, VI., Teréz-körut 9. / Telefon: 142-85.

ket, nincs már elfizetni való pénzünk és meg kell még egyszer kisérelni felszabaditásunk elérését, az Ó. K. A. B. igájának lerázását, mielőtt a kényszeráron kiszolgálandó ételek eladását egyszerüen beszüntetnők, vagy pedig az irányárakat figyelmen kivül hagynók.

Elnök Ur, mint iparunkban elsőrendü szakember, be tudja bizonyitani, hogy 1800 koronás husból és drága tésztából, tojásból, zöldségből, drága távval, adóval, házbérrel nem lehet 24 koronás levest adni ráfizetés nélkül, mert ez a leves Önnek és nekem is 50—60 koronámban van.

Ebből a husból, drágá főzelékből, rántásból, 2200—2500 koronás zsirból nem adhatunk 145 koronáért 6 deka szinhust, 3 dl. főzeléket, mert ez Önnek is, nekem is mégegyszer ennyibe kerül.

Ha pedig 100 ilyen vendéget kiszolgálunk, akkor Ön is, én is ráfizetünk legalább 10—12 ezer koronát, — ha még lesz miből ráfizetni.

Békében 1 koronáért adtunk egy liter jó bort és 1 koronát kaptunk egy bécsiszeletért, de kerestünk mellette 20—20 fillért és ezekből a fillérekből megéltünk; olyan ételt nem kellett kiszolgálni, amire ráfizettünk volna.

Borunk ma is olcsó, ételeinken azonban ma már nem kereshetünk, örülünk, ha nem maradnak a nyakunkon. A bor ma csupán mégegyszer olyan áru, mint a szódaviz; a hus ára ezrekbe kerül és ebből kell adnunk ráfizetéssel. Mi nem kapunk »irányáron« semmit a piacon, sem a mészárosnál, sem ruhát, sem fát — és mégis irányáron, ráfizetéssel kell olyan cikket eladnunk, amelynek árait szabadon, O. K. A. B.-tól függetlenül, uzsorabiróságra tekintet nélkül, senkitől nem háborgatva, politikában uszva, exportban támogatva egy osztály diktálja: a termelők osztálya. Az övék a föld — ahogy mondják — és övék a hatalom. Az ő hatalmuk szellemének megnyilatkozásai a rendeletek, amit szépen szólva ugy mondanak, hogy a kormányzat simul az uralkodó politikához.

Ez a politika azonban minket romlásba visz és már eddig is szegénnyé lettünk a nyomában. Amig volt pénzünk, addig a maximális és irányárakon való eladást jótékonykodásnak neveztük, de már ma magunk is rá vagyunk erre szorulva.

Amig a termelő forgalmiadó mentességet, élvez, szőllőkölcsönt kap, földhözjutásnál megváltásra törvényt, pénzhez hitelt, exportnál vámmentességet, szállitásnál fuvardijkedvezményt, földadónál kiskulcsot, vagyonváltságnál mérséklést, kivánságra miniszterbuktatást, adófizetésnél buzaármegállapitást, — addig mi nem kapunk mást, csak rendeleteket.

Mivel pedig ezeknek a rendeleteknek a nyomán csak drágaság takad, ebben pedig mi előbb-utóbb a már kidőlt polgártársaink sorsára jutunk, nem türhetünk el többé semmiféle rendeletet, amely nyilvános károkat okozza és romlásunkat sietteti.

Azt tudjuk, hogy eddig Elnök Ur eredménytelenül kisérelte meg az O. K. A. B. hatáskörének lefejtését. A közélelmezési miniszterium az O. K. A. B.-ra tolja a kérdést, a kereskedelmi miniszterium pedig, amely hivatva lenne ebben dönteni, nem illetékes, mert a hatásköre más tárcák között van elosztva.

Eddig tehát ugy állana a dolog, hogy nincs hova fordulni, amely körülmény azonban egyáltalán nem jelentheti azt, hogy ennek az állapotnak meg is kell maradnia.

Mielőtt arra jutna a sor, hogy az irányárakon való kiszolgálást egyszerre és testületileg megtagadnánk, még egyszer fel kellene hivni a közélelmezési és kereskedelmi miniszteriumokat, hogy

Május hó 15-étől

4-500 liter tej

napi szállitásra,

cirka

2 mázsa csemege vaj

heti szállitásra,

leölt hizott baromfi (liba, kacsa, csirke) és mindenféle zöld főzelékek korlátlan mennyiségben leendő szállitására szerződést kötnék oly elsőrangu

éttermek és nagyobb háztartásokkal,

hol tekintetbe vennék föltétlen becsületes kiszolgálásomat: az áru minősége és annak ára vonatkozólag.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi R.-T. Telefon: 93—87.
Budapest, VI., Szobi-utca 6. (Eötvös-utca sarok.)
Pincéjéből a legjobb minőségü ó és uj fajborokat a legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönhordóban házhoz szállit.

KATZKY lakatos, motor- és gépipari részvénytársaság, Budapest.
Takaréktüzhelyek minden kivitelben.
Vendéglők és kávéházak részére különleges kivitelben!
Gyártelep: VII., Angol-utca 8–10. Telefon: József 96-74.
Iroda és mintaraktár VI. Andrássy-ut 54 Telefon: 22-78

a saját hatáskörükben vizsgálják meg a dolog jogi és gazdasági jelentőségét és pedig a sürgősséghez mérten. Ha az irányárak fenntartását látnák célszerünek, illetve a részleges áremeléshez járulnának cak hozzá, gondosskodni kell arról, hogy ráfizetésünktől mentesitsenek bennünket. Adjanak erre a célra korlátolt mennyiségben szövetkezetünk utján való szétosztásra hust, főzeléket, lisztet, tojást, tüzelőanyagot. Van elég »központ«, amelyek az exportot intézik, a kiviteli mennyiségből adhatnának olyan árban át árucikket, amely mellett aztán »irányáron« szolgálhatnók ki azt a társadalmi réteget, amelyet az államhatalom a m ijótékonysági körzetünkbe utai ellátásra.

Itt csak azt kellene elérni, hogy a rendeletek urai hivatalosan győződjenek meg a nekünk okozott anyagi kár nagyságáról, ez a megállapitás értékes volna a mi követendő magatartásunk elbirálásában.

A keresztülvitel kérdésében igazán nem áll módomban Elnök Urnak tanácsot adni, hiszen jobban ismeri az eszközök technikai értékét.

Tekintetességed és iparunk vezérkara elég sulylyal bir a fellépés komolyságának bizonyitékául; az iparkamara és az iparosok szövetkezete, hozzáadva a nagy ipari érdekképviseletek vezetőit, azt hisszük, hogy kötelességüknek fogják tartani a legsulyosabb értékü csatlakozást, mert itt egy iparág tendenciózus lecsusztatásáról van szó!

Ami iparunk »barátait« illeti, azokra Elnök Urnak nincsen szüksége. Mig egyfelől iparunk barátságára rá nem tizettek, támogatásuknak mi nem láttuk a hasznát, de meg igazságunk nem támogatásra, de azonnali érvényesülésre bir jogokkal.

Mindazideig pedig, amig az O. K. A. B. hatásköre rólunk letejlik, van egy ut az önmagunkon való segitéshez, de ennek az utnak használatára nézve egyöntetü megállapodásra kellene jutni.

Ez az ut rendelkezésre állt azóta, hogy a »maximális« árakból »irány«-árak lettek.

Mig a maximális ár fix pontot jelentett, az irányár fogalma mozgó megjelölést tartalmaz. Az a véleményem ugyanis, hogy az »irány« szócska a piaci és az általános forgalmi áralakulatok felé mutató jelzőtáblácska, amely nyelvtani értelmezésben azt jelenti a gyakorlati életre nézve, hogy a piaci árak növekedésének arányában növekszik azoknak a cikkeknek az ára is, amelyek a piaci nyerstermékekből vannak előállitva. Ebből természetesen az következik, hogyha drágul a piac, drágul a készitmény is, amely megállapitás kétségtelen helyességéből az folyik, hogy nem az O. K. A. B. elkésett árfeljegyzései alakitják meg az árakat, hanem a piac maga, vagyis a termelés.

Mivel nem kell attól tartani, hogy a hivatalos irányárak tarthatatlanságát nem sikerül bizonyitani, azok véletlenül vagy szándékosan helyt nem álló volta nem lehet reánk kötelező és tullépésük indokolása már nem a rendelet merev sérthetetlenségére, hanem vele szemben a valódiság bizonyitására fog csökkenni, amely elől birói tényked és el nem zárkózhatik.

Üzemköltségek szerint van egy osztályozás iparunkban, az A, B és C rendszer, ami annak külső megjelölésére szolgál, hogy egyik üzlet nagyobb rezsivel dolgozik a másiknál.

De hogy merné a C csoportbeli üzem a mindnyájunk által perhoreszkált irányárat átlépni, ha azt látja, hogy az A csoport sem meri a többletet csak részben is az irányár fölé emelni?

Nem érdektelen e tekintetben a fodrászipar magatartása. Ottt ugyanis I. és II. oszt üzemek vannak. Közgyülést hivnak össze időnként, az áremelést itt együtt állapitják meg és a csoportok ezt be is tartják. Pedig ez az ipar gyengébb a mienknél és ott még 10—20%-os részesedés is van a fixfizetésen kivül.

Vajjon sikerre vezetne-e minálunk egy ilyen tárgyu rendkivüli közgyülés, találkoznánk-e ott csoportonként megállapitandó és a valóságos irányárakban egyező véleményü kartársakkal?

A kérdés égető, el nem halasztható és feliratokkal meg nem oldható. Ha eltürjük meddő várakozásban ezt az állapotot, akkor fegyvert adtunk elleneink kezébe.

Elnök Ur elmondhatja, hogy iparunk összességét képviseli és hisszük, hogy az aggressziv lépésben is mindenkit mögötte találna.

Alapjában véve bármely hivatalos szerv nyugodtan bizhatná az irányárak csoportszerü megállapitását ipartestületünkre, mert ahogy én az erős versenyt iparunkban ismerem, egy árfeloldás — akárcsak a rokon kávésiparban — jelentéktelen emelésre szorulna ott, ahol az irányárra kényszeriitett ételek ugy sem fogynak, de tehermentesitené azokat az exisztenciákat, akik erre a teljes keresetüket ráfizetik.

Néhány napja kaptam meg a háziuram levelét, amelyben béremet nem 50-szeresen, de 100-szorosan emeli fel, mert szerinte közismert fényes kereseti viszonyaimnál fogva fizethetek ennyit.

Nem a feltünési vágy, sem a sok idő késztet a jelen eszmecserére, hanem ezek a fényes kereseti viszonyok, amelyek dokumentálására elmondom, hogy nem vagyok képes uj ruhát csi-

„Victoria" borkereskedelmi rt.
Budapest, VII., Baross-utca 98. sz. Koszoru-utca sarok. Telefon: József 8-53
Ajánlja vendéglősöknek kiváló boralt

Pollák Emánuel és Fia

Budapest, IV. Koronaherceg-u. 14. Telefonszám: 191. **bornagykereskedés** Wien—Lemberg—Brünn. Pince: Budafok, Dunasor 12.

náltatni, de e hó elején ócskásboltban vásároltam viselt ruhát 24000 koronáért. Újra nem telik azért, mert naponkint van 50—60 tőzelékes vendégem és erre a ráfizetésre megy el a keresetem, pedig reggel ½7-től éjjel 2 óráig talpon vagyok.

Ha mégis veszendőbe menne Elnök Uram minden fáradsága, igyekezete, propagálása, — arról sem tehetünk, de mivel nem lesz pénzem bevásárolni, beszüntetem az irányáras főzést és ha e miatt valamelyik hatóság előtt a vádlottak padjára hurcolnak, én védelmet nem ügyvédektől, de az ipartestülettől fogok kérni.

Elnök Ur fáradozásaihoz sok türelmet és sikert kiván egy »tényes kereseti viszonyok« között élő, viseltruháju *Kartársa.*

*

Szivesen adunk helyet az elkeseredett ember sorainak, azokat magunkévá tesszük s vállaljuk értük a felelősséget.

Ha ilyenkor Keszey Vincére gondolunk, eszünkbe jut néhai IV. Béla király és el tudjuk képzelni, hogy a tatárjárás nyomán sirva fakadt. De valamiképen mégis reménykedünk abban, hogyha elmulik felőlünk a mai politikai szellem, akkor már nem fog különbség tétetni termelő és iparos, kereskedő és közalkalmazott között.

BORPALOTA R. T.

Vendéglősök részére

legolcsóbb beszerzés

BUDAPEST, VIII. KENYÉRMEZŐ-UTCA 6. TELEFON

Ha eladó

vendéglője, szállodája vagy kávéháza van, vagy

ha venni akar

hirdesse azt

a Vendéglősök Lapjában

Eladó vasuti vendéglő és szálloda.

Gyulán a „Motor"-hoz cimzett vasuti vendéglő és szálloda, mészáros- és hentesüzlettel egybekötve, betegség miatt örökáron teljes berendezéssel, nagy kerthelyiséggel eladó. Értekezni lehet Ciffra Miklós tulajdonossal ugyanott.

Szálloda és vendéglő

30 év óta fennáll. közvetlen a vásártéren, azonnal elfoglalható, berendezéssel, házzal együtt sürgősen **eladó.**

Bővebbet „TURUL" szálloda, Szentes.

Vármegye székhelyén levő **kávéház és vendéglő,** 43 éve fennálló üzlet, azonnal beköltözhető lakással, házzal, teljes felszereléssel, 2 billiárdasztallal együtt betegség miatt **eladó.** Felvilágositással szolgál EHRENFELD SALAMON aranyműves, Gyulán.

Nemzeti kávéház és szálloda

a vasut közelében eladó. KORMEND, Vasmegye. Cim a kiadóban.

Árverési hirdetmény.

Sárréti vendéglő és szálloda

Baross-u. 122. szám alatt nyilvános árverésen 1923. évi április hó 23-án délelőtt ½10 órakor

bérbe fog adatni.

Bérbeadási idő 3 év. A feltételek megtudhatók a másodjegyzői irodában vagy pedig a tulajdonosnál.

Berettyóujfalu, 1923 április 2-án.

Biró Pál, vendéglős.

SALZER J.

Telefon: J. 101-30. Iroda és raktár: Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 15. sz. Alapitási év 1887.

Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, sütéményhüvelyek, modern szervirozáshoz papirszalvetták és papirabroszokat. SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15.

Püspöki uradalmi
bérpince r. t. Vác
központi iroda: Budapest V.
Zrínyi-u. 7.

A béremelés iparunk romlását okozza.

Nem a küzdelemhez szükséges erő hiánya, sem a reményvesztett kétségbeesés, hanem a kárbaveszett igyekvések feletti keserüség érzete kényszerit bennünket arra a megállapitásra, hogy ipari életünk hosszu évek óta huzódó válsága annyira megérett, hogy anyagi helyzetünkben a feltarthatatlan romlás vette kezdetét, amelynek méretei egyelőre beláthatatlanok ugyan, de eredménye már nem ismeretlen előttünk.

Ha végignézünk az utolsó három esztendő gazdasági életén, a mi ipari tevékenységünk megvilágitásában, látni fogjuk, hogy a most beállott romlásban nem találjuk meg az előhivó okok között a mi hibáinkat. Nem hanyagoltuk el üzleteinket, nem láttak bennünket a börzén vagy a lóversenyeken; nyerészkedési vágyunk tulhajtottsága nem tette üzleteinket megfizethetlenekké, árdrágitás nem néptelenitette el helyiségeinket. Nem szereztünk házakat, nem járunk autókon, iparunk vezetői közül sem találunk senkit a bankok vezérkarában vagy az exportüzletek hiénái között. Kora reggeltől késő éjszakáig oda vagyunk kötve üzleteinkhez és mégis részesei vagyunk annak a rettenetes elkeseredésnek, amelyet ma a dolgozó milliók éreznek, akik ma már nemcsak érzik, de tudják is, hogy ebben a korban a munkából nem lehet megélni.

A néhai vendéglős-dinasztiák mai fiai, akik dolgozó atyáik 30—40 évi munkája után fennmaradott vagyonukat megőrizni, iparunkat fejleszteni eddig képesek voltak, ma már exisztenciális gondokban ülnek nyakig és tehetetlenül nézik a gyengébb kezek letörését; a temetések gyakorisága már iparunkban az a látvány, hogy virágzó üzletekből lettek bankok és ékszerüzletek, ruhaboltok és más merkantilista jellegü vállalatok, mert ez a pár utolsó esztendő az ipar agyoncsapásának nyomaival van telve.

Ennek a leromlásnak okai pedig nem bennünk vannak, hanem rajtunk kivül, sőt felettünk állanak.

Elszegényedésünk, forgótőke hiányunk lassan haladott a teljes pénztelenség felé, legfőbb ellenségünk a termelés folytonos árdrágitása volt, amelynek be nem kalkulálható többletét nem hárithattuk át a fogyasztásra, mert azt a közönség nem birta volna elviselni, — tehát ez a többlet felette nyugvó pénzünket és kikezdte, sőt a maga számára vette igénybe forgótőkénk tekintélyes részét. Ez a pénzbeli vereségünk odajuttatott bennünket,, hogy lerongyolódott leltárunkat nem birjuk kiegésziteni, majd azt vettük észre, hogy nem tudunk készleteket tárolni, ami pedig az árdrágitás elleni küzdelem egyetlen védőeszköze, végül pedig odajutottunk, hogy a számláinkat sem tudjuk pontosan fizetni, eladósodunk.

Ezeket a sebeket egyedül a termelésnek köszönhetjük és annak a politikának, amely a termelők határtalan pénzőrületét meg nem fékezte. Számtalan alkalma volt ipari érdekképviseletünknek arra, hogy a hivatottakat meggyőzze a termelés áremeléseinek iparunkban a közönségre való átháritása teljes lehetetlenségéről; be volt már sokszor bizonyitva, hogy ezt a többletet a magunk zsebéből viseltük, ami végre is romlásunkat okozta; jóllehet, már nem mi vagyunk az árdrágitók, mégis sanyargattak bennünket Árvizsgáló Bizottsággal, uzsorabirósággal, botbüntetési törvénnyel, amely intézményeknek a mi körünkben nem akadt annyi dolga, mintha hatáskörük a buza uraira is kiterjedt volna. Minden elméleti értékü megállapitásnál nagyobb bizonyitó ereje van annak a ténynek, hogy elszegényedésünk és ezzel ipari hanyatlásunk első oka a termelés árdrágitása és a vele szemben való fellépés hiánya, dédelgetése és politikai szükséggé való felavatása vol.

A minden védtelen emberek és osztályok reményével mi is vártuk a dolgok jobbrafordulását, de segitség helyett romlásunkat ujabb tényezők vitték előre.

Anyagi tönkrejutásunk utja rendeletekkel van kikövezve.

A forgalmi-, fényüzési-, a közvetett és egyenesadók, járulékok, illetékek, fuvarok, közüzemek, szállitási eszközök mérhetetlen növekedései, drágulásai, terhei földresujtottak bennünket.

Nem személyekről szólunk, de a vigasztalan gazdasági tönk széléről kiáltjuk azzal az elkeseredéssel, amelynek már minden mindegy, hogy az 1923. évben reánk háruló közterhek és az azok nyomán járó általános drágaságban támolygó társadalom koldussága az iparososztályokat fizetésképtelenné tette — és ezért valakinek felelnie kell!

Mi nem politizálunk, mert az ipari érdekek a mai politikából kiestek, amiben maguk is hibásak, de számonkérjük romlásunkat azoknak a lelkiismeretétől, akik eddig konszolidációztak, hogy a végén, — hisszük, hogy ők is a végét járják, —

Bárminő gyártmányu
Szürők javitása
Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javitása.
FRANK és BERGER
~ ~ BUDAPEST ~ ~
IRODA: VIII., Bezerédy-utca 3. Telefon: József 74—05.
GYÁR: X., Liget-utca 22. szám. Telefon: József 60—69.

GYUNK ILONA VIZET!!
A „MESTERSÉGES ÁSVÁNYVIZEK KIRÁLYNŐJE.“
Megrendelhető az Artézia szikvizgyárnál Budapesten, VII., Egressy-út 20/c. szám
Telefon: József 92—26

Salgó Testvérek :: Részvénytársaság
bornagykereskedők - szeszárugyár
Budapest—Kőbánya.
Központi irodák, gyártelep és borpincék:
X. Korponai-utca 16-18. sz.
Telefon: J. 59-03. Sürgönycim: Salgóék

legsokszorozták a nyomoruságot. Nem kutatjuk azt, hogy végzetes munkájuk oka tudatlanság, politika, pártérdek vagy osztályönzés, de mindenesetre felelősségre vonandó cselekmény, vagy mulasztás, amelynek nyomán első tennivaló a vállalt lomás sürgős elhagyása.

Ha gazdasági, illetve üzleti háztartásunkban szétnézünk, egész csomó olyan fizetnivalónk van a jövőszámlán, amire nincs pénzünk. Szinte hihetetlen, hogy 1923-ban kell fizetni az 1920—21. évre megállapitott és azóta folyó évekre esedékes adókat, melyek méreteiről maga a pénzügyminiszter határozó rendelete adott kritikát. A többi fölsorolhatlan »közteher«-ről nem is szólunk, azok fedezetéről egy sem birunk gondoskodni.

Minden eddigi terhek koronáját azonban a legjobb lakásrendelet bérmegállapitása tette el, amelyről el lehet mondani, hogy időeli távlatra beállitva olyan árdrágitásra ma sehol incsen példa.

Sokszor foglalkoztunk már a bérkérdéssel és — bár ennek semmi köze nincs az épitkezés megindulásához — csupán az ingatlanok karbantartása, valamint a korábbi épitkezéssel elhelyezett tőke hasznának megtérítésére természetesnek láttuk a drágasághoz és a munka nélküli jövedelem fokozásához mért béremelést.

Ha mentegetni nehéz is, de mindenesetre meg lehet érteni egy 50-szeres béremelést az 1917. évi alapon az 1923. májusi negyedévre, — de 5 hóra 100-szoros és 6 hóra 150-szeres emeléseket, tetejébe a háziur által »ismert rendkivüli kereseti viszonyokra tekintettel« pedig az 1917. évi alaphoz mérten 100—200—300-szoros emeléseket »megrendelni« olyan abszurdum, amelyre semmiféle ország rendelettárában nincs példa és amelyre egy deflációs pénzügyminisztér elszörnyülködhetik.

Mi ez? Árdrágitás augusztusra — árdrágitás novemberre!

A rendeletet főbb részeiben röviden ismertetjük csak ezuttal annak a reményében, hogy rövidesen fogják azt módositani — mások.

A béremelés alapjául az 1917. novemberi bérek vétetnek három emelési periódusban, és pedig 1923. május, augusztus és november 1-i hatállyal.

A szorzatok száma szerint lakásoknál 30—40—50, üzleteknél 50—100—150. Akinek az üzletbére most május 1-én az 1917. évi tiszta bér 20-szorosát meghaladja, annak bérét 100—200—300-szorosára emelheti a háziura. Akinek szerződése volt határozott összegü bérre, annak 50—100—150-szeres emelést kell fizetni. A »kivételes« béremelés joga a háziurnak azon véleményén alapszik, hogy a bérlő »ismert kedvező kereseti viszonyok« közt van és ez alapon az 50—100—150-szeres bérnél magasabb bért követelhet. Aki ezt a kivételes béremelést nem fogadja el, 8 napon belül értesitse erről a háziurat az emelés közlése után és akkor a háziur köteles kérni a birói bérmegállapitást, de addig is a rendeletszerü bért fizetni kell. Akinek szerződése van és a bérbeadó az 1917 évi béralap szerint fizetendő bérnél magasabb összeget kiván, — annak is a rendeletszerü bért kell fizetni és a háziurat értesiteni, hogy ragaszkodik a szerződéshez és a rendeletszerü bért fizeti; a többletre a háziur kérhet bérmegállapitást.

A rendelet másik része a felmondásról szól, amely a lakások nagysága szerint egész 1925. november 1-ig van kitolva. Üzletekre nézve pedig, amennyiben a miniszterium külön elrendeli, a szabad rendelkezést jog hatálybalépte előtt is a tulajdonos a rendes felmondási időre irásban indokolás nélkül felmondhat, kivéve az egy segéddel dolgozó kisiparost elsőrendü élelmiszerárusitó kiskereskedőt, dohánytőzsdést és mozitulajdonost.

Más különös uj a lakásrendeletben nincsen.

Kik tudják ezeket a béreket megfizetni? Kétségtelenül vannak olyan foglalkozási ágak, amelyeknek ez a bérteher nem elviselhetetlen. Ilyenek lehetnek: a pénzváltóüzletek, a bankok és az érdekkörükbe tartozó mindennemü üzletek, a biztositóüzletek, a kizárólag luxuscikkek árusitói, a mulatók, a gyárosok bérelt helyiségeikért, a felkapott luxusüzletek, a kultivált divatcukrászdák, divatba jött selyem és fehérneműüzletek, az engrosszisták fióküzletei, az örömtanyák, a kártyajátékból élő klubbok, a luxusfürdők és nyaralók bérlői, az autótulajdonosok, a tőzsdetagok, bankigazgatók, a felkapott orvosok, nagyiparosok, nagykereskedők, ügyvédek, autótartó primadonnák és mindazok, akiknek évi jövedelme milliókra rug, akik a papirok százezres emelkedéseit intézik és azokat bezsebelik.

De nem tudják megfizetni ezt a sátáni vérdijat: az iparosok 95%-a, velük a dolgozó kis-

Hirschfeld Dániel és fia bornagykereskedők
Aranyéremmel kitüntetve. Telefon: 163—18.
Központi irodák: Budapest, V., Erzsébet-tér 16. Borpincék: Kiskőrös - Budafok.
Városi pincék: Budapest, VII., Dohány-utca 71. (Bejárat a Szövetség-utcából)
Állandó raktár mindenfajta kitünő uj és óborokból.

Vendéglősök figyelmébe!!

Parlamenti borpincészet kibővitette telepét hordósbor nagykereskedésre. Nagy választék kitünő fajborokban.

Iroda és pincék: **VI., Vilmos császár-ut 25. sz.**

Telefon: 103—31.

exisztenciák, a kiskereskedők, a kisértelmiségek és a kisszabadpályájuak. Ezek elvéreznek a béremelés nyomán járó, sőt azt megelőző drágaság nyomása alatt.

A kisember (iparos, kiskereskedő, kezdő ügyvéd, orvos stb.) 1917-ben fizetett novemberben 2000—3000 korona közt mozgó bért. Most, 1923-ban 150.000—1,000.000 korona között fizet, vagyis kellene ennyit fizetnie.

Az iparosnak kevés a munkája, a kereskedőnek nincs hitele, a szabadfoglalkozásuaknak nincs kliense, páciense — mégis ezek teszik ki a bérlők (üzlet, mühely, iroda) 80%-át és ezeknek kell tönkrejutni. Ezek lettek önhibájukon kivül a máról-holnapra élők, ezekről feledkeztek meg, vagy ezekre pályáztak azok, akik augusztus-novemberre milliós béreket állapitottak meg. Ezektől követelnek szédületes adókat, ezeknek emelik a vonatot, a villamost, a gázt és villanyt és mindenféle pénzügyi hivatali apparátus uj adókat tervez ezek számlájára.

Nem érdektelen azonban az, hogy maguk a háztulajdonosok sirnak legjobban a rendelet miatt. Ők ugyanis felcsapván a magánjog bajnokainak, a legerősebb ütközetet vivták a béremelések ilyen hallatlan mérvének eléréséért, abban a hitben, hogy abból a nagyobb, a tulnyomóan nagyobb részt a maguk számára fogják megtarthatni. Valószinüleg megsokallották a vehemenciát a rendelet szerzői is, mert a kormány a maga kasszájára nézett és kimondotta, hogy a közüzemi pótlékot a háziur viseli. A szabadrendelkezés apostolai azonban póruljártak, mert mig a közüzemi pótlék a béreknek majnem $^2/_3$-át fogja elnyelni, addig az idei bérjövedelem 25%-os házadó alá is esik, szóval az emelés a városok és az állam érdekeit szolgálja. A háziurak tehát ugyancsak póruljártak, azzal a különbséggel, hogy ők a lakók és bérlők pénzéből ugyan, de befizetik a közterheket és most csak az van hátra, hogy ezeket a béreket meg is tudjuk fizetni.

A béremelések nyomán járó drágaság természetesen pénzszükséget idéz elő, vagyis a bankógyártáshoz kell nyulni.

Hogy ez az eszköz jó, szükséges, elkerülhetetlen-e, van-e más megoldás, mit hoz a jövő, jó lenne-e még a Hegedüs Lóránt sokat támadott jobb koronája, azt ezuttal nem tárgyalhatjuk.

A felénk nyujtott koldusbotot azonban olyan politika faragta meg, amely eddig a termelőt védte, mezte, annak a szekerét tolta. Ha ez a politika megbukik és higyjük azt, hogy rövidesen megbukik, jusson majd eszébe a most földhözvágottaknak, hogy a multban való hiszékenysége a jelszó özönnek behódolván, osztálypolitikának adott élet.

Hiba mindig volt, még a boldog aranykorszakban is, de annyi szerencsétlen intézkedés, kapkodás és sikertelenség után, mint amennyit a politika három éve alatt megértünk, a legodaragadottabb emberek is kénytelenek elereszteni a gyeplőt és másoknak átadni.

Most azon veszekszenek, hogy ki a paraszt. Ezt megtehetik otthon is, a kaszinóban csak ugy mint a hordók tetején.

Bizunk benne, hogy az az áldásos munka, amelynek egyik gyümölcse ez a lakásrendelet, rövidesen véget fog érni és el fog jönni az a kéz, amely az ilyen intézkedéseknek még a nyomát is le fogja törölni.

HIREK A NAGYVILÁGBÓL

Halálozások. Kaszás Lajos volt budapesti vendéglős március 29-én rövid szenvedés után Pécsett elhunyt. Temetése március 31-én volt a legnagyobb részvét mellett. — Irtzl István vendéglős, ipartestületünk elnökségének tagja, április hó 5-én rövid szenvedés után elhalálozott. Temetése elhunyt derék kartársunknak április 7-én volt, délután $^1/_2$5 órakor a III. kerületi sirkertben, amelyen az ipartestület zászlajával és nagyszámban megjelent tagjai által képviseltette magát. Iparunk az elhunytban egyik oszlopos tagját vesztette.

A családtagok étkezésének forgalmi adója. Kes. Vince elnök a kerületi választmányi elnökök, valamint az elöljárósági tagok figyelmét felhivta az adóellenőrök ama panaszaira, hogy mind sürübben előfordul a vendéglősség körében azon eset, hogy a családtagok részére a személyzet ellátása után fizetendő forgalmi adót, valamint a fényüzési adó alá tartozó étel- és italnemek után a fényüzési adót nem rójják le pontosan a vendéglősök. Ezen adólerovások a jövőben annál is inkább szükségesek, mert az adóellenőrök szigoruan fog-

Kristály ásványvíz Szent Lukács-fürdő, Budapest III., Zsigmond-utca 25-27. :—: Telefonszám: 43—

Kávéházi és vendéglői berendezések. **Orbán Jakab** Budapest, IV., Szerb-utca 9. Aluminium és ónacél evőeszközök

Wellner alpacca és alpacca-ezüst evőeszközök.

Vendéglői konyhafelszerelési cikkek szaküzlete

Székely János és Társa vaskereskedő
Budapest, IV., Vámház-körut 12. :-: (Szikszai vendéglő mellett.)

Szállodások és vendéglősök részére 10% árengedmény.

Főszerkesztő: **Dr. Köhler Aladár.**
Felelős szerkesztő és kiadó:
Ihász György örököse: dr. Kiss Istvánné.

…ják vizsgálni a vendéglőket s akinél a mulasztá… nyomaira rájönnek, a legszigorubb büntetéseknek …znek kitéve. A söridény kezdetével felhivta az elnök …elöljáróság figyelmét arra a körülményre is, hogy …pénzügyminiszter 78.788/1922. számu rendelete alap… a 15%-os és azon felüli sörök fényüzési adó alá …nak vonva, miért is ezek a sörök után a fényüzési …ó szintén lerovandó.

A Gundel János és id. Kommer Ferenc emlékét ápoló …ztaltársaság minden pénteken d. e. 11 órakor összejövetelt tart az alábbi helyeken: 1923 április 27-én Putnoki István (VIII., József-utca 26), május hó 4-én …ayer Pál (II., Pálffy-tér 4), 11-én özv. Kittner Milyné (VII., Rákóczi-ut 58), 18-án Wágner Béla (VI., …ndrássy-ut 44), 25-én Keszey Vince (VII., Rákóczi-ut … vendéglőjében.

A Fővárosi Sörfőző R.-T. alaptőkéjét felemeli. Az …részvények átadását — amelyek teljes egészükben …részvényeseknek ajánltattak fel — 2:1 arányban 2400 …ronáért a Hazai Bank R.-T. eszközölte.

A Püspöki Uradalmi Bérpince R.-T. közgyülése el…tározta 340 K n. é. részvényeinek a tartalékalap …hére 500 K n. é.-re emelését, továbbá 5 drb ily …szvény 1 drb 2500 K n. é. részvényre való összevonását és az alaptőkének 120,000.000 K-ra emelését. … uj részvényekre egészben a régi részvényeseknek …n elővételi joga, mely 5 drb 2500 K-ás régi részvény után 3 uj részvényre e hó 16-tól 23-ig darabonként 3500 K ellenében a Magyar Városi Banknál és …Magyar Jelzálog Hitelbanknál gyakorolható, hol egyidejüleg az 1922. évi szelvény 60 K-val váltatik be.

A járdafoglalási dijat a főváros közgyülése, a tanács …terjesztésére az általános dijszabásnál az eddigi …gyszeresére; a luxusüzleteknél pedig az eddigi dij…tel hatszorosára emelte fel.

Vendéglősök vacsorái. A vendéglősök vacsorái a kö…etkező helyeken lesznek: április 27-én Gambrinusz …teremben (VII., Erzsébet-körut 29), május 11-én Hoffmann János urnál (I., Pálya-u. 3), május 23-án Boross …gula urnál (I., Márvány-u. 6), junius 8-án Márkus …nre urnál (Alsó-Margitsziget). A vacsorákra ne fe…ejtkezzünk elmenni.

A »Jóbarátok« uzsonnájukat a következő helyeken …rtják meg, minden szerdán d. u. 4 órakor: április …5-én Szarka Imre urnál (VIII., Főherceg Sándor-u. …4), május 2-án Bischoff Pál urnál (IX., Vágóhid-u. 8), …május 9-én Ammer János urnál (Kelenföldi vill. végállomás, I., Etela-tér 7), május 16-án Andreics József …rnál (VII., Rottenbiller-u. 1), május 23-án Bokodi Dezső …rnál (II., Márvány-u. 19, Alkotás-u. sarok), május …30-án Gundel Károly urnál (VI., Állatkerti-ut 2).

Az Első Magyar Részvény-Serfőződe igazgatósága és felügyelő-bizottsága mélyen megrendülve közli, hogy a vállalat igazgatóságának közszeretetben álló tagja és ügyvezető igazgatója

Kunz József ur

folyó hó 16-án, rövid és kinos szenvedés után elhunyt.

Vonzó, szeretetreméltó egyénisége mellett páratlan önfeláldozással egész tudását, minden munkaerejét és idejét a vállalat szolgálatába állitotta. A kérlelhetetlen sors az ő elhalálozásával nemcsak a vállalatra, hanem reánk is fájdalmas csapást mért. Emlékét szeretetteljes kegyelettel őrizzük meg.

Budapest, 1923. április 17.

A nagy fájdalomtól s a váratlan csapástól valósággal megtörten jelentjük, hogy forrón szeretett vezérünk,

Kunz József ur

vállalatunk ügyvezető igazgatója, e hó 16-án váratlanul elhunyt.

Mindannyian atyai jó barátunkat veszitettük el benne, aki a legsulyosabb időkben, a legnehezebb viszonyok közt is megértő szivvel viselte gondunkat.

Nemes, uri egyéniségének emlékét örök ragaszkodással és szeretettel őrizzük meg szivünkben.

Az Első Magyar Részvény-Serfőződe tisztviselői kara.

Császik Ernő bornagykereskedő
Budapest, IX. Üllői-ut 47. sz. (Mária Terézia laktanya pincéjében.) Uradalmi fajborok mindenkor raktáron

„PASTEURIT“
Pincegazdasági cikkek

HOLLY EDE ÉS TSA
Mindenfajta kénlemezek. Asbest kénlemezek.
Budapesten, VI. kerület, Felsőerdősor-utca 48. szám. Telefon száma: József 166-24.

Szent-Margitszigeti „PALATINUS“ ásványvíz Szent-Margitsziget Rendelő telefon 36—52.

Elite-márka

Fiume
Brandy Medicinal
„Fiume“ szójegyre különösen ügyelni!

Adriatika RT.
Budapesti telep: I., Fehérvári-ut 9.
Telefon: József 88—09.

Konyhahulladékot és mosadékot
magas áron veszek, esetleg nevelésre és hizlalásra vállalok sertéseket azoktól a vendéglős uraktól, akik mosadékukat átadják. Szíves ajánlatokat
Dr. Vass István, Pestszentlőrinc,
Liget-utca 19. szám alatti címre kérek.

HERCEG WINDISCHGRÄTZ LAJOS
borpincészetei és Tokaj Bortermelők Társ. Részvénytársaság
Központi Iroda: BUDAPEST IV. KER., VÁCZI-UTCA 27-33 TELEFON-SZ. 56-20
Sárospatak
Tokaj
Budafok

CASSANDRA LIKÖR
COCKTAIL
BOWLE
Budapest, I., Zita királyné-ut 7.

Krausz-Moskovits Egyesült Ipartelepek R.-T.
Budapest, VIII., Kőris-utca 18—20.
„EGMA“
likőrkülönlegességek gyára.
Vermuth. Whisky. Gin.

SZENT ISTVÁN
PORTER
SÖR
!

A
POLGÁRI SERFŐZDE
páratlan különlegessége

Ha kiváló szép dióbélre van szüksége, hivja József 15-13-at.
Elsőrangu málnaszörp, méz, mák, bab stb. pontosan házhoz szállitva kapható.
VADAS JÁNOS, BUDAPEST, DUGONICS-UTCA 3-5.

Boschán Károly és Artur borpincéi
Kőbánya, Ónodi-utca 5. Telefon: József 59-38. Sürgönycim: Boschán Kőbánya
Régi bevezetett cég — Szolid kiszolgálás. Állandó nagy választék

Székely Mihály Részvénytársaság

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 35. - Telefon: József 112—81. - Sürgönycim: Borszékely.
Központi pincészet: Budafok, Dunasor 6.

FŐVÁROSI SÖRFŐZO R.T.
KŐBÁNYÁN

AMBRA Likőrgyár Részvénytársaság
a Beszterczebányai Első Magyar Gyümölcslepárlás
cs. és kir. udv. szállitók budapesti telepe **VII, ILKA-UTCA 25-27**
Telefon-szám: József 24—44

Hüttl Tivadar
Budapest, V. Dorottya-utca 14. szám
Dus választék
kávéházi és vendéglői
porcellánokban

Eredeti KEGLEVICH COGNACOT
csakis a Budafokon 1882-ben alapitott
GRÓF KEGLEVICH ISTVÁN UTÓDAI
cognacgyár r.-t. gyárt és hoz forgalomba.
Óvakodjunk hasonhangzásu, magát jogtalanul gyárnak hirdető és védjegybitorlásért elsőfoku birói itélettel már elmarasztalt cég értéktelen áruitól. :-: :-:
Kitünő minőség! Versenyárak Figyelmes kiszolgálás!

GSCHWINDT-féle R.-T.
BUDAPEST / BUDAFOK / NAGYKŐRÖS
Felhivja a t. fogyasztóközönség figyelmét elsőrangu rumgyártmányaira, zamatos gyümölcspárlataira valamint a legismertebb külföldi gyártmányokkal teljesen, egyenrangu, kivalóan finom cognac- és likőrkülönlegességeire.

Vendéglők, kávéházak, legszivesebben a
Csépány pinczékben
szerzik be borszükségleteiket.
Szolid termelői árak!
Szabad borkóstolás! Kedvező feltételek!
Budapest, VI., Aradi-utca 16. :-: Telefon: 158—10.

Fleischmann áruház

Az ország legolcsóbb áruháza!

Angol, francia női és férfi szövetkülönlegességek, selyem, vászon, zefir, karton és batiszt áruk állandó nagy raktára.

Schottisch divatflanel	430.—
Pongyola- és bluzkelmék	457.—
Selyembatisztok	365.—
Schottisch női ruhakelme	895.—
Duplaszéles gyapjuscheviottok minden szinben	1395.—
Duplaszéles divat csikosszövet	1575.—
140 cm. széles gyapju férfiszövet	1975. től
130 cm. széles női kosztümszövet	2225. től
Eredeti angol homespum tiszta gyapju férfiszövet	4950. től
Flotir törülközők	225.—
Kelengyevászon	385.—
Posztó női és gyermekkamasni	57.—

Maradékok meglepő olcsó árakban!
Kérem a cimre figyelni!
Károly-körut 24. szam

SÖRCSAPOK, BORÁSZATI CIKKEK!
MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR TELEFON:
BUDAPEST, VII., KAZINCZY-UTCA 47. J. 128—27.

Minden vendéglős kizárólag Elsőrendü magyar gyártmány!
Chillingworth acélevőeszközt vásárol!

FROHNER JÓZSEF R.-T. TELEFON BUDAFOK 42
BUDAPEST—BUDAFOK Pincészet: BUDAFOK

Magyar Bortermelők
kiviteli pincészete r.-t.
V., Dorottya-utca 3. Telefon: 26—20.
Központi pince
Sörház-u. 10. és 20. BUDAFOK Telef. Budafok 82
PINCÉK: BONYHÁD WIEN, XIX., BRÜNN.
Csak elsőrendü urasági fajborok.

Singhoffer M. József utóda
Brozek János
halnagykereskedő
Központi vásárcsarnok
Telefon: József 46—52

Schaumburg Lippe herceg
villányi pezsgő-gyára
és udv. pincészetének
központi irodája:
Budapest, V., Nádor-u. 16.

Hirmann Ferencz fémöntöde és fémárugyára
Budapest, VII., Csányi-utca 7. Telefon: József 138-03., 138-04.
Készit bor- és sörcsapokat, sörkimérő készüléket, szőlőszeti és borászati cikkeket stb.

Vendéglői, kávéházi berendezéseket legmagasabb árban vesz és legjutányosabban elad
BRAUN GYULA Budapest, VII., Sip-u. 14. Telefon: József 122—97.

PALUGYAY
·PEZSGŐ·

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVE

Cifka József
sör és pincegazdászati cikkek szaküzlete
Budapest V. kerület Vilmos császár-ut 48. sz. (Hajnal-utca sarok.) Telefon száma 28—92
Ajánlja minden e szakmába vágó cikkekkel dusan felszerelt raktárát.

TOKAJI COGNAC A LEGJOBB
Első Toka
Cognacgy
R.-T. Toka
Engl Bernát és Tsa R.-T Budapest, Közp. Szeszfőz
Ajánlja mindennemü gyümölcspálinká

Üveg, porcellán
kávéházi és vendéglői korona-hitelesite
edények, teljes konyhafelszerelések a leg
olcsóbb napi árban kapható
Horvát József
Budapest, IV., Ferenc József-rakpart
(a Ferenc József-hid közelében)
Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetne

Mindenféle evőeszközök
kávéházi és vendéglői berendezése
Alpacca és Chinaezüst Müvek SZALAY S. SÁNDO
Budapest, V., Erzsébet-tér 4.

Minden háztartásban a legolcsóbb
ZSIR
a „Vénus" étolaj
mely legfinomabb minőségben minden naggobb füszerkereskedésben kapható. Gyártja és szállitja
Olajmüvek r. t. Kohn Adolf és Tsa Győr
Központi iroda Budapest, Báthory-u. 5.
Telefon 8—22 és 57—68

BAK BÉLA kádármester
Budapest, X. ker., Kelemen-utca 27. szám.
Állandó nagy raktár uj és haszna boroshordókban. Megrendelések is vállal. ◆ Telefon: József 94—9

Uránia könyvnyomda (tul. Székely Artur) Budapest, VII., Dohány-utca 10. Telefon: József 40—50.

XXXIX. évfolyam. 9. szám. 1923. május 5.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta 5-én és 20-án. Előfizetési dij félévre 1400 korona. | Alapitotta IHÁSZ GYÖRGY. | Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Tüzoltó-utca 15

A hazai szállodások, vendéglősök, kávések, pincérek és kávéházi segédek érdekeit felkaroló szakközlöny

Bérmozgalom és borravalórendszer

A szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak s a szakácsok szövetségének szervezőbizottsága mintegy két héttel ezelőtt a rokonszakmák munkásait gyülésre hivta össze, amely a százalékos részesedés behozatala és a borravalórendszer eltörlése mellett nyilatkozott meg.

Fekete Lőrinc, a szervezőbizottság elnöke nyitotta meg a nagygyülést, utána *Barkóczi* István központi titkár tartotta meg előadóbeszédét. Vázolta a munkások általános gazdasági helyzetét, majd rámutatott arra, hogy a pincérek aránytalanul rosszabb helyzetben vannak, mint a többi ipari munkások. A munkaadótestületek által önkényesen rájuk kényszeritett munkabérek az emberi munka értékének egyenes kigunyolását jelentik. Áprilisban 97 százalékkal drágult az élet s a munkások alig tudtak 30 százalékos bérjavitást elérni.

A borraval már nem lehet a pincérek létalapja, mert az élet drágulásával párhuzamosan a borraval állandóan csökken. A nagyközönség, amely roskadozik a terhek alatt, ott takarit meg valamit, ahol lehet s már ezt az adózást nem birja el. Megemliti, hogy a lengyel koldusok szakegylete határozatban mondta ki, hogy a legkisebb alamizsna, amit elfogadnak, 20 márka. Mi — mondotta — nem szabhatjuk meg, hogy mennyit adjanak nekünk. Nemcsak a nyugati kulturállamokban, de a környező kis államokban, sőt Bulgáriában is áttértek már a százalékos rendszerre.

Ezután benyujtja határozati javaslatát, mely szerint a naggyülés követeli a borravalórendszer eltörlését s a százalékos rendszer behozatalát. Az éttermi alkalmazottak 10, a kávéházi alkalmazottak pedig 15 százalékot kapjanak a brutto jövedelemből, a főpincérek ezenkivül 3, illetve 2 százalék pluszt, veszteség-megtérités cimén. Ezenkivül követelik, hogy a megfizethetetlen frakk és szmoking helyet fehér munkakabátot kapjanak, melynek beszerzése és tisztitása a munkaadót terhelje. A fixfizetésü konyhaszemélyzet és a segédmunkások fizetése pedig legyen arányban az ipar többi részében alkalmazott segédmunkások fizetésével.

Több hozzászólás után a nagygyülés a határozati javaslatot egyhanguan elfogadta és kimondotta, hogy a legélesebb harctól sem riadnak vissza. A tárgyalásokat a munkaadó testületekkel már a napokban meg fogják kezdeni. A gyülés félhat órakor ért véget.

Mint fentebb emlitettük, ez a gyülés már jóval két héttel ezelőtt folyt le, a napisajtó beszámolásán kivül a munkaadók érdekképviseletei hivatalosan nem kaptak semmiféle értesitést sem a mozgalomról, sem annak céljairól.

Bár a drágaság hatalmas előretörései nyomán fellángolnak a bérmozgalmak, és igy a sztrájkokat, mint visszatérő jelenségeket rendesen bér emelés szokta befejezni, — ha a pincérek bérmozgalmának rugóit és céljait közelebbről meg-

ZÖLD-FA ÁRUHÁZ RÉSZVÉNY TÁRSASÁG BUDAPEST IV. VÁRMEGYE-U. 6.

Vendéglői konyhaberendezések,

Vendéglősöknek árkedvezmény. A Központi csarnokkal szemben.

edények, gépek, főző- és sütő-eszközök, asztalnemüek, üvegek és porcellánok.

ÖSZTREICHER LIPÓT ÉS FIA NÁNDOR bornagykereskedése Budapest, V., Váci-ut 4. sz.
A nyugoti pályaudvarral szemben. Bejárat a Kádár-ntcából.

1922. évi borászati kiállitáson aranyéremmel kitüntetve. Kiváló minőségü ó és uj borok raktáron.

Glancz Sámuel Hungária Bank Exportborosztálya

Budapest, V. kerület, Rudolf-rakpart 1. szám. (Tud. Akadémia épületében) Telefon: Iroda 190-19, lakás 157-69
Saját termésü és egyéb fajborok. — Legnagyobb választék, legolcsóbb árak. — Nagyban és kicsinyben. — Szőlőtelepek: Soltvadkert, Borota, Dzsidapuszta, Szentendre, Mérgespuszta.

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés, Budapest, X. Kőbánya

Telefon: József 59—78 **Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe** Telefon: József 59—78

vizsgáljuk, megállapithatjuk, hogy itt nem valami közönséges és csupán gazdasági alapra fektetett bérharcról van szó, hanem olyan megismétlődő törekvésekkel találkozunk, amelyek a magántulajdon falait döngetik.

Ipari szakmunkásaink már kisérleteztek a százalékos részesedés rendszerének sztrájkszerü kikényszeritésével, de néhány nap alatt kudarcot vallottak. A munkaadók részint nem keseregnek néhány szünnap miatt, másrészt pedig önmaguk és alkalmi kisegitők munkájával, de meg a fogyasztóközönség türelmének segitségével kiállották a sztrájkot, amelynek nyomán a munkásérdekképviseletek közt torzsalkodás, a munkások közt pedig az erőviszonyok egyenetlenségeinek belátása fakadt.

A gyülésen bejelentett mozgalomra és annak ismert céljaira a munkaadóknak ebből az alkalomból hivatalos mondanivalójuk nincsen. A dolognak nem tulajdonitanak fontosságot, legfeljebb a korai bejelentés folytán megteszik az esetleges sztrájkra az előkészületeket és általában arról vannak meggyőződve, hogy a százalékos rendszer kérdésének ujbóli felszinre hozása csupán a multban kudarcot vallott munkásvezetőség ártatlan rakétája, melynek fényénél a munkásoknak csak egy igen kis töredéke agitál, sőt ugy vélik, hogy még ez az ujabb erőpróba sem sikerült, mert a mozgalom ellaposodott.

Megszokott és helyes gyakorlat az, hogy bérmozgalmak gyors elintézését az állami és igazgatási szervek funkcionáriusai siettetik, békéltetők gyanánt lépnek fel és sokszor sikerült már a merev elutasitásoknak — amelyek csak az ügy elmérgesitésére alkalmasak — elejét venni és sok esetben a közbelépés a munkásság érdekei javára döntött a munkaadókkal szemben.

A pincérek bérmozgalmai azonban, amelyek a százalékos rendszer elérését célozzák, nem részesülhetnek a hatóságok támogatásában és egy ilyen alapra helyezett megoldási tervezetet a munkaadók még tárgyalási alapul sem fognak elfogadni, sem pedig annak a kérdésnek megbeszélésére asztalhoz ülni, amint ezt a legutóbbi sztrájk után elhatározták.

Ennek az előzetesen merev elutasitásnak pedig egyetlen oka van, *a tulajdoni jog*. Az üzlet, a felszerelés, az anyag és árukészlet, a közterhek a gazdát, a tulajdonost illetik, akit nem lehet arra kötelezni, hogy üzlete bevételei és vezetése felett való jogát esetleges társtulajdonosain kivül másokkal megossza, olyanokkal, akik abban egy fületlen gomb erejéig sincsennek érdekelve.

A munka jogán a megélhetésre alkalmas kereset követelhető, amely jog a termelési eszközök birtoklására, avagy a hozadék felosztásának irányitására nem adhat hatalmat.

Ha ez igy volna, akkor a tisztviselő lefoglalhatná az államjavakat, a bankhivatalnok a kasszát, a munkásság a gyárakat — vagyis a termelés felett a marxista teoria „minden a miénk“ gazdasági rendszere lenne urrá. Akinek pedig van egy cseppnyi magához való esze, jogérzéke és a közelmult eseményeinek számára rövidke emlékezete, az nem kivánja vissza a szociális termelésből fakadott jólét korszakát.

A borravaló ellen felhozott azon érv, hogy a drágaság csökkenti annak összegét, — nem áll meg, ezt minden szakember tudja, sőt maga a nagy nyilvánosság — amelynek számára ezt az argumentumot feltálalták, — a legjobban van erről informálva. A drágaság növekedése azonban elsősorban a forgalom csökkentésére alkalmas és igy közvetve csökken a forgalommal a borravalók összege. Egyes tételeknél a borravaló mindig követi a drágulást. Ha az üzlet megy, a borravalójövedelem ellen nem lehet és nem is volt komoly kifogás.

A lengyel koldusok „szakegyletének“ azon határozatára való hivatkozás, hogy 20 márkánál kevesebb ajándékot visszautasitanak, valóban a legnagyobb szemtelenségnek kirakatbahelyezése. Meg sem lehet érteni, hogy miként lehet ilyen arcátlanságra hivatkozni és elfeledni azt, hogy mig a pincér dolgozik a borravalóért, mint kiszolgálása részbeni ellenértékeért, addig a szakszervezett lengyel koldus nem beszélhet az ajándék megszolgálásáról. Szeretnők tudni ezzel az analogiával kapcsolatban, hogy a szakszervezett lengyel koldusok soraiban hány tisztességes kiszolgált pincér van?

A külföldi példákra való hivatkozás merészségét meg kell csodálni, hiszen aki járt külföldön, az jól tudja, hoay mindenütt van borravaló, akárcsak nálunk a borbélyoknál. Tehát a külföldi hivatkozás csupán a laikus emberek részére kitalált és vakmerően felszolgált kefe, amelyet okos munkás nem nyel le argumentum gyanánt.

A magyar borbélyiparban annakidején döngtek a mellek az önérzetes veregetéstől, hogy nem fogadunk el borravalót és a dolog ugy áll, hogy

Gedeon Testvérek bornagykereskedők Budapest

Mintapincék: VII., Munkás-utca 3. sz. Telefonszám: József 24—89 **Pincészet: Budafokon.** Városi iroda: Szövetség-utca 9. szám Telefon: József 15-46 és József 14-30

Állandó nagy raktár mindenfajta legkitünőbb uj és ó borokból

Kiváló buteliás boraink mellett könnyü és nehéz hordós borainkat is ajánljuk GRÓF SOMSICH TIHAMÉR BORGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Központi iroda: Budapest, VI. kerület, Teréz-körut 9. szám — Telefon: 142—85

egyetlen pincér sem akad, aki ne adna borravalót a kiszolgálás után.

A borravaló megtéritésére kalkulált 10—15 százalékos bruttorészesedés azt jelenti, hogy még a legkisebb méretü fogyasztás is adózzék kényszerborravalóval, a követelt százalékok számszerüen pedig elérik a nettobevétel 25—30 százalékát. Akik ezeket a számokat oktalanul egymásra dobálták, nem tudják, hogy minden munkaadóadó boldog lenne, ha megkereshetné a 25 százalékos hasznot.

A követelés felállitásából lehet látni, hogy azt nem komoly szándékkal és nem tárgyalási előkészitésre szerkesztették és igy az olvasók nem is gurultak dühbe, hanem mosolyogtak.

Munkaadó körökben ugy tudják, hogy ez a gyülés csak nyelvöltögetés azok részéről, akik érzik a munkásság támogatásának és csatlakozásának csökkenését. A bejelentett legélesebb harc késése annak jele, hogy ma nincs idő a gátállásra és kisérletezésekre, mert nehéz az élet.

A munka után való normális megélhetésre mindenkinek joga van tisztességes országban; hogy ez a munka nehéz, keserves és a gyümölcséből alig látunk valamit, ez nagy baj, de nem elegendő ok arra, hogy mások vagyonából pótoljuk.

Nem hisszük azt, hogy intelligens munkásságunk előtt ismeretlen volna az a válság, küzdelem és terhek sorozata, amely alatt iparunk nyög. Láthatják azt, hogy hány üzem szünik meg és cserél gazdát, ami nem egészséges jelenség. A fizetések hétről-hétre emelkednek, az élelem drágul, a rezsi növekedik, a forgalom csökken; a munkaadó válságát érezi az alkalmazott is, amelynek kiküszöbölésére nem lehet lehuzni a munkaadók kabátját.

Mindenféle alapon lehet tárgyalni a gazdasági helyzet megjavitása érdekében, lehet követelni, sőt sztrájkolni is, — de a százalékos részesedés alapján érintkezés felvételéről szó sem lehet. Ma a munkaadók olyan helyzetben vannak, hogy egy sztrájk nem izgatja őket, egy csapással több van, a vége ugyis elmerülés lesz, ha az általános gazdasági válság megoldást nem nyer, — de üzleteikbe érdektelen urakat — csupán a látszólagos jövedelmek elosztására, nem ültethetnek.

Ami a szünidőt, munkaórát, ruhakérdést illeti, mindenről lehet tárgyalni, béremelésről is, csak marxista termelésről nem, mert ez a teoria már az egész világon megbukott és boncolgatása csak időlopás.

Higyjük azt, hogy a százalékos rendszer utópisztikus rajzát az iparunkban divatos tavaszi vérkeringés-gyorsulás hozta fel témául azoknak, kik ezzel életrevalóságot és a munkásjólét előmozditását akarják dokumentálni. Csak azt nem értjük, hogy a külföldi példák statisztikusai miért nem igyekeznek maguk a külföldre, másrészt pedig az nincsen kideritve, hogy ilyen gyalázatos fizetés, rossz kereset mellett mikép lehet olyan tekintélyes tagsági dijakat fizetni hetenkint, amelyek végösszege felülmulja a munkaadók ipartestületi tagdijait is?

Mig egy olyan sztrájk, amely a százalékos rendszer érdekében indulna meg, — előre bizonyos bukással fog járni, sokkal célszerübb lenne, azoknak az eszközöknek és céloknak feltárása, előkészitése és vitatása, amelyek a munkanélküliek segélyezését, a kiöregedettek megélhetésének biztositását szolgálják, a családos munkások többjövedelmének elérésére volnának irányitva; egy ilyen bérharc azoban nem ellenkezésre, de támogatásra volna érdemes.

Volt már ilyen Magyarországon?

Május hó 15-től
4-5000 liter tej
napi szállitásra, — cirka
2 mázsa csemege-vaj
heti szállitásra.
Leölt hizott baromfi (liba, kacsa, csirke) és mindenféle zöld főzelékek korlátlan mennyiségben leendő szállitásra szerződést kötnék oly elsőrangu
éttermek és nagyobb háztartásokkal,
hol tekintetbe vennék föltétlen becsületes kiszolgálásomat, az áru minősége és annak árára vonatkozólag.
Bővebbet a kiadóhivatalban.

„PASTEURIT“ PINCEGAZDASÁGI CIKKEK
Holly Ede és Tsa
Mindenfajta kénlemezek. — — Asbest kénlemezek.
Budapest, VI. kerület, Felsőerdősor-utca 48. sz. Telefon: József 166-24

Bárminő gyártmányu **szürők javitása**

Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javitása.
FRANK és BERGER Budapest. - Iroda: VIII., Bezerédy-u. 3. szám. Telefon: József 74—05. — Gyár: X. ker., Liget-utca 22. szám. Telefon: József 60—69

A bor fényüzési adója

Hivatalos tényezőink már évek óta keseregnek a bortermelés válságán, az export nehézségein, de sem a buzánkból és állatainkból élő kölföldet nem birják a beviteli gátok ledöntésére szoritani, sem pedig a borpiac nehézségein segiteni.

Alábbiakban közlünk egy ujabb iparpártoló rendeletet:

A fényüzési forgalmi adó alá nem eső bor értékhatárának felemelése.

A magy. kir. pénzügyminiszter 56.931/VIII. b. 1923. számu körrendeletével azt az értékhatárt, amely értékhatáron felül a belföldi bor fényüzési forgalmi adó alá esik, literenként az alábbiak szerint állapitotta meg:

a) kimérés esetében az értékhatár . 300 K

b) palackban történő eladás esetében, a palack árát is beleszámitva, az értékhatár . . . . . 500 K

Ez az értékhatár egy liternél kisebb ürtartalmu palackra nézve aránylagosan átszámitandó. Ha a palackbor eladása a palack visszaadásának kikötése mellett vagy pedig cserepalack ellenében történik, ebben az esetben nem az 500 K értékhatár az irányadó. Ez a rendelet 1923. évi május hó 1. napján lép hatályba.

Magyarországon, ahol a bortermelés kétharmadrészét ki lehetne vinni, ma ugyszólván csak belföldi forgalomról beszélhetünk; olyan óriási készletek vannak eladatlanul, hogy itt az átlag jobb borokat sem szabadna fényüzési adóval terhelni és a fogyasztást ezzel is csökkenteni. Szinte képtelenség arra gondolni, hogy a főváros adó Kolumbusai ennek tetejébe még pezsgőadóval akarják a bort megnyomoritani.

Folyton azt halljuk, hogy minden kivihetőt exportálni kell, mert csak igy boldogul — az állam.

Kérdjük tehát: a buza és hus külföldi hordárai miért nem csinálnak utat a bornak is?

Valószinüleg mások az urai a buzának, mint a bornak!

Békében egy hektoliter uj bor került 36 koronába, az uj buza 18 koronába. Most a buza kerül 30.000 koronába, a bor pedig a termelőjénél 8—10 ezer koronába.

Kik csinálják ezt a bolondházat? A termelők, a bankok, a vasut, az adók, vagy a politika?

Ha az idén jó termés lesz, ugyan hova fogják tenni? Pár koronás adó beszedésével nem lehet megmenteni ugyan az állampénztárat, sem a főváros csődbejutott gazdaságát, — de sikeresen lehet tönkretenni a termelők egy nem kiváltságos osztályát és a vele kapcsolatos ipart, kereskedelmet.

A fontos az, hogy a különböző János bácsik, ha drágán eladták a termésüket és állataikat, legalább olcsó borral ihassanak áldomást!

Szállodai és vendéglői alkalmazottak fizetése

Éttermi segéd és szobapincér heti fizetése 2400·—
Felszabadult borfiu „ „ 1200·—
Kisegitők hétköznap . . . . . 550·—
„ vasár, ünnepnap és bankett alkalmával . . . . . 650·—

Kisegitő éttermi segéd szombat, vasárnap vagy mulatság alkalmával, ha kora reggeltől késő estig van foglalkoztatva, 800 korona. A kisegitő éttermi segéd, ha zárórán tul van foglalkoztatva, a megállapitott kisegitési dijon felül 30 százalék pótkisegitési dijat és pótvacsorát kap. A kisegitő éttermi segéd a perifériákon külön utiköltséget kap.

Főpincér, főszakács, gazdaasszony, felirónő, pincemester és az a csapos, aki pincemesteri teendőket végez, fizetése szabad megegyezés tárgya.

	A.	B. C.
I. oszt. szakács heti fizetése .	9500·—	—·—
II. „ „ „ „ .	7100·—	—·—
III. „ (felszabadult szakács 1—2 éven belül)	3500·—	—·—
Sütőmester	7100·—	—·—
I. mészáros	6500·—	—·—
II. „ ahol csak egy van	4800·—	—·—
Entrée szakácsnő önálló heti fiz.	5850·—	4400·—
„ „ ahol szakács van	5100·—	—·—
Tésztaszakácsnő heti fizetése	5100·—	3900·—
Tésztásleány heti fizetése . .	3100·—	2600·—
Chefkézileány „ „ . .	3500·—	2800·—
Salátásleány „ „ . .	3500·—	2800·—
„ ahol hidegszakács van h. fiz.	2600·—	—·—
Futóleány heti fizetése . . .	2000·—	1600·—
Mosogató fehér	2100·—	2000·—
„ fekete	2350·—	2150·—
Csapos szakképzett heti fizetése	3500·—	2800·—
„ kezdő „ „	2580·—	1950·—
Házi szolga „ „	2100·—	1950·—
Ezüstös „ „	2100·—	1950·—
Tányéros „ „	2100·—	1950·—
Szállodai szobaasszony lak., élelmezéssel heti	460·—	
„ „ lakással, élelm. nélkül „	1000·—	
„ szobaleány lakással és élelmezéssel „	910·—	
„ „ lakással, élelmezés nélkül „	1560·—	

Telefon: József 8—53 **„VICTORIA“** Telefon: József 8—53
borkereskedelmi r.-. Budapest, VII., Baross-utca 98. (Koszoru-u. sarok)
Ajánlja vendéglősöknek kiváló borait.

Pollák Emánuel és Fia

Budapest, IV., Koronaherceg-u. 14. sz. — Telefonszám: 191

bornagykereskedés

Wien — Lemberg — Brünn.
Pince: Budafok, Dunasor 12.

„ bérszolga, háziszolga lak. és élelm. „ 460·—
„ „ „ lak. és élelm. nélk. „ 1000·—
„ takarítónő, szobaputzer lak., élelm. „ 1950·—
„ „ „ lak., élelm. nélk. „ 5850·—
„ „ „ lak. nélk. élelmez. „ 2600·—
„ „ „ lak. és élelm. nélk. „ 6500·—

A kisegitő konyhaszemélyzet kisegitési dij fejében heti fizetésének egynegyed részét kapja. Például a tésztásleány heti fizetése 3100 korona, tehát a kisegitő tésztásleány napi kisegitési dija 775 korona. Hetenkint kötelező 24 óra (egy nap) szabadnap, a saisonüzletek kivételével. A felmondás kölcsönösen három nap, mely időre azonnali elbocsájtás esetén, amennyiben azonnali elbocsájtásra törvényes ok nem forog fenn, élelmezés és egyéb természetbeni járandóság megváltására napi 400 korona fizetendő. Az erre vonatkozó nyilatkozatot a személyzet minden tagja a felvételkor mindenkor irásban kiállitja, illetve ilyen irásos nyilatkozatot kell aláirnia. Ott, ahol a fizetések ezen táblázatban megállapitott összegnél magasabbak, azok le nem szállithatók.

Ez a bértáblázat 1923 május 1-én lép életbe.

Özv. Seibold Józsefné szül. **Kemmer Anna** szomorodott szivvel jelenti, hogy forrón szeretett férje

Seibold József

vendéglős

munkás életének 72-ik, legboldogabb házasságának 48-ik esztendejében Suboticán 1923 április 15-én reggel 8 órakor elhunyt.

Temetése 1923 április 16-án délután 4 órakor lesz a Strosmajerova-u. 22. szám alatti gyászházból a bajai uti temetőbe az ágh. ev. egyház szertartása szerint.

Subotica, 1923. április 15.

Tudom, hogy az én Megváltóm él és utóljára az én porom felett megáll!

Az elhunytat gyászolják:
Weitmann Péterné nevelt leánya és férje **Weitmann Péter**, valamint unokái: **Weitmann Erzsébet, Margit és Anna. Seibold Paula, Emma és Vilma** unokanővérei. **Özv. Baader Lajosné** és leánya **Mici, Kemmer Vince** és neje **Özv. Valusek Gusztávné.**

A mulatók megfékezése

Ha néha egy-egy finom botrány alkalmával rámutatunk arra a hatásra, amelyet mulatóink müsorai nem épen virágzó közerkölcsiségünk szinvonalára és külföldi értékelésben szégyenleni való hirhedtségünk fokozására gyakorolnak, az a vád érhetne bennünket, hogy irigykedünk.

A pártatlan olvasó tudja, hogy a mi iparunk magas nivója nincs rászorulva az attrakciókra; a divatbahozott mulatókat ugyis csak egy szükebbkörü és sokat szidott társadalmi réteghez tartozó társaság lenditi fel, aztán meg bojkottálja, amire mi nem szorultunk rá, mert ilyen áron nem kivánunk üzletet.

A mulatók először is vendéglői ipart, majd italmérési jogot kapnak, ehhez csinálják meg aztán a müsort, amelynek fedezete mellett olyan étlapokat és italárjegyzéket rónak, amilyent akarnak. Ők ugyanis fényüzési üzlet, jótékonykodó tényezők, amelyeknek az éjszakába tévedt vendégeit fejbeverik azok, akiknek nevével a tulajdonosok pár ezer koronáért záróraméghosszabbitásokat kapnak.

Sajnálattal látjuk, hogy a mulatók üzleti tevékenységének hatásaival sem ugy, mint jelenségekkel, sem pedig mint következményekkel nem törődött senki, mig most, midőn ujabb botránykullámok csapnak fel, végre megmozdult a hivatali őrködés és ugy oldja meg a mulatók és az erkölcs viszonyának diszharmoniáját, hogy kidobja — a kanapét.

Ennek a seprésnek egyik nyoma igy fest:

A Nyári Orfeumban az ügyeletes rendőrtisztviselő Anita Berber táncprodukcióit betiltotta. A főkapitány most határozatot hozott, amely szerint Anita Berber produkcióit véglegesen betiltja. A főkapitányi határozat igy hangzik:

„Anita Berber táncosnő, ezidőszerü budapesti lakosnak, a székesfővárosi magyar királyi államrendőrség egész müködési területén lévő összes szórakozó és más nyilvános helyiségeiben való fellépését azonnali hatállyal a 7445—897. fk. eln. számu rendelet 20 §-a alapján megtiltom: mert nevezett táncosnő többszöri figyelmeztetés dacára, sőt legutóbb a Hermina-ut 65. szám alatt levő Nyári orfeum helyiségében, dacára a jóizlést mélyen sértő öltözékének, még a hiányos öltözéket is magáról letépve, közbotrányt okozott és ezen cselekményét sulyosan tetézte még azzal is, hogy a nézőközönségre nyelvét nyujtotta s ezáltal olyan

SALZER J.

Telefon: J. 101—30 Iroda és raktár: Alapitási év 1887

Budapest, IV. Ferenc József-rakpart 15.

Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. — Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, sütemányhüvelyek, modern szervirozássoz papirszalvéták és papirabroszokat. — **SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15**

Püspöki uradalmi borpince r.t. Vác
központi iroda: Budapest V. Zrinyi-u. 7.

illetlen magaviseletet tanusitott, amelyet nemcsak, hogy eltürni nem szabad, hanem feltétlenül meg kell akadályozni, nehogy továbbra is botrányok előidézésére szolgáltasson alkalmat. Dr. Marinovich sk. főkapitány."

A fellépések betiltásának hirére már szombaton délben jelentkeztek a főkapitányságon Anita Berber hitelezői, akik korlátlanul hiteleztek a meztelen táncosnőnek s most vesztve látják pénzüket. Igy egy bérautófuvarozó vállalat vezetője 221.000 koronát követel Anita Berbertől, aki állandóan a fuvarozóvállalat kocsiján járt a fővárosban s eddig egyetlen utjáért sem fizetett. A hitelezők valószinüen egyöntetüen fognak eljárni.

A „müvésznő" és partnere természetesen védekezik és bemondja, hogy adósságait nem fizetheti, mert elütötték a kereseti lehetőségtől.

Az egészből csak arra kivántunk rámutatni, hogy nézzen szét a főkapitány ur a többi mulatókban, fog találni még sok „müvészt" és „artistát", táncosokat és táncosnőket, akik néhány száz korona fizetésből selyemben járnak és nyomaikon betegségek, büncselekmények, adósságok fakadnak.

De mig egyrészt nemcsak ezek a „müvész"-páriák az egyedüli hibásak, meg kell szüntetni müködésük lehetőségét is, tehát nemcsak őket kellene kiutasitani, hanem a helyiségeket is megrostálni.

A példából azt hisszük, hogy a hatóságok nem állanak meg a kezdetnél és nemcsak azokat a csillagokat akolbólitják ki, akik a szinpadon vetkőznek le, hanem azokat is, akik a szeparékban öltöznek fel, utóbbiakat pedig impresszárióstól, partnerestől, barátostól, igazgatóstól, tulajdonostól egyetemben.

Egy nagy modern jégszekrény
(I. Fischer Wien-féle gyártmány) hat ajtóval, három rézcsappal, külön sörhütő aparáttal, légszivattyuval és szénsavórával, cinn-pléh betéttel, két jégtartállyal teljesen uj állapotban, átköltözés miatt **eladó.** — Bővebbet: **Schmuck János** vendéglős Csorna (Sopron-megye)

Krausz-Moskovits Egyesült Ipartelepek R.-T.
Budapest VIII., Kőris-utca 18-20. **EGMA**
likörkülönlegességek gyára.
Vermuth. Whisky. Gin.

HIREK A NAGYVILÁGBÓL

A vigalmi adó átalányösszegének felmelése

A Székesfőváros tanácsa április 26-án megtartott ülésében a vigalmi adónak átalányösszegét április 26-tól kezdődő hatállyal a következőleg állapitotta meg:

1. Ha az üzlet csak forgalmi adóval van megterhelve és csak zene van, az előző hónapban lefizetett forgalmi adónak 10 százaléka,
2. ha az üzlet csak forgalmi adóval van megterhelve és zenén kivül ének is van, az előző hónapban lefizetett forgalmi adónak 20 százaléka,
3. ha az üzlet egész nap fényüzési vállalattá van minősitve és csak zene van, az előző hónapban lefizetett fényüzési adónak változatlanul 2 és fél százaléka,
4. ha az üzlet nappal forgalmi adóval s csak este van fényüzési adóval megterhelve, ugy a havi forgalmi és fényüzési adó összegének 2 és fél százalékát fizeti az üzlettulajdonos változatlanul.

A 3. és 4. pontban emlitett esetekben azon üzletek, amelyekben a zenén kivül ének is van, a beszolgáltatott adóösszegek 12 és fél százalékát fizetik vigalmi adó cimen.

A vigalmi adóval kapcsolatos bárminemü felvilágositással szivesen szolgál dr. *Remete* Viktor fővárosi fogalmazó ur. (Központi Városháza II. em. 250. sz. a.

—

Halálozás. Id. *Mucznyák* Károly, a „Fővárosi Vigadó" vendéglőse, ipartestületi tag, április 22-én rövid szenvedés után elhalálozott. Temetése 24-én, kedden délután 4 órakor volt a Kerepesi-ut melletti temető halottasházából az Ipartestület tagjainak nagy részvéte mellett.

KRISTÁLY ÁSVÁNYVIZ SZENT LUKÁCS-FÜRDŐ, BUDAPEST III. Zsigmond-u. 25-27. Telefon: 43-90

Salgó Testvérek bornagykereskedők-szeszárugyár részv.-társ.
Központi irodák, gyartelep és borpincék: X. Korponai-utca 16—18. sz. **Budapest-Kőbánya** Telefon: József 59—03 szám Sürgönycim: Salgóék

Szent-Margitszigeti „PALATINUS“ ásványviz Szent-Margitsziget Rendelő telefon: 36-52

Aranyéremmel kitüntetve. **Hirschfeld Dániel és fia bornagykereskedők** Telefonszám: 163—18

Központi irodák: Budapest, V., Erzsébet-tér 16. — Borpincék: Kiskőrös—Budafok.

Városi pincék: Budapest, VII., Dohány-utca 71. (Bejárat a Szövetség-utcából)

Állandó raktár mindenfajta kitünő uj és ó borokból.

A földmivelésügyi miniszter a borkiállításon. A Mezőgazdasági Muzeum keretében most nyilt meg az állami pincészet borkóstoló kiállitása, amelyen megjelent *nagyatádi Szabó* István földmivelésügyi miniszter is. A minisztert *Koós* Jenő államtitkár, a muzeum igazgatója üdvözölte. Az üdvözlésre adott válaszában a földmivelésügyi miniszter kifejtette, hogy a borkóstolónak a Mezőgazdasági Muzeumba való bekapcsolása, reménye szerint, jelentékeny hatással lesz a magyar bortermelésre és borkereskedelemre, épp ugy, mint a borkereskedelemnek a külfölddel való összeköttetésére. Ezután a miniszter érdeklődéssel végignézte a kiállitást, amely értékes anyagánál fogva méltán tarthat számot a legszélesebbkörü érdeklődésre és kétségtelen, meg is lesz a hatása egész borkereskedelmünkre.

A Gundel János és id. Kommer Ferenc emlékét ápoló asztaltársaság minden pénteken d. e. 11 órakor összejövetelt tart az alábbi helyeken: Május 11-én özv. Kittner Mihályné, VII., Rákóczi-ut 58., 18-án Wágner Béla, VI., Andrássy-ut 44., 25-én Keszey Vince vendéglőjében, VII., Rákóczi-ut. 44.

Vendéglősök vacsorái. A vendéglősök vacsorái a következő helyeken lesznek: Május 11-én Hoffmann János urnál, I., Pálya-u. 3., 23-án Boross Gyula urnál, I., Márvány-utca 6., Junius 8-án Márkus Imre urnál, Alsómargitsziget.

Jó barátok uzsonnájukat a következő helyeken tartják meg minden szerdán d. u. 4 órakor: Május 9-én Ammer János, Kelenföld vill. végállomás I., Etela-tér 7., 16-án Andreics József, VII., Rottenbiller-utca 1., 23-án Bokodi Dezső, II., Márvány-utca 19. Alkotás-utca sarok., 30-án Gundl Károly, VI., Állatkerti-ut 2., Junius 6-án Schrettner Márton, Zugló, VII., Gyarmat-utca 42., 13-án Zsin Gyula, I., Istenhegyi-ut 19., 75-ös villamossal., 20-án Schmidt János, IX., Ranolder-utca 5., 27-én Csizmadia Ferenc, I., Fehérvári-ut 114., Julius 4-én Szita Lajos, VI., Erzsébet királyné-ut 118., 11-én Leyrer János, X., Apaffi-utca 86. és 28-as villamossal.

A Fővárosi Sörfőző r.-t. „Kőbánya Gyöngye“ söre. Kilencedik éve már annak, hogy a régi jó békeidők megszüntek s azóta is — bár a háborut hivatalosan befejeztük — még mindig sok mindent kell nélkülöznünk mindabból, amit akkoriban oly könnyen megkaphattunk és szivesen vártunk. Igy tavasszal mindig megjelent a münchení Salvator idénysör, mely zamatos maláta izével, tartalmasságát sejtető sötét szinével gyönyörködtette a szemet és csiklandozta a szakértők inyét. A háboru alatt és után e cikktől is el voltunk zárva, részben kereskedelemtechnikai és valutáris okok miatt, részben pedig azért, mert az előállításhoz szükséges nyersanyag, főleg árpa, elsőbbrendü szükségletek kielégitésére fordittatott. Ugyanezen okból sörgyáraink sem tudtak nemesebb italokat előállitani, kénytelenek voltak a mindenkori rendeletek határain belül segiteni a nehéz körülményeken. Most az utóbbi időben vált csak lehetségessé, hogy bár óriási áldozatok árán, de ismét meg lehessen kisérelni valóban békebeli, sőt ennél nagyobb értékü sörök előállitását s a Fővárosi Sörfőző r.-t. Kőbányán volt az első, mely egy 19 foknál is erősebb tápsör,

BORPALOTA R. T.

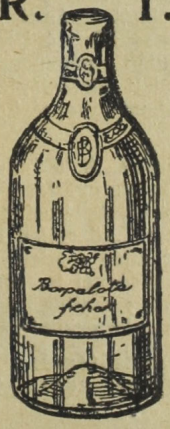

Vendéglősök részére

legolcsóbb beszerzés

Budapest, VIII Telefon

Kenyérmező-utca 6.

Orbán Jakab
Budapest, IV., Szerb-utca 9.

Kávéházi és vendéglői berendezések. — Aluminium és ónacél evőeszközök.

Wellner alpacca és alpacca-ezüst evőeszközök.

Boschán Károly és Artur borpincéi Kőbánya, Ónodi-utca 5.

Telefon: József 59—38 — Sürgönycim: Boschán Kőbánya

Régi bevezetett cég. · Szolid kiszolgálás. · Állandó nagy választék.

Vendéglői konyhafelszerelési cikkek szaküzlete

Szállodások és vendéglősök részére 10% árengedmény

Székely János és Társa vaskereskedő
Budapest, IV., Vámház-körut 12. (Szikszai vendéglő mellett)

Szállodások és vendéglősök részére 10% árengedmény

IGYUNK ILONAVIZET!
A „mesterséges ásványvizek királynője"

Megrendelhető az Artézia szikvizgyárnál Budapest, VII., Egressy-ut 20/c. sz. Telefon: József 92—26

a Kőbánya Gyöngye gyártásával feledtetni igyekezett a háboru e nélkülözését. — A Kőbánya Gyöngye sör a müncheni állami sörakadémia világhirü igazgatójának személyes vezetése és utmutatása alapján a legnemesebb nyersanyagokból készült, ugy hogy valóban a kőbányai söripar büszkesége és minden sörbarát öröme ez a kiváló erősör, mely most került piacra és minden jobb üzletben ugy palackonként, mint kimérve kapható.

KÖZGAZDASÁG

A városi vám és fogyasztási adók szedésének uj rendje. A főváros közgazdasági bizottsága szombaton elfogadta a városi vámok és a fogyasztási adó szedésének uj rendjét szabályozó rendeletet. A megvámolandó árukat három csoportba osztják: külföldi, belföldi és közszükségleti árukra. Az elsőkre az állami vámok harminc százalékát, a második csoportra az állami vámok tizenöt százalékát, a harmadik csoportba sorolt árukra pedig mindenkori értékük négy ezrelékét vetnék ki a tervezet szerint városi vám gyanánt. A fogyasztási adót, amit julius elsejétől kezdve a községek és városok szednek, az uj szabályrendelet értelmében a vadhusra és baromfira is kivetik. Azonkivül mig az állam a fogyasztási adótételeket fixösszegben állapitotta meg, a város az áruk mindenkori értékének bizonyos százalékát fogja fogyasztási adónak szedni. A szeszesitaloknál az ár tiz százalékát, a husnál az ár négy százalékát szedik majd fogyasztási adóként. A bizottság határozata után a pénzügyminiszter hozzájárulása kell a szabályrendeletek életbeléptetéséhez. A bizottság hozzájárult még a kéményseprési dijak százszázalékos emeléséhez is.

Rézgálicbeszerzés. A földmivelésügyi minisztérium a hazai gyárakkal rézgálic gyártására és forgalombahozatalára ujabb megállapodást létesitett. A rézgálic vagon- és hordótételekben kerül közvetlen a gyáraknál eladásra. A községi elöljáróság utján rendelt tételek, 10 métermázsát meghaladó mennyiségnél is, már olcsóbban, vagontételbeni árban lesznek számitva. A megrendelések a m. kir. földmivelésügyi miniszteriumhoz intézendők.

A zsemlye és péksütemény árai az éttermekben és kávéházakban forgalmi adóval 22 korona, fényüzési adóval 24 korona.

Szabad lett a rum ára Az O. K. Á. B. a tájékoztató árat eltörölte és a rum árát egyenlőre, próbaképen szabaddá tette.

A szeszgyárak és borkereskedők a fővárosi italadó ellen. A kereskedelmi kamarában a szeszgyárosok és az italmérők értekezletet tartottak, amelyen a főváros ama tervével foglalkoztak, hogy az italok után a fogyasztási adón kivül magas adókat akar szedni. Elhatározták, hogy a végleges állásfoglalás előtt megvárják a rendelettervezet publikálását.

ÁRUÜZLET

Füszer és gyarmatáru. A füszer és gyarmatárupiacon az árak változatlanul szilárdak voltak, bár az üzleti forgalom kissé megcsappant. Uj cukorárak nagyban: láda kockacukor 1310—1315, kristálycukor 1260—1270, lisztcukor 1305—1310. Rizs: Burmah 430—440, olasz glacé 610—620. Egyéb füszeráruk: bors 1700—1800, fehér bors 2700—2750, fahéj 2000—2100, édes nemes paprika 1900—1920, rózsa 1100—1200, szegfüszeg 4900—5000, vanilia 42.000—44.000, Korff-cacaó 2600—2700 K.

Bor és pálinka. Ezen a héten a gyümölcspálinka iránt igen élénk volt a kereslet. Jegyzések: törköly 900—950, szilvórium 1300—1400, seprő 900—925, bor 1450—1480 minőség szerint. Homokvidéki borokat 80—85 korona, 11 fokos borokat pedig 90—100 korona között kinálták.

Tej és tejtermékek. A tejtermékek piacán a magas árak miatt nyomasztó az üzlettelenség. Árak: vaj minőség szerint 3000—3400, tehénturó 400—430, juhturó 1200—1400, tejfel 600—610, tejszin 1300—1400 korona.

Baromfi és hal. Az árak tartottak. Jegyzések: rántani való csirke 1900—2100, liba kg-ja 4900—5000, libahus 1400—2000. Halak: ponty kg-ként 1400—1600, harcsa és kecsege kg-ként 3400—3500, balatoni keszeg 1400—1500 korona.

Főszerkesztő: **Dr. Kőhler Aladár.**
Felelős szerkesztő és kiadó:
Ihász György örököse: **dr. Kiss Istvánné.**

Vendéglősök figyelmébe!

Parlamenti borpincészet kibővitette telepét hordósbor nagykereskedésre. Nagy választék kitünő fajborokban

Iroda és pincék: **VI., Vilmos Császár-ut 25.** Telefon: 103-31

Cázik Ernő bornagykereskedő

Budapest, IX. Üllői-ut 47. (Mária Terézia laktanya pincéjében.) — Uradalmi fajborok mindenkor raktáron.

Veszprémvármegyei ipari és gazdasági kiállítás Veszprémben.

Veszprém város iparosai karöltve a vármegyei Gazdasági Egyesülettel, támogatva a város és vármegye vezető személyiségei által

Veszprémben, 1923. junius 29-től julius 8-ig

vásárral egybekötött

ipari, gazdasági, háziipari, képző és iparmüvészeti, iparossegéd és tanonc-munka

kiállitást rendeznek

a veszprémi állami polgári és felsőkereskedelmi iskola épületében és a környező térségen.

A kiállitás szakosztályai:

1. **Ipari szakosztály** *a*) önálló iparosok osztálya, *b*) iparossegédek és tanoncok osztálya. 2. **Képző, iparmüvészeti** és **régiségi** tárgyak szakosztálya. 3. **Háziipari** szakosztály. 4. **Kertészeti** szakosztály. 5. **Gazdasági** szakosztály.

A kiállitás ünnepélyes megnyitása **1923. junius 29-én délelőtt 10 órakor.** — A kiállitás bezárása **1923. julius 8-án délután 6 órakor.**

A kiállitás megtekinthető naponta reggel 8 órától este 6 óráig. A kiállitási tárgyak legnagyobb részt eladásra kerülnek. Versenyre csak a segédek és tanoncok munkái bocsájtatnak. Minden kiállitó elismerő, illetve részvételi diszoklevelet kap. — Részletes felvilágositás és bejelentőlap nyerhető, illetve kapható a vármegye minden ipartesteleténél, iparosköröknél, községi előljáróságoknál és a vármegyei Gazdasági Egyesületnél.

A kiállitás Végrehajtó-bizottsága.

A m. kir. Kereskedelemügyi miniszterium a kiállitandó tárgyak vasuti szállitásánál 62004—1923. sz. alatt 50% kedvezményt engedélyezett. — **A kiállitás megnyitásával egyidejüleg Veszprémben Országos Iparos-kongresszus lesz.**

Zártajánlati hirdetmény.

A hódmezővásárhelyi izr. hitközség tulajdonát képező a város központján levő 30 év óta

„Központi Szálloda" cimen üzemben levő szállodai bérházat,

melyben egy **sörcsarnok, kávéház, 8 vendégszoba és 3 szobából és mellékhelyiségekből álló vendéglői lakás van, 10 egymásután következő évre zártajánlat utján f. év november 1-től kezdődőleg**

bérbe adandó.

A vendéglői lakásra az ajánlat külön adandó be.

A részletes pályázati feltételek a jegyzői irodában megtekinthetők, de 500 korona előleges beküldése ellenében kivánatra irásban is megküldetnek.

Az ajánlathoz, melyben ajánlattevő kijelenti, hogy a pályázati feltételeket ismeri és magára nézve kötelezőknek elfogadja, készpénzben 10% bánatpénz csatolandó. Az ajánlatok **május 18-ig** a hitközség jegyzői irodájába vagy Weisz Miklós gazdasági elnökhöz adandók be.

Hódmezővásárhely, 1923 május 2. **Az előljáróság.**

KATZKY lakatos, motor- és gépipari részvénytársaság, Budapest
Takaréktüzhelyek minden kivitelben.
Iroda és mintaraktár: VI. Andrássy-ut 54. Telefon: 22—78 — Gyártelep: VII. ker., Angol-utca 8—10. Telefon: József 96—74
Vendéglők és kávéházak részére különleges kivitelben!

NEMZETI KÁVÉHÁZ ÉS SZÁLLODA
a vasut közelében **eladó.** KÖRMEND, Vasmegye.
Cim a kiadóban.

Apróhirdetések
Egyszeri beiktatás szavankint 20 korona.
A legkisebb apróhirdetés ára 100 korona.

Hektograph-étlapsokszorositó, papirszalvéta, fogvájó legolcsóbban beszerezhető **Berkovits Károlynénál** Budapest, Sip-u. 4. Tel. J. 125-31

Ha eladó
vendéglője, szállodája vagy kávéháza van, vagy
ha venni akar
hirdesse azt
a Vendéglősök Lapjában.

SZENT ISTVÁN
PORTER SÖR
a
Polgári Serfőződe
páratlan különlegessége!

Minden háztartásban a legolcsóbb
Z·S·I·R
a **Vénusz-étolaj**
mely legfinomabb minőségben minden nagyobb füszerkereskedésben kapható. — Gyártja és szállitja **Olajmüvek r.-t. Kohn Adolf és Társa Győr.**
Központi iroda: Budapest, Báthory-utca 5. szám.
Telefon 8—22 és 57—68

Eladó vasuti vendéglő és szálloda.
Gyulán, a „Motor"-hoz cimzett vasuti vendéglő és szálloda, mészáros- és hentesüzlettel egybekötve, betegség miatt örökáron teljes berendezéssel, nagy kerthelyiséggel eladó. Értekezni lehet Ciffra Miklós tulajdonossal ugyanott.

ELITE-MÁRKA
FIUME BRANDY MEDICINAL
„Fiume" szójegyre különösen ügyelni!
ADRIATIKA R.-T.
Budapesti telep: I., Fehérvári-ut 9. szám.
Telefon: József 88—09

GUSSY COCTAIL

Dietz M.
bornagykereskedés
Budapest, VIII., Népszinház-u. 19
Telefon: József 30-72
(Alapittatott 1890)
Sziklapincék: Budafok, Kossuth Lajos-utca 86

Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi Részvénytársaság
Budapest, VI., Szobi-utca 6. szám. (Eötvös-utca sarok) Telefon: 93-87
Pincéjéből a legjobb minőségü ó és uj fajborokat a legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönhordóban házhoz szállit.

Székely Mihály Részvénytársaság Budapest
VII., Rottenbiller-utca 35. Telefon: József 112-81. Sürgönycim: Borszékely
Központi pincészet: Budafok, Dunasor 6. szám.

Fővárosi Sörfőző R.T. Kőbányán.

AMBRA Likőrgyár R.-T.
a Besztercebányai Első Magyar Gyümölcslepárlás
csász. és királyi udvari szállitók budapesti telepe
VII., Ilka-utca 25—27. szám.
Telefonszám: József 24—44

Hüttl Tivadar
Budapest, V. kerület, Dorottya-utca 14.
Dus választék kávéházi és vendéglői porcellánokban.

Eredeti KEGLEVICH COGNACOT
csakis a Budafokon 1882-ben alapitott
GRÓF KEGLEVICH ISTVÁN UTÓDAI
cognacgyár r.-t. gyárt és hoz forgalomba. Óvakodjunk hasonhangzásu, magát jogtalanul gyárnak hirdető és védjegybitorlásért elsőfoku biróí itélettel már elmarasztalt cég értéktelen áruitól.
Kitünő minőség! Versenyárak! Figyelmes kiszolgálás!

Sörcsapok, borászati cikkek!
MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR
Budapest, VII., Kazinczy-utca 47.
Telefon: József 128-27

GSCHWINDT-féle R.T.
BUDAPEST · BUDAFOK · NAGYKŐRÖS
Felhivja a t. fogyasztóközönség figyelmét elsőrangu **rumgyártmányaira, zamatos gyümölcspárlataira,** valamint a legismertebb külföldi gyártmányokkal teljesen egyenrangu, kiválóan finom **cognac és likőr-különlegességeire.**

Vendéglők, kávéházak, legszivesebben a
CSÉPÁNY-PINCÉKBEN
szerzik be borszükségleteiket.
Szolid termelői árak!
Szabad borkóstolás! Kedvező feltételek!
Budapest, VI., Aradi-utca 16. Telefon 158-10

HERCEG WINDISGRÄTZ LAJOS
borpincészetei és Tokaj Bortermelők Társ. Részvénytársaság
Központi iroda: BUDAPEST IV. KER., VÁCZI-UTCA 27—33
Telefonszám : : : : 56—20
Sárospatak
Tokaj
Budafok

IFJ. NAGY ISTVÁN
Központi Vásárcsarnok Telefon J. 46-83
Friss zöldség, burgonya és hagyma üzeme

CASANDRA
LIKÖR COCTAIL BOWLE
Budapest, 1. kerület, Zita királyné-ut 7. sz.

Ha kiváló szép **dióbélre** van szüksége, hivja József 15—13-at.
Elsőrangu **málnaszörp, méz, mák, bab** stb. pontosan házhoz szállitva kapható.
VADAS JAKAB, BUDAPEST, DUGONICS-UTCA 3-5.

Minden vendéglős kizárólag **Chillingworth acélevőeszközt vásárol!** Elsőrendü magyar gyártmány!

FROHNER JÓZSEF R. T.
BUDAPEST—BUDAFOK

TELEFON BUDAFOK 42
Pincészet: BUDAFOK

MAGYAR BORTERMELŐK
KIVITELI PINCÉSZETE R.-T.
V., DOROTTYA-U. 3. TELEFON: 26—20
Központi pince
Budafok, Sörház-utca 10. és 20. Telefon: Budafok 82
Pincék: **Bonyhád, Wien XIX., Brünn**
Csakis elsőrendü urasági fajborok.

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVÉ

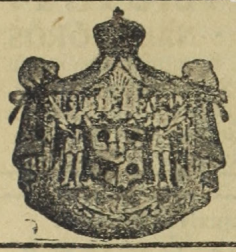

Schaumburg Lippe herceg
villányi pezsgő-gyára
és udv. pincészetének
központi irodája:
Budapest, V. Nádor-u 16

CIFKA JÓZSEF
sör és pincegazdászati cikkek szaküzlete
Budapest, V. kerület, Vilmos
Császár-ut 48. (Hajnal-utca
sarok) Telefonszám 28—92
Ajánlja minden e szakmába vágó cikkeit, dusan felszerelt raktárát

Singhofer M. József utóda
Brozek János
halnagykereskedő
Központi vásárcsarnok
Telefon: József 46-52

TOKAJI COGNAC A LEGJOBB
Első Tokaji Cognacgyár R.-T. Tokaj

Engl Bernát és Tsa R.T. Budapest, Közp. Szeszfőzde
Ajánlja mindennemü gyümölcspálinkáját.

Hirmann Ferenc fémöntőde és fémáru-gyára
Budapest, VII, Csányi-utca 7. Telefon J. 138-03, 138-04
Készit bor- és sörcsapokat, sörkimérő készüléket, szőlőszeti és borászati cikkeket, stb.

Üveg, porcellán,
kávéházi és vendéglői **korona-hitelesitett edények, teljes konyhafelszerelések a legolcsóbb napi árban kaphatók**
Horvát József
Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 5.
(a Ferenc József-hid közelében)
Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek

Vendéglői, kávéházi berendezéseket legmagasabb árban **vesz** és legjutányosabban **elad BRAUN GYULA**
Budapest, VII., Sip-u. 14. — Telefon: József 122—97

PALUGYAY
·PEZSGÖ·

Mindenféle evőeszközök,
kávéházi és vendéglői berendezések.
Alpacca és Chinaezüst Müvek
Szalai S. Sándor, Budapest, V., Erzsébet-tér 4.

Fanda Ágoston és Zimmer Péter utóda
ZIMMER FERENC
halászmester és halnagykereskedő, udv. szállító
BUDAPEST, KÖZP. VÁSÁRCSARNOK, TEL. J. 49-04
Fiók: József-tér 13, telefon 150-65

Bak Béla kádármester
Budapest, X. kerület, Kelemen-utca 27. szám.
Állandó nagy raktár uj és használt **boroshordókban.** Megrendeléseket is vállal. — Telefonszám: József 94—95

Gutenberg-nyomda Budapest, VIII. kerület, Vig-utca 15. szám. — Telefon: Józse 50—73

XXXIX. évfolyam. 10. szám. 1923. május 20.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta 5-én és 20-án. Előfizetési dij félévre 2000 korona. | Alapitotta IHÁSZ GYÖRGY. | Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Tüzoltó-utca 15

A hazai szállodások, vendéglősök, kávések, pincérek és kávéházi segédek érdekeit felkaroló szakközlöny

Gazdasági életünk

közeljövőjének kialakulásában sokan azt hiszik, hogy Bethlen gróf és Kállay külföldi utjukról hazahozzák azt a mentőcsónakot, amely nem egyes foglalkozási rétegeknek vagy különbözőképeni tagolásban elnevezett társadalmi osztályoknak, hanem Csonka-Magyarország nyomorban fulladozó nadrágos vagy mezitlábas szegény-összességének nyit utat ahhoz a boldog oázishoz, amelyen *tisztességes munkából* is meg lehet élni.

A napi politika részéről azt halljuk Bethlen utjáról, hogy a zálogjogok feloldása alapján szerzendő külföldi kölcsön kihuzza az országot a vizből; egy másik hang azt állitja, hogy nem kell kölcsön, megélünk a magunk emberségéből is, csak itthon teremtsünk pénzügyi és fajvédő rendet.

Mi nem foglalkozunk azzal, hogy kell-e külföldi kölcsön vagy nem, csupán azt állapitjuk meg, hogy a kölcsön megszerzését célzó fáradozás annak beismerése, hogy az agrárország gazdasági politikája csődbe jutott, alkotmányos és pártéletünk szomoru civódásai között virágzó és dus terméseink dacára elmerültünk az adósságokban.

A pénzkeresés ténye tehát egy rettenetes „confiteor"-ban azon bevégzett tény elé állit, hogy itt már önerőből nincsen segitség, nincs mód a termelési rend megszabályozására, nem segit a bankóprés sem, tehát a kóros okok megszüntetése nem áll a kormányzatnak módjában, ezért kell a kölcsöninjekció, amelynek ájulata alatt a mai gazdasági termelés rendjének bacillustelepe tovább fog erjedni, elnyeli a kölcsönt, elódázódik a válság és az ujabb lázkitörésig minden megy a régiben.

Krónikus nyavalya lett nálunk a „sirás". Sir a termelő 30.000 koronás buzaárnál, hogy drága a csizma; sir a szabó, a suszter; sir a kereskedő és szidja a devizaközpontot, hogy nem ád valutát, noha a legutolsó mellékutca „divatüzlete" hemzseg a valutában vásárolt áruk tárolásától; sir a bankár, hogy „lanyha" a tőzsde; sir a pék és a mészáros, hogy nem tud megélni és sirnak a politikusok, hogy nem dobálhatják ki egymást októberi módon a poziciókból, amelyről 5 évvel ezelőtt 90 százaléka még álmodni sem mert!

Ez a sirás már a szemtelenségig fajult és csak takarója azoknak a jövedelmeknek, amelyek csak árdrágitás utján érhetők el.

Nálunk ugyszólván már minden cikk és munka ára az aranyparitás fölé szaladt, mert a becstelen kalkuláció azt hitte, hogy elérjük átmenet nélkül az osztrák pénz mennyiségét, ami szerencsére nem következett be. A 100—150 százalékos áremelések örömmel töltötték el a felhalmozott áruk tulajdonosait és szomoruan hallottuk a boltokban elhangzott alkudozásokra adott válaszokat: „örülök ha nem vesznek". Ez a gaz felfogás pedig sok embert fog még eltemetni.

A sokmilliárdos infláció dacára, nincs a kö-

ZÖLD-FA RÉSZVÉNY TÁRSASÁG ÁRUHÁZ BUDAPEST V. VÁCI-UT 4-6.

Vendéglői konyhaberendezések,

Vendéglősöknek árkedvezmény.
A Központi csarnokkal szemben.

edények, gépek, főző- és sütő-eszközök, asztalnemüek, üvegek és porcellánok.

ÖSZTREICHER LIPÓT ÉS FIA NÁNDOR

bornagykereskedése
Budapest, V., Váci-ut 4. sz.
A nyugoti pályaudvarral szemben.
Bejárat a Kádár-utcából.

1922. évi borászati kiállitáson aranyéremmel kitüntetve. Kiváló minőségü ó és uj borok raktáron.

Glancz Sámuel
Hungária Bank Exportborosztálya

Budapest, V. kerület, Rudolf-rakpart 1. szám.
(Tud. Akadémia épületében) Telefon: Iroda 190-19, lakás 157-69
Saját termésü és egyéb fajborok. — Legnagyobb választék, legolcsóbb árak. — Nagyban és kicsinyben. — Szőlőtelepek: Soltvadkert, Borota, Dzsidapuszta, Szentendre, Mérgespuszta.

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés, Budapest, X. Kőbánya

Telefon: József 59—78 **Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe** Telefon: József 59—78

zönségnek pénze, nem tud vásárolni, mert a piac, tehát a gyomor elvisz minden keresetet, amiből az következik, hogy az egész árdrágitásból csak a termelők osztálya keresett, a város az ő zsebükbe teszi a pénzt és ügynökeikébe. A termelő jól meg van szervezve, mert legerősebb ügynökei és támaszai a nagybankok és ezek csatlósai, tehát nincs ráfizetés, aminek az a következménye, hogy a föld által termelt javak árai körül sehol a világon nincsen olyan korrupció, mint nálunk.

Az az érdekes azonban, hogy a termelés tulkapásai, vagy értékrontó üzletei szabadon burjánzanak, hogyne, hiszen aki csak teheti, maga is az elsőrendü életszükségletek szétosztásában keresi meg uj foglalkozását, üzleteit, — vagyis sokan élnek meg abból a városban is, ha a János bácsik 1000 koronával emelik a buza árát. Még a szocialista munkások orgánumai sem agresszivek a régi agrár-világ elleni küzdelmek módján, hanem a szabadságjogok és politika területén tanulnak országot kormányozni, aminek azon egyszerü magyarázata van, hogy ma a fizikai munka jobban van fizetve, mint régen volt, ami természetesen nem volna hiba, ha más osztályok is ebben a helyzetben volnának.

Ebben az országban emberevők élnek azzal a különbséggel, hogy a földteke másik felén volt emberevők az elfogott ellenséget ették meg, mi azonban egymást esszük meg. Ma egyetlen üzleten, egyetlen szolgáltatáson akarnak legalább egy napi életfedezetet keresni, mintha egy üzlet után csak az özönviz jönne.

Mindenki gyanus a másiknak, gyanusak az üzletek, a kötések, nincs üzleti becsület, nincs hitel, nincs teljesités, de van csőd, kosztpénz, rendőri elszámolás, becsukás, levegőüzlet, nőkitartás és bár, — a másik oldalon pedig, azok között, kik nem csinálhatnak üzletet, van gond, szegénység, nyomor, gyermekhalandóság, lerongyolódás, kulturacsökkenés, büncselekmény, lezüllés.

Ugy hisszük, hogy utazó minisztereink ezt ugy tudják, mint mi magunk és nekik is fáj ez állapot, mint nekünk.

A kisember züllőfélben van, akár kézmüves, akár értelmiség, ez pedig tovább nem türhető.

Valamelyik szélsőjobbpárti honmentő sajtó arról értekezett nem régen, hogy a mai társadalom veszni indult osztályain nem kell sajnálkozni, mert a harc mindig a gyengét követeli áldozatul, a mai erős gazdaosztály majd fog termelni uj ipari és kereskedelmi, értelmiségi nemzedéket, tehát a régi megmentésére kár erőket (lásd: ellátatlanok gabonája) pazarolni.

Szeretnők azt hinni, hogy miniszterein nem mint pártemberek utaznak, hanem mint a magyar nép orvosai és ha győztesen hazatérnek, legelőször a saját portájukon fognak rendet csinálni és a munkát a tragikus magyar szegénység nyomorának enyhitésén kezdik.

Az ország fejének a saját pártja nő a fejére és ezzel politikába fullad a munka és energia. Nem lehetne a sok reklámpolitikust, a kikiáltószájhősöket, a közbeszóló papagájokat, a süvöltő tanácsadókat, a nagyképü ujoncokat és azt a sok, müveletlensége miatt is nem odavaló távköpőhonbölcset hazaküldeni? Kit az irodájába, kit pedig Izbugyaradványba vagy Csajág-Röcsögébe... ahonnét jöttek.

Állami, fővárosi deficit-milliárdok, középosztálynyomor, elpiszkosodott közélet, élet-halál jelszavak, feltétes főzelékre szóló nyomorutalvány, kisántánt, belpolitika, adóemelő-rángatógörcs; manikürözö parasztlány, bőrkabátos, bricseszes bárvendég, korcsmahang az ország szent Házában, tőzsdei tömegrablás, kontreminőrbacillus, tejfelesszáju vizesnyolcas-multimillicmos... mind olyan keserü jelenségek, amelyek elkeserithetik a kormányférfiakat a kétségbeesésig, mert ez az a skála, amelyben Magyarország népe végigszaladt a hét főbünön és csinált belőle hetvenhetet.

Bár egy uj Bethlen gróf jönne haza, aki lerázhatná a kullancsokat, beütheté a vészgibicek száját s akaratát diktátori erővel tudná keresztülhajtani annak a célnak érdekében, hogy Magyarországon a munkából is meg lehessen élni, — a spekulációban pedig meg kelljen fulni!

Vidéken egy elsőrendü jó forgalmu nagy étterem és sörcsarnok családi okok miatt jutányosan eladó.

Esetleg komoly szakképzett üzletvezetőnek, ki 3 millió koronával rendelkezik, **elszámolásra is átadó.** Ez esetben konyha saját rezsijében, italnál százalék. Jó referencia és jó konyhavezetés megkivántatik. Ajánlatok a kiadóba kéretnek, honnan továbbitva lesznek.

Gedeon Testvérek bornagykereskedők Budapest

Mintapincék: VII., Munkás-utca 3. sz. Telefonszám: József 24—89 **Pincészet: Budafokon.** Városi iroda: Szövetség-utca 9. szám Telefon: József 15-46 és József 14-30

Állandó nagy raktár mindenfajta legkitünőbb uj és ó borokból

Kiváló buteliás boraink mellett könnyü és nehéz hordós borainkat is ajánljuk GRÓF SOMSICH TIHAMÉR BORGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Központi iroda: Budapest, VI. kerület, Teréz-körut 9. szám — Telefon: 142—85

Zöldüzletek, fürdők

Sok esővel indult az idei esztendő és alig várták a falak közé szoritott városi emberek a tavasz első leheletét, hogy legalább a bőséges napsugarakat élvezhessék.

Alig négy hete van szép napos idő; nem lehetett még április vége előtt elrakni az átmeneti ruhákat — már akinek sok ilyen „ruhái" rannak — fagy borotválta le a gyümölcsfák korán kikandikáló szinpompás virágait és bizony csak a „vurstli" közönsége ment ki a szabadba zsebredugott kézzel lődörögni a bódék körül.

Már néhány hete felséges tavasz van és a szigoru három „fagyos szentek" is csak egy esős éjszakával jelezték hatalmukat, megindult az élet a „zöldben" és a vasárnapokon hatalmas tömegek keresik fel az erdős, fás környékeket.

Mindebből persze arra lehetne következtetni, hogy a zöldüzletek, a kirándulóhelyek vendéglői kitünő üzleteket csinálnak.

Normális viszonyok között ez tényleg igy is volna; normális viszonyok alatt pedig zöldüzlet szempontjából azt kell érteni, hogy a kirándulók ezrei vagy a hétköznapi szórakozások tehetősei nem főznek otthon, felpakkolják egész családjukat, kisétálják magukat és a vendéglőkben étkeznek, ott fejezik be a szórakozásaikat. Valamikor erre mindenkinek volt pénze!

Ma annyi zöldüzlet van, hogy mindenféle rendü, rangu és izlésü ember megtalálja a neki való helyet bármerre.

Csak az az egy nagy baj van, hogy nincsen pénz! Bár zsufolva vannak a villamosok a kirándulókkal, a padok, az erdők utjai, pázsitjai és rétjei hangosak a játszó fiatalság lármájától, — de az élelmet magukkal viszik, mert ez otthon készitve is sokba kerül — sokan a bort is és legfeljebb egy pohár sörre, egy üveg ásványvizért, vagy egy uzsonnakávéért térnek be az üzletekbe.

Máskor a zöldvendéglősök az időjárástól féltették üzleteiket és csak a felhőkben látták a hatalmas konkurrenciát, mig ma a legderültebb idő metlett is gondterhelt arccal nézik a sétálók és játszók ezreit, akik egyáltalán nem érdeklődnek a vendéglők iránt.

A nagy tömeg ugyanis nem birja meg az árakat sem a városi, sem a kiránduló vendéglőkben, amelyek étlapjai között nincs szembetünő különbség, csak az utóbbiak rezsikiadásai nagyobbak.

Ha egy négytagu család ma kirándul és saját készitette ételeket fogyaszt, összes költségeit 5000 koronával ebéddel, vacsorával, kávéjával, villamosköltségeivel együtt fedezni tudja és husételt ehetik, mig ha ezt vendéglőben akarja elfogyasztani, számlája a velejáró mellékfogyasztásokkal legalább a 8000 koronát eléri.

A nyári vendéglősnek óriási gondot okoz az élelmiszerek kiszállitása, jegelés, kisegitőszemélyzet, zeneköltség, a hidegételek beszáradása, egy esőtől elrontott ünnep óriási deficitje és főleg az a szerencsétlen körülmény, hogy a legtöbb nyári üzem „luxus" adóval van sujtva egész napi fogyasztása után.

A legegyszerübb étlap kalkulációja is hatalmas gondot okoz. Mit kérjünk a csaknem 3000 koronás husokból való ételekért? Van a mi fejünkön az uzsorabirósági szakértő véleményénél sokkal nagyobb ur, akinek a véleménye döntő tényező: ez a közönség teherbiróképessége, a pénzhiány.

A szegényebb ember, a kisiparos, kiskereskedő, a vidám iparosfiatalság, a háttérbeszorult középosztály képezi a kirándulók tömegét, akikre bizony a mai árak mellett nem igen számithatunk. Drága a villamos és nem birják el az étlapárakat. Összebujnak a társaságok és egy kis hideghust fogyasztanak, aztán kijátszák magukat és betérnek egy-egy fröccsre.

Az előkelőbbek, azaz a tehetősebbek autói is megritkultak és csak a hétköznapok estéin lehet néhány jobb kocsit látni a zöldben. Ezeknek a jobb üzleteknek van aztán rezsije igazában. Pedáns teriték, hütött ital, finom pincér, elsőrendü zene, sok világitás és nagy étlap, hatalmas konkurrencia, szeszélyes vendégsereg. Mindezzel pedig összhangba kell hozni a drága tejszinhabot, a 4000 koronás vajat, 5—6000 koronás libát, 2000 koronás darab csirkét, a finom tésztak sorait! Nem tudjuk, hogy megismétlődik-e az a jelenség, amely az utóbbi években kapott lábra, t. i., hogy a legluxuriózusabb igényekkel fellépő vendégek jobban méltatlankodtak a fizetésnél, mint a kiskorcsmák asztalainál!

A néhai időkben a középosztály volt a vendégünk, de akkor még kedélyesek voltak az emberek és állandó természetüek. Ma a tőzsde és a vele egymodoru üzleti világ hullámaitól függ az előkelőbb vendéglők látogatottsága és ezzel minden meg van mondva.

A környékbeli pensiók és előkelő szálló-nyaralókban folyó élet és annak pénzbeli ellenértéke

„PASTEURIT" PINCEGAZDASÁGI CIKKEK
Holly Ede és Tsa
Mindenfajta kénlemezek. — — Asbest kénlemezek.
Budapest, VI. kerület, Felsőerdősor-utca 48. sz. Telefon: József 166-24

Bárminő gyártmányu **szürők javitása**

Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javitása.
FRANK és BERGER Budapest. - Iroda: VIII., Bezerédy-u. 3. szám. Telefon: József 74—05. — Gyár: X. ker., Liget-utca 22. szám. Telefon: József 60—69

olyan méretüek, amelynek ismertetése már nem a vendéglősipari szaklap anyagához tartozik, hanem inkább a tőzsdei jelentések közé, vagy az aranymivesek szaksajtójához.

Vajjon kik lesznek az idén a fürdők lakói? Ha elgondoljuk azt, hogy a közvetlenül Budapest melletti helyeken kérnek kis piszkos polgári házakban poros országutak mellett, istállók és ólak szomszédságában szoba-konyháért 6—8 hétre 150—300 ezer korona bért, vajjon mibe kerülhet egy jobb fürdőn egy napi pensió? Ennek kiszámitása azonban szintén nem a mi dolgunk, hanem részint az egyetem mathematikai tanszékének vagy a csillagászoknak a reszortja.

De nem kell azért elkeseredni, mert a fürdők meg fognak telni lassanként, hiszen akad még olyan bolond is, aki órákat hempereg el a legkülönbözőbb „strandok" homokjában még akkor is, ha egy csepp viz nincs ott, vagy mellette téglavető vagy bőrgyár müködik.

A magyaroknak megmaradt a Balaton, igaz, elég drága kultusz. A csehek kegyetlenül ajánlják a tőlünk elrabolt fürdőkön az olcsóbbnál-olcsóbb pensiókat, mert a tótoknak nem kell a fürdő, a csehek otthon maradnak, a külföldiek pedig az olcsóbb valutáju német és osztrák vidékeket vagy Svájcot kultiválják.

Egy dolog bizonyos, hogy most idény elején senki sem tudja, hogy mi lesz velünk augusztus végéig, sem a tulajdonos, sem a vendégek.

Van még egy bizonyos dolog: ma a legelőkelőbb helyen is sokkal kevesebb valódi ur van, mint azelőtt egy egészen közepes étteremben!

Az országos nyugdijegyesület elnöksége értesiti a m. t. igazgatósági és felügyelőbizottsági tagjait, hogy minden hó utolsó péntekén tartjuk igazgatósági ülésünket. A posta drágulása folytán külön meghivót nem küldünk. Elnökség.

A Gundel János és id. Kommer Ferenc emlékét ápoló asztaltársaság minden pénteken d. e. 11 órakor összejövetelt tart az alábbi helyen: Május 25-én Keszey Vince, VII., Rákóczi-ut 44. vendéglőjében,

Krausz-Moskovits Egyesült Ipartelepek R.-T.
Budapest VIII., Kőris-utca 18-20. **EGMA**
likörkülönlegességek gyára.
Vermuth. Whisky. Gin.

Az italmérési engedély kérvényének mellékleteiről

Egyik kereskedelmi szaklapban Dr. Szabó Dezső foglalkozik azon rendeletbeli nehézségekkel, amelyek az 1921. IV. tc.-ben körülirt italmérési engedély kiadásának utjában állanak éppen a törvény végrehajtására kibocsátott rendelet technikai korlátaiban.

Megkivántatik ugyanis, hogy az italmérési engedély kérvényezője bemutassa azt az iparengedélyt, amelynek keretében italt akar mérni. A cikk felpanaszolja az eljáró közigazgatási hatóságok mérhetetlen lassuságát, az iparengedély után való sok mászkálás időpocsékolását, az italmérési engedély kiadásának ezzel való oktalan eltolását, a károkozást és javasolna egy olyan változtatást, illetve ujitást, hogy a pénzügyi hatóság adjon ki a kérelemre ideiglenes engedélyt és az iparjogi iratok bemutatására adjon határidőt, hogy ezzel az üzleti élet ne szenvedjen az adminisztrációs hibák miatt károkat.

Minden tekintetben osztjuk azt a felfogást, hogy ugy az italmérési jövedékről szóló törvény maga, mint az annak végrehajtása tárgyában kibocsátott utasitásnak nagyon bürokrata szaga van, annak szerkesztésébe praktikus tapasztalatok leszürődését nem vitték be és olyan vinkulumszerü kapcsokkal van ellátva, mintha hazánkban italméréssel eddig csupu csirkefogó, vagy galiciai söpredék foglalkozott volna. Az engedélyest a rendőrségtől kezdve a pénzügyigazgatóig mindenki szüri mustrálja, méricskéli, egész heraldikát kell tanulnia, iratok halmazát beszerezni és aztán várni.

Higyje el nekünk a cikk mélyen tisztelt irója, hogyha egy szatócs nem kapja meg azonnal az italmérési (korlátolt) engedélyt, az nem olyan baj, mintha egy kávés, vagy vendéglős kénytelen hónapokig loholni engedélyért, mert hiszen a szatócsnál az alapfoglalkozás lehetősége megmarad.

Nem számoltak a törvény és rendelet bölcs szerkesztői a gyakorlati élet követelményeinek legegyszerübb eseteivel sem!

Köztudomásu dolog, hogy ha kezdő szakképzett vendéglős-iparos ma nyit uj üzletet, *birság* alatt üzheti az italmérést, amelynek összege óriási nagy.

Más hatóság dönt az iparengedély és más az italmérés ügyében. Akinek módjában áll kérvényénél az iparüzési jogosultságot igazolni, annál elegendő volna az, hogy az engedély végleges

Telefon: József 8—53 **„VICTORIA"** Telefon: József 8—53
borkereskedelmi r.-. Budapest, VII., Baross-utca 98. (Koszoru-u. sarok)
Ajánlja vendéglősöknek kiváló borait.

Pollák Emánuel és Fia
Budapest, IV., Koronaherceg-u. 14. sz. — Telefonszám: 191 **bornagykereskedés** Wien — Lemberg — Brünn. Pince: Budafok, Dunasor 12.

kiadásáig az iparhatóság a kérvény egy *felzetén* igazolja a megkivánt kellékek bemutatását és ezzel egyidejüleg megindulhatna az eljárás az italmérési engedély kiadása iránt is.

Ugy tudjuk, hogy vannak iparjogi érdekképviseletek, amelyek az egész italmérési reviziós eljárás hibáit, hiányait kutatják, gyüjtögetik, példákkal illusztrálják és rövidesen elő fogják terjeszteni ott, ahonnét a reparációnak is ki kell indulnia.

Hogy egy szebbet is mondjunk, megemlitjük, hogy a nagy apparátussal felülvizsgálatra bevont italmérési engedélyek ügye alszik, az akták szépen összekötve várnak elintézésre évek óta. Nem tudjuk, hogy egy községi, vagy nemzetgyülési választás fogja-e őket megérlelni az elintézésre. Egy másik jelenség az, hogy annak idején pénzügyőrök, rendőrök versenyeztek a purifikálásban, sorra csukdostak be üzletek közerkölcs, közbiztonság, zsufoltság cimén és sürün hangzott el a törvény szellemében gyökerező intenciókra való hivatkozás!

Eredmény: a becsukott üzletek 50 százaléka nyitva van; a Kender, Bérkocsis, Conti, Fecske utcákban 4 saroknál négy üzlet, két üzletet egy tüzfal választ el, egyik sem *polgári* elemeké, hanem tulnyomó bennük a kéjnő és a kitartott férfi; a játékbarlangok, az orgiabárok, a „müvésznő“ tanyák közül melyiknek van bevonva az engedélye?

Egyelőre annyi történt csak, hogy itt 1300 vagy még több és a vidéken — Isten tudja tudja hány ezer — vendéglős, kávés és korcsmáros, füszeres, pálinkamérő fejvesztetten futott az apja, nagyapja keresztlevele után, hajszolta az erkölcsi bizonyitványát, sorban álltak a belügyminiszterium folyosóján, ahol ilyen jelentéktelen dologgal eleinte államtitkárokat terheltek!

Izzadtak az anyakönyvvezetők, a rendőrségen egymás hátán másztak az erkölcsi bizonyitványért, zsidó vallásu pályatársak inkviziciót emlegettek, neves ügyvédekhez futkostak, öreg rabbikat hajszoltak tanukkal a hiányzó matrikulák pótlására és az egészből eddig az a tanulság, hogy néhány ember megismerte a nagyapja és nagyanyja nevét, születési és egybekelési évét — az engedélyek rámái pedig most is üresen lógnak a falakon!

Ennek az egész eljárásnak pedig politikai neve ez: Csonka-Magyarország elavult ipartörvényeinek reviziója. Ha ez a név nem hangzana olyan szépen, tán még valaki sirna is felette. De azért akadtak ám sokan, akik sirtak is, mert okuk volt rá; ugyanis magyarok valának és régi korcsmárosok, vendéglősök stb., de a reviziós eljárás során nemcsak jogaikból, de üzleteikből is brevi manu kidobattatának.

HIREK A NAGYVILÁGBÓL

Uj irányárak

Az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság elnökének 4580/1923. O. K. Á. B. számu rendelete alapján, május 8-ától kezdődőleg a következő irányárak léptek életbe:

1. *Husleves vagy hamisleves* tájékoztató ára ($2^1/_2$ dl) . . . . . .
a) az általános forgalmi adó betudásával adagonként . . . . . 32 K
b) a fényüzési forgalmi adó betudásával adagonként . . . . . 35 K
2. *Főzelék feltéttel* tájékoztató ára (3 dl. főzelék és 2 dkg. sülthus) . . . .
a) az általános forgalmi adó betudásával adagonként . . . . . 240 K
b) a fényüzési forgalmi adó betudásával adagonként . . . . . 260 K

Még nem döntöttek a pincérek a sztrájkról

A pünkösdre tervezett pincérsztrájk elmaradt. — A munkaadók hallani sem akarnak a százalékos haszonrészesedésről

A kávéházi, éttermi és szállodai alkalmazottak legutóbb tartott gyülésükön a borravalórendszer megszüntetése és a százalékos rendszer behozatala mellett foglaltak állást. Néhány nappal ezelőtt memorandumba foglalták kivánságaikat, melyben a drágasághoz mérten béremelést, valamint a borravalórendszer eltörlését és a százalékos haszonrészesedési rendszer megvalósitását kérték a munkáltatóktól.

A Vendéglősök és Szállodások, valamint a Kávések Ipartestülete pénteken tárgyalta az alkalmazottak követelését s az az egyöntetü felfogás alakult ki, hogy a jogos bérkövetelések elől nem zárkóznak el, a százalékrendszerrel szemben azonban a legmerevebb elutusitó álláspontra helyezkedtek.

Amikor az alkalmazottak memorandumukat átnyujtották, azzal fenyegetőztek, hogy abban az esetben, ha

SALZER J. Telefon: J. 101—30 Iroda és raktár: Alapitási év 1887
Budapest, IV. Ferenc József-rakpart 15.
Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. — Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, sütemenyhüvelyek, modern szervirozássoz papirszalvéták és papirabroszokat. — **SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15**

Szent-Margitszigeti „PALATINUS“ ásványvíz Szent-Margitsziget Rendelő telefon: 36-52

Püspöki uradalmi bérpince r. t. Vác
központi iroda: Budapest V. Zrínyi-u. 7.

követeléseiket nem teljesitik, a pünkösdi ünnepek alatt sztrájkba lépnek.

Erre azonban nem került sor. A bérmozgalom még mindig nem fejeződött be és a tárgyalások mindkét részről állandóan folynak.

Vendéglősök vacsorái. A vendéglősök vacsorái a következő helyeken lesznek: Május 23-án Boross Gyula urnál I., Márvány-u. 6. Junius 8-án Márkus Imre urnál, Alsómargitsziget. A vacsorákra ne feledkezzünk elmenni.

KÖZGAZDASÁG

Árhanyatlás a zsirpiacon

A zsirárak majdnem szakadatlan emelkedése az utolsó két napon megállott és a zsirpiac irányzata már régóta nem tapasztalt mértékben ellanyhult.

A nagykereskedők egyértelmü megállapitása szerint senkisem akar zsirt vásárolni, eddig mindig biztos vevők voltak a nagyobb tételekre a bányavállalatok, de azok rendre visszautasitják a felkinált mennyiségeket azzal, hogy szükségletük teljesen fedezve van. Ilyen körülmények között a zsir és a szalonna nagyban eladhatatlan, legfeljebb csak kényszereladásokat lehet lebonyolitani, ami tetemes árengedménnyel jár.

Amennyire örvendetes a fogyasztás szempontjából a zsirárak visszafejlődése, más oldalról viszont

ujabb veszedelem jelentkezik a sertéshus árának drágulásával.

A hentesek ugyanis a vágatásokat rendületlenül folytatják és a zsirár csökkenése következtében előállott kevesebb bevételért a sertéshus drágitásával igyekeznek magukat kárpótolni. Ilyen körülmények között a sertéshus ára emelkedőben van és a mai napon nagyban már 1800—1900 koronát fizetnek a sertéshus kilójáért.

A zsirár mai árhanyatlása kilónként 50 koronát tett ki, mig az utolsó két napon

összesen 150 koronával olcsóbbodott a budapesti piacon a zsir.

Ellenben teljesen megszünt a levágott sertések külföldre való szállitása, tekintettel arra, hogy nálunk a belföldön most többet lehet kapni a sertéshusért, mint a külföldi piacok jegyzése. A zsirárak csökkenését szakkörökben összefüggésbe hozzák a minisztertanács legutóbbi határozatával, amely szerint amerikai zsirt fog a közélelmezésügyi minisztérium importálni, még pedig a köztisztviselők számára levágott sertések husát szállitják ki a külföldre és a kapott vételárért amerikai zsirt hoznak be, amit a közforgalomban szándékoznak elhelyezni és ezáltal a zsirárakat olcsóbbá tenni. A miniszterium

az amerikai zsirt 500 koronával olcsóbban tudja adni kilónként a mostani belföldi áraknál.

Ennek az állami akciónak a hatása is érezhető volna már a magyar zsirpiacon.

Megint drágább a sör. A budapesti sörgyárak alig néhány nap előtt emeltek a sörárakat s meglepetésszerüen csütörtökön életbelépő határozattal a sörkartell ujabb áremelést jelent be. Hát persze itt a melegebb időszak és ilyenkor ki kell használni az alkalmat. A legfrissebb sörbomba lecsapódása azonban minden eddiginel riasztóbban fog hatni, mert hozzá igy fest az uj tarifa ábrázata: Hektoliter áru 3000 koronával drágult. Üvegenként tizfokos sör 110, tizenkétfokos 125, tizennégyfokos 150, tizennégyfokos barna 160, luxussör 300 korona. Ezek azonban csak a nagybani árak, mert az árvizsgáló Bizottság által engedelyezett 60 százalékos rezsi hozzászámitásával az üvegsör ára a következő, tizfokos 180, tizenkétfokos 206, tizennégyfokos 247, tizennégyfokos barna 262, a luxussör pedig 528 korona üvegenként! Ezek az uj sörárak valóban lehetetlenné teszik a sörfogyasztást, hiszen a sörnek ez az uj ára sokszorosan tulhaladja már a borárakat is. Egy pohár sör ára drágább, mint ugyanannyi jobbfajta bor ara, a luxussör pedig tulhaladja még a luxusborok árát is. Nem tudjuk, a sörgyárak megtalálják-e számitásukat, mert kétségtelen, hogy a sörfogyasztás csökkenni fog és népszerübb lesz a nyári melegben a hüsitő fröccs, mint a békebeli minőséget még távolról sem megközelitő palacksör.

GUSY Coctail Vermouth Gin Whisky

KRISTÁLY ÁSVÁNYVIZ SZENT LUKÁCS FÜRDŐ, BUDAPEST III. Zsigmond-u. 25-27. Telefon: 43-90

Aranyéremmel kitüntetve. Hirschfeld Dániel és fia bornagykereskedők Telefonszám: 163—18
Központi irodák: Budapest, V., Erzsébet-tér 16. — Borpincék: Kiskőrös—Budafok.
Városi pincék: Budapest, VII., Dohány-utca 71. (Bejárat a Szövetség-utcából)
Állandó raktár mindenfajta kitünő uj és ó borokból.

KATZKY lakatos, motor- és gépipari részvénytársaság, Budapest
Takaréktüzhelyek minden kivitelben.
Iroda és mintaraktár: VI. Andrássy-ut 54
Telefon: 22—78 — Gyártelep: VII. ker., Angol-utca 8—10. Telefon: József 96—74
Vendéglők és kávéházak részére különleges kivitelben!

ÁRUÜZLET

Élesztő tájékoztató árát az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság május 10-től kezdődő érvénnyel akként állapitotta meg, hogy a gyári ár Budapest székesfővaros területén papircsomagolásban, házhoz szállitva, vagy vidéki megrendelésnél Budapesten való átvétel esetén a vasuti vagy postai feladóállomásra szállitva, faládákban az általános forgalmi adóval együtt kg-ként 1100 korona. A fogyasztói ár Budapesten az általános forgalmi adóval együtt kimérve 2 dekánkint 26 korona. Vidéken a nagybani és kicsinybeni eladási árakat a felmerült szállitási és egyéb költségek figyelembevételével a törvényhatósági árvizsgáló bizottságok állapitják meg.

Gyümölcsiz élénk kereslet tárgya. A nagykereskedelmi forgalomban vágható jó minőségü vegyesizt, a gyártmány renoméja szerint 800—900 koronáért, 5 kg-os dobozokban 950—1000 koronáért, barack, eper, csipkebogyóizt 1006—1050 koronáért, ribizkét 1100—1150 koronáért, málnát 1200 koronáért árusitanak.

A gyümölcspiacon keves az áru s éppen ezért az árak magasak. A citrom darabja kicsiben 45 korona, amerikai mogyoró 2000 korona, füge 1000 korona, dióbél 1500 korona, aszalt szilva 480 korona, friss piszke literje 2800 korona, friss eper dobozonként 1000 korona, alma 1000—1500 korona, de hibásat 700 koronáért is adtak.

Főszerkesztő: **Dr. Kőhler Aladár.**
Felelős szerkesztő és kiadó:
Ihász György örököse: **dr. Kiss Istvánné.**

Minden háztartásban a legolcsóbb
Z·S·I·R
a **Vénusz-étolaj**
mely legfinomabb minőségben minden nagyobb füszerkereskedésben kapható. — Gyártja és szállitja **Olajmüvek r.-t. Kohn Adolf és Társa Győr.**
Központi iroda: Budapest, Báthory-utca 5. szám.
Telefon 8—22 és 57—68

Apróhirdetések
Egyszeri beiktatás szavankint 20 korona.
A legkisebb apróhirdetés ára 100 korona.

Hektograph-étlapsokszorositó, papirszalvéta, fogvájó legolcsóbban beszerezhető **Berkovits Károlynénál** Budapest, Sip-u. 4. Tel. J. 125-31

BORPALOTA R. T.
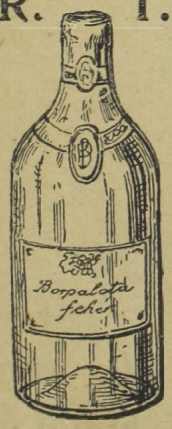

Vendéglősök részére legolcsóbb beszerzés
Budapest, VIII Kenyérmező-utca 6.
Telefon

SZENT ISTVÁN
PORTER SÖR
a
Polgári Serfőződe
páratlan különlegessége!

Cázik Ernő bornagykereskedő
Budapest, IX. Üllői-ut 47. (Mária Terézia laktanya pincéjében.) — Uradalmi fajborok mindenkor raktáron.

Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi Részvénytársaság
Budapest, VI., Szobi-utca 6. szám. (Eötvös-utca sarok) Telefon: 93-87
Pincéjéből a legjobb minőségü é és uj fajborokat a legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönhordóban házhoz szállit.

Vendéglői konyhafelszerelési cikkek szaküzlete

Szállodások és vendéglősök részére 10% árengedmény

Székely János és Társa vaskereskedő
Budapest, IV., Vámház-körut 12. (Szikszai vendéglő mellett)

Szállodások és vendéglősök részére 10% árengedmény

IGYUNK ILONAVIZET!
A „mesterséges ásványvizek királynője"

Megrendelhető az Artézia szikvizgyárnál Budapest, VII., Egressy-ut 20/c. sz. Telefon: József 92—26

Boschán Károly és Artur borpincéi Kőbánya, Ónodi-utca 5.
Telefon: József 59—38 — Sürgönycim: Boschán Kőbánya
Régi bevezetett cég. · Szolid kiszolgálás. · Állandó nagy választék.

Orbán Jakab
Budapest, IV., Szerb-utca 9.

Kávéházi és vendéglői berendezések. — Aluminium és ónacél evőeszközök.

Wellner alpacca és alpaccaezüst evőeszközök.

Salgó Testvérek bornagykereskedők-szeszárugyár részv.-társ.
Központi irodák, gyartelep és borpincék: **X. Korponai-utca 16—18. sz.** **Budapest-Kőbánya** Telefon: József 59—03 szám Sürgönycim: Salgóék

713
1923

Hirdetmény.

Jászszentlászló község előljárósága közhirré teszi, hogy a község tulajdonát képező

két korcsma 1923. évi junius hó 30. napján délelőtt 11 órakor nyilvános árverésen 5 évre haszonbérbe fog kiadatni.

Az árverési feltételek a gazdasági jegyző irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Előljáróság.

4325—1923.

Vendéglő és szálloda bérbeadás.

Békés megye 28000 lelket számláló Békés községében lévő a község tulajdonát képező vendéglő és szálloda folyó évi junius hó 4-től 1935. évi junius hó 4-ig, azaz 12 évi időtartamra bérbe lesz adva. Bérlet tárgyát képezi: utcai kávéházi terem, egy utcai kis étterem, 1 udvari nagy étterem, 2 szobás magánlakás, 7 vendégszoba és ehez szükséges mindennemü mellékhelyiségek. A bérletre vonatkozó részletes feltételek a község számügyi jegyzői irodájában 1000 K vételár ellenében irásban kaphatók.

Pályázók zárt ajánlatot tartoznak tenni s a beérkezett ajánlatok legelőnyösebjének alapul vétele mellett a bérlet nyilvános árverésen lesz Békés község tanácstermében 1923 junius 4-én délelőtt 9 órakor bérbe adva. Az irásbeli ajánlat boritékán feltüntetendő a községi bérházi bérletére vonatkozó ajánlat. Bánatpénz 500.000 korona, ami az árverés megkezdése előtt készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban leteendő.

Ajánlatok f. évi május 30-ig adandók be az előljárósághoz, később beérkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Előljáróság.

Hirdetmény.

13000 lelket számláló Battonya nagyközség tulajdonát képező „Korona vendéglő és szálloda“ f. évi junius hó 1-én d. e. 10 órakor Battonya községházánál folyó évi augusztus hó 1-től 1928. évi december hó 31-ig terjedő időre nyilvános árverésen bérbe adatik.

A vendéglő és szálloda emeletes, áll: 3 földszinti ivószoba, 2 szobás vendéglős lakás, 8 emeleti vendégszoba, 2 emeleti ivószoba, 1 emeletl táncterem, istálló, pince, kocsiszin stb-ből.

Részletes feltételek a község gazdasági jegyzőjénél tudhatók meg.

Battonya, 1923. május hó 12-én.

Battonya község előljárósága.

4154—1923. szám.

Hirdetmény.

Szentes város közönsége a tulajdonát tevő **Petőfi-szálló, kávéház, étterem, sörcsarnok** és ennek összes tartozékait, nevezetesen: **irodák, portásszobák, konyhák, vendéglői lakosztály, vendégszobák,** stb., stb.

1923 junius hó 11. napján délelőtt 11 órakor

Szentesen a helyszinen nyilvános szóbeli árverésen a városi képviselőtestület által megállapitott és a tanács által módositott feltételek mellett

1923 julius 31. napjától, illetve a kijavitás után 10 évre bérbeadja.

A bérbevételre — a megállapitott feltételek mellett zárt ajánlatok is tehetők 1923. évi junius hó 11. napjának délelőtt 11 órájára. A zárt ajánlatok ugyanezen napon — a szóbeli árverést követőleg a városi tanács által fognak felbontatni. — A zárt ajánlatot tevők is részt vehetnek a szóbeli árverésen.

A zárt ajánlatok és a nyilvános szóbeli árverés eredménye felett a városi tanács javaslatára a képviselőtestület fog határozni.

Az árverési, illetve a bérbeadási feltételek a városi gazdasági tanácsnoki hivatalban tudhatók meg s a feltételek egy példánya ott szerezhető meg 100 korona költség lefizetése ellenében. Zárt ajánlattétel esetén az árverési feltételek ajánlattevő által aláirandó s az ajánlathoz melléklendő.

A városi képviselőtestület fentartja magának azt a jogot, hogy a beadott zárt ajánlatok és szóbeli árverés eredménye felett szabadon határozzon.

Kelt Szentes város tanácsának 1923. évi május hó 17-én tartott ülésében.

Dr. Négyesi Imre,
polgármester.

Székely Mihály Részvénytársaság Budapest

VII., Rottenbiller-utca 35. Telefon: József 112-81. Sürgönycím: Borszékely

Központi pincészet: Budafok, Dunasor 6. szám.

Fővárosi Sörfőző R.T. Kőbányán.

AMBRA Likőrgyár R.-T.

a Beszterczebányai Első Magyar Gyümölcslepárlás

csász. és királyi udvari szállítók budapesti telepe

VII., Ilka-utca 25—27. szám.

Telefonszám: József 24—44

Hüttl Tivadar

Budapest, V. kerület, Dorottya-utca 14.

Dus választék kávéházi és vendéglői porcellánokban.

Eredeti KEGLEVICH COGNACOT

csakis a Budafokon 1882-ben alapitott

GRÓF KEGLEVICH ISTVÁN UTÓDAI

cognacgyár r.-t. gyárt és hoz forgalomba. Óvakodjunk hasonhangzásu, magát jogtalanul gyárnak hirdető és védjegybitorlásért elsőfoku biróí itélettel már elmarasztalt cég értéktelen áruitól.

Kitünő minőség! Versenyárak! Figyelmes kiszolgálás!

Sörcsapok, borászati cikkek!

MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR

Budapest, VII., Kazinczy-utca 47.

Telefon: József 128-27

GSCHWINDT-féle R.T.

BUDAPEST · BUDAFOK · NAGYKŐRÖS

Felhivja a t. fogyasztóközönség figyelmét elsőrangu **rumgyártmányaira, zamatos gyümölcspárlataira,** valamint a legismertebb külföldi gyártmányokkal teljesen egyenrangu, kiválóan finom **cognac és likőr-különlegességeire.**

Vendéglők, kávéházak, legszivesebben a

CSÉPÁNY-PINCÉKBEN

szerzik be borszükségleteiket.

Szolid termelői árak!

Szabad borkóstolás! Kedvező feltételek!

Budapest, VI., Aradi-utca 16. Telefon 158-10

HERCEG WINDISGRÄTZ LAJOS

borpincészetei és Tokaj Bortermelők Társ. Részvénytársaság

Központi iroda: BUDAPEST IV. KER., VÁCZI-UTCA 27—33 Telefonszám : : : : 56—20

Sárospatak Tokaj Budafok

IFJ. NAGY ISTVÁN

Központi Vásárcsarnok Telefon J. 46-83

Friss zöldség, burgonya és hagyma üzeme

CASANDRA

LIKÖR COCTAIL BOWLE

Budapest, 1. kerület, Zita királyné-ut 7. sz.

Ha kiváló szép **dióbélre** van szüksége, hivja József 15—13-at.

Elsőrangu **málnaszörp, méz, mák, bab** stb. pontosan házhoz szállitva kapható.

VADAS JAKAB, BUDAPEST, DUGONICS-UTCA 3-5.

Minden vendéglős kizárólag **Chillingworth acélevőeszközt vásárol!** Elsőrendü magyar gyártmány!

FROHNER JÓZSEF R. T.
BUDAPEST—BUDAFOK

TELEFON BUDAFOK 42
Pincészet: BUDAFOK

MAGYAR BORTERMELŐK
KIVITELI PINCÉSZETE R.-T.
V., DOROTTYA-U. 3. TELEFON: 26—20
Központi pince
Budafok, Sörház-utca 10. és 20. Telefon: Budafok 82
Pincék: **Bonyhád, Wien XIX., Brünn**
Csakis elsőrendü uraságí fajborok

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVÉ

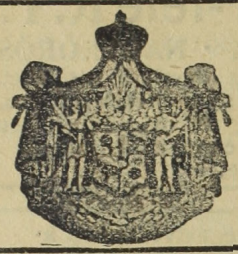

Schaumburg Lippe herceg
villányi pezsgő-gyára
és udv. pincészetének
központi irodája:
Budapest, V. Nádor-u 16

CIFKA JÓZSEF
sör és pincegazdászati cikkek szaküzlete
Budapest, V. kerület, Vilmos
Császár-ut 48. (Hajnal-utca
sarok) Telefonszám 28—92
Ajánlja minden e szakmába vágó cikkeit, dusan felszerelt raktárát

Singhofer M. József utóda
Brozek János
halnagykereskedő
Központi vásárcsarnok
Telefon: József 46-52

TOKAJI COGNAC A LEGJOBB
Első Tokaji Cognacgyár R.-T. Tokaj

Engl Bernát és Tsa R.T. Budapest, Közp. Szeszfőzde
Ajánlja mindennemü gyümölcspálinkáját.

Hirmann Ferenc fémöntőde és fémáru-gyára
Budapest, VII, Csányi-utca 7. Telefon J. 138-03, 138-04
Készit bor- és sörcsapokat, sörkimérő készüléket, szőlőszeti és borászati cikkeket, stb.

Üveg, porcellán,
kávéházi és vendéglői **korona-hitelesitett edények, teljes konyhafelszerelések a legolcsóbb napi árban kaphatók**
Horvát József
Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 5.
(a Ferenc József-híd közelében)
Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek

Vendéglői, kávéházi berendezéseket legmagasabb árban **vesz** és legjutányosabban **elad BRAUN GYULA**
Budapest, VII., Sip-u. 14. — Telefon: József 122—97

PALUGYAY
·PEZSGÖ·

Mindenféle evőeszközök,
kávéházi és vendéglői berendezések.
Alpacca és Chinaezüst Müvek
Szalai S. Sándor, Budapest, V., Erzsébet-tér 4.

Fanda Ágoston és Zimmer Péter utóda
ZIMMER FERENC
halászmester és halnagykereskedő, udv. szállító
BUDAPEST, KÖZP. VÁSÁRCSARNOK, TEL. J. 49-04
Fiók: József-tér 13, telefon 150-65

Bak Béla kádármester
Budapest, X. kerület, Kelemen-utca 27. szám.
Állandó nagy raktár uj és használt **boroshordókban.** Megrendeléseket is vállal. — Telefonszám: József 94—95

Gutenberg-nyomda Budapest, VIII. kerület, Vig-utca 15. szám. — Telefon: Józse 50—73

XXIX. évfolyam. 11. szám.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta 2-szer 5. és 20-án. Előfizetési dij félévre 2000 korona. | Alapitotta IHÁSZ GYÖRGY. | Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Tüzoltó-utca 15

A hazai szállodások, vendéglősök, kávések, pincérek és kávéházi segédek érdekeit felkaroló szakközlöny

Füstbe ment sztrájk

Hogy a fellépés még agresszivebb legyen, idei pincérsztrájk rendezői épen a pünkösdi ünnepeken akarták beszüntetni a munkát.

Ez a sztrájk azonban még a csirájában elfult azon egyszerü oknál fogva, hogy a bérmozgalom okai közül nem az anyagi, hanem a hatalmi kérdéseket tolták az előtérbe.

Nem állithatjuk azt, hogy a pincérség ma általánosságban a legjobban jövedelmező foglalkozás volna, mindenki tudja, hogy az terhes munka és jövedelmezősége elválaszthatatlan az üzlet sorsától. Ebben az iparban a munkás keresete az üzlet forgalmától függ és ezen a viszonyon erőszakos beavatkozással változtatni nem lehet. A sztrájk várható kitörésének napjaiban a munkaadók tisztában voltak az erőviszonyokkal és egy röpcédulán rámutattak az Ipartestület béremelési határozataira, amelyeket önmaguk hoztak kényszer nélkül és amelyeket az Ipartestület egységének bizonyitékául minden egyes tag magára nézve kötelezőnek elfogadott. Ez a röpirat nemcsak a munkaadók szervezettségének és egységének tanuja, hanem olyan bizonyiték, amely azt mutatja, hogy a munkaadók nemcsak az árak felemelésében, hanem alkalmazottaik járandóságának a drágasághoz mérten történt növelésében is lépést tartottak.

A bérmozgalom egyelőre elül a munkásság vezetőinek azon kijelentésével, hogy a mérkőzést jobb időkre halasztják. A legutóbbi bérmozgalom sikertelensége sokakat meggondolásra kényszeritett, másfelől azonban a munkások tömegfellépésének erőviszonyaiban ujabb eltolódások is történtek. A sztrájk rendezői semmiképen sem számithattak a főpincérekre, valamint azokra, akiket a főpincérek egyesülete tagokul felvett, nem számithattak továbbá az ugynevezett genfiekre, sőt a keresztényszocialisták nagy részére sem, a megmaradó néhány száz ember pedig nagyon könnyen pótolható lett volna.

Ismételjük: nem rózsás a pincérélet, de még van ennél rosszabb javadalmazásu iparág és főként az értelmiségi pályák, különösen ha meggondoljuk, hogy pld. egy szakács heti 10.000 koronás fizetését és kosztját ma sokan irigylik Csonka-Magyarországban és ezért állitjuk, hogy ennek a befulladt bérmozgalomnak nem anyagi okai voltak, hanem a hatalmaskodási viszketegség hozta őket felszinre.

Szinte büzös gőggel szavalnak ezek a „titkártölcsérek“ a borravaló intézményéről, mintha ezzel azt akarnák mondani, hogy csak a balkáni-Magyarországban van borravalós munkásnyomor. Azonban itt nem a borravaló létéről vagy nem létéről (lásd borbélyipar) van szó, hanem a százalékos rendszer behozatalának vágyáról, amely a bizalmiférfi rendszerre, a termelési biztosra, a szakszervezeti ellenőrzés és az ezen tényezők együttes müködéséből származó szociális termelésre vezetne,

ZÖLD-FA RÉSZVÉNY TÁRSASÁG ÁRUHÁZ BUDAPEST IV. VÁRHÁZ-KÖZ

Vendéglői konyhaberendezések,

Vendéglősöknek árkedvezmény.
A Központi csarnokkal szemben.

edények, gépek, főző- és sütő-eszközök, asztalnemüek, üvegek és porcellánok.

ÖSZTREICHER LIPÓT ÉS FIA NÁNDOR bornagykereskedése
Budapest, V., Váci-ut 4. sz.
A nyugoti pályaudvarral szemben. Bejárat a Kádár-utcából.

1922. évi borászati kiállitáson aranyéremmel kitüntetve. Kiváló minőségü ó és uj borok raktáron.

Glancz Sámuel
Hungária Bank Exportborosztálya

Budapest, V. kerület, Rudolf-rakpart 1. szám. (Tud. Akadémia épületében) Telefon: Iroda 190-19, lakás 157-69
Saját termésü és egyéb fajborok. — Legnagyobb választék, legolcsóbb árak. — Nagyban és kicsinyben. — Szőlőtelepek: Soltvadkert, Borota, Dzsidapuszta, Szentendre, Mérgespuszta.

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés, Budapest, X. Kőbánya

Telefon: József 59—78 **Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe** Telefon: József 59—78

amelyből ugyan nem munkásjólét, hanem csak pártvagyon alakulna.

Az oly sokszor megtámadott kis pincérfizetés jelentékeny tagdijakat szállit ugyan a pártnak, de még nem hallottunk arról, hogy e pénzből a munkások egy kis ipari továbbképzést kaptak volna, leszámitván a marxista butaságok szajkózását.

A százalékos részesedés kommunista-izü termelési rendje győzött a borbélyoknál, kik közül néhánynál ma is fennáll. Sajátságos azonban, hogy minden marxista elmélet ellenére is, a többszörösen megszervezett segéd urak elfogadják, sőt elvárják a borravalót, amelynek elfogadásáról őket sem a hires munkásönérzet, sem a szakszervezet, sem az összes szakszervezetek, sem pedig a szociáldemokrácia magyarországi koronázatlan urai leszoktatni nem tudják, de nem is akarják.

Kérdezzük: miképen lehet ezen szakszervezeti kétkulacsoskodás köztudomásu volta mellett Magyarországon bármely megfizetett szakszervezeti táltosnak pirulás nélkül ezer meg ezer munkás arcába odavágni azt, hogy a borravaló megalázó? Nem érdektelen a nagyközönség állásfoglalása, amely egyenesen a borravalórendszer mellett döntött az egész világon. Amig csak létezni fog az az állapot, hogy egyik ember szolgálatot tesz a másiknak, addig a borravaló fogalma nem fog kiveszni.

A százalékos rendszer bevezetése iparunkban lehetetlen és ha történnek is erre törekvések, azok csak arra lesznek alkalmasak, hogy a munkaadó és alkalmazott közé éket verjenek és igy a gazda munkásaiban vagyonának ugrásra készülő megtámadóit látván, elhidegüljön az annyira kivánatos jó viszony, amelynek nyomán csak a munkások károsodnak.

A külföldi példákra való hivatkozás egyenesen szemtelenség, mert egy levelezőlapon való érdeklődésre minden pincér megtudhatja, hogy a borravaló kerek e világon gyakorlatban levő jövedelmi forrás. Nem érdektelen itt megjegyezni, hogy épen Ausztriában, ahol a politikai hatalmat a szociáldemokrácia tartja a kezében, a borravaló 5—6 ezer koronánál kezdődik. Nem is a borravaló nyomán megsértett szakszervezeti tisztviselői önérzet hullatja a megaláztatás könnyeit, hanem inkább azon a gyönyörü álmon rágódnak, hogy a százalékos részesedés intézménye esetén milyen gyönyörü biztosi, ellenőri, felügyelői és miegyéb állások akadnának számukra a vendéglőkben, szállodákban, penziókban, üdülőkön, stb. Mert nem érdektelen megállapitani azt, hogy a magyarországi szociáldemokrata szakszervezetek és pártintézmények nyakán rettenetes sok, ugynevezett értelmiségi kullancs élősködik, akiknek a párt már nem képes ellátást adni, mert hiszen egy ilyen óriási adminisztráció nagy költséggel jár, az ország kisebb lett, a jövedelem kisebb lett, sokan jöttek a megszállt területekről is, a pártnak amugy is nagy gondjai vannak és a lármacsinálók számára már nincs akkora befogadóképessége mint volt régen.

Mi sokkal nagyobb képességü embereknek tartjuk a magyarországi szociáldemokraták ismert vezéreit, semhogy odavetnék magukat a pincérek borravalós vagy százalékos bérharcaiba. Tudjuk, hogy ezt eddig nem is tették meg, Ami azt az igéretet illeti, hogy ezt a küzdelmet jobb időkre halasztják, annak fontosságot nem tulajdonitunk és remélhetőleg ezzel a kérdéssel hosszu időre végeztünk.

A sörárak és az Árvizsgáló Bizottság

Ismert régi jóakarónk, az O. K. Á. B. elérkezettnek látta az időt, hogy ismét megmentse a budapesti piacot a vendéglősök tulkapásaitól és addig eszközölt számitásokat, mig végül megállapitotta, hogy a sör fogyasztói árát a vendéglősök nagyobb arányban emelték, mint ahogy azt a gyári árak emelkedése indokolttá tenné.

Az Árvizsgáló Bizottság elnöke felhivást intézett a vendéglősök, korcsmárosok, kávések és büffések érdekképviseletéhez és tőlük a sör fogyasztói árának leszállitását kivánta. Ebben a felhivásban az Árvizsgáló Bizottság elnöke közölte az érdekképviseletekkel azokat az árakat, amelyeket elfogadhatónak tart. Igy például a legkelendőbb tizenkét cukormérőfok tartalmu sör fogyasztói ára az OKÁB álláspontja szerint A) oszt. vendéglőkben poharanként 75, korsónként 125 K, B) osztályu vendéglőkben poharanként 70, korsónként 120 koronánál, C) osztályu vendéglőkben poharanként 65, korsónként 110 koronánál, B) osztályu kávéházakban palackonként 200 és C) osztályu kávéházakban palackonként 180 koronánál több nem lehet az általános forgalmi adót is beleszámitva. Ehhez képest a sörért az Árvizsgáló

Gedeon Testvérek bornagykereskedők Budapest

Mintapincék: VII., Munkás-utca 3. sz. Telefonszám: József 24—89 **Pincészet: Budafokon.** Városi iroda: Szövetség-utca 9. szám Telefon: József 15-46 és József 14-30

Állandó nagy raktár mindenfajta legkitünőbb uj és ó borokból

Vendéglősök és kávésok figyelmébe!

Unger

edényháza Király-utca 43. szám.

LEGOLCSÓBBAN SZÁLLIT:

zománcedény — evőeszközök
porcellánáru — tálcák
üvegáru — kannák
háztartási gépek — ürmértékek stb.

Személyes megtekintést kérek vételkötelezettség nélkül!

zottság álláspontja szerint a jelenleg követelt gyasztói áraknál 12—20 százalékkal alacsonyabb ak számithatók méltányosan. Az Országos Közinti Árvizsgáló Bizottság elnöke ezeknek az árakk a betartását junius 1-től kezdve szigoruan előrizteti s a visszaélők ellen a büntető eljárást egindittatja.

Hogy a számoknál megmaradjunk, ez a poranként 5 korona árkülönbözet lecsipése 1 hl. rnél 1500 koronát jelent a számunkra, vagyis rülbelül 1 métermázsa jégnek az árát. A maink részéről nem értjük, hogy ipartestületünk iért deferált oly gyorsan az OKÁB előtt, ahelett, hogy igyekezett volna megvédeni a kicsinybeli adásra általa felállitott kalkulációt. Sokkal nayobb ellenségünk az OKÁB, semhogy kiszabadna rnünk a bizonyitás felvétele elől és ha divatba ozzuk, hogy egyszerü levelezésre ezreket dobunk i az ablakon, akkor ne csodálkozzunk azon, ogy rendeletek és leiratok létalapjainkat támadk meg.

Ugyanitt tisztelettel megkérjük az OKÁB elökségét, sziveskedjék irni egy ilyen árleszállitó evelet a jégszállitókhoz is, hiszen ennek a levélek indokolása nem lesz nehéz, mert a jég bár izből készül, mégis 1000 koronán felül van métermázsája.

Glück Frigyes ünneplése

Iparunk nagyértékü kiválóságának évtizedes munkáját megköszönni alkalmat adott a kormány által főtanácsossá való kinevezése. Merjük állitani, hogy soha kitüntetés méltóbb embert nem ért és ezt a kitüntetést, mint alkalmat sietett megragadni a társadalom szine-java és a szakipar, hogy egy forró vallomásban a magukénak vallják Glück Frigyest. Boldog lehet az ünnepelt, aki hosszu munka és egy fényes tisztességü élet jutalmaképpen kikényszeritette az emberekből a nagyrabecsülést.

Siettek megrázni a kezeit a közélet nagyjai, előkelő barátai és mindenki, aki e kézszoritással önmagát is megakarta becsülni, mert valamennyien tudják, hogy az a kitüntetés, amelyet Glück Frigyes elfogadott, ezzel valójában megnyerte a kitüntetés jellegét.

Természetesen, ipari érdekképviseletünk is ünnepelte a diszelnököt a május 25-én tartott elöljárósági ülésen, ahol Keszey Vince, Walter Károly, Gundel Károly és Várady Gyula felköszöntői kimeritették a szeretet, a nagyrabecsülés minden lehető megnyilvánulását.

Tanonciskolánk külön ünnepelte meg Glück Frigyes kitüntetését, ahol Palkovics Ede, majd dr. Kritsfalusy István igazgató, azután Patát Lajos konyhafőnök üdvözölték, majd két tanonc mondott csinos felköszöntőt.

Mikor Glück Frigyes reflektált ezen üdvözlésekre, sugárzott róla az alkotás és a visszaemlékezés öröme. Csak költői szárnyakra bocsájtott gondolatokban emlékezett meg elhunyt munkatársairól, az akkor kitüzött célokról, egy egész ipar kimüvelésének vágyairól és boldogan gyönyörködött az eredményben. Nem tulozunk, ha azt állitjuk, hogy a visszaemlékezésnek ez a gyönyöre mindenféle ünneplésből Glück Frigyesnek a legtöbb örömet szolgáltatta.

Cukrozott tokaji aszut hoztak forgalomba

A budapesti rendőrség és Tokaj vidékének egyik rendőrhatósága néhány nap óta nagy borhamisitási ügyben nyomoz, amely sulyosan érinti Magyarország egyik legnagyobb borkereskedő cégét. A földmivelésügyi minisztérium borászati szakosztálya is foglalkozik ezzel a kihágási üggyel, a melyhez hasonló alig fordult még elő. Egyidő óta Magyarországon és a külföldön is egyik legnemesebb tokaji borfajtát „Kindermachen“ elnevezéssel árusitották. A bortörvény értelmében a tokaji aszubort nem szabad más néven forgalomba hozni. A budapesti rendőrség éppen emiatt mindazok a cégek ellen, melyek ilyen elnevezésü bort árusitottak, meginditotta a kihágási eljárást. Az eljárás folyamán a rendőrség a 6—8000 koronás palackokat kibontotta és a szőlészeti állomáson vegyelemeztette. Kiderült, hogy a bor cukrozott, holott a bortörvény értelmében a tokaji aszubort nem szabad mesterségesen édesiteni. A budapesti borkereskedők ellen borhamisitás cimén indult meg az eljárás. Beigazolódott, hogy a kereskedőket nem terheli felelősség, mert a bort készen, palackozva, bedugaszolva, vignettázva kapták, ugy hogy a bor minőségéről nem szerezhettek tudomást. A bort Zimmermann Lipót és Fiai abaujszántói bornagykereskedő, a hazai borkereskedők legnagyobbja, szállitotta. A budapesti rendőrség egyik kiküldöttje a földmivelésügyi minisztérium borászati szakközegeinek kiséretében Abaujszántóra utazott, hogy a Zimmermann-cég összes készleteit lefoglalja és vegyelemeztesse, illetve az eljárást meginditsa.

Bárminő gyártmányu **szürők javitása**

Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javitása.
FRANK és BERGER Budapest. - Iroda: VIII., Bezerédy-u. 3. szám. Telefon: József 74—05. — Gyár: X. ker., Liget-utca 22. szám. Telefon: József 60—69 — —

Szállodai és vendéglői alkalmazottak fizetése

	Heti fizetése korona
Éttermi segéd és szobapincér	2650
Felszabadult borfiu	1350
Kisegitők hétköznap	700
„ vasárnap, ünnepnap és bankett alkalmával	850
Kisegitők, ha kora reggeltől van elfoglalva	1000

Kisegitő éttermi segéd szombat, vasárnap vagy mulatság alkalmával, ha kora reggeltől késő estig van foglalkoztatva, 1000 korona. A kisegitő éttermi segéd, ha zárórán tul van foglalkoztatva, a megállapitott kisegitési dijon felül 30 százalék pótkisegitési dijat kap és pótvacsorát. A kisegitő éttermi segéd a perifériákon külön utiköltséget kap.

Főpincér, főszakács, gazdaasszony, felirónő, pincemester és az a csapos, aki pincemesteri teendőket végez, fizetése szabad megegyezés tárgya.

	Heti fizetése korona A.	B. C.
I. oszt. szakács	10500	—
II. „ „	8000	—
III. „ (felszabadult szakács 1—2 éven belül)	4000	—
Sütőmester	8000	—
I. oszt. mészáros	7200	—
II. „ „ ahol csak egy van	5300	—
Entrée szakácsnő önálló	6500	4000
„ „ ahol szakács van	5650	—
Tésztaszakácsnő	5650	4300
Tésztásleány	3450	2900
Chefkézileány	3900	3100
Salátásleány	—	—
„ ahol hidegszakács van	2860	—
Futóleány	2200	1800
Mosogatóleány fehér	2350	2200
„ fekete	2600	2400
Csapos szakképzett	3850	3100
„ kezdő	2850	2150
Házi szolga	2350	2150
Ezüstös	2350	2150
Tányéros	2350	2150
Szállodai szobaasszony lakással és élelmezéssel		
Szállodai szobaasszony lakással, élelmezés nélkül		
Szállodai szobaleány lak. és élelm.		
„ „ lak. élelm. nélkül		
Szállodai bérszolga és háziszolga lakással és élelmezéssel		
Szállodai bérszolga lakás és élelmezés nélkül		
Szállodai takaritónő és szobaputzer lakással és élelmezéssel		
Szállodai takaritónő és szobaputzer lakással, élelmezés nélkül		
Szállodai takaritónő és szobaputzer lakás nélkül élelmezéssel		
Szállodai takaritónő és szobaputzer lakás és élelmezés nélkül		

A kisegitő konyhaszemélyzet kisegitési dij fejében heti fizetésének egynegyed részét kapja. Például a tésztásleány heti fizetése 3450 korona, tehát a kisegitő tésztásleány napi kisegitési dija 863 korona. Hetenkint kötelező 24 óra (egy nap) szabadnap a saisonüzletek kivételével. A felmondás kölcsönösen három nap, mely időre azonnali elbocsájtás esetén, amennyiben azonnali elbocsájtásra törvényes ok nem forog fenn, élelmezés és egyéb természetbeni járandóság megváltására napi 900 korona. Az erre vonatkozó nyilatkozatot a személyzet minden tagja a felvételkor mindenkor irásban kiállitja, illetve az ilyen irásos nyilatkozatot kell aláirnia. Ott, ahol a fizetések ebben a táblázatban megállapitott összegnél, máris magasabbak, azok le nem szállithatók.

Ez a bértáblázat 1923 junius 1-én lépett életbe.

Ha eladó
vendéglője, szállodája vagy kávéháza van, vagy
ha venni akar
hirdesse azt
a Vendéglősök Lapjában.

Eladó,
vagy **bérbeadó**
Nagymaroson egy jól ismert
strand-fürdő
kabinokkal, büffével és korlátlan italméréssel.
Cim: Horváth József Nagymaros.

Telefon: József 8—53 **„VICTORIA“** Telefon: József 8—53
borkereskedelmi r.-. Budapest, VII., Baross-utca 98. (Koszoru-u. sarok)
Ajánlja vendéglősöknek kiváló borait.

Pollák Emánuel és Fia

Budapest, IV., Koronaherceg-u. 14. sz. — Telefonszám: 191

bornagykereskedés

Wien — Lemberg — Brünn. Pince: Budafok, Dunasor 12.

Kiváló buteliás boraink mellett könnyü és nehéz hordós borainkat is ajánljuk GRÓF SOMSICH TIHAMÉR BORGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG Központi iroda: Budapest, VI. kerület, Teréz-körut 9. szám — Telefon: 142—85

HIREK A NAGYVILÁGBÓL

Jó barátok uzsonnájukat a következő helyeken tartják meg minden szerdán d. u. 4 órakor: Junius hó 6-án Schrettner Márton, Zugló, VII., Gyarmat-u. 42. Jó barátok juniálisa itt lesz megtartva. 13-án Zsin Gyula, I., Istenhegyi-ut 19. 75-ös villamossal. 20-án Schmidt János, IX., Ranolder-u. 5. 27-én Csizmadia Ferenc, I., Fehérvári-ut 114. Julius 4-én Szita Lajos, VI., Erzsébet királyné-ut 118. 11-én Leyrer János, X., Apaffi-u. 86. 28-as villamossal. A Jó barátok uzsonnáján szivesen látjuk az uj kartársakat is.

A Gundel János és id. Kommer Ferenc emlékét ápoló asztaltársaság minden pénteken d. e. 11 órakor összejövetelt tart az alábbi helyeken: 1923 junius 8-án Stettner Dezső urnál II., Felső-Margitsziget, 15-én Márkus Imre urnál II., Alsó-Margitsziget, 22-én Wrabetz Gusztáv urnál X., Népliget, Nagyvendéglő.

Vendéglősök vacsorái. A vendéglősök vacsorái a következő helyeken lesznek: Junius 8-án Márkus Imre urnál, Alsó-Margitsziget. A vacsorákra ne felejtkezzünk elmenni.

Mennyi forgalmi adót kell fizetni a személyzet ellátása után? Az Adóügyi Utmutató és Ellenőrző Hivatal a vendéglős és kávés családtagjai, valamint az üzemben alkalmazott fontos teendőket ellátó személyzet (főpincér, főszakács, üzletvezető stb.) ellátása után fizetendő forgalmi adó alá eső értéket 1923 junius hó 1-étől kezdődőleg napi és fejenkénti 1300 koronában állapitotta meg. Minden más alkalmazott ellátása után 900 korona a napi és fejenkénti ellátási összeg, mely után a forgalmi adó levonandó.

Deli vendéglős öngyilkossága. Az ismert vendéglős, Deli S. István, a dunaparti Deli-étterem volt tulajdonosa, Mester-utca 22. számu lakásán öngyilkosságot követett el. Morfiumot vett be, mielőtt a gázórát kinyitotta volna s e két méreggel vetett véget életének. Hatvankét éves egyedülálló ember volt. A szomszédok állitása szerint sokat szenvedett sulyos ideg- és szivbántalmai miatt s lehet hogy ez az oka öngyilkosságának.

Mennyibe kerül a szesztilalom? Mikor Amerikában a szesztilalmat elrendelték, az volt a hit, hogy a törvény végrehajtása évenként háromszázmillió dollárba kerül. A második esztendőben azonban az a kiadás már kilenc millióra rugott, a következőben pedig harmincra. Most pedig kiszámitották, hogy a csempészek letörése legkevesebb ötven millió dollárt vesz igénybe évenkint, hogy azután megfelelő arányban emelkedjék. Ez volt az oka azután annak, hogy New-York állam kimondotta, hogy a szesztilalom érdekében ezentul egy dollárt sem fog költeni, ami nyilvánvalóvá teszi, hogy az oktalan és csak károkkal járó szesztilalom napjai a végükhöz közelednek.

Egy forditható Lefkovics-gyártmányu

billiárd asztal

a posztók rajta jók, eladó, esetleg elcserélendő. Czim: Dittenhoffer Ferenc vendéglős Bácsalmás.

Héviz fürdőn

Keszthely mellett a **Mexikó-szálloda, vendéglő, étterem** az összes mellékhelyiségekkel, 7 éves bérleti időre betegség miatt

azonnal átadó

Csakis komoly vevővel a helyszinen személyesen tárgyalok. Levelekre nem válaszolok

SALZER J.

Telefon: J. 101—30 Iroda és raktár: Alapitási év 1887

Budapest, IV. Ferenc József-rakpart 15.

Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. — Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, sütemányhüvelyek, modern szervirozássoz papirszalvéták és papirabroszokat. — **SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15**

Szent Margitszigeti „PALATINUS“ ásványviz Szent-Margitsziget Rendelő telefon: 36-52

Püspöki uradalmi
bérpince r. t. Vác
központi iroda: Budapest V.
Zrinyi-u. 7.

KÖZGAZDASÁG

A szőlősgazdák végzetesnek tartják a főváros adóit a bortermelésre és borkereskedelemre

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete Kosinszky Viktor miniszteri tanácsos elnöklésével választmányi ülést tartott, melynek egyik főpontja a főváros által tervezett bor-, konyak- és szeszadó kivetése ellen való tiltakozás, valamint a szőlőtultermelés ellen való védekezés volt. Dr. Drucker Jenő gazdasági főtanácsos alelnök ismertette a szeszesitalok ujabb megadóztatásának kérdését. A székesfőváros, ugymond milliárdokra rugó deficitjének csökkentésére uj adóforrások után nézve, alkalmasnak találta a pillanatot, hogy az összes szeszesitalokra jelentékeny fogyasztási és ezenkivül még pótadót is vessen ki. A borra kivetett adók az eladási árnak 20 százaléka, a konyaknál 25 százalék, a többi italoknál pedig 33 százalék volna a fogyasztási adó, a sört nem adóztatnák meg. Minden borkereskedő és vendéglős legolcsóbb fajtáju bora után szintén nem fizetne adót. Ez a drasztikus adó meg fogja bénitani a borvásárlást és a borkereskedelmet, felborit egy közgazdasági és szociális érdekből nagyon fontos termelési ágat.

Diczenty Dezső véleménye szerint a főváros uj adó tervénél a sörgyárosok érdekeinek a megvédését kell keresni. A cél az, hogy a sör konkurrenciaképes maradjon. Kégl Imre, volt főispán szerint a főváros nem törődik az ország termelési érdekeivel akkor, amikor a bor árának egyötödét elveszi adóba.

Kosinszky Viktor elnök szerint a főváros azért nem adóztatja meg a sört, mert a Mátyáskirály Sörgyár Részvénytársaság részvényeinek nagy többsége tulajdonában van. A mai borkrizis tartós lesz és ezen csak a kormány segithet különböző kereskedelmi szerződések megkötésével. Franciaország 12 millió hektoliter almabort fogyaszt és e mellett két hektoliter bort. Olaszország lakossága fejenként másfél hektolitert, ezzel szemben Magyarország lakossága fejenként csak husz liter bort fogyaszt, ez az elszegényedésnek a jele. Követelni kell a kormánytól, hogy a luxusadót egészen a vörös- és pecsenyeborokig szüntesse meg. Kecskeméthy Géza főfelügyelő szerint a sörgyárak produktumaikat nem tudják elhelyezni és ezért kimérőik részére 11 fokos bort vásárolnak 60 koronás egységárban.

Az elnök inditványára a választmány elhatározta, hogy memorandummal fordul a fővároshoz, a pénzügyi, kereskedelemügyi és földmivelésügyi miniszterekhez, valamint a nemzetgyüléshez és ebben a memorandumban rá fog mutatni arra, hogy a főváros adója a legsulyosabb merénylet a közgazdasági és szociális érdekek ellen. A főváros példáját a vidéki városok is követni fogják, aminek az lesz az eredménye, hogy a szőlőtermelés tönkremegy és kétmilliónál több ember, aki szőlőtermeléssel foglalkozik, kenyér nélkül marad.

Egy 4 ajtós jégszekrény eladó LADÁNYI SÁNDOR vendéglősnél Baja, Szegedi-ut 10.

GUSY Coctail Vermouth Gin Whisky

Kisoroszi községben (szentendrei sziget) a község kellős közepén egy bolthelyiségből, egy táncteremből, kettő korcsmahelyiségből, egy különálló épületben 3 szoba, kamra, konyha, istálló, pince, padlás, jégveremből álló, tisztán **vendéglő-korcsma céljára szolgáló épület** folyó hó 31-én (urnapján) délután 3 órakor **nyilvános árverésen,** szabadkézből a legtöbbet igérőnek **el fog adatni.** Kikiáltási ár négy millió korona. Bővebb felvilágositást a községi főjegyzőnél. Vasuti állomás: Kismaros, hajóállomás helyben. A község közvetlen a dunaparton van — strandfürdő még nincs.

KRISTÁLY ÁSVÁNYVIZ SZENT LUKÁCS-FÜRDŐ, BUDAPEST III. Zsigmond-u. 25-27. Telefon: 43-90

Aranyéremmel kitüntetve. **Hirschfeld Dániel és fia bornagykereskedők** Telefonszám: J. 21—43

Központi irodák: **Budapest, V., Erzsébet-tér 16.** — Borpincék: **Kiskőrös—Budafok.**

Városi pincék: Budapest, VII., Dohány-utca 71. (Bejárat a Szövetség-utcából)

Állandó raktár mindenfajta kitünő uj és ó borokból.

KATZKY lakatos, motor- és gépipari részvénytársaság, Budapest
Takaréktüzhelyek minden kivitelben.
Iroda és mintaraktár: VI. Andrássy-ut 54 Telefon: 22—78 — Gyártelep: VII. ker., Angol-utca 8—10. Telefon: József 96—74
Vendéglők és kávéházak részére különleges kivitelben!

„PASTEURIT" PINCEGAZDASÁGI CIKKEK
Holly Ede és Tsa Mindenfajta kénlemezek. — — Asbest kénlemezek.
Budapest, VI. kerület, Felsőerdősor-utca 48. sz. Telefon: József 166-24

ÁRUÜZLET

A borpiacon tovább tart az utóbbi hetek szilárdsága. Az árak a következők: kecskeméti kadarka 85 korona, fehér 95—100 korona, Gyöngyös 100, 12 fokos 185 korona, Dunapentele 11 fokos 150 korona, Szeged felső vidéki 70—80 korona, Révfülöp 192-es 150—170 korona, 921-es 200—280 korona, Somlóvásárhely 210—250 korona, Tálya 1922-es 200—250 korona, 1921-es 500 korona.

A pálinkapiacon a vidéken a napszám emelkedésével megélénkült a kereslet. Árak nagyban: törkölypálinka 1051—1080, seprő 1070—1100, szilva 1450, borpárlat 1500 korona. A prima áruknál a forgalmi adót is megtérítik. Ezeknél az áraknál magasabb árakat csak akkor lehet elérni, ha az átvétel egy hónapon belül kötelező.

A buza árát a mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltsága szempontjából a pénzügyminiszter május 29-én kelt 78.935. sz. rendeletével juniusra 26.000 koronában állapította meg.

Főszerkesztő: **Dr. Kőhler Aladár.**
Felelős szerkesztő és kiadó:
Thász György örököse: **dr. Kiss Istvánné.**

Minden háztartásban a legolcsóbb
Z·S·I·R
a **Vénusz-étolaj**
mely legfinomabb minőségben minden nagyobb fűszerkereskedésben kapható. — Gyártja és szállítja **Olajművek r.-t. Kohn Adolf és Társa Győr.**
Központi iroda: Budapest, Báthory-utca 5. szám.
Telefon 8—22 és 57—68

BORPALOTA R. T.

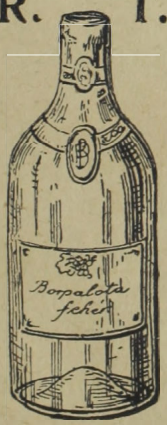

Vendéglősök részére legolcsóbb beszerzés
Budapest, VIII Telefon Kenyérmező-utca 6.

SZENT ISTVÁN
PORTER SÖR
a
Polgári Serfőződe
páratlan különlegessége!

Császik Ernő bornagykereskedő
Budapest, IX. Üllői-ut 47 (Mária Terézia laktanya pincéjében) — Uradalmi fajborok mindenkor raktáron.

Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi Részvénytársaság
Budapest, VI., Szobi-utca 6. szám. (Eötvös-utca sarok) Telefon: 93-87
Pincéjéből a legjobb minőségü ó és uj fajborokat a legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönhordóban házhoz szállit.

Vendéglői konyhafelszerelési cikkek szaküzlete

Szállodások és vendéglősök részére 10% árengedmény

Székely János és Társa vaskereskedő
Budapest, IV., Vámház-körut 12. (Szikszai vendéglő mellett)

Szállodások és vendéglősök részére 10% árengedmény

IGYUNK ILONAVIZET!
A „mesterséges ásványvizek királynője"

Megrendelhető az Artézia szikvizgyárnál Budapest, VII., Egressy-ut 20/c. sz. Telefon: József 92—26

Boschán Károly és Artur borpincéi Kőbánya, Ónodi-utca 5.
Telefon: József 59—38 — Sürgönycim: Boschán Kőbánya
Régi bevezetett cég. · Szolid kiszolgálás. · Állandó nagy választék.

Orbán Jakab
Budapest, IV., Szerb-utca 9.

Kávéházi és vendéglői berendezések. — Aluminium és ónacél evőeszközök.

Wellner alpacca és alpacca-ezüst evőeszközök.

Salgó Testvérek bornagykereskedők-szeszárugyár részv.-társ.
Központi irodák, gyartelep és borpincék: **X. Korponai-utca 16—18. sz.**
Budapest-Kőbánya
Telefon: József 59—03 szám
Sürgönycim: Salgóék

Hirdetmény.

Biharvármegye sárréti járásának székhelyén **Biharnagybajom** községben a Sárréti uri Casino tulajdonát képező

szálloda és korlátlan italmérési korcsmaüzlet

kezelés végett a megállapitandó haszonrészesedés, illetve kezelési jutalék ellenében **italmérőnek kiadatik.**

Italmérő köteles a korcsmaüzlettel összeépitett emeletes Casino helyiségeiben is az ital- és ételnemüeket kiszolgálni.

Italkimérő kap a korcsmaüzletben az üzlethelyiségeken kivül 3 szoba konyha, kamara, kitünő pincéből és egyéb mellékhelyiségekből álló természetbeni lakást. Pályázni folyó hó 28-ig lehet. Személyes megjelenés feltétlenül megkivántatik.

Községi főjegyző,
mint a Casino gazdája

Árverési hirdetmény.

A gyomai központi kaszinó helyiségei folyó évi junius hó 14-én délután 3 órakor a kaszinó olvasótermében tartandó nyilvános árverésen folyó év október 1-től hat évi időtartamra haszonbérbe fog adatni.

Bérlet tárgyát képezi a kaszinói két terem kivételével annak összes helyisége, tartozéka, melléképületek.

A bérletre vonatkozó részletes feltételek az elnökségnél megszerezhetők példányonként 500 koronáért.

Kikiáltási ár 600 azaz hatszáz arany korona (harminc darab 20 koronás arany).

Bánompénz 100.000 kor. azaz egyszázezer papirkorona, vagy értékpapir, mely összeg az árverés megtartása után 15 nap alatt egy évi haszonbéri összegre kiegészitendő és biztositékul szolgál. Készpénz vagy értékpapir helyett elfogadtatik biztositékul az elnökség által személyesen ismert, teljes vagyoni garanciával biró egyén kezessége is.

A korlátlan italmérési jogot bérlő köteles megszerezni, ha ezt nem tudná megszerezni ugy a kaszinó szerzi meg s bérlő mint megbizott üzletvezető szerepel.

Gyoma, 1923. május 18.

KOVÁCS LAJOS
elnök.

Árverési hirdetmény.

Kisujszállás r. t. város tulajdonát képező s a város piacterén levő

„Korona“ nagyszálloda és vendéglő helyiség

folyó évi augusztus 1-től 1925. évi december 31-ig terjedő időre a legtöbbet igérő s kellő erkölcsi és anyagi garanciát nyujtó egyénnek nyilvános szóbeli árverés utján

bérbe fog adatni.

Az árverés **junius hó 21-én délelőtt 11 órakor a városháza tanácstermében** fog megtartatni, amelyre az érdeklődők ezennel meghivatnak.

A volt bérlő felszerelési tárgyai esetleg átvehetők s minden további feltételek alulirott városi főügyésznél megtudhatók.

Kelt Kisujszálláson, 1923 május 25.

Dr. Mészáros Gyula,
városi főügyész.

4154—1923. szám.

Hirdetmény.

Szentes város közönsége a tulajdonát tevő **Petőfi-szálló, kávéház, étterem, sörcsarnok** és ennek összes tartozékait, nevezetesen: **irodák, portásszobák, konyhák, vendéglői lakosztály, vendégszobák,** stb., stb.

1923 junius hó 11. napján délelőtt 11 órakor

Szentesen a helyszinen nyilvános szóbeli árverésen a városi képviselőtestület által megállapitott és a tanács által módositott feltételek mellett

1923 julius 31. napjától, illetve a kijavitás után 10 évre bérbeadja.

A bérbevételre — a megállapitott feltételek mellett zárt ajánlatok is tehetők 1923. évi junius hó 11. napjának délelőtt 11 órájára. A zárt ajánlatok ugyanezen napon — a szóbeli árverést követőleg a városi tanács által fognak felbontatni. — A zárt ajánlatot tevők is részt vehetnek a szóbeli árverésen.

A zárt ajánlatok és a nyilvános szóbeli árverés eredménye felett a városi tanács javaslatára a képviselőtestület fog határozni.

Az árverési, illetve a bérbeadási feltételek a városi gazdasági tanácsnoki hivatalban tudhatók meg s a feltételek egy példánya ott szerezhető meg 100 korona költség lefizetése ellenében. Zárt ajanlattétel esetén az árverési feltételek ajánlattevő által aláirandó s az ajánlathoz melléklendő.

A városi képviselőtestület fentartja magának azt a jogot, hogy a beadott zárt ajánlatok és szóbeli árverés eredménye felett szabadon határozzon.

Kelt Szentes város tanácsának 1923. évi május hó 17-én tartott ülésében.

Dr. Négyesi Imre,
polgármester.

Székely Mihály Részvénytársaság Budapest

VII., Rottenbiller-utca 35. Telefon: József 112-81. Sürgönycim: Borszékely

Központi pincészet: Budafok, Dunasor 6. szám.

Fővárosi Sörfőző R.T. Kőbányán.

AMBRA Likőrgyár R.-T.

a Besztercebányai Első Magyar Gyümölcslepárlás

csász. és királyi udvari szállitók budapesti telepe

VII., Ilka-utca 25—27. szám.

Telefonszám: József 24—44

Hüttl Tivadar

Budapest, V. kerület, Dorottya-utca 14.

Dus választék kávéházi és vendéglői porcellánokban.

Eredeti KEGLEVICH COGNACOT

csakis a Budafokon 1882-ben alapitott

GRÓF KEGLEVICH ISTVÁN UTÓDAI

cognacgyár r.-t. gyárt és hoz forgalomba. Óvakodjunk hasonhangzásu, magát jogtalanul gyárnak hirdető és védjegybitorlásért elsőfoku biróí itélettel már elmarasztalt cég értéktelen áruitól.

Kitünő minőség! Versenyárak! Figyelmes kiszolgálás!

Sörcsapok, borászati cikkek!

MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR

Budapest, VII., Kazinczy-utca 47.

Telefon: József 128-27

GSCHWINDT-féle R.T.

BUDAPEST · BUDAFOK · NAGYKŐRÖS

Felhivja a t. fogyasztóközönség figyelmét elsőrangu **rumgyártmányaira, zamatos gyümölcspárlataira,** valamint a legismertebb külföldi gyártmányokkal teljesen egyenrangu, kiválóan finom **cognac és likőr-különlegességeire.**

Vendéglők, kávéházak, legszivesebben a

CSÉPÁNY-PINCÉKBEN

szerzik be borszükségleteiket.

Szolid termelői árak!

Szabad borkóstolás! Kedvező feltételek!

Budapest, VI., Aradi-utca 16. Telefon 158-10

HERCEG WINDISGRÄTZ LAJOS

borpincészetei és Tokaj Bortermelők Társ. Részvénytársaság

Központi iroda: BUDAPEST IV. KER., VÁCZI-UTCA 27—33 Telefonszám : : : : 56—20

Sárospatak Tokaj Budafok

IFJ. NAGY ISTVÁN

Központi Vásárcsarnok Telefon J. 46-83

Friss zöldség, burgonya és hagyma üzeme

CASANDRA

LIKÖR COCTAIL BOWLE

Budapest, 1. kerület, Zita királyné-ut 7. sz.

Ha kiváló szép **dióbélre** van szüksége, hivja József 15—13-at.

Elsőrangu **málnaszörp, méz, mák, bab** stb. pontosan házhoz szállitva kapható.

VADAS JAKAB, BUDAPEST, DUGONICS-UTCA 3-5.

Minden vendéglős kizárólag Chillingworth acélevőeszközt vásárol! Elsőrendű magyar gyártmány!

FROHNER JÓZSEF R. T.

TELEFON BUDAFOK 42

BUDAPEST—BUDAFOK

Pincészet: BUDAFOK

MAGYAR BORTERMELŐK

KIVITELI PINCÉSZETE R.-T.

V., DOROTTYA-U. 3. TELEFON: 26—20

Központi pince

Budafok, Sörház-utca 10. és 20. Telefon: Budafok 82

Pincék: **Bonyhád, Wien XIX., Brünn**

Csakis elsőrendü uradalmi fajborok.

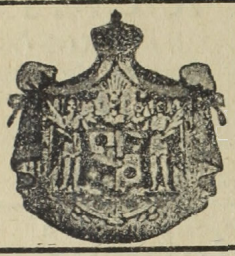

Schaumburg Lippe herceg

villányi pezsgő-gyára és udv. pincészetének központi irodája:

Budapest, V. Nádor-u 16

Singhofer M. József utóda

Brozek János

halnagykereskedő

Központi vásárcsarnok

Telefon: József 46-52

Hirmann Ferenc

fémöntöde és fémáru-gyára

Budapest, VII, Csányi-utca 7. Telefon J. 138-03, 138-04

Készit bor- és sörcsapokat, sörkimérő készüléket, szőlőszeti és borászati cikkeket, stb.

Vendéglői, kávéházi

berendezéseket legmagasabb árban **vesz** és legjutányosabban **elad BRAUN GYULA**

Budapest, VII., Sip-u. 14. — Telefon: József 122—97

PALUGYAY ·PEZSGŐ·

TÖRLEY

TALISMAN · CASINO · RÉSERVÉ

CIFKA JÓZSEF

sör és pincegazdászati cikkek szaküzlete

Budapest, V. kerület, Vilmos Császár-ut 48. (Hajnal-utca sarok) Telefonszám 28—92

Ajánlja minden e szakmába vágó cikkeit, dusan felszerelt raktárát

TOKAJI COGNAC A LEGJOBB

Első Tokaji Cognacgyár R.-T. Tokaj

Engl Bernát és Tsa R.T. Budapest, Közp. Szeszfőzde

Ajánlja mindennemü gyümölcspálinkáját.

Üveg, porcellán,

kávéházi és vendéglői **korona-hitelesitett edények, teljes konyhafelszerelések a legolcsóbb napi árban kaphatók**

Horvát József

Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 5.

(a Ferenc József-hid közelében)

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek

Mindenféle evőeszközök,

kávéházi és vendéglői berendezések.

Alpacca és Chinaezüst Müvek

Szalai S. Sándor, Budapest, V., Erzsébet-tér 4.

Fanda Ágoston és Zimmer Péter utóda

ZIMMER FERENC

halászmester és halnagykereskedő, udv. szállító

BUDAPEST, KÖZP. VÁSÁRCSARNOK, TEL. J. 49-04

Fiók: József-tér 13, telefon 150-65

Bak Béla kádármester

Budapest, X. kerület, Kelemen-utca 27. szám.

Állandó nagy raktár uj és használt **boroshordókban.** Megrendeléseket is vállal. — Telefonszám: József 94—95

Gutenberg-nyomda Budapest, VIII. kerület, Vig-utca 15. szám. — Telefon: Józse 50—73

XXIX. évfolyam. 12. szám. 1923. junius 20.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta 2-szer 5. és 20-án Előfizetési dij félévre 2000 korona. — Jugoszláviában évi 200 dinár.

Alapitotta IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Tüzoltó-utca 15

A hazai szállodások, vendéglősök, kávések érdekeit felkaroló szaklap

Az Árvizsgáló Bizottság ujabb támadása

A magyar korona kétségbeejtő romlása nyomán támadó drágaság letörésére vagy akár csak megfékezésére irányuló intézkedések után hiába vár az ország népe. A zürichi jelzés ellen mindenki védekezik a saját hatáskörében és eszközeivel, amennyiben egyszerüen megdrágitja az árujának vagy a munkájának pénzbeli ellenértékét.

Nem lehet már vita tárgyává tenni azt a szomoru valóságot, hogy a korona külföldi lerontása ellen a magyar kormánynak nincsenek védelmi eszközei. A háboru győzteseinek a gyümölcsök leszedésének biztositására elsőrangu érdekük az, hogy a legyőzött országok koldusok legyenek és belső békéjük — amely a talpraállás első főfeltétele — valamikép helyre ne állhasson. A magyar külpolitikának sincs befolyása a magyar pénz külföldi értékelésére és a mi a legkeserübb valóság, még a magyar termelés, kereskedelem és bankvilág is eminens érdekeit látja kiszolgálva a korona romlásában.

Ilyen keserü körülmények között természetesen sulyos a helyzete az ország kormányának, de a legnagyobb nehézségeket a belpolitika, helyesebben szólva a többségi párt politikai és a vele szorosan összefüggő gazdasági érdekeinek kényszerü kiszolgálása okozza.

Az utóbbi évek politikai vezérelve az, hogy akié a föld, azé az ország; az agrárállam tehát az agrárérdekek politikájában él és ez a politikai hitvallás maga alá gyürte az adminisztrációt, rendszerré és hatalommá erősödött, győzedelmeskedett ellenlábasain és a maga gazdasági érdekeit épen olyan vaskézzel szolgálja ki és tartja előtérben, mint amilyen energiával őrzi politikai hatalmának bástyáit. A pénz, a nagytőke és kereskedelem a politikai hatalom birtoka nélkül sem ijedt meg az agrárizmus uralmától, részint azért, mert érdekeik legtöbbször azonosak és találkoznak, másfelől pedig nincsen olyan legális rendszer, amelyben a pénz hatalmát meg lehetne dönteni, tehát a tőke és a politikai hatalom rendesen egy vágányon futnak.

Ma társadalmi osztályainknál nem lehet az egyenlő teherviselés elvéről beszélni, mert a középosztály teljesen nyomorba vágódott, a kisipar és kiskereskedelem kimulóban van — és ezek a tények bizonyitékai annak, hogy a tőke (akár mint nagyipar, nagykereskedelem, bankuralom, tőzsde) és a termelés többletjavainak igazságos megosztásán az uralkodó politika nem tudott, vagy nem akart munkálkodni, amiből pedig az következik, hogy ez a politika megbukott és helyébe másiknak kell jönnie . . .

Mi is kisipar vagyunk és tehetetlenül viseljük ennek a helyzetnek hátrányait; mig egyfelől az egyenes és közvetett adónemek egész sorozatát zuditja ránk az állam és a törvényhatóság, más

ZÖLD-FA ÁRUHÁZ RÉSZVÉNY TÁRSASÁG BUDAPEST IV-VÁMHÁZ-TÉR

Vendéglői konyhaberendezések,

Vendéglősöknek árkedvezmény. A Központi csarnokkal szemben.

edények, gépek, főző- és sütő-eszközök, asztalnemüek, üvegek és porcellánok.

ÖSZTREICHER LIPÓT ÉS FIA NÁNDOR bornagykereskedése Budapest, V., Váci-ut 4. sz. A nyugoti pályaudvarral szemben. Bejarat a Kádár-utcából.

1922. évi borászati kiállitáson aranyéremmel kitüntetve. Kiváló minőségü ó- és uj borok raktáron.

Glancz Sámuel Hungária Bank Exportborosztálya Budapest, V. kerület, Rudolf-rakpart 1. szám. (Tud. Akadémia épületében) Telefon: Iroda 190-19, lakás 157-69 Saját termésü és egyéb fajborok. — Legnagyobb választék, legolcsóbb árak. — Nagyban és kicsinyben. — Szőlőtelepek: Soltvadkert, Borota, Dzsidapuszta, Szentendre, Mérgespuszta.

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés, Budapest, X. Kőbánya

Telefon: József 59—78 **Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe** Telefon: József 59—78

oldalról teljesen ki vagyunk szolgáltatva a termelés árdiktaturájának, sőt, hogy a közvélemény higyjen a kormányzat ármérsékelő tevékenységében, fölénk van helyezve egy hivatal, az Árvizsgáló Bizottság, amely ráfizetés mellett is kötelez bennünket árukiszolgálásra és mivel nincs hatásköre a termelés árainak szabályozására, a mi étlapjaink árain keresztül gyakorolja a fogyasztók feletti atyai gondoskodás tevékenységét.

Alig van néhány napja, hogy az O. K. Á. B. foglalkozott a sörárakkal és vizsgálódásai nyomán nem talált kifogást a sörgyárak nyereségi kalkulációjában, hanem sokallotta a kiskereskedelmi árakat, vagyis a vendéglősök haszonpercentjét. A sörgyárakhoz nem lehet hozzányulni, mert azok felmutatják a termelés árdrágitásainak számláját, a termelés árai pedig megtámadhatatlanok!

Csak a vendéglősipar van abban a szégyenletes helyzetben, hogy viselje a termelés drágitásának ódiumát, mert az O. K. Á. B. ugy találja, hogy mi akarunk sokat keresni a pohár sörön és a mi „megrendszabályozásunk“ nyomán a közvéleményben hadd erősödjék meg az a hit, hogy mig a szegény termelő és koldus sörgyárak tönkremennek, addig a vendéglősök megpocakosodnak.

Meddig fogjuk még türni ezt a megszégyenitő beállitást?

Ugy látszik, hogy most ujabb sorozat következik, mert a napisajtóban „A drágaság hiénái ellen“ cimek alatt ismét megemlékeznek rólunk. Hirül adják, hogy az O. K. Á. B. megintett bennünket, mert ujabb büneink vannak és pedig a feltétes-főzelék kiszolgálása körül.

Miért nem lehet olvasni azt sehol, hogy a susztereket megintették, mert nem jól szolgálták ki a maximális áru cipőket? Melyik szabót dorgálják meg a feltétes-nadrág kiszolgálása miatt? Melyik hentes vagy kofa pirult el a maximális áru zsir vagy zöldség miatt?

A dorgálás oka az, hogy az O. K. Á. B.-hoz állitólag többrendbeli panasz érkezett a kötelező áru leves és feltétes főzelék mennyiségéről és minőségéről, sőt nagyrészben arról, hogy egyes vendéglősök hétszámra egy és ugyanolyan főzeléket tálalnak, amivel megszegik az O. K. Á. B. ama rendelkezését, hogy ugyanazon főzelékfeltétet hetenkint legfeljebb csak két különböző napon szabad kiszolgálni. Az intelem ugy szól, hogy tartsuk be a vonatkozó rendeleteket mennyiség, minőség és a kiszolgálási kötelezettség tekintetében, mert jön az uzsorabiróság és 6 hóig terjedhető elzárás a büntetés. A rendelkezések betartását ellenőrizni fogják, a közönséget felkérik, hogy a „visszaéléseket“ jelentse be az O. K. Á. B. mellé rendelt ügyészeknek.

A napisajtó azzal kommentálja az O. K. Á. B. fenyegetését, hogy a vendéglősök tulalacsonynak tartják a megszabott irányárakat és azért szolgálnak fel „változatlanul“ egyforma főzeléket, hogy ezzel leszoktassák a közönséget a kötelező áron kapható ételekről.

Sajnáljuk, hogy ezt a hirszolgálatot nem illethetjük e helyről a megfelelő elnevezéssel, de belátjuk, hogy a „független“ sajtó nem állhat a mi pártunkra a közönséggel szemben. Láttuk már az O. K. Á. B. által rendezett próbafőzéseken a riportereket, akik a számok valóságánál megállapithatták, hogy iparunkban milyen hatalmas összegü ráfizetést jelent a kötelező menü. De mi lenne azzal az ujsággal, amely meg merné irni, hogy a vendéglős tényleg ráfizet a főzelékfeltétre, tehát fel kell szabaditani az irányárakat? Nem is számitunk mi arra, hogy akár egyetlen ujság, bizottsági tag, képviselő is veszélyeztetni merné a népszerüségét azzal, hogy közismert és kiélvezett ráfizetéseink alól segitene bennünket mentesiteni, de magunkrahagyottan és tanácstalanul állapitjuk meg, hogy Magyarországban olcsó a termelés, olcsó a munka, minden olcsó, — csak két dolog drága: a vendéglő és a becsület.

Ami ennek a ráfizetéses menünek a változatosságát illeti, arra legyen elég megjegyezni, hogy még az óburgonya, sárgarépa, káposzta és salátafőzelék is csak 4000 koronás fa tüzén, 2500 koronás zsirral főzhető meg és 3000 koronás husból kell reá tenni 6 dk. szinhust.

Az ujburgonya kilója 400 kor., tök 400—700 kor., zöldborsó 600 kor., zöldbab 2000 koronába kerül, ezt tudhatná az O. K. Á. B. és az összes riporterek. Mindezt azonban nem kell tudni a termelés árainak védelme érdekében, mert ezt nem szabad megtámadni, hiszen sülyedő koronánk mellett a termelés nem fizethet rá.

Lássuk már be egyszer, hogy valóságos gyávaság az a türelem, amellyel a ránk mért csapásokat elviseljük. Nincs egyetlen munkás sem, akire irányáron való dolgozást parancsolnának; nincs egyetlen más ipar vagy kereskedés, amelyet hatósági parancs kötelezne ráfizetésre; de nincs még egy olyan iparosérdekeltség sem, mint a vendég-

Gedeon Testvérek bornagykereskedők Budapest

Mintapincék: VII., Munkás-utca 3. sz. Telefonszám: József 24—89 **Pincészet: Budafokon.** Városi iroda: Szövetség-utca 9. szám Telefon: József 15-46 és József 14-30

Állandó nagy raktár mindenfajta legkitünőbb uj és ó borokból

Vendéglősök és kávések figyelmébe!

Unger

edényháza Király-utca 43. szám.

LEGOLCSÓBBAN SZÁLLIT:

zománcedény — evőeszközök
porcellánáru — tálcák
üvegáru — kannák
háztartási gépek — ürmértékek stb.

Személyes megtekintést kérek vételkötelezettség nélkül!

lősipar, amely ennyi rugást, ennyi sértést, ennyi anyagi kárt elviselne.

Ha a mai gazdasági rendben akad olyan ember, akit a munkájáért nem fizetnek meg, vagy akad egész társadalmi réteg, amelyet mások nyakába varrnak, akkor ezeket tartsa el az ezért a helyzetért felelős kormányzat maga. Türhetetlen állapot az, hogy egy iparágra jótékonykodást kényszeritenek éveken át azért, hogy ezzel betömjenek százezer méltatlankodó száját.

Ipari érdekképviseletünk vezető férfiai pedig számoljanak azzal, hogy a vendéglősség zömét képező kisexisztenciák pusztulását nem lehet tovább nézni tétlenül és hogy az alázatos feliratozástól már nem lehet remélni a méltatlanul reánk vert bilincsek letörését.

Tudjuk jól, hogy senkink sincsen, iparunk „barátait“ bankettjeinken kivül seholsem látjuk oldalunkon, mert a mi védelmünk nem népszerüsitő hatásu; magunknak kell ezt az ügyet feliratok nélkül elvégezni.

Héviz fürdőn

Keszthely mellett a **Mexikó-szálloda, vendéglő, étterem** az összes mellékhelyiségekkel, 7 éves bérleti időre betegség miatt

azonnal átadó

Csakis komoly vevővel a helyszinen személyesen tárgyalok. Levelekre nem válaszolok.

Frimm Lajos, Mexiko

GUSY Coctail Vermouth Gin Whisky

Az uj községi italadó

Ha azt a rettentő kapkodást boncolgatjuk, a mely a főváros penzügyi politikájában évek óta tart, azt kell látnunk, hogy szinte az egész világháboru költségei Budapest nyakába szakadtak és minden terhet, ami ezt az országot éri, azoknak a páriáknak kell megfizetni, akik elég szerencsétlenek, mert fővárosi lakosok.

Különös szeretettel foglalkoznak a közvetett adónemek felemelésével, ujak kitalálásával, sok száz milliós uj bevételi források felhajszolásával és a vége: milliárdos deficitek feltálalása hazafias és fajvédelmi mártásokban.

A budapesti lakos fizet ezentul egyenesadót (jövedelem-, vagyonadó) és általános kereseti adóban ugyanilyet a fővárosnak. Lakbérének egynegyedrészét fizeti egyenesen az államnak és kétharmadrészét a háztulajdonos utján a városnak. Fizet óriási összegeket forgalmi és fényüzési adóban közvetve a városnak, vigalmi adókat a legminimálisabb kultura élvezésénél és minden élelmiszer vásárlásánál közvetve fizet óriási vámokat; fizetni fog villanyvilágitási számlája után a főváros külföldi adóságainak törlesztésére, fizetni fog felemelendő óriási vizdijakat, vagyis egyenes adójának sokszorosát viseli közvetett adókban, ami egy csődbejutott, hozzánemértő községi pénzügyi politikának méltó szegénységi bizonyitványa. Mellesleg megjegyezzük, hogy a főváros is politizál, sokat politizál és ennek a politikának delelőpontja az emelés, emelés szünet és megállás nélkül.

Példákat statuálnak az emelés mérvére nézve a villany, viz, gáz, közüzemi pótlék, villamosjegyek terén, azután jön a mérleg, melynek eredménye ujabb deficit és ujabb emelés.

Az egyenesadók bevételei szinte nevetséges fillérekké törpülnek el a közvetett adónemek milliárdos bevételei mellett, amelyeknek fokozása és ujabb adónemek kreálása képezik a fővárosi pénzügyi politika egyetlen tevékenységét.

A közvetett adónemek terhei alól senki nem menekülhet, éppen ezért képezik ezek a drágaság fokozásának legfőbb tényezőjét; az ezekből reá eső részt még a csecsemő is megfizeti szülei utján. Ebben a rengeteg gyönyörüségben a városok, főkép Budapest lakóinak van része, akik közül 75

IGYUNK ILONAVIZET!

A „mesterséges ásványvizek királynője“

Megrendelhető az Artézia szikvizgyárnál Budapest, VII., Egressy-ut 20/c. sz. Telefon: József. 92—26

Bárminő gyártmányu **szürők javitása**

Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javitása.
FRANK és BERGER Budapest. - Iroda: VIII., Bezerédy-u. 3. szám. Telefon: József 74—05. — Gyár: X. ker., Liget-utca 22. szám. Telefon: József 60—69

százalék a szegény ember, aki a puszta helybenlakással is óriási adókat fizet legelemibb szükségleteinek beszerzése pillanatában.

Ez a hólapdaadózás pedig nagyrészben ugy van megszervezve, hogy az adókat az iparosok és kereskedők szedik be, könyvelik el és fizetik; állam és város az emberek ezreit alkalmazza ellenőrzőkül és a pénzügyi pápák számára csak az uj adók kitalálásának és a befolyt pénzek elköltésének gyönyörüségei várnak.

Hát nem ideális állapot ez? A vendéglősipar szintén igen jó behajtási szervnek bizonyult. Beszedi a forgalmi, fényüzési és vigalmi adókat, könyveli, számfejti és beszolgáltatja a pénzeket, rendelkezésre áll az ellenőrző közegeknek és kitünő szolgálatai jutalmazásául ujabban kitalált adók beszedésével bizatik meg.

Természetesen, a fővárosnak ujabb pénzforrásokra lévén szüksége, olyan területek után kutatott, ahol még el lehet helyezni egy-egy ujabb adónemet. A kitalálók rájöttek arra, hogy a vendéglői és kávéházi üzemekben még elfér egy kis ujabb adócska és hirtelenében készitettek is egy ujabb szabályrendeletet az uj községi italadóról. Az első elmeszüleménytervezet rá akart csapni még a szódára és ásványvizekre is; alig pár napja ejtették el a bizottságban ezt az aranyásótervet, noha nem a közönség iránti kimélet okából, hanem valószinüleg azért, mert van a fővárosnak is ásványvizüzeme és alighanem ennek versenyképességét féltették az uj adótól.

A rendelet célja az, hogy megadóztasson a fővárosban minden alkoholfogyasztást, legyen bár az bor, sör, pálinka vagy likör alakjában.

Ugy a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete, mint a Borkereskedők Egyesülete memorandumban tiltakozott a magyar gazdasági termelésnek ezzel az uj adónemmel való terhelése ellen a pénzügyi, kereskedelemügyi és földmivelésügyi miniszteréknél, valamint a székesfőváros tanácsánál is. Ugy látszik, a két memorandumnak nem volt sikere, mert a székesfőváros tanácsa a községi italadóról szóló szabályrendeletet kidolgozta és már a legközelebbi közgyülés elé terjeszti.

A szabályrendelet kimondja, hogy a főváros területén éttermekben, vendéglőkben és korcsmákban kimért bor, továbbá borpárlat és édesitett égetett szeszesitalok, likőr után adót kell fizetni. A kávéházakban, bodegákban, borozókban, bárokban, büffékben, cukrászdákban, mulatókban (szinházak, orfeumok, kabarék, stb.) és más hasonló nyilvános helyeken, valamint az ezzel kapcsolatos étkezőhelyekben is szintén fizetendő az adó mindennemü borok, borpárlat és édesitett szeszesitalok után. A kávéházakat, vendéglőket és korcsmákat kivéve, a többi helyeken a főváros a sör után is adót szed. Az adó alapja az italok eladási ára. Az adó a bor árának éttermekben, vendéglőkben és korcsmákban 15 százalék, kávéházakban, bodegákban, borozókban, stb. 25 százalék, a borpárlat után az adó a borpárlat árának 25 százaléka, az édesitett égetett szeszesitalok ára után az adó 33 és fél százalék, a sör után az adó a sör árának 20 százaléka.

A mai viszonyok ismeretében nem lehet kétségünk az iránt, hogy ez a szabályrendelet gyorsan ránk fog szakadni és ez fogja a mi üzleteinket részint adóbehajtási osztályokká átalakitani, részint pedig csendesen, de biztosan tönkretenni.

Ha figyelembe vesszük az adónak 15—25, stb. százalékos kulcsát, akkor elmondhatjuk, hogy ilyen példátlan vakmerőséget még tervezetben sem láttunk soha.

Kevés a reményünk arra, hogy a kormány nem fog megtürni ilyen példátlan árdrágitást, sőt attól félünk, hogy a pénzügyminiszter is kedvet kap a fővárostól, mert ahol ilyen birkatürelmü nép lakik, azt meg kell nyirni többször is, sőt le kell huzni a bőrét.

Ezuttal nem terjeszkedünk ki a szabályrendelettervezet azon részére, amely az uj adók lerovására vonatkozik, mert ugy véljük, hogy a tanács majd kiutal minden üzletnek egy-egy könyvelőt, sok dologra rászedték már a vendéglősöket, lehet, hogy ujabb munkával terhelnek majd bennünket, de attól tartunk, hogy a fogyasztó közönség előbb fog ráunni az adók fizetésére, vagyis a fogyasztásra, mint mi a könyvelésre és a behajtásra.

Ha eladó
vendéglője, szállodája vagy kávéháza van, vagy
ha venni akar
hirdesse azt
a Vendéglősök Lapjában.

Győr város legforgalmasabb helyén egy jómenetelü 32 szobából álló SZÁLLODA, ÉTTEREM télikerttel, modern felszereléssel előnyös feltételek mellett **eladó.** Kizárólagos megbizottam DARVAS SÁNDOR hirdető és ing.-forgalmi irodája Győr, Arany János-u. 25.

Telefon: József 8—53 **„VICTORIA“** Telefon: József 8—53
borkereskedelmi r.-. Budapest, VII., Baross-utca 98. (Koszoru-u. sarok)
Ajánlja vendéglősöknek kiváló borait.

Pollák Emánuel és Fia

Budapest, IV., Koronaherceg-u. 14. sz. — Telefonszám: 191 **bornagykereskedés** Wien — Lemberg — Brünn. Pince: Budafok, Dunasor 12.

Kiváló buteliás boraink mellett könnyü és nehéz hordós borainkat is ajánljuk GRÓF SOMSICH TIHAMÉR BORGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG Központi iroda: Budapest, VI. kerület, Teréz-körut 9. szám — Telefon: 142—85

bibiti Horváth János bizottsági tag beszéde

a főváros törvényhatósági közgyülésén a szeszesitalok községi megadóztatása tárgyában

— A különleges bor, a borpárlat és az édesitett szeszesitalok községi megadóztatása — oly mélyen érinti elsősorban a fővárosi vendéglősipart, hogy ezen — máris különböző adókkal erősen megterhelt — különben pedig igen fontos és közszükségleti szempontból nélkülözhetetlen ipart, fentartásában támadja meg.

— Belátom és elismerem, hogy a székesfővárosnak a változott gazdasági helyzetre való tekintettel több jövedelemre van szüksége — és igy ujabb jövedelmi forrásokról kell a tekintetes Tanácsnak gondoskodnia.

— Mindazonáltal végzetesnek kell tartanom a tekintetes Tanács azon elhatározását, mely az előterjesztésben előttünk fekszik, amennyiben olyan árukat kiván ujabb adóval megterhelni, amelyek eddig is különféle adókkal sulyosbittattak és az ujabb megadóztatás a fogyasztóközönség teherviselőképességét meghaladja.

— Amennyiben pedig a tervezet községi adót — amely az italok minősége szerint 20, 25 és $33^1/_3$-ra a vendéglősiparral kivánja megfizettetni, ez a nélkülözhetetlen vendéglősipar tönkretételével egyenlő óhajtás.

— Ezen előterjesztés antiszociális és igazságtalan, mert ismét a közszükségleti cikkek megadóztatását és ezzel a már amugy is elviselhetetlen drágaság fokozását eredményezi.

— Miért adóztatják folyton csak a vendéglői cikkeket, amelyek amugy is a legtöbb adóval vannak megterhelve.

— A különleges bor, a borpárlat, az édesitett szeszesitalok eddig is jobban vannak megadóztatva, mint pld. a selyemruha, a lakkcipő, az automobil, stb.

— Miért nem veszi a főváros községi adóztatás alá a többi ipari termékeket, vagy a közegészségre is ártalmas szoba-kutyatartást, vagy a kutyáknak izléstelen pórázon való vezetését az utcán?

— Igazságtalan ez a tervezett adóztatás azért is, mert a tervezet 4. §-a a vendéglősre olyan irodai munkát ró, amelyet — mai máris tulterhelt irodai munkája mellett — nem bir teljesiteni és minthogy teljesitenie kell, kénytelen egy hozzáértő alkalmazottat felfogadni, akinek fizetése és ellátása ujabb anyagi megterheltetése a vendéglősnek.

— De igazságtalan azért is, mert az u. n. luxusfogyasztást kivánja megadóztatni.

— Ez vagy azt jelenti, hogy a fényüzési, forgalmi adóval sujtott üzletekre — tehát az eddig is a legtöbb adóval megterhelt vendéglőkre kiván ujabb terhet róni, fentartását megnehéziteni, vagy azt jelenti, hogy az előterjesztésben felsorolt italokat nem tekinti közszükségleti cikkeknek.

— Az első esetben maga a főváros segiti elő a nagyobb és a fogyasztóközönség igényeinek inkább megfelelő vendéglők tönkremenését, a másik esetben lehetetlenné teszi, hogy főleg a nyári forróságban a főváros közönsége üditő és frissitő italokat vehessen magához.

— A jogorvoslatról rendelkező 7. §. annyi utánjárással és költséggel járó intézkedés, amely miatt a vendéglős inkább elszenvedi az anyagi veszteséget és eláll.

— A 8. §-ban tervezett pénzbirság összege a legélénkebb fantáziát is felülmulja és egyenesen arra készült, hogy ennek alkalmazása által a vendéglősipart rövid idő alatt eljuttassa végcéljához — a csődhöz.

— Mindezek szives figyelembe vétele után arra kérem a tisztelt bizottságot, sziveskedjék az előterjesztést a szakérdekeltek bevonásával egybehivandó ankét elé — átdolgozás végett utasitani.

— Amennyiben pedig a tisztelt bizottság ezt a javaslatomat nem fogadja el, ugy mondja ki azt, hogy az adót, amely 10 százaléknál magasabb nem lehet, a borkereskedő vagy a gyáros fizesse meg vagy a vidékről behozott borok, stb. után a vámnál róják le.

SALZER J. Telefon: J. 101—30 Iroda és raktár: Alapitási év 1887 **Budapest, IV. Ferenc József-rakpart 15.**

Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. — Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, sütemény hüvelyek, modern szervirozássoz papirszalvéták és papirabroszokat. — **SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15**

Szent Margitszigeti „PALATINUS“ ásványviz Szent-Margitsziget Rendelő telefon: 36-52

Püspöki uradalmi bérpince r. t. Vác
központi iroda: Budapest V. Zrinyi-u. 7.

Az idei nyaralás és fürdők árai

Sokan fognak az idei nyáron gondolni néhai jó öreg báró Podmaniczkynek még a pepitanadrágjánál is hiresebbé vált azon mondására, hogy „legjobban lehet nyaralni Pesten“. Ennek a pesti nyaralásnak ugyanis hatalmas okai vannak, esetleg csak egyetlen, de annál sulyosabb oka: a drágaság. Mikor a régi időkben megcsináltuk a nyaralási költségvetést, ugy számoltunk, hogy enni mindenütt kell, tehát a koszt nem nyaralási kiadás, csupán az utiköltség és a nyárilakás árával kellett számolni. Nyaralásra jutott pedig azokban a néhai időkben minden takarékos tisztviselőcsaládnak, jobb iparosnak, kereskedőnek is.

Akinek volt 1000 koronája, egy hold föld ára, az családostól, negyedmagával ur volt egy hónapig Olaszországban is, amihez ma milliók kellenek.

Ne beszéljünk tehát a nemes valutáju nyaralásról, hanem miután tudjuk, hogy a németeknél és az osztrákoknál jóval drágább az élet, mint nálunk, maradjunk idehaza és nézzünk szét Pest körül, a Duna mellett és a Balatonnál.

Elszörnyüködve látjuk és olvassuk a prospektusokat, hirdetéseket, a jó falusiak istálló- és padlásbérköveteléseit és levonjuk az árakból azt a következtetést, hogy sokan fognak az idén pesti lakásukban nyaralni, mert sem a falusi, sem a balatoni árakat nem birják meg.

Megdőlt már az a régi szabály is, hogy a koszt itt is annyiba kerül, mint a nyaralóban, mert a vidék sok vonatkozásban drágább a fővárosban, a vendéglői étkezés természetesen nem olcsóbb a saját főzés regieárainál.

A főváros-környéki falvakban szoba-konyháért saját ágynemü használata mellett is kérnek átlag havi 100.000 korona lakásbért. Ezek a minimális árak Hüvösvölgyben, Hidegkuton, Solymáron, Dömösön. Rákosszentmihályon, Mátyásföldön, Harasztiban; Dömösön, parasztházban e héten fizetett ki egy bérlő egy szoba-konyhás lakásért julius 1-től augusztus 31-ig terjedő időre 240.000 koronát ágynemü, világitás és takaritás nélkül Ugyanezekkel az árakkal találkozunk a dunamelletti fürdős-falukban is, ahol azonban az élelmezés sokkal drágább és nehezebb is.

Ezek a rettenetes számok lehetetlenné teszik a nyaralást sok olyan ember számára, aki még tavaly nem Pesten töltötte a nyarat és ez az oka annak, hogy a nyaralók háromnegyedrésze még üres, sok az ajánlat, esős és hideg az előidény, rosszak az üzletek, nincs pénz, nem tellik százezrek kidobására a zsebből ma, csak azért, hogy valamilyen komisz, poros helyen, hüvös időben mérgelődjünk négy heti szabadságon.

Azon embertársaink, akik a 4—6 heti szabadságukat ugy töltötték, hogy ezalatt nem is kellett foglalkozásukkal törődni, a hivatalnokvilághoz tartoznak, ők 8—9 éve már elszoktak a nyaralastól. Az iparosok, kereskedők, vállalkozók és szabadfoglalkozásuak pedig, akik számbajöhetnek az idei nyaralásnál, 75 százalékban hemperegnek a gazdasági válságban és mühelyeiket, üzleteiket, irodáikat nem négy hétre, de még négy napra sem merik elhagyni, másoldalról pedig nagyrészük a mai pénzszükében nem adhat ki 1—2 milliót családja nyaralási költségeire. Természetesen, az ilyen gazdasági helyzet következménye az lesz, hogy az idén sem a nyaralók, sem a fürdők nem telnek meg és kevesen lesznek azok a szerencsések, akik egy teljes főidényt családostól eltölthetnek egy jobb fürdőhelyen.

A Balaton környékén csak jómódu emberek nyaralhatnak az idén; az utóbbi két nyáron egy német vagy osztrák fürdő olcsóbb volt a Balatonnál, de az idén megforditva van a dolog, amiből arra lehet gondolni, hogy az elsőrendü balatoni fürdőkben fogjuk ezeket a gazdagokat megtalálni, mert az itteni életet csak nagyon megtömött tárcával lehet elviselni.

Megkiséreljük dr. Bagyó János szemleutjának egyes adatait ismertetni a Balaton idei árairól.

Balatonaligán, a magyar tenger csücskénél csendes az előidény a hideg idő miatt, de talán inkább a drágaság miatt. Sok, nagyon sok az

KRISTÁLY ÁSVÁNYVIZ SZENT LUKÁCS FÜRDŐ, BUDAPEST III. Zsigmond-u. 25-27. Telefon: 43-90

Aranyéremmel kitüntetve. Hirschfeld Dániel és fia bornagykereskedők Telefonszám: J. 21—43
Központi irodák és városi pincék:
Budapest, VII., Dohány-utca 71. (Bejárat a Szövetség-utcából)
Állandó raktár mindenfajta kitünő uj és ó borokból. Borpincék: Kiskőrös—Budafok.

Vendéglői konyhafelszerelési cikkek szaküzlete

Szállodások és vendéglősök részére 10% árengedmény

Székely János és Társa vaskereskedő
Budapest, IV., Vámház-körut 12. (Szikszai vendéglő mellett)

Szállodások és vendéglősök részére 10% árengedmény

Salgó Testvérek bornagykereskedők-szeszárugyár részv.-társ.

Központi irodák, gyartelep és borpincék: **X. Korponai-utca 16—18. sz.** **Budapest-Kőbánya** Telefon: József 59—03 szám Sürgönycim: Salgóék

üres és kiadó nyári lakás, de beszélni csak százezrekben lehet.

Siófokon sincs még élet, de a főidényre várják a zsufoltságot. Penzió ára napi 5—10.000 korona, szobák napi 3000 koronától. Az éttermek árai a fővárosiaknak felelnek meg, jobb helyeken jobb étkezés étlap után 8—10.000 koronába kerül. A villákban nagy a kinálat, de az árak: három szoba után főidényre 1 millió korona, két szobával fél—háromnegyed millió, parasztházban 4—500 ezer korona. A kalkuláció vagy valorizációs vagy buzavalutás alapon történik, egyelőre üres előidényben, mire a bérbeadók azzal vigasztalják magukat, hogy a főidényben 8—10.000 koronás árak lesznek.

Csak az ellátás kerül majd ennyibe, a szobáért külön meg kell fizetni átlag ötezer koronával. Nyolcezer koronás panzióban ez lesz az ellátás: reggeli kávé, vagy kakaó, vagy tea, vaj vagy méz, zsemlye vagy tejeskenyér; ebédre leves, előétel (gomba tojással, töltött kalarábé stb.) pecsenye köritéssel, tészta, gyümölcs; ozsonna nem lesz; vacsorára pecsenye és sajt. A háziasszonyok örömére idejegyzem a piaci árakat: 1 drb. kalarábé 100, 1 fej saláta 30—70, 1 kg. zöld borsó 250., 1 kg. cseresznye 400—500, 1 liter tej 170, marha- vagy borjuhus kilója nyomatékkal 2000, tisztán 2400, 1 kg. vaj 3800, egy pár rántani való csirke 2500—3000, idei liba kilója 2000 korona.

Aztán jön a szórakozás. A strandfürdőben ezek a hivatalos árak: római kabán (hatszemélyes) idényre 150.000, hónapra 75.000; elsősorbeli kabán (hatszemélyes) idényre 140 000, hónapra 70.000 ugyanez a második sorban 130.000, illetve 65.000, a harmadik sorban 120.000 (60 000), négyszemélyes a negyedik sorban 100.000 (50.000), az ötödik sorban 90.000 (45.000), a hatodikban 70.000 (35.000) stb. Heti kabán 15.000, napijegy 500, fürdőjegy 350, pótjegy 300, ruhajegy 200, lepedőjegy 300, törülköző 100, nyugágy egy napra 500, egy hétre 2500, egy hónapra 10,000, heti ruhamegőrzés 1500, safe deposit 100 korona. Az olcsóbb Erzsébet-strandfürdőben egyszeri fürdés reggel 7—10 óráig 150, d. e. 10 től este 7-ig 250, egész napra 300, fürdőruha 200, lepedő 300, törülköző 100 korona. Ezenfelül zene és gyógydijat is kell fizetn s ami nagyon sulyos, 25 százalék forgalmi adót és egyéb pótlékokat a szállói szobák után.

Ujabban kedvezményes egynapi tour-retour-t léptettek életbe. Tizezer korona az ára s jár érte: II, oszt. gyorsvonat jegy oda és vissza, ebéd és fürdés.

Balatonföldváron van a legtöbb mágnásnyaraló és itt csak a szállókban és egy penzióban lakhat a jövevény, mert a villákat maguk a tulajdonosok lakják. A szállodaárak 1000—5000 korona közt vannak; a hely gyönyörü, nem poros, remek ligetek és fenyőerdők nyujtanak üdülést, csak sok, nagyon sok pénz kell hozzá.

Szemes, Lelle, Boglár, Fonyód, Bélatelep a somogyi part gyönyörü fürdőhelyei még üresek, várják a nyaralókat, akik megbirják fizetni a havi 100.000 koronás béreket egy szobácskáért. A vendéglői árak olcsóbbak a földváriaknál, de ennek dacára is kevés az érdeklődés, mert ide is százezrek kellenek egy családnak havonként.

A *keszthelyi* penzió napi 7—8 ezer korona és itt is gyenge az élet, pedig a felkészültség nagy és itt a nyaralás valóban nem unalmas. A szobák ára napi 2000—6000 korona közt mozog, a városban pedig elkérnek havi 70—80 ezer koronát.

A szomszédos *Hévizre* az autotaxi 1000 ko-

Boschán Károly és Artur borpincéi Kőbánya, Ónodi-utca 5.

Telefon: József 59—38 — Sürgönycim: Boschán Kőbánya

Régi bevezetett cég. · Szolid kiszolgálás. · Állandó nagy választék.

Orbán Jakab
Budapest, IV., Szerb-utca 9.

Kávéházi és vendéglői berendezések. — Aluminium és ónacél evőeszközök.

Wellner alpacca és alpacca-ezüst evőeszközök.

KATZKY lakatos, motor- és gépipari részvénytársaság, Budapest
Takaréktüzhelyek minden kivitelben.
Iroda és mintaraktár: VI. Andrássy-ut 54. Telefon: 22—78 — Gyártelep: VII. ker., Angol-utca 8—10. Telefon: József 96—74
Vendéglők és kávéházak részére különleges kivitelben!

ronáért visz be. A fürdő 300 kor., a legegyszerübb szoba 3000 korona, étkezés ára a közepes budapesti éttermek után számitható. Ezt a fürdőt pedig sok beteg ember keresné fel, de hiába, az élet itt is belejön napi 8—10 ezer koronába és ezt kevesen fizethetik meg.

Balatonfüreden élénkebb az élet, sok a beteg ember és kevés még a szórakozó vendégek száma, lakás van bőven kiadó, az élénkséget későbbre várják. Csurgón is van 150 kiadó szoba a villákban, havi 100.000 korona az áruk. A luxusárak szállólakásban 8400 koronára rugnak, egyszerübbek 2—5 ezer koronára. A külföldiektől dupla árakat kérnek, de a hazaiak is 28 százalék forgalmi adót fizetnek, amihez járul a gyógy- és zenedij, gyógydijpótlék stb. Átlagpenzió 5000 korona, a husételek pesti étlapok szerint. Kávé 100 korona és jó. Az éttermekben kötelező a 360 kororonás napi kismenü; a piac olcsóbb a pestinél, meg a tej is.

Balatonalmádin is kevés még a vendég, árak hasonlók, vagyis nem szegény ember számára valók.

Ez a rövidke riport elég szomoru képet nyujt a nyaralás költségeiről és lehetőségéről és sok lemondó sóhajtást meg lehet belőle magyarázni.

Feltünhet azonban mindenütt, még a laikus ember szemében is, hogy a fürdői vendéglők átlagárai a pestiek szerint igazodnak, vagyis az étkezés ott sem drágább, mint itt, tehát nem lehet ottani kartársainkat megvádolni kizsákmányolással; a lakások azonban és pedig főleg a magánosok által kiadni szándékolt bérletek, tekintve, hogy azonban szó sem lehet egy szálloda vagy penzió kényelméről, aránytalanul drágák és minden uzsorát felülmulnak; nem adnak sem ágynemüt, sem fehérnemüt, sem rendet, sem kényelmet, de lehuznának minden bőrt a vendégről. Ennek a soha jól nem lakásnak az lesz az eredménye, hogy a vendég inkább megy a szállóba, de tartunk tőle, hogy ezekben is lesz az idén mindig üres lakás.

Beutalás és kötelező menü itt is van, de a privátlakások uzsorájára még nem találtak ki orvosságot, mert ez már a magántulajdon megsértése volna.

Szálloda éttermi üzletvezető elsőrangu fővárosi üzemhez kerestetik. legjobb referentiák szükségesek. Ajánlatok „Étterem" jeligére Bokor-Benkő hirdetőirodájába, Dorottya-utca 7.

Kertiszékek összecsukhatók helyszüke miatt olcsón eladók. „Baby" játékgyár Ujpest, Baross-u. 37.

Az asztaltársaságok alapszabályai

Több oldalról hozzánk érkezett kérdezősködésre közöljük előfizetőinkkel, hogy a vendéglői asztaltársaságok (takarékegyletek) feloszlatását nem rendelte el a belügyminiszter és igy ezek működését a közigazgatási hatóságok nem is szüntethetik be, pénzkészleteiket el nem kobozhatják és tagjaik ellen sem indithatnak eljárásokat.

A trianoni békeszerződés kötelezi a magyar kormányt, hogy mindenféle egyesület működését alapszabályok alá vonja és ehhez képest megjelent az alábbi rendelet:

10802—1923. sz. Asztaltársaságok egyesületi jellege. Felmerült konkrét esetből kifolyólag tudomásulvétel és miheztartás végett értesitem, hogy mindazokat az u. n. asztaltársaságokat, melyek egyesületi szervezettel (tisztikarral) birnak, vagy tagjaik részére jogokat és kötelezettségeket állapitanak meg, vagy végül, amelyek a tagok körén kivül a társadalomra is kiható, akár társadalmi, közmüvelődési vagy jótékonysági célok elérésére irányulnak — mégha külön szervezettel és helyiséggel nem is birnak —, egyesületeknek kell tekinteni, amelyekre nézve az 1922. évi XI. t-c. 1—11. szakaszai, valamint az egyesületi jog szabályozása tárgyában kibocsátott érvényben levő egyéb jogszabályok rendelkezései irányadók.

E döntésemmel az 1905. évi aug. hó 15-én 11703—B. M. sz. rendelet hatályát veszti. Budapest, 1923. március hó 29-én. Dr. Rakovszky Iván s. k. belügyminiszter.

Ennek a rendeletnek tehát eleget kell tenni, vagyis az asztaltársaság vagy takarékegylet tartson alakuló közgyülést, válassza meg tisztikarát, tartsa nyilván a vagyonát és számadásait, szerkessze meg alapszabályait és ezeket a belügyminiszter által leendő jóváhagyás végett terjessze be azon törvényhatóság elsö tisztviselőjéhez, amelynek területén a társaság székhelye van.

Amely társaság ennek a meghagyásnak eleget nem tesz, azt az alapszabályok beterjesztésére a közigazgatási hatóságok záros határidőn belül kötelezhetik es csak ennek eredménytelen letelte után lehet feloszlatásról, elkobzásról és büntetésről szó.

Mindenkinek be kell látnia, hogy itt nem beszélhetünk zaklatásról és épen a vendéglősök kötelességét képezi az, hogy a helyiségeikben működő ilyen egyesületeket, asztaltársaságokat az

Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi Részvénytársaság
Budapest, VI., Szobi-utca 6. szám. (Eötvös-utca sarok) Telefon: 93 87
Pincéjéből a legjobb minőségü ó és uj fajborokat a legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönhordóban házhoz szállit.

„PASTEURIT“ Holly Ede és Tsa
PINCEGAZDASÁGI CIKKEK: Mindenfajta kénlemezek. — — Asbest kénlemezek.
Budapest, VI. kerület, Felsőerdősor-utca 48. sz. Telefon: József 166-24

alapszabályszerű működésre figyelmeztessék, hiszen mulasztás esetén őket is felelősségre lehet vonni ezért, mert helyiségeikben alapszabályok nélkül működő egyesületeket befogadnak.

A belügyminiszternek nincs szándékában beavatkozni az asztaltársaságok ügyeibe vagy működésébe és itt nem is felügyeletről van szó, hanem csak arról, hogy legyen jóváhagyott alapszabályuk, illetve eképen nyilvántartásba vétessenek. Általánosságban ismeretes ezeknek az egyesületeknek működése, azokban nem keres senki politikát, épen ezért oktalanság volna az alapszabálybeterjesztést megtagadni.

HIREK A NAGYVILÁGBÓL

Uj sörárak

Az Ipartestület elnöksége értesiti a tagokat, hogy az OKÁB május hó 29-én kelt 5223 1923. sz. átirata szerint az alábbi árakat nem kifogásolja:

10 fokos sör	pohár	A)	csop.	3% forg,	70 K,	fény.-vel	80 K
„ „ „	korsó	„	„	„	115 „	„	128 „
„ „ „	pohár	B)	„	„	65 „	„	72 „
„ „ „	korsó	„	„	„	72 „	„	105 „
„ „ „	pohár	C)	„	„	60 „	„	66 „
„ „ „	korsó	„	„	„	100 „	„	110 „
12 „ „	pohár	A)	„	„	75 „	„	85 „
„ „ „	korsó	„	„	„	125 „	„	140 „
„ „ „	pohár	B)	„	„	70 „	„	80 „
„ „ „	korsó	„	„	„	120 „	„	130 „
„ „ „	pohár	C)	„	„	65 „	„	70 „
„ „ „	korsó	„	„	„	110 „	„	120 „
14 „ világos	pohár	A)	„	„	90 „	„	100 „
„ „ „	korsó	„	„	„	145 „	„	160 „
„ „ „	pohár	B)	„	„	80 „	„	90 „
„ „ „	korsó	„	„	„	135 „	„	150 „
„ „ „	pohár	C)	„	„	75 „	„	85 „
„ „ „	korsó	„	„	„	125 „	„	140 „
14 „ barna	pohár	A)	„	„	95 „	„	105 „
„ „ „	korsó	„	„	„	160 „	„	175 „
„ „ „	pohár	B)	„	„	90 „	„	100 „
„ „ „	korsó	„	„	„	150 „	„	165 „
„ „ „	pohár	C)	„	„	84 „	„	94 „
„ „ „	korsó	„	„	„	140 „	„	155 „

Palacksörök 10 fokos	A)	csoport	180 K,	fény.-vel	200 K
„ „ „	B)	„	160 „	„	180 „
„ „ „	C)	„	150 „	„	165 „
„ 12 „	A)	„	200 „	„	220 „
„ „ „	B)	„	180 „	„	200 „
„ „ „	C)	„	175 „	„	190 „
„ 14 „vil.	A)	„	240 „	„	260 „
„ „ „	B)	„	220 „	„	240 „
„ „ „	C)	„	200 „	„	220 „
„ 14 „ b.	A)	„	260 „	„	280 „
„ „ „	B)	„	240 „	„	260 „
„ „ „	C)	„	220 „	„	240 „

Azok a vendéglők, amelyek csak bizonyos napszakban főznek, a csoportjuk részére megállapitott árakat csak abban a napszakban számithathatják, amikor meleg ételeket is kiszolgáltatnak, egyébként csak a C. csoportba sorozott vendéglők árait számithatják. Ezek az árak junius 1-én lépnek életbe.

Uj irányárak. Az O. K. A. B. junius 6-tól kezdődő hatállyal 5380—1923. sz. rendeletével a következő irányárakat léptette életbe: 1. Husleves vagy hamisleves (2½ dl.) tájékoztató ára
a) az ált. forgalmi adó betudásával adagonként 36 K,
b) a fényüzési forg. „ „ 40 „
2. Főzelék feltéttel (3 dl. főzelék és 6 dkg. sülthus) tájékoztató ára
a) az ált. forg. adó betudásával adagonként 320 K.
b) a fényüzési forg. „ „ 350 „

Jó barátok tagértekezlettel egybekötött uzsonnájukat a következő helyeken tartják meg minden szerdán d. u. 4 órakor: Junius hó 20-án Schmidt János, IX., Ranolder-u. 5. 27-én Csizmadia Ferenc, I, Fehérvári-ut 114. Julius 4-én Szita Lajos, VI., Erzsébet királyné-ut 118. 11-én Leyrer János, X., Apaffi-u. 86. 28-as villamossal. A Jó barátok uzsonnáján szivesen látjuk az uj kartársakat is.

A Gundel János és id Kommer Ferenc emlékét ápoló asztaltársaság minden pénteken d. e. 11 órakor összejövetelt tart az alábbi helyeken: 1923 junius 22-én Wrabetz Gusztáv urnál X., Népliget, Nagyvendéglő. Julius 6-án Keresztes Ede urnál VII. Hermida-ut 71. Julius 13-án Bagyik Vince urnál II. Iskola-utca 44. julius 20-án Bokor Ferenc urnál IX. Üllői-ut 129 F. T. C. nagyvendéglő.

Vendéglősök vacsorái. A vendéglősök vacsorái minden alkalommal pénteken este 8 órakor a következő helyeken lesznek: Junius 22-én Szita Lajos urnál VI. Erzsébet királyné-ut 118. Julius 6-án Stettner Dezső III. Felsőmargitsziget Julius 0-án Gundel Károly urnál VI. Állatkerti-ut 2. Augusztus 3-án Kutassy Lajos urnál VI. Állatkert belső vendéglő. Augusztus 17-én Keresztes Ede urnál VI. Hermina-ut 71. A vacsorákra ne felejtkezzünk elmenni.

Országos iparos kongresszus és kiállitás Veszprémben. Junius hó 29-én nyilik meg Veszprémben az ipari és gazdasági kiállitás, amelyen egyrészt a dunántuli ipar és mezőgazdaság mutatja be produktumait, másrészt bemutatásra kerülnek itt a mezőgazdasági és ipari termelés szolgálatába állitható gépek, berendezések és eljárások. A kiállitás julius 10-ig marad nyitva, s a kiállitással kapcsolatban rendezi meg Veszprémben az Ipartestületek Országos Szövetsége az ez évi Országos Iparos Kongresszust, amelyen a magyar kézmüvesipart érdeklő aktuális kérdések kerülnek tárgyalásra. A kongresszuson kiván állást foglalni az iparosság, az Országos Kézmüveskamara kérdésében is. A kiállitással kapcsolatban országos gazdagyülés, szőlészeti kongresszus is, borászati kiállitás, stb. is lesz Veszprémben és a mezőgazdasági érdekeltség részére a kormány erre az időre export tenyészállatvásár megtartását is engedélyezte.

Bozó József rákosligeti vendéglője eladatik. Akinek ellenében üzleti követelése van, jelentse be 3 napon belül Dr. Adler Sándor monori ügyvédnél, máskülönben az uj tulajdonos nem lesz felelős.

A vidék egyik legelőkelőbb étterme nyilik meg julius 1-én Tapolcán, a volt uri kaszinó helyiségében. Tulajdonos: Gottlieb Rudolf tapolcai Pannonia kávés.

ÁRUÜZLET

A budapesti vásárcsarnokokban sem az árak, sem a felhozatal tekintetében nincs lényegesebb változás. A gyümölcspiacon csupán a ribizli mutat olcsóbbodást, már 7—800 korona kilója. A cseresnye még mindig 6—800 koronába kerül, az egres 400, a szamóca 2600—2800 korona. A gyümölcspiac szenzációja néhány üvegházban termelt őszibarack, az ára azonban fantasztikus, darabonként 1000 koronába kerül. — A zöldségpiacon a borsó ismét felszökött 350—400 koronára. A tök 250—300 korona egy kiló. Az ujburgonya 400 koronáért kapható. Ezen a piacon is megjelent egy uj cikk, a zöldbab, amelyet 2000 koronáért vesztegetnek itt-ott az árusok kilogrammonként. — A huspiacon is emelkedtek az árak. A borjuhus 3000, a marhahus 2600—2800—3000, a sertéshus 2400—2600, a karaj 2900 korona. Megdrágult a zsir és háj is, 2400 korona egy kiló. — A baromfipiacon, a halpiacon, a tejtermékek piacán változatlan a helyzet, a tojás 74—75 korona darabonként.

KÖZGAZDASÁG

Ezernyolcszáztiz koronára drágult a cukor. A pénzügyminiszter a cukor után szedett kincstári részesedést 480 koronára emelte föl, ennélfogva a kormány minden kilogram cukorból az előbbi állapothoz képest 200 koronával több bevételt ér el. A 200 koronás megterhelés kifejezésre jutott a cukor áránál a detail-forgalomban is; még pedig a füszerkereskedők a részesedés emelésén kivül a forgalmi adótöbbletet is felszámitják a közönségnek, ugy hogy a mai naptól fogva tulajdonképpen kilónként 230 koronával drágult a cukor. Az árak a következők: kocka 1810, a régi ár 1580 kor., süveg, kimérve. 1810, a régi ár 1570 kor., a kristály 1750, a régi ár 1520 K

Főszerkesztő: **Dr. Kőhler Aladár.**
Felelős szerkesztő és kiadó:
Ihász György örököse: **dr. Kiss Istvánné.**

Minden háztartásban a legolcsóbb

Z·S·I·R

a **Vénusz-étolaj**

mely legfinomabb minőségben minden nagyobb füszerkereskedésben kapható. — Gyártja és szállitja **Olajmüvek r.-t. Kohn Adolf és Társa Győr.** Központi iroda: Budapest, Báthory-utca 5. szám. Telefon 8—22 és 57—68

BORPALOTA R. T.

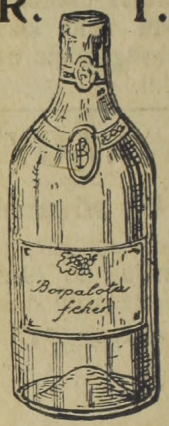

Vendéglősök részére legolcsóbb beszerzés

Budapest, VIII Kenyérmező-utca 6.
Telefon

Olcsó árairól közismert

FLEISCHMANN

áruház
Budapest, IV.
Károly-körut
24.

Az összes tavaszi és nyári árucikkeit az előrehaladt idény miatt a napi árnál is olcsóbban árusitja.

SZENT ISTVÁN

PORTER SÖR

a

Polgári Serfőződe

páratlan különlegessége!

Császik Ernő bornagykereskedő

Budapest, IX. Üllői-ut 47. (Mária Terézia laktanya pincéjében.) — Uradalmi fajborok mindenkor raktáron.

Székely Mihály Részvénytársaság Budapest
VII., Rottenbiller-utca 35. Telefon: József 112-81. Sürgönycim: Borszékely
Központi pincészet: Budafok, Dunasor 6. szám.

Fővárosi Sörfőző R.T. Kőbányán.

AMBRA Likőrgyár R.-T.
a Besztercebányai Első Magyar Gyümölcslepárlás
csász. és királyi udvari szállitók
budapesti telepe
VII., Ilka-utca 25—27. szám.
Telefonszám: József 24—44

Hüttl Tivadar
Budapest, V. kerület, Dorottya-utca 14.
Dus választék kávéházi és vendéglői porcellánokban.

Eredeti KEGLEVICH COGNACOT
csakis a Budafokon 1882-ben alapitott
GRÓF KEGLEVICH ISTVÁN UTÓDAI
cognacgyár r.-t. gyárt és hoz forgalomba. Óvakodjunk hasonhangzásu, magát jogtalanul gyárnak hirdető és védjegybitorlásért elsőfoku birói itélettel már elmarasztalt cég értéktelen áruitól.
Kitünő minőség! Versenyárak! Figyelmes kiszolgálás!

Sörcsapok, borászati cikkek!
MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR
Budapest, VII., Kazinczy-utca 47.
Telefon: József 128-27

GSCHWINDT-féle R.T.
BUDAPEST · BUDAFOK · NAGYKŐRÖS
Felhivja a t. fogyasztóközönség figyelmét elsőrangu **rumgyártmányaira, zamatos gyümölcspárlataira,** valamint a legismertebb külföldi gyártmányokkal teljesen egyenrangu, kiválóan finom **cognac és likőr-különlegességeire.**

Vendéglők, kávéházak, legszivesebben a
CSÉPÁNY-PINCÉKBEN
szerzik be borszükségleteiket.
Szolid termelői árak!
Szabad borkóstolás! Kedvező feltételek!
Budapest, VI., Aradi-utca 16. Telefon 158-10

HERCEG WINDISGRÄTZ LAJOS
borpincészetei és Tokaj Bortermelők Társ. Részvénytársaság
Központi iroda: BUDAPEST
IV. KER., VÁCZI-UTCA 27—33
Telefonszám : : : : 56—20
Sárospatak
Tokaj
Budafok

IFJ. NAGY ISTVÁN
Központi Vásárcsarnok Telefon J. 46-83
Friss zöldség, burgonya és hagyma üzeme

CASANDRA
LIKÖR COCTAIL BOWLE
Budapest, 1. kerület, Zita királyné-ut 7. sz.

Ha kiváló szép **dióbélre** van szüksége, hivja József 15—13-at.
Elsőrangu **málnaszörp, méz, mák, bab** stb. pontosan házhoz szállitva kapható.
VADAS JAKAB, BUDAPEST, DUGONICS-UTCA 3-5.

Minden vendéglős kizárólag **Chillingworth acélevőeszközt vásárol!** **Elsőrendű magyar gyártmány!**

FROHNER JÓZSEF R. T.
BUDAPEST—BUDAFOK
TELEFON BUDAFOK 42
Pincészet: BUDAFOK

MAGYAR BORTERMELŐK
KIVITELI PINCÉSZETE R.-T.
V., DOROTTYA-U. 3. TELEFON: 26—20
Központi pince
Budafok, Sörház-utca 10. és 20. Telefon: Budafok 82
Pincék: **Bonyhád, Wien XIX., Brünn**
Csakis elsőrendü uraságí fajborok.

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVÉ

Schaumburg Lippe herceg
villányi pezsgő-gyára
és udv. pincészetének
központi irodája:
Budapest, V. Nádor-u 16

CIFKA JÓZSEF
sör és pincegazdászati cikkek szaküzlete
Budapest, V. kerület, Vilmos
Császár-ut 48. (Hajnal-utca
sarok) Telefonszám 28—92
Ajánlja minden e szakmába vágó cikkeit, dusan felszerelt raktárát

Singhofer M. József utóda
Brozek János
halnagykereskedő
Központi vásárcsarnok
Telefon: József 46-52

TOKAJI COGNAC A LEGJOBB
Első Tokaji Cognacgyár R.-T. Tokaj

Engl Bernát és Tsa R.T. Budapest, Közp. Szeszfőzde
Ajánlja mindennemü gyümölcspálinkáját.

Hirmann Ferenc fémöntőde és fémáru-gyára
Budapest, VII, Csányi-utca 7. Telefon J. 138-03, 138-04
Készit bor- és sörcsapokat, sörkimérő készüléket, szőlőszeti és borászati cikkeket, stb.

Üveg, porcellán,
kávéházi és vendéglői **korona-hitelesitett edények, teljes konyhafelszerelések a legolcsóbb napi árban kaphatók**
Horvát József
Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 5.
(a Ferenc József-hid közelében)
Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek

Vendéglői, kávéházi berendezéseket legmagasabb árban **vesz** és legjutányosabban **elad BRAUN GYULA**
Budapest, VII., Sip-u. 14. — Telefon: József 122—97

PALUGYAY
·PEZSGÖ·

Mindenféle evőeszközök,
kávéházi és vendéglői berendezések.
Alpacca és Chinaezüst Müvek
Szalai S. Sándor, Budapest, V., Erzsébet-tér 4.

Fanda Ágoston és Zimmer Péter utóda
ZIMMER FERENC
halászmester és halnagykereskedő, udv. szállító
BUDAPEST, KÖZP. VÁSÁRCSARNOK, TEL. J. 49-04
Fiók: József-tér 13, telefon 150-65

Bak Béla kádármester
Budapest, X. kerület, Kelemen-utca 27. szám.
Állandó nagy raktár uj és használt **boroshordókban.** Megrendeléseket is vállal. — Telefonszám: József 94—95

Gutenberg-nyomda Budapest, VIII. kerület, Vig-utca 15. szám. — Telefon: Józse 50—73

XXXIX. évfolyam. 13.—14. szám. 1923. julius 20.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta 2-szer 5. és 20-án Előfizetési dij félévre 2000 korona. — Jugoszláviában évi 200 dinár.

Alapitotta IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Tüzoltó-utca 15

A hazai szállodások, vendéglősök, kávések érdekeit felkaroló szaklap

ÓVÁS!

Egy 16—17 éves szőke fiu *Kocsán Gyula*, hamis nyugtákkal és igazolvánnyal sorra járja előfizetőinket és előfizetési dijakat akar felvenni. Az illető **csaló** és a **rendőrség** már hetek óta **köröz i.**

Kérjük t. előfizetőinket, ha valakinél próbálkozna egy ilyen fiu lapunk nevében bármely cimen pénzt felvenni, sziveskedjenek őt a legközelebbi rendőrnek átadni.

Adókivetési tulbuzgóság

Az ország pénzügyi adminisztrációjának müködésére jellemzésül legyen elég előrebocsátani azt a példátlan esetet, hogy az 1920—21. évi jövedelem és vagyonadónak kivetési munkálatai 1922. és 1923. évekre maradtak és a jogorvoslati tevékenységek csak 1923 nyarán, most értek végett — első fokon.

Ez a szerencsétlen valóság egyenesen nevetségessé teszi az állami költségvetés komolyságát, mert hiszen az adóévekre előirányzott bevételek csak évek mulva folynak be teljesen leromlott koronákban. Képzeljük el, hogy mi történne azzal a gyárigazgatóval és gyárral, ahol az 1920. évi követelések számlázása, könyvelése és behajtása 3 évig tartana el?

Ezt a rettető késedelmet az adóügyi hatóságok — nyilván felsőbb utasitásra — ugy akarták behozni, hogy mivel az adókulcsot ujabb törvény utján nem lehetett felemelni, nem fogadták el a vallomások 95 százalékát, hanem uj adóalapokat kreáltak, mondván, hogy „a fél vallomása megbizhatatlan", hogy „a fél kereseti viszonyait és a helyi viszonyokat ismerő összeiróbizottság becslése szolgál alapul a vallomás adataival szemben."

A laikus adózó közönség csak a kirótt hatalmas *adótételeket* látta és elképedve tapasztalta, hogy azok kirovására a hatóságok milyen óriási összegü kereseti nyereségeket állitottak be 1920—21. évekre, amikor még pár ezer koronából jól lehetett élni és Hegedüs koronájából nem repültek a tizezresek.

Az egész ország felzudult az erőszakoskodó és igazságtalan kirovások miatt, amelyeket nagyon együgyü taktika vágott a nyakunkba és a panaszokra miniszteri nyilatkozat következett oly értelemben, hogy a „kincstári érdekeket *tulbuzgóan* szolgáló javaslatok felülvizsgálat alá fognak kerülni és a kivető hatóságokat mérsékletre intik."

Az I. foku megállapitások ellen a fellebbezések ezrei zudultak be és a régi szokástól eltérően gyorsan megalakitották a felszólamlási bizottságokat, a végrehajthatóságot pedig felebbezés esetén csak az 1918—19. évi megállapitások összegére korlátozták.

Mindenki azt hitte, hogy a fellebbezéssel megtámadott határozatok ellen könyveivel, feljegyzéseivel sikerrel fog védekezhetni; de csalódtak.

Lényegtelen helyesbitések, engedmények mellett 80 százalékban helybenhagyták az I. foku megállapitásokat, sőt alapos felemelések születtek.

Sőt felebbezéssel meg nem támadott, már a fél által elfogadott és be is fizetett adókat ujból tárgyaltak és szédületes emeléseket produkáltak. Végignézték a lajstromokat és akiről ugy vélték hogy *most* fizetőképes, egyszerüen becitálták és a már egyszer jónak talált vallomását most dobták el, természetesen nagyobb adót kentek rája többszörös szorzatban. Ez az eljárás oly gyakori volt, hogy az erőszakoskodás iskolapéldájául tekinthető.

Védekezésről aligha volt szó, mert a nem bejegyzett cég könyveit a bizottság a törvény és

ÖSZTREICHER LIPÓT ÉS FIA NÁNDOR bornagykereskedése Budapest, V., Váci-ut 4. sz.
A nyugoti pályaudvarral szemben. Bejarat a Kádár-utcából.
1922. évi borászati kiállitáson aranyéremmel kitüntetve. Kiváló minőségü ó- és uj borok raktáron.

SALZER J. Telefon: J. 101—30 Iroda és raktár: Alapitási év 1887
Budapest, IV. Ferenc József-rakpart 15.
Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. — Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, sütéményhüvelyek, modern szervirozássoz papirszalvéták és papirabroszokat. — **SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15**

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés, Budapest, X. Kőbánya
Telefon: József 59—78 **Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe** Telefon: József 59—78

az „Utasitások" szerint nem köteles hiteleseknek elfogadni — az adózók 90 százaléka nem bejegyzett cég — és az ujabb kivetés támpontja, egyetlen argumentuma a régi adókaptafa, azok a bizonyos, a helyi viszonyokkal ismerős összeiróbizottsági becslések voltak.

Bár el kell ismerni azt, hogy a 3 évet késő előirás és behajtás nyomán befolyó 1920—21. évi koronák ma értékeik jelentéktelen hányadrészét képviselik és ezt a hibát valahogy ki kell javitani, mégis káros dolog az elérendő cél eszközéül olyan együgyü erőszakot használni, mint az „ismerős bizottságok" és a felek vallomásait sarokba dobni, mert ennek az lesz a vége, hogy az emberek maguk sem tartják érdemesnek oly könyvek vezetését, amelyeket soha nem tudnak a hatóságokkal szemben felhasználni.

Minek vezessünk forgalmi és pénztárkönyveket, ha ezeket a „bizottságok" megbizhatatlannak — magyarul hamisitottnak — tekintik, épen azok a hatóságok, akiknek börtönfenyegetéssel spékelt parancsaira ezeket a könyveket vezetjük?

Egyébként is hihetetlen számban fordult elő az, hogy bejegyzett cégek hiteles feljegyzéssel bizonyitott és felszerelt vallomásait is félredobta az a bizonyos „összeiró-bizottság."

Az egész pénzügyi kormányzat, adminisztráció, az összes vonatkozó törvények és rendeletek tekintélyének összedőlésére vezet az, ha ez a bizottságosdi jogositva van az adózókat csupa adócsalóknak, könyveinket hamisitott magánokiratoknak tekinteni és minket nagyképüen ilyen könyvek komoly vezetésére kényszeriteni.

Egy olyan nagyszerü gépezetnek, mint a pénzügyi adminisztrálás, nem szabad ilyen farkasbárány játékot csinálni a saját törvényeiből és rendeleteiből, mert ez veszedelmesen hasonlit a kommunisták adóztatásához, akik ugyancsak hasból adóztattak.

Ha magasabb érdekek azt kivánják, hogy a bárkinek hibájából megkésett kivetés nyomán az 1920—21. évek tényleges kereseteire járó adótétel kicsiny, vagy a késedelem miatt értékét veszitett pénzben folyik be, hozzanak rá törvényt a meglévő törvények tiszteletének épségben tartása érdekében, vagy bocsássanak ki az előzőek komolyságának megóvására rendeleteket az állam károsodásának reparálására, de ne játszanak bizottságosdit.

Nem minden adózó adócsaló és a tisztességes ember *tudja*, hogy tényleg 100.000 adóköteles koronát keresett 1920-ban, amelyre alig fizet többet 10.000 koronánál; hogy ezt az adót 3—4 év mulva kérik tőle, arról ő nem tehet és arról sem, hogy ez a 10.000 korona ma nem ér annyit, mint 1921-ben. Ugyanez az adózó nem sirna azért, ha most, 1923-ban, mikor több a pénz forgalma, mennyisége, többet kérnének tőle adóban 1920—21. évekre, de jogosan háborodik fel és lát törvénytelenséget, erőszakot, — ha azt állitják neki hivatalosan, bizottságosdiban, hogy ő hazudik, könyvei hamisak, mert a viszonyait ismerő bizottság tudja, hogy 1920-ban nem 100.000 korona, hanem egy milliót keresett és most nem 10.000 koronát, hanem mondjuk 250.000 koronát kell fizetnie.

Ilyen eszközökkel „dolgozni" alacsony, erőszakos dolog és elkeseritő. Az indokolt felebbezések jogtalan és alaptalan elutasitása, a már el-

Gedeon Testvérek bornagykereskedők Budapest
Mintapincék: VII., Munkás-utca 3. sz. Telefonszám: József 24—89 **Pincészet: Budafokon.** Városi iroda: Szövetség-utca 9. szám Telefon: József 15-46 és József 14-30
Állandó nagy raktár mindenfajta legkitünőbb uj és ó borokból

Vendéglői konyhaberendezések,
Vendéglősöknek árkedvezmény.
A Központi csarnokkal szemben.
edények, gépek, főző- és sütő-eszközök, asztalneműek, üvegek és porcellánok.

Vendéglősök és kávésok figyelmébe!

Unger

edényháza Király-utca 43. szám.

LEGOLCSÓBBAN SZÁLLIT:

zománcedény — evőeszközök
porcellánáru — tálcák
üvegáru — kannák
háztartási gépek — ürmértékek stb.

Személyes megtekintést kérek vételkötelezettség nélkül!

fogadott I. foku megállapitások felemelése, egyszerüen *valorizáció*, amelyet elfogadhatóan meg lehet indokolni, a szükséghez képest törvényes uton rendezni, de nem szabad bizottságosdival kierőszakolni. Láttunk kis embereket könyveikből panaszkodni az előszobákban, akik nem azért keseregtek, hogy felemelték az adóikat, hanem azért, mert az adótétel emelhetése érdekében hazugoknak és könyvhamisitóknak nevezték őket.

Hogy a kivetés miért késett, hogy a pénzügyi kormány miért hagyta elértéktelenedni adókövetéseit és hogy azok valorizációjára miért nem készitett elő törvényes eszközöket, az a törvényhozás dolga, amely a rendes parlamenti életben lemondatta a mulandó kormányokat.

Az adózók nagyobb része, akik könyveik nagyobb hitelére elmulasztották cégük bejegyeztetését, még alakszerüleg megnyugodhatik abban, hogy ezért a mulasztásért mászik a fejükre az „összeiró bizottság", de a vendéglősöknek még ezt a „mulasztást" sem lehet a terhükre irni, mert ez az ipar a kereskedelmi törvények szerint *nem cégjegyezhető*. Mi tehát ilyen értelemben nem vezethetünk hiteles könyveket, tehát a törvények ismeretére köteles bizottságok tartoznak elfogadni a mi könyveinket, de nem teszik. Aki a napi bevételi jegyzékét, sörkönyvét, bornyilvántartását, feljegyzéseit rendesen vezeti, az joggal kivánhatja bármilyen hatóságtól azok hitelességének elismerését. Egyedül ez a bizottságosdi dobja el a könyveinket, amely cselekedetének feltárása és hatálytalanitása érdekében több fellebbezés fog jutni a közigazgatási bíróság elé, amelyek sorsát figyelemmel fogjuk kisérni.

Az ország közvéleménye nyugtalanul szemléli a költségvetések sorsát, a bevételek időszerü behajtásának elmulasztását, erőszakos valorizációját, törvényesen alá nem támasztott adóemeléseket, munkáspénztári kényszerelőlegeket és általában azt a gazdálkodást, mely az előirányzatokban megbukik és a közvetett adókban tobzódik, mégis deficites eredményeket produkál.

Állam és törvényhatóságok üzletekkel foglalkoznak és az adminisztrációt a politika szelleme hatja át. Félre az üzletekkel és elő a tisztes, törvényes adminisztrálással és kiseprőzni a politikának még a szelét is! Egy 14 megyés, 9 milliós országban nem lehet bukott költségvetés. Országunk devizakészlete, a gabona csodásan fizetett, állattenyésztésünk világhirü és mégis olcsóbb az importáru ezekben a terményekben. A mai politikát a termelés vezeti és folyton tüzet kiabál, hogy üzleteitől a figyelmet elterelje. Országunk határai — egyelőre — meg vannak állapitva, tehát munka után kell nézni, unjuk már a bolseviki vadászatot, fajvédelmet — mert éhezünk és ezért csak az érdekel bennünket, aki talpraállithat. Mivel pedig ma a legnagyobb a nyomor és pénztelenség, megértjük azt, hogy folyton a vezetőket szidják és undorral nézik a politizálást, félreállásukat követelik, de nem értjük meg, hogy a mai politika urai miért hirdetik a „stabil" kormány elvét, miért akarják elhallgattatni kritikusainkat, sikertelenségük láttára miért ragaszkodnak helyükhöz és főként miből gondolják azt, hogy eddigi politikájuk mellett egyedül ők vannak hivatva a nemzet megmentésére, felvirágoztatására?

Mit fogunk még erre a nagy ragaszkodásra és „küldetésérzetre" ráfizetni?

BORPALOTA

R. T.

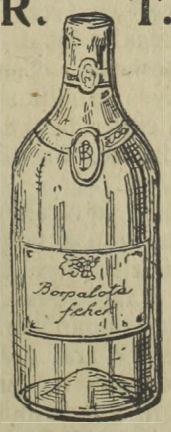

Vendéglősök részére — legolcsóbb beszerzés

Budapest, VIII Telefon — Kenyérmező-utca 6.

PAPIRSZALVÉTA

legolcsóbb **Benkő** papirszalvéta gyárában IV., Vámház-körut 4. (az udvarban.) Telefonhivó: József 46-67

IGYUNK ILONAVIZET!

A „mesterséges ásványvizek királynője"

Megrendelhető az Artézia szikvizgyárnál Budapest, VII., Egressy-ut 20/c. sz. Telefon: József 92—26

Bárminő gyártmányu **szürők javitása**

Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javitása.
FRANK és BERGER Budapest. - Iroda: VIII., Bezerédy-u. 3. szám. Telefon: József 74—05. — Gyár: X. ker., Liget-utca 22. szám. Telefon: József 60—69

Marasztaló itéletek és az engedélyek bevonása

Néhány esztendő óta nemcsak egyes meghozott törvények, hanem főképen a különböző rendeletek vizsgálásánál tapasztalhatunk olyan kormányzati felfogást, amely a drágaság elleni küzdelem eszközeit az ipari és kereskedelmi tényezők ellen vonultatja fel, mintha ezzel egyenesen azt akarnák mondani, hogy a drágaság okozói között ne is keressük a mezőgazdasági termelést vagy az exportot, hanem csak a kereskedőket és az iparosokat.

Meg kell már most vallanunk, hogy mikor még a kormányok a háborus idők alatt, egészen 1921-ig a kivételes hatalom birtokában a hosszadalmas törvényhozás helyett rendeletekkel kormányoztak, akkor jobban megtudták fékezni a drágaságot és pedig azon egyszerü okból, mert volt hatalmuk a legfőbb árdrágitók, a termelők felett is. A rekvirálások és maximálások, irányárak azonban nem tetszettek a politikai hatalom többségi birtokosainak és a „szent szabad forgalom“ nevében levették a terheket azok vállairól, akiknek a hátán és nevében uralomra jutottak, de meghagyták az irányárakat nekünk, hozzáadták még az árdrágitási törvényt, az uzsorabiróságot. A felszabadulást nyomon követte természetesen az összes termelvények árainak emelése és az eredmény a városok lakosságának nyomora lett.

Az állam és a törvényhatóságok a saját üzemeik és vállalataik szolgáltatásainak árait és dijait folytonosan emeli és évek óta a milliárdos deficitekre hivatkoznak, adókat emelnek és spekulálnak ki uj közterheket. Csak a minap hangzott el egy tekintélyes politikus ajkáról a lesujtó kritika, hogy a deficites állami üzemeket bérbe kell adni, az állam pedig ne foglalkozzék üzletekkel, hanem adminisztráljon.

A mi kis hazánk agrárállam, amelyben nem szabadna előfordulni annak, hogy a dolgozók százezreinek ne legyen elég keresete az élelmezésre sem. Exportálnak, árakat emelnek a föld urai és pedig olyan őrületes tempóban, hogy ma a magyar föld terményeinek árai drágábbak, mintha a közeli külföldről hoznánk be buzát, élőállatot, stb.

Ezt az állapotot mindenhol gazdasági csődnek nevezik és az igy sáfárkodó vezetőket másutt rég szélnek eresztették volna.

Tanácstalanul állunk meg annál a szörnyü valóságnál, hogy pld. a buza ára 5000 koronával felülmulta az aranyparitást és egy dus termés mellett is folyton emelkedik aratás idején. Ez a buza azelőtt 14—16 korona volt és a dolgozók átlaga ennek 5—10-szeresét kereste meg, ma pedig ez az átlag egy hónap alatt egymázsa buza árát kapja fizetésül. Az osztályérdekek tehát a más osztályok terhére találnak kielégülést, vigasztalásul pedig az atyák a békességről, egyenlőségről és összetartásról szónokolnak. A napokban beszámolót tartott egyik képviselő, aki pedig a földhözvágott középosztály tagja és annyira megfeledkezett magáról a kisgazda-imádatban, hogy a sajtót a termelők megrágalmazásával vádolta meg. Szerinte a termelés ártatlan a drágaság kérdésében és csak a budapesti ujságok gyalázkodása állitja be a szegény termelőket a drágaság fő okai gyanánt. Mulatságos lenne az, ha az ilyen honatyának egy hónapra egy biró fizetését nyomnák a kezébe.

Az uralkodó politika hatalmasai természetesen védelmükbe veszik a termelőket, akiktől küldetéseiket kapták és megbizóik árdiktaturáját nem cipelik az uzsorabiróság elé, mert ezt csak a mi számunkra találták fel. Az ipar és kereskedelem az egyedül ellene meghozott rendeletek és intézmények folytán ugy fest, mintha az árdrágitásokat és a tulhajtott nyerészkedést csak ez a két kategória követhetné el. Milyen jót nevethet az a gazda, aki olvassa az ujságokban, hogy kiket itélnek el árdrágitás miatt és kik nem merik őt felelősségre vonni a buza, a 3000 koronás élőállat áráért, a 10.000 koronás libákért.

Az őstermelés javait a szabadforgalom cimén kivonták az árvizsgálóbizottságok, birósági, adóügyi hatóságoknak beavatkozása alól, de kötve tartják a feldolgozó és kiszolgáló iparnál és kereskedelemnél.

Különös passzióval vadásszák az összes hatóságok a mi iparunkat és konyhánktól a kaszszánkig csak ugy hemzseg a tilalomfa.

Nálunk az Arvizsgáló Bizottság mondja meg, hogy mit szabad megkeresnünk egy pohár sörnél és mikép kell ráfizetnünk a köteles menüre. Azok a bizonyos „illetékesek“ elfeledték a tintatartók mellett, hogy a lisztet, a hust nem nálunk kell először megvizsgálni és ármegállapitani, hanem a termelőnél. Valóban csudálatos, hogy a termelők nem utaznak fel Pestre ebédelni, mikor itt 50 koronáért jó levest és 380 koronáért hust és főzeléket ehetnek, otthon pedig ezt ennyiért elő nem állitják, mert maguk is drágábban adják el a hozzávalókat elkészités nélkül!

A mi „illetékes“ hatóságaink sürün fenyegetnek bennünket ellenőrzéssel, feljelentéssel, bünte-

Telefon: József 8—53 **„VICTORIA“** Telefon: József 8—53
borkereskedelmi r.-. Budapest, VII., Baross-utca 98. (Koszoru-u. sarok)
Ajánlja vendéglősöknek kiváló borait.

Pollák Emánuel és Fia

Budapest, IV., Koronaherceg-u. 14. sz. — Telefonszám: 191 **bornagykereskedés** Wien — Lemberg — Brünn. Pince: Budafok, Dunasor 12.

Kiváló buteliás boraink mellett könnyü és nehéz hordós borainkat is ajánljuk GRÓF SOMSICH TIHAMÉR BORGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG Központi iroda: Budapest, VI. kerület, Teréz-körut 9. szám — Telefon: 142—85

tésekkel és az utóbbiakkal nem is fukarkodnak.

Legutóbb a pénzügyminisztériumból szegeztek felénk egy lándzsát. Azzal gyanusitanak meg bennünket, hogy jövedelmünket elvonjuk az adózás elől és figyelmeztetnek arra, hogy ha ez az eset előfordulna, elveszik az italmérési jogot és a hatósági engedélyt is.

Ezt az elmeszüleményt pedig azzal indokolják, hogy az adóeltitkoló, az árdrágító nem érdemli meg azt, hogy az állam kitüntesse őt egy jog adományozásával.

Eddig rendben is volna a dolog és elhisszük, hogy egy vendéglősre kevés a fő- és mellékbüntetések kiszabása — a pénzügyminiszter szerint. Büntessék meg az adócsalót és az árdrágitót, de előbb szakemberek és bíróság együttesen állapitsák meg, hogy valóban fenforog-e az adócsalás vagy árdrágitás cselekménye, mert ahogy ezt a kérdést eddig kezelték, ezen a módon lassan üresek lennének az üzletek.

Merjük állitani, hogy egy vendéglős könyvelése, mérlege, különösen ott, ahol alkalmazott számolja a bevételt, sokkal egyenesebb, őszintébb és valóságosabb, mint az a költségvetés, amelyet a pénzügyminiszter ur beterjesztett.

Mi a miniszter urtól nem ilyen sértegető gyanusitást, hanem elismerést érdemeltünk, mert egyike vagyunk a kisipar legtöbb adófizetőinek, legpontosabban fizetők, adóbehajtók és adókönyvelők.

Mi nem tesszük ki magunkat annak, hogy összejátszunk az alkalmazottakkal (lásd: pártérdek) jövedelemeltitkolásra és nem készitünk hamis mérlegeket. Ha mi rossz mérleget csinálunk, feljelentenek bennünket, lecsuknak, tönkremegyünk. Ha a miniszter ur elhibázza a számadását, legfeljebb megbukik, de más baja nem történhetik.

Másként áll a dolog a mi árdrágitásunk ügyével. Van nekünk egy Árvizsgáló Bizottságunk, amelynek egyik első vezető tisztviselője hivatalos eljárásban a szemünkbe mondta, hogy elfogult a mi irányunkban. Ennek a hivatalnak a dolga az volt, hogy nemcsak feljelentett bennünket, hanem ő volt egyuttal a „szakértő“ döntő tényező is, az eredmény büntetés lett. Ilyen rózsás körülmények között, ilyen „bizonyitási“ eljárás szerint csoda, hogy még az összes vendéglősök részére nem kellett külön fegyházat épiteni.

Iparunk olyan fedhetetlen és korrekt kitünőségei szenvedtek el büntetéseket „árdrágitás“ miatt, hogy boldog lehetne az ország, ha olyan emberek ülnének a törvényhozás házában. Természetesen voltak olyanok is, akik megérdemelték a büntetést, de sajnálatos az, hogy a nem perrendszerü eljárásban nem lehetett elkülöniteni a bünöst az ártatlanul megvádoltaktól. Merjük állitani, hogy az ellenünk folyó ádáz üldözés bármely fokán sem akad ember, aki ezekért a „büncselekményekért“ a kenyerünktől való megfosztást csak inditványozni is merészelné.

Sajnálattal és keserüséggel látjuk, hogy akadnak még most is magas hivatalt viselő emberek, akik egyedül a vendéglősök tönkretételétől várják a drágaság elmulását és vakságukban nem látják, hogy hiszen mi éppen az ő hatalmaskodásuk miatt már évek óta meg vagyunk kötve és ráfizetéses étkezés szolgáltatására szoritva, de a drágaság mégis növekedik.

Nézzenek szét ezek az urak a piac árain, a falu pénzéhségén és bankjegyhalmain, a nyerstermények önköltségi és forgalmi árainak szédületes aránytalanságán, a tizezrekben ferbliző, tőzsdéző falukban, a paraszthazak csillárjain és selyemruháin, aztán kérjenek két heti szabadságot és jöjjenek el a mi nagy és kisüzleteinkbe tanulni és főképen összeadni és kivonni tanulni.

Nem félünk a fenyegetésektől, már megszoktuk azokat; azt hisszük ugyanis, hogy az ilyen rendeletkék csak arra valók, hogy minket bünbak gyanánt tüntessenek fel a közvélemény előtt és ezzel takarják el tehetetlenségüket a vállalt kötelezettség és az őket felszinen tartó egyetlen árdrágitó tényező: a termelés politikája irányában.

Alaptalanul csak a zsarnokok, meg a bukni készülők fenyegetődznek és ugy véljük, hogy az ilyen sértegető fenyegetés a hattyudal egy-egy akkordja csupán.

GUSY Coctail Vermouth Gin Whisky

Négysütéses vendéglői tüzhely békebeli jó állapotban és két töltőkályha eladó. Sommer és Klinger, Sas-u. 16

Glancz Sámuel Hungária Bank Exportborosztálya **Budapest, V. kerület, Rudolf-rakpart 1. szám.** (Tud. Akadémia épületében) Telefon: Iroda 190-19, lakás 157-69 Saját termésü és egyéb fajborok. — Legnagyobb választék, legolcsóbb árak. — Nagyban és kicsinyben. — Szőlőtelepek: Soltvadkert, Borota, Dzsidapuszta, Szentendre, Mérgespuszta.

Szent-Margitszigeti „PALATINUS“ ásványviz Szent-Margitsziget Rendelő telefon: 36-52

Püspöki uradalmi bérpince r. t. Vác
központi iroda: Budapest V. Zrinyi-u. 7.

Néhány szó a valorizálásról

Mióta áraink a világparitás felé és fölé emelkedtek, mióta koronánk rettentő és folytonos esése lehetetlenné tette a hitelezést és ad absurdum vitte a régi követelések kiegyenlitésénél a megtérülést, — egy ujabb szó ment át a köztudatba, akárcsak a politikában a „mentalitás“, a gazdasági élet szótárában a favorit lett a „valorizálás“.

Magyarul talán ugy nevezhetnők, hogy „értékhelyesbités“, ha ugyan ki nem kapunk érte egy tanárembertől. Körülirva ez a szó azt jelenti, hogy aki jobb koronában csinált adósságot, az a mai koronákból adjon annyival többet, hogy azok mennyisége megfeleljen a hitelbe vett adósság akkori korona értékének.

Ha Jánosnak adtam 2 éve kölcsön 1000 koronát, amelyért kaptam 3 kiló zsirt, akkor János ma nekem zsirparitáson 18.000 koronát fizessen; János azt mondja, hogy a korona akkor is, meg ma is csak korona és nem fizet többet 1000 koronánál, hozzá még 5 százalékos kamatot kapok — ha perelem, de a törvény sem itéli meg a valorizált 18.000 koronát.

Természetesen valorizációspártiak a nyugdijasok, a járadékosok, a biztositókötvényesek, az árvapénzek tulajdonosai, a bérbeadók és az összes hitelezők — az adósok a másik pártban vannak.

A dolog ma ugy áll, hogy senki nem hitelez, mert ez csak stabil korona mellett lehetséges; a kikötött valorizációs ügyletek kapnak jogvédelmet, de ezek a drágaság legfőbb okai a kereskedelemben. A valorizálás mércéje a zürichi jegyzés és igy ma idegen kezek manipulációjának madzagján lóg az egész gazdasági életünk.

Bíróságaink — kikötés hiányában — nem valorizálhatnak semmiféle követelést vagy járandóságot (csak néhány lejárt követelésre van példa az esedékesség napjától a teljesités napjáig) és a Kuria már korábban megtagadta azt a 24-es számu jogegységi határozattal. Legutóbb pedig a baleseti járadékok ügyében a Magyar Királyi Kuria teljes ülésében kimondta, hogy a 24-es számu jogegységi határozatot teljes egészében fentartja, mert nem áll módjában a baleseti járadékokat valorizálni.

Indokolásában azt mondotta ki a Kuria, hogy a fennálló törvények rendelkezésével állna ellentétben, hogy ha a járadékokat felemelnék. A Kuria maga is belátja, hogy a mostani állapot fenn nem tartható, azonban a járadékok a megváltozott gazdasági viszonyokkal nem változhatnak, egyedül csak a balesetet ért egyén állapotában megtörtént változással. A Kuria indokolása szerint ezzel a kérdéssel a törvényhozás van hivatva foglalkozni azzal, hogy törvényekkel szabályozni fogja ezeket a viszonyokat.

Mindezek a kérdések pedig abból a bajból erednek, hogy sok a bankjegy, a fedezetlen államadóság és ez a sok bankjegy is egyre veszit az árfolyamértékéből, vagyis vásárló erejéből. Sok ember töri a fejét, hogy mikép lehetne a fölös pénzt kipusztitani, a megmaradót állandósitva megjavitani, de egyelőre semmiféle kivezető ut nincs. Beszéltek buzaparitásról, aranyparitásról, devalvációról, ércpénzről, de Magyarországon most nincsen sem olyan fej, sem olyan kéz, amely gazdasági romlásunknak véget vethetne, a khaoszból kivezetne, a fölös bankóktól megszabaditana és Orell Füssli helyett jó magyar pénzt hozna. Lehet, hogy a jövőben ismét fogunk kapni 20 koronáért jó cipőket vagy egy kiló zsirért fizetünk 1 turult és 50 verebet, vagy 2 frankot — tudja isten, mit hoz a jövő — de ezek a mai állapotok türhetetlenek nálunk is, a németeknél, lengyeleknél, osztrákoknál, sőt a megbolondult oroszoknál is, de még a győztesek jó valutáju országait is a mi nyavalyánk gyötri és szégyen egész Európára, hogy ma nem akad olyan finánczseni, aki rendet teremthetne.

Pedig „semmi uj nincs a nap alatt“, mert háboru azelőtt is volt; akkor is voltak hadimilliomosok, akkor is volt arany-, azaz ezüstparitás, papirpénzértéktelenedés, sőt valorizálás is volt, de ami a legfontosabb, gyorsan akadt finánckapacitás, aki segitett.

KRISTÁLY ÁSVÁNYVIZ SZENT LUKÁCS-FÜRDŐ, BUDAPEST III. Zsigmond-u. 25-27. Telefon: 43-90

Aranyéremmel kitüntetve. Hirschfeld Dániel és fia bornagykereskedők Telefonszám: J. 21—43
Központi irodák és városi pincék:
Budapest, VII., Dohány-utca 71. (Bejárat a Szövetség-utcából)
Állandó raktár mindenfajta kitünő uj és ó borokból. Borpincék: Kiskőrös—Budafok.

Vendéglői konyhafelszerelési cikkek szaküzlete

Szállodások és vendéglősök részére 10% árengedmény

Székely János és Társa vaskereskedő
Budapest, IV., Vámház-körut 12. (Szikszai vendéglő mellett)

Szállodások és vendéglősök részére 10% árengedmény

Salgó Testvérek bornagykereskedők-szeszárugyár részv.-társ.

Központi irodák, gyartelep és borpincék: **X. Korponai-utca 16—18. sz.**

Budapest-Kőbánya

Telefon: József 59—03 szám
Sürgönycim: Salgóék

Alig van 110 éve, hogy a monarchia a naoleoni háboruk következtében devalválta a pairpénzt egyötöd értékére (az adókat az uj értéken követelte) mert az ezüstforintért már 12—13 apirforintot is elkértek. Akkor azt államcsődnek evezték és nyomán katasztrófák, öngyilkosságok ttek napirenden. Mivel pedig a pénz akkor is pránként romlott le, a régi tartozások lebonyotására a régi császári rendelet valorizációs skáit állitott fel, mely 10 évre visszamenőleg a régi rtékeket negyedévenként, az ujjakat havonként lapitotta meg az uj pénz arányában.

Minderről igen szép dolgokat lehet olvasni ientz Frigyesnek, Metternich herceg emberének 816-ban irott memoárjából, amelyből dr. Supka iéza közölt érdekes részeket az aktuális valoriálással kapcsolatban.

Az osztrák kormány az 1799,, 1805. és 1809. vekben vivott három háboru alatt telerakta a asszát fedezetlen bankjegyekkel, az u. n. bankóettlikkel s megérte, hogy 100 ezüst forintért 500 apirforintot kellett fizetni. Sok tervezgetés után Vallis gróf pénzügyminiszter az erőszakos megldáshoz folyamodott s a régi papirpénzt ki akarta eperni, uj pénzjegyekkel pótolni, amelyekből a éginél ötször kisebb mennyiségnek ugyanazon rtéket, ugyanazon elnevezések alatt kellett volna edeznie.

1811. márciusában jelent meg a rendelet, a nely szerint bevonják fokozatonként a bankóettliket és 5:1 arányban uj váltó-jegyeket adnak i. Ekkor a bankjegyállomány 1060 millió volt és eváltották 212 millióval, a magánfelek pénzügyeiek rendezésére pedig a rendelet mellé egy skáit füztek, amely megállapitotta azt az arányt, hogy az idők folyamán létrejött üzleti szerződéeket a papirpénz áresése szerint az uj értékjegyekben lebonyolitani kellett.

Ez a rendelet óriási gyülöletet hivott ki, bár ez volt az egyetlen ut a bankjegytömeg növekedésének és a vele járó folytonos drágulásnak megállitására. Akkor is mindenki azt várta, hogy a pénzemberek majd csak kitalálnak valami módszert a papirpénztömeg rázkódtatás nélküli eltüntetésére. Akkor is fájt az 1000 forintos gazdájának az a tudat, hogy csak 200 forintja van és ez is papirban. A valorizáló-skála is keserves volt az adósokra, főleg a földbirtokosok hitelei okoztak nagy felzudulást, pedig előre láthatták, hogy megjön a villámcsapás, amelyet ők zsarnokságnak neveztek. (Nálunk ma is éppen a termelők kapkodnak hitel után — de csak a kormány pénzéhez.) Az ércpénzre szóló szerződésektől megvonták a jogsegélyt, az ércpénz kivándorlásának meggátlására behozatali tilalmakat állitottak fel, a tőzsdét rendszabályokkal korlátozták. Az idők ekkor is forrongók voltak, elégületlenség, bizalomhiány, a közügyek válsága — akárcsak ma — a rendezés elé óriási akadályokat görditettek, de mégis, két év alatt sikerült elérni azt, hogy az uj papirpénz az ércpénzzel szemben 1813 márciusában értékének csupán 20—30 százalékával volt mögötte.

Természetesen akkor könnyebb volt a helyzet, mert 212 millió pénz akkor elég volt a forgalomra, bankok nem voltak, a váltópénznek alig volt szerepe és ez a rendszer egy év alatt parira emelte volna a papirpénzt.

Az is igaz, hogy akkor még nem volt zürichi jegyzés, hanem a papirpénz értékét a belföldi ezüstpénz mérte meg, mig ma idegen kezek sokszor hazai segédlettel nyomják le a koronát.

Nálunk is volt kényszerkölcsön (bár az devalválássá fogja kinőni magát) és nem hozott

Boschán Károly és Artur borpincéi Kőbánya, Ónodi-utca 5.

Telefon: József 59—38 — Sürgönycim: Boschán Kőbánya

Régi bevezetett cég. · Szolid kiszolgálás. · Állandó nagy választék.

Orbán Jakab
Budapest, IV., Szerb-utca 9.

Kávéházi és vendéglői berendezések. — Aluminium és ónacél evőeszközök.

Wellner alpacca és alpacca-ezüst evőeszközök.

KATZKY lakatos, motor- és gépipari részvénytársaság, Budapest
Takaréktüzhelyek minden kivitelben.
Iroda és mintaraktár: VI. Andrássy-ut 54. Telefon: 22—78 — Gyártelep: VII. ker., Angol-utca 8—10. Telefon: József 96—74
Vendéglők és kávéházak részére különleges kivitelben!

eredményt. Arany- és ezüstpénzünk sem állandó értékmérő és nem tud a pénzügyminiszter ma sem uj papirpénzhez menekülni, sem belföldi értékmérőhöz valorizálni. Buzavzlutáról sem lehet szó, mert egy elemicsapásos rossz termés államcsőddel járna, de Zürich sürgönyeihez sem lehet egy valorizációs törvényt hozzákötni, aranypénzt pedig nem is tudunk kibocsátani.

A valorizációs törvényt pedig meg kell hozni, mert hiába a jó termés, hiába a stabil korona — a drágaság növekszik. Az állam adósa a nyugdijasoknak, a biztositók az ügyfeleknek, a takarékok a betevőknek, a gyámpénztárak az árváknak — és mivel a pénz folyton ugrál és lefelé tendál, senki sem takarékoskodik, mindenki tőzsdézik.

Nem mondjuk, hogy a kormány a termelés és a nagytőke érdekeit szolgálja, de nem képes ezek ellen küzdeni, a mai állapot pedig a züllés felé vezet.

Ha kénytelenek vagyunk Zürich szerint igazodni, hozzanak olyan valorizációs törvényt, a mely elsősorban a kisemberek érdekét szolgálja és közvetlenül utána keressenek módot a bankjegy mennyiség csökkentésére.

A drágaság növekedésének türése a bankjegy szaporitásra kényszeriti a kormányt, amely pedig pénzpolitikájában — ha lehet ilyesmiről szólani, — deflációs elveket vall. Index-rendszerről szó sem lehet, mert ez a nyomdához vezet, hanem meg kell találni azt az embert, akinek hideg feje és erős keze van a bankjegyhalmazat lecsapolására.

Volt már nekünk ilyen emberünk, de azt szidalmazták, agyontámogatták és megbuktatták a földvagyonváltság miatt, amelyet utódjának megfizettek mérhetlenül rosszabb koronákban azok, akik maguknak vallják az országot és aludni járnak a parlamentbe. Nem lehet tétlenül nézni egész osztályok leromlását, mig a pénz szalmazsákokba vándorol és a tőzsdén jár vitustáncot.

Miért sértődik meg a kormány, ha ilyen állapotok mellett a távozását óhajtják? Talán nem is a személyeket támadják, hanem azokat, akiknek polikája dominálja azt a határtalan zavart, amelyből kivezető utat nem látunk.

Halálozás. Sulyos csapás érte ipartestületünk elöljáróságának derék tagját *Schmidhofer* Vilmost. Szeretett leánya Babyka junius 19-én hosszas szenvedés után az Urban jobblétre szenderült. Temetése junius 21-én délután 5 órakor volt a farkasréti temető halottasházából.

A sörgyárak ujból emelték az árakat

Egy korsó barna sör 290 korona.

Pénteken reggel a sörgyárak összes vevőiknek körlevet küldtek, amelyben bejelentették, hogy julius 20-ától kezdve felemlik a sör árát. A sörgyárak igy a Dréher, az Első Magyar Részvényserfőzde, a Haggenmacher és Budafoki Serfőzde, Kőbányai Polgári Serfőzde és a Fővárosi Serfőző a söráraknak ujbóli emelését a „szertelen és folyton fokozódó drágulással" indokolja. Az uj árak a következők:

Hordósöröknél: 10 fokos hektoliterenként 21.000 kor., tizenkétfokos hektoliterenként 24.000 korona, a tizenkét fokon felüli söröknél az árak aránylagosá alakulnak. Palacksöröknél tiz fokos 0·45 liter 170 korona, tizenkét fokos 195 korona. A paszterizált palacksörök 15 koronával drágábbak. A tartósság és a minőség megóvására a gyárak ezután csak paszterizált sört küldenek.

Az árak a gyárban hordók, láda, illetve palack nélkül értendők. Budapesten a házhozszállitásnál, vidéke hajó vagy vasutállomáshoz szállitásnál hektoliterenkét 2400 korona, 100 palackonként 1800 korona költség jár és a forgalmi adó. A kimérő helyiségekben a világos sör ára 145 korona, korsónként 240 korona, a barna sörnél poharankét 175 korona, korsónként 290 korona.

Ujabb adók

I. A személyzet ellátása után fizetendő forgalmi adó.

A m. kir. Adóügyi utmutató és ellenőrző hivatal 1923 évi julius hónapra a családtagok és főbb alkalmazottak után naponként és fejenként 1950 K-ban, a többi alkalmazottak után 1350 K-ban állapitotta meg. Ezek szerint 1923. julius 1-től kezdve ezeket az összegeket kell a napibevételhez hozzáirni és a nyert végösszeg után a 3 százalékos forgalmiadót leróni. Például valakinek a napi bevétele 65875 korona, van 1 főpincére, 1 ételhordója, 1 csaposa, 1 mosogatónője és három tagu családja. Ez esetben a 8 családtag és a főpincér után egyenkint 1950 koronát, vagyis 1950×4 = 7800, a többi után pedig 1350×3 = 4050, összesen 11850 koronát kell még a 65875 K bevételhez hozzáirni és ezen 65875+11850 összesen 77725 korona után kell a 3 százalékos forgalmi adót, vagyis 2332 koronát leróni.

II. A személyzet kereseti adója.

A székesfőváros tanácsa az 1923. julius hónapra a személyzet keresete után fizetendő adót a következőképpen állapitotta meg:

Azon alkalmazottak után, akiknek mellékkeresetü

Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi Részvénytársaság
Budapest, VI., Szobi-utca 6. szám. (Eötvös-utca sarok) Telefon: 93-87
Pincéjéből a legjobb minőségü ó és uj fajborokat a legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönhordóban házhoz szállit.

„PASTEURIT“ Holly Ede és Tsa
PINCEGAZDASÁGI CIKKEK Mindenfajta kénlemezek. — — Asbest kénlemezek
Budapest, VI. kerület, Felsőerdősor-utca 48. sz. Telefon: József 166-24

nincsen, az adóalap a heti fizetés és a munkásbiztositó pénztár által megállapitott járulék. Pld. az I. oszt. szakács heti fizetése 10500 K. Miután ő csak ellátást kap, lakást azonban nem, az ő napi ellátása a munkásbiztositó pénztár által megállapitott 3570 K heti összes keresete e szerint 14070 K., amely összeg után hetenkint 600 K. kereseti adót kell levonni és beszolgáltatni.

Azon alkalmazott után, akinek mellékkeresete (borravaló) is van a főváros Tanácsa a következőképpen intézkedett:

Főpincéreknél az adóalap heti	18000 K,	az adó	900 K
fizető „ „ „ „	14000 „	„ „	600 „
a VIII. napibér osztályba tartozóknál (pincérek stb.) „	12000 „	„ „	450 „
a VI. napibér oszt. tart. (takaritónő stb.) . . . . „	10000 „	„ „	275 „
a IV. napibér oszt. tart. . „	7500 „	„ „	160 „

A tanoncok után keresetiadót nem kell fizetni.

Az üzemekek osztályozása.

Több oldalról jutott kifejezésre, hogy egyes vendéglősök nincsenek tájékozva a felől, hogy üzeme az O. K. Á. B. által megállapitott 3 osztály közül melyikbe tartozik.

Az ezen tekintetben még fenálló kételyek eloszlatása céljából közöljük, hogy

az *A.*) osztályba azok az étkezési üzemek tartoznak, amelyek legalább 35 alkalmazottat foglalkoztatnak. Ezen alkalmazottak közé az összes alkalmazottak beleszámittatnak.

a *B.*) osztályba azok az étkezési üzemek tartoznak, amelyek 3-nál több szakmunkást foglalkoztatnak. Szakmunkás az, akinek iparunkra képesitése van. Ilyenek a felszolgálószemélyzet, a szakácsok és az okl. pincemesterek

a *C.*) osztályba tartoznak mindazok az étkezési üzemek, amelyek 3 vagy ennél kevesebb szakmunkással vagy egyáltalán szakmunkás nélkül, egyedül családtagjaikkal vagy segédmunkásokkal dolgoznak.

HIREK A NAGYVILÁGBÓL

Uj irányárak. Az O. K. Á. B. julius 7-től kezdődő hatállyal 6480—1923. sz. rendeletével a következő irányárakat léptette életbe: 1. Husleves vagy hamisleves (2½ dl.) tájékoztató ára

a) az ált. forgalmi adó betudásával adagonként 60 K,
b) a fényüzési forg. „ „ 66 „

2. Főzelék feltéttel (3 dl. főzelék és 6 dkg. sülthus) tájékoztató ára

a) az ált. forg. adó betudásával adagonként 450 K.
b) a fényüzési forg. „ „ 500 „

Az alkalmazottak után fizetendő betegségbiztositási járulék. A vendéglői alkalmazottak közül a II. napibér osztályba a tanoncok, a IV. osztályba a büffések és kenyeresek, a VI. osztályba a borászok, a VIII. osztályba a főpincérek és az éttermi segédek. A szállodai alkalmazottak közül a IV. osztályba a takaritónő, házi-

Lébény nagyközség elöljáróságától.

940
kj. 923.

Árverési hirdetmény.

Lébény nagyközség elöljárósága közhirré teszi, hogy a község tulajdonát képező Lébény községben 243 hrsz. alatt fekvő mészárszékkel is ellátott mindenben megfelelően megépitett nagyobb forgalmu

beszálló vendéglő

1923. évi augusztus 4-én délután 3 órakor a község tanácstermében 1923. évi szeptember 1-től hat egymásután következő évre nyilvános árverés utján bérbe fog adatni.

Bánatpénz 250.000 korona.

A község fentartja magának azt a jogot, hogy a három legtöbbet igérő közül szabadon választ.

A legközelebbi feltételek a község jegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Kelt Lébényben, 1923. julius 14.

Hajós Flórián
főjegyző.

Hajós József
biró.

szolga, portásfiu, a VI. osztályba a liftes, bérszolga, szobaleány, a VIII. osztályba a szobafőpincér, főportás, szobaasszony. A kávéházi alkalmazottak közül a IV. osztályba a ruhatáros, telefonos, kenyeres, az V. osztályba a mellékkeresettel biró takaritónő, klozettes, a VII. osztályba a főpincér és pincérek soroztattak. A többi, itt meg nem nevezett alkalmazott (pl. a csapos, tányéros, evőeszköztisztitó, háziszolga, szakácsnő, salátásleány, stb.) fizetésének megfelelő napibérosztályba tartozik,

Uj részvénytársaság alakult „Kékkuti Gyógy- és Ásványviz R.-T." cimén. Nagy örömmel kell fogadnunk e régi nagyhatásu gyógyvizet, melyet már rómaiak ismertek. Azóta el lett hanyagolva, mint hazánkban sok minden más. Mint értesülünk, a kutat ujonnan foglalták és a modern technika legujabb vivmányaival szerelték fel, ugy, hogy higienikusan, levegő kizárásával tölthető a palackokba. Ezen ásványviz a londoni és párisi világkiállitásokon már aranyéremmel tüntettetett ki. Dr. Dalmady Zoltán egyetemi m. tanár a vegyvizsgálat alapján összehasonlitotta más hasonló vizekkel és ugy találta, hogy gyógyhatás tekintetében felülmulja a hires Salvator, Wildundi, Rohitschi, Marienbadi stb. vizeket. Kitünő gyógyhatása van főleg hurutoknál, emésztő szervek betegségei: hólyag, hörghurut, nátha, hólyaghurut, gyomorhurut, bélhurut, stb. Gyermekeknek csont fejlesztésére, szoptató anyáknak, vérszegényeknek stb. Minket vendéglősöket főleg abból a szempontból érdekel, hogy a kékkuti viz annak dacára, hogy olyan nagyhatásu gyógyviz, semmiféle kellemetlen mellék ize nincs, erősen szénsavas és rendkivül kellemes izü üditő ital és borviz; épen ezen tulajdonságánál fogva nyerte a londoni és párisi kiállitásokon a legelső kitüntetéseket.

A Polgári Serfőző osztaléka. A Kőbányai Polgári Serfőző és Szent István Tápszermüvek R.-T. junius 30-án tartott közgyülése az elmult üzletévre 250 korona osztalék kifizetését határozta el.

Főszerkesztő: **Dr. Kőhler Aladár.**
Felelős szerkesztő és kiadó:
Ihász György örököse: **dr. Kiss Istvánné.**

Vendéglő és kaszinói kávéház bérbeadása.

Sopron szab. kir. város főterén, a Széchényi-téren levő

Sopronban egyedüli

és 800 taggal biró **kaszinói egyesületnek** országszerte párját ritkitó szép és nagy kávéházi helyiségei, kertje, az ahhoz tartozó, de **nyilvános** vendéglő helyiségek, nagy pince és egyéb mellékhelyiségek, két lakással együtt

1924. évi május 1-től fogva 10 évre bérbevehetők.

A Kaszinó épületében van egy karzatos nagy és egy kisebb koncert és bálterem. Ezekben és az ezek mellett fekvő nagy étteremben is a Kaszinó bérlője gyakorolja kizárólag az italmérési jogot és általában a vendéglői ipart. Az összes soproni koncertek, bálok, számottevő nyári és téli mulatságok, sőt népgyülések is a termekben, — amelyekhez hasonló nagyok és szépek nincsenek az országban — tartatnak meg. A bérletre pályázni akarók **folyó év augusztus hó utolsó napjáig adják be irásbeli ajánlataikat** a Soproni Takarékpénztárhoz, mint az épület tulajdonosához. A Soproni Takarékpénztár a Kaszinóegyesülettel egyetértőleg a szeptember 14-én, 16 órakor leendő nyilvános tárgyalás alapján fog határozni, hogy a pályázók közül kinek adja a bérletet.

A részletes feltételek a Soproni Takarékpénztárnál bármikor megtudhatók, de bérlőül csak tőkeerős és ügyes szakember jelentkezzék

A bérlet az eddigi bérlővel való megegyezés esetén korábban is átvehető.

Soproni Takarékpénztár.

Olcsó árai-
ról közismert

FLEISCHMANN

áruház
Budapest, IV.
Károly-körut
24.

Az összes tavaszi és nyári árucikkeit az előrehaladt idény miatt a napi árnál is olcsóbban árusitja.

SZENT ISTVÁN

PORTER SÖR

a

Polgári Serfőződe
páratlan különlegessége!

Császik Ernő bornagykereskedő

Budapest, IX. Üllői-ut 47. (Mária Terézia laktanya pincéjében.) — Uradalmi fajborok mindenkor raktáron.

Székely Mihály Részvénytársaság Budapest
VII., Rottenbiller-utca 35. Telefon: József 112-81. Sürgönycim: Borszékely
Központi pincészet: Budafok, Dunasor 6. szám.

Fővárosi Sörfőző R.T. Kőbányán.

AMBRA Likőrgyár R.-T.
a Besztercebányai Első Magyar Gyümölcslepárlás
csász. és királyi udvari szállitók
budapesti telepe
VII., Ilka-utca 25—27. szám.
Telefonszám: József 24—44

Hüttl Tivadar
Budapest, V. kerület, Dorottya-utca 14.
Dus választék kávéházi és vendéglői porcellánokban.

Eredeti KEGLEVICH COGNACOT
csakis a Budafokon 1882-ben alapitott
GRÓF KEGLEVICH ISTVÁN UTÓDAI
cognacgyár r.-t. gyárt és hoz forgalomba. Óvakodjunk hasonhangzásu, magát jogtalanul gyárnak hirdető és védjegybitorlásért elsőfoku birói itélettel már elmarasztalt cég értéktelen áruitól.
Kitünő minőség! Versenyárak! Figyelmes kiszolgálás!

Sörcsapok, borászati cikkek!
MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR
Budapest, VII., Kazinczy-utca 47.
Telefon: József 128-27

GSCHWINDT-féle R.T.
BUDAPEST · BUDAFOK · NAGYKŐRÖS
Felhivja a t. fogyasztóközönség figyelmét elsőrangu **rumgyártmányaira, zamatos gyümölcspárlataira,** valamint a legismertebb külföldi gyártmányokkal teljesen egyenrangu, kiválóan finom **cognac és likőr-különlegességeire.**

Vendéglők, kávéházak, legszivesebben a
CSÉPÁNY-PINCÉKBEN
szerzik be borszükségleteiket.
Szolid termelői árak!
Szabad borkóstolás! Kedvező feltételek
Budapest, VI., Aradi-utca 16. Telefon 158-10

HERCEG WINDISGRÄTZ LAJOS
borpincészetei és Tokaj Bortermelők Társ. Részvénytársaság
Központi iroda: BUDAPEST
IV. KER., VÁCZI-UTCA 27—33
Telefonszám : : : : 56—20
Sárospatak
Tokaj
Budafok

IFJ. NAGY ISTVÁN
Központi Vásárcsarnok Telefon J. 46-83
Friss zöldség, burgonya és hagyma üzeme

CASANDRA
LIKÖR COCTAIL BOWLE
Budapest, 1. kerület, Zita királyné-ut 7. sz.

Ha kiváló szép **dióbélre** van szüksége, hivja József 15—13-at.
Elsőrangu **málnaszörp, méz, mák, bab** stb. pontosan házhoz szállitva kapható.
VADAS JAKAB, BUDAPEST, DUGONICS-UTCA 3-5.

Minden vendéglős kizárólag Chillingworth acélevőeszközt vásárol! Elsőrendü magyar gyártmány!

FROHNER JÓZSEF R. T.
BUDAPEST—BUDAFOK
TELEFON BUDAFOK 42
Pincészet: BUDAFOK

MAGYAR BORTERMELŐK
KIVITELI PINCÉSZETE R.-T.
V., DOROTTYA-U. 3. TELEFON: 26—20
Központi pince
Budafok, Sörház-utca 10. és 20. Telefon: Budafok 82
Pincék: **Bonyhád, Wien XIX., Brünn**
Csakis elsőrendü urasági fajborok.

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVÉ

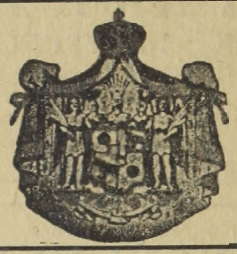

Schaumburg Lippe herceg
villányi pezsgő-gyára
és udv. pincészetének
központi irodája:
Budapest, V. Nádor-u 16

CIFKA JÓZSEF
sör és pincegazdászati cikkek szaküzlete
Budapest, V. kerület, Vilmos
Császár-ut 48. (Hajnal-utca
sarok) Telefonszám 28—92
Ajánlja minden e szakmába vágó cikkeit, dusan felszerelt raktárát

Singhofer M. József utóda
Brozek János
halnagykereskedő
Központi vásárcsarnok
Telefon: József 46-52

TOKAJI COGNAC A LEGJOBB
Első Tokaji Cognacgyár R.-T. Tokaj

Engl Bernát és Tsa R.T. Budapest, Közp. Szeszfőzde
Ajánlja mindennemü gyümölcspálinkáját.

Hirmann Ferenc fémöntőde és fémáru-gyára
Budapest, VII., Csányi-utca 7. Telefon J. 138-03, 138-04
Készit bor- és sörcsapokat, sörkimérő készüléket, szőlőszeti és borászati cikkeket, stb.

Minden háztartásban a legolcsóbb
Z·S·I·R
a **Vénusz-étolaj**
mely legfinomabb minőségben minden nagyobb füszerkereskedésben kapható. — Gyártja és szállitja **Olajmüvek r.-t. Kohn Adolf és Társa Győr.**
Központi iroda: Budapest, Báthory-utca 5. szám.
Telefon 8—22 és 57—68

Vendéglői, kávéházi berendezéseket legmagasabb árban **vesz** és legjutányosabban **elad BRAUN GYULA**
Budapest, VII., Sip-u. 14. — Telefon: József 122—97

PALUGYAY
·PEZSGÖ·

Mindenféle evőeszközök,
kávéházi és vendéglői berendezések.
Alpacca és Chinaezüst Müvek
Szalai S. Sándor, Budapest, V., Erzsébet-tér 4.

Fanda Ágoston és Zimmer Péter utóda
ZIMMER FERENC
halászmester és halnagykereskedő, udv. szállító
BUDAPEST, KÖZP. VÁSÁRCSARNOK, TEL. J. 49-04
Fiók: József-tér 13, telefon 150-65

Bak Béla kádármester
Budapest, X. kerület, Kelemen-utca 27. szám.
Állandó nagy raktár uj és használt boroshordókban. Megrendeléseket is vállal. — Telefonszám: József 94—95

Gutenberg-nyomda Budapest, VIII. kerület, Vig-utca 15. szám. — Telefon: Józse 50—73

XXXIX. évfolyam. 15. szám. 1923. augusztus 5.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta 2-szer 5. és 20-án
Előfizetési díj félévre 5000 korona. — Jugoszláviában évi 200 dinár. Romániában évi 400 lei.

Alapitotta IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Tüzoltó-utca 15

A hazai szállodások, vendéglősök, kávések érdekeit felkaroló szaklap

Borgazdaság

Az agrár Magyarország bortermelése évek óta válságban van és visszafejlődést mutat, noha a békeidők hatalmas exportja mellett ez a művelési ágazat világsikert ért el.

A válság főokai gyanánt legelsősorban a kivitel szünetelése szerepel, amelyhez hozzá kell számítanunk azt is, hogy a szőlőmiveléshez és borpincészethez szükséges iparcikkeket, anyagokat, hordófát, rézgálicot, gummit, rézkénport, palackokat leginkább a külföldről kell bevásárolnunk; a szőlőmivelés termelési- és a borpincészet üzemi költségei nem alacsonyabbak a más mivelési ágak rezsiköltségeinél, a belföldi piacon pedig a bor ára egyedül maradt el más termelvények árai közül a leghátrábbra.

Kétségtelen az, hogy az utódállamok óriási vámtételei okozták borpiacunknak a legnagyobb károkat és ezzel az akadállyal kormányaink nem tudtak megküzdeni, noha erre időközönként lett volna alkalmuk.

A magyar agrárpolitika uralomra jutásával a bortermelési és borkereskedelmi érdekek teljesen lekerültek a napirendről és csupán a magvak, gyümölcs és állatkereskedelem exportja került előtérbe, ami talán még a tiszta merkantilista irányzat uralma mellett sem következhetett be.

A közel külföldből a csehek és osztrákok nem nélkülözhetik a magyar lisztet állatokat, gyümölcsöt, zöldségeket s ha ezt a reánk való utaltságukat boraink exportjánál felhasználtak volna, ma már nem lennének kiirtott szőlők.

Legmakacsabbul a csehek kezelik a magyar bor bebocsátásának ügyét, mert a cseh beviteli illeték magassága miatt egyáltalán nem lehet szó ottani eladásról; ezt a vámháborut annál nehezebb megérteni, mert a csehek vásárolják tőlünk a legtöbb lisztet és igy őket lehetett volna leginkább megszoritani az illetékek mérséklésére.

A lengyelekhez is alig ment ki bor, mert ott is magas az illeték és nagy a szállitási költség. Az osztrák és német vásárlás is a minimumon volt és legujabban csak Svájcz mérsékelte a beviteli illetéket, egyuttal felemelte a behozatali kontingenset is. Az enyhitést az alábbi rendelet közli:

Magyar királyi kereskedelemügyi miniszter 75451/1923 sz. XIII. Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülésnek, Budapest. A m. kir. külügyminiszter ur arról értesitett, hogy a svájci szövetséges kormány a magyar bornak Svájcba való bevitele alkalmával fizetendő és már ezideig egy frankra leszállitott kezelési illetéket további 50 centime-al mérsékelte, ugyhogy a kérdéses illeték most már csak 50 centime-ot tesz ki hektoliterenként. Nevezett miniszter ur közlése szerint a szövetségi kormány hajlandó borbeviteli kontingensünket kb. havi 25 vagonnal felemelni, ugyhogy a Svájcban behozatalra engedélyezett magyar borkontingens jelenleg már havi 75 vagont tenne ki

Berni ügyvivőnk jelentése szerint kereslet ezidőszerint magyar bort illetőleg ott alig van, mert utolsó évi bortermésünk nyugatsvájci borok keverésére megfelelő szesztartalom hiján nem bizonyult alkalmasnak.

Ennek a koncessziónak is ma már csak papirértéke van, mert 50 cent egy hektoliter bornál alig figyelembe jövő összeg, másrészt pedig havi 25 vagon többlet kis mennyiség; de az ottani piac ennyit sem fog tőlünk kivinni, mert olasz, francia és német borokból már rég felvette az exportra fontos mennyiséget.

A belföldi áralakulás emelkedő irányzatot mutat, noha ma borban holtszezon van. A leggyengébb borért is kérnek 150—200 K-át, 10 százalékos borért 2—300 K-át, a jobbminőségekért jelentékenyen többet. Könnyebb borból nagy készletek vannak még, a jobb minőségek megcsappantak, a vörös borok pedig majdnem kifogytak.

Az osztrák kormány is uj bortörvényt nyujtott be, amelynek lényege az, hogy ott is megengedik a bor cukrozását és a szesztartalom növelését.

A *szeszüzletben* a kormány maga növeli a drágaságot a kincstári árrészesedés felemelésével. A rendelet szerint abban az esetben, ha a fogyasztási adó alá eső szesz megadózva kerül forgalomba, hektoliterfokonként az államkincstárba 776 korona 60 fillér adót és árrészesedést kell befizetni, Ebből az összegből 1 korona 60 fillér a szeszfogyasztási adó, a többi a kincstári árrésze-

ÖSZTREICHER LIPÓT ÉS FIA NÁNDOR bornagykereskedése
Budapest, V., Váci-ut 4. sz.
A nyugoti pályaudvarral szemben.
Bejarat a Kádár-utcából.
1922. évi borászati kiállitáson aranyéremmel kitüntetve. Kiváló minőségü ó- és uj borok raktáron.

SALZER J. Telefon: J. 101—30 Iroda és raktár: Alapitási év 1887
Budapest, IV. Ferenc József-rakpart 15.
Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. — Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, sütéményhüvelyek, modern szervirozássoz papirszalvéták és papirabroszokat. — **SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15**

sedés. Ugyancsak 775 koronát kell kincstári árrészesedés fejében befizetni a külföldről behozott égetett szeszes folyadékok után a vámilletéken és a szeszfogyasztási adón kivül. Ami a kincstári pótrészesedést illeti, a miniszter ugy intézkedik, hogy a szabad forgalomba átment mindennemü égetett szeszes folyadékok után, amelyek julius 25-én bárkinél készletben vannak, hektoliterfokonként 175 koronát kell fizetni. Ezzel egyidejüleg a szeszkartel is ujonnan állapitotta meg a szesz alapárait és ujból megkezdte eladásait.

A *sör és pezsgőgyártás* csökkenésének magyarázatára megemlitjük azt a megállapitást, hogy Csonka-Magyarország bor tulprodukciója a sör- és pezsgőgyártást lényegesen befolyásolta. Az adatok szerint ugyanis a pezsgőgyártás kapacitásának 25 százalékra, a sörgyártás pedig 10 százalékra csökkent. A sörgyártás jelenlegi helyzetét a legjobban az világitja meg, hogy mig békében az árpa és a sör ára ugy aránylott egymáshoz mint 18 : 32, addig ma az arány ennek éppen a megforditottja : 48 : 21. Vagyis az árpa ára sokkal nagyobb mértékben emelkedett mint a sör ára és ez idézte elő ugy látszik a sörfogyasztás erős megcsökkenését.

Az adóvalorizáció

Kállay Tibor pénzügyminiszter az indemnitási törvényjavaslathoz, mint az expozéjában már bejelentette, két uj paragrafust csatolt. Ez a két paragrafus a következőképen szól:

A jövedelem- és vagyonadónak az 1922. és 1923. évre való kivetése elmarad.

Azok az adózók, akiknek terhére az 1921. évre jövedelem- és vagyonadót vetettek ki, az 1922. évre jövedelem és vagyonadó fejében az 1921. évre kivetett jövedelem- és vagyonadó összegének ötszörösét, az 1923. évre pedig az 1921. évre kivetett jövedelem- és vagyonadó összegének huszonötszörösét kötelesek megfizetni.

Az 1922. évre, valamint az 1923. év első három negyedére eső adót az 1923. évi szeptember hó végéig, az 1923. év negyedik negyedére eső adót pedig az 1923. év végéig kell befizetni.

Aki jövedelem- és vagyonadó-tartozását az előző bekezdésben megállapitott összegében az ott megszabott határidő lejártáig meg nem fizeti, a késedelem minden megkezdett hónapjára a hátralékos összeg 10 százalékát fizeti adópótlék cimén.

Többszörös összegben előirt jövedelem- és vagyonadó helyesbitésének helye van, ha az adózó 1924. évi január hó végéig benyujtandó részletes bevallás alapján az előirt adók helyesbitését azon a cimen kéri, hogy — akár valamely jövedelemforrásnak időközben történt megszünése folytán, akár más okból — az 1922. évi jövedelme az 1921. évi jövedelemadó alapjául vett jövedelem ötszörösét, vagy az 1923. évi jövedelme az 1921. évi jövedelemadó alapjául vett jövedelem huszonötszörösét nem éri el; illetve, hogy az 1921. év végén mutatkozó vagyonának értéke az 1921. évi vagyonadó alapjául vett érték ötszörösét vagy az 1922. év végén mutatkozó vagyonának értéke az 1921. évi vagyonadó alapjául vett érték **huszonötszörösét nem éri el.**

Kivételes méltánylást érdemlő esetekben azonban a pénzügyminiszter megengedheti, hogy az adózó az 1921. évre kivetett adók ötszörösénél vagy huszonötszörösénél kisebb összeget fizessen be.

Az 1924. évtől kezdve járó jövedelem- és vagyonadó kivetésére nézve az 1923. évi október hó végéig törvényjavaslatot terjeszt elő a pénzügyminiszter.

Aki a terhére előrt köztartozásokat a befizetésre nézve törvényes rendelkezésekkel megállapitott határidő leteltéig önként be nem fizette, a késedelem minden megkezdett hónapjára adópótlék cimén a hátralékos összeg tiz százalékát köteles megfizetni. A pénzügyminiszternek joga van az előző bekezdésben emlitett adópótlék kulcsát a mindenkori viszonyokhoz képest időről-időre rendelettel felemelni vagy leszállitani. Az adópótlék mé tányosságból való leszállitásának vagy elengedésének helye nincs.

Ez a javaslat szolgáljon tanuságul arra, hogy Kállay alaposan megbosszulja az 1920—21. évi adókivetés késedelmét — a közönségen és nem a hivatalokon.

Ez a javaslat tanuja annak, hogy a miniszter maga sem bizik az adókivetési munkálatokban és azok helyett szorzószámokkal egymaga intézi el az adómegállapitásokat.

Tanuja annak is, hogy az elkésett kivetés által okozott veszteségek kiküszöbölésére szabadjára eresztett kivetőbizottsági fantázia erőszakos megállapitásait helyesnek tartja és az adózó közönség sérelmeinek reparálásáról az 1922—23. években sem lehet szó, m ert ennek az uj megállapitásnak a alapjául az 1920—21 évi előirást, mint megtámadhatatlan konkrétumot tekinti.

A szorzószámokkal való megállapitás elvét általánosságban helyesnek kell tartani, mert a kivetések előmunkálatai, a bizottságosdi, óriási összegekbe, sok időbe, rengeteg munkába kerülnek és hinni lehet, hogy ezek elkerülésével az évekig felnövekedett restanciát a hivatalok feldolgozzák és az általános kereseti adók első munkálatainak megalapozására a kir. adóhivatalok a hozzájuk utalt hatáskörben elegendő előkészületi és ellenőrzési tevékenységet gyakorolhatnak.

Másként áll azonban a dolog a szorzószámok megállapitásánál. Az 1922. évre szóló jövedelem- és vagyonadóra nézve az 1921. évi ötszörös sorozata nem lenne tulságos teher, ha : az 1921. évi megállapitás nem volna erőszakoltan magas és ha a javaslat nem kivánná azt, hogy az 1922. évre és az 1923. év háromnegyedére eső szédületes összegeket a hátralék 10 százalékával való birsága terhe alatt 1923 szeptember 30-ig be nem kellene fizetni.

Erre a szédületes nagyságu teherre ma az ipar és kereskedelem nem képes!

A 1923. évre szóló adót a javaslat az 1921. évi tétel huszonötszörösében kéri megállapitani és ennek háromnegyedrészét is a f. évi szeptember hó végéig akarja beszedetni. Aki pedig fizetni nem tud egyszerre, az a késedelem minden megkezdett hónapjára az egész hátralék

Bácska kellő közepén **eladó**

csak szerbnek

egy jó forgalmu étterem, kávéház, söntés, uri kaszinó, házzal együtt. Érdeklődni lehet: Budapest, VII., Aréna-ut 44. III. 35

Bárminő gyártmányu **szürők javitása**

Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javitása.
FRANK és BERGER Budapest. - Iroda: VIII., Bezerédy-u. 3. szám. Telefon: József 74—05. — Gyár: X. ker., Liget-utca 22. szám. Telefon: József 60—69 — —

10 százalékát köteles fizetni adópótlék cimén. Ennek a horribilis erőszaknak megfelelni csak a százmilliósok tudnak, de nem iparosok és kereskedők.

Számokban a javaslat igy festene: Adómat könyveim és vallomásom félredobása mellett 1920—21. évre — 1923. év nyarán — évi 100.000 koronában állapitották meg, tehát most tartozásom 2 évre

jövedelmi adóban	200.000 K
1922. évre ötszörösen	500.000 K
1923 évre huszonötszörösen . .	2,500.000 K
összesen	3,200.000 K
ebből esedékes szept. 30-ig — amennyiben az 1920—21. évre eső 200.000 K-át meg tudtam már fizetni	2,375.000 K

ha pedig ennyi pénzt nem tudok előteremteni, akkor a 10 százalék pótlék növelni fogja a tartozást, mert ezzel van tulajdonképen — a 25-szörös szorzószámon kivül — az *adótartozásom másodszor valorizálva*.

Az 1921. évi 100 000 koronás tétel pedig csak a kisemberek adója és Kállay miniszter feltételezi, hogy egy ilyen ember 2 hónap alatt csak adóra ugy a mellényzsebből kirázhat 2 és egyharmad milliót.

Ha ezeket a számokat nézzük, akkor kétségbe kell vonnunk a pénzügyminiszter komolyságát és tájékozottságát, mert az ő deflááiós politikája mellett ekkora összegeket nem lehet heverőben feltételeznie a kisiparosnál és kiskereskedőknél.

Ha ebből a javaslatból törvény lenne — akkor Kállay mérlege 1923-ra jól állna, de csak papiron, mert ezeket a fantasztikus öregeket *behajtani nem lehet*, csak előirni. Ez az előirás bukott terv, amelynek végrehajtása nyomán kiszámithatatlan következmények fognak jelentkezni, mert 90 százalékban dubiszát jelent, aminek behajtását még az elcipelt vánkosok sem fogják realizálni.

Sovány vigasztalás az, hogy „kivételes esetekben" a miniszter az adószorzószámok nyomán mutatkozó összegeket mérsékelheti. Ennek az odabiggyesztésnek semmi értelme nincs, mert méltányosságot nem várhatunk onnét, ahol ilyen tervek megszülethetnek.

Sajnálattal látjuk, hogy az általános apáthiában, a nagy nemtörődömségben és minden-mindegy többségben törvény lesz a javaslatból.

Az 1923, évi 25-szörös szorzószám csapását alig akarja valaki kivédeni a hivatottak közül. Pedig ezt a szorzot nem lehet általánosftani, mert ez csak a bankárnak, tőzsdásnek, fezőrnek, exportőrnek és termelőnek nem fájhat.

Fel kell lépni — és ez el is fog következni, persze későn — az összes ipari érdekképviseleteknek, hogy az 1923. évi 25-szörös szorzószám *mérséklésének joga kivétessék a miniszteri hatáskörből és a közigazgatási bíróság segitségét lehessen indokolás mellett igénybevenni* ott, ahol a komoly birói felfogás azt helyénvalónak látja.

A politikai önkény szorzószámos, pótlékos és valorizációs merényletei megakarják kerülni a birói felülbirálás lehetőségét, amely pedig rendelkezésére állott a sértett félnek. A közigazgatási birósági hatáskör ilyen kijátszása jogfosztás, az adótörvények oly világos megsértése, amelynek jogrendben, jogállamban nemcsak előfordulnia, de még elhangzania sem lenne szabad.

A pénzügyminiszter megfeledkezett arról, hogy az ő adómegállapitásába birói beleszólásnak adótörvények adnak helyet és a törvény erejét rende'ettel vagy ellenkező törvénnyel a jogegység sulyos, veszélyes megsértése nélkül gyengiteni nem lehet.

De megfeledkezett Kállay arról is, hogy rövidesen nyakunkon lesz az általános kereseti adó esedékessége is, — de fizetni nem tudunk.

Felmerül a kérdés, hogy Kállay mennyi hivatottságot és küldetést érez magában a 25-szörös szorzószámmal kapcsolatosan?

A gyomor bibliája

Most jelent meg francia nyelven Ali Bab hires könyvének második kiadása, amely 1000 egynéhány oldalon tökéletesen felöleli az étkezés fejlődéstörténetét, a vademberek lakomáitól a kulturember minden raffinériával felszerelt roskadozó asztaláig. Bevilágit az alkotások boszorkánykonyhájának minden mühelytitkába, apróra leirja a legkülönbözőbb technikai eljárások minden csinját-binját és teljes történeti fejlődést. Ebben a tökéletes és hiánytalanul teljes könyvben minden benne van, sőt a legmeggyőzőbb erővel bizonyitja, hogy az inyencség a maga fejlett, öntudatos formájában szintén igazi müvészet.

Ali Bab könyve biztos és pontos felvilágositást ad minden kérdésre. Gyakorlati utasitással éppen ugy szolgál, mint elméleti magyarázattal és történelmi áttekintéssel. A mai konyhaművészet teljes kompendiuma. Megtalálhatjuk benne a gombák és borok fölsorolását és osztályozását, tanácsokat arra nézve, hogy az igazi gurman hogyan szerelje föl pincéjét. Érdekes, találó és szellemes megfigyelést baráti lakomák rendezéséről, levesek és mártások készitésének elmés és uj alapokra fektetett elméletét és biztos és szabatos felvilágositást ad gasztronómia és a vele összefüggő és szolgálatában álló segédmüvészetek minden kérdésére.

Rendkivül tanulságos és érdekes olvasmánynyal szolgálnak a történelmi rész nagyszerü fejezetei. A szerző óriási készültséggel vezet bennünket végig azon a hosszu fejlődésen, amelynek során az inyencség müvészete népek, századok, birodalmak során át a mai gazdaságig és tökéletességig eljutott. Hatvanhat oldalon kimeritő tömör és mégis világos képét adja a konyha- és háztartás történetének a prehisztorikus kortól napjainkig. Közben végigmegy minden népen. A rómaiak lucullusi lakomái és a kinai császári udvar exotikus inyencségei egyformán felvonulnak előttünk. Sorba vesz minden emberfajt és népet. A kiváncsi bepitlantást szerezhet a kannibál konyha titkaiba is, vagy ha tetszik Grönland népeinek kissé egyhangu étrendjével ismerkedhetik meg. Részletesen s nagy elismeréssel foglalkozik a könyv a szerinte elsőrangu és izletes, bár a gyomor jogait nem tulságosan respektáló magyar konyhával. A végén táblázatos összeállitást készit, amelyben kimeritően és részletesen felsorolja minden ország konyhájának speciális készitményeit. A történelmi fejezetek végigolvasása után, mikor a hatalmas lakomák opulens asztalainak ételcsodáktól roskadozó viziója ujra fölrémlik szemeink előtt, mikor a pirosra sült pecsenyék, a borongós barna szószok, a rengeteg kocsonyák s a szinesen csillogó borok tarka kaleidoszkopja különösen káprázatok szivárványává folyik össze,

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés, Budapest, X. Kőbánya

Telefon: József 59—78 **Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe** Telefon: József 59—78

mikor a különböző illatok áramlása mint egy távoli orchester foszladozó reminiszcenciái csendülnek felénk, szinte csodálkozunk rajta, miért nézik le ezt a nagyszerü életmüvészetet, amely a legegyetemesebb, örökéletü — és ha sokhelyütt szerény keretek között is, — de át meg átfonja a mindennapi életet.

Általános főzési elmélet után egyes ételek elkészitésének receptjei következnek a 190-ik oldaltól az 1040-ik oldalig. Már maga ez a roppant terjedelem is bámulatra méltó, de még teljesebb lesz az elismerés, ha sorra vesszük ezeket a recepteket. Nem a régi szakácskönyvek értelmetlen zagyva álmoskönyv stilusa ez a sablonos „végy hét dekagram cukrot, keverd el két tojás sárgájával“ kezdet elmaradhatatlan egyhanguságával. A receptek előtt egyenkint felsorolja az elkészitéshez szükséges anyagokat, még pedig egy személyre kiszámitott mennyiségben. Azután következik az elkészitésnek szinte teoretikusan tudományos és mégis a legvilágosabb leirása.

Ami inycsiklandozó kiállitásu és kellemes izü ételt az emberi képzelet csak kitalált, mind föllelhetjük itt, föl egész a cocktail-ekig, amelyeket Ali Bab az amerikai civilizáció egyedül bevehető alkotásainak tart.

De éppen Ali Bab könyve tanit meg rá, hogy az édes borok ágya tulajdonképen a keserü üröm. Minden élvezet rutitó hatásu. Különös irónia van abban, hogy a szerző, miután föltárta olvasói előtt a föld minden népségét, miután megkóstoltatott velük minden inyenc falatot és az illatok kvintesszenciájával csigázta fel az étvágyukat, végül a mérsékletet, az önmegtartóztatást ajánlja nekik. Mintha csak egy rózsákkal, szekfükkel, violákkal telt gyönyörü kertbe vinne be és igy szólna: „Most pedig hunyjátok be a szemeteket és tömjétek be az orrotokat.“

A bor értékhatára. A pénzügyminiszter 1923 julius hó 12-én kelt 96300/VII. sz. rendeletével a bor értékhatárát 1923 julius 30-tól folyó bor után literenkint 600 K, palackonkint 900 koronában állapitotta meg.

PAPIRSZALVÉTA

legolcsóbb **Benkő** papirszalvéta gyárában IV., Vámház-körut 4. (az udvarban.) Telefonhivó: József 46-67

Pénzünk

Néhány napig szünet állott be a korona lejtőfutásában és ugy Zürich, mint Bécs 0·03¼ centimeot jegyez — és nem tudjuk még e pályát betekinteni, csak érezzük, hogy a hazai manipuláció által támogatott idegen kezek madzagján lógunk.

Csak érezzük, hogy nem a magyar pénzügyminiszter, vagy a Pénzügyi Tanács épiti a zsilipet és töltéseket a korona védelmére, hanem a világhirhedt siberfejedelmek, a Boselok, a Cyprutok és Feingoldok hömpölygetik felénk a szennyes áradatot, ezek egyetlen kézmozdulatára zuhan a korona, növekedik a drágaság, a magyar nyomor és szaporodik a bankjegy, nyomják a cimleteket.

Milyen máskép festene a magyar gazdasági élet, ha ezt a nyomdamunkát a Teleszky János vezérlete alatt álló Pénzügyi Tanács a saját jószántából — és nem idegen kéz szoritása alatt — már 3 éve elkezdte volna! Teleszky mondta, hogy papirból nem lehet aranyat csinálni, noha látta, hogy a németek, a szerbek, a csehek, a románok városokat rángattak elő a papirpénzből és az investiók aranyértékké váltak; Kállay mondotta, hogy a magyar devizák a mezőkön érett kalászokban vannak és az évek óta nem látott hatalmas termés idején a korona pár nap alatt 50 százalék értékét veszitette.

A pénzszüke prófétáinak a müve az, hogy a forgalomból hiányzik 500—700 milliárdnyi pénzmennyiség és ezért az áruforgalom a postacsomag nivójára esett és drágitásra vetemedik.

A legutóbbi rugást koronánk Bécstől kapta — ezt nem lehet elfeledni! Attól a Bécstől, amely belőlünk élt, amelynek bankjegyei láttára mosolyra derültünk és amely ma az ő koronájából kettőt ad a miénkért.

Holott Bécs számára sokáig nemes valuta volt a magyar korona és hála a tőzsdének, az arbitrázsüzletnek, az exportgazdaságnak — sok magyar papir került át a szomszédba. Pénzügyi közéletünk kétes értékü, de biztos zsebü „nagyságai“ külföldre liferálták a hazai vállalatok papirjait és három évi tőzsdei cow-boy harcok után lefektették a magyar középosztályt, kisipart és kiskereskedelmet.

Természetesen ezt a politika csak nézte, de nem látta.

Az agrárérdek megfontolás nélküli kiszolgálása, a bankok és tőzsde fezőrmunkájának meg-

Cázik Ernő bornagykereskedő

Budapest, IX. Üllői-ut 47. (Mária Terézia laktanya pincéjében.) — Uradalmi fajborok mindenkor raktáron.

Szent Margitszigeti „PALATINUS“ ásványviz Szent-Margitsziget Rendelő telefon: 36-52

türése ma szörnyü bosszut állott — nem a kormányon, hanem a magyar nemzeten.

A magyar belpolitika ellenzékére és az ugynevezett kilengőkre okos ember nem foghatja rá, hogy erősen részesek a korona leromlásában, hiszen nem ők ülnek a Pénzügyi Tanácsban, sem a bársonyszékekben, nem ők a tőzsde urai, nem ők a bankigazgatók és nem ők az export-nagybirtokosok. Az a hang, amely a Házban és az utcán, a padokban és a népgyüléseken ellenzéket képvisel, értékében és hatásában nem mindig marad el azon kivánságok és kijelentések szerénysége mögött, amelyek a „stabil kormány“ hivatás- és küldetésérzetét tolmácsolják a magyar gazdasági élet romjai felett.

Ha a dollár vagy a font támadta volna meg a koronát, talán az erőviszonyokban rejlő oksági törvény alapján érthető lenne a romlás, de az osztrák korona győzelme oly szégyenletes vereség, amelyből — enyhén szólva — le kellett volna vonni mostani vezéreinknek minden következményt.

Pár napja hirlett jó forrásokból, hogy ezért lemond Kállay, Teleszky, Popovics, reform előtt áll a devizák ügye és a sikerült osztrák kontreminálás megszabaditja a koronát kötőfékeitől.

Kétségbeesve várjuk és követeljük, hogy többé ne politizáljanak a buzavaluta hatalmasai egymás között, hanem lássák be a nyomor végső határain leskelődő rémesemények bekövetkezhetőségét, érezzék át idevágó felelősségüket, ne áltassák magukat a küldetés és hivatottság érzetével, mert hivatottságuknak tanujelét nem adták, küldetésüket pedig ne vegyék komolyan, hanem adják vissza azoknak, akiktől kapták.

Vendéglői alkalmazottak fizetése

	Heti fizetése korona
Éttermi segéd és szobapincér	5000
Felszabadult borfiu	2500
Kisegitők hétköznap	1300
„ vasárnap, ünnepnap és bankett alkalmával	1500
Kisegitők, ha kora reggeltől van elfoglalva	2000

Kisegitő éttermi segéd szombat, vasárnap vagy mulatság alkalmával, ha kora reggeltől késő estig van foglalkoztatva, 2000 korona. A kisegitő éttermi segéd, ha zárórán tul van foglalkoztatva, a megállapitott kisegitési dijon felül 30 százalék pótkisegitési dijat kap és pótvacsorát. A kisegitő éttermi segéd a perifériákon külön utiköltséget kap.

Főpincér, főszakács, gazdaasszony, felirónő, pincemester és az a csapos, aki pincemesteri teendőket végez, fizetése szabad megegyezés tárgya.

	Heti fizetése korona A.	B. C.
I. oszt. szakács	18000	—
II. „ „	14000	—
III. „ (felszabadult szakács 1—2 éven belül)	7000	—
Sütőmester	14000	—
I. oszt. mészáros	12500	—
II. „ „ ahol csak egy van	9300	—
Entrée szakácsnő önálló	11300	8800
„ „ ahol szakács van	10000	—
Tésztaszakácsnő	10000	6000
Chefkézileány	6000	5500
Salátásleány	6000	5500
„ ahol hidegszakács van	5000	—
Futóleány	3900	3200
Mosogatóleány fehér	4150	3900
„ fekete	4600	4200
Csapos szakképzett	6800	5500
„ kezdő	4000	3500
Házi szolga	4150	3900
Ezüstös	4150	3900
Tányéros	4150	3900

A kisegitő konyhaszemélyzet kisegitési dij fejében heti fizetésének egynegyed részét kapja. Például a tésztásleány heti fizetése 6000 korona, tehát a kisegitő tésztásleány napi kisegitési dija 1500 korona. Hetenkint kötelező 24 óra (egy nap) szabadnap a saisonüzletek kivételével. A felmondás kölcsönösen három nap, mely időre azonnali elbocsájtás esetén, amennyiben azonnali elbocsájtásra törvényes ok nem forog fenn, élelmezés és egyéb természetbeni járandóság megváltására napi 1590 korona. Az erre vonatkozó nyilatkozatot a személyzet minden tagja a felvételkor mindenkor irásban kiállitja, illetve az ilyen irásos nyilatkozatot kell aláirnia. Ott, ahol a fizetések ebben a táblázatban megállapitott összegnél, máris magasabbak, azok le nem szállithatók.

Ez a bértáblázat 1923 aug. 1-én lépett életbe.

Ha eladó
vendéglője, szállodája vagy kávéháza van, vagy
ha venni akar
hirdesse azt
a Vendéglősök Lapjában.

KATZKY lakatos, motor- és gépipari részvénytársaság, Budapest
Takaréktüzhelyek minden kivitelben.
Iroda és mintaraktár: VI. Andrássy-ut 54. Telefon: 22—78 — Gyártelep: VII. ker., Angol-utca 8—10. Telefon: József 96—74
Vendéglők és kávéházakrészére különleges kivitelben!

Vendéglősök és kávések figyelmébe!

Unger

edényháza Király-utca 43. szám.

LEGOLCSÓBBAN SZÁLLIT:

zománcedény — evőeszközök
porcellánáru — tálcák
üvegáru — kannák
háztartási gépek — ürmértékek stb.

Személyes megtekintést kérek vételkötelezettség nélkül!

MI UJSÁG?

Uj irányárak. Az O. K. Á. B. augusztus 4-től kezdődő hatállyal 7550—1923. sz. rendeletével a következő irányárakat léptette életbe: 1. Husleves vagy hamisleves (2½ dl.) tájékoztató ára
a) az ált. forg. adó betudásával adagonként 100 K,
b) a fényüzési forg. „ „ 110 „
2. Főzelék feltéttel (3 dl. főzelék és 6 dkg. sülthus) tájékoztató ára
a) az ált. forg. adó betudásával adagonként 750 K.
b) a fényüzési forg. „ „ 800 „

Ugyancsak felemelte az Árvizsgáló Bizottság a kenyér és aprósütemények árát is. A zsemlye péknél 53, viszontelárusitónál 55, étkezési üzemekben 57, illetve 60 korona. A félbarna kenyér péknél 690, viszontelárusitónál 720, rozskenyér péknél 625, viszontelárusitónál 650 korona kilónként. Sütési dij kilónként 50 korona.

Megdrágult a sör, a szódaviz, a Harmatviz és a jég. A budapesti sörgyárak a sör árát ismét megdrágitották hektoliterenként 10.000 koronával. Az uj sörárak a következők: Hordósör 10 fokos hektoliterenként 30.000 korona. 12 fokos hektoliterenként 34.000 korona. A 12 fokon felüli sör ára aránylagosan alakul. A palacksöröknél az uj árak a következők: 10 fokos sör 0·45 literes palacokban 240 korona, 12 fokos sör 0·45 l. 275 korona. A 0·55 literes palackokba fejtett sör 40 koronával drágább. A pasztőrizált sör palackonként 20 koronával magasabb áron kerül forgalomba. Az árakhoz a Budapesten való házhozszállitásnál és a vidéken hajón, valamint vasuton feladásra kerülő szállitmányoknál hektoliterenként 3200 korona, illetve 100 palackonként 2400 korona szállitási dijat számitanak a gyárak és külön a forgalmi és fényüzési adót. A viszontárusitásra kért árak igy alakulnak: Pohár sör 160—180—200 kor., korsó 300—340 K. — Ugyancsak drágitották a szódavizgyárosok és a főváros Harmatvizgyára is. Egy üveg szódaviz a gyárosnál 200 korona, egy kisüveg 100 korona. Eladási árak a különböző osztályokba sorolt vendéglők szerint a nagyüveg szódaviznél 260 koronától 300 koronáig, a kisüvegnél 130—160 koronáig. A 150 koronás Harmatviz másfél literes üvegekben a gyárban 200 koronára drágult, kicsinyben való eladásra 280 korona. — Drágitott a jéggyár is, a jég árát métermázsánként 2100 K-ra.

Usetty Ferenc temetése. A politikai és tanügyi világ és a székesfőváros keresztény közönségének impozáns részvéte mellett helyezték julius 18-án délután a Kerepesi-temetőben örök nyugalomra az élete virágában elhalt *Usetty* Ferenc nemzetgyülési képviselő, fővárosi bizottsági tag földi maradványait. Ő volt az egyetlen képviselő, ki iparunk érdekében szavát hallatta.

Az Iparosok Országos Biztositó Kötelék f. év junius hó 15-én egyelőre ideiglenes helyiségében (Budapest, VI., Révay-utca 10. III. em.) müködését megkezdte és mindenfajta biztositást igazolt önálló iparosok részére *a kartellnél 10 százalékkal olcsóbban köt*, a károk kifizetését a legpontosabban és a leglelkiismeretesebben teljesiti a magyar iparosság érdekeinek legmesszebbmenő figyelembevételével müködik. *Kirakatokat, cégtáblákat, tükröket és ablakokat a Kötelék törési károk ellen, Budapesten garantált természetbeni pótlással biztosit*, ami ugy értendő, hogy bármikép alakulnak is évközben az üvegárak, a Kötelék az eredeti minőségnek és nagyságnak megfelelő üveget ad a törött üveg helyett. A Kötelék kartellen kivül müködik és tekintélyes intézetekkel fennálló szerződései folytán a legmesszebbmenő biztositékot nyujtja. Felvilágositással a Kötelék igazgatósága (Révay-utca 10., III. em.) készséggel szolgál.

Jó barátok tagértekezlettel egybekötött uzsonnájukat a következő helyeken tartják meg minden szerdán d. u. 4 órakor: augusztus 8-án Eggendorfer József Kápolna-u. 12., 15-én Bokor Ferenc FTC-vendéglő IX., Üllői-ut 129., 22-én Zsin Gyula Istenhegyi-ut 19., 29-én Nagy Károly Krisztina-tér 9. (Zöldfa). A Jó barátok uzsonnáján szivesen látjuk az uj kartársakat is.

A személyzet ellátása után fizetendő forgalmi-adó. A m. kir. Adóügyi utmutató és ellenőrző hivatal a személyzet ellátásának megváltási átalányösszegét az 1923. augusztus hónapra a családtagok és főbb alkalmazottak után naponkint és fejenként 2300 koronában, a többi alkalmazott után 1590 koronában állapitotta meg. Ezek sze-

Boschán Károly és Artur borpincéi Kőbánya, Ónodi-utca 5.

Telefon: József 59—38 — Sürgönycim: Boschán Kőbánya

Régi bevezetett cég. · Szolid kiszolgálás. · Állandó nagy választék.

Salgó Testvérek bornagykereskedők-szeszárugyár részv.-társ.
Központi irodák, gyartelep és borpincék: X. Korponai-utca 16—18. sz. **Budapest-Kőbánya** Telefon: József 59—03 szám
Sürgönycim: Salgóék

rint 1923 augusztus 1-től kezdve ezeket az összegeket kell a napi bevételhez hozzáirni és a nyert végösszeg után a 3 százalékos forgalmi adót leróni. Például: valakinek a napi bevétele 65.875 korona, van 1 főpincére, 1 ételhordója, 1 csaposa, 1 mosogatónője és háromtagu családja. Ez esetben a 3 családtag és a főpincér után egyenként 2300 koronát, vagyis 2300×4=9200, a többi után pedig 1590×3=4770, összesen 13.970 koronát kell még a 65,875 korona bevételhez hozzáirni és ezen 65.875+13.970, összesen 79.845 korona után kell a 3 százalékos forgalmi-adót leróni.

A Gundel János és id. Kommer Ferenc emlékét ápoló asztaltársaság minden pénteken d. e. 11 órakor összejövetelt tart az alábbi helyeken: 1923 augusztus 10-én Nika Ágoston I., Gellért-tér 3., 17-én ifj. Appl János I., Lágymányos-u. 3., 24-én Ketter József I., Horthy Miklós-u. 48., 31-én Kodra Károly I., Krisztina-tér 9.

Vendéglősök vacsorái. Augusztus 17-én Keresztes Ede urnál VI., Hermina-ut 71. A vacsorákra ne felejtkezzünk elmenni.

Egy régi pesti pincér halála. Hosszas szenvedés után hatvannégy esztendős korában meghalt *Hautzinger* János, a főváros egyik ismert, régi pincére. Ötven esztendeig dolgozott Hautzinger a főváros előkelő éttermeiben, az elegáns, finom modoru öreget mindenütt szerették és becsülték. A régi szép és jó világ egyik kedves tipusa tünt el vele.

Az országos főkapitány a hazárdjáték ellen. Nádossy országos főkapitány a Budapesten és vidéken tapasztalható hazárdjáték ellen föllépni készül. A főkapitánynak tudomására jutott, hogy a budapesti klubokban, kaszinókban nap nap után mértéktelen hazárdjáték folyik és hogy ujabban már nemcsak magyar koronában, de külföldi nemes valutákban, főleg pedig dollárban folyik a játék.

A kinai szója-babból készitett tej sikerei. Egy angol folyóirat érdekes tanulmányt közöl arról a nagyfontosságu eredményről, melyet Kanadában a szója-tejjel elértek. A szója-babot Kinában, ahol ritka a tehéntej, már nagyon régi idők óta használják a tej pótlására. Kinából importálták ezt a nevezetes uj táplálékot Kanadába és most Hamiltonban nagy mennyiségben állitják elő gyárilag a szójatejet.

A palicsi kolbász. Azok a jóétvágyu vácuti atyafiak, akik néhány évtizeddel ezelőtt is ott laktak, még ma is nyalják a szájukat, ha arra gondolnak, hogy milyen finom falatokhoz jutottak olcsó pénzen annak idején. Akkoriban ugyanis a Nyugati-pályaudvar környékén egy merész vállalkozó kutyákat vágott és azoknak a husából készitette a különféle fölvágottakat, aminek hamarosan nagy fogyasztóközönsége akadt. Ez volt az utolsó kiderült kutyahus-kimérés s azóta hasonló eset nem fordult elő. Ami azonban a magyar fővárosban nem ismétlődött meg, Szabadka környékén mostanában megesett, révén egy palicsi vállalkozónak, aki három hónapon át kutyahusból csinálta a kolbászt és aki ezt a csemegét jutányos áron ott és Szabadkán hozta forgalomba, körülbelül negyven ebet dolgozva föl. Azok, akik ezekből a készitményekből ettek, egytől-egyig meg voltak elégedve és nem egy akadt köztük olyan, aki ugy nyilatkozott, hogy a kolbász után a püspök is megnyalta volna a száját. Az atyafit, aki az olcsón vásárolt kutyákat kolbászalakban leginkább szabadkaiaknak adta el és aki három hónapon át jó üzleteket csinált, a rendőrség letartóztatta.

Ahol minden olcsóbbodik. A cseh nagykereskedelem indexszámai juliusban további 3.3 százalékkal csökkentek. Az élelmiszerek 1.6, ipari anyagok és gyártmányok 1.3, a külföldről behozott áruk 0.8, a belföldön termelt áruk több mint 1.8 százalékkal olcsóbbodtak. Jellemző, hogy az indusztriált Csehországban a legfontosabb élelmiszerek árai az elmult hónapban lényegesen estek és az árcsökkenés a buzalisztnél 1.8—4.0, rozslisztnél 7.6, rizsnél 1.9, sertéshusnál 0.9, belföldi zsirnál 6.8, vajnál 4.4, nyerscukornál 35.0, a finomitott cukornál pedig 17.9 százalék.

Négyezerszáz lakást épitenek. A Gyosz. a lakásépitési akció ügyében a népjóléti minisztériummal véglegesen megállapodott és az épitkezéseket rövidesen megkezdik. Összesen 4100 lakást épitenek. Ebből 1000 lakás fölépitéséről a gyáripar, 500-ról a bankok, 250-ről a kereskedelem, 50-ről a bankárok, 250 lakásról pedig a biztositók, értékpapirkereskedők, szövetkezetek és köteléken kivül álló pénzintézetek, 2050 lakás felépitéséről pedig az állam gondoskodik. Az épitkezést két éven belül fejeznék be.

Főszerkesztő: **Dr. Kőhler Aladár.**
Felelős szerkesztő és kiadó:
Ihász György örököse: **dr. Kiss Istvánné.**

Gedeon Testvérek bornagykereskedők Budapest
Mintapincék: VII., Munkás-utca 3. sz. Telefonszám: József 24—89 **Pincészet: Budafokon.** Városi iroda: Szövetség-utca 9. szám Telefon: József 15-46 és József 14-30
Állandó nagy raktár mindenfajta legkitünőbb uj és ó borokból

ad. 7910 szám
ki. 1923

Árverési hirdetmény.

Jászberény r. t. város a tulajdonát képező „Lehel“ szállodát a városháza közgyülési termében **1923. évi augusztus hó 23. napjának délelőtt 9 órájakor** megtartandó szóbeli nyilvános árverésen 6 évre bérbe adja. Kikiáltási ár 100 métermázsa buza.

Bánatpénz a kikiáltási árként megállapitott buzamennyiség 10 százalékának azon pénzbeli értéke, mely az árverés napját megelőző második jegyzési napon a budapesti tőzsdén jegyeztetik.

Részletes árverési feltételek a városi főjegyzőnél a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Jászberény, 1923 évi julius 27-én.

Mosó Dezső
polgármester helyettes,
bizottsági elnök.

Kávéház és szálloda bérbeadása.

A sümegi polgári önképzőkör a tulajdonát képező kávéház, étterem, téli, nyári söröző, 5 szállodai szoba, udvar, pince és egyéb mellékhelyiségekből álló helyiségeit **1923. október hó 1-től fogva 6 évre bérbe adja.**

Az épület emeleti helyiségén több száz taggal biró kör és kaszinó van, nagy bálteremmel. Pályázók ajánlataikat a kör Elnökségéhez mielőbb, de legkésőbb f. évi szeptember 1-ig adják be. A bérlet a mostani bérlőtől azonnal átvehető. A bérlet feltételei Szente Sándor köri jegyzőtől megtudhatók.

Sümeg, 1923 julius 29-én.

A sümegi polgári önképző kör.

Aranyéremmel kitüntetve. **Hirschfeld Dániel és fia bornagykereskedők** Telefonszám: J. 21—43

Központi irodák és városi pincék:

Budapest, VII., Dohány-utca 71. (Bejárat a Szövetség-utcából)

Állandó raktár mindenfajta kitünő uj és ó borokból. Borpincék: **Kiskőrös—Budafok.**

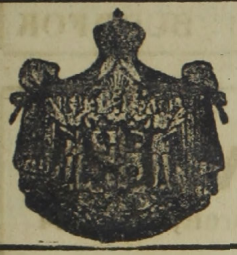

Schaumburg Lippe herceg
villányi pezsgő-gyára
és udv. pincészetének
központi irodája:
Budapest, V. Nádor-u 16

PALUGYAY
·PEZSGÖ·

Singhofer M. József utóda

Brozek János
halnagykereskedő
Központi vásárcsarnok
Telefon: József 46-52

Sörcsapok, borászati cikkek!
MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR
Budapest, VII., Kazinczy-utca 47.
Telefon: József 128-27

TÖRLEY
TALISMAN·CASINO·RÉSERVÉ

Hirdetmény.

Békés megyében, 28000 lelket számláló Békés községben levő, a község tulajdonát képező vendéglő és szálloda **folyó évi augusztus hó 21-től, 1935. évi augusztus hó 21-ig, azaz 12 évi időtartamra bérbe lesz adva,** kávéház és szálloda. vagy egyéb célra. Bérlet tárgyát képezi: egy utcai kávéházi terem, egy utcai étterem, egy udvari nagy étterem, 2 szobás magánlakás, 7 vendégszoba és az ezekhez szükséges mindennemü mellékhelyiségek. A bérletre vonatkozó részletes feltételek, a község számügyi jegyzői irodájában 500 korona vételár ellenében irásban megkaphatók.

Pályázók zárt ajánlatot tartoznak tenni s a beérkezett ajánlatok legelőnyösebbjének alapul vétele mellett, a bérlet nyilvános árverésen lesz Békés község tanácstermében 1923 augusztus 21-én d. e. 9 órakor bérbe adva. Az irásbeli ajánlat boritékán feltüntetendő, hogy a községi bérházi bérletre vonatkozó ajánlat. Bánatpénz 500.000 korona, mi az árverés megkezdése előtt készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban leteendő. Az ajánlatok folyó évi augusztus hó 18-ig adandók be az előljárósághoz, később beérkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Békés, 1923 julius 19-én.

Előljáróság.

Minden vendéglős kizárólag **Chillingworth acélevőeszközt vásárol!** Elsőrendű magyar gyártmány!

FROHNER JÓZSEF R. T.
BUDAPEST—BUDAFOK
TELEFON BUDAFOK 42
Pincészet: BUDAFOK

GUSY Coctail Vermouth Gin Whisky

Fővárosi Sörfőző R.T. Kőbányán.

Hüttl Tivadar
Budapest, V. kerület, Dorottya-utca 14.
Dus választék kávéházi és vendéglői porcellánokban.

GSCHWINDT-féle R.T.
BUDAPEST · BUDAFOK · NAGYKŐRÖS
Felhivja a t. fogyasztóközönség figyelmét elsőrangu **rumgyártmányaira, zamatos gyümölcspárlataira,** valamint a legismertebb külföldi gyártmányokkal teljesen egyenrangu, kiválóan finom **cognac és likőrkülönlegességeire.**

CASANDRA
LIKÖR COCTAIL BOWLE
Budapest, 1. kerület, Zita királyné-ut 7. sz.

Vendéglői, kávéházi berendezéseket legmagasabb árban **vesz** és legjutányosabban **elad BRAUN GYULA**
Budapest, VII., Sip-u. 14. — Telefon: József 122—97

Szárazkenyérhulladékot
minden mennyiségben veszünk. Ditrichstein, Kertész-u. 27

Bak Béla kádármester
Budapest, X. kerület, Kelemen-utca 27. szám.
Állandó nagy raktár uj és használt **boroshordókban.** Megrendeléseket is vállal. — Telefonszám: József 94—95

Püspöki uradalmi pezsgőpince r. t. Vác
központi iroda: Budapest V. Zrinyi-u. 7.

KRISTÁLY ÁSVÁNYVIZ SZENT LUKÁCS FÜRDŐ, BUDAPEST III. Zsigmond-u. 25-27. Telefon: 43-90

IGYUNK ILONAVIZET!
A „mesterséges ásványvizek királynője"
Megrendelhető az Artézia szikvizgyárnál Budapest, VII., Egressy-ut 20/c. sz. Telefon: József 92—26

Gutenberg-nyomda Budapest, VIII. kerület, Vig-utca 15. szám. — Telefon: Józse 50—73

XXXIX. évfolyam. 16—17. szám. 1923. szeptember 5.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta 2-szer 5. és 20-án. Előfizetési díj félévre 10.000 korona. — Jugoszláviában évi 200 dinár. Romániában évi 400 lei.

Alapitotta IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Tüzoltó-utca 15

A hazai szállodások, vendéglősök, kávések érdekeit felkaroló szaklap

Szegényügy rendezése és a vendéglősipar

A városok polgármesterei kongresszust tartottak, ahol felpanaszolták azokat a bajokat, melyeket nagyrészben a termelés gazdasági politikájának önzése varrt a nyakukba. A magyar városok, a kultura és a munkásság fészkei, a mai politika mostohagyermekei elszegényedtek és a földnélküli Jánosok mégis özönlenek a városokba, az állam pedig — amely megnyilatkozik a kormányzásban vagy a politika sugallta intézkedésekben — mindjobban eltávolodik a városok hajlan sokat emlegetett fejlesztésétől. Az általános kereseti adó átengedésének jövedelméből képtelenek a városok megélni, a lakóság nem képes a lehetetlenül megdrágult őstermelvények árát munkából megfizetni és ennek a következményeként jelentkezik a nyomor fokozódása, amelynek enyhitésére a kormány csak inségakciót tud emlegetni. Minő egy példája ez a teljes tehetetlenségnek?

A kormány képviseletében jelenlévő Vass József népjóléti miniszter tanácsot adott a polgármestereknek, amit ezek a régi, kipróbált szakemberek betehetnek az ablakba: *vessenek ki inségadót.* Közölte a kormánynak azon szándékát, hogy a szegényügyet országosan *akarják* rendezni és a városokat felhivja, hogy csináljanak szegénykataszter, mintha a katasztert meg lehetne enni. A kongresszus ugy véli, hogy ha a kormány fenntartja a lisztellátást, akkor a kivetendő jövedelemadó két ezreléke, illetve egy százalékában megállapitandó inségadóból a pillanatnyi rendezés eszközölhető lenne. Bud és Kállay miniszterek tanácskozásának eredménye szerint a kormány a városoknak rendelkezésére bocsát megfelelő menynyiségü gabonát, hogy a katósági lisztellátás október végéig fenntartható legyen, de a városok ennek beszerzési árát az év végéig kötelesek visszafizetni. Az állami rendezés ezen formájáról aligha lehet elmondani, hogy a kérdés meg is van vele oldva.

Azt helyeselni kell, hogy a különböző akciókat beszüntetik. Ne pumpoljanak meg senkit valaki nevében és ne ültessenek ki milliós felszerelésü jótékony hölgyeket pár korona összeszedésére, hanem ragadják meg a mai nagy kereseteket és ebből rendezzék a szegényügyet. Felvetették azt a tervet, hogy az inségadót huzzák rá az ingatlanvevőkre, szállodákra, a vendéglői és kávéházi számolócédulákra, a szórakozásokra.

Megkérjük a miniszter urakat ezuton is, hogy a vendéglőknek, szállodáknak, kávéházaknak — legalább is a közfogyasztási szükségletek tekintetében — hagyjanak békét azon egyszerü okból, mert *inségadót a mi iparunk hosszu évek óta olyan óriás mértékben visel, hogy annak pénzbeli ellenértéke mellett mindenféle akció egyszerüen a semmire zsugorodik össze.*

A legilletékesebb tényezők évek óta folyton elismerik — szép tőlük, — hogy a leves és feltétes főzelék köteles, maximált áron való kiszolgálásával, amely még annak beszerzési árát sem téríti meg, személyválogatás nélkül való általános jótékonyságot gyakorolunk. Merjük továbbá állitani, hogy minden vendéglőnek meg vannak a maga szegényei minden nap, akik részben az asztalnál kapják meg diszkréten olcsón, sőt még olcsóbban az étkezést, részben pedig a konyhánál sorakoznak bögréikkel, lábasaikkal. Merjük továbbá állitani azt is, hogy a gyüjtőiveken, akciókon jegyzett adományaink az első sorokban vannak s a magunk sorsüldözötteit, szegényen kiöregedett tagjainkat, sok kartársunk özvegyét, árváit mi támogatjuk; tanonciskolánkat majdnem teljesen magunk tartjuk fenn és üzleteink asztaltársaságai, spóregyletei közismert gyermekruházók, karácsonyi adakozók, jótékonykodók: minden tisztes akció megkapta a gyüjtési napon bevételünkből a maga százalékait, amire sem kereskedelem, sem más iparágak nem tudnak kivatkozni.

A számolócédulák megadóztatása, vagy adóivé való előléptetése nem kényszeritheto reánk, mert az nem ellenőrizhető, sok munkával jár, eredménye alig jelent valamit és nem vagyunk

ÖSZTREICHER LIPÓT ÉS FIA NÁNDOR bornagykereskedése Budapest, V., Váci-ut 4. sz.
A nyugoti pályaudvarral szemben. Bejarat a Kádár-utcából.
1922. évi borászati kiállitáson aranyéremmel kitüntetve. Kiváló minőségü ó és uj borok raktáron.

SALZER J. Telefon: J. 101—30 Iroda és raktár: Alapitási év 1887
Budapest, IV. Ferenc József-rakpart 15.
Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. — Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, sütéményhüvelyek, modern szervirozássoz papirszalvéták és papirabroszokat. — **SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15**

hajlandók a kényszeritett adakozástól vonakodó vendégek veszekedéseit, szidalmait hallani és a civakodással időnket rabolni, munkánkban magunkat fentartani,

Ha azonban az inség enyhitésére nem elegendő a társadalmi ut és arra adókat kell kreálni és nem tudnák illetékes helyen a forrásokat felfedezni, bátrak vagyunk néhány alkalmas területre rámutatni.

Miért nem fizet inségadót a tőzsdeüzlet, a kártya, a lóversenytér, a luxusfürdő, a klubok és kaszinók, az exportüzlet, az automobilvásárló, a magánfogat, a mulatóhely?

Ha pénzügyminiszter lelkiismeretfurdalás nélkül kincstári haszonrészesedést szed a szegényember bőréből a lakásbér után, a cukorfogyasztásán, a szeszadón, — a fenti adóalapokat nyugodtan vághatja meg inségadó cimén, nem fogja okos ember megszólani érte.

Ujból müködik az uzsorabiróság

Nagy Emil, az uj igazságügyminiszter büntetőjogi reformok iránt érez hajlamot és szereti a gyorsaságot, amelynek kedvéért aztán szabadságjogokat is hajlandó feláldozni — a másokéból.

Megmaradnak a régi uzsoratanácsok és a 2 repülőtanács is. A reform lényege néhány szóban a következő: ha a delikfum vétség, akkor az itélet azonnal jogerős; büntett esetén megmarad a semmiségi panasz. Van szakértő is, aki az O.K.Á.B. embere és van ülnök is, aki akarja, kérhet ellenőrző szakértőt is. A gyorsaság pár óra alatt itéletet produkál, s rövid uton idézi a szereplő személyeket és hamar becsukja az elitéltet.

Hátramarad a legfontosabb kérdés: mi az árdrágitás? Bár anyagi jogi szempontból meg van már definiálva, mint büncselekmény, de a tényálladéki elemek fenforgásának megállapitása már nem jogászra, hanem a *szakértőre* vár. Iparnak, kereskedelemnek tehát a szigor miatt való oktalan kiabálás helyett az volna az egyetlen közös érdeke, hogy a szakvélemény kérdésében egységesen elfogadható szerv létesittessék és a biróság ennek véleményéhez épugy kötve legyen, mint az esküdtek verdiktjéhéz. Ilyen szerv felépitéséhez pedig az 1920: XV. t. c. 9. §-a meg is adta a felhatalmazást.

Nagy Emil rendeletét *nagy* erővel támadják a *kereskedők*, akiknek offenziváját a mindenütt jelenlevő, miniszterviselt Vázsonyi támogatja és aki a rendeletet olcsó népmulattatási programpontfelének nevezi. Ez a dupla-kollégák közti csipkelődés, amelyben volt miniszter a jelenlegi ugyancsak ügyvédminisztert pózolással vádolja, derültséget okozhat a kereskedők tiltakozógyülésein, — de tanácsot és védelmet csak az ügyvédi irodában ad.

Az uzsorabirósági büntetőeljárás nincs és nem lehet hivatva a drágaságot letörni, hanem csak annak azon kinövéseit akarja lenyirni, amelyeket *áruuzsorának* nevezünk. Mivel a termelési körülmények, valutaviszonyok állandóan változnak, annál inkább kell állandó szakértőszerv felépitését sürgetni, amely hivatott legyen az áruuzsora kérdésében birói itélet alá tényállást bocsátani. A biró nem lehet rőfös is, hentes, meg borbély is.

Azt pedig le nem tagadhatja senki, még maga Vázsonyi sem, hogy az áruuzsora óriási mértékben dul s hogy az elitéltek nagy percentje a kereskedőkből került ki.

Lényegileg és alapjában illuzórius az egész drágasági biráskodás, amig az agrárállamban a termelvények árainak irányitására, mérséklésére, tulkapásainak visszaverésére, megtorlására nincsen törvény. Minden teketóriázás nélkül meg kell mondani, hogy ilyen törvény ma nem is lehet, mert a törvényhozás egyik szervét, a nemzetgyülést pártok alkotják, itt többsége van a soknevü egységespártnak, a soknevü egységes párt tabernakulumában — bocsánat a hasonlatért — az őstermelvények szabadforgalmát őrzik, tehát önmagukra csak nem készitenek uzsoratörvényeket.

A kereskedelmi felfogás frigyszekrényében pedig az utánpótlási árak, a zugligeti valutaártöbbletek és a „tiszles" polgári haszon fogalma őriztetnek.

Szeretnők tudni, hogy melyik igazságügy Lóránt vagy Vilmos lesz a két felfogás kiegyenlitője, mert egyenlőre csak azt látjuk, mint eredményt, hogy a termelők sem éheznek, a kereskedők sem adakozásból élnek, de az ipar szemmelláthatólag koldusodik.

Vendéglős-szempontból nézve az uj rendeletet, tanácsoljuk kartársainknak, hogy szabassanak maguknak külön fogházdresszeket, divatos dolog lesz. Ha velünk az eddigi recept szerint bánnak az O.K.Á.B. fényszórója alatt, akkor már most gondoskodni kell üzletvezetőkről és német vigjátékok mintájára bucsulakomát tartunk a fogházba.

Eladó, vagy **bérbeadó**
Debrecen egyik legjobb hir-
::: névnek örvendő :::
szállodája és vendéglője
nyolcvan szobával és az
összes berendezéssel.
Cim a kiadóban.

Vendéglősök figyelmébe! Megkezdődött az őszi nagy edényvásár a **KÖZPONTI EDÉNYÁRUHÁZBAN** Garay-utca és Nefelejts-utca sarok.
Csak e héten érvényes árak: 1 zománcfazék prima 8 litres 10.800.—, 1 drb. duplaerős tányér prima lapos vagy mély 1500.—, 1 söröspohár 2 decis hitelesitett 1500.—, 1 söröspohár 3 decis 1750.—, 1 borospohár 580 korona.

evonuló kartársak tiszteletére, mert nem lesz ehonesztáló a becsukatás.

Az O.K.Á.B. pár nap óta félhivatalos árlis-ikat ad ki — kötelezettség nélkül. És ez az, ami nyeget bennünket, mert a listák árai alatta van-ak a tényleges áraknak és ha a mi tárgyalásain-on ez a lista fogja képviselni a szakvéleményt, kkor a budapesti dutyikban egyedül a vendég-ősök tulzsufoltságot fognak előidézni. Ezért jó nne az állandó, választott, egységes szakértő stület, amelynek véleménye, tegyük fel, olyan ejü lenne, mint a Dálnoky—Kovács vagy a loyd indexszámai.

A kereskedő áruvagyona sokszorosan kama-ozó tőke, mig mi naponkint vásárolunk. Csak ernénk mi egyszer utánpótlási áron étlapokat ni, az egész ügyvédi kamara sem tudna bennün-et a börtönből megőszülés előtt kirángatni.

Nem a kereskedelem, az ő utánpótlási áraival, anem mi vagyunk a pelikánok a ráfizetéses irány-rakkal, amikor ugyan nem a vérünkkel tápláljuk főzelék feltétes vendéget, de a zsebünkkel.

Kiváncsian várjuk az uzsorabiróság mükö-lésének tempóját és irigyen nézzük a kereske-em érdekeinek bőbeszédü szószólóit, látván az par elhagyatottságát és gyámoltalanságát, vissza-ejlődését.

Mi nem kapunk „pelikán-árban" ruhát, cipőt, át, vásznat, de adunk enni ráfizetéssel. Tudjuk, ogy felebbezés nincsen sem itt, sem a bíróságon. Minek is felebbezzünk, — ha már tönkre men-ünk — néhány havi börtön miatt?

Sörcsapok, borászati cikkek!
MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR
Budapest, VII., Kazinczy-utca 47.
Telefon: József 128-27

Schaumburg Lippe herceg
villányi pezsgő-gyára és udv. pincészetének
központi irodája:
Budapest, V. Nádor-u 16

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVÉ

Mivel érdemeljük meg

a napisajtó részéről az „árdrágító" titulust napon-kénti feltálalásban, ha az O.K.Á.B. megengedi, hogy ne 100, hanem csak 50 százalékot fizessünk rá irányárainkra?

Miért kell reggel és este üzleteinkben saját pénzünkért átvenni a nekünk szóló oktalan tá-madásokkal telehintett ujságokat? Azért olvassunk és rendeljünk drága ujságokat (kávések, szállodák, vendéglők), hogy vendégeinket mulattassuk a reánk szórt szidalmakkal, izgatással, rossz vic-cekkel?

Sokáig azt hittük, hogy csak a témaszegény napon a lap kitöltésére szolgál egy-egy humor-imitációs riport vagy nyelvöltögetés, vagy dema-góg elmeszülemény a mi terhünkre, de bizony már rendszeresnek látszik a támadás ellenünk, mely bennünket a szigoritott eljárásokra és deresre megérett árdrágító zugárusok között emleget.

Pedig nem sok fáradságba kerülne a tárgyi-lagos birálatra alkalmas ismeretek megszerzése, csak el kellene olvasni a riporter és szerkesztő uraknak a *saját* lapjuk piaci árjelentéseit; ha ez sem elég, akkor jöjjenek el egyik nagy vagy kis üzembe, — ne a fehér asztalhoz — hanem a konyhába; győződjenek meg röla, hogy mibe ke-rül nekünk a köteles menü, nézzék meg az ételek árait és próbálják meg otthon annyi pénzért ha-zilag előállitani, akkor aztán szidjanak, rágalmaz-zanak bennünket, izgassák ellenünk a közvéle-ményt, ha a lelkiismeretük és igazságérzetük meg-engedi.

Az O.K.Á.B. elnöke a napokban olyasfélét mondott, hogy a sajtó részes az árdrágitásban, mert a hamis árjelzések és áruhiány emlegetését áremelés indokolására használják fel.

Tessék csak olvasni, hogz milyen hangon védekezik a sajtó ez ellen a vád ellen! Nem ok a sajtó, csak tükör, együgyü „mese", az O.K.Á.B. kormány után nyelvelő kitünő Bizottság elnöke stb. és árdrágitással egyenesen az O.K.Á.B. elnö-két viszonvádolja.

Nem arról az egy-két komoly nagy ujságról szólunk, hanem néhány lap bulvártónusáról, amely sem a nyelvezetére, sem a lelkiismeretére nem kényes és olyan müméltósággal hordja a pluralis majestaticust, mintha nem is egy, de három ko-rona (vagy sajtóper) volna a fején.

Miért nem irnak ezek a lapok arról, hogy a tőzsdei rovataikat, gazdasági éceszeiket, szinházi és mozikommünikéjeiket nem szabad komolyan venni?

Ha nincs komoly mondanivalójuk, miért nem irnak a sok rossz vendéglősvicc helyett tizfejü ikreket, kiásott majomembert, izbugyaradványi tüzoltóünnepélyeket?

Legfőbb ideje, hogy a kávések, vendéglők,

KATZKY lakatos, motor- és gépipari részvénytársaság, Budapest
Takaréktüzhelyek minden kivitelben.
Iroda és mintaraktár: VI. Andrássy-ut 54. Telefon: 22—78 — Gyártelep: VII. ker., Angol-utca 8—10. Telefon: József 96—74
Vendéglők és kávéházakrészére különleges kivitelben!

fürdők, szállodák csak olyan lapokat járassanak, csak olyan ujságban hirdessenek, amelyek a tárgyi igazságot nem cserélik el a demagógiával.

Tudjuk, hogy iparunk védelmére mi lapot hiába kérnénk, de ostobaság volna a reánk szórt rágalmakat pénzzel megfizetnünk.

A borpiac áremelkedése

Alig van egy hónapja, hogy a borárak kezdtek emelkedni, jobban mondva mennek a többi fogyasztási cikkek után, bár még mindig hihetetlenül el vannak maradva.

Borexportunkat a vámkülföld megakasztotta, kivitelünk érdekében a kormány meg sem mozdult, a szőlők müvelése hanyatlott, a hordók árai, termelési költségek emelkedtek; a termelés jónak igérkezik, hordó nincs, áresésekről jósolgattak ép e miatt és mégis pár hét alatt 3—5-szörös áremelés mutatkozik.

Még a szódaviz is elkerülte a borárakat, egy kiló szőlő is — amelyből pedig legalább 2 kiló kell egy liter borhoz — duplája a bornak, tehát az áremelésen nem lehet csodálkozni. Pedig még sok bor van itthon, legalább 2 millió hektóliter, a hordó is drága, férőhely nincs, mégis áremelés állott be.

A drágitásban ezuttal nem a kereskedők kezét kell keresni, noha más időkben ilyenkor, bő szüret előtt ők nyomták le az árakat.

A termelők, akik bizony már nagy válságban voltak, kölcsönökért rimánkodtak, szőlőikből gyümölcsösöket csináltak, önmaguk cáfoltak rá az árcsökkentő jóslásokra és minden hordóhiány, borkészlet, helyszüke, bő termés dacára maguk emelték fel az árakat és dezavuálták az összes hivatalos és mükedvelő jósokat, szakértőket.

A gazdák más termelvények magas áraiból fedezték pénzszükségleteiket, nem dobják ki olcsón az árut, látják a rettentő napszámokat, a müvelési nyersanyagok óriási áremelését, tehát joggal emelnek.

A borárakat azonban leginkább a *vasut* emeli, a másik tényező pedig a mindenható *buza karrierje*, amely ma, mint összehasonlitási értékalap viszi maga után a többi árakat.

A vendéglősök azonban a borok áremeléséből alig láttak hasznot, mert számottevő készlettel csak kevés ember rendelkezik s aki tárolt is, jobb pénzt fektetett bele; megesett az a lehetetlen állapot, hogy eladtuk a borainkat 500—600 koronával és most pont a duplájáért tudjuk mi megvenni. A bor volt az egyetlen olcsó cikk és ezért a belföldi fogyasztás hihetetlen méreteket öltött.

A gazdák, akik kölcsön hordó után sirtak, ma tartózkodnak az eladástól és a 9 fokos borért 500—700 koronát kérnek, a 10 maligánfokos áruért 800—1300 koronát követelnek a termelőhelyen szállitási költségen kivül!

A valószinüség az, hogy az idén a mustárak a borral egy vonalon lesznek és egyes minőségek el is fogják a borárakat kerülni.

Több mustbesüritő telep létesült (Kiskőrös, Gyöngyös, Vácz, Kecskemét, Budafok) és az iparszerü feldolgozás is nagymennyiségü szőlőt fog felvenni.

Előreláthatólag a borárak tovább fognak emelkedni.

A vendéglői alkalmazottak fizetése

	Heti fizetése korona
Éttermi segéd és szobapincér	10.000
Felszabadult borfiu	5000
Kisegitők hétköznap	2600
„ vasárnap, ünnepnap és bankett alkalmával	3000

Kisegitő éttermi segéd szombat, vasárnap vagy mulatság alkalmával, ha kora reggeltől késő estig van foglalkoztatva, 4000 korona. A kisegitő éttermi segéd, ha zárórán tul van foglalkoztatva, a megállapitott kisegitési dijon felül 30 százalék pótkisegitési dijat kap és pótvacsorát. A kisegitő éttermi segéd a perifériákon külön utiköltséget kap.

Főpincér, főszakács, gazdaasszony, felirónő, pincemester és az a csapos, aki pincemesteri teendőket végez, fizetése szabad megegyezés tárgya.

	Heti fizetése korona A.	B. C.
I. oszt. szakács	36000	—
II. „ „	28000	—
III. „ (felszabadult szakács 1—2 éven belül)	14000	—
Sütőmester	28000	—
I. oszt. mészáros	25000	—
II. „ „ ahol csak egy van	18000	—
Entrée szakácsnő önálló	22000	17000
„ „ ahol szakács van	20000	—
Tésztaszakácsnő	20000	12000
Chefkézileány	12000	11000
Salátásleány	12000	11000
„ ahol hidegszakács van	10000	—
Futóleány	8000	6000
Mosogatóleány fehér	8000	7000
„ fekete	9000	8000
Csapos szakképzett	12000	10000
„ kezdő	8000	7000
Házi szolga	8000	7000
Ezüstös	8000	7000
Tányéros	8000	7000

Szent-Margitszigeti „PALATINUS“ ásványviz Szent-Margitsziget Rendelő telefon: 36-52

Vendéglősök és kávésok figyelmébe!

Unger

edényháza Király-utca 43. szám.

LEGOLCSÓBBAN SZÁLLIT:

zománcedény — evőeszközök
porcellánáru — tálcák
üvegáru — kannák
háztartási gépek — ürmértékek stb.

Személyes megtekintést kérek vételkötelezettség nélkül!

A kisegitő konyhaszemélyzet kisegitési dij fejében heti fizetésének egynegyed részét kapja. Például a tésztásleány heti fizetése 12000 korona, tehát a kisegitő tésztásleány napi kisegitési dija 3000 korona. Hetenkint kötelező 24 óra (egy nap) szabadnap a saisonüzletek kivételével. A felmondás kölcsönösen három nap, mely időre azonnali elbocsájtás esetén, amennyiben azonnali elbocsájtásra törvényes ok nem forog fenn, élelmezés és egyéb természetbeni járandóság megváltására napi 3180 korona. Az erre vonatkozó nyilatkozatot a személyzet minden tagja a felvételkor mindenkor irásban kiállitja, illetve az ilyen irásos nyilatkozatot kell aláirnia. Ott, ahol a fizetések ebben a táblázatban megállapitott összegnél, máris magasabbak, azok le nem szállithatók.

Ez a bértáblázat 1923 szept. 1-én lépett életbe.

Ha eladó

vendéglője, szállodája vagy kávéháza van, vagy

ha venni akar

hirdesse azt

a Vendéglősök Lapjában.

PALUGYAY
·PEZSGÖ·

MI UJSÁG?

Uj irányárak. Az O. K. Á. B. augusztus 25-től kezdődő hatállyal 8180—1923. sz. rendeletével a következő irányárakat léptette életbe: 1. Husleves vagy hamisleves ($2^1/_2$ dl.) tájékoztató ára
a) az ált. forg. adó betudásával adagonként 140 K,
b) a fényüzési forg. „ „ 150 „
2. Főzelék feltéttel (3 dl. főzelék és 6 dkg. sülthus) tájékoztató ára
a) az ált. forg. adó betudásával adagonként 1200 K.
b) a fényüzési forg. „ „ 1300 „

Ugyancsak felemelte az Árvizsgáló Bizottság a kenyér és aprósütemények árát is. A zsemlye péknél 53, viszontelárusitónál 55, étkezési üzemekben 57, illetve 60 korona. A félbarna kenyér péknél 690, viszontelárusitónál 720, rozskenyér péknél 625, viszontelárusitónál 650 korona kilónként. Sütési dij kilónként 50 korona.

A fényüzési forgalmi adó alá nem eső bor értékhatárának felemelése. A m. kir. pénzügyminiszter 12490—1923. számu rendeletével azt az értékhatárt, amelyen felül a bor fényüzési forgalmi adó alá esik, literenkint az alábbiak szerint állapitotta meg: *a*) kimérés esetén az értékhatár 1500 K., *b*) palackban történő eladás esetén a palack árát beleszámitva 1900 korona. Ez az értékhatár egy liternél kisebb ürtartalmu palackra nézve aránylagosan átszámitandó. Ha a palackbor eladása a palack visszaadásának kikötése mellett vagy pedig cserepalack ellenében történik, ebben az esetben nem az 1900 korona, hanem az 1500 kor. értékhatár az irányadó. Ez a rendelet 1923. évi szeptember 1-én lépett hatályba.

Az alkalmazottak kereseti adója. A székesfőváros Tanácsa az alkalmazottak kereseti adójának kiszámitása tekintetében 1923. szeptember havára a következő rendelkezést léptette életbe: Az alkalmazottak kereseti adó alapját a fizetés, az utmutató hivatal által megállapitott ellátási átalányösszeg és a borravaló; azoknál az alkalmazottaknál, akik borravalót nem kapnak: a fizetés és az utmutató hivatal által megállapitott ellátást átalány-

Boschán Károly és Artur borpincéi Kőbánya, Ónodi-utca 5.

Telefon: József 59—38 — Sürgönycim: Boschán Kőbánya

Régi bevezetett cég. · Szolid kiszolgálás. · Állandó nagy választék.

Salgó Testvérek bornagykereskedők-szeszárugyár részv.-társ.
Központi irodák, gyartelep és borpincék: X. Korponai-utca 16—18. sz. **Budapest-Kőbánya** Telefon: József 59—03 szám Sürgönycim: Salgóék

összeg képezi. Ha már most pl. a felszolgáló (éttermi regéd) heti kereseti adóját akarjuk kiszámitani, akkor a felszolgáló heti

fizetése	10.000 K.
heti ellátása 3180×7=	22.260 „
heti borravalója (6 napot számitva, mert hetenkint egy szabad napja van á 3000	18 000 „
összesen	50260 K

a heti 50260 korona kereset után a felszolgáló heti kereseti adója 800 K. A főszakácsnál heti

fizetése	40.000 K
ellátása 4600×7=	32.200 „
összesen	72.000 K

A heti 72200 korona kereset után a főszakács heti kereseti adója 1800 korona. Az alkalmazottak keresetéért a főnök felelős. A borravalóról az alkalmazottnak kimutatást kelt vezetnie és ellenőrzés végett a főnöknek bemutatni. Leghelyesebb ha a főnök alkalmazottjainak mellék keresetét egy könyvbe vezeti be és a bevezetést az alkalmazott által aláiratja, Ügyelni kell, hogy a beirt összeg a való mellékkeresetnek megfeleljen. (Ez a rendelkezés minden kis üzemre is szól.)

Jó barátok tagértekezlettel egybekötött uzsonnájukat a következő helyen tartják meg délután 4 órakor: szeptember 5-én Kodra Karoly urnál Krisztina-tér 9. (Zöldfa).

A Gundel János és id. Kommer Ferenc emlékét ápoló asztaltársaság minden pénteken d. e. 11 órakor összejövetelt tart az alábbi helyeken: 1923 szeptember 7-én Kubanek Vencell (II., Csalogány-u. 19), 14-én Kőmüves István VI., Teréz-körut 17., 21-én Ulits Lőrinc I., Pauler-u. 3., 28-án Nemény Béla V., Vigadó-tér 3., október 5-én Baum János VI., Andrássy-ut 51., 12-én Róna Gyula Fiume nagyszálló II., Lánchid-u. 12., 19-én Lindmayer Mihály IX., Mester-u. 8., 26-án Imperial nagyszálló áruhelyisége Ehm János VII., Rákóczi-ut 90., november 2-án Klein János IX., Ranolder-u. 5., 9-én Rettinger Márton I., Horthy Miklós-ut 19., 16-án Bandl Ferenc VIII., József-körut 46., 23-án Dökker Ferenc V., Berlini-tér 1., 30-án Pösch Károly VIII., József-körut 30.

Akik nem szeretik a zárórát. Miskolcon a kommün bukása után még a kávéházi közönség is két részre oszlott. Az uj politika hivei nem jártak „zsidó“ kávéházakba, hanem a városi Korona szálló és étterem ujonnan megnyitott kávéháza lett szórakozó helyük. Az utóbbi időben azonban mind több panasz merült fel a kávéház vendégei ellen — rendőri szempontokból. Miskolcon éjszaka két órakor van a záróra, azonban Böczögő József kávés már hetek óta nem tudja a zárórát betartani, mert a vendégek nem engedik. Megtörtént, hogy a vendégek erőszakosan lehuzták a redőnyöket s bezárt kávéházban, lehuzott redőnyök mellett mulattak reggelig. Az utóbbi időben egész sereg affér támadt duhaj vendégek és a zárórát elrendelő rendőri tisztviselők között. A lovagias ügyek közül három párbajjal végződött. A miskolczi rendőrség vezetője, Fodor Árpád most elrendelte, hogy négy rendőrből álló karhatalom zárja be minden éjjel a Koronát.

Főpincérek az igazságügyminiszternél egy elitélt társuk érdekében. A mult héten az uzsorabiróság az uzsorabiráskodási rendelet alapján Auspitz Jenőt, a Hadik kávéház főpincérét, egy havi fogházra és 500 korona pénzbüntetésre itélte, mert májusban egy csésze kávéért és egy kenyérért 144 korona helyett 170 koronát számitott, a különbözetet mint borravalót, hozzászámitotta. A főpincér elitélése élénk visszhangra talált a pincérek között, akik küldöttségileg jelentek meg Nagy Emil igazságügyminiszter előtt. Kifejtették, hogy az európai államokban mindenütt szokásos a percentuális borravaló levonása s a fővárosi pincérek és kávésok között már folynak a tárgyalások, hogy elkerüljék az Auspitz Jenő esetének megismétlődését.

Szervezett rablóbanda fosztogatja a pörtschachi nyaralókat. A Kinszky-családtól a pörtschachi Wertzer-szállóban nagyértékü ékszert loptak el. A rendőrség nyomozása szenzációs eredményre vezetett. Kiderült, hogy egy rablóbanda nemcsak a szálló vendégeit fosztogatta, hanem egyebütt is betöréseket és lopásokat követett el. A rendőrség eddig a bandának kilenc férfi és egy nőtagját, a szálló szobalányát tartoztatta le, aki értesitette cinkostársait a szállóvendégeknél lévő pénzkészletekről és értéktárgyakról. A rendőrség tovább folytatja a nyomozást.

Főszerkesztő: **Dr. Kőhler Aladár.**
Felelős szerkesztő és kiadó:
Ihász György örököse: **dr. Kiss Istvánné.**

Vennék vagy bérelnék előkelő éttermet vagy vengéglőt
Budapesten, vagy nagyobb vidéki városban. Cim: **Hiller Róbert** Tolna, Fehérhajó szálló

PAPIRSZALVÉTA
legolcsóbb **Benkő** papirszalvéta gyárában IV., Vámház-körut 4. (az udvarban.) Telefonhivó: József 46-67

Gedeon Testvérek bornagykereskedők Budapest
Mintapincék: VII., Munkás-utca 3. sz. Telefonszám: József 24—89 **Pincészet: Budafokon.** Városi iroda: Szövetség-utca 9. szám Telefon: József 15-46 és József 14-30
Állandó nagy raktár mindenfajta legkitünőbb uj és ó borokból

Árverési hirdetmény.

Zebegényben, a község főterén a vasuti állomás mellett forgalmas helyen a község tulajdonát képező vendéglő **1923. szept. 8-án délután 4 órakor** a helyszinen a vendéglő nagytermében megtartandó nyilvános árverésen tiz évre haszonbérbe kiadatni fog.

Feltételek a községi birónál, vagy a szobi körjegyzőnél megtudhatók.

A község látogatott nyaraló és kiránduló hely.

Községi előljáróság.

735—1923.

Boreladási hirdetmény.

Közhirré tétetik, hogy a magyar vallás alap tulajdonát képező urad. pincékben elhelyezett saját termésü mintegy 140 hektoliter 1922. évi termésü somlói fehér bor eladására folyó évi szeptember hó 11. napján déli 12 órakor a vallás és közokt. m. kir. miniszterium XI. b. ügyosztályában (V. ker., Szalai-utca II. emelet) zárt ajánlatu verseny fog tartatni.

1) A 20 koronás bélyeggel és nyolcszázezer (800.000) korona bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatok, melyek boritékán kiirandó: **„Ajánlat a vallás alapitványi urad. 1922. évi termésü 140 hektoliter somlói borra.“** A fenti napon délelőtt 11 óráig a vallás és közokt. m. kir. miniszterium segédhivatali főigazgatójánál (Hold-utca 16.) nyujtandók be.

2) A literenként beigérendő összeg, az ajánlatokban betükkel és számokkal olvashatóan kiirandó és kijelentendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és magát azoknak feltétlenül aláveti.

3. Az ajánlattevők közötti szabad választás, vagy visszautasitásának joga — tekintet nélkül a beigért összegre — a vallás és közokt. m. kir. miniszter urnak fenntartatik.

4) A részletes feltételek a vallás és közokt. m. kir. miniszterium XI. b. ügyosztályában, a segédhivatali főigazgatónál és a somlóvásárhelyi kir. közalap. erdőgondnokságánál hivatalos órák alatt betekinthetők.

Somlóvásárhely, 1923. augusztus hóban

M. kir. közalp. somlóvásárhelyi erdőgondnokság

Minden vendéglős kizárólag **Chillingworth acélevőeszközt vásárol!** Elsőrendű magyar gyártmány!

FROHNER JÓZSEF R. T.
BUDAPEST—BUDAFOK
TELEFON BUDAFOK 42
Pincészet: BUDAFOK

GUSY Coctail Vermouth Gin Whisky

Fővárosi Sörfőző R.T. Kőbányán.

Hüttl Tivadar
Budapest, V. kerület, Dorottya-utca 14.
Dus választék kávéházi és vendéglői porcellánokban.

GSCHWINDT-féle R.T.
BUDAPEST · BUDAFOK · NAGYKŐRÖS
Felhivja a t. fogyasztóközönség figyelmét elsőrangu **rumgyártmányaira, zamatos gyümölcspárlataira,** valamint a legismertebb külföldi gyártmányokkal teljesen egyenrangu, kiválóan finom **cognac és likőrkülönlegességeire.**

CASANDRA
LIKÖR COCTAIL BOWLE
Budapest, 1. kerület, Zita királyné-ut 7. sz.

Vendéglői, kávéházi berendezéseket legmagasabb árban **vesz** és legjutányosabban **elad BRAUN GYULA**
Budapest, VII., Sip-u. 14. — Telefon: József 122—97

Naponta friss
édes must legolcsóbb napi árban kapható **Borpalota r.-t,**
VIII. Kenyérmező-u. 6. Tel. J. 95-64 - Házhoz szállitás

Bárminő gyártmányu **szürők javitása**
Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javitása.
FRANK és BERGER Budapest. - Iroda: VIII., Bezerédy-u. 3. szám. Telefon: József 74—05. — Gyár: X. ker., Liget-utca 22. szám. Telefon: József 60—69

Püspöki uradalmi borpince r. t. Vác
központi iroda: Budapest V. Zrinyi-u. 7.

KRISTÁLY ÁSVÁNYVIZ SZENT LUKÁCS FÜRDŐ, BUDAPEST III. Zsigmond-u. 25-27. Telefon: 43-90

IGYUNK ILONAVIZET!
A „mesterséges ásványvizek királynője“
Megrendelhető az Artézia szikvizgyárnál Budapest, VII., Egressy-ut 20/c. sz. Telefon: József 92—26

Gutenberg-nyomda Budapest, VIII. kerület, Vig-utca 15. szám. — Telefon: Józse 50—73

XXXIX. évfolyam. 18. szám. 1923. szeptember 20.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta 2-szer 5. és 20-án Előfizetési dij félévre 10.000 korona. — Jugoszláviában évi 200 dinár. Romániában évi 400 lei.

Alapitotta IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Tüzoltó-utca 15

A hazai vendéglősök, szállodások, kávések érdekeit felkaroló szaklap

Adófizetés

Vészesen közeledik a szeptember harmincadika, amely jelentős dátum minden adófizetőnek, mivel október elsején lép életbe az adóvalorizációs törvény, amelynek értelmében az adóhátralékokat szeptember 30-ig ki kell fizetni. Október elsejétől a ki nem fizetett adóösszeg után nem késedelmi kamat, hanem 10 százalék valorizációs pluss számitandó havonkint, amely 10 százalék kiszámitásánál több havi késedelem esetén nem az eredeti hátralék vétetik alapul, hanem a havi 10 százalékokkal megnőtt összeg. Például: ha valaki ezer koronával tartozik és október elseje után fizet, az októberben már 1100, novemberben már 1210, decemberben pedig 1331 korona adót tartozik fizetni.

Most kapták meg az adófizetők a fizetési meghagyást az 1922. és 1923. évekre szóló jövedelem- és vagyonadó előirására. A törvény értelmében 1922-re az 1921. évre kivetett jövedelem- és vagyonadó ötszörös összegét, az 1923. évre pedig annak huszszorosát kell megfizetni. Akire tehát 1921-ben ezer korona adót róttak ki, annak most 1922-re 5000, 1923-ra pedig 20.000 korona adót kell fizetnie. A helyzet már most a legtöbb adózónál az, hogy mindenki legfeljebb az 1921. évre eső adóját fizette ki. Eszerint az adózóknak október 31-ig ki kell fizetniök az 1921. évi, vagy még régebbi összes jövedelemadó hátralékaikat, továbbá, az 1922. évi adót, azután az 1923. évi adó háromnegyed részét, vagyis az utolsó negyed kivételével az egészet. *Eszerint az adózónak, ha az 1921. évi adójával nem hátralékos és azóta adófizetést nem teljesitett — ami legtöbb esetben valószinü, — október 31-ig, ha nem akar valorizációs tiz százalékot fizetni, minden 1921. évi kiróvásu ezer korona után most be kell fizetnie huszezer koronát, s azután december 31-ig még ötezer koronát.*

Akinél az 1921. évi jövedelem- és vagyonadó kivetése még nem lenne jogerős, amennyiben majd jogorvoslati eljárás során az első fokban megállapitott összeget fölemelik vagy leszállitják, aszerint fogják helyesbiteni az 1922. és 1923. évi adó összegét. Ez azonban nem jelenti azt, hogy most október 31-én nem kellene befizetést teljesitenie, hanem csak azt jelenti, hogy a befizetéseit majd utólag elszámolják, illetőleg befizetéseit javára irják.

Amennyiben a jövedelem- és vagyonadó-előirást valaki sérelmesnek tartja és igazolni tudja, hogy jövedelme 1922-ben nem volt végjövedelmének ötszöröse, 1923-ban pedig huszszorosa, annak joga van helyesbitést kérni. A kérelem beadása után az illető az 1922. és 1923. évre szóló adójának csak hatvan százalékát köteles befizetni mindaddig, amig ezt a kérvényt el nem döntik. Ha kiderül, hogy a fellebbezése jogtalan volt, akkor utólag neki is felszámitják hónaponkint a tiz százalékos valorizációt. Ha pedig az derül ki, hogy jövedelme nagyobb volt 1922-ben az ötszörösnél, 1923-ban pedig a huszszorosnál, akkor magasabb összegben állapitják meg az adóját még ennél az adókulcsnál is, ha csak egész adóját már be nem fizette volna.

Az adóvalorizációs rendelkezésnek ez a tizszázalékos havi valorizációja minden köztartozásra vonatkozik. Éppen ezért szeptember harmincadikáig minden köztartozást be kell fizetni, mert az október elsején vagy azután eszközölt befizetések után már jár ez a havi tiz százalék.

Azok, akik a forgalmi adót átalányban fizetik, szintén valorizációs alapon tartoznak fizetni ezt a forgalmi adót. A pénzügyminiszterium ugy intézkedett, hogy a forgalmi adót ezeknek az átalányban fizetőknek buzaalapon kell befizetniök. Aki ezt a megoldást nem fogadja el, annál életbeléptetik a blokkrendszert, de viszont neki joga van az utólagosan kivetett összeg miatt a közigazgatási birósághoz fellebbezni. Igy például annak, aki hónaponként tizezer koronát fizetett forgalmi adó fejében, a vagyonváltság buzaára szerint, juniusban huszonhatezer, juliusban harminckétezer, augusztusban ötvenezer koronát tartozik befizetni, mert minden tizezer korona átalányt egy métermázsa buzának számit át a pénzügyminiszter.

ÖSZTERICHER LIPÓT ÉS FIA NÁNDOR bornagykereskedése
Budapest, V., Váci-ut 4. sz.
A nyugoti pályaudvarral szemben.
Bejarat a Kádár-utcából.
1922. évi borászati kiállitáson aranyéremmel kitüntetve. Kiváló minőségü ó- és uj borok raktáron.

SALZER J. Telefon: J. 101—30 Iroda és raktár: Alapitási év 1887
Budapest, IV. Ferenc József-rakpart 15.
Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. — Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, sütemányhüvelyek, modern szervirozássoz papirszalvéták és papirabroszokat. — **SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15**

A földadót október 31-ig lehet kedvezményes alapon befizetni. Aki az egész adóévre, vagyis 1923 junius 31-ig járó egész adót befizeti, az még öt százalék engedményben részesül. Az adó a kataszteri tiszta jövedelem minden koronája után járó egy kiló buza szerint harmincezer koronában számitandó át. Azok az adózók, akiknek kataszteri jövedelmük nem nagyobb a kétszáz aranykoronánál, ha főfoglalkozásuk a mezőgazdaság, vagyis a kisgazdák, még husz-harminc százalékos kedvezményt is kapnak, ha október 31-ig az adó felét, 1924 március 31-ig pedig annak másik felét befizetik. A város külső részén levő telektulajdonosok, akik szintén földadót fizetnek, szintén jól teszik, ha október 31ig adójukat befizetik, mert addig adójukat a kilónként háromszáz koronás buzaár szerint fizethetik, holott novemberben már az adóalap bizonyosan nagyobb lesz.

Itt emlitjük meg szerkesztőségünkhöz érkezett számos érdeklődésre, hogy *a forgalmi adó után is kell forgalmi adót fizetni.* A forgalmiadó hivatalok ezen intézkedésének nem miniszteri rendelet de m. kir. közigazgatási birósági határozat az alapja, amelyet az alábbiakban közlünk.

„Általános forgalmi adó 1921. XXXIX. t. c. 33. §. Ha az eladó a vevőnek forgalmi adó cimén bizonyos összeget külön felszámitott, ezen összeg az adóalaphoz, mely után az adó fizetendő, hozzászámitandó."

Sörcsapok, borászati cikkek!
MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR
Budapest, VII., Kazinczy-utca 47.
Telefon: József 128-27

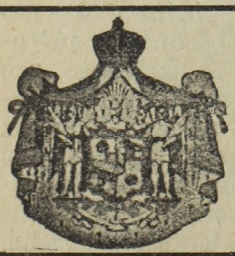

Schaumburg Lippe herceg
villányi pezsgő-gyára és udv. pincészetének
központi irodája:
Budapest, V. Nádor-u 16

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVE

Rendelet az idei szüretelésü must és bor kezeléséről

A minisztérium régebbi, az édes bornak kiviteli célokra való készitését szabályozó, 1919. évi rendeletét ujabban módositotta. A rendelet elsősorban a zárt tokajhegyaljavidéki és a többi hazai jellegzetes borvidék borait kivánja kellő védelemben részesiteni.

A zárt tokajhegyaljavidéki must besüritése csak az *ott termelt* besüritett musttal, vagy száritott szőlővel s csak a *Zeplén vármegyei Gazdasági Egyesület* által véleményezett külön *földmivelésügyi miniszteri engedéllyel* történhetik.

Más borvidékek idei szüretelésü mustját *ugyanazon szőlőterületről származó* musttal, vagy száritott szőlővel *engedély nélkül is,* de csak oly mennyiségben szabad süriteni, hogy az igy feljavitott bor *legfeljebb 3 százalék* szesztartalommal emelkedhessék, *de 14 százalék* szesztartalmat meg ne haladhasson.

Oly mustot vagy bort, amelyet *más* borvidékről származó besüritett musttal, vagy száritott szőlővel javitottak, csak *általános* elnevezéssel (pld. asztali bor, pecsenye bor stb.) szabad forgalomba hozni, ellenben valamely borvidékre, nemkülönben jellegzetes borfajtára utaló megjelölésük egyaránt tilos.

Az engedélyhez kötött must megjavitását csakis a szüret kezdetétől az engedélyokiratban esetről-esetre megállapitandó időben szabad végezni. Csemegebort más, akár bel, akár kölföldi borral házasitani tilos.

A must javitásának engedélyezése iránti kérelem benyujtására és kezelésére az 1908-ban kiadott rendeletben megállapitott rendelkezések maradnak érvényben továbbra is.

Az uj rendelkezések csak félig érik el a kitüzött célt, nagyon helyes, hogy a kormány szakit a régi borszakma elavult ideológiájával s megengedi a mustbesüritést. Sajnáljuk azonban, hogy ezt nagyon szük határok közé szoritja, mert az elérhető legnagyobb borfeljavitást még mindig megkötik azáltal, hogy csak 3 százalékos szesztöbbletet engedélyeznek, azonban ugy, hogy a maximum 14 százalékot ne haladjon meg.

Ez a korlátozás azért rossz, mert számos külföldi piacon, amelyeket okvetlenül meg kell nyernünk, éppen a magasfoku borokat keresik. A cél a borgazdaság fejlesztése volt. Miért korlátozzák tehát a fejlődést? A borkereskedelem korlátozását hibának tartjuk és nagyon félő, hogy ily módon a mustsürités nem fog a várt mértékben fejlődni. Senki sem fog ugyanis drága pénzen készülékeket

Vendéglősök figyelmébe! Megkezdődött az őszi nagy edényvásár a **KÖZPONTI EDÉNYÁRUHÁZBAN** Garay-utca és Nefelejts-utca sarok.
Csak e héten érvényes árak: 1 zománcfazék prima 8 ltres 10.800.—, 1 drb. duplaerős tányér prima lapos vagy mély 1500.—, 1 söröspohár 2 decis hitelesitett 1500.—, 1 söröspohár 3 decis 1750.—, 1 borospohár 580 korona.

szerezni be csak azért, hogy esetleg pár százalékkal feljavithassa a mustját.

Tudjuk, hogy a kormányt ebben a korlátozásban a drágább hegyi borok védelme vezette. Ez azonban hibás szempont. Ma az ország termelésének 95 százaléka tömegbor s a kormány inkább elnyomja a tömegtermelés feljavitását célzó törekvéseket, csakhogy konkurrenciát ne csináljon a finomabb boroknak. Ez a felfogás gazdasági nonsens, mert az ország érdeke azt követeli, hogy az egész bortermés minőségét emeljük. A párologtatás és mustsürités után visszamaradó jobbminőségü kevesebb bor határozottan nagyobb érték volna, mint a nagyobbtömegü, de általában rosszabb minőségü bor.

Röviden összefoglalva: a megjelent rendeletet helyesnek, időszerünek, de hiányosnak tartjuk és reméljük, hogy a jövő szezonra már pótolni fogják ezeket a hiányokat.

Meghivó

A Magyar Szállodások-, Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Szövetsége 1923 november hó 5-án, kedden d. e. 10 órakor tartja Budapesten a Royal-szálloda (VII. kerület, Erzsébet-körut 45) fehér termében

XXIII. évi rendes közgyülését,

melyre a szövetség t. tagjait tisztelettel meghivja

Budapest, 1923. szeptember 1-én.

Walter Károly főtitkár. *Keszey Vince* elnök.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az országos nyugdijegyesület jelentése.
3. Az évi jelentés felolvasása.
4. A pénztáros jelentése.
5. A számvizsgálók jelentése.
6. A felmentvény megadása.
7. Az évi tagsági dij megállapitása.
8. A családtagok és az alkalmazottak ellátása után fizetendő forgalmi adó. (Előadó: Gundel Károly.)
9. Az italmérési törvény egyes pontjainak ismertetése és megváltoztatása. (Előadó Wágner Béla)
10. A katonai beszállásolás. (Előadó Várady Gyula)
11. Az uzsorabirósági rendelet. (Előadó: Németh Aladár).
12. Választás.
13. Inditványok.
14. Elnöki zárószó.

Alapszabályaink 7. §-ának értelmében csak azok az inditványok tárgyalhatók, amelyek a közgyülés előtt 3 héttel az igazgatótanácshoz irásban beadattak.

1923. november 5-én, hétfőn este 8 órakor ismerkedési estély a Royal-szállodában

1923. november 6-án. kedden d. e. 10 órakor az országos szövetség nagygyülése a Royal-szálloda fehértermében.

1923. november 6-án, kedden d. u. fél 3 órakor ebéd a Szent Gellért-szálloda éttermében.

1923. november 5-én, hétfőn d. e. 10 órakor az orsz. szövetség igazgatótanácsa az ipartestület helyiségében (IV. Kálvin-tér 2.) ülést tart, melyre az igazgatótanács tagjai ez uton meghivatnak.

1923. november 6-án, kedden d. e. 9 órakor az országos nyugdijegyesület tartja XXVI. évi rendes közgyülését a Royal-szálloda fehértermében.

Élet és árak Jugoszláviában

Munkatársunk, aki hosszabb időt töltött lenn a Bácskában megszállt területen és a napokban érkezett vissza, érdekesen irja le a régi jó bus boros, lomha, feledhetetlen, bővelkedő Bácska rácfőveges uj életét.

Szabadka (Subotica) fővárosi forgalom szinhelye lett. A nyárutói alkony melankólikus szinekkel hinti be a régi Kossuth-utcát, ahol hullámzik a korzó. Párisi toilettek. parfümök, pikáns arcocskák, ingerkedő szemek visszfényében sajnos idegen egyenruhák csillannak fel, a régi aranyzsinoros huszáratillák, kék 6 os honvéd és csukaszürke vörös parolis 63. közös zubbonyok helyett. A Tabánra emlékeztető kis mellékutcácskák csöndjében kemény szerb mássalhangzók ropognak, mint a távoli gépfegyver hangjai. A Bárány-szálló pihentető, hallgatag uri csendjét megőrizte. Ezüstös fejü öreg urai ép oly nyugalommal hajolnak kapucinerük felé, kezükben a friss esti lapokkal. Inkább a kereskedővilág találkozóhelye lett a Nemzeti, mig a Városi kávéházat esténként zsufolásig töltik meg a mulatásra szomjazók. Két zenekar játszik felváltva, szinfónikus és magyar cigány. A klasszikus melódiák után, csak annál nagyobb lendülettel hullámzik a jókedv, ha a cigányok rákezdik: *magyar nótaszóval mulat a szerb is.* A főur: a mindig kedves selypitő Rónai Árpád nagy boldogan járkál a tarka képet nyujtó asztalok körül. Ami feltünik a régi vendégnek: a kártyaasztalok hiánya; ugyanis a hatóságok a legszigorubban tiltják a szerencsejátékok üzését. A közönség internacionális, egyformán hallani

Eladó, vagy **bérbeadó**
Debrecen egyik legjobb hir-
::: névnek örvendő :::
szállodája és vendéglője
nyolcvan szobával és az
összes berendezéssel.
Cim a kiadóban.

KATZKY lakatos, motor- és gépipari részvénytársaság, Budapest
Takaréktüzhelyek minden kivitelben.
Iroda és mintaraktár: VI. Andrássy-ut 54. Telefon: 22—78 — Gyártelep: VII. ker., Angol-utca 8—10. Telefon: József 96—74
Vendéglők és kávéházakrészére különleges kivitelben!

szerb, magyar, német, francia és orosz társalgást. Különösen sok az orosz emigráns, akik közül sokan elég szomoru viszonyok között tengetik napjaikat. Igy például a Nemzeti-szálloda étterem kerthelyiségében naponta egy orosz kabaret-társulat müködik, a szereplők egy nagy része a hajdani moszkvai cári opera dédelgetett tagjai voltak.

A pompás városház épületben serény munka folyik, mint általában az összes hatóságoknál. Amit mi a legtöbb hivatalban nélkülözünk, ott arra nagy sulyt helyeznek: a szerb tisztviselők, akik a magyarokkal érintkeznek nagyon előzékenyek, sőt nyelvünket is használjak.

Valóságos világfürdő fejlődik a szomszédos kis Palics fürdőből, ahol az elnyuló meleg nyárutói napokra is sok és válogatott vendég maradt.

Amerre néz az ember békeviszonyokat és hangulatot talál. Munkaalkalom iparosoknak, munkásoknak bőven akad, főleg a magyar pincérek keresettek, akik napi 60—80 dinárt megkereshetnek fix fizetésük mellett.

Mig Szabadkán az élet lényegében magyar maradt, már Ujvidék (Novi-Sad) erősen engedett magyarságából, az üzletek feliratai kevés kivétellel szerbek, ugyszintén a nyelv is. Busan állunk meg e nagy jövőre hivatott néhai városunk horizontján és mindennek dacára önkéntelenül idézzük ez imádsággá vált sorokat:

„Hiszek egy Istenben
Hiszek egy hazában,
Hiszek Magyarország feltámadásában. Amen."

A kis Zentán, mint az anyajegyek maradnak változatlanul a magyar mementók: a Cimtáblák, nevek, érzés és nyelvmagyarsága.

Az árak mérsékeltek. Egy jó ebéd előkelő helyen circa 25, vacsora 18—20 dinár.

Mint érdekességet közöljük összehasonlitásul Szabadka legelőkelőbb éttermének étlapját, amely mint minden más étteremben is két nyelvü, egyik oldala szerb, a másik magyar:

Imbisz	25—	dinár
Hideg jérce, almapüré	20—	„
Szalámi	16—	„
Szardinia adag	20—	„
Omelette sonkával	15—	„
Ham and Eggs	15—	„
Habart tojás velővel	15—	„
Husleves kockatésztával	2—	„
Marhahus paradicsommárt.	10—	„
Szegedi halászlé	15—	„
Süllő vajas burgonya	18—	„
Adag kacsa	20—	„
„ kappan	20—	„
Kalarábés csirke	20—	„
Paradicsomos kacsa	20—	„
Töltöt turgeta	15—	dinár
Tejfeles szelet	15—	„
Gombás filée	15—	„
Rántott szegy	15—	„
Borju vesés	15—	„
Burju gerinc	15—	„
Gerstli leves	2—	„
Hal leves	2—	„
Marhahus egresmártással	14—	„
Kalarábé feltéttel	12—	„
Zöldbab „	12—	„
Zöldborsó „	12—	„
Töltött kalarábé	12—	„
Cigány tokány	14—	„
Török rizsa	14—	„
Rántott máj zöldborsóval	15—	„
Rántott ponty	18—	„
Hal gyuvecs	15—	„
Adag jérce	20—	„
Sertés comb	18—	„
Borju lapocka	15—	„
Töltött borjuszegy	15—	„
Gőzben párolt rostbeef	15—	„
Párolt tüzdelt máj	15—	„
Zaimi szelet	15—	„
Krémes lepény	7—	„
Vegyes torta	7—	„
Sajt	6—	„
Cső tengeri	4—	„

Mig váltakozó érzésekkel hallgatjuk munkatársunk bácskai benyomásait a költő Kosztolányi szavaival visszarajzolódik egy-egy régi kép emlékünkben: sürüvérü fiatalság hét határban hires mulatozásairól, aminek többnyire bicska volta vége.

Lánggal rikitó selymek, rác mennyország.
Nehéz aranypénz a lányok nyakán,
Mindegyik oly finom és halvány.
A trombiták estente, mint a szörnyek,
Egy-egy korcsmaablakból röfögnek.
Trágár tivornya, részeg és tunya,
Sir a melankolikus szláv duda.
Azt mondják, hogy mulatnak.
Sipit a sip, csörömpöl minden ablak,
Boros az asztal, véresek a kések.
Az ördög is felpántlikázva lumpol.

— Most vége ennek is. Katonai őrjárat ellenőrzi minden este, hogy a mulatozó fák ne nőjjenek az égig . . .

Vennék vagy bérelnék előkelő éttermet vagy vengéglőt
Budapesten, vagy nagyobb vidéki városban.
Cim: **Hiller Róbert** Tolna, Fehérhajó szálló

Szent-Margitszigeti „PALATINUS" ásványviz Szent-Margitsziget Rendelő telefon: 36-52

Vendéglősök és kávésok figyelmébe!

Unger

edényháza Király-utca 43. szám.

LEGOLCSÓBBAN SZÁLLIT:

zománcedény — evőeszközök
porcellánáru — tálcák
üvegáru — kannák
háztartási gépek — ürmértékek stb.

Személyes megtekintést kérek vételkötelezettség nélkül!

100 százalékkal drágul a dohányáru

A füst boldogtalan szerelmeseit vasárnap uj meglepetés fogja érni, mivel a m. kir. dohányjövedéki hivatal felterjesztésére a pénzügyminiszter a dohány árát az egész vonalon 100 százalékkal felemelte. Az indokok a régiek: a nyersanyag drágasága, munkabérek emelkedése stb. stb.

E hirrel kapcsolatban felmerül, hol vannak ilyenkor azok a biróságok és egyéb jótékony őrangyalok, akik a mi agyonnyomorgatott iparunk mellett kivont pallóssal állnak, ha a főzelékfeltétes ár esetleg 10 koronával magasabb? Ugy látszik az élelmiszerek drágulása kevésbé ismeretes a pénzügyminiszter ur előtt, mint a dohánybeváltás napi árai? j

Ha eladó
vendéglője, szállodája vagy kávéháza van, vagy
ha venni akar
hirdesse azt
a Vendéglősök Lapjában.

PALUGYAY
·PEZSGÖ·

Biztositsuk épületeinket, mühelyberendezésünket, raktárkészletünket

Az utóbbi időben számos olyan tüzesetről adtak hirt a napilapok, amelyek egyes iparosok mühelyberendezését, vagy raktári készletét pusztitották el és sokmilliós helyrehozhatatlan kárt okoztak. Az egyik vidéki városban a tüznek az illető iparos háza is áldozatul esett, három fővárosi iparos vagyonát pedig betörők dézsmálták meg.

E káresetekből folyólag felhivjuk az iparosság figyelmét a tüz- és betörésbiztositások előnyére és elmulasztásuk következményeire. Majdnem napirenden van az ilyfajta kár és ez ellen egyedüli védekezés a biztositás. Köztudomásu, hogy az iparosok könnyelmüen kezelik biztositásaikat, pedig aránytalanul csekély áldozat ellenében védekezhetnek az ellen, hogy verejtékes munkával megszerzett vagyonuk ne essék a tüz martalékává, vagy gonosztevők prédájává. Az iparosok nagy részének mühelye és raktára még a békeidőbeli értékben, mindössze néhány ezer koronára van biztositva és igy esetleges kár esetén — elégtelen biztositás folytán — kártéritésben alig részesülhetnek. Nem tudjuk tehát eléggé ajánlani, az iparosságnak, hogy forditson nagyobb gondot vagyonának megfelelő biztositására és ez irányban forduljon az iparosok részére az „Iparteslületek Országos Szövetsége“ által alapitott „Iparosok Országos Biztositó Kötelék“-hez, (VII. Révay-utca 16. III. em.) mely minden más intézettel szemben olcsóbban vállalja az iparosok biztositásait, amennyiben 10% engedményt nyujt az iparosoknak.

A Biztositó Kötelék az Iposz ellenőrzése alatt áll, annak vezetésében ismert iparos-vezérférfiak vesznek részt, nagy intézetekkel fenálló szerződései révén a legmesszebbmenő biztositékokat nyujtja és kár esetén az Iposz által kijelölt bizalmi szakértő védi a károsult iparosok érdekeit.

A Biztositó Kötelék müködéséből származó haszon ipari jóléti intézmények (országos iparos nyugdijalap, stb.) támogatására fordittatik és igy az iparosság erkölcsi kötelessége is, hogy a Kötelék biztositások feladásával támogassa. A

Boschán Károly és Artur borpincéi Kőbánya, Ónodi-utca 5.

Telefon: József 59—38 — Sürgönycim: Boschán Kőbánya

Régi bevezetett cég. · Szolid kiszolgálás. · Állandó nagy választék.

Salgó Testvérek bornagykereskedők-szeszárugyár részv.-társ.
Központi irodák, gyartelep és borpincék: X. Korponai-utca 16—18. sz. **Budapest-Kőbánya** Telefon: József 59—03 szám
Sürgönycim: Salgóék

Kötelék biztositási kötelezettség nélkül tanácsokkal és utbaigazitásokkal készséggel és dijmentesen áll az iparosság rendelkezésére és levelező lapon történő bejelentés folytán készséggel kiküldi szaktisztviselőjét.

MI UJSÁG?

Szakiskolai értesités. A budapesti vendéglősök és kávések szakirányu tanonciskolájában az előadások 1923. szeptember 17-én, hétfőn délután 4 órakor kezdődtek. A szakiskola helyiségei IX., Lónyay-utca 8. II. emeleten vannak, ahol naponként 4-7-ig van tanitás.

Hivatalos csarnoki árak. A miniszterelnökség sajtóosztálya közli: A központi vásárcsarnokban a közvetlen fogyasztók részére történt eladásoknál kialakult átlagárak szeptember 20-án a következők: Marhahusok: pecsenyehus 8.200, leveshus 7.200, Borjúhusok: hátulja 11.000, eleje 9.200. pörkölt 4.500. Sertéshusok: comb és lapocka 10.000, zsir 12.000, háj 12.400, silány hus 9.600. Tej 860, tömbvaj 15.000, tejfel 2.600, tehéntúró 1.600, tojás 400, burgonya fehér 180, rózsa 280, főzőtök 420, görögdinnye 250, vöröshagyma 300, fejeskáposzta 400, zöldpaprika 400-700, paradicsom 550, alma 850, körte 1.000, félbarna kenyér péknél 1.090, viszontelárusitónál 1.130, rozskenyér péknél 955, viszontelárusitónál 980, zsemlye péknél 90, viszontelárusitónál 95.

Bor. Az országos eső ugy a minőségre, mint pedig a mennyiségre nagy hatással volt, bár egyes korai fajták az eső folytán repedezni kezdtek. Néhol rothadás is észlelhető. A szüret több helyen kezdetét veszi a héten. A szőlők két héttel vannak előbbre fejlődésükben, amivel magyarázható a korábbi szüret. Ez azonban nem okvetlenül szükséges és a minőségre való törekvést meghiusitja. Ujabb hirek szerint a gyengébb kezek 4.000 korüli áron adtak már el mustot.

Pálinka. Az áremelkedés folyamata a pálinkánál továbbra is tart, bár többé nem abban a tempóban, mint az utolsó hetekben. Különösen nagy az érdeklődés a tisztaizű uj- vagy ó-szilvorium iránt, minthogy az a hir tartja magát, hogy az idén nagyon kevés nyersanyag lett becefrézve. Ugyancsak keresett cikk a borpárlat, amelynek ára a bor árának nagyarányu emelkedése miatt bármennyire drágult is, még mindig nem csábit további párlatok készitésére. Valoszinű azért, hogy főleg a bortörvénnyel kapcsolatos miniszteri rendeletre, mely ezentul a bornak szezezését csak borpárlattal fogja megengedni — a borpárlat szüret alatt és után igen keresett cikk lesz. Az árak egyébiránt az uj kincstári árrészesedés figyelembevételével igy alakultak: törkölypálinka 7300—7500, seprőpálinka 7000—7200, borpárlat 10.500—11.000, szilvórium 11.200—11.800 korona.

Olcsó áron a legprimább minőségü edényeket vásárolhat a Központi Edényházban Garay-utca és Nefelejts-utca sarok.

A kávéházak városából bankok városa. A legutóbbi napokbbn ismét három kávéház fejezte be létét. Ezek a szinte történelmi multtal biró Fiume, amelyet 1883-ban Steuer Gyula alapitott és azóta kedvelt helye volt a Belváros közönségének. Ugyancsak a „klasszikus" kávéházak közül való volt a Magyar Világ, amelyet 1906-ban Kasznár Nándor nyitott meg. 1913-ban Losonczi Gusztáv, a kávés ipartestület jelenlegi alelnöke vette meg. A „Magyar Világ"-ot megnyitása első percétől kezdve a legelőkelőbb közönség látogatta. Politikusok, miniszterek, irók és müvészek; a sportvilág korifeusainak volt a törzskávéháza, melynek karakterisztikus terrasza, disztingvált berendezése a Kossuth Lajos-ntcai korzó egyik dísze volt. A mult szezon elején alakittatta és renováltatta tulajdonosa a modern kor igényeinek megfelelően, most azután a Gazdabank foglalja el annak helyét. Az ujabb keletü kávéházak közül való volt a Riviéra, melyet iparunk egyik régi, oszlopos tagja, Kallós Márkus, szintén banknak adott el. Azonkivül megszüntek: Pola, Vajdahunyad, Tihany, Liszt Ferenc és Dunakorzó kávéházak.

Csáky-féle **MUST** már kapható a Központi vásárcsarnok II. számu pincéjében. Telefon: J. 131-38

BORHENGEREK Bálint Aladár
Budapest, IV., Molnár-utca 10. Telefon J. 13-80

PAPIRSZALVÉTA
legolcsóbb **Benkő** papirszalvéta gyárában IV., Vámház-körut 4. (az udvarban.) Telefonhivó: József 46-67

Gedeon Testvérek bornagykereskedők Budapest
Mintapincék: VII., Munkás-utca 3. sz. Telefonszám: József 24—89 **Pincészet: Budafokon.** Városi iroda: Szövetség-utca 9. szám Telefon: József 15-46 és József 14-30
Állandó nagy raktár mindenfajta legkitünőbb uj és ó borokból

Szüreti mulatságok Pesten. A legutóbbi vasárnap már láthatók voltak a főváros egyes utcáin a nyergeletlen lovak hátán vágtató legények, akik a népszínművekből ismert jelmezekben ülték meg paripáikat, kedves látványul szolgálva a leányzóknak, akik tisztában voltak a vágtató lovasok szerepléséve. De megjelentek a pesti szüreti mulatságokon résztvevők különféle jelmezes alakjai is, megszállva egy-egy konflist, amely csöndes baktatással vitte őket ama korcsmák felé, amelyekben a szüret lefolyt, igen kevés szőlővel és musttal, de tömérdek borral, tánccal és társasjátékokkal. Az történt ugyanis, hogy a vendéglősök a mult tapasztalatain okulva árvalánynajas kalapu vendégeiknek sem tányért, sem poharat, sem kanalat, sem kést, sem villát nem adtak. Sőt még a bort is csak az esetben szolgálták ki, ha az üvegért a kauciót előre lefizették. A vendéglősök ilyetén való eljárásának az a tulajdonképeni oka, hogy a pohár, a kés, a kanál, a villa s a tányér irtózatosan megdrágult és hogy már tavaly is sok minden ilyen holminak lába kelt, mert ugy látszik, a puszta ez ál fiai lobogó ingük mellé a szegény legények szokásait is felölöttték.

Miért beszélnek a nők többet, mint a férfiak? „Az én feleségem torka, valóságos pergő rokka", — énekli Petőfi egyik humoros bordalában. Az asszonyok sokbeszédüségét igen gyakran emlegetik a költők és a regényirók, de tudósok talán most foglalkoztak vele először Franciaországban. Egyik napilap munkatársa azt a körkérdést intézte olvasóihoz, hogy mi lehet a magyarázata annak a bizonyitásra nem szoruló jelenségnek, hogy a nők általában jóval többet beszélnek, mint a férfiak? Az egyik tudósvélemény igy szól: A nők azért beszélnek jóval többet, mint a férfiak, mert a beszéd náluk kevésbé fárasztó. Hangszalagjaik rövidebbek, mint a férfiak hangszalagjai és aránylag kevesebb levegőre van szükség, hogy rezgésbe jöjjenek. A mély hanghoz több erő kell, mint a szopránhoz. Ez az oka, hogy a gyermekek, akiknél a hangszalagok még kicsinyek, egész nap szünet nélkül fecsegnek és kiabálnak, anélkül, hogy kifáradnának. A férfiak e szerint jóval nagyobb erőt fordítanak a beszédre, mint a nők, ezért természetszerüleg kevesebbet beszélnek. Egy másik vélemény szerint a nőknél az érzékletek nem nyomulnak be a mélyebben levő agyközpontba, ahol a gondolatok kidolgozódnak. Ezért a lelki tevékenység nélkül jóval könnyedébb és kevésbbé megerőltető. A két magyarázat közül az elsőnek kétségkivül van valami konoly alapja, a második azonban puszta feltevés és lehetlen bizonyitani.

KÖZGAZDASÁG

Pannonia Sörfőző Részv.-Társ. Pécsett. A társaság a Hazai Bank r.-t. helyiségeiben megtartott rendkivüli közgyülése elhatározta az alaptőkének 150.000 darab uj, az 1923—24. üzletév eredményében részesedő, 2000 kor. névértékü részvény kibocsátása utján 560,000.000 koronára való fölemelését olyképen, hogy a befolyó felpénzből a régi részvények névértéke is 200 koronáról 2000 koronára emeltetik föl. A kibocsátásra kerülő uj részvényekből minden egy darab régi részvény alapján 1 darab vehető át 6000 koronás tel quel árfolyamon folyó évi szeptember 15-től szeptember 22-ig a Hazai Bank r.-t. értékpapirpénztáránál.

A Püspöki Uradalmi Bérpince R.-T. Vác közgyülése a részvénytőkének 400,000.000 koronára való fölemelését határozván el, minden két darab régi részvény után az elővételi jog 3 uj részvényre darabonkint 6000 koronáért e hó 15-től 22-ig a *Magyar Városi Banknál* és a *Magyar Jelzálog Hitelbanknál* gyakorolható.

Fővárosi Sörfőző Részvénytársaság Kőbányán. A társaság Szécsi Pál elnök elnöklete alatt megtartott rendkivüli közgyülése elhatározta az alaptőkének 180.000 darab uj, az 1923—24. üzletév eredményében részesedő 2000 K. névértékü részvény kibocsátása utján 690,000.000 koronára való fölemelését olyképen, hogy a befolyó felpénzből a régi részvények névértéke is 200 koronáról 2000 koronára emeltetik fel. A kibocsátásra kerülő uj részvényekből minden 1 darab régi részvény alapján 1 darab vehető át 10.000 koronás tel quel árfolyamon a Hazai Bank R.-T. értékpapirpénztáránál.

Főszerkesztő: **Dr. Kőhler Aladár.**
Felelős szerkesztő és kiadó:
Ihász György örököse: **dr. Kiss Istvánné.**

Bérbeadó

16 évre a Kővágóőrsi ág. hitv. ev. egyház nagyvendéglője 1923. november 1-re. A vendéglő áll: 3 szoba, konyha, éléskamra, mészárszék, ivó, étterem kávéház, mosókonyha, pince, jégverem, kicsiszin, istállóból. Az ivó, étterem és kávéház vasredünyfalai felhuzhatók, bálok is tarthatók. Bérbevenni szándékozók **zárt irásbeli** ajánlatukat — a bért buzában számitva — 1923. év, október 14-ig a kővágóőrsi ev. lelkészi hivatalnál adják be. A döntés jogát az egyház fenntartja magának.

Minden vendéglős kizárólag **Chillingworth acélevőeszközt vásárol!** Elsőrendű magyar gyártmány!

FROHNER JÓZSEF R. T.
BUDAPEST—BUDAFOK
TELEFON BUDAFOK 42
Pincészet: BUDAFOK

GUSY Coctail Vermouth Gin Whisky

Fővárosi Sörfőző R.T. Kőbányán.

Hüttl Tivadar
Budapest, V. kerület, Dorottya-utca 14.
Dus választék kávéházi és vendéglői porcellánokban.

GSCHWINDT-féle R.T.
BUDAPEST · BUDAFOK · NAGYKŐRÖS
Felhivja a t. fogyasztóközönség figyelmét elsőrangu **rumgyártmányaira, zamatos gyümölcspárlataira,** valamint a legismertebb külföldi gyártmányokkal teljesen egyenrangu, kiválóan finom **cognac és likőrkülönlegességeire.**

CASANDRA
LIKÖR COCTAIL BOWLE
Budapest, 1. kerület, Zita királyné-ut 7. sz.

Vendéglői, kávéházi berendezéseket legmagasabb árban **vesz** és legjutányosabban **elad BRAUN GYULA**
Budapest, VII., Sip-u. 14. — Telefon: József 122—97

Naponta friss
édes must legolcsóbb napi árban kapható **Borpalota r.-t,**
VIII. Kenyérmező-u. 6. Tel. J. 95-64 - Házhoz szállitás

Bárminő gyártmányu **szürők javitása**
Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javitása.
FRANK és BERGER Budapest. - Iroda: VIII., Bezerédy-u. 3. szám. Telefon: József 74—05. — Gyár: X. ker., Liget-utca 22. szám. Telefon: József 60—69 — —

Püspöki uradalmi borpince r. t. Vác
központi iroda: Budapest V. Zrinyi-u. 7.

KRISTÁLY ÁSVÁNYVIZ SZENT LUKÁCS-FÜRDŐ, BUDAPEST III. Zsigmond-u. 25-27. Telefon: 43-90

IGYUNK ILONAVIZET!
A „mesterséges ásványvizek királynője"
Megrendelhető az Artézia szikvizgyárnál Budapest, VII., Egressy-ut 20/c. sz. Telefon: József 92—26

Gutenberg-nyomda Budapest, VIII. kerület, Vig-utca 15. szám. — Telefon: Józse 50—73

XXXIX. évfolyam. 19. szám. 1923. október 5.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta 2-szer 5. és 20-án. Előfizetési díj félévre 10.000 korona. — Jugoszláviában évi 200 dinár. Romániában évi 400 lei.

Alapitotta IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Tüzoltó-utca 15.

A hazai vendéglősök, szállodások, kávések érdekeit felkaroló szaklap

Mi az oka

parunk romlásának, üzleteink megszünésének? — dta fel a kérdést egyik ismert közgazdászunk, aki statisztikus részvétlensége dacára megdöbbent zon a pusztuláson, amely sorainkban évek óta izedeli hajdan virágzó vállalatainkat.

A főváros lakóssága nem csappant meg, sőt emelkedett és aki a nyilvános helyiségek életét igyelemmel kiséri, azt látja, hogy a költekező emberek száma megszaporodott, amely tényezők együtteséből a laikus szemlélő csak azt a véleményt meriti, hogy a vendéglős, kávés és szállodai iparokban jó kereseti viszonyok mellett gazdagodásról lehetne csak beszélni.

A közvéleménynek ezt a hitét a napisajtó támogatta leginkább, amikor a legkisebb áremelés okait nem a termelés árdrágitásaiban, hanem a mi kapzsiságunkban kereste és okolta meg. Most, amikor sorra bezárnak legjobb polgári éttermeink, régi szolid kávéházaink — és helyükbe bankok, kabarék és egyéb „müintézetek" telepednek meg, — a lapok riadtan állapitják meg iparunk pusztulását. Most megirják, hogy milyen kényelmetlen a *vendégek számára* a megszokott éttermek, a fütött kávéházak „második otthonának" elvesztése; felsorolják a megszünt üzletek előnyeit, szolid árait, jó konyháját, elsőrendü kiszolgálását, a berendezéseink által nyujtott kényelmet, de most is csak önmagukat, a saját kényelmük elvesztését sajnálják. A mi asztalainknál adtak találkozót, nálunk volt az üzlet, iroda, az olcsó szórakozás, egy kávé mellett a melegedő zenével, a szerkesztőség, börze, ismerkedés stb.

A közönség ma is kibirja azokat az árakat, amibe a kényelem és szórakozás nálunk kerül, de *mi nem birjuk ki* és igy a közönség a mi pusztulásunkban csak önmagát sajnálja. A főváros irodalmi, üzleti, kereskedelmi és politikai közélete nem vett tudomást panaszainkról, amelyekben oly sokszor feltártuk leszegényedésünk okait és önvédelmi törekvéseink támaszra soha sehol nem találtak.

Üzleteinket el kell adnunk és más pályára kell mennünk, mert üzemi költségeink felemésztik a bevételeket és adósságokat varrnak a nyakunkba. Nem az eladási árak magassága vakitja el a tönkrement ember szemeit, hanem vagyona romjait kell megmentenie a családja fenntartása érdekében; az eladókból nem lesznek tőzsdebizományosok, vagy földbirtokosok, csupán olyan foglalkozás után néznek, amelynél nem a mások kényelemszeretetének kielégitéséért, hanem önfentartásukért fognak dolgozni.

Üzleteink megszünése növeli a munkanélküliséget és óriási összegekkel csökkenti az állami és községi bevételeket, amely következmények nagy károkat jelentenek szociális, gazdasági és kereskedelmi, ipari, sőt kulturális viszonylatokban is. Iparunk hanyatlásának okaival a napisajtó nem foglalkozik, tehát magunk közöljük a romboló tényezők néhányát.

1. Évek kellettek ahoz, hogy az árdrágitás jelenségeinek eredőjét a közvélemény ne bennünk, hanem a *termelés áremeléseiben* keresse. Köztudomásu, hogy álló korona mellett a termelés folytonosan drágit. A helytelen exportpolitika kapzsiságától a belföldi fogyasztás érdekeit intézmény nem védi. A termelő nem lehet árdrágitó, csak az iparos és kereskedő, a termelőt nem csukják be, ellene nincs hatálya az uzsoratörvénynek. A drága husért, lisztért, tojásért a fogyasztó szemében nem a „kisgazda", vagy a földbirtokos felelős, hanem mi.

2. Az egyenes adók rettentő terhein tul a közvetett adók egész raját zuditja ránk állam és község versenyezve.

3. Az árvizsgáló bizottság hatásköre nem a termelőt, de minket sujtott; az irányárak laikus megállapitása mérhetlen károkat, naponként nagy összegü ráfizetést okoz, melyekre fedezet, vagy áthárítási lehetőség nincsen.

4. Nemcsak adófizetők, de adószedők vagyunk. A gyakorlati utakon járatlan adópolitika fölös munkát, oktalan zaklatást sózott reánk, szabad időnket magának köti le.

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés, Budapest, X. Kőbánya

Telefon: József 59—78

Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe

Telefon: József 59—78

SALZER J. Telefon: J. 101—30 Iroda és raktár: Alapitási év 1887
Budapest, IV. Ferenc József-rakpart 15.
Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. — Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, sütéményhüvelyek, modern szervirozássoz papirszalvéták és papirabroszokat. — SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15

5. Üzemi szükségleteink állandó drágulása (szén, villany, közterhek) lehetetlenné teszi a kalkulációt, nálunk utánpótlási árakról szó sem lehet.

Ezek a főokok olyan teherrel sujtanak bennünket, amelyeket üzleti bevételeink nem birnak ki, tehát meg kell válni munkahelyeinktől, mielőtt kolduskénl tesznek ki helyiségeinkből.

Mi aranyparitáson felül vásárolunk, de haszonpercentünk mélyen alatta áll a békenivónak. Nálunk a vizdijat, béreket, adókat visszaható erővel emelik, mi nzonban irányárakon tartozunk fogyasztóinkat kiszolgálni.

Nem tudjuk, hogy az „illetékes" körök mit szólnak iparunk pusztulásához, és mennyiben éreznek felelősséget — nem is vagyunk rá kiváncsiak.

A további leromlás meggátlására azonban néhánz eszközt felsorolhatunk:

Az O.K.Á.B. haladéktalan feloszlatása;

az irányárak megszüntetésével a szabadforgalom teljes helyreállitása;

Az uzsorabiróságnál a bizonyitási eljárásban iparosszakértők bevonása;

a községi közszolgáltatások áránál visszaható erejü felszámitások mellőzése;

közvetett adónemek átalányozása;

a fényüzési adónak csupán a mulatókra való alkalmazása;

adószedőként való alkalmaztatásunk, az ellenőrző zaklatások azonnali beszüntetése.

Üzleteinkben annyi jogot követelhetünk magunknak, mint a termelő az ő javai felett bir.

Irányárak, adók, ellenőrök, detektivek, uzsorabiróság között nem lehet dolgozni és ipart fejleszteni.

Mulatók zárórájának

engedélyezése ügyében egyetemi ifjaknak adtak olyan jogokat, amelyekről egy rendezett jogviszonyok között élő államban beszélni sem volna szabad, tehát nálunk sem.

Nem rajongunk a mulatókért és hibásnak tartjuk azt, hogy a reggelig való nyitvatartás jogát vásárolni kell, sőt merjük mondani, hogy országunk mai állapotához nem is illik a reggelig tartó nyilvános dőzsölés megengedése.

Az engedélyekért fizetni kell, sőt jelentős összegeket, amelyekből a „Diáknyomorenyhitő akció" is részesedik. Már elmondottuk erről is a véleménynket. A diáknyomort nem akciókkal kell megszüntetni, ez nem a társadalom, hanem az állam és törvényhozás feladata.

Az ujabb „pénzesek" közül sok olyan alak van, aki nem tud befurakodni egy kaszinóba, tehát a mulatókban veri el a pénzet.

Tanuló és küzdő ifjuságunk anyagi támogatására inkább találjanak ki más adónemet, sujtsák ezzel a tőzsdét, a kartelleket, a luxusimportot és fényüző fogyasztást; rendezzék ezt az ügyet költségvetésszerüleg, utalják át a felügyeletet az egyetemek tanári karához, vagy a kultusztárcához. A mulatók bárhölgyei csipkés bugyogóinak ne legyen semmi köze Kovács Pál szigorlataihoz és a hallgatóknak nincs semmi keresnivalójuk a rendőrségi hatáskörben, vagy az üzletek redőnyeinél.

Hallatlanul visszás állapot az, hogy magánemberek beavatkozhassanak az engedélyek ügyeibe, lezárassák a redőnyöket, megfenyegessék a tulajdonost, szétkergessék a közönséget és autókon vonuljanak fel a helyiségek ellen.

Nem tudjuk, hogy a belügyminiszter, vagy az országos főkapitány mit szól azekhez, de amily szégyenletes az, hogy a diáknyomor ügyét a lumpokkal összekapcsolják, époly szégyenletes az, hogy a hatóságilag kiadott engedélyek dacára magánosok üzleteket csukatnak le.

Sörcsapok, borászati cikkek!
MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR
Budapest, VII., Kazinczy-utca 47.
Telefon: József 128-27

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVÉ

Korcsmaberendezés
bolti állvány, beépitett jégszekrénnyel, pult levegőszivattyu, cimtáblák, nagyon
jutányos áron eladók.
Üllői-ut 46. földszint 1.

Aranyéremmel kitüntetve. **Hirschfeld Dániel és fia bornagykereskedők** Telefonszám: J. 21—43
Központi irodák és városi pincék:
Budapest, VII., Dohány-utca 71. (Bejárat a Szövetség-utcából)
Állandó raktár mindenfajta kitünő uj és ó borokból. Borpincék: Kiskőrös—Budafok.

Vendéglősök figyelmébe! Megkezdődött az őszi nagy edényvásár a **KÖZPONTI EDÉNYÁRUHÁZBAN** Garay-utca és Nefelejts-utca sarok.
Csak e héten érvényes árak: 1 zománcfazék prima 8 ltres 10.800.—, 1 drb. duplaerős tányér prima lapos vagy mély 1800.—, 1 söröspohár 2 decis hitelesitett 1800.—, 1 söröspohár 3 decis 2200.—, 1 borospohár 580 korona.

A kereskedelem erőfeszitései

Be kell ismerni azt hogy kormányaink az ország gazdasági ujjáépitésére *kifelé* még alig tudtak munkához fogni, mert a győztes utódállamok ügyesebb üzletemberek a békében, mint aminő katonák voltak a frontokon. Szegénységünknek, gazdasági erőtlenségünknek tulnyomorószben a külföld az oka, amely talpraállásunk elé folyton akadályokat épit. Nem kötnek velünk kereskedelmi szerződéseket, jóformán ad hoc csereüzletekbe bocsátkoznak csupán és vámjaikkal elállják utainkat.

Ez a vesztett háboru következménye. Azonban a *belső* gazdálkodás rendjének lehető helyreállitása már a mi feladatunk és sajnálattal kell látni, hogy ami kevés ezen a téren történt, az mind a termelés gazdaságát és érdekeit szolgálja. A merkantilista érdekeltségek áru és pénzkészlete sokáig sikerrel állott meg a mezőgazdasági termelés kiszolgálása nyomán fakadt felfordulásban, — a tőkeszegény ipar azonban, amelynek el kell tartania a proletariátust is, — csak máról-holnapra él, fejlődésre nem képes, bérmozgalmak hányják-vetik és majdnem támasz nélkül áll.

Azé az ország, (értsd: politikai hatalom), akié a föld — hangzott el 4 éve naponkint és hangzik azóta is. Ez a vallomás a tükre ipari életünk mai elmaradottságának. Ez a disztinkció érdekellentéteket termelt, ahol az ipar maradt alul.

Bár kétségtelen, hogy ezzel a politikai osztályozással szemben a kereskedelem eredményesebben és jól felszerelten száll szemben, több sikert tud felmutatni és jobban áll, mint az ipar, mégis a kereskedelem panasza gyakrabban hallatszik és védelmére a tekintélyek egész sorozata vállalkozik.

Az iparosság részéről szomoruan állapitjuk meg, hogy ők egységesebbek, képzettebbek, hangosabbak. ügyesebbek minálunk... Nekik embereik, védőik ülnek a parlamentban, a bankokban, a közélet minden őrhelyén, mert ők a jól megszervezettek, ők az áldozatkészek, ők a folyton panaszkodók.

Módunkban volt egy ankét anyagát betekinteni, amely az igazságügyminiszteriumban volt megtartva az „érdekeltek" bevonásával. Tárgy: az árdrágitó törvény és az uzsorabirósági rendelet módositása.

Idejegyezzük néhány szakember hozzászólását.

Belatiny kamarai elnök feleslegesnek tartja a kereskedelem korlátait és kifogásolja a biróság kereskedelmi szakértelmét. A két intézményben üldözést lát, felpanaszolja a razziákat.

György Endre a fényüzési adó területeinek erőszakos kiterjesztését kivánja megszüntetni.

Schiller Ottó a gyáripari árak honorálását kivánja.

Barczen Gábor, *Dobsa* László, *Egry* Antal a vámrendszert és behozatali politikát kritizálják. *Egry* adatokkal bizonyitja, hogy a belföldi vámok miatt nagy a drágaság.

Vértes Emil a kiskereskedelem elleni izgatást teszi szóvá.

Dr. Grünhut Ármin a törvény megjavitását és a hatósági spicii-alkalmazás megszüntetését követeli.

Vártuk, hogy a sok tekintélyes név közül akad majd egy, aki az ipar, a kisipar számára is keres védelmet — de hiába.

Nekünk nincs képviseletünk ott, ahol az „illetékesek" tanácskoznak.

Mi csak az előljárósági üléseken vagy feliratokban kesereghetünk, de szavunk nem hallatszik fel illetékesékhez.

Ismertebb bankettjeinken felszólaló „iparunk barátait" hiába keressük a sajtóban, az ankéteken a bizottságokban. Sőt a saját tagjaink is hiányozni szoktak önérdekü tanácskozásainkról.

A kereskedelem érdekeinek vannak fanatikus képviselői, védelmezői a nemzetgyüléscen is, a sajtó majd minden hatálya nekik áll rendelkezése.

A magyar igarosok az elmult nemzetgyülési választások előkészületében eljutottak ugyan az „iparos párt" megalakitásáig, de már a jelölések során meghasonlottak és még listára sem jutottak, csufos kudarc jutott ki mandátum helyett. Pedig az érdekközösségben megmagyarázható összetartás behozott volna legalább annyi képviselőt iparosokból is, mint ahány csizma kopog a folyosókon.

Ha csak néhány jól felkészült emberünk — pedig sok ilyen van — bejutott volna a Házba, kevesebb okunk lenne panaszkodni az O.K.Á.B.-ra, a különböző szervek zaklatásaira.

Üléseink néptelenek, sajtónk szegény, szavaink gyengék, szervezkedésünk példátlanul elmaradott.

Néma gyermeknek az anyja sem érti meg a szavát!

KATZKY lakatos, motor- és gépipari részvénytársaság, Budapest
Takaréktüzhelyek minden kivitelben.
Iroda és mintaraktár: VI. Andrássy-ut 54. Telefon: 22—78 — Gyártelep: VII. ker., Angol-utca 8—10. Telefon: József 96—74
Vendéglők és kávéházakrészére különleges kivitelben!

Bérmozgalomról

van szó ismét. Az összes beszédek, cikkek, sajtó közlemények rövid kivonata az, hogy a borravaló rendszer helyett a százalékos rendszert kivánják életbeléptetni.

Erről a kérdésről sok szó esett már és időnként visszatérnek az erőszakos eszközök alkalmazásához. Az alkalmazottak közt azt a hirt terjesztik, hogy a százalékos rendszer kivivása érdekében rendezendő sztrájk céljaira már megnyerték a genfieket, a főpincéreket (persze nem igaz), ismét előtérbe került a borravalóval szemben az „önérzet", a közvetités, a békebeli bérparitás, a munkáspénztári autonómia stb.

A munkaadók állásfoglalása kezdettől fogva az volt, hogy a százalékos részesedés kérdésében még tárgyalásokba sem bocsátkozhatnak, mert az ekkép kikényszeritett borravalót csak akkor lehetne a közönségből kicsalni, ha ehhez az Árvizsgáló Bizottság hozzájárul.

Auspitz Jenő főpincér beszámolta a borravalót, le is csukták érte és mikor a főpincérek küldöttsége az igazságügyminisztertől szabadonbocsátását kérte, Nagy Emil miniszter állitólag azt mondotta volna, hogy miért nem térnek át intézményesen a borravaló helyett a százalékos rendszerre.

Természetesen az üzletek forgalmának csökkenésével kevesebb a borravalókereset és gyengébb üzletben akkor sem lenne elegendő, ha minden fogyasztóra át lehetne százalékosan kényszeritve háritani az intézményes borravalót.

De a borravaló eltörlése nem járna annak megszünésével, mint élő példája a borbélyiparban szemlélhető.

Az alkalmazottak gyülésének egyik szónoka kifakadt a bankok indokolatlan terjeszkedése ellen, amelyek egymásután veszik a kávéházakat, vendéglőket; ugyanakkor be kellett volna látni, hogy ezek az üzletek a mai gazdasági helyzet nyomása alatt szünnek meg, vagyis nem lehet bennük megélni és ujabb terheket, a közönség olyan megterhelését, amely további forgalomcsökkenésre vezet, már nem tudnak elviselni és legalább az eladás tényével utolsó értékeiket megmentve más életpályára kell a tulajdonosoknak menni.

Az alkalmazottaknak tudnia kellene, hogy a kávés, vendéglős, szállodásipar ma az összes iparok közül egyedül van irányárakhoz, hatósági ármegállapitáshoz kötve; a feltétes-főzeléket fogyasztó vendégtől a pincér legalább borravalót keres, de a tulajdonos számára csak a ráfizetést hagyja ottan.

A bérmozgalom aligha hozza meg a kivánt eredményt, mert ma a munkaadók nem rémülnek meg a sztrájk szó hallattára. Az üzletek panganak, az árak magasak, a közönség mind szélesebb rétegekben szegényedik, üzletek fogynak, bezárnak és a helyzet ezen valóban szomoru képét látom, ujabb megterhelést az üzemekre alig lehet háritani.

Ha az eredményt elakarják érni, ezt az Árvizsgáló Bizottságtól kellene szorgalmazni. Lehet, hogy ez a hatóság, amely a munkaadók kéréseit olyan következetességgel utasitja el évek óta, talán az alkalmazottak kivánsága előtt inkább meg fog hajolni!

Meghivó.

A Szállodások, vendéglősök, kávések, pincérek és kávéssegédek Országos Nyugdij Egyesülete 1913 november 6-án kedden d. e. 9 órakor tartja Budapesten a Royal-szálloda VII. Erzsébetkörut 45. sz. fehértermében

XXVI. évi rendes közgyülését,

melyre az egyesület t. tagjait tisztelettel meghivja

Dr. Nagy Sándor jogtanácsos. *Bokros Károly* elnök.

Tárgysorozat:

1. Közgyülés megnyitása.
2. Évi jelentés előterjesztése.
3. Felügyelőbizottság jelentése.
4. Költségvetés és zárszámadások tárgyában határozat.
5. Jövő évi közgyülés helyének és idejének megállapitása.
6. Inditványok.
7. Közgyülés berekesztése.

Alapszabályaink értelmében csak oly inditványok tárgyalhatók, amelyek a közgyülés előtt 3 héttel a központi irodához irásban beadattak.

—

Meghivó.

A Budapesti Szállodások és vendéglősök Ipartestülete és a Budapesti Kávések Ipartestülete a vendéglős és kávésipar katasztrófális helyzetének és az ezekkel kapcsolatos további teendők tárgyában 1923. évi október hó 5-én pénteken délután 3 és fél órakor Budapesten VIII. Főherceg Sándor-utca 8. a régi képviselőház nagytermében együttes

nagygyülést tart,

melyre tisztelettel meghivja a kartársakat.

Budapest, 1923. évi szeptember 25.

Reiner Mór a bp. kávések ipart. eln. *Keszey Vince* a bp. száll. és vend. ipart eln.

A tárgy fontosságára való tekintettel elvárjuk, hogy t. kartársaink mindannyian ott lesznek.

Szent-Margitszigeti „PALATINUS" ásványviz Szent-Margitsziget Rendelő telefon: 36-52

Vendéglősök és kávésok figyelmébe!

Unger

edényháza Király-utca 43. szám.

LEGOLCSÓBBAN SZÁLLIT:

zománcedény — evőeszközök
porcellánáru — tálcák
üvegáru — kannák
háztartási gépek — ürmértékek stb.

Személyes megtekintést kérek vételkötelezettség nélkül!

Meghivó.

A Vendéglősök Beszerző Csoportja Részvénytársakág 1923 október 10-én délután 4 órakor Budapesten, a Royal-szálló (VII. Erzsébet-körut 45—47) külön termében megtartandó

rendkivüli közgyűlésére.

Napirend:

Az igazgatóság inditványa az alaptőkének 20.000.000-ról 50.000.000-ra való felemelése és az alapszabályok 5. §-nak módositása tárgyában.

Budapest, 1923 szeptember 25.

Az igazgatóság.

A vendéglői alkalmazottak fizetése

	Heti fizetése korona
Éttermi segéd és szobapincér	12.000
Felszabadult borfiu	6000
Kisegitők hétköznap	3100
„ vasárnap, ünnepnap és bankett alkalmával	3500

Kisegitő éttermi segéd szombat, vasárnap vagy mulatság alkalmával, ha kora reggeltől késő estig van foglalkoztatva, 4000 korona. A kisegitő éttermi segéd, ha zárórán tul van foglalkoztatva, a megállapitott kisegitési dijon felül 30 százalék pótkisegitési dijat kap és pótvacsorát. A kisegitő éttermi segéd a perifériákon külön utiköltséget kap.

Főpincér, főszakács, gazdaasszony, felirónő, pincemester és az a csapos, aki pincemesteri teendőket végez, fizetése szabad megegyezés tárgya.

	Heti fizetése korona A.	B. C.
I. oszt. szakács	43000	—
II. „ „	33500	—
III. „ (felszabadult szakács 1—2 éven belül)	16500	—
Sütőmester	33500	—
I. oszt. mészáros	30000	—
II. „ „ ahol csak egy van	21500	—
Entrée szakácsnő önálló	26000	20000
„ „ ahol szakács van	24000	—
Tésztaszakácsnő	24000	14000
Chefkézileány	14000	13000
Salátásleány	14000	13000
„ ahol hidegszakács van	12000	—
Futóleány	9500	7200
Mosogatóleány fehér	9500	8400
„ fekete	10800	9500
Csapos szakképzett	14000	12000
„ kezdő	9500	8400
Házi szolga	9500	8400
Ezüstös	9500	8400
Tányéros	9500	8400

A kisegitő konyhaszemélyzet kisegitési dij fejében heti fizetésének egynegyed részét kapja. Például a tésztásleány heti fizetése 14000 korona, tehát a kisegitő tésztásleány napi kisegitési dija 3500 korona. Hetenkint kötelező 24 óra (egy nap) szabadnap a saisonüzletek kivételével. A felmondás kölcsönösen három nap, mely időre azonnali elbocsájtás esetén, amennyiben azonnali elbocsájtásra törvényes ok nem forog fenn, élelmezés és egyéb természetbeni járandóság megváltására napi 3816 korona. Az erre vonatkozó nyilatkozatot a személyzet minden tagja a felvételkor mindenkor irásban kiállitja, illetve az ilyen irásos nyilatkozatot kell aláirnia. Ott, ahol a fizetések ebben a táblázatban megállapitott összegnél, máris magasabbak, azok le nem szállithatók.

Ez a bértáblázat 1923 szept. 1-én lépett életbe.

Csáky-féle **MUST** már kapható a Központi vásárcsarnok II. számu pincéjében. Telefon: J. 131-38

BORHENGEREK Bálint Andor
Budapest, IV., Molnár-utca 10. Telefon J. 13-80

PAPIRSZALVÉTA
legolcsóbb **Benkő** papirszalvéta gyárában IV., Vámház-körut 4. (az udvarban.) Telefonhivó: József 46-67

Gedeon Testvérek bornagykereskedők Budapest
Mintapincék: VII., Munkás-utca 3. sz. Telefonszám: József 24—89 **Pincészet: Budafokon.** Városi iroda: Szövetség-utca 9. szám Telefon: József 15-46 és József 14-30
Állandó nagy raktár mindenfajta legkitünőbb uj és ó borokból

MI UJSÁG?

A bor fényüzési adójának értékhatára *1923. okt. 7-től* literenként 2500, palackban 3000 K.

A Gundel János és id. Kommer Ferenc emlékét ápoló asztaltársaság minden pénteken délelőtt 11 órakor összejövetelt tart az alábbi helyeken: október 5-én Baum János (VI. Andrássy-ut 51), 12-én Róna Gyula (Fiume nagyszálló II. Lánchid-u. 12,) 19-én Lindmayer Mihály (IX. Mester-u. 8.), 26-án Imperial nagyszálló Ehm János VII. Rákóczi-ut 90. szám), november 2-án Klein János (IX. Ranolder-u. 5), 9-én Rettinger Márton (I. Horthy Miklós-ut 19, 16-án Bandl Ferenc (VIII. József-körut 46), 23-án Dökker Ferenc (VI. Berlini-tér 1), 30-án Pösch Károly (VIII. József-körut 30).

A Jóbarátok uzsonnái. A vendéglősök Jóbarátok tagértekezlettel egybekötött uzsonnájukat a következő helyeken tartják meg, minden szerdán délután 4 órakor. Október 3-án Gramsch Ferenc IX. Üllői-ut 23. 10-én Horváth István urnál IX. Fővám-tér 10. 17-én Zsin Péter IX. Ráday-utca 56, 24-én Gregorics Simon urnál VIII. Népszinház-utca 23. 31-én Fazekas Ferenc IX, Mester-utca 54.

Vendéglősvacsorák. A vendéglősök vacsorái minden alkalommal pénteken este 8 órakor a következő helyeken lesznek: október 12-én Kiszel József Váczi-u. 38.

Az uj vigalmiadó. A főváros tanácsa a vigalmiadó átalányösszegben fizetését továbbra is fenn akarja tartani, miért is elhatározta, hogy szeptember hónapra meghagyja az érvényben levő álalány összeget: október, november december és január hónapokra pedig annak kétszeresét fogja beszedni. E szerint ezekben a hónapokban a mostani 10 százalék helyett 20 százalék lesz a vigalmi adó átalány összege.

A borpiacon az érdeklődés borok jránt nagyon lanyha és ennek következtében az ó borok ára esett. A borkereskedők, a bécsi borkereskedők is, a vidéket járjákdés korai szüretelésü mustot keresnek megvételre, de vásárolni alig tudnak, mert a termelők igen magas árakat, 500—600 koronát kérnek a must literjéért. A szőlő ugy mennyiségben, mint minőségben a jó időjárás következtében megjavult és mindenütt, ahol szüretelnek, igen jóminőségü mustott kapnak. A borárak a következők: Móron kátéves 13 fokos bor 2800 K. 12 fokos 2000 K. Sopronban 600—1000 K. Debrecenben 700—1400 K. Gyöngyösön 600—800 K. Egerben 750—950 K. Kecskeméten 450—950 K. A földmivelésügyi miniszteriumba most érkezett jelentések szerint kerületenkint a bor ára a következő: Budapesti kerület: A bor ára 700—1100 korona, a borkereslet csak a helyi fogyasztásra szoritkozik. Soproni kerület: Az ó bor ára literenkint 600—1100 korona. A borkereslet kissé élénkült. Veszprém, Fehér, Komárom és Esztergom megyékben az óbor ára 800—1500 korona, mig az 1922. évi boré 700—1400 korona. A borkereslet igen élénk, mig a borkinálat lanyha. A debreceni kerületben a bor ára 700—1500, Borsod, Heves, Abauj-Torna, Hont, Nógrád, Gömör- és Kishont megyékben az 1922. évi bor 600—800 korona. Az óboré 900—1200 korona. A borkereslet lanyha. A tarcali kerületben a mult évi termésü bor ára literenként 1000 korona, mig az óboré 2000 korona. Eger és vidékén az általános szüret október 2-án kezdődik. Az 1922. évi bor ára 800—1000, óboré 1200—1600 korona. Tolna vármegyében a bor ára 600—800 korona. A borkereslet lanyha. Kecskeméten 500—1000 koronáért vásárolnak bort, a csongrádi kerületben a mult évi bor ára 600—1000 korona. A borkereslet tartózkodó. A pécsi kerületben a bor ára 500—1200 korona, a borkereslet lanyha. Móron német és osztrák számlára vásároltak nagyobb tételben bort. Az óborkészletek már fogytán vannak. Az 1921. évi termésü 13 fokos bor ára élénk kereslet mellett 3000 koronára emelkedett. A 12 fokos bor ára 2000—2200 korona. Az uj borárak alakulására nagy hatással lesz az, vajjon a jegybank honorálni fogja-e a borkereskedők váltóit. A kereskedők az idén mulhatatlanul szükségesnek tartják a váltóhitelt, mert másképpen vásárolni nem tudnak.

A bor- és husfogyasztási adót a községek kapják. A városok és községek háztartási mérlege évek óta deficittel záródik. A pénzügyminiszter a gazdasági válság enyhitésére legutóbb a fővárosnak engedte a kereseti adókat, most pedig, amint a hivatalos lap mai számában olvassuk, a bor- és husfogyasztási adókat engedte át az egész ország területén a városoknak és községeknek. A rendelet szerint a városok és községek önálló alapon adót vethetnek ki borra, pezsgőre és husra. Cukorra, szeszre, sörre, gyufára és szivarkapapirra fogyasztási adót vagy beviteli dijat nem vethetnek ki.

A telefondijak ujabb emelése. Október 1-től kezdve nyilvános jellegü helyiségekben, tehát vendéglőkben is, a telefondij havonként 180.000 korona. Az egyes beszélgetések dija 400 korona. Október 15-éig, aki a telefont nem akarja tovább igénybe venni, az felmondhatja. Ezenkivül mindenkinek jogában áll, hogy állomását a beszélgetési dijszabás életbeléptetésig kikapcsoltathassa, ami szintén e határidőig jelentendő be.

Ujra felemelik a mértékhitelesitési dijakat. A legközelebbi napokban a kereskedelemügyi miniszter rendelete fog megjelenni a mértékhitelesitési dijak ujbóli felemeléséről. Legutobb ez év juniusában emelték fel ezeket a dijakat. Most a három hónappal ezelőtt megállapitott dijakat átlagban ötszörösükre fogják fölemelni.

A városok (községek) pezsgő, bor, sör és szeszfogyasztási adópótléka. Pénzügyminiszteri rendelkezés szerint a városok és községek a területükön fogyasztott sör és égetett szeszesitalok és folyadékok után a pénzügyminiszter által megállapitott módon és tételek szerint városi (köz-

ségi) sör-, illetve szeszfogyasztási adópótlékot szedhetnek 1923. október hó 1-étől kezdődőleg. A szedhető adópótlék nagyságát a pénzügyminiszter külön táblázatban állapitotta meg, mely a Budapesti Közlöny szeptember 23-án megjelent számában található. A városok (községek) területén 1923. október hó 1-én készletben levő szeszesitaloknál 10 hektoliterlokot, bornál 5 hl-t, sörnél 1 hl-t meghaladó fogyasztási cikkek után a rendelet értelmében szedhető magasabb fogyasztási adó és adópótlékok pótlólag beszedhetők. Budapesten a bejelentés a ker. pénzügyőri szakasznál történik, október hó 8-ig. A kivetett pótadókat 1923. évi október 16-ig kell a pénzügyőri szakasz által megjelölendő kerületi elöljárósági pénztárba befizetni.

A háztulajdonosok aranyparitásos lakbért követelnek. Közeledik a novemberi házbérnegyed, amikor az 1917. évi lakbér ötvenszeresét kell fizetni. A háztulajdonosok nem várják be ezt az időpontot, hanem már most szervezkednek, hogy akciójukkal a lakásrendelet megváltoztatását kierőszakolják. Ugy értesülünk, hogy a háztulajdonosok a mostani gazdasági viszonyoknak megfelelő lakbérek megállapitását követelik a kormánytól, még pedig olymódon, hogy a lakbéreket arányba kell hozni a májusi rendelet készültekor fennállott 0.23-as zürichi árfolyammal. Követelik ezenfelül, hogy a szabadforgalomra való áttérés érdekében a lakbérek további emelését, még pedig progressziv alapon, az aranyparitás eléréséig. Természetes, hogy a lakók ssövetsége teljes erejéből oda törekszik, hogy e követelések teljesitését meghiusitsa. Nem zárkózik el egy méltányos emelés elől, de az aranyparitásra való áttérést képtelenségnek tartja.

A móri szüreti kilátások. A szüret Móron szokásszerüen, tekintettel a különösen kedvező időjárásra október 1-én vette kezdetét. A terméskilátások minőségileg a lehető legjobb eredménynyel kecsegtetnek, miután az időnként esővel váltakozó szép napos időjárás állandóan kedvezően befolyásolja ezideig a termés minőségét. A további kedvező időjárás olyan terméstet eredményezhet minőségileg, mely még az 1921. évi termésü móri borokat, melyek az országos borászati kiállitáson a mult évben 1 arany, 5 ezüst és 7 bronzéremmel lettek kitüntetve, felül fogja mulni. A termés már jelenleg is teljesen beérett, azonban gazdáink a szüretet nagyon helyesen csak 8—10 nap mulva kezdik meg általánosságban, ami ugyan a közepesnek igérkező mennyiség rovására megy már, azonban a minőséget fokozza. Az óborüzlet az utóbbi hetekben meglehetős élénk volt, nagy keresletet mutatkozott Csehszlovákia és Ausztria részéről. Különösen 13 százalékon felüli fajborokat kerestek. A vételek a körülményekhez képest kielégitő árakon köttettek.

Főszerkesztő: **Dr. Kőhler Aladár.**
Felelős szerkesztő és kiadó:
Ihász György örököse: **dr. Kiss Istvánné.**

Hirdetmény.

Moson község elöljárósága ezennel közhirré teszi, hogy a község mint jogi testület tulajdonát képező „Korona"-hoz cimzett szállodát, illetve vendéglőhelyiségeit 1924. évi január hó 1-ső napjától 1929. évi december hó 31-ik napjáig terjedő 6 (hat) évi időtartamra Moson község tanácstermében 1923. évi október hó 20. (huszadik) napján, délután 3 órakor tartandó nyilvános árverés utján bérbeadni fogja.

Az árverési feltételek a községházán a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Moson, 1923. évi szeptember 19-én.

Az elöljáróság.

FROHNER JÓZSEF R. T.
BUDAPEST—BUDAFOK

TELEFON BUDAFOK 42
Pincészet: BUDAFOK

GUSY Coctail Vermouth Gin Whisky

Vendéglői, kávéházi berendezéseket legmagasabb árban **vesz** és legjutányosabban **elad BRAUN GYULA**
Budapest, VII., Sip-u. 14. — Telefon: József 122—97

GSCHWINDT-féle R.T.
BUDAPEST · BUDAFOK · NAGYKŐRÖS
Felhivja a t. fogyasztóközönség figyelmét elsőrangu **rumgyártmányaira, zamatos gyümölcspárlataira,** valamint a legismertebb külföldi gyártmányokkal teljesen egyenrangu, kiválóan finom **cognac és likőrkülönlegességeire.**

HERCEG WINDISGRÄTZ LAJOS
borpincészetei és Tokaj Bortermelők Társ. Részvénytársaság
Központi iroda: BUDAPEST IV. KER., VÁCZI-UTCA 27—33
Telefonszám : : : : 56—20
Sárospatak
Tokaj
Budafok

PALUGYAY ·PEZSGÖ·

Ha eladó
vendéglője, szállodája vagy kávéháza van, vagy
ha venni akar
hirdesse azt
a Vendéglősök Lapjában.

MÓRI BOROK!
Magyar fajbor különlegességek! Zöldfehér, Ezerjó, Rizling, Muskotály 13 százalékon felül. Árajánlattal készséggel szolgál **Steiner Fülöp** bizományos, MÓR, (Fehér-megye.) — Alapitva 1899

Glancz Sámuel
Hungária Bank Exportborosztálya
Budapest, V. kerület, Rudolf-rakpart 1. szám. (Tud. Akadémia épületében) Telefon: Iroda 190-19, lakás 157-69
Saját termésü és egyéb fajborok. — Legnagyobb választék, legolcsóbb árak. — Nagyban és kicsinyben. — Szőlőtelepek: Soltvadkert, Borota, Dzsidapuszta, Szentendre, Mérgespuszta.

Orbán Jakab
Budapest, IV., Szerb-utca 9.
Kávéházi és vendéglői berendezések. — Aluminium és ónacél evőeszközök.
Wellner alpacca és alpaccaezüst evőeszközök.

Bárminő gyártmányu **szürők javitása**
Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javitása.
FRANK és BERGER Budapest. - Iroda: VIII., Bezerédy-u. 3. szám. Telefon: József 74—05. — Gyár: X. ker., Liget-utca 22. szám. Telefon: József 60—69

Püspöki uradalmi borpince r. t. Vác
központi iroda: Budapest V. Zrinyi-u. 7.

KRISTÁLY ÁSVÁNYVIZ SZENT LUKÁCS-FÜRDŐ, BUDAPEST III. Zsigmond-u. 25-27. Telefon: 43-90

Gutenberg-nyomda Steiner Károly, Budapest, VIII. kerület, Vig-utca 15. szám. — Telefon: József 50—73

XXXIX. évfolyam. 20. szám. 1923. október 20.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta 2-szer 5. és 20-án Előfizetési díj félévre 20.000 korona. — Jugoszláviában évi 200 dinár. Romániában évi 400 lei.

Alapitotta IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Tüzoltó-utca 15.

A hazai vendéglősök, szállodások, kávések érdekeit felkaroló szaklap

Hatóságaink

nemtörődömségét kellett felpanaszolnia legutóbbi nagygyülésünk egyik szónokának, a magyar vendéglősipar egyik reményteljes büszkeségének, aki méltatlankodva fakadt ki azért, hogy a mi iparunk ügyeiben „illetékes" hatóságok meghivás dacára nem tüntettek ki bennünket jelenlétükkel.

Eltekintve az udvariassági szempontoktól, a meghivás célja az volt, hogy az egész rokonszakma legjobb szakembereinek előadásában ismertessük azokat a végzetes eredményeket és okokat, amelyekben iparunk pusztulása megvilágitható.

Annyit kérvényeztünk, deputációztunk, feliratoztunk már, hogy beleunhattunk az eredménytelen irogatásba és instanciázásba es nem időtöltő demonstráció hozott össze bennünket egy gyülés keretében, hanem a parancsoló szükség okainak egész légiója.

Mig a politika uralkodó elvei a termelés érdekeit szemmelláthatóan szolgálják intézményekben, addig iparunk oly speciális terhek alatt nyög, amelyek más ágazatokat nem is érintenek.

A jogszolgáltatás gépezete pedig a helyett, hogy az egyoldalu megszoritás korlátait lebontani igyekeznék, rendőri és szakértelem nélküli beavatkozásokkal sanyargatja anyagi erőinket.

Csupán a hatóságok belátását akartuk kiprovokálni és szakszerü, a számok csalhatlan bizonyitó erejével támogatott előadásban kivántuk az illetékesek előtt feltárni a képet, és felhivni a felelősség érzetét, amelynek iparunk pusztulását kötelessége meggátolni.

A sokat hánytorgatott együttmüködés, összefogás, reorganizáció kortesprogrammjával évek óta tele van a közélet és kiveszik a hit a földi gondviselés iránt.

Egy nagy közteherviselő iparág gondterhelt tanácskozásánál nem láttuk képviselve az Árvizsgáló Bizottságot, a közélelmezési és gazdasági, ipari stb. hatóságok képviselőit, de a legkisebb bérmozgalom tárgyalására összeszalad a fél rendőrség és fele szakminiszterium.

Hiszen igy is jó! Legalább tanulhat a magyar vendéglős, szállodás és kávésipar ebből a tüntető mellőzésből is valamit.

Ne feledjük el, hogy teljesen magunkra vagyunk hagyatva!

Tanuljuk meg, hogy kiktől nem kell és nem szabad megértést, kiméletet, belátást várni!

Tanuljuk meg, hogy olyan világban élünk, amelyet nem érdekel egy iparág és a benne kenyérkeresők sorsa.

Ne higyjünk többé a hordónak, amelynek tetejéről habzó szájjal kiabáltak az ország ujjászületése után!

Ma, a politikai „catch as catch can" mutatványok idején fontosabb az, hogy üzleteinkből „bankok" legyenek, munkásaink kivándoroljanak, koldusok, vagy bünösökké váljanak.

Tanuljuk meg, hogy milyen ne legyen az ujjáépitő politika.

Minek is a szép étterem, fehér abrosz, jó szálloda? Elég, ha egy darab szalonnát eszünk kézből, rá fél decit a csapszékben, aludni pedig lehet épugy a parlamentben, mint a pályaudvarokon!

A Magyar Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Szövetsége 1923. november 6-án — kedden délelőtt 10 órakor tartja XXIII. évi rendes közgyülését a Royal szálló fehér termében VII., Erzsébet-körut 45. Kérjük a vidéki kartársakat akik a közgyülésen részt akarnak venni, a kellő szállodai elhelyezés végett szándékukat az elnökségnek kellő időben jelentsék be.

A Szállodások, Vendéglősök, Kávések, Pincérek és Kávéssegédek Országos Nyugdij Egyesülete 1923. november 6-án délelőtt 9 órakor tartja XXVI. évi rendes közgyülését a Royal szálló fehér termében (VII., Erzsébet-körut 45.)

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés, Budapest, X. Kőbánya

Telefon: József 59—78

Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe

Telefon: József 59—78

SALZER J. Telefon: J. 101—30 Iroda és raktár: Alapitási év 1887
Budapest, IV. Ferenc József-rakpart 15.
Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. — Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, sütemény hüvelyek, modern szervirozássoz papirszalvéták és papirabroszokat. — **SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15**

A külföldieknek,

— eltekintve a valutakülönbözet előnyeitől, — nálunk mindig jó dolguk volt. A magyar vendégszeretet hire nem ok nélkül terjedt el az egész földkerekségen.

Büszke volt az, aki egy németet, olaszt, pláne franciát, vagy angolt látott vendégül, körülhordta a pesti látványosságokon és valósággal tömte bele mindazt, ami jót a magyar konyha és pince csak produkálni képes.

A külföldiek hivatalos fogadtatásairól el nem maradhatott a dus bankett. Miniszteréink, kaszinóink, fővárosunk olyan ebédeket, vacsorákat adtak, hogy arról szájtátva beszéltek a hires Nyugat jövevényei.

Mindennemü tanulmányutas, szórakozó, világlátó vendég, üzletember, kereskedelmi utazó, aki eleinte félt az itteni belviszonyok rossz hireitől és azt hitte, hogy a budapesti főpolgármester karikás ostorral, 13 rétü lobogásban szőrén ülte csikón sétál a hivatalába, — szivesen, örömmel jött hozzánk később, megismervén pazar konyháju éttermeinket, fényes kávéházainkat, olcsó árainkat, hires szállodáinkat.

Hogy a külföldi urak bőkezüség dolgában miként vélekednek, arról pincéreink tudnának beszélni.

A magyar ember pedig, ha külföldre vetődött, aligha tapasztalta az idegen házigazda vendégszeretetét, de hiszen a természete is olyan, hogy adni szivesen ad, de el nem fogad ingyen semmit. Az osztrák, a svájci, francia, olasz fürdők, szállók valósággal körültáncolták a magyar vendéget, mert bőkezü, sokat költekező és gavallér hirben állottunk.

Később aztán egyet fordult a világ, végigsepert rajtunk a háboru és pénzünk romlása miatt csak a sokmilliós emberek juthatnak ma már idegen országok földjeire.

A külföldi vendégek értékesebb része, amely tanulmányi vagy szórakozó utazásokra szánta magát, elkerült bennünket a külföldi sajtóban rólunk elhintett és fáradhatatlanul terjesztett rablóvilág hirei miatt és az idegen diplomáciai, vagy katonai ellenőrző közegeken kivül siberhad, kereskedelmi martalócok serege ömlött be hozzánk. a leromlott valutáju országokat ellepték a pénz és export kétes exisztenciáiai, felvirradt a kokottoknak és mulatóknak, kártyaszobáknak.

Egyedül a német nép igyekezett visszaverni a száskahadat és a külföldiek vásárlásainak megdrágitásával igyekezett megvédeni termelvényeit az olcsó áron való kotyavetyéléstől. a volt szövetségesek polgárai utlevéligazolás mellett nem fizettek többet, de a jó valutáju külföld számára drágább lett a piac. Az idegenforgalmi adókon kivül az egyes vásárlás, a szállodai és penziói számlák árai ugyancsak magasabbak voltak és igy elkerülték azt, hogy a külföldiek költekezése a belföld számára is általános áremeléssel járjon.

Ismert dolog az, hogy a jobb valuták számára nálunk ugyszólván ingyenes az élet. Nevetve fogadják a felszámitott árakat, mert az ő pénzükben bagatellszámba megy az az összeg, amelyért itt meg lehet élni és vásárolni. Összevesznek minden lehetőt, amit nem lehet elvinni, az csempészkézre kerül. Idejönnek rossz ruhákban, felöltöznek nálunk tetőtől-talpig, semmi sem drága nekik, mert számukra mi vagyunk a legolcsóbb üzlet. Főleg az utódállamok kereskedői, vigécei és egyéb „gazdasági és kereskedelmi tényezői" szerencséltetnek bennünket és nevetnek naiv árainkon.

Oktalanságnak bizonyitéka az, hogy ezek számára nem arányositunk békekoronákbaz, hiszen ha viszonosságról volna szó, a mi külföldre jutott hazánkfia a belföldi árak sokszorosát éli fel egy-egy utjánál és épen ezért kellene nekünk is arra az álláspontra helyezkedni, — mint a németek — hogy nálunk se éljen ingyen az idegen ember.

A szállodák és penziók részére csakugyan tettek felettes hatóságaink némi okszerü engedményt, amennyiben a gyenge valutáju külföldiek 50 százaléka, a jobb pénzüek pedig 100 százalék felárat fizetnek, de *csupán a lakásért.*

A napi ellátás, vagyis az éttermi kiszolgálás árait már nem engedték az idegenek számára felemelni, sőt megesett az a fura dolog is, hogy az egyik K . . . i szállótulajdonost uzsorabirósági eljárás alá vonták azért, mert a szokol és lei nagyhangu urainak az étkezés árait is 100 százalékkal felemelte.

Ideje lenne ezt a kérdést rendezés alá vonni, már csak az egyöntetü eljárás érdekében is. Fővárosunk szemfüles kalkulátorai ugyanis jobban kiszámitották a jóvaluták teherbirását és a kórházi ápolás és ellátás dijait a külföldi betegek részére 100—300 százalékig emelték fel.

Ha figyelembe vesszük azt, hogy itt betegek-

Aranyéremmel kitüntetve. **Hirschfeld Dániel és fia bornagykereskedők** Telefonszám: J. 21—43
Központi irodák és városi pincék:
Budapest, VII., Dohány-utca 71. (Bejárat a Szövetség-utcából)
Állandó raktár mindenfajta kitünő uj és ó borokból. Borpincék: **Kiskőrös—Budafok.**

KATZKY lakatos, motor- és gépipari részvénytársaság, Budapest
Takaréktüzhelyek minden kivitelben.
Iroda és mintaraktár: VI. Andrássy-ut 54. Telefon: 22—78 — Gyártelep: VII. ker., Angol-utca 8—10. Telefon: József 96—74
Vendéglők és kávéházakrészére különleges kivitelben!

ről, kórházról, emberbaráti szempontokról van szó, — és a főváros még sem feledkezik meg az üzleti szempontokról, — miért nem szabad akkor az iparnak is felszámitani az idegen zseb mértékéhez képest az itteni fogyasztás árait?

A mi külföldi vendégeink nagyrésze „diplomata" és ellenőrző közeg, akiknek nagy része a mi terhünkre él itt. A nyugati hatalmak tisztjeinek kutyamosói magyar pénzből nagyobb fizetést élveznek, mint bármelyik tábornoknak! Ententebeli urak dőzsölnek a mulatokban és foglalják el olcsó áron szobáinkat, asztalainkat. A külföldi vállalkozás és tőke „beáramlása" cimén itt élősködő fezőrök, siberek, gründolók, exportőrök egész hada él a nyakunkon — ezeket védik az árvizsgálók és az uzsorabirósági rendeletek?

Ha a fővárosnak jog adatott arra, hogy ápolási és ellátási dijait felemelte a külföldiek számára és ez ellen nem volt szava az O.K.Á.B.-nak, mi se legyünk mostoha gyerekek és ostoba kiszolgáltottjai az idegen száskák mohó étvágyának.

A magyar vendégszeretet nem szólhat a mai idegenforgalom 90 százalékának majdnem ingyenes eltartása mellett!

Rendkivül közgyülésünk

. hó 5-én folyt le a kávémérők ipartársulata és a cukrásziparteslület részvételével, a szokott érdekképviseletek érdeklődése és a legilletékesebb hatóságok tüntető távolléte mellett.

Az a rettenetes gazdasági hanyatlás, amely a rokonszakmák terén tapasztalható, közös eendők megbeszélésére és együttes fellépésre készette az érintett szakköröket és abban a reményben ültek össze. hogy még egy lehetőség keretein belül feltárják az összhatóságok előtt a bajokat, megjelölvén azok elháritásának módját és eszközeit. — egyuttal pedig a felelősséget magukról elháritják.

Keszey Vince a jelenlévők és a sajtó fokozott figyelmét kéri fel.

Reiner Mór a kávések csatlakozását jelenti be és a hatóságok megértését kéri.

Walter Károly főtitkár részletesen feltárja a rokonszakmák tarthatlan helyzetét, ennek okait és a pusztulása méreteit. Kifogásolja a sulyos közterhek, közvetett adók mellett való hatósági zaklatás rendszerességét, az italmérési jogositványok tényuri kezelését, az ipar gyakorlásának folytonos intézményes megakasztását, az ármegállapitásokat, a szakértelem hiányát a hatósági intézkedésekben, az O.K.Á.B. fungálását, az uzsorabirósági itélkezések szigorát, az itéletek sulyos magánjogi következményeit és beterjeszti a határozati javaslatot.

Gundel Károly kifakad az illetékes hatóságok távolléte miatt és feltárja iparunk alárendelt helyzetét, speciális terheit. Élesen birálja az adóügyi hatóságok erőszakos törvénymagyarázatát és jogorvoslati tevékenységének késedelmeit. Az árdrágitás jogi fogalmának kérvényes meghatározását sürgeti, mert ma e téren jogbizonytalanságot lát.

Losonczi Gusztáv szakemberek bevonását kéri az árvizsgálathoz.

Várady Gyula a szállodai beszállások anomáliáit ismerteti és előadja, hogy a katonai elszállásolások dija még sok helyen kifizetetlen, noha nevetségesen csekély összeg. Az ipar lejáratásában az is egyik főtényező.

Mészáros Győző a közvetett adók sokféle fajainak beszedésével, könyvelésével járó oktalan megterhelés elháritását kivánja.

Szabó Jenő az étlapok rendőri vizsgálatainak módját ismerteti és rámutat, hogy a kisüzemben nincs idő a luxusbárcák kezelésére a kifogásolja a családtagok és személyzet étkezéseért szedett forgalmi adót, amely alól a kantinok mentesek.

Tarján Vilmos a békeidők kávéházainak emlékét idézi fel és az ipar pusztulását az árak kötöttségében látja.

Fehér Ferenc a forgalmi adórendszer helytelen kivetésében.

Grosz Ödön a klubok elszaporodásában lát pusztitó okot.

A gyülés elfogadta az alábbi határozatai javaslatot:

Kérjük:

a) pénzügyminiszter ur önagyméltóságától:

1. Állapitsa meg, hol kezdődik a súlyosabb beszámitás alá eső árdrágitás, amely miatt az italmérési engedély elvonandó.

2. Törülje el a bor értékhatárát.

3. Mentse fel iparunkat a családtagok és alkalmazottak élelmezése után fizentendő forgalmi adó lerovásának kötelezettsége alól.

4. Az 1921. évi IV. t. c. 3. §-ának 3. bekezdése 1 pontjának módositását és a kebelbeli miniszteri rendelet visszavonását.

5. Rendeleti uton hatályon kivül helyezését a megfelelő hatósági szervek által kért előlegek szedésére vonatkozó intézkedésnek.

6. A valorizált adó befizetésére megszabott határidő meghosszabbitását.

7. Az adóügyi utmutató és ellenőrző hivatal ellen beadott kérelmek gyors orvoslását.

8. Hogy a pótrészedés elrendelésénél mentesitse a szabad forgalomba átment készleteket.

9. Hogy ne engedélyezzen uj adók szervezését és hogy ne engedje, hogy azok visszaható erejüek legyenek.

Szent-Margitszigeti „PALATINUS" ásványviz Szent-Margitsziget Rendelő telefon: 36-52

Vendéglősök és kávések figyelmébe!

Unger

edényháza Király-utca 43. szám.

LEGOLCSÓBBAN SZÁLLIT:

zománcedény	evőeszközök
porcellánáru	tálcák
üvegáru	kannák
háztartási gépek	ürmértékek stb.

Személyes megtekintést kérek vételkötelezettség nélkül!

10. Ne engedélyezze, hogy a város által behozott uj adók jóváhagyás előtt beszedhetők legyenek.

11. Mentesitse a zsemlyét és kenyeret a fényüzési adó alól.

b) A Kereskedelemügyminiszter ur önagyméltóságától:

1. Fogadja el a Budapest kereskedelmi és iparkamara javaslatát, mely szerint az O.K.Á.B. mint ilyen szünjön meg a alakitassék a kereskedelmi és iparkamara kebelében az ipari és kereskedelmi érdekeltségek bevonásával ármegállapitó bizottság.

2. A szállodai szavatosságnak fix összegben leendő megállapitását.

c) Az Igazságügyminiszter ur önagyméltóságától:

1. Névtelen feljelentések figyelembevételét tiltsa meg s csak a fogyasztóközönség köréből érkezett és névvel ellátott feljelentésre legyen uzsorabirósági eljárás indítható.

2. Az alaptalan feljelentők vonassanak kártéritésre.

3. Eszközöljön ki amnesztiát a nem sulyosabb beszámitás alá eső árdrágitás miatt elitéltek részére a Kormányzó Őfőméltóságától.

d) A Népjóléti miniszter ur önagyméltóságától:

1. Vonja vissza azon rendeletét, melyszerint az árdrágitásért elitéltek üzlethelyiségei elrekirálhatók.

2. Rendelje el, hogy szálloda, vendéglő vagy kávéházi helyiség lakbérspekuláció céljából más célre átadható ne legyen.

3. A lakásrendelet tárgyalásához hivja meg a két ipartestületet, ugy a kávések, valamint a szállodások és vendéglősök ipartestületét.

e) A Belügyminiszter ur önagyméltóságától:

Könnyitse meg a honosság igazolásának eljárását.

f) A Honvédelmi miniszter ur önagyságától:

Szüntesse be a katonatiszteknek szállodai beszállásolását és tegye azt közteherré, melyet a város (község) lakói egyenlő mértékben viseljenek.

g) A fővárostól:

1. A közüzemi dijakat ne emeljék visszamenőleg.

2. Ne kérjen közüzemi előlegeket.

3. Módositsa az érvényben levő pezsgő, vigalmiadó stb. szabályzatot az érdekeltek bevonásával.

A vizet ipari fogyasztásnak és ne háztartási fogyasztásnak minősitse.

Az ipari fogyasztó ne fizesse a nagyfogyasztó részére megállapitott tarifa alapján a közüzemi szolgáltatásokat drágábban, mint a kisfogyasztó.

A kereseti adótételek ujabb módositása

A m. kir. pénzügyminiszter 134.811 sz. rendeletével a szolgálati illetmények után járó általános kereseti adótételeket 1923. október 1-én életbelépő hatállyal olyképpen módositotta, hogy az eddigi 22,500 koronás, valamint a havi 90,000 határadótételt heti 45,000 koronára, illetve havi 180,000 koronára felemelte. Nem tartozik tehát október 1-től általános kereseti adó alá a megadóztatandó összes jövedelem abban az esetben, ha az hetenként 45,000 koronát, illetve havonként 180,000 koronát nem halad meg.

Az általános kereseti adó tétele a végrehajtási utasitásnak 7., 8., és 9. §-aiban felsorolt jövede-

Gedeon Testvérek bornagykereskedők Budapest

Mintapincék: VII., Munkás-utca 3. sz. Telefonszám: József 24—89 **Pincészet: Budafokon.** Városi iroda: Szövetség-utca 9. szám Telefon: József 15-46 és József 14-30

Állandó nagy raktár mindenfajta legkitünőbb uj és ó borokból

lemforrásokból (nevezetesen a szolgálati munkabér-viszonyból, a járadékokból vagy járadékszerü visszatérő szolgáltatásokból) származó jövedelem után:

a) ha a jövedelem hetenként 45,000 koronát meghalad,

felül		havi			
45,000	koronán	50,000	koronáig	100	korona
50,000	„	60,000	„	240	„
60,000	„	70,000	„	400	„
70,000	„	80,000	„	600	„
80,000	„	90.000	„	900	„
90,000	„	100,000	„	1,200	„
100,000	„	110,000	„	1,600	„
110,000	„	120,000	„	2,000	„
120,000	„	130,000	„	2,400	„
130,000	„	140,000	„	3,000	„
140,000	„	150.000	„	3,600	„
150,000	„	160,000	„	4,500	kor. stb.

b) ha a jövedelem havonként 180,000 koronát meghalad,

felül		havi			
180,000	koronán	200,000	koronáig	400	korona
200,000	„	220,000	„	700	„
220,000	„	240,000	„	1,000	„
240,000	„	260,000	„	1,300	„
260,000	„	280,000	„	1,600	„
280,000	„	300,000	„	2,000	„
300,000	„	320,000	„	2,500	„
320,000	„	340,000	„	3,000	„
340,000	„	360,000	„	3,600	„
360,000	„	380,000	„	4,200	„
380,000	„	400,000	„	4,800	„
400,000	„	420,000	„	5,500	„
420,000	„	440,000	„	6,200	„
440,000	„	460,000	„	7,000	„
460,000	„	480,000	„	8,000	„
480,000	„	500,000	„	9,000	„
500,000	„	520,000	„	10,000	kor. stb

A magasabb heti, illetve havi fizetésekre vonatkozó skála a hivatalos lap szept. 27-iki számában található.

Ha eladó
vendéglője, szállodája vagy kávéháza van, vagy
ha venni akar
hirdesse azt
a Vendéglősök Lapjában.

BORHENGEREK Bálint Andor
Budapest, IV., Molnár-utca 10. Telefon J. 13-80

Eladó saját termésü lepincézetes 3-szor fejtett 55 Hl édes rizling, 45 Hl édeskés csaszla, ezerjó borom megtekinthető pincémben, **Szánthó Mihálynál,** Keczel II/4.

Okleveles tanitónő polgárista magántanulók előkészitését, korrepetálást vállal, ellátásért, ebédért is tanit. Levelet: „Gyakorlott tanerő" jeligére a kiadóhivatalba.

MI UJSÁG?

Bezárták az egyik régi, legnevezetesebb, a Koronaőr-utcai Politischer Greisler vendéglőt. A gesztenyefás udvaru, földszintes házat a Kereskedelmi bank megvette kétszázmillió koronáért s most lebontatja a hires budai kocsmát, amelynek a helyén tisztviselői részére épittet hatalmas nagy bérpalotát.

Vendéglősvacsorák. A vendéglősök vacsorái minden alkalommal pénteken este 8 órakor a következő helyeken lesznek: október 26-án Pannonia szálló étterem (VII., Rákóczy-ut 5), november 9-én Kurcz János urnál (Keleti pályaudvar étterem), november 23-án Kolossa Viktor urnál (Nyugati p. u. étterem).

Jóbarátok a uzsonnájukat a következő helyeken tartják meg, minden szerdán délután 4 órakor: 1923. Október 24-én Gregorics Simon vendéglőjében VIII. Népszinház-utca 23. 31-én Fazekas Ferenc vendéglőjében IX, Mester-utca 54. A „Jóbarátok" uzsonnáján szivesen látjuk az uj kartársakat is.

A Gundel János és id. Kommer Ferenc emlékét ápoló asztaltársaság minden pénteken délelőtt 11 órakor összejövetelt tart az alábbi helyeken: 1923. október 26-án Imperial nagyszálló pincehelyisége Ehm János VII., Rákóczi-ut 90), november 2-án Schmidt (Klein) (IX. Ranolder-u. 5), november 9-én Rettinger Márton (I., Horthy Miklós-ut 14, november 16-án Bandl Ferenc (VIII. József-körut 46), november 23-án Dökker Ferenc (VI., Berlini-tér 1), november 30-án Holub Rezső vendéglős (IV., Kuria-utca 2. Veres Pálné-utca sarok december 7-én Élő József (VII., Thököly-ut 4), december 14-én Bleicher Márton (I., Gellérthegy-utca 3), december 21-én Malosik Ferenc (VII. ker., Népszinház-utca 15), december 25-én Kommer Ferenc (IV., Türr István-utca 5).

A főzelék feltéttel. Az élelmiszerek árainak jelentékeny emelkedése miatt az Árvizsgáló Bizottság hozzájárult a leves és a feltétes főzelék árának mérsékelt emeléséhez. Az uj árak a következők: Leves az eddigi 140 korona helyett 160 korona, fényüzési adóval 170 korona. Főzelék feltéttel az eddigi 1200 korona helyett 1400 korona, olyan helyen, ahol luxusadót is számitanak, 1500 korona.

A család és az alkalmazottak ellátása után fizetendő forgalmi adó. A m. kir. adóügyi utmutató és ellenőrző hivatal az 1923. október hónapra a családtagok és főbb alkalmazottak után naponkint és fejenkint 5520 korona, a többi alkalmazott után naponkint és fejenkint 3816 koronában állapitotta meg azon általányösszeget, amely után a 3 százalék forgalmiadó lerovandó.

Háborus kötvényekkel is lehet adót fizetni. A székesfővárosi adófelügyelőség a közönséggel a következőket közli: Az 1922—23. évekre kivetett jövedelem- és vagyonadóra vonatkozó rendeletek értelmében nosztrifikálás, vagy nosztri-

fikált saját jegyzésü háborus magyar államadóssági cimletekkel is fizethető. A cimletek 20 százalékkal csökkent névértékben számoltatnak el és a lerovás 1933. október végéig teljesithető. Figyelmeztetik az adózó közönséget, hogy azok, akik ilyen módon akarják tartozásukat egészben vagy részben leróni, saját érdekükben cselekednek, ha az adószámviteli osztályban mielőbb jelentkeznek és mentesitik magukat az okvetlenül előálló torlódás elkerülhetetlen kellemetlenségeitől.

Exportkedvezményt kapott a hagyma. A mult év végén a magas vasuti fuvardijak miatt Makón a Marosba dobták az elrothadt hagymákat, erre a kormány nagy későn, februárban adta meg az olcsó fuvardijkedvezményt a hagyma kivitelképességének fokozása érdekében. Az elkésett intézkedés nem sokat használhatott már. Okulva ezeken a tapasztalatokon, a kedvezményes fuvardijakat már most hirdetik a vasutak. Eszerint azok a vörös- és fokhagymaküldemények, amelyek az ország nyugati és északi határállomásain keresztül való szállitásra vannak föladva, olcsó fuvardijat fizetnek, amely az *A* osztálynak 20 százalékkal megröviditett dijtételében áll. Hiánya azonban az intézkedésnek az, hogy a Budapestre és a többi fogyasztóközpontokba feladott áru ezt a mérséklést nem élvezi.

A sertéskivitel miatt emelkednek a zsirárak. A kormány, mint ismeretes, meghallgatta a gazdák kérését és lehetővé tette a sertésexportot. A gazdaérdekeltség hónapokon keresztül minden követ megmozgatott, hogy sertéseit külföldre szállithassa. Most végre sikerrel járt akciójuk, mert a kormány október hónapra 2500 sertés exportálását engedélyezte. A földmivelésügyi miniszteriumnak ez a lépése sulyosan fogja éreztetni hatását Magyarország zsirellátásánál. A fokozott sertéskivitel miatt a jövő hetekben ugyanis matematikai pontossággal fog a zsir ára emelkedni. A sertésnagyvágó cégek természetes rossz szemmel nézik a gazdáknak adott kedvezményt és minden lehetőt elkövetnek, hogy ellensulyozzák a gazdák kiviteli akcióját. A Hitelbank vállalata, a Sertésnagyvágó Rt. amerikaiakkal folytat tárgyalást, hogy Amerikából exportáljanak zsirt. Amerikában ugyanis olyan nagy zsirkészletek vannak, hogy azoknak piacradobása magával rántotta volna a zsirárakat is. A legnagyobb amerikai zsirtröszt, az Armouth Swift-féle, elhatározta, hogy a készleteknek csak hatvan százalékát adja el Amerikában, negyven százalékot pedig a belföldi áraknál husz százalékkal olcsóbban külföldre exportál, nehogy Amerikában a zsirárak nagyobb mértékben ellanyhuljanak. A Hitelbank ezt a kedvező konjunkturát akarja kihasználni és az exportált sertésekért amerikai zsirt akar vásárolni. A Sertésnagyvágó Rt. már meg is állapodott a kormánnyal az amerikai zsircsere ügyében. A Swift-koncern bécsi megbizottjával pedig megkötötte az üzletet, hogy minden kiló élő sertésért egy kiló amerikai zsirt kap a vállalat.

A legnagyobb borravaló. A magyarországi pincérek, portások, szobalányok körében, ahol a borravaló szokásos, különös rekordot ért el egy szegedi portás, akiről kétségtelenül meg lehet állapitani, hogy ő kapta a legnagyobb borravalót, amely összegben kifejezve kerek ötven millió. Az a nyájas idegen, akit ő szolgált ki és aki a napokban utazott el Szegedről, csakugy könnyedén dobta oda neki ezeket a milliókat, mintha csak néhány koronáról tett volna szó. Ami a portást illeti, annak egyszerüen tátva maradt a szája s alig tudott hova lenni a meglepetéstől, mert hiszen legmerészebb álmában sem mert volna ilyen borravalóra gondolni. Később azonban, amikor az ötven milliót már jónéhányszor megolvasta és megállapitotta, hogy abból semmi sem hiányzik, öröme kissé lehanyatlott, tisztában jövén avval, hogy ez a sok pénz — német márkából áll. Ám, ha ez az ötven millió márka nem tulságosan nagy is borravalónak, annyi kétségtelen, hogy a szegedi portás minden társa között vezet, mert ennyi milliót egyik kollégája sem kapott.

A Kőbányai Polgári Serfőző és Szent István Tápszermüvek R.-T. folyó hó 15-én megtartott rendkivüli közgyülése a részvénytőkének 82,500.000 koronáról 123,750.000 koronára való felemelését határozta el. E célból 41,250 darab uj részvény kerül kibocsátásra, amely teljes részvénymennyiségre az elővételi jog 2 : 1 arányban a régi részvényeseknek biztositatik. Az elővételi jog folyó évi október hó 16-tól október hó 27-ig bezárólag részvényenként nettó 100,000 korona lefizetése ellenében a Magyar Általános Hitelbanknál és a társaság pénztáránál gyakorolható.

Árverési hirdetmény.

Bölcske község nagyvendéglő épülete folyó évi október hó 27-én délután 2 órakor nyilvános árverésen örökáron eladó.

Előljáróság.

A házbéreket a novemberinek hétszeresére emelik föl

Az 1917-es alapbér 360-szorosa az uj házbér és 900-szorosa az uj boltbér. — A fölemelt béreket három egyenlő részletben kell fizetni. — A nagylakások felmondása.

Az alábbiakban ismertetjük a minisztertanács által elfogadott lakásrendelet főbb intézkedéseit:

A közüzemi dijak továbbra is bennmaradnak a bruttó lakbérekben, amelyet a minisztertanács 1923. évi november hó 1-től esedékes hatállyal, az ekkorra kontemplált bér hatszorosában, vagyis az 1917-es alapbér 360-szorosában állapitott meg. Eszerint tehát november 1-én hétszer annyi házbért kell fizetni, mint amennyi fizetendő lett volna e napon, ha az uj lakbérrendelet meg nem jelenik. A november 1-én esedékes házbér azonban nem fizetendő egy összegben, hanem három egyenlő részletben, a bérnegyed három hónapjának, azaz november, december, január havának 1-én.

A boltbéreket a 2222. számu rendeletben megállapitott és november 1-én esedékes 1917-es alapbér 450-szeresének 6-szorosában, tehát az 1917-es alapbér 900-szorosában állapitotta meg a minisztertanács.

A bérek évnegyedenként a megelőző bérösszeg 20 százalékával emelkednek. Gondoskodás történt a rendeletben arról is, hogy a koronának, mint fizetőeszköznek esetleges ingadozása ne tegyen szükségessé ujabb rendeletszerü intézkedést, hanem az itt megállapitott bérösszegek automatikusan kövessék a korona ingadozását. A kulcsot erre nézve a pénzügyminisztérium fogja megcsinálni. Alapul a vámfelpénzt veszi, amelynek mostani kulcsa a korona 3800-szorosa. Amennyiben ez a 3800-as szám emelkednék, ugy ez mutatja a korona változását és ehhez igazodik a lakbér.

Az uj rendelet megváltoztatja a szabadforgalomra vonatkozó eddigi intézkedéseket is, mert a hatszobás és ennél nagyobb lakások csak 1924. május 1-én mondhatók fel, november 1-i hatállyal. A bérlő azonban megtarthatja ezt a lakást is, ha a szabadforgalomba kerülés időpontjában esedékes bér háromszorosát felajánlja a háztulajdonosnak. Ha a bérlő csak a lakás egy részét akarja megtartani, a rendelet jogot biztosit a lakónak arra, hogy az addig birt nagy lakásának egy összefüggő részét megtarthassa, a többi összefüggő részt pedig visszabocsátja a háztulajdonosnak, aki azt köteles visszavenni. Az igy a bérlő birtokában maradandó összezsugorodott lakásrész bére az egész lakás akkor esedékes bére háromszorosának a megtartott lakásrészhez viszonyitott része lesz.

Az üzlethelyiségek szabad forgalmára vonatkozó döntést a minisztertanács a kereskedelmi, pénzügyi és népjóléti miniszterekre bizta.

Az albérletbe adott lakrészek száma meg fog szaporodni, mert a felszökő bérek kényszeriteni fogják a főbérlőket, hogy egyes lakrészeiket bérbeadják. Ezzel remélhetőleg egészséges kereseti és kinálati viszonyok alakulnak ki, melyek kedvezőleg fognak hatni az albérleti összegek egészséges kialakulására.

A rendeletet a drágasági bizottság elé viszem. Sürgősen letárgyaltatom a székesfővárossal, azután a rendelet megjelenik a hivatalos lapban. Hogy november 1-e nagyon közel van, az nem fontos, még pedig azért, mert hiszen az uj rendelet értelmében november 1-én nem fizetendő az egész negyedévi házbér, hanem a házbért három egyenlő részben lehet havonta lefizetni. A drágasági bizottság legutóbbi határozata csak a helyzet nem ismeréséből származhatott. Én nem terjeszthettem a lakbérrendeletet a drágasági bizottság legutóbbi ülése elé, mert hiszen a minisztertanács akkor még nem tárgyalta le a rendeletet. Másrészt megfeledkeztek a drágasági bizottság tagjai arról, hogy a közüzemi dijakat a főváros az utóbbi időben annyira felemelte, hogy már az augusztusi házbérek sem állottak arányban a közüzemi dijak összegeivel.

Nem áll az, hogy teljes valorizációt vettük alapul, mert mint a rendeletből látható, inkább százalékos emelkedés áll be. Szükség van erre azért is, hogy a lakások felszabadulása idején a szabadforgalomban elérhető árak és az akkor fizetendő bérek között ne legyen óriási különbség. Ha a mai házbéreket merevitem meg, akkor a szabadforgalomban fizetendő bér és az egy nappal előbb fizetendő megállapitott bér között lehetetlen differenciák lennének.

Sajnos, az a baj, hogy az előző kormányok megkötötték ugyan a lakásforgalmat, azonban nem gondoskodtak semmiféle emelésről. A gazdasági helyzet ma az, hogy minden áru az aranyparitás felé törekszik vagy esetleg azt meg is haladja, csak a lakbér maradt mozdulatlanul. Ez gazdaságilag is olyan lehetetlen helyzet, amin természetszerüen változtatni kellett.

A Háztulajdonosok Orsz. Szövetségének egyik tényezője az uj lakbértervezetről ezeket mondotta:

— Lakáskérdésnek egyik szinte állandóan felszinen levő részletkérdése, a lakbérrendezés ügye, ma egy lépéssel közelebb jutott a megoldáshoz. A kormányok állandóan foglalkoztak ezzel a kérdéssel, átmeneti rendezések történtek is, de közmegelégedésre a kérdést rendezni nem sikerült és ma is az a helyzet még, hogy egy háromszobás lakásnak egy napra eső bére annyit sem tesz ki, mint egy villamosjegynek az ára.

—

Ujabb drágasági hullám fog megkezdődni.

A piac rendszerint minden eseményt, amit megtud, előre eszkomptál. A házbéremelésnek hire akkora ijedelmet okozott mindjárt az első napon, hogy az árukinálat az egész vonalon megakadt. Mától kezdve a kirakatok uj rendezés alá fognak kerülni. A város lakosságának tehát nemcsak az a baja e házbéremelésnél, hogy több házbért kell fizetnie, sőt most már szervesen kiépitve, évnegyedről-évnegyedre több házbér fogja terhelni, hanem a házbéremeléssel párhuzamosan minden szükségleti cikk meg fog drágulni. Mert senki sem képzelheti, hogy a termelők és kereskedők az őket fokozottan terhelő házbéremelést nem fogják fokozott mértékben áthárítani a fogyasztókra. Minő árdrágitási lavinát zudit ezzel a rendelettel ismét a közönségre a kormány!

FROHNER JÓZSEF R. T.
BUDAPEST—BUDAFOK
TELEFON BUDAFOK 42
Pincészet: BUDAFOK

GUSY Coctail Vermouth Gin Whisky

Vendéglői, kávéházi berendezéseket legmagasabb árban **vesz** és legjutányosabban **elad BRAUN GYULA**
Budapest, VII., Sip-u. 14. — Telefon: József 122—97

GSCHWINDT-féle R.T.
BUDAPEST · BUDAFOK · NAGYKŐRÖS
Felhivja a t. fogyasztóközönség figyelmét elsőrangu **rumgyártmányaira, zamatos gyümölcspárlataira,** valamint a legismertebb külföldi gyártmányokkal teljesen egyenrangu, kiválóan finom **cognac és likőrkülönlegességeire.**

HERCEG WINDISGRÄTZ LAJOS
borpincészetei és Tokaj Bortermelők Társ. Részvénytársaság
Központi iroda: BUDAPEST IV. KER., VÁCZI-UTCA 27—33
Telefonszám : : : : 56—20
Sárospatak
Tokaj
Budafok

PALUGYAY
·PEZSGŐ·

Sörcsapok, borászati cikkek!
MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR
Budapest, VII., Kazinczy-utca 47.
Telefon: József 128-27

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVÉ

Glancz Sámuel
Hungária Bank Exportborosztálya
Budapest, V. kerület, Rudolf-rakpart 1. szám. (Tud. Akadémia épületében) Telefon: Iroda 190-19, lakás 157-69
Saját termésü és egyéb fajborok. — Legnagyobb választék legolcsóbb árak. — Nagyban és kicsinyben. — Szőlőtelepek,: Soltvadkert, Borota, Dzsidapuszta, Szentendre, Mérgespuszta.

Orbán Jakab
Budapest, IV., Szerb-utca 9.
Kávéházi és vendéglői berendezések. — Aluminium és ónacél evőeszközök.
Wellner alpacca és alpacca-ezüst evőeszközök.

Bárminő gyártmányu **szürők javitása**
Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javitása.
FRANK és BERGER Budapest. - Iroda: VIII., Bezerédy-u. 3. szám. Telefon: József 74—05. — Gyár: X. ker., Liget-utca 22. szám. Telefon: József 60—69 — —

Püspöki uradalmi borpince r. t. Vác
központi iroda - Budapest V. Zrinyi-u. 7.

KRISTÁLY ÁSVÁNYVIZ
SZENT LUKÁCS-FÜRDŐ, BUDAPEST III. Zsigmond-u. 25-27. Telefon: 43-90

Gutenberg-nyomda Steiner Károly, Budapest, VIII. kerület, Vig-utca 15. szám. — Telefon: József 50—73

XXIX. évfolyam. 21. szám. 1923. november 5

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta 2-szer 5. és 20-án. Előfizetési dij félévre 20.000 korona. — Jugoszláviában évi 200 dinár. Romániában évi 400 lei.

Alapitotta IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Tüzoltó-utca 15 Telefon: József 142—59

hazai vendéglősök, szállodások, kávések érdekeit felkaroló szaklap

A támadások

rozatát, amelyben rosszakaratu és laikus embe- k oly régóta részesitenek — egy fényes név selője toldotta meg nemrégen egyik bizottsági megnyilatkozásában.

Rakovszky István, belső titkos tanácsos, régi, ökelő és gyakorlott politikus, hirneves debatter yancsak vállalkozott a drágaság okainak a nagy ilvánosság előtt való szorgalmas felkutatására ezeket az okokat megtalálta a vendéglőkben és mészárszékekben.

Bármilyen sülyedést tanusit is a politikai élet, égis egy közéleti tekintély vádja messze hangzik ban a közvéleményben, amely bűnbakot keres nai gazdasági viszonyok miatt. Ismerve Rakovszky zta multját és sulyos egyéniségét, nem kétel- dhetünk abban, hogy politikai értékének fentar- sa érdekében ellenünk lázitaná akarattal a köz- leményt, a hatóságokat. Nem hisszük, hogy a alaptalan megvádolásunkban politikai vagy pszerüsitő eszközt lát.

Csupán azt állithatjuk, hogy Rakovszky István lyosan tévedett a mi kárunkra. Lehet, hogy egyik pon magasnak találta a konyhai számláját vagy dig tényleg sokat irtak a számlájára egy ven- glőben. Igaz ugyan, hogyha megkárositva érzi agát, az ő panaszát is megvizsgálja ugy az ár- zsgáló bizottság, mint az uzsorabiróság és épen ért nála sem helyénvaló a demagóg szinezetü alánositás, amely a felelősség érzete nélkül egy ész iparágat dob oda a közvélemény vádjának djára.

Rakovszky István igen jól tudhatja, hogy a ágaságot nem minálunk kell keresni, hanem a rmelőnél, akit nem „feszélyez“ sem az árvizs- ló szervezet, sem a bíróság. Rakovszky azt is dja, hogy hiába keresi és találja meg a drága- g egyik fő okát a termelés szabadságában, mert nek az érdekszférának politikai többsége a sa- t nyakára nem fog soha ellenőrzést vagy birsá- t sózni.

Melyik birtokos ad maximális áron hust tejet, buzát?

Melyik gazda fizet a saját és háznépe élelmezése után forgalmi adót?

Melyik termelési tényező vált adóvégrehajtóvá?

Miért lesznek a kávéházakból, szállókból, vendéglőkből bankok?

Ki az oka annak, hogy hajdan virágzó, ma is kegyetlenül sok munkával terhelő iparunkból nem lehet megélni, hanem üzleteinket el kell adnunk?

Meghivjuk ezennel Rakovszky István urat szerkesztőségünkbe és megkérjük, jöjjön velünk egy vásárló piaci utra, kisérjen el konyhánkba, nézzen végig egy üzemi napot, vegye át bevételünket, számitsa ki üzemi terheinket, fizesse ki a kiadásokat és a megmaradt haszon mértékéről tartson egy előadást. A kritika tisztességéről és megalapozottságáról fogalma ugyanis kötelezné őt arra, hogy meg is győződjék állitásainak valódiságáról.

Szinte csodálkoznunk kell azon, hogy most alaptalan vádaskodással politizál ugyanaz a Rakovszky István, aki sohasem volt hatlövetü kritikus.

Teremtő Isten! Miképen vélekedhetnek egy jobb étterem étlapjáról azok a képviselők, akik ezelőtt mindig III. osztályon utaztak és a korcsmákban bicskával ebédeltek szép piros-kék kockás teritők és 3 deci karcos mellett?

A család és a több alkalmazottak ellátása után fizetendő forgalmi adó *alapját* november hóra az adóügyi utmutató és ellenőrző hivatal naponként és fejenként 6,458 koronában, a többi alkalmazott után pedig fejenként és naponként 4,464 koronában átalányozta, amely után 3% forgalmi adó rovandó le. A sajat számára vásárolt és készitett iparcikkekért sem a szabó, sem a cipész, sem a pék nem fizet forgalmi adót, csak a vendéglős.

Király Pál országos rekordidő alatt győzött a marathoni futóversenyben, amelyben 25 futó állt starthoz a Hungária-uti sporttelepen.

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés, Budapest, X. Kőbánya

Telefon: József 59—78

Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe

Telefon: József 59—78

SALZER J. Telefon: J. 101—30 Iroda és raktár: Alapitási év 1887
Budapest, IV. Ferenc József-rakpart 15.
Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. — Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, sütemányhüvelyek, modern szervirozáshoz papirszalvéták és papirabroszokat. — **SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15**

Kártyarazziákat

tart időnként a rendőrség a klubbokban, a detektivek elállják a kijáratokat és meglepik a társaságokat tiltott szerencsejátékokon. Lefoglalják a milliós bankokat, igazoltatják a jelenlevőket, aztán néhány ezer korona kihágási pénzbüntetéssel sujtják a résztvevőket és utána minden megy a régiben.

Felette tiszteljük a szabadságjogokat és köztük az egyesülés szabadságát, de nem hisszük, hogy a kártyajátékokat szolgáló „gyülekezés“ szabadságával ne lakott volna jól már rendőrség, a törvény, a közerkölcs és más ilyesféle mellék-tekintetek.

Tudomásunk szerint az egyesületek alapszabályok szerint élnek és aligha van itt felsorolva a chemin de fer vagy a baccarat, mint az egyesülés céljai. Ha már most a mások kifosztásából élő klubok és pinkapénzből élősködők egyesületeit feloszlatják — talán a szabadságokért lelkesülő polgárság tüntető felvonulást fog tartani?

Mivel a hazárdjátékot megtürő, vagy abból élősködő klubbok és egyéb kártyabordélyházak létjogosultságáról még akkor sem lehet vitatkozni, ha elnökségükben vagy választmányukban akármilyen előkelő nevek diszelegnek is; érthetetlennek találjuk, hogy az ilyen rendőri megállapitások után a társasélet szellemét „ápoló“ klubbokat a belügyminiszter nem oszlatja fel, helyiségeiket lakások céljaira nem veszik igénybe.

Oly régóta hiába várjuk már azt a reformot, amely nem a rendőri, hanem a büntető járásbirósági hatáskörbe vonja a hazárdjáték büntetését és csodáljuk, kogy temperamentumos belügyi és igazságügyi miniszterein nem ambicionálják egy ilyen törvényjavaslat szerzőségét?

Nálunk van minden társadalmi betegségre egy csomó diagnózis és a politikai csontrakók, a jelszavak gyógykovácsai évek óta ostorozzák a lesülyedt erkölcsnivót, amelyet bizony szavakkal felemelni nem sikerül. Keseregnek a tisztes munka gyümölcstelenségén és szidalmazzák a konjunktura 40 löerős jóllakottjait, de senki nem törődik a cégbiróság reformjával vagy a tőzsde reformjával.

Sirnak az ifjuság erkölcstelenségén, de minden utcasarokra, kapualjban „pénzintézetet“ engedélyeznek, ahol gimnazisták milliókkal tartoznak és baisse idején gyerekemberek lövöldöznek magukra.

Az utca szemérmetlenségéről szavalnak és eltürik, hogy a pályaudvarok és körutak forgalmában fényes nappal örömlányok taszitanak fel öreg asszonyokat.

Mozikban, szinházakban betörők sikereit, a női erkölcs predesztinált elbukásának fázisait szemlélik a gyermekek.

Mulatók, müintézetek, film és tánciskolák szippantották fel ifjuságunk ismeretbefogadó képességét, de azért néhány ezer koronás jótékony célu adományért reggelig záróráznak a lokálok.

Hiába kiáltanak intézkedés és segitség után a pedagogusok, kriminalisták, professszorok, orvosok; mert ma nem a társadalmi betegségek kérdése van előtérben, hanem pártkérdés, választások, noha az igazi fajvédelem kérdések mégis csak a világvárosok nyavalyáinak gyógyitását követelnék elsősorban.

Ami azonban hiányzik az ellenőrzésben egyfelől, azt behozták a másik oldalon. A vendéglőkre jut például az ellenőrzésből a következő sorozat: pénzügyőrök, adóellenőrök, árvizsgáló-detektivek, közbiztonsági és erkölcsrendészeti razziák, köztisztasági ellenőrzés, italmérési engedély revizió, rézcsapok csepegési ellenőre — elég volt.

Az uj ipartörvény,

ahogy az 1922: XII. t. cikket nevezik, folyó hó 1-én életbelépett, vele azonban csupán a képesitési és a tanviszony kérdése nyertek rendezést. Annak idején, mint korszakalkotó reformot emlegették az iparpolitika terén ezt a törvényt és 1½ évig vártak mégis az életbeléptetésre, amely a legfontosabb kérdésekben a kereskedelmi miniszter számára tart fenn az intézkedést. A végrehajtási utasitás sokáig készült és hozzáértők szerint is sokban eltér egymástól ennek és a törvénynek légköre.

Sok ebben a törvényben a jelszópolitikai menyilvánulás, amely tendencia igyekezett magának a nagy eltolódások idején lekötelezett osztályokat gyüjtőgatni. A céhrendszer lakásakor a törvényhozások az iparszabadság álláspontjára helyezkedtek. Bár ezt a nagy szabadságot nyomon követi a kapitalizmus nagy térfoglalásával egyes kézmüiparok megszünése és az iparosság elégedetlenségének ezen okait feltétlenül orvosolni kell, — a céhrendszerhez való visszatérést jelentő kézmüipari politikusok jelszóreformjai nem fogják mégse

Aranyéremmel kitüntetve. **Hirschfeld Dániel és fia bornagykereskedők** Telefonszám J. 21—43
Központi irodák és városi pincék:
Budapest, VII., Dohány-utca 71. (Bejárat a Szövetség-utcából)
Állandó raktár mindenfajta kitünő uj és ó borokból. Borpincék: **Kiskőrös—Budafok**

KATZKY lakatos, motor- és gépipari részvénytársaság, Budapest
Takaréktüzhelyek minden kivitelben.
Iroda és mintaraktár: VI. Andrássy-ut 54. Telefon: 22—78 — Gyártelep: VII. ker., Angol-utca 8—10. Telefon: József 96—74
Vendéglők és kávéházakrészére különleges kivitelben!

óvazsárolni a beigért paradicsomot, mert a kisárosok helyzetét nem a törvények, hanem a megltozott gazdasági viszonyok okozták.

A kézmüipar éppen olyan jogosult a törvényes delemre, mint a tőke — és ennek az uj törvénynek az iparosságot védeni végső egyetlen eszköze képesités megszigoritása, amely alapján a tőkét oritja ki az iparból.

Nagy vonásokban azt mondhatjuk, hogy megaporodtak a képesitéshez és hatósági engedélyz kötött iparok, szükebb korlátok közé szorult jogi személyek iparüzése, a tanoncidő végére latették a segédi vizsgát; kreáltak mestervizsgát, nelyet aki leteszi, viselheti a mester cimet, mig többinek egyszerüen iparos a titulusa, noha a esteri cim sem biztosit külön előnyt vagy jogokat. hát van egy csomó formális intézkedés és sok egszoritás. Nem érdektelen megemliteni, hogy agából az érdekelt iparoskörzetekből sok éles takozás hangzott el a képesitéshez kötés ellen, t például a kávésipart az iparüzök többségének ergikus tiltakozása ellenére kötötték képesitéshez. talában sok olyan iparág jutott ehhez a nemvánt kitüntetéshez, amelynek az ipara kézmüves llegéről sokat lehetne pro- és kontra vitatkozni.

Általánosságban — bármennyire zajongunk is szabadságjogokért, — mégsem kivánhatjuk ide okat az amerikai lehetőségeket, hogy a fogtechkus holnap cipész, holnapután lakatos legyen, azt is menjük állitani, hogy a korlátozások aporitása nem lehet az iparágakra fejlődésbizsitó hatással. Különösen ki kellene szoritani a atósági engedélyezhez *is* kötött iparokból a közazgatási hatáskör tultengését, mert ez politikai lhasználhatósága miatt reakciós eszköznek bizoyult már a multban is.

Fontos rendelkezés az is, hogy képesitéshez ötött ipart jogi személyek a kézmüvesség határán elül nem üzhetnek. Ez a rendelkezés szükségessé tte meghatározni, hogy meddig terjed a kézmüesség és hol kezdődik a gyáripari jelleg és a takértekezleteken sokat vitáztak felette. A végrejtási utasitás szerint ahol 10 munkás van, munkaép és csak a továbbárusitók részére termelnek, agy 20 munkás és gép vagy anélkül van 25 munás, az gyári üzem. Erről a rendelkezésről valóban l lehet mondani, hogy ipari védelme a kisiparnak, nert nem engedi meg, hogy a nagytőke nemcsak gyárakat, de még a mühelyeket is magának oglalja le néhány „strohmann“ alkalmazásával.

Második lényeges ujitás a tanviszony szabályozása, ami szintén hasznára fog válni a magyar is- és középiparnak. Alapgondolat az, hogy az parosság kulturális szinvonala emeltessék és a anonc szociális védelemben részesüljön. A jövőben tanköteles gyermek nem inaskodhatik és a tanonc csak iskolai végbizonyitványának megszerzésével szabadulhat. Az iskolalátogatásért együttesen felel a szülő és munkaadó. Helyes reform az is, hogy a törvény igyekszik a magasabb képzettségü elemeknek a kézmüiparban való térfoglalást előmozditani és ezek számára a tanidőben a 4—6—8 iskolások és egyetemes végzettek számára különös tervezéseket biztosit.

Hátra van azonban még egy munka: az ipari törvényhozás anyagának rendezése, összegyütése. Sok a törvény, rendelet, utasitás, módositás, hatályon kivül helyezés és az első fokon eljáró hatóságok áttekintése igy nehézkessé válik. Az élő ipari közigazgatási joganyag még sehol összegyüjtve nincs. Ha most az uj ipartörvény után pihenés következik, egy szakember kodifikálhatná a szanaszét heverő anyagot, mert itt oly nagy a rendetlenség, hogy az iparkamara kénytelen volt az ipartestületi és más ipari-, közigazgatási tisztviselők számára szaktanfolyamot rendezni, amelyre más majdnem 300 jelentkező is van. Ez a körülmény legyen elegendő igazolás arra, hogy iparjogi anyagunk rendezése — különösen ami jogászállamunkban — már halaszthatatlan szükségesség.

Szövetségi közgyülésünk

Országos szövetségünk XXIII. évi rendes közgyülését november 6-án tartotta meg a Royal szálló fehértermében. *Keszey* Vince elnök üdvözli a megjelent hatósági képviseleteket és a kartársakat.

A népjóléti miniszter képviseletében megjelent Dr. Lengyel tanácsos köszöni a vezetősség jótékonysági tevékenykedését és az inségakció további támogatást kér.

Bokros Károly nyugdijintézetünk jelentését adja át.

Walter Károly főtitkár ismerteti a szövetségi elnökség és igazgatósági tanács tevékenységét az iparengedélyek, az italmérési engedélyek, az általános érdekek szolgálata és az összeköttetés fenntartása körül. Sajnálattal emliti, hogy a tagok nem fizetik rendesen a tagdijakat, ami lehetetlenné teszi a sajtószerv fenntartását. Megemlékszik azokról, akik nemes adományokkal gyarapitják jótékonysági intézményeinket. A közgyülésnek bejelenti az elnökség és igazgatósági tanács mandátumának megszünését és köszöni az élvezett bizalmat.

Főtitkár előterjeszti a pénztáros és számvizsgálók jelentését. Rámutat egyben a tagsági dijak elégtelen voltára és 24,000 koronára való felemelést kér a vidéki és 4000 koronát a fővárosi tagok számára.

Gundel Károly rámutat arra a hivatalos erő-

Szent-Margitszigeti „PALATINUS“ ásványviz Szent-Margitsziget Rendelő telefon: 36-52

Vendéglősök és kávésok figyelmébe!

Unger

edényháza Király-utca 43. szám.

LEGOLCSÓBBAN SZÁLLIT:

zománcedény	evőeszközök
porcellánáru	tálcák
üvegáru	kannák
háztartási gépek	ürmértékek stb.

Személyes megtekintést kérek vételkötelezettség nélkül!

szakra, amely bennünket a saját családtagjaink és alkalmazottaink munkabérjellegü ételfogyasztása után forgalmi adó fizetésére kényszerit. Az eddigi jogorvoslat eredménytelen volt, azért iparunk pusztulásának meggátlására ujból felveszük a harcot a hatóságok kedvezőtlen elbirálása ellen.

Wagner Béla az italmérési törvény egyes pontjainak megváltoztatását sürgeti.

Várady Gyula az állandó jellegü katonai beszállásolások karait ismerteti, rámutat az ennek nyomán járó magánjogi sérelmekre és sürgös mentesitést kér a legmagasabb fórumoknál.

Németh Aladár az uzsorabiróság intézményével foglalkozik. Sajnálattal látja, hogy a közhangulat a vendéglősök ellen foglal állást, amelyben nagy része van a sajtónak. Megemliti Rakovszky támadását és rámutat annak belső ellentmondására. Ipari politikánk beteg, kérjük a régi ipari törvényszerüség visszaállitását. A drágaságot nem lehet letörni, mert ez a kereslet-kinálat viszonylatától függ és ezt birói uton nem lehet szabályozni. Az árdrágitás nincs meghatározva, az utánpótlási ár jogosultsága nincs védve és a törvény szigoritása nem célravezető addig, amig jogbizonytalanság van. Az árdrágitást nem az iparban, hanem a kartellek és trösztök életében kell keresni.

Keszey az elnökség tisztjének letételét bejelenti és megválasztják az uj tisztikart és az igazgató tanácsot.

Keszey elnök köszöni a megjelenést és bucsuzik a résztvevőktől. Programmot nem adhat, de dolgozni fog ezután is.

Glück Frigyes diszelnök megköszöni az elnökség és a tanács 3 éves müködését. Rámutat a szervezkedés és együttmüködés előnyeire, de utal a tagok kötelezettségeire.

Prantner Jenő ismerteti, hogy Pécsett 36 vendéglőstől vették el az engedélyt és sok embert tönkre tették, ami iparunk üldöztetésének jele. Aki iparengedélyt kapott, annak vele együtt járjon ki az italmérési engedély is.

Az inditványok nagy részét az elnökség hatáskörébe utalták.

Keszey elnök üdvözli szavai után a közgyülés lelkes hangulatban véget ért.

MI UJSÁG?

Uj sörárak. Hogy a stabil korona mellett milyen drágulás tobzódik a söriparban, bizonyitja a gyárak körlevele, amely szerint november 3-ától kezdve a 10 fokos sör ára hektoliterenként 62,000 korona, 12 fokos sör ára hektoliterenként 72,000 korona. A fuvarozás hektoliterenként pedig további 7200 korona, amelyen kivül még 3% forgalmi adót is kell fizetni. A luxus sör ára aránylagosan alakul. Ezeket az árakat ugyanazon árvizsgáló bizottság vizsgálgatja, — amely a feltétes főzelék árának megállapitásakor nem a termelési és előállitási költségeket veszi alapul, hanem a társadalmi nyomort. Természetesen a vendéglősök nincsenek a társadalomban — csak a tönkremenés, üzleteladás után.

Az uj vigalmi adó mértéke. A főváros tanácsa, mint ismeretes 1923. október 1-től a vigalmi adó dijakat felemelte, tájékozásképen az uj dijakat a következőkben ismertetjük: *a)* oly helyiségekben, hol a szórakozást csak a zene nyujtja, személyenként és esetenként 20 (Husz) kor., *b)* oly helyiségekben, hol a szórakozást előadás nyujtja, személyenként és esetenként 100 korona, *c)* oly helyiségekben, hol a szórakozást táncelőadás vagy mutatvány nyujtja, személyenként és esetenként 200 (kettőszáz) korona, *d)* oly helyiségekben, hol a közönség táncolhat, személyenként és esetenként 500 (Ötszáz) korona. Szeparéban helyet foglaló minden személy 500 korona vigalmi adót tartozik fizetni. A vigalmi adó általányban is fizethető. Az olyan üzemekben ahol a vigalmi adót nem általányban fizetik, hanem vigalmi adójegygyel rójják le az adót, ilyen adójegyet a zenés illetve vigalmi időben, minden egyes vendéggel, aki a helyiségben tartózkodik meg kell váltatni, mert minden egyes vendég, aki a vigalmi időben a helyiségben tartózkodik vigalmi adót köteles fizetni.

A Gundel János és id. Kommer Ferenc emlékét ápoló asztaltársaság minden pénteken délelőtt 11 órakor összejövetelt tart az alábbi helyeken: 1923. November 9-én Rettinger Márton

Gedeon Testvérek bornagykereskedők Budapest

Mintapincék: VII., Munkás-utca 3. sz. Telefonszám: József 24—89 **Pincészet: Budafokon.** Városi iroda: Szövetség-utca 9. szám Telefon: József 15-46 és József 14-30

Állandó nagy raktár mindenfajta legkitünőbb uj és ó borokból

(I., Horthy Miklós-ut 19.), november 16-án Bandl Ferenc (VIII. József-körut 46), november 23-án Dökker Ferenc (VI., Berlini-tér 1), november 30-án Holub Rezső (IV., Kuria-utca 2.).

A jóbarátok uzsonnái. A vendéglősök *Jóbarátok* tagértekezlettel egybekötött uzsonnájukat a következő helyeken tartják meg, minden szerdán délután 4 órakor: 1932. november 14-én Tompa Lukácsné vendéglőjében, XI. ker., Márton-utca 18. november 21-én Cserna Zsigmond ur vendéglőjében, IX., Viola-utca 23.

Vendéglősvacsorák. A vendéglősök vacsorái minden alkalommal pénteken este 8 órakor a következő helyeken lesznek: 1923. november 9-én Kurcz János urnál (Keleti p. u. étterem), november 23 án Kolossa János urnál (Nyugati p. u. étterem), Dénes Gy. Aladár urnál (V., Nádor-utca 10.).

November elsején lép életbe a fölemelt vasuti tarifa. A MAV igazgatósága a Vasuti és Közlekedési Közlöny október 27-iki számában tette közzé az uj tarifát, amelynek alapján a személyforgalom-menetdijak 60 százalékkal, podgyászviteldijak 20 százalékkal emelkednek, az áruforgalomban expresszáruknál 10 százalékkal, gyorsáruknál 10 százalékkal, teheráruknál 10—50 százalékkal emelkednek a dijtételek.

Tizmilliárd hitelt kap a borkereskedelem. Azon szakmák között, amelyekre a pénzszüke nyomasztóan hat, az első helyek egyikén áll a borkereskedelem. A borkivitel teljes pangása folytán ez az üzletág ugyszólván teljesen immobilizálva van, mivel raktárkészletét nem tudja megforgatni. A borkereskedők már hosszabb idő óta tárgyalásban állanak a Jegyintézettel, hogy megfelelő hitelhez jussanak. Értesülésünk szerint a tárgyalások az eredményes befejezéshez közelednek és a borkereskedőknek kilátásuk van arra, hgy hiteligényeiket 10 milliárd ereiéig honorálni fogja a Jegyintézet. A közélelmezési minisztériumban tárgyalások folynak a borkivitel eddigi korlátozásainak enyhitéséről. A tárgyalások során a svájciakkal megállapodás történt a magyar bornak kontingentálás nélkül való beengedésére. Egyelőre mintegy 300.000 hektoliter magyar bor svájci kiviteléről van szó, de ha az akció sikerül, nagyobb kivitelről is lehet szó.

Kártyabarlang a Váci-uteában. A Váci-utca 65. számu házban Szalay Gizella nevü szinésznő lakásán detektivek jelentek meg, mert tudomásukra jutott, hogy a lakásban nagy kártyázás folyik. Amikor a detektivek behatoltak, éppen nagyban ment a chemin de fer. Az asztal körül a fővárosi előkelő társaság tagjai ültek és a bankban másfélmillió korona volt. A detektivek a játékosokat igazoltatták és ugy ellenük, mint Szalay Gizella ellen tiltott szerencsejáték cimén megindult az eljárás.

Kérj jegyet a ruhatárostól... A nyár folyamán a Bajor sörfészek cimü mulató hirdette a lapokban, hogy hajnali 5 óráig tart nyitva. Jóval éjfél után dr. Preszly Károly ügyvéd nagyobb társasággal betért a mulatóba és amikor onnan távozott, a ruhatárban nem találta a fölöltőjét, a kalapját, de eltünt a botja és a kesztyüje is. A ruhatáros első zavarában azzal védekezett, hogy „tévedésből másnak adta ki az ügyvéd ingóságait". Följelentést is tettek egy sofför ellen, de a bünvádi eljárás semmi pozitiv eredményt nem mutatott föl. Dr. Preszly erre bepörölte a Bajor sörfészek tulajdonosát és arra kérte a biróságot, hogy itélje el a mulató tulajdonosát arra, hogy szerezze be azokat az ingóságokat, amelyek az ő helyiségében elvesztek. A tárgyaláson az alperes azzal védekezett, hogy dr. Preszly Károly ruhatári jegy nélkül adta át ingóságait és ez volt az oka annak, hogy a kabátja és egyéb holmija elveszett. Dr. Szathmáry Ödön tanácselnök most hozta meg az itéletet ebben az ügyben és dr. Preszly Károly ügyvédet keresetével elutasitotta azzal az indokolással, hogy aki jegy nélkül adja át ingóságait a ruhatárosnak, az viseli szabálytalan eljárása folytán bekövetkezett kárveszedelmet. Az ügyvédet gondatlanság terheli és az ebből eredő károkat önmaga tartozik viselni.

A koplalás regenerál. A csikágói egyetem fiziológiai szakosztályának több hallgatója koplalási kisérleteket végzett és több napos koplaló kura után megállapitották róluk, hogy több szervük megfiatalodott, elveszett energiákat visszanyertek és emésztésük szabályozódott. Az egyik fiatal orvos, dr. Kunde, például tizennégy napig egyáltalán semmi táplálékot nem vett magához és csak desztillált vizet ivott. Ennek dacára szorgalmasan ott volt mindegyik előadáson, s gyalog járt a laboratóriumokba. Dr. Kunde azt állitja, hogy néhány napi koplalás után egészen megszünt a sóvárgás az étel után és egészen jól érezte magát. Két hét alatt 8 kilót fogyott, de a koplalás beszüntetése után, tiz nap alatt, visszanyerte régi testsulyát. A mai szomoru időkben ez a csikágói hir vigasztalására szolgálhat azoknak, akik öntudatlanul kényszerültek a regenerálódásnak, a szerv-megfiatalitásnak erre a nem éppen sóvárgott módszerére. Csak az az egy baj, hogy a sok a jóból is megárt és az állandó koplalás után életképtelenné fiatalitja a szerveket.

A főváros husakciója. Mint ismeretes a főváros közélelmezési ügyosztálya kisérletet tett az argentinai hus behozatalával, a budapesti husdrágaság letörés. A második kisérletnél a Devizaközpont késedelmesen utalta ki a szükséges devizát és ezért a főváros az akcióra ráfizetett. Mint ille-

tékes helyen értesülünk, a főváros tanácsa most ismét tárgyalásokat folytat a kormánnyal és a Devizaközponttal és azt kéri, hogy a téli időre szükséges hus behozatalához megfelelő mennyiségü valutát bocsásson rendelkezésére. Ezzel szemben biztosithatja. hogy a hus árát 25—30 százalékkal olcsóbban fogja megszabni, dacára annak, hogy a fogyasztott hust angol fontban kell fizetnie. A tárgyaláson szóba került a közkórházak gyarmati cikkekkel való ellátása is, ugyanis állandó a panasz az utóbbi időben, hogv a kórházakat tea-, kakaó- és rizskészlettel nem lehet ellátni, mert a főváros illetékes tényezői csak hosszas késések és nagy nehézségek árán jutnak devizához.

Budapesten is jártak a bécsi szállodatolvajok? Ez év nyarán, a Semmeringen nyaraló Halmos Imre budapest földbirtokosnak nejétől a Panhans-szállodában ellopták az összes ékszereit, mintegy kétmilliárd osztrák korona értékben. Halmos Imre, miután a tettes mindezideig nem került meg, megbizta Biró Zsigmond budapesti detektivfelügyelőt a nyomozással. Biró a bécsi rendőrséggel karöltve nyomozott mind a mai napig és megállapitották, hogy egy nemzetközi szállodatolvaj társaság, amely nemcsak a Semmeringen, de más nagyobb német városokban is több szállodalopást követtek el, voltak a tettesek. Amikor a bécsi rendőrség közölte a nemzetközi szállodatolvajbandának álneveit, jelentkezett egy bécsi báróné és átadott egy antik retikült azzal, hogy ezt egy urtól kapta ajándékba, aki azt mondotta, hogy ezt a retikült Budapesten vásárolta egy régiségkereskedőnél. Az a gyanu merült fel, hogy ezt az antik retikült nemzetközi szállodatolvajok egyike adta át a bárónőnek. A redikült most Budapestre küldték és meg lehet tekinteni a főkapitányságon, a második emeleten, a 106. számu szobában.

Magyar élelmiszereket és italokat fognak tartani az óceánjáró hajókon. Ez év végével jár le a kivándorlókat szállitó hajóstársaságok koncessziója, amelyeknek megujitása tárgyában már folynak a tárgyalások a belügyminisztérium és a társaságok között. Értesülésünk szerint a magyar kormány most azt a kivánságát fejezte ki a hajóstársaságokkal szemben, hogy kivitelünk érdekében. a hajókon magyarországi eredetü élelmiszereket és italokat is tartsanak az utasok rendelkezésére. A hajóstársaságok itteni képviseletei kijelentették, hogy ők már a háboru előtt kisérleteztek a magyar bornak és sörnek bevezetésével, azonban nem tudtak állandó mennyiségü és minőségü árut kapni, már pedig főleg az angolszász publikum ezt kivánja. A háboru óta azonban a magyar bortermelés, sör- és konzervipar minőségileg nagyot fejlődött, ugy, hogy most komoly kilátás nyilik arra, hogy a magyar bor, cognac, sör, konzerv, főleg a libamájpástétom állandó piacot nyer az óceánjáró gőzösökön. Amint a földmüvelésügyi minisztérium képviselője kijelentette, a hajóstársaságokkal való megállapodás a borkivitel szempontjából felér egy kedvező kereskedelmi szerződéssel, hiszen egy-egy gőzös 60.000 palack bort visz magával. A kereskedelmi és földmüvelésügyi minisztérium most akciót indit, hogy ezt a terjeszkedési lehetőséget minél erősebben biztositthassa közgazdaságunk részére.

Baróti Szeszfinomitó-, Likőr- és Rumgyár Rt. közgyülésén 83 korona (40%) osztalék fizetését határozata. Az igazgatóság lemondása folytán az uj igazgatóságba beválasztottak: Beliczey Géza, Elek Ernő, gróf Hoyos Miksa, dr. Koós Zoltán, Mayer János, dr. Mutschenbacher Emil, Purgly Emil, gróf Zichy János. A vállalat mezőgazdasági szeszipari érdekeltségének jelentékeny kifejlesztése céljából alaptőkefölemelést határozott el. Két régi részvényre egy uj vehető át 4000 kor. lefizetése ellenében a „Kéve" Mezőgazdasági Iparfejlesztési és Hitelintézet Rt. ideiglenes helyiségében., Nándor-utca 20 (délután 4—7 óráig).

A mészárosok a bőrkartelt okozzák a husárak emelkedéséért. Az utóbbi napokban ismét erősen emelkedő tendenciát mutatnak a husárak. A vásárlóközönség előtt ez annál érthetetlenebb, mert hiszen az élőállat vásárokról szóló jelentések napok óta nem számolnak be áremelkedésről. Legutóbb a birkahus, a marhahus és a sertéshus drágult meg, ugyhogy például a birkahus valóságos rekordárat ért el, mert az elsőrendü minőségüt 7200—8600 koronáért mérik. A marhahus, a disznóhus és a borju kisebb mértékben ugyan, de szintén megdrágult. A központi vásárcsarnokban a mészárosok, ahol érdeklődtünk az ujabb husdrágulásról, szinte egyöntetüen azt adják elő, hogy a husárak mostani emelkedéséért a bőrkartel felelős. A bőrkartel ugyanis erősen leszoritotta a nyersbőr árát és ezzel kapcsolatban jelentékeny mértékben csökkent a faggyu és egyéb melléktermékek ára is.

Főszerkesztő: **Dr. Kőhler Aladár.**
Felelős szerkesztő és kiadó:
Ihász György örököse: **dr. Kiss Istvánné.**

Unghváry László-féle faiskola, szőlő és borgazdasági részvénytársaság Czegléd
BUDAPESTI BORPINCÉJE
V., Sólyom-utca 17. szám.

Kisujszálláson vendéglői, szállodai
összes beredezés eladó.
Értekezni lehet a tulajdonosnál levélben is
Kisujszállás, Korona-Szálló VAJDAY SAMU

Ha eladó
vendéglője, szállodája vagy kávéháza van, vagy
ha venni akar
hirdesse azt
a Vendéglősök Lapjában.

Borforgalom és árukereskedelem

Bor

A szüret általában befejeztetett s a Tokajhegyalja 1—2 szőlőjét kivéve, a szőlősgazdák évi fáradságuknak, pénztelenségük küzdelmeinek eredményével várják ezeknek pénzzéváltását, hogy majdan ruhát, cipőt vehessenek, tatarozhassanak, csinosithassák a házat stb. Ők az istentől adott lehetőségeket elvégezték, teremtménytársukat, a szőlőt, jól kapálták, védték a betegségektől, a rossz hajtásokat elpusztitották rajta, gyümölcsét vigyázva leszedték és a nedü számára tiszta hordókat készitettek elő, hogy abban tovább folytassa az Isten által neki megadott életfolytatást és kierjedve nekünk — embereknek, mint a világ legkiválóbb itala örömünkben és bánatunkban, életünkben és halálunkban hü társunk legyen.

Mi termelők elvégeztük kötelességünket. Most a fogyasztókon a sor!

A külföldi fogyasztó elzárkózik tőlünk, ez ma már általánosan ismert tény és bármiként is forgassuk a kérdést, nem olyan egyszerü a megoldása, mint gondoljuk. De semmi esetre sem megoldhatatlan, mint ahogyan beállitják!

A belföldi fogyasztó marad tehát megint a mentsvárunk. Itt azonban egy kardinális kérdést kell felállitani: van-e hozzá elegendő pénzük, hogy elegendő árat fizethessenek? Erre nézve ma már megnyugtatóbb választ adhatunk, hiszen a legnagyobb számu fogyasztóink, a fixfizetésüek a tavalyi esztendőkhöz mérten sokkal jobban vannak ellátva paritásos alapon is és a tömegfogyasztásra elsősorban ez a réteg jön számitásba. Ha már most ezt erősebben vesszük figyelembe, akkor a belfogyasztás olyan alapot kell hogy kapjon, ami megnyugtatólag hathat azokra a termelőkre, akik esetleg félnének attól, hogy boruk eladatlan marad majd.

Tehát a jövő kampány is a belfogyasztás jegyében fog lefolyni elsősorban. Kereskedőink e téren meglehetős nagy tervekkel foglalkoznak és tovább folyik az az átépitési folyamat, hogy a külföldre exportáló nagy cégek a belfogyasztás minél jobb kielégitését biztositsák.

Természetesen a belfogyasztás emelése és fenntartása állami feladat is! E téren tarifális és adózási stb. könnyitések szükségeltetnek.

A minőségre vonatkozólag a következő uj adatokat közölhetjük: Sopron 17·22%, Dánszentmiklós 15—24%, Szeged (Kadarka) 19—22%, (Kövidinka) 19—20%, (Szlankamenka) 17—18%, (Veltelini, Rizling) 21—23%, Dunapentele 18—26%, Pusztacsány 18—20%, Fornádkecsege (Rizling) 15—20%, Tolna 11—12%, Malligand ujbor, Pécs 21—24%, Sáregres 20—22%, Tállya 17—21%, Heves 21—25%, Vác 18—20%, Csány 18—20%, Siklós 24%.

Az árakra vonatkozólag jeleztek: Sopron 800 korona, Dunapentele 700—800 korona, a 26% os 1000 korona, Heves 700—900 korona, Vác, ujbor 1000 korona, Tállya 1000 korona, Mád 1500 kor., Csány 800 korona, Siklós 1500 korona.

Hirdetmény.

Békés község tulajdonát képező **bérház** szállodai és vendéglői célra 12 évre bérbe lesz adva nyilvános árverésen. Részletes feltételek a hivatalos órák alatt a számügyi jegyzői irodában megtudhatók, vagy ugyanott 1000 koronáért irásban is megkaphatók.

Ajánlatok f. évi november hó 20-ig adandók be.

Az előljáróság.

FROHNER JÓZSEF R. T.
BUDAPEST—BUDAFOK
TELEFON BUDAFOK 42
Pincészet: BUDAFOK

GUSY Coctail Vermouth Gin Whisky

BORHENGEREK Bálint Andor
Budapest, IV., Molnár-utca 10. Telefon J. 13-80

GSCHWINDT-féle R.T.
BUDAPEST · BUDAFOK · NAGYKŐRÖS
Felhivja a t. fogyasztóközönség figyelmét elsőrangu **rumgyártmányaira, zamatos gyümölcspárlataira,** valamint a legismertebb külföldi gyártmányokkal teljesen egyenrangu, kiválóan finom **cognac és likőrkülönlegességeire.**

ASZTALTERITŐT,
törlőruhát, pincérkabátot, idény- (nyári) üzletek éttermek, kávéházak, büffék, fürdő és sporttelepek részére **mérsékelt kölcsöndijért szállit** és megrendeléseket még elfogad a **HATTYU** Fehérnemü-kölcsönző Vállalat, Budapest, V., Katona József-u. 41. (Margithidnál). - Telefon 159-60 és 46-86

PALUGYAY
·PEZSGÖ·

Sörcsapok, borászati cikkek!
MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR
Budapest, VII., Kazinczy-utca 47.
Telefon: József 128-27

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVÉ

Glancz Sámuel
Hungária Bank Exportborosztálya
Budapest, V. kerület, Rudolf-rakpart 1. szám. (Tud. Akadémia épületében) Telefon: Iroda 190-19, lakás 157-69
Saját termésü és egyéb fajborok. — Legnagyobb választék legolcsóbb árak. — Nagyban és kicsinyben. — Szőlőtelepek: Soltvadkert, Borota, Dzsidapuszta, Szentendre, Mérgespuszta.

Orbán Jakab
Budapest, IV., Szerb-utca 9.
Kávéházi és vendéglői berendezések. — Aluminium és ónacél evőeszközök.
Wellner alpacca és alpacca-ezüst evőeszközök.

Bárminő gyártmányu **szürők javitása**
Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javitása.
FRANK és BERGER Budapest. - Iroda: VIII., Bezerédy-u. 3. szám. Telefon: József 74—05. — Gyár: X. ker., Liget-utca 22. szám. Telefon: József 60—69 — —

Püspöki uradalmi
bérpince r. t. Vác
központi iroda: Budapest V.
Zrinyi-u. 7.

KRISTÁLY ÁSVÁNYVIZ SZENT LUKÁCS-FÜRDŐ, BUDAPEST III. Zsigmond-u. 25-27. Telefon: 43-90

Gutenberg-nyomda Steiner Károly, Budapest, VIII. kerület, Vig-utca 15. szám. — Telefon: József 50—73

XXIX. évfolyam. 22. szám. 1923. November 25

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta 2-szer 5. és 20-án. Előfizetési dij félévre 20,000 korona. — Jugoszláviában évi 200 dinár. Romániában évi 400 lei.

Alapitotta IHÁSZ GYÖRGY. Hivatalos órák: d. u. 3—5-ig.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Tüzoltó-utca 15. Telefon: József 142—59

A hazai vendéglősök, szállodások, kávések érdekeit felkaroló szaklap

Szövetségi közgyülésünk

Ilyan szinvonalon folyt le, hogy annak hatása alól alig tud bennünket a napi élet gondja elvonni.

A megélhetés, a fenmaradás nagy gondjainak közössége magyarázza meg az érdeklődés nagy mértékét és a fenyegető veszedelmek sokoldalusságát. Kiváló készültségü előadóink megalapozott panaszai sem maradhatnak meg egy egyszerü paros-kongresszus szerény keretein belül, hanem el kell jutniok azokhoz is, akik felelősséggel tartoznak a közérdekek megóvásáért.

Az a nagyszerü munka, amelyet az előadók teljesitettek — és amely mögött oly sok tanácskozás, előkészület, bizottságosdi, audiencián tömege van, — meggyőzheti minden vendéglőst, szállodást és a rokonszakmákat arról, hogy a szövetségi kötelék nem csupán egy országos találkozó külsőségeinek kiszolgálására alakult közösség, hanem az általános jobblét céljait munkával szolgáló érdekközösség, amely be is bizonyitotta azt, hogy cselekedeteiben él és életre jogosult, életben tartandó.

Az Országos Szövetség vezetői tehát bizonyságot adtak arról, hogy munkát végeznek az összeség és az igénybevevő egyesek érdekében, amiből önként következnék az, hogy az egyeseknek is vannak kötelezettségei az őket reprezentáló megválasztottak munkájának támogatásában.

Ámde szomoruan hallottuk a választmány jelentéséből, hagy a tagoknak majdnem tulnyomó többsége megfeledkezett olyan jelentéktelen összegü anyagi kötelezettségéről, hogy szinte szégyenletes!

Alig *néhány száz koronás* teherviselést vállalnak az egyes tagok, de még ez az összeg sem folyt be, ugy, hogy a szövetségi tevékenységet és anyagi szükségleteket a budapesti ipartestület vállalta az országos kötelék adminisztrációjákak fenntartása érdekében.

Ilyen körülmények közt lehetetlen elhinni azt, hogy a tagok tisztában vannak az önzetlen munkálkodás minimális értékelésével és nem lehetne csodálkozni azon, ha iparunk néhány kimagasló tehetségü, önzetlenül munkálkodó kiválósága a hallatlan részvétlenség láttára beleunna fáradtságos szerepébe.

Sajtót, postát, levelezést, instanciázást, személyzeti munkát — meg kell fizetni és nem szabad bevárni, hogy egy, a hatóságoktól is látogatott nagy közgyülésen piritsanak rá a megfeledkezőkre, mert az ilyen nagyfoku nemtörödömség nemcsak a hanyagok, hanem az egész ipar arcpiritó megszégyenitése.

Igaz ugyan, hogy szakmánkban többféle egyesülés van, amelyeket az érdekek közössége mellett személyi természetü ellentétek táplálása tart fenn, de ez még nem lenne baj. Soha sem keseregnénk azon, hogy egy ipar többféle körületet, több irányzatu szaklapot tart fenn, — mert ez csak a fejlettség szinvonalát emeli, — de aki belépett valamely egyesületbe vagy megrendelt valamely lapot, — az fizesse is meg a dijait, akár vendégei a fogyasztás árát.

Az iparpolitikai és gazdasági kérdések olyan tömegben és sokoldalusságban vetődnek felszinre, hogy a bárdolatlanság vádja nélkül egyetlen egyesülés, vagy sajtótermék sem sajátithatja ki magának a kizárólagos illetékességet, de mégis sajnálattal látnók, ha bármely — részben is — altruista vállalkozás a közvetlen érdekeltek hanyagsága miatt sikertelen maradna.

Bárki szabadon választhatja magának a neki tetsző egyesületet, vagy lapot, — de ha már választott, akkor tegyen eleget a vele járó fizetési kötelezettségnek és a vele való foglalkozás ismeretszerző tevékenységének, mert az ismerkedés, a bankett, a pincelátogatás, a bál — csupán kellemes külsőségek, de nem közérdekü tevékenységek!

A sör kincstári részesedését a kormány állitólag a közeli napokban ismét jelentősen felemeli. Hir szerint az eddigi részesedés négyszeresére. Biztosra vehető, hogy a kincstári részesedés a sörárakat ujból meg fogja drágitani.

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés, Budapest, X. Kőbánya

Telefon: József 59—78

Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe

Telefon: József 59—78

SALZER J. Telefon: J. 101—30 Iroda és raktár: Alapitási év 1887
Budapest, IV. Ferenc József-rakpart 15.
Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. — Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, sütemányhüvelyek, modern szervirozáshoz papirszalvéták és papirabroszokat. — **SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15**

Inditványok, hirek

Kivánságok hallatszanak arról, hogy a vendéglős és kávés rokonszakmák érdekképviseletei egyesittessenek.

Magyarázatul az hallatszik, hogy folyton csappan a számunk. Szállodák, jónevü éttermek, hires kávéházak szünnek meg a gazdasági világ és a reájuk rótt egyoldalu terhek sulya alatt. Természetesen az egyes tagok kidölése maga után vonja a testületi képviseletek számerejének gyengülését is, aminek azután befelé az a következménye mutatkozik, hogy a megmaradó tagok anyagi kötelezettségei növekedni fognak.

Igaz, hogy ezek a hivatkozott bomlási tünetek szomoru valóságot jelentenek és nincs a láthatáron semmi különös biztató a jelenség a javulás közeledésére, de mégsem gondoljuk, hogy a szakmabeli üzemek csökkenése olyan regieterhet róna az egyesületek fentartása cimén az egyes tagokra, hogy ki ne birnák ezeket a költségeket.

Az egyesülésben rejlő erők számtalan előnyét okszerüen nem szabad kétségbevonni ugyan, de gondosan meg kellene vizsgálni előbb, hogy ez erők különböző elnevezésü müködésükben nem ugyanazon cél felé haladnak-e és főleg a különböző egyesületek egyáltalán óhajtják-e az egyesitést?

A magunk részéről egyelőre nem látunk semmiféle különös okot az egyesités propagálására, hiszen tudomásunk szerint a rokonszakmabeli érdekképviseletek vezetőségei sem gondolnak ilyesmire komolyan, meg aztán itt olyan előzetes elvi ellentétekkel, külön érdekutakkal kell számolni, hogy ez egyesités ma inkább jóakaratuan naiv törekvés, mint együttmüködési célszerüség.

A vendéglős- szállodás és kávésipari érdekképviseletek egyesitése ugyanis csak az ipartestületek fuziójával vehetné kezdetét, aminek elsősorban magában az ipartörvényben van meg a jogi akadálya.

Feltéve, hogy ezen lehetne segiteni, előáll egy másik nagy ok, amelyről eddig a kérdés kényes voltánál fogva irásban alig szólt valaki komolyan. A vendéglős- szállodásipar már évek hosszu sorával ezelőtt sürgette a képesitéshez való kötés elérését és leszámitva a vidéken való keresztülvitel nehézségeit, — ez a törekvés komoly volt. A kávésipar azonban soha nem kivánta azt, hogy képesitéshez köttessék és mikor néhai Rubinek Gyula „jóvoltából“ ugy esett bele a képesitésbe, mint Pilátus a „Gredo“-ba, — hatalmas ellenkezést fejtett ki még a törvényjavaslat tárgyalása idején. Mivel a képesitéshez kötés ténye fejlődést jelent, sőt előnyökkel jár az iparra, — szerintünk csakugyan nem kellett volna rátukmálni a kávésokra azt az ajándékot, amit nem kértek:

Csakugyan sokat lehetne beszélni arról az uj listáról, amellyel gazdagitották a képesitéshez kötött iparok sorozatát és végeredményben mindennél többet ért volna az, ha iparunkról levették volna a „hatósági engedély“ átkát, mert mit ér nekem a képesités bármely kiválósága, ha a közigazgatási hatóságok tetszésére bizatik, hogy legyen-e belőle üzletember — vagy sem.

Azért tartották a kávésok feleslegesnek a képesitéshez kötést, mert a „hatósági engedély“ jellegében elégnek tartották a szabadkereskedelmi elv megkötöttségét, mig másrészben az üzletek adás-vételének ujabb megnehezitését sem találták kivánatosnak.

Aki tudja, hogy ez a felfogás tényleg él a rokonszakmában, az nem szólhat megalapozottsággal az egyesülés szükséges voltáról. A fuzió tehát számunkra azt jelentené, hogy megnyugszunk örök időkre a képesitéshez kötöttségben — amiről a valóságban szó sem lehet.

Eltekintve attól, hogy a kávésipartestület dicséretre méltó agitálást tanusitott érdekeinek védelmében és a legtöbb eredményt tudja felmutatni a különböző megkötöttségek lerázására irányult törekvésekben, nem tudjuk elhinni, hogy néhány kávéház megszünésével kiesett pár tag miatt ne tudná egyedül fentartani egyesületi kötelékeit és semmi megfogható jelét nem mutatta a fuziós törekvéseinek. A mai viszonyok között — ahogy mi tudjuk — nekük is, nekünk is annyi dolgok, elintézetlen ügyek tervek, bajuk van a saját portájukon, mint nekünk és könnyü meggyőződni arról, hogy egyik ipartestület sem unatkozik tétlenségben.

A fuziós szándékról egyik laptársunk cikket közölt, amelyről szó esett nemrégen. Sokáig halogatta egyik kávés-szaktárs az eszmecserét és nagy csöndesen felvetette a kérdést: miért nem fuzionálnak a vendéglősök, korcsmárosok, italmérők, aztán az országos Szövetség és országos Egyesület?

Feleletet senki sem adott!

Szent-Margitszigeti „PALATINUS“ ásványviz Szent-Margitsziget Rendelő telefon: 36-52

Az árdrágitó visszaélések miniszteri magyarázata

A pénz árubeli értékelésének folytonos változása nyomán jogászilag is lehetetlenné vált az árdrágitási büncselekmény és mérvei megállapitása, alkalmazásának leszögezése. A vonatkozó törvény rövidszavu és általánosságban mozgó meghatározást nyujt és ezért szükségessé vált olyan hivatalos magyarázat nyujtása, amelynek támogatása mellett a vádhatóságok az üldözés vádja nélkül bocsátkozhassanak nyomozati tevékenységbe.

Nagy Emil igazságügyminiszter most rendeleti uton adott utasitást a vádhatóságoknak az árdrágitási büncselekmények esetén a vádemelésnél és a vád képviseleténél követendő eljárás tárgyában.

A minisztert rendeletének kibocsátásában az a szempont vezette, hogy az ügyészség jól átgondolt és egységes álláspontot érvényesitsen és ennek elősegitését célozzák a rendeletben foglalt direktivák. Több definicióval találkozunk.

Közszükségleti cikk alatt — mondja a miniszter — a törvény nyilvánvalóan olyan közönséges szükségleti tárgyakat kiván érteni, amelyekre az átlagos életviszonyok közt élő ember mindennapi életében és foglalkozásában, közönséges szükségleteinek kielégitései végett általában rászorul. Az egyes cikkek közszükségleti vagy fényüzési jellegének megállapitásában különleges minősége, a cikk rendeltetése, vagy nélkülözhetőségének foka nyujt támaszpontot. Nem lehet azonban figyelmen kivül hagyni, hogy elsőrendü szükségletet is lehet fényüző módon kielégiteni és legközönségesebb szükségleti tárgyakat is állitanak elő fényüző minőségben, és ennek folytán nem tárgyai az átlagfogyasztásnak. Ide tartoznak például a drága anyagból, például valódi csipkéből, selyemből, bársonyból készült tárgyak, a piperecikkek, iparművészeti tárgyak, stb.

Közszükségleti cikk az, amelynek használata széles néprétegek mindennapi életmódjához tartozik. Ilyenek például a szeszes italok közül a sör és a bor átlagos minőségi fajai. A nyilvános étkezési üzemekben kiszolgáltatott olyan étel- és italnemüek, amelyeknek fogyasztása az átlagos életviszonyoknak megfelelő háztartásban is szokásos, igy különösen leves, a főzelék feltéttel és a közönséges tésztanemüek még akkor is közszükségleti cikkek, ha azok a helyiségre való tekintettel, fényüzési forgalmi adó alá esnek is. A közszükségleti cikkek sorából nem lehet kizárni a kulturigények kielégitésére rendelteket sem, amennyiben a müvelt ember átlagos életszinvonalának müveltségi és egészségügyi szokásos igényeinek felelnek meg.

Sajnálattal látjuk, hogy az igazságügyminiszter nem tanitja meg az O. K. Á. B.-ot arra, hogy noha a leves, főzelék-feltét közszükségleti cikkek, — azok kiszolgálására a vendéglősnek nem kell okvetlenül ráfizetni, mert a közszükségleti tárgyakat más üzemben sem adják ajándékba!

Nem mulaszthatjuk el kiemelni itt azt a szimpátiát, amelyet az O. K. Á. B. gyakorol a sörgyárakkal, amikor a sör árát az ő számukra „próbaképen“ szabaddá teszi, de a mi üzleteinkben irányárakat ir elő.

Az áruuzsora vétségére vonatkozóan arra hivja fel a vádhatóságok figyelmét, hogy a törvény a terhek átszámitásának lelkiismeretes felülvizsgálatát követeli. A tényálladékhoz a méltányos hasznot meghaladó nyereséget kivánja meg. Sulyt helyez arra, hogy szakkérdésekben a vádhatóság, mielőtt állást foglalna, az illető szakmában kellő jártassággal rendelkező szakértő közremüködését vegye igénybe.

A méltányos haszon megállapitásánál elfogadja az utánpótlási költséget és kimondja, hogy csak a szabadverseny alapján kialakult árat lehet piaci árnak tekinteni. A verseny nélkül létrejött árak csak akkor tekinthetők piaci áraknak, ha azokat az árvizsgáló bizottság vagy más illetékes hatóságok a termelési vagy előállitási költségek szempontjából felülvizsgálja és nem kifogásolja. Utánpótlási árnak rendszerint azt az árat kell tekinteni, amelyen az árut a nagykereskedő a gyárostól, a kiskereskedő pedig a nagykereskedőtől a forgalombahozás időpontjában be tudná szerezni. A vádhatóságok ne tévesszék szem elől, hogy önmagában véve még nem követ el áruuzsorát az, aki a piaci árat aránytalanul nem lépi tul. Ha az árupiac helyzetét kartellek és hasonló alakulatok, vagy egyes vállalatok monopóliuma befolyásolja, különösen, ha a belföldön termett valamelyik cikk ára a világpiaci árat meghaladja, itt gondos és különös számitások megejtésére utasitja a miniszter az ügyészséget.

Előfordulhat kivételesen, hogy kiskereskedő kiskereskedőtől, nagykereskedő nagykereskedőtől kénytelen a saját vevőkörének szükségletére szolgáló árut beszerezni. Ebben az esetben az illető cselekménye a saját vevőközönségének ellátása végett gazdasági szempontból indokolt és igy az ilyen közbeeső kereskedést láncolatos kereskedésnek még nem lehet tekinteni.

Közszükségleti cikk készletének forgalomba hozatalából való ideiglenes visszatartása, termelésének, előállitásának vagy a velevaló kereskedésnek korlátozása nem tekinthető áruelvonásnak, ha a rendes gazdálkodás szabályainak megfelel és a fogyasztóközönség ellátásában fennakadást nem okoz. Sem tételes jogszabály, sem rendes gazdálkodási szokások nem tiltják, hogy a termelő vagy a kereskedő készleteket tartson és azokat gazdasági érdekeinek megfelelően csak fokozatosan hozza forgalomba, feltéve, hogy a visszatartás nem irányul tervszerüen a kereslet és kinálat természetes viszonyának megbontására.

Egyáltalán nem nehéz megállapitani, hogy az egész rendelet a kereskedelmi tevékenység elleni ügyészi „tulbuzgóság“ letompitását célozza, mig az ipari árdrágitásról alig szól valamit.

Kimaradt ebből a rendeletből az, hogy a ter-

Vendéglősök és kávésok figyelmébe!

Unger

edényháza Király-utca 43. szám.

LEGOLCSÓBBAN SZÁLLIT:

zománcedény — evőeszközök
porcellánáru — tálcák
üvegáru — kannák
háztartási gépek — ürmértékek stb.

Személyes megtekintést kérek vételkötelezettség nélkül!

melő mikor válik árdrágitóvá és hogy mikor lehet ilyen büncselekmény gyanuja miatt eljárni a bankok, a kartellek, a trösztök ellen.

Bár azt lehetne a rendelet szelleméből következtetni, hogy ezentul már nincs szükség Árvizsgáló Bizottságra, de nem hisszük, hogy a magyar iparnak nyujtott ezen nemzeti ajándékot elveszik tőlünk.

Szinte ugy érezzük, hogy ez a rendelet nem is miránk vonatkozik.

Az lesz az igazi rendelet, amely megfogatja, bevádoltatja és becsukatja azt a termelőt is, aki a méltányos hasznot tulhaladó, minden aranyparitást megcsufoló képtelen áremeléseket halmoz egymásra hónapok óta állandó zürichi korona mellett.

A korona belföldi aláértékelésének szemléletére legyen elég az a valóság, hogy a papirok messze alul vannak a tényleges értéken, a hazai föld termelvényei pedig messze tul vannak az aranyparitáson.

Vajjon melyik miniszter fog ezen segiteni?

Az O. K. Á. B. szabaddá tette a sör tájékoztató árát

Az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság 1923 november 5-iki keltezéssel a következő 10547/1923 sz. átiratot küldte:

Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete
tekintetes Elnökségének
Budapesten.

A sör gyári árának folyó évi nov. hó 3-án történt emelésével kapcsolatban értesitem t. Cimet, hogy a sörnek a 7985/1923. O. K. Á. B. számu értesitésében közölt fogyasztói tájékoztató árát hatályon kivül helyezem és a sör árát egyelőre próbaképpen szabaddá teszem.

Felhivom azonban t. Cimet, közölje tagjaival, hogy a sörnek a szabadforgalomban kialakuló fogyasztói árát állandóan ellenőrizni fogom arra nézve, hogy azok az 1920. XV. t. cz. 1. §-ának 2 pontjába nem ütköznek-e és amennyiben azt tapasztalnám, hogy az étkezési üzemek a sörért általában oly árt követelnek, amely ár méltányos hasznot meghaladó nyereséget foglal magában, az ily árt követelők ellen a büntető eljárást megfogom indittatni

P. H. *Dr. Biber elnök s. k.*

Azon sörárak amelyek számitását az egyes üzemekben az O. K. Á. B. nem kifogásolja:

	pohár	korsó	palack
	10 fokos		
A	360 K	600 K	1000 K
B	330 „	580 „	900 „
C	320 „	540 „	840 „
	12 fokos		
A	420 „	700 K	1100 „
B	400 „	650 „	1000 „
C	370 „	600 „	940 „
	14 fokos világos		
A	480 „	800 K	1200 „
B	450 „	760 „	1100 „
C	420 „	700 „	1050 „
	14 fokos barna		
A	520 „	860 K	1300 „
B	480 „	800 „	1200 „
C	450 „	750 „	1100 „

Egy diákmenza

Közreadunk olvasóink számára egy riportot, mely a „Magyarság“ c. napilapban jelent meg — annak dokumentálására, hogy mit nyujtanak és mennyiért a hazai jótékonyság intézői a diákétkezőkben.

Ismeretesek azok a nagyarányú gyüjtések, magán és társadalmi jótékonykodás, a záróóra meghosszabbitásokból befolyó óriási összegek, amelyek hivatva volnának hazánk tanuló fiatalságának gyötrelmes életét enyhiteni.

Ha mi adnánk be egy ilyen riportot, vagy valamelyes szélsőségi orgánum szemléjére lehetne hivatkozni, nem mertünk volna az összehasonlitásba bocsátkozni, de hiszen most érdektelen szemlélők vagyunk, akik fájdalommal olvassuk néha-néha a napisajtó oktalan vicceit és alaptalan vádjait, ha a leves, vagy a feltétes főzelék árának „felemelését“ engedélyezi az O. K. Á. Bizottság.

Gedeon Testvérek bornagykereskedők Budapest

Mintapincék: VII., Munkás-utca 3. sz. Telefonszám: József 24—89 **Pincészet: Budafokon.** Városi iroda: Szövetség-utca 9. szám Telefon: József 15-46 és József 14-30

Állandó nagy raktár mindenfajta legkitünőbb uj és ó borokból

A menzák, amelyek nagy segélyekben részesülnek és a beszerzéseknél is hatalmas előnyöket kaptak, mindössze annyit nyujtanak, amennyit az alábbi riportból megtudhatunk:

„Én is megváltom a jegyet. Ezernyolcszáz korona. Közben az asztalokat teljesen megszállták. Unalmamban végig tanulmányoztam a heti étlapot. Papiron nagyon jól fest. Leves, főzelék, tészta. Hetenként kétszer: leves, főzelék feltét, ilyenkor a tészta elmarad. Ezernyolcszáz koronáért, ha még a vacsorát is hozzá számitjuk: nemzeti ajándék! Megindultan gondoltam azokra, akik ennyire a diákok hóna alá nyultak.

Érzékenykedésemnek a helyüresedés vetett véget. Bevallom, nagyon éhes voltam. Üres gyomorral akartam ide jönni. Étvágyamra azonban mindjárt csillapitólag hatott a mosogatóviztől nedves cintányér és az a néhány rozsda folt, amely az alján viritott. Kezdtem kicserélni a többi tányérokkal. A felszolgálást fehérkabátos diákok végezték — mintaszerü gyorsasággal. Az első fogás: bableves volt — bab nélkül. Pergamenszerü burkok jelezték, hogy valódi hüvelyesvetemenyből készült. Megettem. Meleg is volt, némi ize is volt, nem tudja mitől hizik az ember.

Utána burgonya főzelék. Erről a rosszakarat látszata nélkül nem lehet nyilatkozni. Főzelék helyett megettem a kenyeret. A többiek is igy csinálták. Azután következett a harmadik fogás: főtt tészta, lekvárral. Zsir nélkül, cukor nélkül. A mezetlen tészta szélén kávéskanálnyi szilvaiz. Nem vagyok szakértő, de nyugodt lelkiismerettel állitom, hogy legalább is erősen kevert főzőlisztből készült. Szeretem a főtt tésztát, nekigyürköztem, a vége mégis csak az lett, hogy a háromnegyedrészét otthagytam, a lekvárt pedig, hogy kárba ne vesszen, a kenyér héjára kentem.

Végigmentem a termen. Az asztalokon, kivétel nélkül, nem hagytak hátra üres tányért az éhes diákok. Több, mint husz egyetemi hallgatót megkérdeztem, a válasz egybehangzó volt: igy megy ez napról-napra. A diákok busan és éhesen keltek fel az asztal mellől. A háboruban láttam ehhez hasonló látványt, amikor a szomjazó lovakat nem lehetett feltartani, hogy egy kis zavaros érhez ne vágtassanak. Mohón mártották be az orrukat a vizbe, hogy prüszkölve, égő szomjusággal a torkukban, otthagyják.

Nem tudom, mennyibe kerül az államnak és a társadalomnak ez a jótékonykodás, de az bizonyos, hogy a diákoknak még a mai árak mellett sem éri meg ez az ebéd az 1200 koronát. Még ha meg is tudnák enni az elébük rakott adagokat, akkor sem vennének magukhoz kellő kalória értékü táplálékot.

Igy él a jövő orvosnemzedék. A rideg környezet elfásitja, a rossz étel legyöngiti. Éhező hadseregtől nem lehet nagy teljesitményeket kivánni.

Mégegyszer visszatérve a menzára: szemre szinte bántó tisztaság, lényegre nézve: még most sem vagyok tisztába, vajjon mitől lett zsiros a tányérokon levő mosogató viz, amikor az ételekben a zsiradéknak nyoma sem található!“

Eddig szól a tudósitás. . .

A vendéglős köteles adni levest, tésztával 160 koronáért, 3 deciliter főzeléket 6 deke szinhussal 1400 koronáért.

A riportot mély tisztelettel ajánljuk az O.K.Á.B. szives figyelmébe!

A kereseti adó céljaira szolgáló könyvvezetés kérdésének rendezése

37.978/1923. szám.
VII. a.

Körrendelet

valamennyi m. kir. pénzügyigazgatóságnak és pénzügyigazgatósági kirendeltségnek (a székesfővárosi m. kir. pénzügyigazgatóság kivételével), a székesfővárosi m. kir. adófelügyelőnek, valamennyi kerületi helyettesének és a m. kir. adóügyi utmutató és ellenőrző hivatalnak.

Az általános kereseti adóról szóló 1922:XXIII. t.-c. végrehajtása tárgyában kiadott 1922. évi 180.000. sz. utasitásban a vendéglőkre, éttermekre, kávéházakra és ezekhez hasonló természetü ipari vállalatokra (mint pl. kifőzésre, kávémérésre, büffet-re, cukrászdára) nézve nem szabályoztam külön a könyvvezetés módját. Bár ezek mind ipari vállalatok, általában mégsem alkalmazható velük szemben az utasitásnak az ipari vállalatok könyvvezetését meghatározó 87. §-a, mert az ilyen üzletek természetének inkább a kiskereskedő számára meghatározott könyvelési rendszer felel meg. Ezek

✝

Várady Gyuláné szül. **Kelemen Rezsin** ugy a maga, mint **Edit** leánya, **Krúdy Gyuláné Zsuzsanna** nevelt leánya és férje, valamint leányuk **Zsuzsika, Várady Móric** édesatyja, **Regner Károlyné Anna** nővére és az alulirt rokonság nevében mélyen lesujtva jelenti, hogy szeretett férje, a jó apa, nagyapa, fiu, fivér, vő, rokon, sógor stb.

VÁRADY GYULA

a „Royal“ nagyszálloda r. t. vezérigazgatója, a Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestületének alelnöke, a Vendéglősök Beszerzési Csoportja r. t. igazgatósági, a Pesti Hengermalom Társaság felügyelőbizottsági tagja, stb.

folyó hó 20-án délután 3 óra 20 perckor életének 51-ik, házassága 19-ik évében, rövid, sulyos szenvedés után az Urban csendesen elhunyt.

Drága halottunk földi maradványai folyó hó 22-én délután 3 órakor fognak a **farkasréti temető halottasházában** az ág. evang. egyház szertartása szerint megáldatni és ugyanazon temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Budapest, 1923. november hó 21-én.

Regner Károly, Dr. Besnyő Bernát, Fejér Sándor, Dr. Kelemen Imre, sógorai. **Kelemen Adolf** és **neje** apósa és anyósa. **Dr. Besnyő Bernátné** szül. **Kelemen Ilonka, Fejér Sándorné** szül. **Kelemen Margit, Dr. Kelemen Imréné** szül. **Dr. Felter Magda** sógornői.

a vállalatok ugyanis nem kötelezhetők arra, hogy az egész üzleti forgalmokról megrendelési könyvet vezessenek, vagy, hogy a feljegyzési (pénztár-) könyben a fizető ügyfél nevének feltüntetésével vezessék be a bevételeket. A fényüzési forgalmi adó vagy a városi vigalmi adó fizetésére kötelezett vállalatoknál azonkivül figyelemmel kell lenni azokra a nyilvántartásokra is, amelyeket ezek a vállalatok a fényüzési forgalmi adó és a vigalmi adó céljára vezetnek és amelyek a könyvvezetés kiegészitésére felhasználhatók.

Ezek a vállalatok csakis azokról a megrendelésekről kötelesek könyvet vezetni, amelyeket üzleti szokás szerint a megrendelő fél nevének feltüntetésével fel szokták .egyezni. Ilyen megrendelés például egy meghatározott számu teritékből álló társas vacsorának, vagy a megrendelő fél lakására szállitandó ebédnek, vacsorának a megrende.ése.

Ezek a vállalatok kötelesek továbbá az utasitás 89. §-ában a kereskedők számára előirt pénztárkönyvet vezetni. Amely vállalatnál a fényüzési forgalmi adó céljára vagy egyébként is pénztári ivet vezetnek és a vállalkozó ennek alapján számol le a személyzettel, annál a vállalatnál a pénztári iven eszközölt leszámolás szerint mutatkozó nyers bevételt naponként egy tételben lehet a pénztárkönyvbe bevezetni. A vállalkozó ezeket a pénztári iveket, mint a pénztárkönyv okmányait köteles megőrizni, kivéve azokat a pénztár iveket, amelyeket a fényüzési vállalat a fényüzési forgalmi adóról szóló 1920. évi 90.000 számu végrehajtási utasitás módositása tárgyában kiadott 1922. évi 1900. számu körrendelet 27. §-ának 4. h) pontja szerint a fényüzési forgalmi adó vallomási ivhez tartozik csatolni és amelyek a pénzügyigazgatóságnál (adóügyi utmutató és ellenőrző hivatalnál) őriztetnek meg.

A Budapesti Kávések Ipartestülete a pénztárkönyv összeállitására az idecsatolt minta szerint nyomtatványokat készittetett. A nyomtatvány célszerü beosztásánál fogva megkönnyiti a kiadások bevezetését, amely kiadások vendéglőkben és kávéházakban igen sok félék és nagyrészük naponként megismétlődik. A bevételek naponként egy tételben vezetendők be a pénztári ivből, vagy az általános forgalmi adó céljára vezetett tételek feljegyzési könyvből. Ezt a pénztárkönyvet — amely természetesen bekötendő, lapszámozandó és hitelesitendő — egyszerüségénél fogva a kevesebb iskolai képzettséggel rendelkező adózó is tudja vezetni. Vendéglősök, kávések, kifőzők használhatják.

Az emlitett pénztárkönyv felöleli az utasitás 86. §-ában meghatározott anyagbeszerzési, illetve a 89. §-ában meghatározott árubeszerzési könyv adatait is, ennélfogva ezek az adózók nem tartoznak külön anyagbeszerzési vagy árubeszerzési könyvet vezetni.

A hitelezés ezeknél a vállalatoknál, különösen a kisebbeknél ritkán fordul elő, azért a követelések nyilvántartásra szolgáló külön könyvet csak az olyan vállalat köteles vezetni, amelynél hitelezések is előfordulnak.

Ezek a vállalatok kötelesek továbbá az utasitás 89. §-ának I. 4. pontja szerint évzáró leltárt készíteni.

Amely vállalat a kereskedelmi törvény szerint rendes üzleti könyveket vezet, az természetesen nem kötelezhető arra, hogy az ebben a rendeletben emlitett minta szerint készitett külön pénztárkönyvet is vezesse.

Azok a kis vállalatok, amelyek a fényüzési forgalmi adó vagy az általános forgalmi adó fejében átalányösszeget fizetnek és az ebben a rendeletben megállapitott egyszerü könyveket sem képesek vezetni, az utasitás 99. §-ának (2.) bekezdése 2. pontja alapján kérelmükre minden könyvvezetés alól felmentendők.

Meghagyom a Cimnek, hogy a fényüzési forgalmi és az általános forgalmi adó lerovását ellenőrző állami, illetve városi és községi közegek, valamint ezeknek a vállalatoknak érdekképviseletei utján azonnal értesitse az ebben a rendeletben foglaltakról az érdekelt adózókat.

Budapest, 1923. évi október 27-én.

A miniszter helyett:
Dr. Vargha Imre,
államtitkár.

Unghváry László-féle faiskola, szőlő és borgazdasági részvénytársaság Czegléd
BUDAPESTI BORPINCÉJE
V., Sólyom-utca 17. szám.

Ha eladó
vendéglője, szállodája vagy kávéháza van, vagy
ha venni akar
hirdesse azt
a Vendéglősök Lapjában.

PALUGYAY
·PEZSGÖ·

GUSY
Cootail
Vermouth
Gin
Whisky

Aranyéremmel kitüntetve. **Hirschfeld Dániel és fia bornagykereskedők** Telefonszám: J. 21—43
Központi irodák és városi pincék:
Budapest, VII., Dohány-utca 71. (Bejárat a Szövetség-utcából)
Állandó raktár mindenfajta kitünő uj és ó borokból. Borpincék: **Kiskőrös—Budafok.**

MI UJSÁG?

Halálozás. Sulyos csapás érte ipartestületünk szállodai szakosztályának alelnökét, Dökker Ferenc kartársunkat. Dökker Ambrus október 22-én rövid szenvedés után életének 64-ik, boldog házasságának 33-ik évében az Urban elhunyt. Temetése október 23-án délután 4 órakor volt a Kerepesi-ut melletti temető halottasházából a legnagyobb részvét mellett.

A Gundel János és id. Kommer Ferenc emlékét ápoló asztaltársaság minden pénteken délelőtt 11 órakor összejövetelt tart az alábbi helyeken: November 23-án Dökker Ferenc (VI., Berlini-tér 1), november 30-án Holub Rezső (IV., Kuria-utca 2.)

A jóbarátok uzsonnái. A vendéglősök *Jóbarátok* tagértekezlettel egybekötött uzsonnájukat a következő helyeken tartják meg, minden szerdán délután 4 órakor: 1932. november 21-én Cserna Zsigmond ur vendéglőjében, IX., Viola-utca 23.

Vendéglősvacsorák. A vendéglősök vacsorái minden alkalommal pénteken este 8 órakor a következő helyeken lesznek: 1923. november 23-án Kolossa Viktor urnál (Nyugati p. u. étterem), december 7-én Dénes Gy. Aladár (Nádor-utca 10.)

A budapesti borkereskedelmi R.-T. volt igazgatója Landau Elemér a Részvénytársaságtól öt évi kiváló müködése után megvált és most a Székely Károly borkereskedelmi R.-T. vezetését vette át.

Fölemelték a forgalmi adóbirságokat. A forgalmi adókkal kapcsolatos pénzbirságokat tetemesen fölemelték. Az elvont értékpapirforgalmi adónál a maximális 10.000 koronás pénzbirságot husz millióra, a szabálytalanság esetén alkalmazott 500 koronát egy millióra, az őrlési adóval, részesedéssel és cukorforgalmi adóval szemben elkövetett szabálytalanságok birságát 50.000 koronáról tiz millióra emelték fel. Az általános forgalmi adónál a szabálytalanságokat az eddigi 5000 korona helyett egy millióval büntetik.

A Dreher—Haggenmacher-konzern harca az erdélyi sörgyárakkal. Erdély elszakadása óta az ottani sörgyárakra kedvező konjunktura következett be. A kis teljesitőképességü erdélyi sörgyárak teljesen uralhatták az ottani piacot, mivel a budapesti nagy sörgyárak gyártmányai nem juthattak oda. A kedvező konjunktura következtében az erdélyi gyárak nagy tőkéket invesztáltak gyáraikba, hogy a kőbányai sört pótolhassák. Ezt a fejlődést 1923 tavaszán azonban megzavarta az, hogy a Dreher—Haggenmacher-csoport érdekeltséget vállalt a nagyváradi sörgyárnál és egy uj, modern üzemü nagy gyár épitését kezdte meg, amelyben az egyik üzemen kivül álló Haggenmacher-gyár gépeit szerelték fel. A Dreher—Haggenmacher-gyár, amely 250.000 hektoliter termeléssel Erdély egész fogyasztását fedezni képes, a poziciójukat féltő erdélyi gyárak fellépését vonta magára. Megindult a harc az erdélyi sörkartell és Dreherék között. A kőbányaiak már hajlandók voltak 50.000 hektoliter évi kontingenssel beérni, azonban az erdélyiek tiltakoztak a Dreher—Haggenmacher-cégér ellen. A két érdekcsoport harca a legnagyobb hevességgel folyik.

Egy liba Berlinben: egy billió. A legujabb valutakatasztrófa a legnagyobb káoszt idézte elő az élelmiszerpiacon. Husz-huszonötmilliárdos árkülönbözetek nagyon gyakoriak ugyanazoknál az élelmicikkeknél és ekkora differencia már szerepet se játszik. A sertéshus fontja 80—100 milliárd, a marhahus 120 milliárd márka. Egy közepes minőségü liba 750 milliárdba kerül. Ugyancsak megdrágult a vasutak szállitási dija is. Ezt a drágulást a viteldijaknak aranymárkára való átszámitása okozta. A legrövidebb utazás a városi vasuton 11.45 milliárdba kerül, tehát háromszor annyiba, mint a közuti vasuton. Ennek a horribilis drágulásnak az a következménye, hogy a munkások, akik eddig a városi vasuton utaztak, mert ez volt a legolcsóbb, a közuti vasutat veszik igénybe.

Főszerkesztő: **Dr. Kőhler Aladár.**
Felelős szerkesztő és kiadó:
Ihász György örököse: **dr. Kiss Istvánné.**

SZÁLLODA, BERENDEZÉSSEL és egy lakóépület Gyomán — együtt vagy külön is — eladó. Értekezni lehet; **Holler Sámuelnél Orosháza.**

GSCHWINDT-féle R.T.
BUDAPEST · BUDAFOK · NAGYKŐRÖS
Felhivja a t. fogyasztóközönség figyelmét elsőrangu **rumgyártmányaira, zamatos gyümölcspárlataira,** valamint a legismertebb külföldi gyártmányokkal teljesen egyenrangu, kiválóan finom **cognac és likőrkülönlegességeire.**

Székely Mihály Részvénytársaság Budapest
VII., Rottenbiller-utca 35. Telefon: József 112-81. Sürgönycim: Borszékely
Központi pincészet: Budafok, Dunasor 6. szám.

Fővárosi Sörfőző R.-T. Kőbányán

A természetes szénsavas
KÉKKUTI ÁSVÁNYVIZ
gyógyitó és üditő pezsgő savanyuviz borral, pezsgővel a legjobb és legegészségesebb **üditő ital.** Megrendelőhely Berlini-tér 9. Telefon: 191—73

ASZTALTERITŐT,
törlőruhát, pincérkabátot, idény- (nyári) üzletek éttermek, kávéházak, büffék, fürdő és sporttelepek részére **mérsékelt kölcsöndijért szállit** és megrendeléseket még elfogad a **HATTYU** Fehérnemü-kölcsönző Vállalat, Budapest, V., Katona József-u. 41. (Margithidnál). - Telefon 159-60 és 46-86

BORHENGEREK Bálint Andor
Budapest, IV., Molnár-utca 10. Telefon J. 13-80

Sörcsapok, borászati cikkek!
MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR
Budapest, VII., Kazinczy-utca 47.
Telefon: József 128-27

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVÉ

8984—1923.

Hirdetmény.

A Hajdunánási Bocskai szálloda és vendéglő bérlete f. évi december 31-ével lejárván 1924 jan. 1-étől számitott 3 évre az árverésen lesz kiadva.

Az árverés buzában történik kikiáltási ár 10 q buza. Az árverés 1923 december 4. d. e. 10 órakor a városháza tanácstermében fog megtartatni.

A részletes feltételeket 1000 k. beküldése ellenében a főjegyzői hivatal azonnal megküldi.

Hajdunánás, 1923 nov. 13.

Polgármester.

Gutenberg-nyomda Steiner Károly, Budapest, VIII. kerület, Vig-utca 15. szám. — Telefon: József 50—73

XXXIX. évfolyam. 23—24. szám. 1923. december 20

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

M. kir. postatakarék csekkszám 45.255
Megjelenik havonta 2-szer 5. és 20-án
Előfizetési dij félévre 20.000 korona. —
Jugoszláviában évi 200 dinár.
Romániában évi 400 lei.

Alapitotta IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, IX., Tüzoltó-utca 15.
Telefon: József 142—59
Hivatalos órák: d. u. 3—5-ig.

A hazai vendéglősök, szállodások, kávések érdekeit felkaroló szaklap

A családtagok és alkalmazottak

ellátása után fizetendő forgalmi adó kirovására az az átalányösszeg szolgál alapul, amelynek nagyságát időről időre Budapesten az „Adóügyi Utmutató és Ellenörző Hivatal" állapitja meg.

Hogy iparunk nem szakértő ellenőreinek száma ennek a hivatalnak hatásköréivel csak szaporodott, csak hagyján! De hogy forgalmi adót fizettünk azért az ételfogyasztásért, amelyet személyzetünk részére fizetésképen nyujtani kötelesek vagyunk, az egy adóügyi merénylet.

Ha pedig azt mondjuk, hogy vita tárgyává tehető ez a személyzeti járandóság, kosztolási adókötelezettség és várjuk, hogy ezen a téren már közbevetett jogorvoslati eljárás eredményeként jelentkező miniszteri magyarázat mit fog hozni, | ha ugyan méltatnak bennünket ilyesmire, minden adóztatási düh paroxizmusát meghaladó erőszakoskodás iskolapéldáját adták azzal hogy a *saját üzleteinkben, saját családunk által* elfogyasztott ételek árai után is kell forgalmi adót fizetni!

A pénzügyi politika impotenciájának beismerése az a gazdálkodás, ahol az egyenes adónemek helyett a közvetett adók különböző torzszülötteinek iparszerü gyártásával kell a deficiteket tömögetni és kétszeresen erőszakolt módszer az, amely csupán egyetlen egy iparágra kényszerit speciális terheket.

Most sem adómorál, sem adópolitika szempontjából nem foglalkozunk ezzel az adójogi diszpéldánnyal, hanem ezen a helyen akarunk tájékoztatással szolgálni főleg vidéki olvasóink tömeges érdeklődésére.

A *fővárosban* ipartestületünk részéről közbevetett tárgyalások egyetlen eredménye az volt, hogy a családtagok és alkalmazottak ellátása után fizetendő forgalmi adó megállapitására a fogyasztás értékét személyenként egy bizonyos, a drágulás szerint változó átalányösszeget határozott meg az Utmutató Hivatal, amely intézmény először megkérdezte az Országos Árvizsgáló Bizottságot, hogy mit ér az a táplálék, amit elfogyasztottunk és az elhangzott „Szakvélemény" szolgált alapul aztán az intézkedésre.

Budapesten tehát ma is ezen módszer szerint adózunk. Egy ember kosztja decemberben is naponként 6458 koronába kerül, ha az illető családtag, vagy főbb alkalmazott és 4464 koronát ér, ha egyéb alkalmazott. Hogy az adóprések bölcs-Salamonjai hogyan jöttek rá ezekre a számokra, azt csak ők tudhatják! Boldog ország lehetünk mi mégis, ha nálunk ma ilyen jól tudnak számolni! Természetesen nagy előny az, hogy egyáltalán belementek a kitünő számolók abba, hogy a napi ellátás értékét ők határozzák meg, mert hiszen ezt reánk is bizhatták volna és véleménykülönbség esetén rögtön adócsalással vádolhattak volna. De van még méltányosság és megértés ezekben az uj hivatalokban.

A *vidék* azonban teljes tájékozatlanságban van ezt az adónemet illetőleg. Sok helyütt ezen a cimen egyáltalán nem rónak le adót és az ördög sem firtatja. Néhol a fővárosi alap után adóznak, másutt mag az adóalap értékét a tulajdonosok maguk határozzák meg. Egészen bizonyossággal merjük állitani, hogy 80 százalék ezen a cimen nem adózik és a vidéki ellenőrzés ezt nem is keresi.

Sok kérdést és kérdezgetést szeretnénk most elintézni azzal, hogy felderitő eljárásunk eredményét feleletül itt közöljük. Elmentünk a cifra nevü „Utmutatóhoz" és egyéb főhivatalnokok távollétében felkerestük az egyik osztályvezetőt, Dr. Teihlár Ernő titkár urat, akinek a véleményét ideiktatjuk:

„Az egész ország területén kötelező a családtagok és a személyzet ellátása után a forgalmi adó lerovása és ennek mértékéül a fővárosra nézve megállapitott adóalapok szolgálnak a vidéki üzemek részére is, hiszen ezt az adóalapot eredetileg az Országos Árvizsgáló Bizottság állapitja meg,

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés, Budapest, X. Kőbánya

Telefon: József 59—78

Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe

Telefon: József 59—78

SALZER J. Telefon: J. 101—30 Iroda és raktár: Alapitási év 1887
Budapest, IV. Ferenc József-rakpart 15.
Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. — Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, süteményhüvelyek, modern szervirozáshoz papirszalvéták és papirabroszokat. — **SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15**

amelynek hatásköre eképen közvetlenül a vidékre is kiterjed. Aki eddig nem rótt le ilyen cimen is forgalmi adót, az legalább is adóügyi kihágást követ el és ekként büntetendő is. Aki ezt elmulasztotta, jól tenné, ha illetékes hatósága előtt önfeljelentést tenne és ezzel büntetését elkerülvén, módot találna a törvényszerű egyszeres lerovás rendes, bár utólagos teljesitésére."

Hát bizony ez elég szigoruan hangzik, de azért mi nem vesszük ezt mégsem túlságosan komolyan.

Ismét nem adhatjuk senkinek azt a praktikus tanácsot, hogy ha nem keresték az ellenőrök ennek az adónak lerovását, hát akkor ne is bolygassuk az ügyet, mert bizony ezt az adónemet is le kell róni minden vendéglősnek, még ha vidéken van is az üzlete. Mivel azonban ezt az adót speciálisan a vendéglősöknek találták fel, igy csak a fővárosiakra gondoltak és a vidékiek adóalapjára átalány megállapitásról semmilyen rendelet nem beszél. Erről egyszerűen megfeledkeztek.

Véleményük szerint, mivel más árak vannak a vidéken, a személyzet és családtagok ellátása után kirovandó forgalmi adó alapot, vagyis azt a pénzmennyiséget, amibe egy ember napi ellátása kerül, az a hatóság illetékes megállapitani, amelyik a forgalmi adó *lerovását ellenőrizteti.*

Aki szereti üzletét és ügyeit rendben levőnek tudni és ugy érzi, hogy mulasztást követett el, az jelentse be ezt a körülményt az üzletére nézve illetékes pénzügyi hatóságnál és kérjen átalány megállapitást. Ipartestületünk elnöksége és az Országos Szövetség intézői azon fáradoznak, hogy ezt a lehetetlen adót töröljék, talán a közeljövőben várhatunk is ilyenféle intézkedést.

A hatósági informátornak az a felfogása, hogy a vidéki üzemek ugyanolyan átalány után adózzanak, mint a fővárosiak, szerény véleményünk szerint helyt nem áll, mert a vidék árai hullámzanak és ott is vannak helyi árvizsgáló szervek, nemkülönben átalányozási joggal biró pénzügyigazgatóságok, amelyeknek ily irányu megállapitásaihoz nem a budapesti Utmutató Hivatalnak, hanem csak a pénzügyminiszteriumnak lehet beleszólása.

Ha pedig valamely vidéki üzem mégis tartana az utólagos adózás nyomán esetleg járó birságoktól. ugy fizesse be a fővárosi átalányok után járó 3 százalék forgalmi adót utólag és kérjen átalányt most attól a pénzügyigazgatóságtól, amelynek területén üzlete van. A pénzügyigazgatóság adhat átalányt akár az adóalapra, akár pedig az adótételre nézve is, mert erre feltétlenül joga van. A fővárosi adóalap átalányösszegét lapjainkban közölni szoktuk, akinek pedig azok már nincsenek meg, forduljon az Országos Szövetséghez, amely közölni fogja visszamenőleg az időközi átalányokat.

Az érdeklődők egy részének pedig elmondunk egy tréfát, feleletül: A vonat éjjel megáll Körösön és nagy hangon kiáltja valaki: „Schwarz, Schwarz". A teljes sötétben egy ember botorkál a hang felé és kérdi: Mi az? Feleletül egy óriási, kétszemélyes pofont kap, utána teljes csend van. A sértett berohan a főnökhöz, panaszt tesz, vizsgálatot kér, mire a főnök jegyzőkönyvet készül felvenni az esetről és kérdezi a panaszos nevét. A sértett mondja, hogy őt Kohn-nak hivják, mire a főnök kilöki az ajtón és kihirdeti utána a végzést: „Ha magát Kohnnak hivják és odamegy, ahol Schwarzot keresik, tegye el a pofont, mert az nem a Kohné, hanem a Schwarzé."

A sörárak ujabb emelése

A gyárak a szokványos hivatkozással és főként a kincstári részesedés ismételt fölemelésére utalással az ujabb sörárakat a következőkben állapitották meg december 1. óta:

I. Hordósör:

10 fokos sör hl.	80.000 K
12 „ „ „	93.000 „

fuvarozással 105.600.—. A 12 fokon felüli ár aránylagosan alakul.

II. Palacksör:

10 fokos 0.45 dtr.	650.— K
12 „ „ „	740.— „

0.55 dtr. palackba fejtett sör 140 koronával drágább. Fuvar per hl. 9.600.— amelyhez a forgalmi, illetve fényüzési adók is járulnak.

Az ujabb áremelés okául valóban és jórészben a kincstári részesedés folytonos és sorozatos emelése tekinthető.

Pollák Emánuel és Fia
Budapest, IV., Koronaherceg-u. 14. sz. — Telefonszám: 191 **bornagykereskedés** Wien—Lemberg—Brünn· Pince: Budafok, Dunasor 12·

Szent-Margitszigeti „PALATINUS“ ásványvíz Szent-Margitsziget Rendelő telefon: 36-52

Küzdelem a kartellek ellen

Milyen büszkén írnánk ilyesmiről, ha Magyarországról lenne szó és milyen naggyá nőne az a magyar államférfiu, aki egy ilyen küzdelmet fel merne venni mínálunk.

De fájdalom, nem a mi hazánkban terem az ilyen gyümölcs. Első látszatra azt hinnők, hogy a bolseviki oroszok tüzték ki a jelszót, vagy a parlament nélküli egyéb kormányok, a spanyolok, vagy az olaszok ugranak neki a munkásokat, az párt, a kereskedelmet, tisztviselőiket madzagon rángató miniszteréknek parancsoló, fogyasztókat tervszerüen kizsebelő kartellekhez.

Vagy talán az amerikai levegő demokráciája, vagy az angol munkáspárt tömegereje üzent törvényes hadat a láthatatlan részvényesek és látható bankfejedelmek kinzókamráinak?

Nem! A megvert, letiport, megalázott vignettapénzü Németország kormánya jött arra a tapasztalatra, hogy a kartellek urai üzletet kötnek a kivonuló francia generálisokkal és hasznot huznak a piaci bódék barrikádharcaiból is.

A modern gazdasági élet megteremtette a maga Dreadnoughtjait: a kartelleket és trösztöket és bizony szinte nevetséges hallani, hogy a 9 milliós lakósu Magyarországon is van vagy negyven féle kartell és apróbb még több is.

A német kormány tapasztalhatta, hogy az ujraépités, a pénz, a termelés, a politika, a haza érdekei csak addig kötelezték a német nagytőkét, amig abból haszna volt. A német kartellek elsőkül szöktek meg a márkától és mázsás sullyal feküsznek az összes közszükségleti cikkeken.

A kartell emberekből áll, ezek az emberek a nagytőkések, a nagy gyárak és bankok igazgatói, akik oly ügyesen kiképzett keretek közt végzik kizárólag egoista, eszközöket nem válogató munkájukat, hogy egyenesen a személyükben nem támadhatók meg törvényes uton, csak a saját intézményeikben, a *kartellszerződésektől megvonandó jogsegély formájában.*

A német kormány rendeletet adott ki a gazdasági hatalmi eszközökkel való visszaélések ellen. A rendelet néhány főbb vonását ismertetvén, kiemelendőnek tartjuk az a lényeget, hogy ha valamely kartellszerződés veszélyezteti a gazdasági életet, vagy a közjólét, a birodalmi gazdasági miniszter az ujonnan alakitandó kartellbizottság előtt inditványozhatja a szerződés érvénytelenitését vagy pedig megadhatja az érdekelt feleknek a rögtöni hatályu felmondás jogát.

A kartell minden teendő intézkedésének jogérvényessége függővé tehető a birodalmi gazdaságügyi miniszterhez való előzetes jelentéstételtől

A kartell minden tagja rögtöni hatállyal felmondhatja a szerződést, ha az méltánytalanul korlátozza a gazdasági mozgás szabadságát. Minden kartellszerződés ezentul irásba foglalandó. A kartellbiróság azoknak a megrendelőknek, akik nem méltányos üzleti föltételekkel kötötték meg az üzleteket, a szerződéstől való visszalépésre adhat jogot. Ez a jog megilleti őket egyes vállalatokkal szemben is, ha a gazdasági életet, vagy a közjólétet veszélyezteti a gazdasági hatalmi poziciók kihasználása.

Főbb vonásokban ezek a német kartell-rendelet intenciói, amelyek a német praktikus észjárás és alkotóképesség bizalomra érdemes megnyilvánulásai.

A VINICOLA RT.

ajánlja különböző vidékről származó elsőrendü fajborait. Kérjen árjegyzéket! PINCE: Kőbánya, Sörgyár-utca 3. sz. (Kamer-bánya, a 28-as villamossal a Részvényserfőződe előtti megállónál). Ideiglenes iroda: Budapest, IX. Üllői-ut 25. II. 11. a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete helyiségében

Fleischmann Áruház

csakis Károly-körut 24. szám

karácsonyi occasiója

megkezdődött

Tiszta gyapju férfiszövet, 140 cm	47.250 K
Férfi angol öltönykelme 140 cm	39.500 K
Férfi double raglán-kelme, 140 cm	57.475 K
Double velour, sima és csikos, kabát- és sportkosztümre, tiszta gyapju	47.500 K
Tiszta gyapju seviot-kelme minden szinben 140 cm	24.975 K
Tiszta gyapju seviot-kelme, 140 cm	38.875 K
Kockás- és csikos ruhaszövetek, duplaszéles	11.750 K
Tiszta gyapju házi ruhakelme minden szinben	32.780 K
Mosott kelengye-vászon	6.575 K
Sima divatzefir minden szinben	7.475 K
Angol divatzefir legujabb mintákban	9.750 K
Törülközőkben nagy occasio, darabonként 2.975, 3.475	4.475 K
Divat sotisch barchet	6.755 K
Velour-flanell, sima, minden elképzelhető divatszinben	10.750 K
Nyomott barchet, remek kimintázásban	9.750 K
Voil (szintartó), gyönyörü mintákban	7.375 K
Francia batisztok, óriási kimintázás	6.975 K
Himzett batiszt divatszinekben, 120 cm	14.775 K
Himzett batiszt zötét szinekben, 120 cm	11.750 K
Gyermek-gamásni posztóból, karács. reklámár	1.000 K

Áruházam minden osztályában a felhalmozódott maradékokat olcsón árusitom. Kirakataim látványosságot nyujtanak, kérem bevásárlás előtt megtekinteni

Salgó Testvérek bornagykereskedők-szeszárugyár részv.-társ.

Központi irodák, gyártelep és borpincék: X. Korponai-utca 16—18. sz. **Budapest-Kőbánya** Telefon: József 59—03 szám Sürgönycim: Salgóék

Vendéglősök és kávésok figyelmébe!

Unger

edényháza Király-utca 43. szám.

LEGOLCSÓBBAN SZÁLLIT:

zománcedény — evőeszközök
porcellánáru — tálcák
üvegáru — kannák
háztartási gépek — ürmértékek stb.

Személyes megtekintést kérek vételkötelezettség nélkül!

A magyar gazdasági élet hemzseg a kartellpiócáktól. Alig van olyan termelési közszükségleti cikk, amelynek árai mentesek volnának a kartellektől. A ruha, a bőr, a vas, edény, szesz, sör, olaj, stb. stb. mindennek az árait a tapétás ajtók mögött rakják ki a modern hiénák.

A magyar gazdasági élet nem kevésbé szorulna rá ilyen rendeletre, de nálunk még oly nagy még a nagytőke hatalma, hogy álmodni sem merünk ilyen rendeletről. Nincs egyetlen ember, aki egy kartell ellen egyetlen árdrágító feljelentést merne tenni!

Van-e, aki nálunk komolyan gondol a tőzsdei rendszabályok szigoritására?

Van-e, aki sürgeti a kereskedelmi törvények szigoritását?

Van-e, aki ambicionálja magának a cégbiróság reformját?

Ki gondol nálunk arra, hogy minden szigorra megérett tömegnyomor érlelők, a kartellszerződésektől megvonja a birói jogsegélyt? Ki meri megrendszabályozni akarni a bankigazgatókat, a gyárosokat, a különböző r.-t.-ket, igazgatóságokat, főrészvényeseket?

Ha eladó

vendéglője, szállodája vagy kávéháza van, vagy

ha venni akar

hirdesse azt

a Vendéglősök Lapjában.

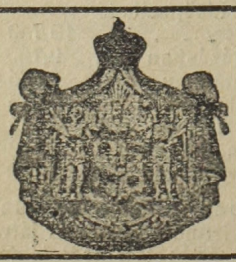

Schaumburg Lipppe herceg

villányi pezsgő gyára és udv. pincészetének

központi irodája:

Budapest, V., Nádor-u. 16

A vendéglői alkalmazottak fizetése

	Heti fizetése korona
Éttermi segéd és szobapincér	15.000
Felszabadult borfiu	6600
Kisegitők hétköznap	3400
„ vasárnap, ünnepnap és bankett alkalmával	3850

Kisegitő éttermi segéd szombat, vasárnap vagy mulatság alkalmával, ha kora reggeltől késő estig van foglalkoztatva, 4400 korona. A kisegitő éttermi segéd, ha zárórán tul van foglalkoztatva, a megállapitott kisegitési dijon felül 30 százalék pótkisegitési dijat kap és pótvacsorát. A kisegitő éttermi segéd a perifériákon külön utiköltséget kap.

Főpincér, főszakács, gazdaasszony, felirónő, pincemester és az a csapos, aki pincemesteri teendőket végez, fizetése szabad megegyezés tárgya.

	Heti fizetése korona A.	B. C.
I. oszt. szakács	52000	—
II. „ „	40000	—
III. „ (felszabadult szakács 1—2 éven belül)	20000	—
Sütőmester	40000	—
I. oszt. mészáros	36000	—
II. „ „ ahol csak egy van	26000	—
Entrée szakácsnő önálló	28600	22000
„ „ ahol szakács van	26400	—
Tésztaszakácsnő	26400	15400
Chefkézileány	15400	14000
Salátásleány	15400	14300
„ ahol hidegszakács van	13200	—
Futóleány	10500	8000
Mosogatóleány fehér	10500	9200
„ fekete	12000	10500
Csapos szakképzett	15400	13200
„ kezdő	10500	9200
Házi szolga	10500	9200
Ezüstös	10500	9200
Tányéros	10500	9200

A kisegitő konyhaszemélyzet kisegitési dij fejében heti fizetésének egynegyed részét kapja. Például a tésztásleány heti fizetése 15400 korona, tehát a kisegitő tésztásleány napi kisegitési dija

Gedeon Testvérek bornagykereskedők Budapest

Mintapincék: VII., Munkás-utca 3. sz. Telefonszám: József 24—89 **Pincészet: Budafokon.** Városi iroda: Szövetség-utca 9. szám Telefon: József 15-46 és József 14-30

Állandó nagy raktár mindenfajta legkitünőbb uj és ó borokból

ZÖLD-FA ÁRUHÁZ RÉSZVÉNY TÁRSASÁG BUDAPEST IV. VÁMHÁZ-TÉR

Vendéglői konyhaberendezések,

Vendéglősöknek árkedvezmény.
A Központi csarnokkal szemben.

edények, gépek, főző- és sütő-eszközök, asztalneműek, üvegek és porcellánok.

3850 korona. Hetenkint kötelező 24 óra (egy nap) szabadnap a saisonüzletek kivételével. A felmondás kölcsönösen három nap, mely időre azonnali elbocsájtás esetén, amennyiben azonnali elbocsájtásra törvényes ok nem forog fenn, élelmezés és egyéb természetbeni járandóság megváltására napi 1464 korona. Az erre vonatkozó nyilatkozatot a személyzet minden tagja a felvételkor mindenkor irásban kiállitja, illetve az ilyen irásos nyilatkozatot kell aláirnia. Ott, ahol a fizetések ebben a táblázatban megállapitott összegnél, máris magasabbak, azok le nem szállithatók.

Ez a bértáblázat 1923 dec. 1-én lépett életbe.

Az általános kereseti adó tételeinek ujabb megállapitása

A m. kir. pénzügyminiszter november 20-án kelt 163700—1923 sz. rendeletében a kereseti adótételeket a következőkben állapitotta meg 1923 december hó 1-én életbelépő hatállyal:

Nem tartozik általános kereseti adó alá a megadóztatandó jövedelem abban az esetben, ha az hetenként 50.000 koronát, illetve havonként 200,000 koronát nem halad meg.

a) He a jövedelem hetenként 50.000 koronát meghalad, az adóalap után a következő táblázat szerint kell az adóösszeget leróni:

50000	K-án	felül	60000	K-ig	120 korona
60000	„	„	70000	„	200 „
70000	„	„	80000	„	300 „
80000	„	„	90000	„	450 „
90000	„	„	100000	„	600 „
100000	„	„	110000	„	800 „
110000	„	„	120000	„	1000 „
120000	„	„	130000	„	1200 „
130000	„	„	140000	„	1400 „
140000	„	„	150000	„	1600 „
150000	„	„	160000	„	2000 „
160000	„	„	170000	„	2400 „
170000	„	„	180000	„	2800 „
180000	„	„	190000	„	3200 „
190000	„	„	200000	„	3600 „
200000	„	„	220000	„	4200 „
220000	„	„	240000	„	5000 „
240000	„	„	260000	„	5800 „
260000	„	„	280000	„	6800 „
280000	„	„	300000	„	7800 „
300000	„	„	320000	„	9000 „

b) Ha a jövedelem havonként 200000 koronát meghalad, az adóalap után a következő táblázat szerint kell az adóösszeget leróni:

200000	K-án	felül	240000	K-ig	480 korona
240000	„	„	280000	„	800 „
280000	„	„	320000	„	1200 „
320000	„	„	360000	„	1800 „
360000	„	„	400000	„	2400 „
400000	„	„	440000	„	3200 „
440000	„	„	480000	„	4000 „
480000	„	„	520000	„	4800 „
520000	„	„	560000	„	5600 „
560000	„	„	600000	„	6400 „
600000	„	„	640000	„	8000 „
640000	„	„	680000	„	9600 „
680000	„	„	720000	„	11200 „
720000	„	„	760000	„	12800 „
760000	„	„	800000	„	14400 „
800000	„	„	880000	„	17000 „
880000	„	„	960000	„	20000 „
960000	„	„	1040000	„	23000 „
1040000	„	„	1120000	„	27000 „
1120000	„	„	1200000	„	31000 „
1200000	„	„	1280000	„	36000 „
1280000	„	„	1360000	„	41000 „
1360000	„	„	1440000	„	46080 „
1440000	„	„	1520000	„	53000 „

Sörcsapok, borászati cikkek!
MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR
Budapest, VII., Kazinczy-utca 47.
Telefon: József 128-27

Boschán Károly és Artur borpincéi Kőbánya, Ónodi-utca 5.
Telefon: József 59—38 — Sürgönycim: Boschán Kőbánya
Régi bevezetett cég. · Szolid kiszolgálás. · Állandó nagy választék.

ÖSZTERICHER LIPÓT ÉS FIA NÁNDOR bornagykereskedése
Budapest, V., Váci-ut 4. sz.
A nyugoti pályaudvarral szemben.
Bejarat a Kádár-ntcából.
1922. évi borászati kiállitáson aranyéremmel kitüntetve. Kiváló minőségü ó és uj borok raktáron.

MI UJSÁG?

Értesités. Értesitjük mélyen tisztelt hirdetőinket, hogy *Patak Miksa* hirdetési megbizottunk, lapunk kötelékéből barátságos uton megvált. Jövőben a „*Vendéglősök Lapja*“ részére hirdetések felvételére nem illetékes. — A kiadóhivatal.

Évtizedek óta kedvelt

B. U. É. K.

rovatunkat december 31-én megjelenő számunkban közöljük. Kérjük kartársainkat, akik *üzletfeleiket, vendégeiket; barátaikat* az uj év alkalmával köszönteni óhajtják, a kivánt szöveget kiadóhivatalunkba IX. Tüzoltó-utca 15. sürgősen küldjék be. Közlési dij szöveg szerint 20.000 koronától 50.000 koronáig. *Több ezer példányban* megjelenő lapunk hasábjain igy minden ismerős asztalára eljut, sokkal *olcsóbban*, mint a drága névjegy és magas postaköltség utján.

A családtagok és alkalmazottak ellátása után fizetendő átalányösszeg értékét forgalmiadó szempontjából az Adóügyi Utmutató és Ellenőrző Hivatal f. évi december hónapra nem emelte fel. Tehát december hónapban is a családtagok és főbb alkalmazottak után naponként és fejenként 6458 koronát, a többi alkalmazott után naponként és fejenként 4464 koronát kell a forgalmiadókönyvbe beirni átalányösszegképen, amely után a 3 százalék forgalmiadó leróvandó.

A Gundel János és id. Kommer Ferenc emlékét ápoló asztaltársaság minden pénteken délelőtt 11 órakor összejövetelt tart: december 21-én Malosik Ferenc ur (VIII., Népszinház-utca 15), de cember 28-án Kommer Ferenc ur (IV., Türr István-utca 5.)

A jóbarátok uzsonnái. A vendéglősök Jóbarátok tagértekezlettel egybekötött uzsonnájukat a következő helyeken tartják meg, minden szerdán délután 4 órakor: 1924. január 2-án Mohos Ferenc urnál, Hungária-körut 289. Január 9-én Farkas Pál urnál, IX. Üllői-ut 97. Január 16-án Artner Alajos urnál, VI. Nagymező-u. 41. Január 23-án Kamarás Mihály urnál, VIII. Tisza Kálmán-tér. Január 30. Mayer István urnál, Drégely-utca 5. Február 7-én Gramsch Ferenc urnál, Szeszgyár-u. 12. Február 14-én Szabó Jenő urnál, VI. Váci-ut 97. A Jóbarátok uzsonnáján szivesen látjuk az uj kartársakat is.

A kereseti adó kivetése ellen 30 nap alatt lehet az illetékes kerületi adófelszólamlási bizottsághoz felebbezni, amely a kivetésről szóló végzést kézbesitette. A jövedelem és vagyonadó kivetése ellen 1924. év január 15-ig lehet fellebbezni ahoz a kerületi adófelügyelőséghez, mely a végzést kézbesitette. Az utóbbi felebbezéshez szabályszerü jövedelem és vagyonadó vallomást kell csatolni.

Felemelték a belföldi borok fényüzési adóértékhatárát. A m. kir. pénzügyminiszter a belföldi borok fényüzési adójának értékhatárát, amely értékhatáron felül a belföldi borok fényüzési adó alá esnek, az alábbiak szerint állapitotta meg: a) kimérés esetében 3000 korona, b) palackban történő eladás esetében, a palack árát is beleszámitva 4000 korona.

Az Árvizsgáló Bizottság megállapitotta a kenyér és a péksütemény árát. Az Árvizsgáló Bizottság a kenyér és péksütemények árát legutoljára október 8-án állapitotta meg és azóta ezek az árak mai napig változatlanok maradtak. Minthogy azonban a munkabérek és november ber 1-től kezdve az üzletbérek és egyéb üzemi költségek, valamint kisebbmértékben a lisztárak időközben emelkedtek, az Árvizsgáló Bizottság most megengedte a kenyér, zsemlye és a kifli árának fölemelését. Az Árvizsgáló Bizottság közölte a sütőiparosok képviselőivel, hogy a következő uj árakat tartja indokoltaknak: zsemlye péknél 120, viszontelárusitónál 125, étkezési üzemekben forgalmi adóval 130, ugyanitt fényüzési adó-

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVÉ

ASZTALTERITŐT,
törlőruhát, pincérkabátot, idény- (nyári) üzletek éttermek, kávéházak, büffék, fürdő és sporttelepek részére **mérsékelt kölcsöndijért szállit** és megrendeléseket még elfogad a **HATTYU** Fehérnemü-kölcsönző Vállalat, Budapest, V., Katona József-u. 41. (Margithidnál). - Telefon 159-60 és 46-86

BORHENGEREK Bálint Andor
Budapest, IV., Molnár-utca 10. Telefon J. 13-80

KRISTÁLY ÁSVÁNYVIZ SZENT LUKÁCS-FÜRDŐ, BUDAPEST
III. Zsigmond-u. 25-27. Telefon: 43-90

Aranyéremmel kitüntetve. **Hirschfeld Dániel és fia bornagykereskedők** Telefonszám: J. 21—43
Központi irodák és városi pincék:
Budapest, VII., Dohány-utca 71. (Bejárat a Szövetség-utcából)
Állandó raktár mindenfajta kitünő uj és ó borokból. Borpincék: **Kiskőrös—Budafok.**

val 140, félbarna kenyér péknél 1400, viszonteladrusitónál 1460, rozskenyér péknél 1260, viszonteladrusitónál 1300, sütési dij kilónkint 150 korona.

Uj illetékdijszabás. Közöljük, hogy a hatóságokhoz beadandó kérvényekre 5000 koronás pénzügyibélyeg ragasztandó. Hatóságok, hivatalok, hivatalos személyek, közjegyzők, kamarák, ipartestületek stb. által kiállitott bizonyitványok 2000 korona, állampolgársági bizonyitvány 20.000 korona, iskolai célra szolgáló bizonyitvány (tandijügyben) 5000 korona. Cselédek, iparossegédek, inasok, háztartási, kereskedelmi és ipari vállalatok alkalmazásában állók munkakönyvei vagy egyéb bizonyitványai (szolgálati bizonyitványok) könyvenkint vagy bizonyitványonkint 200 korona, iskolai bizonyitványok 200 korona, iparostanulók részére kiállitott bizonyitványok 100 korona. Iparbejelentések, iparengedélyek és jogositványok iránt beadott kérvények illetéke Budapesten 20.000 korona, százezer lelket meghaladó város vagy községben 15.000 korona, öt—tizezerig terjedő népességnél 10.000 korona.

A bor kivitelének megkönnyitése érdekében a pénzügyminiszteriumban tnnácskozások folytak. E tanácskozások során legfontosabb kivánság az volt, hogy a bor kiviteléből származó devizabeszolgáltatás alól általános felmentés adassék. Ezen méltányos kivánságot a pénzügyminiszterium képviselői is elfogadhatónak találták és igy az erre vonatkozó rendelet pár napon belül meg fog jelenni.

A bélyegilletékek ujabb emelése. A számlák számlánként (tekintet nélkül az ivek számára), a következő illetékek alá esnek: Ha az azokban kitüntetett érték főösszege (s nem a követelés egyenlege): 10.000 K-nál nem nagyobb, 10 K, 10.000 koronánál nagyobb, de 100.000 koronát meg nem halad, 50 korona, 100.000 koronánál nagyobb, de 500. 000 koronát meg nem halad, 100 korona, 500.000 koronánál nagyobb, de 2,000.000 koronát meg nem halad, 200 korona, 2,000.000 koronán felül pedig minden megkezdett vagy 500.000 korona után további 50 korona.

Felelős szerkesztő és kiadó:
Ihász György örököse: **dr. Kiss Istvánné.**

GUSY Coctail Vermouth Gin Whisky

GSCHWINDT-féle R.T.
BUDAPEST · BUDAFOK · NAGYKŐRÖS
Felhivja a t. fogyasztóközönség figyelmét elsőrangu **rumgyártmányaira, zamatos gyümölcspárlataira,** valamint a legismertebb külföldi gyártmányokkal teljesen egyenrangu, kiválóan finom **cognac és likőrkülönlegességeire.**

TOKAJI COGNAC A LEGJOBB
Első Tokaji Cognacgyár R.-T. Tokaj

Engl Bernát és Tsa R.T. Budapest, Közp. Szeszfőzde
Ajánlja mindennemü gyümölcspálinkáját.

IFJ. NAGY ISTVÁN
Központi Vásárcsarnok Telefon J. 46-83
Friss zöldség, burgonya és hagyma üzeme

Fővárosi Sörfőző R.-T. Kőbányán

Székely Mihály Részvénytársaság Budapest
VII., Rottenbiller-utca 35. Telefon: József 112-81. Sürgönycim: Borszékely
Központi pincészet: Budafok, Dunasor 6. szám.

Császik Ernő bornagykereskedő
Budapest, IX. Üllői-ut 47. (Mária Terézia laktanya pincéjében.) — Uradalmi fajborok mindenkor raktáron.

Telefon: József 8—53 **„VICTORIA“** Telefon: József 8—53
borkereskedelmi r.-t. Budapest, VII., Baross-utca 98. (Koszoru-u. sarok)
Ajánlja vendéglősöknek kiváló borait.

Glancz Sámuel
Hungária Bank Exportborosztálya
Budapest, V. kerület, Rudolf-rakpart 1. szám. (Tud. Akadémia épületében) Telefon: Iroda 190-19, lakás 157-69
Saját termésü és egyéb fajborok. — Legnagyobb választék legolcsóbb árak. — Nagyban és kicsinyben. — Szőlőtelepek,: Soltvadkert, Borota, Dzsidapuszta, Szentendre, Mérgespuszta.

Eladó Polgári Vendéglő, Szálloda és kávéház összes berendezéssel és ingatlannal **Kisujszálláson, Arany János-ut.**

Kisujszálláson vendéglői, szállodai
összes beredezés eladó.
Értekezni lehet a tulajdonosnál levélben is
Kisujszállás, Korona-Szálló, VAJDAY SAMU

PALUGYAY
·PEZSGÖ·

Hirdetmény.

Nagymaros nyaraló és üdülőhely község tulajdonát képező „KORONA“ szálloda, vendéglő, kávéház és cukrászda 1924 január 1-től számitandó 6, 12 vagy 20 évre a községházán 1923 december 27-én délután 3 órakor tartandó nyilvános árverésen bérbe lesz adva. Kikiáltási ár 1,600.000 korona.

Az árverési és bérleti feltételek a községházán megtudhatók.

Nagymaros, 1923. november 30.

Előljáróság.

Gutenberg-nyomda Steiner Károly, Budapest, VIII. kerület, Vig-utca 15. szám. — Telefon: József 50—73